

UNIVERSITY OF TORONTO

A standard linear barcode is located here.

3 1761 01333146 7

Handle with
EXTREME CARE
This volume is
BRITTLE
and cannot be repaired.
Photocopy only if necessary
**GERSTEIN SCIENCE
INFORMATION CENTRE**

UNIVERSITY
OF
TORONTO LIBRARIES

MICROFORMED BY
O.F.I. - A.I.C.E.
PLATE 15
DATE MAY 27 1987

E86H

EUCLIDIS,

O P E R A O M N I A.

EDIDERUNT

I. L. HEIBERG ET H. MENGE.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

M D C C C L X X X I I I .

EUCLIDIS ELEMENTA.

EDIDIT ET LATINE INTERPRETATUS EST

I. L. HEIBERG,
DR. PHIL.

UOL. I.

LIBROS I—IV CONTINENS.

4915 H
26 / 11 / 00

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXIII.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Elementa Euclidis paene per tria saecula pro fundamento critico solam editionem principem habuerunt, quae prodiit Basileae a. 1533; nam Gregorius in elementis totus fere ab illa editione pendet. quod fundamentum quale fuerit, inde intellegitur, quod editio Basileensis pro consuetudine illius temporis ad fidem paucissimorum nec optimorum codicum facta est, cum tamen elementorum tot exstent codices antiquissimi et praestantissimi, quot haud facile cuiusquam scriptoris Graeci. itaque initio nostri saeculi Peyrardus optime de elementis meritus est, quod unum saltem codicem antiquum et eum omnium praestantissimum, quippe qui recensionem Theone antiquiorem contineret, in editione Basileensi emendanda adhibuit. hunc codicem e latebris Uaticanis protraxisse praestantiamque eius agnouisse, gloria est Peyrardi haud parui aestimanda. sed neque ubique recto firmoque iudicio in uera scriptura eligenda usus est, in primis quia bonis codicibus recensionis Theonis caruit, neque inuentum suum tenuit recteque aestimauit. huc adcedit, quod editio eius et inhabilis et his temporibus perrara est; nec ii, qui post Peyrardum elementa ediderunt, subsidia critica auxerunt neque omnino rem

ita egerunt, ut textus elementorum satis certo et ad usum prompto fundamento niti uideri possit. de ceteris scriptis Euclidis multo etiam peius actum esse, satis constat.

Quae cum a multis intellegi uiderem, Archimedi Euclidem adiungere constitui, et ut hunc laborem, quem iam diu animo uoluebam, tandem aliquando susciperem, eo magis impellebar, quod editionem Archimedis ab hominibus doctis beneuolenter adcipi, et erroribus, quos in primitiis illis uitare non potuissem, indulgeri uidebam, et usu edoctum me iam meliora praestare posse sperabam.

Sed statim apparuit, neque res rationesque neque uires meas toti operi, quod mihi proposueram, sufficere. tot codices conferendi erant, tot bibliothecae itineribus longinquis adeundae. itaque Henricum Menge, u. d., quem sciebam et ipsum in Euclide occupatum esse, interrogaui, uelletne partem operis suspicere. adnuit, et ita inter nos comparatum est, ut ille Data, Phaenomena, scripta musica, ego Elementa, Optica, Catoptrica ederem, et ut codices coniuncta opera conferremus. sed sic quoque in elementis e magna copia subsidiorum pauca eligere coactus sum. nam cum uix ulla sit minima bibliotheca, in qua non adseruetur codex aliquis elementorum, inde ab initio de omnibus codicibus conferendis aut certe inspiciendis desperandum erat. uellem equidem licuisset pluribus codicibus uti, sed ut aliquo tamen modo paucis, quos contuli, contenti esse possimus, facit et singularis ratio, qua nobis tradita sunt elementa Euclidis, et uetustas et bonitas codicum a me usurpatorum. nam satis notum

est, plerosque omnes codices e recensione Theonis fluxisse, et Uaticanum Peyrardi solum fere antiquorem formam seruasse. quem fructum ex hoc casu singulari capere liceat, et quam rationem critices factitandae inde sequi putem, pluribus exposui in libro, qui inscribitur Studien über Euklid p. 177 sq. hoc quidem statim adparuit, primum omnium codicem Uaticanum, e quo Peyrardus ea sola enotauerat, quae ei memorabilia uidebantur, quamuis ipse aliter praedicet, de novo diligenter esse conferendum et praeterea ex reliquis codicibus tantum numerum, ut ueri similiter de scriptura Theonis iudicari posset. qua in re codices Bodleianum, Laurentianum, Uindobonensem sufficere putaui, praesertim cum animaduerterem, eos a palimpsesto codice saeculi VII uel VIII, qui in Museo Britannico adseruatur, non admodum discrepare. hos codices pro fundamento habui, sed ad eos in partibus quibusdam operis alii adcesserunt et, ut spero, adcedent, uelut in hoc primo uolumine Parisinus quidam et in primo libro Bononiensis. hunc ne totum conferrem, prohibuerunt temporis angustiae, sed spes mihi est, me breui partem reliquam conferre posse; nam in libris stereometricis hic codex maximi momenti est. de ceteris subsidiis nouis, sicut de codicibus operum minorum, in praefationibus singulorum uoluminum dicetur.

Confiteor igitur fieri posse, ut inter codices nondum collatos lateat thesaurus aliquis (neque enim omnes recentiores sunt nec recentiores semper spernendi), qui mea subsidia uel aequet uel etiam superet. sed cum non maxime sit ueri simile, haec, qualiacun-

que sunt, nunc edere malui, quam opus in infinitum differre.

De consilio meo satis dictum. de forma ac specie editionis sufficit commemorare, eandem me secutum esse quam in Archimede edendo. nam quamquam uidebam, Latinam interpretationem meam a nonnullis improbari, tamen hic quoque Latinam Francogallicae Germanaeue aut nulli praetuli; nam interpretationem mathematici flagitant, et Latina a pluribus legi potest. praeterea res ipsae tritiores interpretandi molestiam leuiorem reddunt in Euclide quam in Archimede. notas perpaucas addidi, quia perpaucis in Euclide discentibus consulenti opus est, si solam intelligentiam uerborum tenorisque demonstrationis spectes. nam commentarium, cuius hic quoque ingens est materia, scribere nolui. quarto uolumini copiosiora prolegomena praemittentur, quibus historia textus elementorum illustrabitur. eodem congeram, quae de subsidiis deterioribus collegi; nam perspicuitatis causa ea ab adparatu critico removenda erant, in quo iis tantum codicibus usus sum, quos supra commemorau. eos his litteris significaui:

P — cod. Uatican. Gr. 190 Peyrardi saec. X, membran. hic illic manus recentissima litteras tempore euanidas renouauit, quam littera π significaui, ubi parum recte scripturam antiquam redere uidebatur. libros IV—IX ipse contuli Romae 1881, librum II et partem tertii Mengius; primum et reliquam partem tertii Augustus Mau u. d. beneuolenter conferenda suscepit.

B — cod. Bodleian. Doruillian. X, 1 inf. 2, 30, scr. a.

888, membran. libros I—VII ipse contuli Oxo-niae 1882.

F — cod. Florentin. Laurentian. XXVIII, 3 saec. X, membran. in hoc quoque codice scriptura antiqua saepe manu saeculi XVI renouata est, quae eadem multa folia foliorumue partes resarcinavit et ultimam partem codicis totam suppleuit. eam significaui littera φ, ubicunque antiquam scripturam uel uitiauit uel ita obscurauit, ut dignosci non posset. totum codicem ipse contuli Florentiae 1881.

V — cod. Uindobon. Gr. 103 saec. XI—XII, membran. partem ultimam in charta bombycina suppleuit manus saeculi XIII. totum contuli ipse Hauniae 1880.

b — cod. bibliothecae communalis Bononiensis numeris 18—19 signat., saec. XI, membran. librum I contuli et alios nonnullos locos inspexi Florentiae 1881.

p — cod. Parisin. Gr. 2466 saec. XII, membran. librum I contuli Parisiis 1880, libros II—VII Hauniae 1882.

Restat, ut grato officio fungar iis uiris gratias quam maximas agendi, qui labori meo fauerunt. pri-mum ut itinera Parisios et in Italiam toties facere possem, effectum est eximia liberalitate summi Mi-nisterii, quod cultui scholisque nostris praeest, et instituti Carlsbergici, litteras scientiamque largiter adiuuantis. etiam praefectis bibliothecarum Un-

dobonensis, Parisinae, Bononiensis plurimum
debeo, quod codices a se adservatos meum in usum
alio transmitti siuerunt, item praefectis bibliothecae
regiae Hauniensis et bibliothecae Laurentianae,
quibus intercedentibus hunc fauorem adeptus sum.
Carolo Graux, quocum magnam partem itineris
Italici a. 1881 communiter feci, et qui me in codicum
aetatibus definiendis ceterisque rebus palaeographicis,
in quibus cedebat nemini, egregie adiuuabat, quomodo
nun hoc loco gratias debitās agerem, prohibuit fatum
nobis amicis eius superstribus scientiaeque inquisi-
simum.

Ser. Hauniae mense Aprili MDCCCLXXXIII.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ.

α'.

"Οροι.

α'. Σημεῖόν ἔστιν, οὐδὲ μέρος οὐδέτεν.

β'. Γραμμὴ δὲ μῆκος ἀπλατές.

γ'. Γραμμῆς δὲ πέρατα σημεῖα.

δ'. Εύθεῖα γραμμή ἔστιν, ἡτις ἐξ ἵσου τοῖς ἐφ' 5 ἑαυτῆς σημείοις κεῖται.

ε'. Ἐπιφάνεια δέ ἔστιν, ὡς μῆκος καὶ πλάτος μόνον ἔχει.

ζ'. Ἐπιφανείας δὲ πέρατα γραμμαῖ.

η'. Ἐπίπεδος ἐπιφάνειά ἔστιν, ἡτις ἐξ ἵσου ταῖς 10 ἐφ' ἑαυτῆς εὐθείαις κεῖται.

θ'. Ἐπίπεδος δὲ γωνία ἔστιν ἡ ἐν ἐπιπέδῳ δύο γραμμῶν ἀπτομένων ἀλλήλων καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας κειμένων πρὸς ἀλλήλας τῶν γραμμῶν κλίσις.

ι'. Ὁταν δὲ αἱ περιέχουσαι τὴν γωνίαν γραμμαὶ 15 εὐθεῖαι ὥσιν, εὐθύγραμμος καλεῖται ἡ γωνία.

ι'. Ὁταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφ-

-
1. Hero def. 2. Ammonius in categ. p. 43. 66. Psellus p. 34. cfr. Philoponus in phys. fol. 6^r. Martianus Capella VI, 708. Boetius p. 374, 1. 2. Sextus Emp. p. 466, 27. 470, 24. 704, 28. Hero def. 3. Philoponus in phys. fol. 6^r. Ammonius in cat. p. 66. Martianus Capella VI, 708. Boetius p. 374, 2. 3. Boetius p. 374, 3. 4. Hero def. 5. Sextus Emp. p. 716, 28. 717, 10. Philoponus in anal. II fol. 4^v, fol. 15. Psellus p. 34. Boetius p. 374, 5. 5. Hero def. 9. Boetius p. 374, 6. 6. Boetius p. 374, 7. 7. Hero def. 11. Psellus p. 35. Boetius p. 374, 7. 8. Hero def. 16. Psellus p. 35. cfr. Sextus Emp. p. 718, 12. Boetius p. 374, 10. Martianus Capella VI, 710.

I.

Definitiones.

- I. Punctum est, cuius pars nulla est.
- II. Linea autem sine latitudine longitudo.
- III. Lineae autem extrema puncta.
- IV. Recta linea est, quaecunque ex aequo punctis in ea sitis iacet.
- V. Superficies autem est, quod longitudinem et latitudinem solum habet.
- VI. Superficiei autem extrema linea sunt.
- VII. Plana superficies est, quaecunque ex aequo rectis in ea sitis iacet.
- VIII. Planus autem angulus est duabus lineis in plano se tangentibus nec in eadem recta positis alterius lineae ad alteram inclinatio.
- IX. Ubi uero lineae angulum continent rectae sunt, rectilineus adpellatur angulus.
- X. Ubi uero recta super rectam lineam erecta

9. Hero def. 17. Boetius p. 374, 12. 10. Hero def. 19. Ammonius in categ. p. 58. Simplicius in Aristot. de coelo fol. 131^v. Philoponus in phys. i IIII, in anal. II fol. 28^v, p. 65. Psellus p. 36. Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 14.

Numeros definitionum om. PFBb. 1. οὐδέν F, Psellus, Ammonius p. 66. 6. ἔχει μόνον B. 11 δέ] supra comp. scriptum b. ἐπιπέδῳ] ἐπίπεδος π. 13. Ante πρός ras. unius litterae PF. 14. δέ] δ' B. τὴν γωνίαν περιέχουσαι Proclus; τὴν εἰλημένην γωνίαν P. 15. ἡ γωνία παλεῖται Proclus.

εξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρᾳ τῶν
ἵσων γωνιῶν ἔστι, καὶ ἡ ἐφεστηκυῖα εὐθεῖα κάθετος
καλεῖται, ἐφ' ἣν ἐφέστηκεν.

ια'. Ἀμβλεῖα γωνία ἔστιν ἡ μείζων ὁρθῆς.

5 ιβ'. Ὁξεῖα δὲ ἡ ἐλάσσων ὁρθῆς.

ιγ'. Ὅρος ἔστιν, ὅ τινός ἔστι πέρας.

ιδ'. Σχῆμα ἔστι τὸ ὑπό τινος ἢ τινων ὅρων
περιεχόμενον.

10 ιε'. Κύκλος ἔστι σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ τιᾶς γραμ-
μῆς περιεχόμενον [ἢ καλεῖται περιφέρεια], πρὸς ἣν
ἀφ' ἐνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σχήματος κειμένων
πᾶσαι αἱ προσπίπτονται εὐθεῖαι [πρὸς τὴν τοῦ κύ-
κλου περιφέρειαν] ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

ιι'. Κέντρον δὲ τοῦ κύκλου τὸ σημεῖον καλεῖται.

15 ιξ'. Διάμετρος δὲ τοῦ κύκλου ἔστιν εὐθεῖά τις
διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένη καὶ περατουμένη ἐφ' ἐκάτερα
τὰ μέρη ὑπὸ τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας, ἥτις καὶ
δίχα τέμνει τὸν κύκλον.

ιη'. Ἡμικύκλιον δέ ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα
20 ὑπό τε τῆς διαμέτρου καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ὑπ-

11. Hero def. 21. Ammonius in categ. p. 58. Psellus p. 36.
Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 18. 12. Hero def.
20. Ammonius l. c. Psellus l. c. Martianus Capella l. c. Boetius
p. 374, 19. 13. Philoponus in Aristot. de anima fol. a 2.
Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 22. 14. Hero def.
25. Schol. in Hermog. VII² p. 903. cfr. Philop. ad Aristot. de
anim. h. 7. Martianus Capella VI, 710. Boetius p. 374, 21.
15. Hero def. 29. Taurus apud Philop. in Proclum VI, 21. Sex-
tus Emp. p. 719, 16. Philopon. in anal. II fol. 28^v, cfr. fol. 4^v,
9^v, 29^r, 53^r. Psellus p. 38. Martianus Capella VI, 710. Boetius
p. 375, 3. 16. Psellus p. 38. Martianus Capella VI, 711. Boe-
tius p. 375, 6. 17. Hero def. 30. Psellus p. 38. Martianus
Capella VI, 711. Boetius p. 375, 7. 18. Hero def. 31. Mart.
Capella VI, 711. Boetius p. 375, 12.

angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis, et recta linea erecta perpendicularis appellatur ad eam, super quam erecta est.

XI. Obtusus angulus est, qui maior est recto.

XII. Acutus uero, qui minor est recto.

XIII. Terminus est, quod alicuius rei extremum est.

XIV. Figura est, quod aliquo uel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana una linea comprehensa, ad quam quae ab uno puncto intra figuram posito educuntur rectae omnes aequales sunt.

XVI. Centrum autem circuli punctum illud adpellatur.

XVII. Diametrus autem circuli recta quaedam est linea per centrum ducta et terminata utrimque ambitu circuli, quae quidem linea circulum in duas partes aequales diuidit.

XVIII. Semicirculus autem ea est figura, quae

1. ὁρθή ἔστιν ἐκατέρᾳ omissa ἔστι lin. 2 B F V, Simplicius, Philoponus in anal. II p. 65, Psellus. scripturam receptam praebent Pbp, Proclus, Hero, Ammonius, Philoponus in phys. i III. cfr. prop. 11, 12. 2. ἵσων] om. Ammonius, Philoponus in phys. l. c., Psellus, Martianus Capella, Campanus. εὐθεῖα] γραμμὴ Proclus, BV; om. Ammonius. Deff. XI—XII permuntant Hero et Ammonius. 6. ιγ'] ιδ' V et sic deinceps.

Deff. XIII—XIV permuntat Boetius. 7. ἔστι] δέ F bp. 10. ἡ παλεῖται περιφέρεια] om. Proclus, Taurus, Sextus Emp., Philoponus, Boetius; habent praeter codd. Hero, Psellus, Capella, Campanus. 12. προπίπτουσαι b, corr. m. 2. πρὸς τὴν τὸν κύκλον περιφέρειαν] om. Proclus, Taurus, Hero, Sextus Emp., Psellus, Capella, Boetius; habent codd. (in b erasa sunt), Philoponus, Campanus. 13. εἰσὶν] PF, εἰσὶ uulgo. 19. ἔστιν PF. 20. τε] om. B. καὶ] τε καὶ B. ὑπολαμβανομένης B.

αὐτῆς περιφερείας. κέντρον δὲ τοῦ ἡμικυκλίου ταύτο, ὃ καὶ τοῦ κύκλου ἐστίν.

ιθ'. Σχήματα εὐθύγραμμά ἐστι τὰ ὑπὸ εὐθεῖῶν περιεχόμενα, τρίπλευρα μὲν τὰ ὑπὸ τριῶν, τετρά-
5 πλευρα δὲ τὰ ὑπὸ τεσσάρων, πολύπλευρα δὲ τὰ ὑπὸ πλειόνων ἢ τεσσάρων εὐθεῖῶν περιεχόμενα.

κ'. Τῶν δὲ τριπλεύρων σχημάτων ἴσοπλευρον μὲν τρίγωνόν ἐστι τὸ τὰς τρεῖς ἵσας ἔχον πλευράς, ἴσο-
10 σκελές δὲ τὸ τὰς δύο μόνας ἵσας ἔχον πλευράς, σκαληνὸν δὲ τὸ τὰς τρεῖς ἀνίσους ἔχον πλευράς.

κα'. "Ετι δὲ τῶν τριπλεύρων σχημάτων ὁρθογ-
νιον μὲν τρίγωνόν ἐστι τὸ ἔχον ὁρθὴν γωνίαν, ἀμ-
βλυγώνιον δὲ τὸ ἔχον ἀμβλεῖαν γωνίαν, ὁξυγώνιο-
δὲ τὸ τὰς τρεῖς ὀξείας ἔχον γωνίας.

15 κβ'. Τῶν δὲ τετραπλεύρων σχημάτων τετράγωνο-
μέν ἐστιν, ὃ ἴσοπλευρόν τέ ἐστι καὶ ὁρθογώνιον, ἐτ-
ρόμηκες δέ, ὃ ὁρθογώνιον μέν, οὐκ ἴσοπλευρον δ-
ρόμβος δέ, ὃ ἴσοπλευρον μέν, οὐκ ὁρθογώνιον δ-
ρόμβοειδὲς δὲ τὸ τὰς ἀπεναντίον πλευράς τε καὶ γω-
20 νίας ἵσας ἀλλήλαις ἔχον, ὃ οὕτε ἴσοπλευρόν ἐστι-

19. Philop. in anal. II fol. 39^r; cf. in Arist. de anim. h Boetius p. 375, 14—21. 20. Hero def. 43. 44. 45. Psellus p. 36. Boetius p. 376, 2. 21. Hero def. 46. 48. 47. Philo in anal. II fol. 39^r. Psellus p. 37. Boetius p. 376, 6. 22. Psellus p. 37. Martianus Capella VI, 712. Boetius p. 376, 14. δόρ-
βος Galenus XVIII¹ p. 466.

1. αὐτῆς] αὐτοῦ B. περιφερείας] τοῦ κύκλου περιφ-
ρείας PBFV, sed τοῦ κύκλου om. bp, Proclus, Hero, Capella
Boetius. κέντρον δέ — 2. ἐστίν ex Proclo p. 160 addid.
August electa definitione III, 6, quam omnes codd. hoc quoque
loco sic praebent: τμῆμα κύκλου ἐστὶ τὸ περιεχόμενον σχῆμα
ὑπό τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας ἢ μείζονος ἢ ἐλάττονος
ἡμικυκλίου (κύκλου ἐστὶ om. φ; pro priore ἢ in B F V est ἢ τοῦ
ἐλάττονος P). eandem habet Campanus; contra Capella

diametro et arcu ab ea absciso comprehenditur. centrum uero semicirculi idem est, quod ipsius est circuli.

XIX. Figurae rectilineae sunt, quae rectis lineis comprehenduntur, trilaterae quae tribus, quadrilaterae quae quattuor, multilaterae quae plus quam quattuor rectis comprehenduntur.

XX. Ex figuris autem trilateris aequilaterus triangulus est, qui tria latera sua aequalia habet, aequicrurius uero, qui duo sola aequalia habet, scalenus autem, qui tria latera sua inaequalia habet.

XXI. Praeterea uero ex figuris trilateris rectangulus triangulus est, qui rectum angulum habet, obtusiangulus, qui obtusum habet, acutiangulus autem, qui tres angulos suos acutos habet.

XXII. Ex quadrilateris autem figuris quadratum est, quod simul aequilaterum est et rectangulum, parte altera longius est, quod rectangulum est neque uero aequilaterum, rhombus autem, quod aequilaterum est neque uero rectangulum, rhomboides autem, quod latera simul et angulos inter se opposita aequalia habet, sed neque aequilaterum est neque rectangulum; re-

Boetius et hanc et Procli omittunt; de Herone non liquet (Studien p. 192). 3. σχήματα εὐθύγραμμα] Pbp, Proclus; εὐθύγρ. σχ. uulgo (εὐθείγραμμα φ). ἔστιν PF. Def. 19 uulgo in 4 diuiditur; V hinc numeros om. 3. εὐθειῶν γράμμων Proclus, Boetius. 6. τεττάρων B. εὐθειῶν πλευρῶν Proclus, Boetius. 8. ἔστιν PF. 9. τὰς δύο] δύο b, Proclus. μόνον Proclus. 10. πλευράς] om. Proclus. Def. 20 uulgo in 3 diuiditur. 11. δέ] P, Proclus; om. b; τε uulgo.

12. ἔστιν PF. μίαν ἔχον V mg. m. 1?, Proclus, Psellus. 13. μίαν ἔχον Proclus, Psellus; γωνίαν μίαν V mg. m. 1? τὸ ἔχον — 14. δέ mg. B eadem man. ὀξιγώνιον φ. 16. ὁ ἔστιν λόπλευρόν τε καὶ Proclus. ἔστιν, ὁ λόπλευρόν τε om. φ. ἐτερόμηκες bis φ. 17. ὅ] τό Proclus. 20. ὅ] om. Fbp. οὐτε δέ Fbp. ἔστιν om. Proclus.

οὕτε ὁρθογάνιον· τὰ δὲ παρὰ ταῦτα τετράπλευρα τραπέζια καλείσθω.

κγ'. Παράλληλοί εἰσιν εὐθεῖαι, αἵτινες ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ οὖσαι καὶ ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον ἐφ' 5 ἑκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ μηδέτερα συμπίπτουσιν ἀλλήλαις.

Αἰτήματα.

α'. Ἡιτήσθω ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

β'. Καὶ πεπερασμένην εὐθεῖαν κατὰ τὸ συνεχὲς 10 ἐπ' εὐθείας ἐκβαλεῖν.

γ'. Καὶ παντὶ κέντρῳ καὶ διαστήματι κύκλου γρά- φεσθαι.

δ'. Καὶ πάσας τὰς ὁρθὰς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις εἶναι.

15 ε'. Καὶ ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρθῶν ἐλάσσονας ποιῆ, ἐκβαλλομένας τὰς δύο εὐθείας ἐπ' ἄπειρον συμπίπτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ τῶν δύο ὁρ- θῶν ἐλάσσονες.

23. Hero def. 71. Philoponus in anal. II fol. 18v. Psellus p. 35. Martianus Capella VI, 712. Boetius p. 376, 23. *αἰτ.* 1—5. Martianus Capella VI, 722. Boetius p. 377, 4. Aspasius apud Simplicium in Arist. de coelo fol. 149: τὰ πέντε *αἰτήματα*. 1. Philop. in anal. II fol. 9v. 10. 29. 2. Simplicius in phys. fol. 119. 3. Philop. in anal. II fol. 10. 29. 4. Id. ibid. fol. 10. 5. Id. ib. fol. 10. 29. Proclus p. 364, 14.

1. τετράγωνα B. 2. τραπέζεια b. Def. 21 uulgo in 3, def. 22 in 5 diuidunt. 3. παράλληλοι δέ B. εὐθεῖαι εἰσιν Proclus, Psellus. 4. ἐσ V. 5. συμπίπτειν P. ἀλλήλαις om. F. 6. αἰτήματα πέντε V, αἰτ. ἐστι πέντε BF, b m. 2. Numeros om. F. 9. ἐπ' εὐθείας κατὰ τὸ συνεχές PBFbρς

liqua autem praeter haec quadrilatera trapezia appellentur.

XXIII. Parallelae sunt lineae, quae in eodem plano positae et in utramque partem productae in infinitum in neutra parte concurrunt.

Postulata.

I. Postuletur, ut a quois puncto ad quoduis punctum recta linea ducatur.

II. Et ut recta linea terminata in directum educatur in continuum.

III. Et ut quois centro radioque circulus describatur.

IV. Et omnes rectos angulos inter se aequales esse.

V. Et, si in duas lineas rectas recta incidens angulos interiores et ad eandem partem duobus rectis minores effecerit, rectas illas in infinitum productas concurrere ad eandem partem, in qua sint anguli duobus rectis minores.

receptum ordinem tuentur V, Proclus, Simplicius, Capella, Boetius, Campanus. 10. ἐκβάλλειν V. 11. γράψεσθαι] codd. omnes et Philoponus; γράψαι ex Proclo recepit August.

13. ἀλλήλαις] om. V. 15. εὐθεῖά τις P. 17. ἐλάττονες Proclus p. 191, 18 (non p. 364). τὰς δύο] PBVbp, δύο om. F, Proclus bis, Martianus Capella, Boetius, fort. recte. 18. συμπίπτειν τὰς εὐθεῖας ἐκβαλλομένας ἐφ' Proclus p. 364. συμπίπτειν ἀλλήλαις PV (ἀλλήλαις corr. ex ἀλλήλαις P). 19. ἐλάσσονες] Pp, Proclus p. 364; ἐλάττονες uulgo. Dein add. γωνίαι FBVb, Philoponus; om. Proclus bis et Pp. In ed. Basil. et apud Gregorium αἵτ. 4—5 inter communes notiones (10—11) leguntur (πᾶσαι αἱ ὁρθαι γωνίαι τὰς .. εἰσι; ἐκβαλλόμεναι αἱ .. εὐθεῖαι .. συμπεσοῦνται). Post αἵτ. 5 in PF et V m. 2 et apud Campanum sequitur: καὶ δύο εὐθεῖας χωρίον μὴ περιέχειν.

Κοιναὶ ἔννοιαι.

α'. Τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἐστὶν ἵσα.

β'. Καὶ ἐὰν ἵσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ ὅλα ἐστὶν ἵσα.

γ'. Καὶ ἐὰν ἀπὸ ἵσων ἵσα ἀφαιρεθῇ, τὰ καταλει-
5 πόμενά ἐστιν ἵσα.

[δ'. Καὶ ἐὰν ἀνίσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ ὅλα ἐστὶν
ἄνισα.

ε'. Καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν.

ς'. Καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν.]

10 ξ'. Καὶ τὰ ἐφαρμόζοντα ἐπ' ἀλλήλᾳ ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν.

η'. Καὶ τὸ ὅλον τοῦ μέρους μεῖζόν [ἐστιν].

[θ'. Καὶ δύο εὐθεῖαι χωρίον οὐ περιέχουσιν.]

α'.

'Ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης
15 τριγωνον ἰσόπλευρον συστήσασθαι.

"Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ *AB*.

Δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς *AB* εὐθείας τριγωνον ἰσόπλευρον
συστήσασθαι.

Κέντρῳ μὲν τῷ *A* διαστήματι δὲ τῷ *AB* κύκλος

Koin. ἔνν. 1—3. Martianus Capella VI, 723. 1. Philop. in anal. II fol. 5. Boetius p. 378, 1. 2. Boetius p. 378, 5. 3. Philop. l. c. Boetius p. 378, 3. 4. Eutocius in Archim. III p. 254, 27. 7. Philop. in anal. II fol. 5. Boetius p. 378, 7. prop. I. Alexander Aphrod. in anal. I fol. 8^r, in top. p. 11. Themistius phys. paraphr. fol. 35^v. Simplicius in phys. fol. 119. Proclus p. 102, 14. 223, 22, Philop. in anal. II fol. 4^v. Martianus Capella VI, 724. Boetius p. 380, 2 [p. 390, 6—25]. Proclus p. 208—10 liberius proposit. repetit totam.

1. ἀξιώματα Proclus p. 193. *κοιν.* ἔνν. αὗδε B F V. numeros om. P B F. 3. ἵσα ἵσοις Proclus. ἵσα ἐστίν Proclus. 4. ἀπὸ ἵσων ἵσα] ἵσων Proclus. 5. ἵσα ἐστίν Proclus. aīt. 4 ex commentario Pappi irrepsisse uidetur; u. Proclus

Communes animi conceptiones.

I. Quae eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt.

II. Et, si aequalibus aequalia adduntur, tota aequalia sunt.

III. Et, si ab aequalibus aequalia subtrahuntur, reliqua sunt aequalia.

VII. Et quae inter se congruunt, aequalia sunt.

VIII. Et totum parte maius est.

I.

In data recta terminata triangulum aequilaterum construere.

Sit data recta terminata *AB*. oportet igitur in recta *AB* terminata triangulum aequilaterum construere.

centro *A* et radio *AB* circulus describatur *BΓΔ*,

p. 197, 6 sq.; in omnibus codicibus legitur; quare iam ante Theonem receptum erat (P); om. Martianus Capella et Boetius. Ante αἰτ. 5 uulgo in codd. et edd. legitur: *καὶ ἐὰν ἀπὸ ἀνίσων ἵσσα ἀφαιρεθῇ, τὰ λοιπά ἔστιν ἄνισα;* om. B, mg. Fb, in ras. postea additum p; non agnoscant Proclus (cfr. p. 198, 3), Capella, Boetius. αἰτ. 5—6 reiicit Proclus p. 196, 25, om. Capella et Boetius. αἰτ. 7—8 permuatat Proclus p. 193, qui ea diserte contra Heronem sola αἰτ. 1—3 agnoscentem Euclidi vindicat p. 196, 17; om. Capella; αἰτ. 8 etiam Boetius om. αἰτ. 9 om. Capella, Boetius, Proclus, qui diserte id improbat p. 184, 8. 196, 23. Hoc loco habent Vbp; cfr. Philop. ad phys. fol. 10; *καὶ δύο εὐθεῖας χωρίον μὴ περιέχειν* B; de ceteris u. ad p. 8, 19. 8. *ἔστιν]* PF, *ἔστι* uulgo; comp. b; item lin. 9. 10. 10. *ἐπ' ἀλητα]* om. Proclus. *ἔστιν]* εἰσι B. 11. *ἔστιν]* om. Proclus; comp. b; //αι F, εἰναι P. 17. *εὐθεῖας]* om. BFbp. *εὐθεῖας πεπερασμένης* P. 19. *μέν]* om. bp. *καὶ διαστηματι* Bp. *δέ* om. BFbp.

γεγράφθω ὁ *BΓΔ*, καὶ πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ *B* διαστήματι δὲ τῷ *BA* κύκλος γεγράφθω ὁ *AΓΕ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Γ* σημείου, καθ' ὃ τέμνουσιν ἄλλήλους οἱ κύκλοι, ἐπὶ τὰ *A, B* σημεῖα ἐπεξεύχθωσαν εὐθεῖαι αἱ

5 *ΓΑ, GB*.

Καὶ ἐπεὶ τὸ *A* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΓΔΒ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *AΓ* τῇ *AB* πάλιν, ἐπεὶ τὸ *B* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΓΑΕ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *BΓ* τῇ *BA*. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ *ΓΑ* τῇ *AB* ἵση· ἐκα-
10 τέρα ἄρα τῶν *ΓΑ, GB* τῇ *AB* ἔστιν ἵση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἄλλήλοις ἔστιν ἵσα· καὶ ἡ *ΓΑ* ἄρα τῇ *GB* ἔστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ *ΓΑ, AB, BG* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

ἵσόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ *ABΓ* τρίγωνον. καὶ συν-
15 ἔσταται ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης τῆς *AB*.

[Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας πεπερασμένης τρί-
γωνον ἴσόπλευρον συνέσταται] ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

β'.

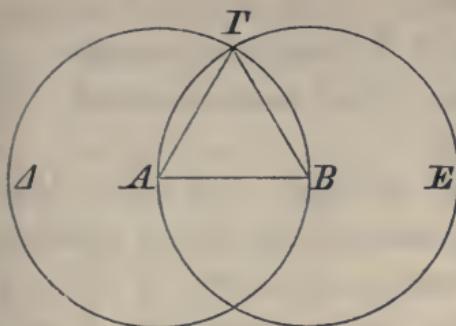
Πρὸς τῷ δοθέντι σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ
20. ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.

"Ἔστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A*, ἡ δὲ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ *BΓ*. δεῖ δὴ πρὸς τῷ *A* σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ *BΓ* ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ *A* σημείου ἐπὶ τὸ *B* ση-
25 μεῖον εὐθεῖα ἡ *AB*, καὶ συνεστάτω ἐπ' αὐτῆς τρίγω-
νον ἴσόπλευρον τὸ *ΔAB*, καὶ ἐκβεβλήσθωσαν ἐπ'

II. Archimedes I p. 14, 1. Boetius p. 380, 3 [p. 391].

1. *BΓΔ*] P, V m. 1; *ΓΔΒ* F bp, V e corr.; *ΓΒΔ* in ras. B.
μέν] om. b. τῷ] τὸ φ. 2. *AΓΕ*] P, V m. 1; *ΓΑΕ* BF bp,
V e corr. 6. Post *A* ras. 10 litt. b. ἔστιν P. *ΓΔΒ*] Δ in

et rursus centro B radio autem BA circulus describatur ΓAE , et a puncto Γ , in quo circuli inter se secant, ad puncta A, B ducantur rectae $\Gamma A, \Gamma B$. iam quoniam punctum A centrum est circuli ΓAB , erit $\Gamma A = AB$. rursus quoniam B punctum centrum est circuli ΓAE , est $\Gamma B = BA$. sed demonstratum est etiam $\Gamma A = AB$. quare utraque $\Gamma A, \Gamma B$ rectae AB aequalis est. quae autem eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [n. ενν. 1]. itaque etiam $\Gamma A = \Gamma B$. itaque $\Gamma A, AB, \Gamma B$ aequales sunt. quare triangulus ΓAB aequilaterus est; et in data recta terminata AB constructus est. quod oportebat fieri.

II.

Ad datum punctum datae rectae aequalem rectam constituere.

Sit datum punctum A , data autem recta $B\Gamma$. oportet igitur ad punctum A datae rectae $B\Gamma$ aequalem rectam constituere.

ducatur enim a puncto A ad B punctum recta AB [alr. 1], et in ea construatur triangulus aequilaterus ΔAB [prop. I], et producantur in directum rectae

ras. est in V, ΔB in B; $B\Gamma\Delta$ P. 7. ἔστιν ἵση BF. 8. ἔστιν P. ΓAE] in ras. B, $A\Gamma E$ P. 12. ἵση ἔστιν V. AB] ΓB φ. 14. ἔστιν P. συνίσταται PBV (in b non liquet). 16. ἐπὶ τῆς — 17. συνέσταται om. codd. omnes; e Proclo solo p. 210 recepit August; uix genuina sunt. 22. τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ] P; om. Theon (BFVpb). 23. $B\Gamma$ εὐθείᾳ] V. 24. γάρ] om. F. 26. ΔAB] eras. F. Ante ἐνθεβλ. in V add. supra: προσ-

εύθειας ταις ΔA , ΔB εύθεῖαι αἱ AE , BZ , καὶ κέντρῳ μὲν τῷ B διαστήματι δὲ τῷ $B\Gamma$ κύκλος γεγράφθω ὁ $\Gamma H\Theta$, καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ A καὶ διαστήματι τῷ AH κύκλος γεγράφθω ὁ HKL .

5 Ἐπεὶ οὖν τὸ B σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ $\Gamma H\Theta$, ἵση ἔστὶν ἡ $B\Gamma$ τῇ BH . πάλιν, ἐπεὶ τὸ A σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ HKL κύκλου, ἵση ἔστὶν ἡ AL τῇ AH , ὥν ἡ ΔA τῇ ΔB ἵση ἔστιν. λοιπὴ ἄρα ἡ AL λοιπῇ τῇ BH ἔστιν ἵση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ $B\Gamma$
10 $t\bar{\eta}$ BH ἵση· ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν AL , $B\Gamma$ τῇ BH ἔστιν
ἵση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἔστὶν ἵσα· καὶ
ἡ AL ἄρα τῇ $B\Gamma$ ἔστιν ἵση.

Πρὸς ἄρα τῷ δοθέντι σημείῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ
εύθειᾳ τῇ $B\Gamma$ ἵση εύθεῖα κεῖται ἡ AL . ὅπερ ἔδει
15 ποιῆσαι.

γ'.

Δύο δοθεισῶν εύθειῶν ἀνίσων ἀπὸ τῆς
μείζονος τῇ ἐλάσσονι ἵσην εύθεῖαν ἀφελεῖν.

"Ἐστωσαν αἱ δοθεῖσαι δύο εύθεῖαι ἄνισοι αἱ AB ,
20 Γ , ὥν μείζων ἔστω ἡ AB . δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς μείζονος
τῆς AB τῇ ἐλάσσονι τῇ Γ ἵσην εύθεῖαν ἀφελεῖν.

Κείσθω πρὸς τῷ A σημείῳ τῇ Γ εύθειᾳ ἵση ἡ
 $A\Delta$. καὶ κέντρῳ μὲν τῷ A διαστήματι δὲ τῷ $A\Delta$
κύκλος γεγράφθω ὁ ΔEZ .

III. Boetius p. 380, 5 [p. 392].

1. εύθειας FV. 3. κέντρῳ μέν V. τῷ] bis B (in fine et initio linn.). καὶ διαστήματι] διαστήματι δέ V. 5. $\Gamma H\Theta$ κύκλον BFV, P m. rec. 6. $B\Gamma$] ΓB F. καὶ πάλιν V; πάλιν δέ (supra) p. 7. ἔστιν P. 8. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo.

9. $t\bar{\eta}$] om. b. 10. $t\bar{\eta}$ BH] (alt.) supra b. 11. ἵσα] (alt.) -α in ras. P. 12. $B\Gamma$] ΓB F. 13. Ante πρός ras. unius litt. b. 18. ἐλάττονι BF. εύθειαν] om. Proclus. 19. δύο] om. F. ἄνισοι] ἀν- supra m. 1 F. 20. Post Γ ras. 1 litt.

$\Delta A, \Delta B$, ut fiant AE, BZ , et centro B radio autem $B\Gamma$ circulus describatur [alit. 2] $\Gamma H\Theta$, et rursus centro A radio autem AA circulus describatur HKA .

iam quoniam B punctum centrum est circuli $\Gamma H\Theta$,

erit $B\Gamma = BH$. rursus quoniam A punctum centrum est circuli HKA , erit

$$AA = AH,$$

quarum partes $\Delta A, \Delta B$ aequales. itaque $AA = BH$ [x. εvv. 3]. sed demonstratum est $B\Gamma = BH$. itaque utraque $AA, B\Gamma$ rectae BH aequalis

est. uerum quae eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [x. εvv. 1]. ergo etiam $AA = B\Gamma$.

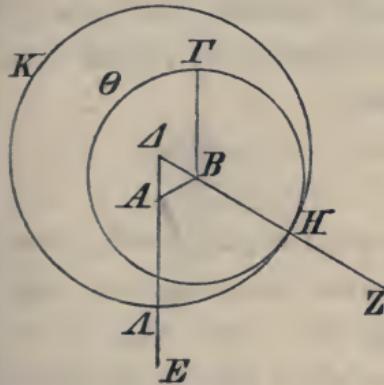
Ergo ad datum punctum A datae rectae $B\Gamma$ aequalis constituta est recta AA ; quod oportebat fieri.

III.

Datis duabus rectis inaequalibus rectam minori aequalem a maiore abscindere.

Sint duae datae rectae inaequales AB, Γ , quarum maior sit AB . oportet igitur a maiore AB minori Γ aequalem rectam abscindere. constituatur ad A punctum rectae Γ aequalis AD [propr. II], et centro A radio autem AD describatur circulus DEZ [alit. 2].

P, ut lin. 21. 22. 22. Post $\kappa\epsilon\iota\sigma\theta\omega$ in P supra scr. m. 1 γάρ, idem V mg. 23. AD] (alt.) in ras. V; utrumque corr. ex AE P m. rec. 24. DEZ] ex EZI P m. rec.; $ZE\Delta B$.

Καὶ ἐπεὶ τὸ Α σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΕΖ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΑΕ τῇ ΑΔ· ἀλλὰ καὶ ἡ Γ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση. ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ΑΕ, Γ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ΑΕ τῇ Γ ἔστιν ἵση.

5 Δύο ἄρα δοθεισῶν εὐθειῶν ἀνίσων τῶν ΑΒ, Γ ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάσσονι τῇ Γ ἵση ἀφῆ-
ρηται ἡ ΑΕ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

δ'.

Ἐὰν δύο τριγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δυσὶ¹
10 πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέραν καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔχη τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην ἔξει, καὶ τὸ τριγωνον τῷ τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γω-
15 νίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέραν ἐκατέραν, ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν.

"Ἐστω δύο τριγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς δύο πλευρὰς τὰς ΑΒ, ΑΓ ταῖς δυσὶ πλευραῖς ταῖς ΔΕ, ΔΖ
15 ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέραν τὴν μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ τὴν δὲ ΑΓ τῇ ΔΖ καὶ γωνίαν τὴν ὑπὸ ΒΑΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵσην. λέγω, ὅτι καὶ βάσις ἡ ΒΓ βάσει τῇ EZ ἵση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΓ τριγωνον τῷ ΔEZ τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέραν ἐκατέραν, ὑφ' ἃς
25 αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ τῇ ὑπὸ ΔEZ, ἡ δὲ ὑπὸ ΑΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΖΕ.

'Ἐφαρμοζομένου γὰρ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου ἐπὶ τὸ

IV. Schol. in Pappum III p. 1183, 32. Boetius p. 380, 7.

Et quoniam punctum A centrum est circuli ΔEZ , est $AE = AZ$; uerum etiam $\Gamma = AZ$. itaque utraque AE , Γ rectae AZ aequalis est; ergo etiam $AE = \Gamma$.

Ergo datis duabus rectis inaequalibus AB , Γ a maiore AB minori Γ aequalis abscisa est AE ; quod oportebat fieri.

IV.

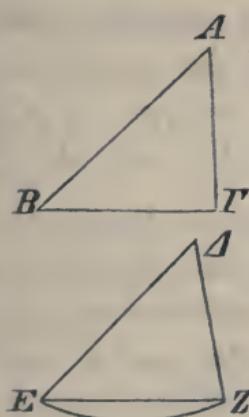
Si duo trianguli duo latera duobus lateribus alterum alteri aequalia habent et angulos rectis aequalibus comprehensos aequales, etiam basim basi aequalem habebunt, et triangulus triangulo aequalis erit, et reliqui anguli reliquis aequales alter alteri, ii scilicet, sub quibus aequalia latera subtendunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, ΔEZ duo latera AB ,

$A\Gamma$ duobus lateribus ΔE , ΔZ aequalia habentes alterum alteri,

$$AB = \Delta E \text{ et } A\Gamma = \Delta Z,$$

et $\angle BAG = EZ$. dico, etiam esse $B\Gamma = EZ$ et $\triangle AB\Gamma = \Delta EZ$, et reliquos angulos reliquis, alterum alteri, aequales, sub quibus aequalia latera subtendant, $\angle AB\Gamma = \Delta EZ$ et $A\Gamma B = \Delta ZE$.

Nam si triangulum $AB\Gamma$ triangulo ΔEZ appli-

sertum m. 1 b. 6. $AB]$ B supra scriptum m. 1 b. 9. $\tau\alpha\varsigma]$ om. Pp; supra b. 10. $\xi\chi\epsilon\iota$ (scr. $\xi\chi\eta$) δὲ $\pi\alpha\iota$ γωνίαν γωνίαν Proclus, τὴν μέτρην γωνίαν τῇ μιᾷ γωνίᾳ BF. 12. εὐθεῖῶν πλευρῶν Proclus. 15. ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ] om. Proclus. νῷ] ἐφ' b. αῖ] om. V. 18. δυσὶ V. 19. ξχοντι φ. 20. παῖ] comp. supra F. $BAG]$ $AB\Gamma$ F, sed AB eras. 21. $E\Delta Z]$ $E\Delta$ eras. F. 22. ξστὶ V. 24. νῷ] sic b m. 1, sed supra ἐφ'.

ΔEZ τρίγωνον καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν A σημείου ἐπὶ τὸ Δ σημεῖον τῆς δὲ AB εὐθείας ἐπὶ τὴν ΔE , ἐφαρμόσει καὶ τὸ B σημεῖον ἐπὶ τὸ E διὰ τὸ ἵσην εἶναι τὴν AB τῇ ΔE . ἐφαρμοσάσης δὴ τῆς AB ἐπὶ τὴν $5 \Delta E$ ἐφαρμόσει καὶ ἡ AG εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΔZ διὰ τὸ ἵσην εἶναι τὴν ὑπὸ BAG γωνίαν τῇ ὑπὸ $E\Delta Z$. ὥστε καὶ τὸ Γ σημεῖον ἐπὶ τὸ Z σημεῖον ἐφαρμόσει διὰ τὸ ἵσην πάλιν εἶναι τὴν AG τῇ ΔZ . ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ B ἐπὶ τὸ E ἐφηρμόκει. ὥστε βάσις ἡ BG ἐπὶ βάσιν τὴν EZ ἐφαρμόσει. εἰ γὰρ τοῦ μὲν B ἐπὶ τὸ E ἐφαρμόσαντος τοῦ δὲ Γ ἐπὶ τὸ Z ἡ BG βάσις ἐπὶ τὴν EZ οὐκ ἐφαρμόσει, δύο εὐθεῖαι χωρίου περιέχουσιν. ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. ἐφαρμόσει ἄρα ἡ BG βάσις ἐπὶ τὴν EZ καὶ ἵση αὐτῇ ἔσται. ὥστε καὶ ὅλον τὸ ABG 15 τρίγωνον ἐπὶ ὅλον τὸ ΔEZ τρίγωνον ἐφαρμόσει καὶ ἵσον αὐτῷ ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ἐπὶ τὰς λοιπὰς γωνίας ἐφαρμόσουσι καὶ ἵσαι αὐταῖς ἔσονται, ἡ μὲν ὑπὸ ABG τῇ ὑπὸ ΔEZ ἡ δὲ ὑπὸ AGB τῇ ὑπὸ ΔZE .

'Εὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο 20 πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέραν καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην ἔξει, καὶ τὸ τρίγωνον τῷ τριγώνῳ ἵσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέραν ἐκατέραν, 25 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. προστιθεμένον V, sed προσ- punctis del. μέν] supra m. 1 F. 2. Δ] in ras. b. τὴν] τῇ p. 4. δῆ] FV bρ; δέ PB; cfr. prop. 8. 6. BAG] post ras. V; ABG B. $E\Delta Z$] ΔEZ B. 8. εἶναι πάλιν B. 9. ἐφαρμόσει b. 13. ἔστιν] om. V. 16. ταῖς λοιπαῖς γωνίαις BF. 17. ἐφαρμόσουσιν P. αὐταῖς] ἀλλήλαις F. 19. δύο] (alt.) β F.

cuerimus et punctum *A* in Δ puncto posuerimus, rectam autem *AB* in ΔE , etiam *B* punctum in *E* cadet, quia $AB = \Delta E$. applicata iam *AB* rectae ΔE etiam *AG* recta cum ΔZ congruet, quia $\angle BAG = E\Delta Z$. quare etiam punctum *G* in *Z* punctum cadet, quia rursus $AG = \Delta Z$. uerum etiam *B* in *E* ceciderat; quare basis *BG* in basim *EZ* cadet. nam, cum *B* in *E*, *G* uero in *Z* ceciderit, si ita basis *BG* cum *EZ* non congruet, duae rectae spatium comprehendent; quod fieri non potest [n. ενν. 9]. itaque basis *BG* cum *EZ* congruet et aequalis ei erit [n. ενν. 7]. quare etiam totus triangulus *ABG* cum toto triangulo ΔEZ congruet et ei aequalis erit, et reliqui anguli cum reliquis congruent et aequales iis erunt, $\angle ABG = \Delta EZ$ et $\angle AGB = \Delta ZE$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus alterum alteri aequalia habent et angulos rectis aequalibus comprehensos aequales, etiam basim basi aequali habebunt, et triangulus triangulo aequalis erit, et reliqui anguli reliquis aequales alter alteri, ii scilicet, sub quibus aequalia latera subtendunt; quod erat demonstrandum.

ταις] om. Pbp. δυσι' V; in p δύο πλευραῖς deleta sunt m. 1. 22. ἔξει λίσην BF. 25. ὑφ')] corr. in ὑφ' m. 1 b.
ὑφ' ἄς — ὑποτείνουσιν] mg. m. 1 P.

ε'.

Τῶν ἰσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἔσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, καὶ προσεκβληθεῖσῶν τῶν ἰσων εὐθειῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι ἔσαι ἀλλήλαις ἔσονται.

"Ἐστω τριγώνον ἰσοσκελὲς τὸ ΑΒΓ ἵσην ἔχον τὴν ΑΒ πλευρὰν τῇ ΑΓ πλευρᾷ, καὶ προσεκβληθεῖσαν ἐπ' εὐθείας ταῖς ΑΒ, ΑΓ εὐθεῖαι αἱ ΒΔ, ΓΕ· λέγω, ὅτι ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἵση ἐστίν, 10 ἡ δὲ ὑπὸ ΓΒΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΕ.

εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς ΒΔ τυχὸν σημεῖον τὸ Ζ, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΕ τῇ ἐλάσσονι τῇ ΑΖ ἵση ἡ ΑΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΓ, ΗΒ εὐθεῖαι.

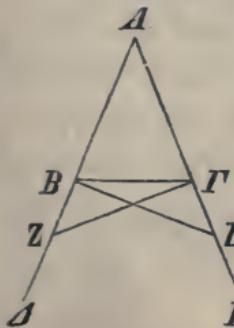
15 ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΑΖ τῇ ΑΗ ἡ δὲ ΑΒ τῇ ΑΓ, δύο δὴ αἱ ΖΑ, ΑΓ δυσὶ ταῖς ΗΑ, ΑΒ ἔσαι εἰσὶν ἕκατέρα ἕκατέρᾳ· καὶ γωνίαν ποιηὴν περιέχουσι τὴν ὑπὸ ΖΑΗ· βάσις ἄρα ἡ ΖΓ βάσει τῇ ΗΒ ἵση ἐστίν, καὶ τὸ ΑΖΓ τριγώνον τῷ ΑΗΒ τριγώνῳ ἶσον 20 ἐσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἔσαι ἔσονται ἕκατέρα ἕκατέρᾳ, ὑφ' ἃς αἱ ἔσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἡ μὲν ὑπὸ ΑΓΖ τῇ ὑπὸ ΑΒΗ, ἡ δὲ ὑπὸ ΑΖΓ τῇ ὑπὸ ΑΗΒ. καὶ ἐπεὶ ὅλη ἡ ΑΖ ὅλη τῇ ΑΗ ἐστιν ἵση, ὡν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ ἐστιν ἵση, λοιπὴ ἄρα ἡ 25 ΒΖ λοιπῇ τῇ ΓΗ ἐστιν ἵση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΖΓ τῇ ΗΒ ἵση· δύο δὴ αἱ ΒΖ, ΖΓ δυσὶ ταῖς ΓΗ, ΗΒ

2. πρός] πρό b, sed corr. m. 1. 3. ἀλλήλαις] om. Proclus. εἰσὶν] P, Proclus, comp. b; εἰσί uulgo. 5. ἀλλήλαις] om. Proclus. ἔσονται] εἰσὶ Proclus. 7. πλευρᾶ] πλευρᾶν φ. 8. εὐθείας] εὐθεῖαις B. 9. ΑΓΒ] ΑΒΓ F. 10. ΓΒΔ ἵση ἐστί p et V m. recentissima. 17. περιέχουσιν

V.

In triangulis aequicruriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt, et productis rectis aequalibus anguli sub basi positi inter se aequales erunt.

Sit triangulus aequicrurius $AB\Gamma$ habens $AB = A\Gamma$, et producantur $AB, A\Gamma$ in directum, ut fiant $B\Delta, \Gamma E$. dico, esse
 $\angle AB\Gamma = A\Gamma B$
et $\angle \Gamma B\Delta = B\Gamma E$.

Sumatur enim in $B\Delta$ quodus punctum Z , et a maiore AE minori AZ aequalis abscindatur AH [prop. III], et ducantur ZG, HG rectae.

iam quoniam $AZ = AH$ et $AB = A\Gamma$, duae rectae $ZA, A\Gamma$ duabus HA, AB aequales sunt altera alteri; et angulum communem comprehendunt ZAH . itaque $ZG = HB$ et $\triangle AZG = AHB$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV], $\angle A\Gamma Z = ABH$ et $\angle AZG = AHB$. et quoniam $AZ = AH$, quarum partes $AB, A\Gamma$ aequales, erit $BZ = \Gamma H$ [*z. ἔνν. 3*]. sed demonstratum est etiam $ZG = HB$. itaque duae rectae BZ, ZG duabus $\Gamma H, HB$ aequales sunt altera alteri; et $\angle BZG = \Gamma HB$ et basis eorum communis

V. Simplicius in phys. fol. 14^v. Boetius p. 380, 13—15, ubi sic fere scribendum: si triangulus aequalia latera habeat, qui ad eius basim anguli sunt, aequales alter alteri sunt, et aequalibus lineis [productis] et sub basi eius anguli aequales utrimque erunt.

P V p. 19. *ἴστιν*] PF, comp. b; *ἴστιν* uulgo. 25. Ante BZ ras. est unius litt. in V. 26. HB] BH V, corr. m. 2. $\delta\nu\sigma\iota\iota\iota$] e corr. V.

ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΖΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΗΒ ἴση, καὶ βάσις αὐτῶν κοινὴ η ΒΓ· καὶ τὸ ΒΖΓ ἄρα τριγωνον τῷ ΓΗΒ τριγώνῳ ἴσον ἔσται, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις 5 ἴσαι ἔσονται ἐκατέρα ἐκατέρα, ὑφ' ἃς αἱ ἴσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἴση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν ὑπὸ ΖΒΓ τῇ ὑπὸ ΗΓΒ ἡ δὲ ὑπὸ ΒΓΖ τῇ ὑπὸ ΓΒΗ. ἐπεὶ οὖν ὅλη ἡ ὑπὸ ΑΒΗ γωνία ὅλῃ τῇ ὑπὸ ΑΓΖ γωνίᾳ ἐδείχθη 10 ἴση, ὥστη ἡ ὑπὸ ΓΒΗ τῇ ὑπὸ ΒΓΖ ἴση, λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΓ λοιπῇ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ ἔστιν ἴση· καὶ εἰσὶ πρὸς τῇ βάσει τοῦ ΑΒΓ τριγώνου. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΒΓ τῇ ὑπὸ ΗΓΒ ἴση· καὶ εἰσιν ὑπὸ τὴν βάσιν.

Τῶν ἄρα ἴσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει 15 γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν, καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν ἴσων εὐθεῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται· ὅπερ ἐδειξαί.

ς'.

Ἐὰν τριγωνον αἱ δύο γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις 20 ὥσιν, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται.

"Ἐστω τριγωνον τὸ ΑΒΓ ἴσην ἔχον τὴν ὑπὸ ΑΒΓ γωνίαν τῇ ὑπὸ ΑΓΒ γωνίᾳ· λέγω, ὅτι καὶ πλευρὰ ἡ ΑΒ πλευρᾷ τῇ ΑΓ ἔστιν ἴση.

25 εἰ γὰρ ἄνισός ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ, ἡ ἑτέρα αὐτῶν μείζων ἔστιν. ἐστω μείζων ἡ ΑΒ, καὶ ἀφηρόντω ἀπὸ τῆς μείζονος τῆς ΑΒ τῇ ἐλάττονι τῇ ΑΓ ἴση ἡ ΔΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΓ.

6. ἔστιν ἄρα V. ΖΒΓ] in ras. V. 7. ΗΓΒ] corr. ex ΓΗΒ V. 9. ἴση] (alt.) ἔστιν ἴση V e corr. 10. ὑπό] (alt.)

BG. itaque etiam $\triangle BZG = \Gamma HB$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt. itaque $\angle ZBG = H\Gamma B$ et $BGZ = \Gamma BH$ [prop. IV]. iam quoniam $\angle ABH = A\Gamma Z$, ut demonstratum est, quorum partes ΓBH , BGZ aequales, erit $\angle ABG = A\Gamma B$ [*z. ἐνν. 3.*]. et sunt ad basim positi trianguli ABG . uerum etiam demonstratum est $\angle ZBG = H\Gamma B$; et sub basi sunt.

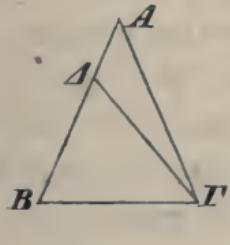
Ergo in triangulis aequicruriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt, et productis rectis aequalibus anguli sub basi positi inter se aequales erunt; quod erat demonstrandum.

VI.

Si in triangulo duo anguli inter se aequales sunt, etiam latera sub aequalibus angulis subtendentia inter se aequalia erunt.

Sit triangulus ABG habens $\angle ABG = A\Gamma B$. dico, esse etiam $AB = AG$.

Si enim AB rectae $A\Gamma$ inaequalis est, alterutra earum maior est. sit AB maior, et a maiore AB minori $A\Gamma$ aequalis abscindatur AB [prop. III], et ducatur $A\Gamma$.

VI. Boetius p. 380, 15.

supra m. 1 B. ἴση ἔστιν F; ἴση ἔστι B. $\varepsilon\lambda\sigma\tau\pi$ P. 11.
 $ABG]$ $A\Gamma B$ B. 12. $H\Gamma B]$ e corr. V. 15. $\varepsilon\lambda\sigma\tau\pi]$ PF;
 comp. b; $\varepsilon\lambda\sigma\tau$ uulgo. προσεκβλησθεισῶν P. 19. $\dot{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\alpha\iota\varsigma$] om. Proclus. 20. $\ddot{\omega}\sigma\tau\pi]$ Proclus, PF; $\ddot{\omega}\sigma\iota$ uulgo. $\alpha\iota]$ om. F. 21. $\dot{\alpha}\lambda\lambda\eta\lambda\alpha\iota\varsigma]$ om. Proclus. $\ddot{\epsilon}\sigma\sigma\tau\alpha\iota]$ $\varepsilon\lambda\sigma\tau\pi$ Proclus.
 25. $\dot{\eta} \dot{\epsilon}\tau\dot{\epsilon}\rho\alpha]$ $\mu\lambda\alpha$ in ras. 6 litt. P m. recent., $\dot{\epsilon}\tau\dot{\epsilon}\rho\alpha$ p et b m. 1
 ($\dot{\eta}$ supra insertum). 27. $\dot{\epsilon}\lambda\alpha\sigma\sigma\pi$ BFV.

¹Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ΔΒ τῇ ΑΓ κοινὴ δὲ ἡ ΒΓ,
δύο δὴ αἱ ΔΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΑΓ, ΓΒ ἵσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΔΒΓ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΑΓΒ ἐστιν ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΔΓ βάσει τῇ ΑΒ
5 ἵση ἐστὶν, καὶ τὸ ΔΒΓ τριγώνον τῷ ΑΓΒ τριγώνῳ
ἵσον ἔσται, τὸ ἔλασσον τῷ μείζονι· ὅπερ ἄτοπον· οὐκ
ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΑΓ· ἵση ἄρα.

²Ἐὰν ἄρα τριγώνον αἱ δύο γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις
ῶσιν, καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευ-
10 ραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ξ'.

³Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς
εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἴσαι ἐκατέρᾳ ἐκα-
τέρᾳ οὐ συσταθήσονται πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ
15 σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα
ἔχουσαι ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθείαις.

⁴Ἐλ γὰρ δυνατόν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ
δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ταῖς ΑΓ, ΓΒ ἄλλαι δύο
εὐθεῖαι αἱ ΑΔ, ΔΒ ἴσαι ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ συνεστά-
20 τωσαν πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ τῷ τε Γ καὶ Δ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι, ὥστε ἵσην
εἶναι τὴν μὲν ΓΑ τῇ ΔΑ τὸ αὐτὸ πέρας ἔχουσαν
αὐτῇ τὸ Α, τὴν δὲ ΓΒ τῇ ΔΒ τὸ αὐτὸ πέρας ἔχου-
σαν αὐτῇ τὸ Β, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΔ.

⁵25 ⁵Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΑΔ, ἵση ἐστὶ καὶ

2. δυσί V. 3. καὶ] bis B (in fine et init. linn.).

Post ΔΒΓ ras. 3 litt. F. 4. ΑΓΒ] ΑΒΓ, sed B in ras. F.

5. ΔΒΓ] corr. ex ΑΒΓ V; ΑΒΓ b. ΑΓΒ] corr. ex ΔΓΒ

V; in ras. B; ΔΓΒ b. 6. ἔλαστον B. 7. ἄνισος] supra

m. 2, in textu μείζων m. rec. in ras. P. 9. ὠσιν] PF; ὠσι

uulgo. αἱ] supra P. 12. δυσί V. Post ταῖς ras. 5 litt.

P. 14. οὐ σταθήσονται (scr. συσταθ.) ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ Pro-

iam cum $\angle B = \angle \Gamma$, et $B\Gamma$ communis sit, duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus $A\Gamma$, ΓB aequales sunt altera alteri, et $\angle A\Gamma B = \angle \Gamma B A$. itaque $\angle \Gamma = AB$ et $\triangle A\Gamma B = \triangle \Gamma B A$ [prop. IV], minus maiori; quod absurdum est [*z. ενν. 8*]. itaque AB rectae $A\Gamma$ inaequalis non est; aequalis igitur.

Ergo si in triangulo duo anguli inter se aequales sunt, etiam latera sub aequalibus angulis subtendentia inter se aequalia erunt; quod erat demonstrandum.

VII.

In eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri non constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos, quos priores rectae, habentes.

Nam si fieri potest, in eadem recta AB duabus iisdem rectis $A\Gamma$, ΓB aliae duae rectae $A\Delta$, ΔB aequales altera alteri constituantur ad aliud atque aliud punctum

Γ et Δ ad eandem partem eosdem terminos habentes, ita ut $\Gamma A = \Delta A$, quacum terminum habet communem A , et $\Gamma B = \Delta B$,

quacum terminum habet communem B , et ducatur $\Gamma\Delta$.

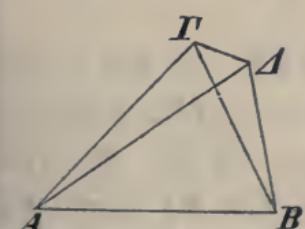
Iam quoniam $A\Gamma = A\Delta$, etiam $\angle A\Gamma\Delta = A\Delta\Gamma$

VII. Boetius p. 380, 19.

clus. 19. αῖ] om. P. συνεστάτωσαν] corr. ex συνέστωσαν
B. 21. Post μέρη add. τὰ Γ, Δ P m. rec., mg. m. 2 F V p.

Post ἔχονται in P m. rec., V p m. 2 add. τὰ A, B; in FB add. ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθεῖαις; in F praeterea m. 2: ητοι τὰ A, B (post εὐθεῖαις). 22. ΔΔ] AΔ BF. 24. ΓΔ] ΔΓ BF.

25. ἵση] postea add. P. Post AΓ add. εὐθεῖα P m. rec.
ἕστιν P.

γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ τῇ ὑπὸ ΑΔΓ· μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ τῆς ὑπὸ ΔΓΒ· πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΔΒ μεῖζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΔΓΒ. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΓΒ τῇ ΔΒ, ἵση ἐστὶ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΓΔΒ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ 5 ΔΓΒ. ἐδείχθη δὲ αὐτῆς καὶ πολλῷ μεῖζων· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἵσαι ἐκατέρα ἐκατέρα συσταθήσονται πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ ἐπὶ τὰ 10 αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθείαις· ὅπερ ἐδεῑ ὅτι.

η'.

Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα, ἔχῃ δὲ 15 καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην.

"Ἐστω δύο τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΕΖ τὰς δύο πλευρὰς τὰς ΑΒ, ΑΓ ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς ΔΕ, ΔΖ 20 ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ τὴν δὲ ΑΓ τῇ ΔΖ· ἔχέτω δὲ καὶ βάσιν τὴν ΒΓ βάσει τῇ ΕΖ ἵσην· λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἐστιν ἵση.

'Ἐφαρμοζομένου γὰρ τοῦ ΑΒΓ τριγώνου ἐπὶ τὸ 25 ΔΕΖ τρίγωνον καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν Β σημείου ἐπὶ τὸ Ε σημεῖον τῆς δὲ ΒΓ εὐθείας ἐπὶ τὴν EZ ἐφαρμόσει καὶ τὸ Γ σημεῖον ἐπὶ τὸ Ζ διὰ τὸ ἵσην εἰναι τὴν ΒΓ τῇ EZ· ἐφαρμοσάσης δὴ τῆς ΒΓ ἐπὶ τὴν EZ

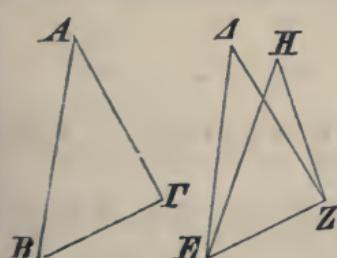
2. τῆς] corr. ex τῇ P. 3. ΓΒ] e corr. V; ΒΓΒF. 4.
ἐστίν P. ΓΔΒ] ΒΔΓ p. 5. ΔΓΒ] ΒΓΔ p. 13. ταῖς

[prop. V]. quare $\angle A\Delta\Gamma > \angle\Gamma\Delta B$ [π. ενν. 8]. itaque multo magis $\angle\Gamma\Delta B > \angle\Gamma\Delta B$ [id.]. rursus quoniam $\Gamma B = \Delta B$, erit $\angle\Gamma\Delta B = \angle\Gamma\Delta B$ [prop. V]. sed demonstratum est, eundem multo maiorem esse; quod fieri non potest.

Ergo in eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri non constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos, quos priores rectae, habentes; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et praeterea basim basi aequalalem habent, etiam angulos aequalibus rectis comprehensos aequales habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma, \Delta EZ$ duo latera $AB, \Delta\Gamma$ duobus lateribus $\Delta E, \Delta Z$ aequalia habentes alterum alteri,

$AB = \Delta E$ et $A\Gamma = \Delta Z$,
et praeterea habeant $B\Gamma = EZ$.
dico, etiam esse $\angle BAG = E\Delta Z$.

nam triangulo $AB\Gamma$ ad triangulum ΔEZ applicato et puncto B in E puncto posito recta autem $B\Gamma$ in EZ etiam Γ punctum in Z cadet, quia $B\Gamma = EZ$. applicata iam $B\Gamma$ rectae EZ etiam $BA, \Gamma A$ cum $E\Delta$,

VIII. Boetius p. 380, 24.

δυσί V. 14. ἔχη δέ] om. Proclus. 19. τάξ] om. Pbp.
δυσί V. 21. $B\Gamma$] $A\Gamma F$, sed A eras. 25. τοῦ μέν] μὲν
τοῦ B. 29. δέ] δέ Bb. ἐπι] in ras. m. 1 P.

έφαρμόσουσι καὶ αἱ ΒΑ, ΓΑ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ. εἰ γὰρ βάσις μὲν ἡ ΒΓ ἐπὶ βάσιν τὴν ΕΖ ἔφαρμόσει, αἱ δὲ ΒΑ, ΑΓ πλευραὶ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ οὐκ ἔφαρμόσουσιν ἀλλὰ παραλλάξουσιν ὡς αἱ ΕΗ, ΗΖ, συσταθήσονται 5 ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἵσαι ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ πρὸς ἄλλων καὶ ἄλλων σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι. οὐ συνίστανται δέ· οὐκ ἄρα ἔφαρμοξομένης τῆς ΒΓ βάσεως ἐπὶ τὴν ΕΖ βάσιν οὐκ ἔφαρμόσουσι καὶ αἱ ΒΑ, 10 ΑΓ πλευραὶ ἐπὶ τὰς ΕΔ, ΔΖ. ἔφαρμόσουσιν ἄρα ὥστε καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ ἐπὶ γωνίαν τὴν ὑπὸ ΕΔΖ ἔφαρμόσει καὶ ἵση αὐτῇ ἔσται.

'Εὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρᾳ καὶ τὴν βάσιν 15 τῇ βάσει ἵσην ἔχῃ, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

Τὴν δοθεῖσαν γωνίαν εὐθύγραμμον δίχα 20 τεμεῖν.

"Εστω ἡ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΒΑΓ. δεῖ δὴ αὐτὴν δίχα τεμεῖν.

Εἴληφθω ἐπὶ τῆς ΑΒ τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς ΑΓ τῇ ΑΔ ἵση ἡ ΑΕ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ ΔΕ, καὶ συνεστάτω ἐπὶ τῆς ΔΕ τρίγωνον ἵσόπλευρον τὸ ΔEZ, καὶ ἐπεζεύχθω ἡ AZ· λέγω, ὅτι ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς AZ εὐθείας.

1. ἔφαρμόσουσιν P. ΒΑ, ΓΑ] PBp; ΒΑ, ΑΓ V e corr.; utrum praebeat F, discerni nequit. 8. συνίσταται p.
9. ἔφαρμόσουσιν PF. αῖ] supra m. rec. P. 10. ἔφαρ-

ΔZ congruent. nam si basis $B\Gamma$ cum basi EZ congruet, latera autem BA, AG cum EA, AZ non congruent, uerum extra cadent, ut EH, HZ , in eadem recta iisdem duabus rectis aliae duae rectae aequales altera alteri constituentur ad aliud atque aliud punctum ad eandem partem eosdem terminos habentes. sed non constituuntur [prop. VII]. itaque fieri non potest, ut basi $B\Gamma$ ad basim EZ adplicata non congruant etiam latera BA, AG cum EA, AZ . congruent igitur. quare etiam angulus BAG cum angulo EAZ congruet et ei aequalis erit [n. ενν. 7].

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et basim basi aequalem habent, etiam angulos aequalibus rectis comprehensos aequales habebunt; quod erat demonstrandum.

IX.

Datum angulum rectilineum in duas partes aequales diuidere.

Sit datus angulus rectilineus BAG . oportet igitur eum in duas partes aequales diuidere.

sumatur in AB quodus punctum A , et ab AG rectae AA aequalis abscindatur AE [prop. III], et ducatur AE , et in AE construatur triangulus aequilaterus AEZ [prop. I], et ducatur AZ . dico, angulum BAG recta AZ in duas partes aequales diuisum esse.

IX. Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 381, 1?.

μόσοντι V. 11. ἐπί] supra F. 13. ταις] om. Pp. 14. τῇ βάσει τὴν βάσιν P; corr. m. 1. 19. εὐθύγραμμον γωνίαν Proclus. 23. ἐπί] γὰρ ἐπί P; ἀπί V, corr. m. 1. 27. γωνία] om. BF.

Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΔ τῇ ΑΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΖ, δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΖ δυσὶ ταῖς ΕΑ, ΑΖ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα. καὶ βάσις ἡ ΔΖ βάσει τῇ EZ ἵση ἐστίν· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΑΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΑΖ δὲ ἵση ἐστίν.

Ἡ ἄρα δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΒΑΓ δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΑΖ εὐθείας· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ι'.

10 Τὴν δοθεῖσαν εὐθείαν πεπερασμένην δίχα τεμεῖν.

"Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ ΑΒ· δει δὴ τὴν ΑΒ εὐθεῖαν πεπερασμένην δίχα τεμεῖν.

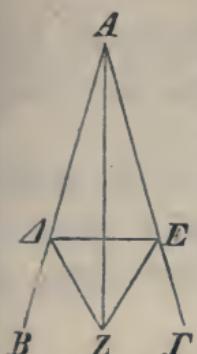
15 Συνεστάτω ἐπ' αὐτῆς τοίγωνον ἴσόπλευρον τὸ ΑΒΓ, καὶ τετμήσθω ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία δίχα τῇ ΓΔ εὐθείᾳ· λέγω, ὅτι ἡ ΑΒ εὐθεῖα δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ σημεῖον.

Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΔ, δύο δὴ αἱ ΑΓ, ΓΔ δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ἵση ἐστίν· βάσις ἄρα ἡ ΑΔ βάσει τῇ ΒΔ ἵση ἐστίν.

Ἡ ἄρα δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἡ ΑΒ δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

4. ἐστίν] PF (in b ν eras.); ἐστί αὐλgo; comp. B. 12. ἡ] om. b p; m. 2 V. 13. εὐθεῖαν πεπερασμένην] P; om. Theon (BF V b p). 15. ΑΓΒ] ante Γ ras. 1 litt. F; ΓΒ in ras. V. Ante et post τῇ ras. F, sicut post εὐθείᾳ lin. 16. 17. τό] τόν comp. V. 19. δυσὶν V; δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ om. b (τῇ γβ γδ m. 2). 21. ἐστίν] ἐστί Vp; comp. Bb. ΒΔ] in ras. m. 1 P. 24. τέμνηται p. ποιῆσαι] δεῖξαι P, mg. m. 1 γρ. ποιῆσαι.

nam cum $A\Delta = AE$, et AZ communis sit, duae rectae ΔA , AZ duabus EA , AZ aequales sunt altera alteri; et basis ΔZ basi EZ aequalis est. itaque $\angle \Delta AZ = EAZ$ [prop. VIII].

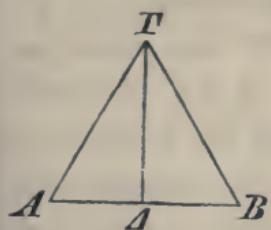

Ergo datus angulus rectilineus BAG recta AZ in duas partes aequales diuisus est; quod oportebat fieri.

X.

Datam rectam terminatam in duas partes aequales diuidere.

Sit data recta terminata AB . oportet igitur rectam terminatam AB in duas partes aequales diuidere.

construatur in ea triangulus aequilaterus ABG [prop. I], et angulus AGB recta $\Gamma\Delta$ in duas partes aequales diuidatur [prop. IX]. dico, rectam AB in puncto Δ in duas partes aequales diuisam esse.

nam cum $AG = GB$, et GA communis sit, duae rectae AG , GA duabus GB , GA aequales sunt altera alteri; et $\angle AGA = BGA$. quare $GA = BA$ [prop. IV].

Ergo data recta terminata AB in puncto Δ in duas partes aequales diuisa est; quod oportebat fieri.

X. Sext. Emp. p. 719, 26. Simplicius in phys. fol. 114v.
Proclus p. 204, 19. Boetius p. 381, 2?

ια'.

Τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

5 "Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον ἐπ' αὐτῆς τὸ Γ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΑΓ τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ 10 κείσθω τῇ ΓΔ ἵση ἡ ΓΕ, καὶ συνεστάτω ἐπὶ τῆς ΔΕ τρίγωνον ἰσόπλευρον τὸ ΖΔΕ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΓ λέγω, ὅτι τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου τοῦ Γ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ ΖΓ.

15 'Επεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ΔΓ τῇ ΓΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΖ, δύο δὴ αἱ ΔΓ, ΓΖ δυσὶ ταῖς ΕΓ, ΓΖ ἵσαι εἰσὶν ἐνατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ βάσις ἡ ΔΖ βάσει τῇ ΖΕ ἵση ἐστίν· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΓΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΓΖ ἵση ἐστίν· καὶ εἰσιν ἐφεξῆς. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρᾳ τῶν ἵσων γωνιῶν ἐστιν· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΔΓΖ, ΖΓΕ.

Τῇ ἄρα δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ ΑΒ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου τοῦ Γ πρὸς ὁρθὰς γωνίας εὐθεῖα 25 γραμμὴ ἥκται ἡ ΓΖ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

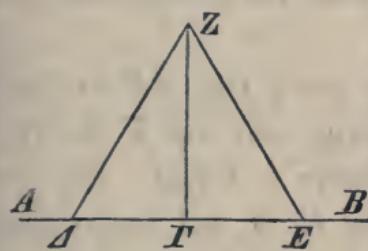
10. $\Gamma\Delta$] Δ in ras. est in b; $\Delta\Gamma$ in ras. V. 13. $\alphaὐτὴν$
F et B m. 1 (corr. m. 2). δοθέντος -έν- in ras. est in V.
14. γραμμὴ] ex γραμμῇ V. 15. $\dot{\epsilon}\piεί$ — $\Gamma\Zeta$] mg. m. 2 P. 16. $\Delta\Gamma$,
 $\Gamma\Zeta$] Δ et Z eras. F; $Z\Gamma$, $\Gamma\Delta$ B. 17. $\dot{\epsilon}\sigmaτίν$] P; $\dot{\epsilon}\sigmaτί$ uulgo.
ut lin. 18. 18. 19. $\xi\xiῆς$ V; corr. m. 2. 23. $\tauῆ]$ (alt.) ἡ V;
corr. m. 2. AB] in ras. P.

XI.

Ad datam rectam a dato punto in ea sito rectam perpendiculararem erigere.

Sit data recta AB , punctum autem datum in ea situm Γ . oportet igitur a Γ punto rectae AB perpendiculararem rectam erigere.

sumatur in $A\Gamma$ quodus punctum Δ , et ponatur

$\Gamma E = \Gamma \Delta$ [prop. II], et in ΔE triangulus aequilaterus construatur $Z\Delta E$ [prop. I], et ducatur $Z\Gamma$. dico, ad datam rectam AB a dato punto in ea sito Γ perpendiculararem erectam esse

rectam lineam $Z\Gamma$.

nam quoniam $\Delta\Gamma = \Gamma E$ et communis ΓZ , duae rectae $\Delta\Gamma$, ΓZ duabus $E\Gamma$, ΓZ aequales sunt altera alteri; et basis ΔZ basi ZE aequalis est. itaque $\angle \Delta\Gamma Z = E\Gamma Z$ [prop. VIII]; et deinceps sunt positi. ubi autem recta super rectam lineam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis [def. 10]. itaque $\Delta\Gamma Z$, $Z\Gamma E$ recti sunt.

Ergo ad datam rectam AB a dato punto in ea sito Γ perpendicularis recta linea ducta est ΓZ ; quod oportebat fieri.

XI. Boetius p. 381, 4.

ιβ'.

'Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου, ὃ μή ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

5 ["]Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἄπειρος ἡ ΑΒ τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον, ὃ μή ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, τὸ Γ· δεῖ δὴ ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν ΑΒ ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ Γ, ὃ μή ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

10 Εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τὰ ἔτερα μέρη τῆς ΑΒ εὐθείας τυχὸν σημεῖον τὸ Δ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Γ διαστήματι δὲ τῷ ΓΔ κύκλος γεγράφθω ὁ EZH, καὶ τετμήσθω ἡ ΕΗ εὐθεῖα δίχα κατὰ τὸ Θ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΓΗ, ΓΘ, ΓΕ εὐθεῖαι· λέγω, ὅτι ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν ΑΒ ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ Γ, ὃ μή ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετος ἥκται ἡ ΓΘ.

15 Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ΗΘ τῇ ΘΕ, κοινὴ δὲ ἡ ΘΓ, δύο δὴ αἱ ΗΘ, ΘΓ δύο ταῖς ΕΘ, ΘΓ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ βάσις ἡ ΓΗ βάσει τῇ ΓΕ ἐστιν ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΘΗ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΘΓ ἐστιν ἵση· καί εἰσιν ἐφεξῆς. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὅρθὴ ἐκατέρᾳ τῶν ἵσων γωνιῶν ἐστιν, καὶ ἡ ἐφεστηκυῖα εὐθεῖα καλεῖται ἐφ' ἥν ἐφέστηκεν.

20 Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν ἄπειρον τὴν ΑΒ ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ Γ, ὃ μή ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετος ἥκται ἡ ΓΘ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

2. Ante ἀπό ras. 2 litt. P. 9. γραμμὴν] mg. m. recenti
V. 11. μέν] supra m. 1 P. κέντρῳ τῷ Γ καὶ διαστήματι
BF bp. 13. εὐθεῖα] P; om. Theon (BFV bp). 14. ΓΕ] e

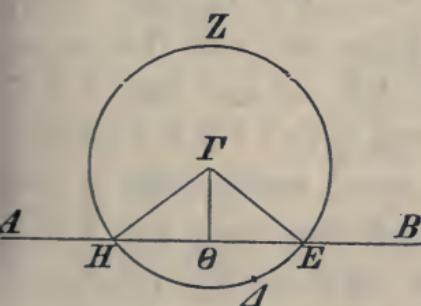
XII.

Ad datam rectam infinitam a dato punto extra eam sito perpendicularem rectam lineam ducere.

Sit data recta infinita AB punctum autem datum extra eam situm Γ . oportet igitur ad datam rectam infinitam AB a dato punto extra eam sito Γ perpendicularem rectam ducere.

sumatur enim in altera parte rectae AB quoduis punctum Δ , et centro Γ radio autem $\Gamma\Delta$ circulus describa-

tur EZH [$\alpha\pi\tau.3$], et recta EH in duas partes aequales secatur [prop. X] in Θ , et ducantur rectae $\Gamma H, \Gamma\Theta, \Gamma E$. dico, addatam rectam infinitam AB a dato punto Γ extra eam sito perpendicularem ductam esse $\Gamma\Theta$.

nam cum $H\Theta = \Theta E$, et communis sit $\Theta\Gamma$, duae rectae $H\Theta, \Theta\Gamma$ duabus $E\Theta, \Theta\Gamma$ aequales sunt altera alteri. et basis ΓH basi ΓE aequalis est. itaque $\angle \Gamma\Theta H = E\Theta\Gamma$ [prop. VIII]. et deinceps positi sunt. ubi autem recta super rectam lineam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, rectus est uterque angulus aequalis, et recta linea erecta perpendicularis adpellatur ad eam, super quam erecta est [def. 10].

Ergo ad datam rectam infinitam AB a dato punto Γ extra eam sito perpendicularis ducta est $\Gamma\Theta$; quod oportebat fieri.

XII. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 381, 7.

corr. m. 2 P, E dub. in F. εὐθεῖαι] P; om. Theon (BFV bp). 16. κάθετος] ante τ ras. V, ut lin. 28. 19. ΘΓ] ΓΘ BF. ΗΘ, ΘΓ] ΘΓ, ΘΗ e corr. P; ΓΘ, ΘΗ B; Η et Γ eras. F. δνσι BF.

ιγ'.

'Eàν εύθεῖα ἐπ' εύθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῆι, ἥτοι δύο ὀρθὰς ἢ δυσὶν ὀρθαῖς ἵσας ποιήσει.

5 *Εύθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ ἐπ' εύθεῖαν τὴν ΓΔ σταθεῖσα γωνίας ποιείτω τὰς ὑπὸ ΓΒΑ, ΑΒΔ· λέγω, ὅτι αἱ ὑπὸ ΓΒΑ, ΑΒΔ γωνίαι ἥτοι δύο ὀρθαί εἰσιν ἢ δυσὶν ὀρθαῖς ἵσαι.*

El μὲν οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΓΒΑ τῇ ὑπὸ ΑΒΔ,
 10 δύο ὀρθαί εἰσιν. εἰ δὲ οὐ, ἥχθω ἀπὸ τοῦ Β σημείου τῇ ΓΔ [εύθείᾳ] πρὸς ὀρθὰς ἡ ΒΕ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΓΒΕ, ΕΒΔ δύο ὀρθαί εἰσιν· καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΓΒΕ δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΓΒΑ, ΑΒΕ ἵση ἔστιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΕΒΔ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΓΒΕ, ΕΒΔ τρισὶ ταῖς ὑπὸ ΓΒΑ,
 15 ΑΒΕ, ΕΒΔ ἵσαι εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΑ δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΔΒΕ, ΕΒΑ ἵση ἔστιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΒΓ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΔΒΑ, ΑΒΓ τρισὶ ταῖς ὑπὸ ΔΒΕ, ΕΒΑ, ΑΒΓ ἵσαι εἰσίν. ἔδειχθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ ΓΒΕ, ΕΒΔ τρισὶ ταῖς αὐταῖς ἵσαι· τὰ δὲ τῷ
 20 αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ἵσαι· καὶ αἱ ὑπὸ ΓΒΕ, ΕΒΔ ἄρα ταῖς ὑπὸ ΔΒΑ, ΑΒΓ ἵσαι εἰσίν· ἀλλὰ αἱ ὑπὸ ΓΒΕ, ΕΒΔ δύο ὀρθαί εἰσιν· καὶ αἱ ὑπὸ ΔΒΑ, ΑΒΓ ἄρα δυσὶν ὀρθαῖς ἵσαι εἰσίν.

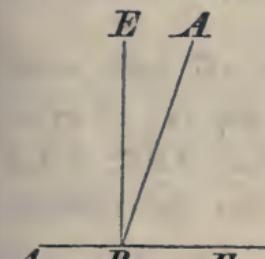
'Eàν ἄρα εύθεῖα ἐπ' εύθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῆι,

2. *'Εάν]* P m. 2, Proclus p. 292, 15, Philop. in anal. II; in V ε rubro colore postea additum, ut saepe in hoc codice litterae initiales, α in ras. (sed lin. 24 ως ἄν); ὅταν P m. 1, Philop. in phys.; ως ἄν Theon (BFbp, Psellus et sine dubio V m. 1), Proclus errore librarii p. 291, 20. 3. *δυσίν]* δύο Proclus. 10. *οὐ]* post ras. 1 litt. V. 11. *εύθείᾳ]* P mg. m. 1; om. BFVbp. 12. *εἰσιν]* P, εἰσι uulgo. 13. *ἔστιν]* P, ἔστι uulgo. 14. *τρισὶ]* ex τρισὶ m. 2 P. 15. *εἰσὶν]*

XIII.

Si recta super rectam lineam erecta angulos efficerit, aut duos rectos aut duobus rectis aequales angulos efficiet.

nam recta aliqua AB super rectam $\Gamma\Delta$ erecta angulos efficiat ΓBA , ABA . dico, angulos ΓBA , ABA aut duos rectos esse aut duobus rectis aequales.

iam si $\Gamma BA = ABA$, duo recti sunt [def. 10]. sin minus, a B puncto ad rectam $\Gamma\Delta$ perpendicularis ducatur BE [prop. XI]. itaque ΓBE , $EB\Delta$ duo recti sunt. et quoniam $\Gamma BE = \Gamma BA + ABE$, communis adiiciatur EBA . itaque $\Gamma BE + EBA = \Gamma BA + ABE + EBA$ [*z. ἔνν. 2*]. rursus quoniam $\Delta BA = \Delta BE + EBA$, communis adiiciatur $AB\Gamma$. itaque $\Delta BA + AB\Gamma = \Delta BE + EBA + AB\Gamma$ [id.]. sed demonstratum est, etiam $\Gamma BE + EB\Delta$ iisdem tribus aequales esse. quae autem eidem aequalia sunt, etiam inter se aequalia sunt [*z. ἔνν. 1*]. quare etiam

$$\Gamma BE + EB\Delta = \Delta BA + AB\Gamma.$$

uerum $\Gamma BE + EB\Delta$ duo recti sunt. itaque etiam $\Delta BA + AB\Gamma$ duobus rectis sunt aequales.

Ergo si recta super rectam lineam erecta angulos

XIII. Simplic. in phys. fol. 14. Philopon. in phys. h IIII, in anal. II p. 65. Psellus p. 36, 40. Boetius p. 381, 9.

$\varepsilon\lambda\sigma$ PBV; comp. b. 16. $\iota\sigma\eta$] corr. ex $\iota\sigma\alpha$ V. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$] PF, comp. b, $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota$ uulgo. 17. $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$ $\gamma\omega\tau\iota\alpha\iota$ (in ras.) $\alpha\iota$ V. 20. $\kappa\alpha\iota$] (alt.) post ea add. V; in mg. add. m. 2: $\alpha\iota$ $\delta\tau\alpha$. 21. $\varepsilon\lambda\sigma\iota\nu$ $\iota\sigma\alpha\iota$ p. 22. $\varepsilon\lambda\sigma\iota\nu$] PF; comp. Bb; $\varepsilon\lambda\sigma\iota$ uulgo. $\alpha\iota$] om. V. 23. $\ddot{\alpha}\varphi\alpha$] om. BF. 24. $'E\alpha\nu$] $\dot{\alpha}\nu$ $\ddot{\alpha}\varphi$ PBFVbp.

ἥτοι δύο ὄρθας ἡ δυσὶν ὄρθαις ἵσας ποιήσει· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

ιδ.

'Εὰν πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ ση-
5 μείω δύο εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κεί-
μεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὄρθαις ἵσας
ποιῶσιν, ἐπ' εὐθείας ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐ-
θεῖαι.

Πρὸς γάρ τινι εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
10 σημείῳ τῷ B δύο εὐθεῖαι αἱ $BΓ, BΔ$ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας τὰς ὑπὸ $ABΓ, ABΔ$
δύο ὄρθαις ἵσας ποιείτωσαν· λέγω, ὅτι ἐπ' εὐθείας
ἔστι τῇ $ΓΒ$ ἡ $BΔ$.

Ἐλ γὰρ μή ἔστι τῇ $BΓ$ ἐπ' εὐθείας ἡ $BΔ$, ἔστω
15 τῇ $ΓΒ$ ἐπ' εὐθείας ἡ BE .

'Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖα ἡ AB ἐπ' εὐθεῖαν τὴν $ΓΒE$
ἐφέστηκεν, αἱ ἄρα ὑπὸ $ABΓ, ABE$ γωνίαι δύο ὄρ-
θαις ἵσαι εἰσίν· εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ $ABΓ, ABΔ$ δύο
ὄρθαις ἵσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ $ΓΒA, ABE$ ταῖς ὑπὸ $ΓΒA,$
20 $ABΔ$ ἵσαι εἰσίν. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ $ΓΒA$ · λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ ABE λοιπῇ τῇ ὑπὸ $ABΔ$ ἔστιν ἵση, ἡ
ἐλάσσων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα
ἐπ' εὐθείας ἔστιν ἡ BE τῇ $ΓB$. διοίωσ δὴ δεῖξομεν,
ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς $BΔ$ ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστιν
25 ἡ $ΓB$ τῇ $BΔ$.

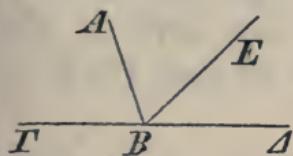
1. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :— BFV; om. bp; δεῖξαι mg. m. 2
FV. 2. δεῖξαι] ποιῆσαι P, corr. m. 2. 4. εὐθείᾳ γοαμμῆ
F. 5. εὐθεῖαι ἔξῆς Proclus; cfr. p. 295, 17. κείμεναι] om.
Proclus. 6. δυσὶν] δύο Proclus. 13. εἰσὶν P, ut lin. 14. 14.
14. $BΓ$] corr. ex $ΓB$ V. 15. $ΓB$] $BΓ$ b. 17. αἱ] ἡ e
corr. B. δυσὶν V. 18. εἰσὶν δέ P. δυσὶν V. 19. (όρ-)
θαις — 20. εἰσὶν] postea add. in V in imo folio. 20. εἰσὶν]

effecerit, aut duos rectos aut duobus rectis aequales angulos efficiet; quod erat demonstrandum.

XIV.

Si duae rectae ad rectam aliquam et punctum eius non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales effecerint, in eadem erunt linea recta.

Nam ad rectam aliquam AB et punctum eius B

duae rectae $B\Gamma$, $B\Delta$ non in eadem parte positae angulos deinceps positos $AB\Gamma$, $AB\Delta$ duobus rectis aequales efficiant. dico, ΓB et $B\Delta$ in eadem recta esse.

nam si $B\Gamma$ et $B\Delta$ non sunt in eadem recta, ΓB et $B\Delta$ in eadem recta sint.

iam quoniam recta AB super rectam ΓBE erecta est, $\angle A B \Gamma + A B E$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. uerum etiam $AB\Gamma + AB\Delta$ duobus rectis aequales sunt. itaque $\Gamma B A + A B E = \Gamma B A + A B \Delta$ [n. ενν. 1]. subtrahatur, qui communis est, $\angle \Gamma B A$. itaque $\angle A B E = A B \Delta$ [n. ενν. 3], minor maiori; quod fieri non potest. quare BE et ΓB non sunt in eadem recta. similiter idem de quauis alia recta praeter $B\Delta$ demonstrabimus. itaque ΓB et $B\Delta$ in eadem recta sunt.

XIV. Simplic. ad Arist. de coel. fol. 131v. Philop. ad anal. II fol. 4v. Boetius p. 381, 11.

PF; εἰσιν οὐλγοί. κοινή — 21. τὴν ὑπό] in ras. in summa pag. V. 21. λοιπῆ] λοι V. 22. ἐλάττων F. 23. ΓΒ] ΒΓ P, et V sed corr. 24. οὐδέ' p. 25. τῇ] sequitur ras. 1 litt. in V, τῆς comp. b.

'Εὰν ἄρα πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν δρθαῖς ἵσας ποιῶσιν, ἐπ' εὐθείας ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5

ιε'.

'Εὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιοῦσιν.

Δύο γὰρ εὐθεῖαι αἱ AB , $ΓΔ$ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ E σημεῖον· λέγω, ὅτι ἵση ἔστιν ἡ μὲν 10 ὑπὸ AEG γωνία τῇ ὑπὸ $ΔEB$, ἡ δὲ ὑπὸ GEV τῇ ὑπὸ $AEΔ$.

'Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ AE ἐπ' εὐθεῖαν τὴν $ΓΔ$ ἐφέστηκε γωνίας ποιοῦσα τὰς ὑπὸ GEA , $AEΔ$, αἱ ἄρα ὑπὸ GEA , $AEΔ$ γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἵσαι εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ $ΔE$ ἐπ' εὐθεῖαν τὴν AB ἐφέστηκε γωνίας ποιοῦσα τὰς ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$, αἱ ἄρα ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$ γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἵσαι εἰσίν. ἐδείχθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπὸ GEA , $AEΔ$ δυσὶν δρθαῖς ἵσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ GEA , $AEΔ$ ταῖς ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$ ἵσαι εἰσίν. κοινὴ ἀφηρησθώ ἡ ὑπὸ $AEΔ$ · λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ GEA λοιπῇ τῇ ὑπὸ $BEΔ$ ἵση ἔστιν· δύοις δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ GEV , $ΔEA$ ἵσαι εἰσίν.

'Εὰν ἄρα δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιοῦσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

4. αἱ] om. V. 7. ποιοῦσιν] ποιοῦσιν Proclus, ποιήσοντιν (uel -σι) codd.; cfr. lin. 24. 12. ἐφέστηκεν BF. 13. GEA — 18. δρθαῖς] in ras. V. 14. εἰσίν] PBF; comp. b; εἰσίν uulgo. 15. ἐπ'] ἐπὶ Pb. ἐφέστηκεν PBF. 16. αἱ ἄρα ὑπὸ $AEΔ$, $ΔEB$] mg. m. 1 p. 19. ἄρα] om. F. ταῖς] ἄρα ταῖς F. 20. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσίν uulgo. ἀφηρησθώ V. 21.

Ergo si duae rectae ad rectam aliquam et punctum eius non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales effecerint, in eadem erunt linea recta; quod erat demonstrandum.

XV.

Si duae rectae inter se secant, angulos ad uerticem positos inter se aequales efficiunt.

Nam duae rectae $AB, \Gamma\Delta$ inter se secent in puncto E . dico, esse $\angle AEG = \angle EBD$ et $\angle GEB = \angle EAD$.

nam quoniam recta AE super rectam $\Gamma\Delta$ erecta est angulos efficiens $\Gamma EA, AE\Delta$, anguli $\Gamma EA, AE\Delta$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. rursus quoniam recta ΔE super rectam AB erecta est angulos efficiens $AE\Delta, \Delta EB$, anguli $AE\Delta, \Delta EB$ duobus rectis aequales sunt [id.] sed demonstratum est, etiam angulos $\Gamma EA, AE\Delta$ duobus rectis aequales esse. quare $\Gamma EA + AE\Delta = AE\Delta + \Delta EB$ [z. ἔνν. 1]. subtrahatur, qui communis est, $\angle AE\Delta$. itaque $\Gamma EA = BE\Delta$ [z. ἔνν. 3]. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle GEB = \angle EAD$.

Ergo si duae rectae inter se secant, angulos ad uerticem positos inter se aequales efficiunt; quod erat demonstrandum.

XV. Boetius p. 381, 15.

ΓEA] litt. EA in ras. V. $BE\Delta$] ΔEB B et in ras. V.
 $\delta\eta]$ δέ b, et V m. 1 sed corr. 24. ποιῶσιν F.

[Πόρισμα.

Ἐκ δὴ τούτου φανερὸν ὅτι, ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς πρὸς τῇ τομῇ γωνίας τέτρασιν ὁρθαῖς ἔσας ποιήσουσιν.]

5

ι5'.

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνιῶν μείζων ἔστιν.

"Ἐστω τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ*, καὶ προσεκβεβλήσθω αὐτῷ τοῦ μία πλευρὰ ἡ *ΒΓ* ἐπὶ τὸ *Δ*. λέγω, ὅτι ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΓΔ* μείζων ἔστιν ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῶν ὑπὸ *ΓΒΑ*, *ΒΑΓ* γωνιῶν.

Τετμήσθω ἡ *ΑΓ* δίχα κατὰ τὸ *Ε*, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ *ΒΕ* ἐκβεβλήσθω ἐπ' εὐθείας ἐπὶ τὸ *Ζ*, καὶ κείσθω τῇ *ΒΕ* ἔση ἡ *EZ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΖΓ*, καὶ διήγθω ἡ *ΑΓ* ἐπὶ τὸ *Η*.

"Ἐπεὶ οὖν ἔστιν ἡ μὲν *ΑΕ* τῇ *ΕΓ*, ἡ δὲ *ΒΕ* τῇ *EZ*, δύο δὴ αἱ *ΑΕ*, *EB* δυσὶ ταῖς *ΓΕ*, *EZ* ἔσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AEB* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ZEG* ἔση ἔστιν· κατὰ κορυφὴν γάρ· βάσις ἄρα ἡ *AB* βάσει τῇ *ZG* ἔστιν, καὶ τὸ *ABE* τρίγωνον τῷ *ZEG* τριγώνῳ ἔστιν ἔσον, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἔσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα, ὑφ' ἃς αἱ ἔσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἔση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ *BAE* τῇ ὑπὸ *EΓΖ*. μείζων δέ ἔστιν ἡ

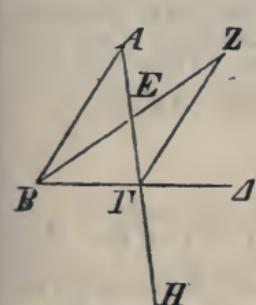
1. πόρισμα — 4. ποιοῦσιν] om. PVb et alter codex Grynaei; in p legitur a m. 2; in B in imo mg. m. 1; habent F, Proclus, Psellus p.36; in V mg. m. 2 legitur cum altero cod. Grynaei: ἐκ δὴ τούτου φανερὸν, ὅτι ἐὰν δύσαιδηποτοῦν εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς πρὸς τῇ τομῇ γωνίας τέσσαρσιν ὁρθαῖς ἔσας ποιήσουσι; idem mg. m. 1 praebent F (τέτρασιν, ποιήσουσιν) et b (τέτταρσιν, ποιήσουσιν) et habuit Psellus; Proclus

XVI.

In quo quis triangulo uno latere producto angulus extrinsecus positus utrouis angulo interiore et opposito maior est.

Sit triangulus $AB\Gamma$, et producatur unum latus eius $B\Gamma$ ad Δ punctum. dico esse $\angle A\Gamma\Delta > \Gamma BA$ et

$$\angle A\Gamma\Delta > B\Delta\Gamma.$$

secetur $A\Gamma$ in duas partes aequales in E [prop. X], et ducta BE producatur in directum ad Z , et ponatur $EZ = BE$, et ducatur $Z\Gamma$, et educatur $A\Gamma$ ad H .

iam quoniam $AE = E\Gamma$ et $BE = EZ$, duae rectae AE , EB duabus ΓE , EZ aequales sunt altera alteri. et $\angle AEB = ZE\Gamma$ (nam ad uerticem eius est) [prop. XV]. itaque basis AB basi $Z\Gamma$ aequalis est et $\triangle ABE = ZE\Gamma$, et reliqui anguli reliquis aequales sunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV]. itaque $\angle BAE = E\Gamma Z$. uerum

XVI. Schol. in Pappum III p. 1183, 4. Boetius p. 381, 17.

p. 305, 4 de suo adiicit. praeterea in V mg. m. 1 reperitur: πόρισμα. ἐν δὴ τούτον φανερόν, ὅτι ἐὰν ὁ σαιδηποτοῦν εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας τὰς κατὰ πορνφήν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιήσουσιν. Zambertus nullum omnino porisma habet, Campanus id, quod recepimus. 2. τέμνωσιν p. 3. πρὸς τῇ τομῇ] Bp; τέτταρας Proclus. αἱ πρὸς τῇ τομῇ γωνίαι F. τέτοασιν] BFp; τέτταροι Proclus. 4. ἵσαι] ἵσαι F. ποιήσουσιν] Bp; ποιοῦσιν Proclus; εἰσίν F. 6. τῶν πλευρῶν] πλευρᾶς Proclus; τῶν πλευρᾶς V, sed corr. πρὸς- e corr. V. 7. τοῦ τοργώνον γωνία Proclus. 8. ἀπεναντίων B. γωνιῶν] P, Boetius, Campanus; om. Proclus et Theon (BFbp; in V comp. add. m. 2). 12. ἀπεναντίων B. 14. Post BE ras. 2 litt. P. ἐπ' εὐθεῖας] P; om. Theon (BFVbp). 16. H] K in ras. p. 20. ἔστιν] comp. b; ἔστι BF. 21. ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι uulgo. 25. μείζω P, corr. m. 2.

ὑπὸ ΕΓΔ τῆς ὑπὸ ΕΓΖ· μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΔ τῆς ὑπὸ ΒΑΕ. Ὄμοιῶς δὴ τῆς ΒΓ τετμημένης δίχα δειχθήσεται καὶ ἡ ὑπὸ ΒΓΗ, τουτέστιν ἡ ὑπὸ ΑΓΔ, μεῖζων καὶ τῆς ὑπὸ ΑΒΓ.

5 Παντὸς ἄρα τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνιῶν μεῖζων ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιξ'.

Παντὸς τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρ-
10 θῶν ἐλάσσονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

"Ἐστι τριγώνου τὸ ΑΒΓ λέγω, ὅτι τοῦ ΑΒΓ τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάττονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

'Ενθεβλήσθω γὰρ ἡ ΒΓ ἐπὶ τὸ Δ.

15 Καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΑΒΓ ἐκτός ἔστι γωνία ἡ ὑπὸ ΑΓΔ, μεῖζων ἔστι τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῆς ὑπὸ ΑΒΓ. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΑΓΒ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΓΔ, ΑΓΒ τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ μεῖζονές εἰσιν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΑΓΔ, ΑΓΒ δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν· αἱ 20 ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν. δμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΑΓΒ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσι καὶ ἔτι αἱ ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ.

Παντὸς ἄρα τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. ΑΓΔ]	ΑΓΔ καί F.	2. δῆ]	BFbρ; δέ P et V inser-
τετμημένης]	τμηθείσης B.	6.	ἀπεναντίων B.
7. γωνιῶν]	P; om. Theon (BFVbρ).	δεῖξαι]	PBρ et e corr.
V;	:~ F; ποιῆσαι V m. 1, b.	10. εἰσιν P.	μεταλαμβα-
νόμεναι]	-αι eras. V.	13. ἐλάσσονες BVb.	εἰσιν PF.
15. ΑΒΓ]	ΒΓ euān. F.	16. ἔστιν P.	ἀπεναντίων B, sed
corr. m. 1.	19. δνσιν B.	εἰσιν ἴσαι B.	20. ἐλάττονες
F.	21. ὑπό]	om. Pp; m. 2 PF.	22. εἰσιν PF, comp. b.

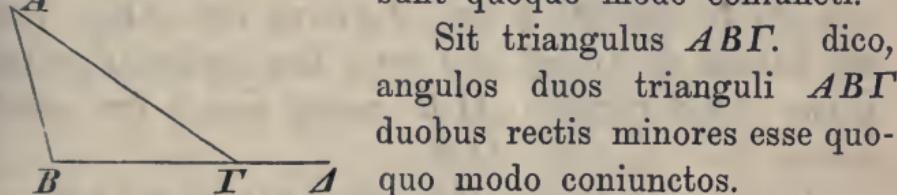
$\angle E\Gamma A > E\Gamma Z$ [n. ενν. 8]. quare $\angle A\Gamma A > BAE$. similiter recta $B\Gamma$ in duas partes aequales secta demonstrabitur etiam $\angle B\Gamma H > AB\Gamma$, h. e.

$\angle A\Gamma A > AB\Gamma$.

Ergo in quoquis triangulo uno latere producto angulus extrinsecus positus utrouis angulo interiore et opposito maior est; quod erat demonstrandum.

XVII.

Cuiusuis trianguli duo anguli duobus rectis minores sunt quoquo modo coniuncti.

Sit triangulus $AB\Gamma$. dico, angulos duos trianguli $AB\Gamma$ duobus rectis minores esse quo modo coniunctos.

producatur enim $B\Gamma$ ad A . et quoniam in triangulo $AB\Gamma$ extrinsecus positus est angulus $A\Gamma A$, maior est angulo interiore et opposito $AB\Gamma$ [prop. XVI]. communis adiiciatur $A\Gamma B$. itaque

$$A\Gamma A + A\Gamma B > AB\Gamma + B\Gamma A \quad [\text{n. ενν. 4}].$$

uerum $A\Gamma A + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. itaque $AB\Gamma + B\Gamma A$ duobus rectis minores sunt. similiter demonstrabimus, etiam $B\Gamma A + A\Gamma B$ et praeterea $\Gamma AB + AB\Gamma$ duobus rectis minores esse.

Ergo cuiusuis trianguli duo anguli duobus rectis minores sunt quoquo modo coniuncti; quod erat demonstrandum.

XVII. Proclus p. 184, 1. Boetius p. 381, 19.

24. ἐλάττονες F. εἰσιν PF; comp. b. δεῖξαι] ποιῆσαι V, sed supra scr. δεῖξαι m. 1.

ιη'.

Παντὸς τριγώνου ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει.

"Εστω γὰρ τριγωνον τὸ ΑΒΓ μείζονα ἔχον τὴν ΑΓ 5 πλευρὰν τῆς ΑΒ· λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΓΑ.

'Ἐπεὶ γὰρ μείζων ἐστὶν ἡ ΑΓ τῆς ΑΒ, κείσθω τῇ ΑΒ ἵση ἡ ΑΔ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΒΔ.

Καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΒΓΔ ἐκτός ἐστι γωνία ἡ 10 ὑπὸ ΑΔΒ, μείζων ἐστὶ τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῆς ὑπὸ ΔΓΒ· ἵση δὲ ἡ ὑπὸ ΑΔΒ τῇ ὑπὸ ΑΒΔ, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ ἡ ΑΒ τῇ ΑΔ ἐστιν ἵση· μείζων ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΑΒΔ τῆς ὑπὸ ΑΓΒ· πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΓ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΑΓΒ.

15 Παντὸς ἄρα τριγώνου ἡ μείζων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιθ'.

Παντὸς τριγώνου ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει.

20 "Εστω τριγωνον τὸ ΑΒΓ μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ ΑΒΓ γωνίαν τῆς ὑπὸ ΒΓΑ· λέγω, ὅτι καὶ πλευρὰ ἡ ΑΓ πλευρᾶς τῆς ΑΒ μείζων ἐστίν.

Εἰ γὰρ μή, ἥτοι ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΑΒ ἡ ἐλάσσων· ἵση μὲν οὖν οὐκ ἐστιν ἡ ΑΓ τῇ ΑΒ· ἵση 25 γὰρ ἂν ἦν καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ· οὐκ ἐστι δέ· οὐκ ἄρα ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΑΒ· οὐδὲ μὴν ἐλάσσων ἐστὶν ἡ ΑΓ τῆς ΑΒ· ἐλάσσων γὰρ ἂν ἦν

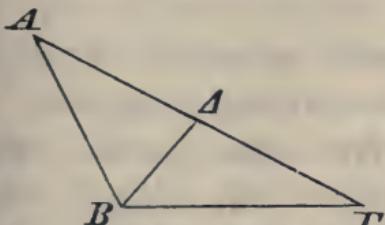
6. ἐστίν P. 8. καὶ — ΒΔ] mg. m. 1 P. 9. ΒΓΔ] PBF; ΒΔΓ uulg. 10. ΑΔΒ] corr. ex ΑΒΔ F. ἐστίν P. 11. ΔΓΒ] Pp; ΑΓΒ BFb et e corr. V. 12. ΑΒ] supra scriptum Δ b m. 1. 13. πολλῷ — 14. ΑΓΒ] mg. m. 1 P. 14. ἐστίν P. 16. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] om. Bbp; m. 2 add. V.

XVIII.

In quoquis triangulo maius latus sub maiore angulo subtendit.

Sit enim triangulus $AB\Gamma$ habens $A\Gamma > AB$. dico, etiam esse $\angle A\Gamma\Gamma > \Gamma\Gamma A$.

nam quoniam $A\Gamma > AB$, ponatur $A\Delta = AB$

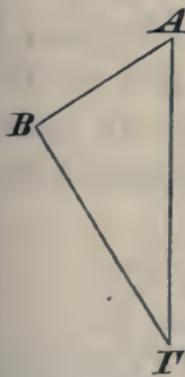
[prop. II], et ducatur $B\Delta$. et quoniam in triangulo $B\Gamma\Delta$ extrinsecus positus est $\angle A\Delta B$, erit $\angle A\Delta B > \Delta\Gamma B$, qui interior est et oppositus [prop. XVI].

sed $\angle A\Delta B = AB\Delta$, quoniam etiam $AB = A\Delta$ [prop. V]. itaque etiam $\angle A\Gamma\Gamma > A\Gamma B$. quare multo magis $\angle A\Gamma\Gamma > A\Gamma B$ [z. ενν. 8].

Ergo in quoquis triangulo maius latus sub maiore angulo subtendit; quod erat demonstrandum.

XIX.

In quoquis triangulo sub maiore angulo maius latus subtendit.

Sit triangulus $AB\Gamma$ habens

$\angle A\Gamma\Gamma > \Gamma\Gamma A$.

dico, etiam esse $A\Gamma > AB$.

nam si minus, aut $A\Gamma = AB$ aut $A\Gamma < AB$. iam non est $A\Gamma = AB$. tum enim esset $\angle A\Gamma\Gamma = A\Gamma B$ [prop. V]; uerum non est. itaque non est $A\Gamma = AB$. neque uero $A\Gamma < AB$. tum enim esset $\angle A\Gamma\Gamma < A\Gamma B$

καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $AB\Gamma$ τῆς ὑπὸ $A\Gamma B$. οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἐλάσσων ἔστιν ἡ $A\Gamma$ τῆς AB . ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἵση ἔστιν. μείζων ἄρα ἔστιν ἡ $A\Gamma$ τῆς AB .

Παντὸς ἄρα τριγώνου ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ
5 μείζων πλευρὰ ὑποτείνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

π'.
α'.

Παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντῃ μεταλαμβανόμεναι.

"Ἐστω γὰρ τριγώνου τὸ $AB\Gamma$. λέγω, ὅτι τοῦ $AB\Gamma$ 10 τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντῃ μεταλαμβανόμεναι, αἱ μὲν BA , $A\Gamma$ τῆς $B\Gamma$, αἱ δὲ AB , $B\Gamma$ τῆς $A\Gamma$, αἱ δὲ $B\Gamma$, GA τῆς AB .

Διήχθω γὰρ ἡ BA ἐπὶ τὸ Δ σημεῖον, καὶ κείσθω τῇ GA ἵση ἡ $A\Delta$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\Delta\Gamma$.

15 'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ $A\Delta$ τῇ $A\Gamma$, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $A\Delta\Gamma$ τῇ ὑπὸ $A\Gamma\Delta$ μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ τῆς ὑπὸ $A\Delta\Gamma$. καὶ ἐπεὶ τριγώνον ἔστι τὸ $\Delta\Gamma B$ μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ γωνίαν τῆς ὑπὸ $B\Delta\Gamma$, ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει, ἡ 20 ΔB ἄρα τῆς $B\Gamma$ ἔστι μείζων. ἵση δὲ ἡ ΔA τῇ $A\Gamma$. μείζονες ἄρα αἱ BA , $A\Gamma$ τῆς $B\Gamma$. διοϊώς δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ μὲν AB , $B\Gamma$ τῆς GA μείζονές εἰσιν, αἱ δὲ $B\Gamma$, GA τῆς AB .

XX. Boetius p. 381, 25.

1. ἔστιν P.	2. τῆς] τῇ b.	3. ἔστιν] PFV; comp. b; ἔστι uulgo.
		4. ἄρα] mg. V.
	7. ταῖς λοιπαῖς V;	comp. b; ἔσται F. corr. m. 1.
	9. ὅτι] om. F.	8. εἰσιν] εἰσιν PF; corr. b.
		10. τριγώνον] -ov e corr. V.
		ταῖς λοιπαῖς V, sed corr. εἰσιν]
11. $B\Gamma$] ΓB BF, et V corr. ex $B\Gamma$.		
12. $A\Gamma$] $\Delta\Gamma$ F.	14. τῇ] corr. ex τῆς V.	$\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ F.

[prop. XVIII]. uerum non est. itaque non est $A\Gamma < AB$. demonstratum autem est, ne aequalem quidem esse. quare $A\Gamma > AB$.

Ergo in quoquis triangulo sub maiore angulo maius latus subtendit; quod erat demonstrandum.

XX.

In quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt quoquo modo coniuncta.

Sit enim triangulus $AB\Gamma$. dico, in triangulo $AB\Gamma$ duo latera reliquo maiora esse quoquo modo coniuncta, $BA + A\Gamma > B\Gamma$, $AB + B\Gamma > A\Gamma$, $B\Gamma + \Gamma A > AB$.

educatur enim BA ad Δ punctum, et ponatur

$\Delta A = \Gamma A$, et ducatur $A\Gamma$. iam quoniam $\Delta A = A\Gamma$, erit etiam

$$\angle A\Delta\Gamma = A\Gamma\Delta \text{ [prop. V].}$$

itaque $\angle B\Gamma\Delta > A\Delta\Gamma$ [z. ενν. 8].

et quoniam triangulus est $\Delta\Gamma B$ maiorem habens angulum $B\Gamma\Delta$ angulo $B\Delta\Gamma$, sub maiore autem angulo $B\Delta\Gamma$ maius latus subtendit, erit $\Delta B > B\Gamma$

[prop. XIX]. uerum $\Delta A = A\Gamma$. itaque

$$BA + A\Gamma > B\Gamma.^1)$$

similiter demonstrabimus, esse etiam

$$AB + B\Gamma > \Gamma A \text{ et } B\Gamma + \Gamma A > AB.$$

1) Nam $\Delta B = \Delta A + AB$.

15. ἔστι] comp. b; ἔστιν PF. 16. Post $A\Gamma\Delta$ add. ἀλλ' ἡ ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ γωνία τῆς ὑπὸ $A\Gamma\Delta$ μείζων ἔστι mg. m. 1 V, mg. m. recenti p. 17. $A\Delta\Gamma$] corr. ex $A\Gamma\Delta$ F. ἔστιν P. 18. $B\Delta\Gamma$] corr. ex $A\Delta\Gamma$ V; ΔAB uel $\Delta A\Gamma$ F. seq. ras. magna P. 20. ἔστιν P. ΔA] $A\Delta$ F. ΔA τῇ $A\Gamma$] ΔB ταῖς AB , $A\Gamma$ e corr. p m. recenti (fuerat ΔA τῇ $A\Gamma$), Campanus, Zambertus. V in mg. habet: ἵση δὲ ἡ ΔB ταῖς AB , $A\Gamma$ μείζονταις ἄρα αἱ BA , $A\Gamma$ τῆς $B\Gamma$ ad ἵση lin. 20 relata.

Ιαντὸς ἄρα τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κα'.

Ἐὰν τριγώνου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ τῶν περάτων δύο εὑθεῖαι ἐντὸς συσταθῶσιν, αἱ συσταθεῖαι τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ἐλάττονες μὲν ἔσονται, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσιν.

Τριγώνου γὰρ τοῦ *ΑΒΓ* ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν 10 τῆς *ΒΓ* ἀπὸ τῶν περάτων τῶν *B*, *Γ* δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συνεστάτωσαν αἱ *ΒΔ*, *ΔΓ*· λέγω, ὅτι αἱ *ΒΔ*, *ΔΓ* τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τῶν *ΒΑ*, *ΑΓ* ἐλάσσονες μέν εἰσιν, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσι τὴν ὑπὸ *ΒΔΓ* τῆς ὑπὸ *ΒΑΓ*.

15 Διήχθω γὰρ ἡ *ΒΔ* ἐπὶ τὸ *E*. καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσιν, τοῦ *ΑΒΕ* ἄρα τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ αἱ *ΑΒ*, *ΑΕ* τῆς *ΒΕ* μείζονές εἰσιν· κοινὴ προσκείσθω ἡ *ΕΓ*· αἱ ἄρα *ΒΑ*, *ΑΓ* τῶν *ΒΕ*, *ΕΓ* μείζονές εἰσιν. πάλιν, ἐπεὶ τοῦ *ΓΕΔ* τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ αἱ *ΓΕ*, *ΕΔ* τῆς *ΓΔ* μείζονές εἰσιν, κοινὴ προσκείσθω ἡ *ΔΒ*· αἱ *ΓΕ*, *ΕΒ* ἄρα τῶν *ΓΔ*, *ΔΒ* μείζονές εἰσιν. ἀλλὰ τῶν *ΒΕ*, *ΕΓ* μείζονες ἐδείχθησαν αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ*· πολλῷ ἄρα αἱ *ΒΑ*, *ΑΓ* τῶν *ΒΔ*, *ΔΓ* μείζονές εἰσιν.

XXI. Schol. in Pappum III p. 1183, 4. Boetius p. 381, 26.

2. εἰσιν P. 4. πλευρῶν δύο εὐθεῖαι συσταθῶσιν ἐντὸς ἀπὸ τῶν περάτων ἀριστάμεναι αἱ Proclus. 6. δύο] om. Proclus. 7. ἐλάττονς F, Proclus. 8. περιέχουσι Proclus, Vbp. 11. ΔΓ πλευραὶ τῶν P. 13. εἰσι Vbp. περιέχουσιν P.F.

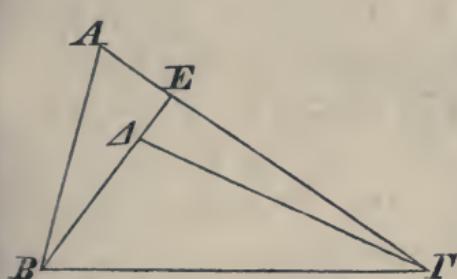
Ergo in quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt quoquo modo coniuncta; quod erat demonstrandum.

XXI.

Si in uno latere trianguli a terminis duae rectae intus coniunguntur, rectae coniunctae reliquis duobus lateribus trianguli minores erunt, maiorem autem angulum comprehendent.

In triangulo enim $AB\Gamma$ in uno latere $B\Gamma$ a terminis B , Γ duae rectae intus coniungantur $B\Delta$, $\Delta\Gamma$. dico, esse $B\Delta + \Delta\Gamma < BA + A\Gamma$ et $\angle B\Delta\Gamma > \angle BAG$.

educatur enim $B\Delta$ ad E . et quoniam in quoquis triangulo duo latera reliquo maiora sunt [prop. XX],

in triangulo ABE erunt $AB + AE > BE$. communis adiiciatur $E\Gamma$. itaque $BA + A\Gamma > BE + E\Gamma$ [κ. ενν. 4]. rursus quoniam in $\Gamma E\Delta$ triangulo $\Gamma E + E\Delta > \Gamma\Delta$,

communis adiiciatur ΔB . itaque

$$\Gamma E + EB > \Gamma\Delta + \Delta B.$$

sed demonstratum est $BA + A\Gamma > BE + E\Gamma$. itaque multo magis $BA + A\Gamma > B\Delta + \Delta\Gamma$.

14. $B\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta B$ F. 15. E] euān. F. 16. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσι uulgo. 17. Post πλευραῖ in P del. τῆς λοιπῆς μετ. 18. εἰσιν] PF; comp. b; εἰσι uulgo. προσ- supra m. 2 b. 19. εἰσιν] FP, comp. b; εἰσι uulgo. 20. $\Gamma E\Delta$] Δ add. m. 2 F. 21. εἰσιν] PFV; εἰσι uulgo. Δ B] BΔ b. 22. ἀραι ΓE , EB F. 23. BA] corr. in AB V. 24. $\Delta\Gamma$] AΓ F. εἰσιν] PF; εἰσι uulgo.

Πάλιν, ἐπεὶ παντὸς τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον μείζων ἐστίν, τοῦ ΓΔΕ ἄρα τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΒΔΓ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΓΕΔ. διὰ ταύτα τοίνυν καὶ τοῦ ΑΒΕ τριγώνου ἡ ἔκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ ΓΕΒ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΑΓ. ἀλλὰ τῆς ὑπὸ ΓΕΒ μείζων ἐδείχθη ἡ ὑπὸ ΒΔΓ· πολλῷ ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΔΓ μείζων ἐστὶ τῆς ὑπὸ ΒΑΓ.

Ἐὰν ἄρα τριγώνου ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν ἀπὸ 10 τῶν περάτων δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συσταθῶσιν, αἱ συσταθεῖσαι τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ἐλάττονες μέν εἰσιν, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσιν· ὅπερ ἐδεῑξαι.

κβ'.

15 'Ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις [εὐθείαις], τρίγωνον συστήσασθαι· δεῖ δὲ τὰς δύο τῆς λοιπῆς μείζονας εἶναι πάντη μεταλαμβανομένας [διὰ τὸ καὶ παντὸς τριγώνου τὰς δύο πλευρὰς τῆς λοιπῆς μείζονας εἶναι πάντη μεταλαμβανομένας].

"Ἐστωσαν αἱ δοθεῖσαι τρεῖς εὐθεῖαι αἱ Α, Β, Γ, ὥν αἱ δύο τῆς λοιπῆς μείζονες ἐστωσαν πάντη μεταλαμβανόμεναι, αἱ μὲν Α, Β τῆς Γ, αἱ δὲ Α, Γ τῆς Β, καὶ ἔτι αἱ Β, Γ τῆς Α· δεῖ δὴ ἐκ τῶν ἵσων ταῖς Α, 25 Β, Γ τρίγωνον συστήσασθαι.

'Επιείσθω τις εὐθεῖα ἡ ΔΕ πεπερασμένη μὲν κατὰ

XXII. Proclus p. 102, 16. Eutocius in Apollonium p. 10. Boetius p. 382, 1 (male). partem demonstrationis habet Proclus p. 330 sq.

2. ἐντός] ἐν- in ras. b. ἐστίν] PF; ἐστί uulgo. ΓΔΕ] e corr. F m. 2; mutat. in ΓΕΔ V. ἄρα] supra F. 3.

rursus quoniam in quoquis triangulo angulus extrinsecus positus maior est angulo interiore et opposito [prop. XVI], in triangulo $\Gamma\Delta E$ erit $\angle B\Delta\Gamma > \Gamma E\Delta$. eadem de causa igitur etiam in triangulo ABE erit $\angle\Gamma E B > B A \Gamma$. uerum demonstratum est $\angle B\Delta\Gamma > \Gamma E B$. multo igitur magis $B\Delta\Gamma > B A \Gamma$.

Ergo si in uno latere trianguli a terminis duae rectae intus coniunguntur, rectae coniunctae reliquis duobus lateribus trianguli minores erunt, maiorem autem angulum comprehendent; quod erat demonstrandum.

XXII.

Ex tribus rectis, quae tribus datis aequales sunt, triangulum construere (oportet autem duas reliqua maiores esse quoquo modo coniunctas [prop. XX]).

Sint tres datae rectae A , B , Γ , quarum duea reliqua maiores sint quoquo modo coniunctae, $A + B > \Gamma$, $A + \Gamma > B$, $B + \Gamma > A$. oportet igitur ex rectis aequalibus rectis A , B , Γ triangulum construere.

sumatur¹⁾ recta ΔE terminata in Δ , uersus E au-

1) Proclum non ipsa uerba Euclidis citare, adparet. cfr. idem p. 102, 19. Augustum perperam post *KΛΘ* p. 54, 5. suppleuisse: *καὶ τεμνέτωσαν ἄλλήλους οἱ κύκλοι πατὰ τὸ K*, demonstrati „*Studien*“ p. 185.

BΔΓ] Δ in ras. F. ἔστιν PV. 4. *ΓΕΔ]* eras. F. ταῦτά
τὰ αὐτά F; ταῦτα Vbp. 5. ἔστιν P, ut lin. 7. 6. ἀλλα
καὶ τῆς F. 7. *BΔΓ]* (alt.) *BΔ* in ras. sunt V. 12. *εἰσιν]*
P; εἰσι uulgo. 15. αἱ εἰσιν τρισὶ ταῖς δοθείσαις εὐθείαις ἵσαι
Proclus p. 329; sed p. 102: αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις
εὐθείαις. 16. εὐθείαις] om. b; m. rec. P; supra p; mg. m. 2 V;
om. Eutocius. 17. δέ] Proclus, Eutocius; δή codd. τάσ] corr.
ex ταῖς F. δύο] β b. 18. διὰ τὸ — 20. μεταλαμβανομένας]
omnes codd., Boetius; om. Proclus, Campanus; contra Eutocius
ea habuisse uidetur. 21. τρεῖς] om. p.

τὸ Δ ἄπειρος δὲ κατὰ τὸ Ε, καὶ κείσθω τῇ μὲν Α
ἴση ἡ ΔΖ, τῇ δὲ Β ἴση ἡ ΖΗ, τῇ δὲ Γ ἴση ἡ ΗΘ·
καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Ζ, διαστήματι δὲ τῷ ΖΔ κύκλος
γεγράφθω ὁ ΔΚΛ· πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ Η, διαστή-
5 ματι δὲ τῷ ΗΘ κύκλος γεγράφθω ὁ ΚΛΘ, καὶ ἐπε-
ξεύχθωσαν αἱ ΚΖ, ΚΗ· λέγω, ὅτι ἐκ τριῶν εὐθειῶν
τῶν ἴσων ταῖς Α, Β, Γ τρίγωνον συνέσταται τὸ ΚΖΗ.

Ἐπεὶ γὰρ τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΚΛ
κύκλου, ἴση ἔστιν ἡ ΖΔ τῇ ΖΚ· ἀλλὰ ἡ ΖΔ τῇ Α
10 ἔστιν ἴση. καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ Α ἔστιν ἴση. πάλιν,
ἐπεὶ τὸ Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΛΚΘ κύκλου,
ἴση ἔστιν ἡ ΗΘ· τῇ ΗΚ· ἀλλὰ ἡ ΗΘ τῇ Γ ἔστιν ἴση·
καὶ ἡ ΚΗ ἄρα τῇ Γ ἔστιν ἴση. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΖΗ
τῇ Β ἴση· αἱ τρεῖς ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΚΖ, ΖΗ, ΗΚ τρισὶ¹⁵
ταῖς Α, Β, Γ ἴσαι εἰσίν.

Ἐκ τριῶν ἄρα εὐθειῶν τῶν ΚΖ, ΖΗ, ΗΚ, αἱ εἰ-
σιν ἴσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις εὐθείαις ταῖς Α, Β, Γ,
τρίγωνον συνέσταται τὸ ΚΖΗ· ὥπερ ἔδει ποιῆσαι.

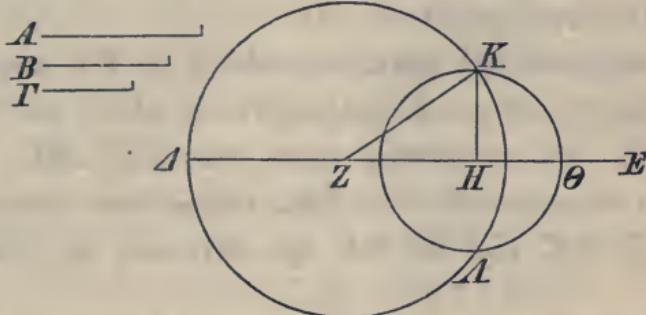
καὶ.

20 Πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
σημείῳ τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ ἴσην
γωνίαν εὐθύγραμμον συστήσασθαι.

XXIII. Boetius p. 382, 5.

1. τῇ] postea insertum m. 1 V. 2. ἡ] (tert.) m. rec. P.
3. μέν] om. b, Proclus. 4. καὶ πάλιν V, Proclus. μέν]
om. V, Proclus. διαστήματι δέ] καὶ διαστήματι P. 7. συν-
έστηκε V; συνέσταται p. τό] corr. ex τῷ b. 8. γάρ] οὖν
P. ἔστιν P. 9. ΖΔ] ΔΖ F. ἀλλ F. ΖΔ] ΔΖ V
(ante Δ ras., Ζ img. m. 2). 10. καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ Α ἔστιν
ἴση] mg. m. 2 V. 11. ἔστιν Bb. ΛΚΘ] ΚΛΘ P, et in
ras. V. 12. ἀλλ' F. 13. ΚΗ] corr. ex ΚΘ m. 2 P. 14.
ΗΚ BF. ἔστιν ἴση] mg. m. 2 V. ἔστιν δέ P. 16. τῶν]

tem infinita, et ponatur $Z\Delta = A$, $ZH = B$, $H\Theta = \Gamma$. et centro Z radio autem $Z\Delta$ circulus describatur ΔKA . rursus centro H radio autem $H\Theta$ circulus describatur $K\Lambda\Theta$, et ducantur KZ , KH . dico, ex tribus rectis aequalibus rectis A , B , Γ triangulum constructum esse KZH .

nam quoniam Z punctum centrum est circuli ΔKA , erit $Z\Delta = ZK$; uerum $Z\Delta = A$; quare etiam $KZ = A$ [z. ενν. 1].¹⁾ rursus quoniam H punctum centrum est circuli $\Lambda K\Theta$, erit $H\Theta = HK$; uerum $H\Theta = \Gamma$; quare etiam $KH = \Gamma$. et praeterea $ZH = B$. itaque tres rectae KZ , ZH , HK tribus A , B , Γ aequales sunt.

Ergo ex tribus rectis KZ , ZH , HK , quae tribus datis rectis A , B , Γ aequales sunt, triangulus constructus est KZH ; quod oportebat fieri.

XXIII.

Ad datam rectam et punctum in ea datum angulum rectilineum dato angulo rectilineo aequalem construere.

1) Cfr. Alexander Aphrod. in anal. I fol. 8. Studien p. 195.

τοῦ F. 17. τριστ] om. F. Γ] om. V. 18. συνίσταται p.
21. εὐθυγράμμῳ γωνίᾳ Proclus.

"Εστω ἡ μὲν δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ AB , τὸ δὲ πρὸς αὐτῇ σημεῖον τὸ A , ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ ΔGE . δεῖ δὴ πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ ὑπὸ ΔGE ἵσην γωνίαν εὐθύγραμμον φυστήσασθαι.

Εἰλήφθω ἐφ' ἑκατέρας τῶν ΓA , GE τυχόντα σημεῖα τὰ A , E , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔE καὶ ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς ΓA , ΔE , GE , τριῶν γωνιῶν συνεστάτω τὸ AZH , ὥστε ἵσην εἶναι τὴν μὲν ΓA τῇ AZ , τὴν δὲ GE τῇ AH , καὶ ἔτι τὴν ΔE τῇ ZH .

'Ἐπεὶ οὖν δύο αἱ $\Delta \Gamma$, GE δύο ταῖς ZA , AH ἴσαι εἰσὶν ἑκατέρα ἑκατέρᾳ, καὶ βάσις ἡ ΔE βάσει τῇ ZH ἴση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΔGE γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ZAH ἔστιν ἴση.

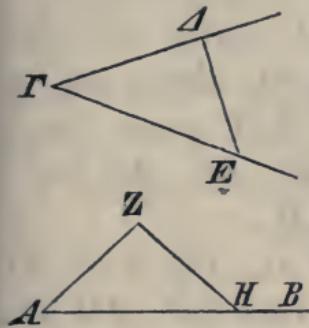
Πρὸς ἄρα τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ AB καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ ὑπὸ ΔGE ἴση γωνία εὐθύγραμμος συνέσταται ἡ ὑπὸ ZAH . ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

κδ'.

'Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς [ταῖς] δύο πλευραῖς ἴσας ἔχῃ ἑκατέραν ἑκατέρᾳ, τὴν δὲ γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔχη τὴν ὑπὸ τῶν ἴσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔξει.

"Εστω δύο τρίγωνα τὰ ABG , ΔEZ τὰς δύο πλευ-

Sit data recta AB et punctum in ea datum A et datus angulus rectilineus $\angle \Gamma E$. oportet igitur ad datam rectam AB et punctum in ea datum A angulum rectilineum dato angulo rectilineo $\angle \Gamma E$ aequalem construere.

sumantur in utraque ΓA , ΓE quaelibet puncta A , E et ducatur $\angle AE$. et ex tribus rectis, quae aequales sunt tribus rectis ΓA , $\angle AE$, ΓE , triangulus construatur ZAH , ita ut sit $\Gamma A = AZ$, $\Gamma E = AH$ $\angle AE = ZH$ [prop. XXII].

iam quoniam duae rectae $\angle \Gamma$, ΓE duabus $Z A$, AH aequales sunt altera alteri, et basis $\angle AE$ basi ZH aequalis, erit $\angle \Gamma E = ZAH$ [prop. VIII].

Ergo ad datam rectam AB et punctum in ea datum A dato angulo rectilineo $\angle \Gamma E$ aequalis constructus est angulus rectilineus ZAH ; quod oportebat fieri.

XXIV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habent, etiam basim basi maiorem habebunt.

Sint duo trianguli $AB\Gamma$, $\angle EZ$ duo latera AB ,

add. V m. 2: $\tauai\varsigma \deltao\thetaeisai\varsigma \epsilon\nu\thetaeisai\varsigma$. $\tau\varphiisiv$ P. ΓE
mutat. in $E\Gamma$ V. 13. $\delta\nu\o$] (alt.) $\delta\nu\sigma\iota$ FB. ZA] AZ F.
14. $\acute{e}n\alpha\tau\acute{e}\rho\alpha$] supra m. 1 F. 15. $\ddot{\alpha}\rho\alpha$] m. 2 P. 19. $\sigma\nu\tau\iota\tau\iota\tauai$ p. 22. $\tau\acute{a}s$] om. Proclus. $\tauai\varsigma$] om. Proclus.
 $\delta\nu\o$] (alt.) P, Proclus; $\delta\nu\sigma\iota$ uulgo. 23. $\xi\eta\ \delta\grave{\epsilon}$ $\tau\grave{\eta}\nu\ \gamma\omega\acute{\iota}\alpha\tau\eta\varsigma$ $\gamma\omega\acute{\iota}\alpha\tau\eta\varsigma$ $\mu\acute{\iota}\zeta\sigma\sigma\alpha\tau\eta\varsigma$ Proclus.

φὰς τὰς AB , AG ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς ΔE , ΔZ ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν AB τῇ ΔE τὴν δὲ AG τῇ ΔZ , ἡ δὲ πρὸς τῷ A γωνία τῆς πρὸς τῷ Δ γωνίας μείζων ἔστω· λέγω, ὅτι καὶ βάσις ἡ BG
5 βάσεως τῆς EZ μείζων ἔστιν.

'Ἐπεὶ γὰρ μείζων ἡ ὑπὸ BAG γωνία τῆς ὑπὸ $E\Delta Z$ γωνίας, συνεστάτω πρὸς τῇ ΔE εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Δ τῇ ὑπὸ BAG γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ $E\Delta H$, καὶ κείσθω ὁποτέρᾳ τῶν AG , ΔZ ἵση ἡ
10 ΔH , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EH , ZH .

'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ μὲν AB τῇ ΔE , ἡ δὲ AG τῇ ΔH , δύο δὴ αἱ BA , AH δυσὶ ταῖς $E\Delta$, ΔH ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ BAG γωνίᾳ τῇ ὑπὸ $E\Delta H$ ἵση· βάσις ἄρα ἡ BG βάσει τῇ EH 15 ἔστιν ἵση. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΔZ τῇ ΔH , ἵση ἔστιν καὶ ἡ ὑπὸ ΔHZ γωνία τῇ ὑπὸ ΔZH · μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΔZH τῆς ὑπὸ EHZ · πολλῷ ἄρα μείζων ἔστιν ἡ ὑπὸ EZH τῆς ὑπὸ EHZ . καὶ ἐπεὶ τρίγωνόν ἔστι τὸ EZH μείζονα ἔχον τὴν ὑπὸ EZH γω-
20 νίαν τῆς ὑπὸ EHZ , ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει, μείζων ἄρα καὶ πλευρὰ ἡ EH τῆς EZ . ἵση δὲ ἡ EH τῇ BG μείζων ἄρα καὶ ἡ BG τῆς EZ .

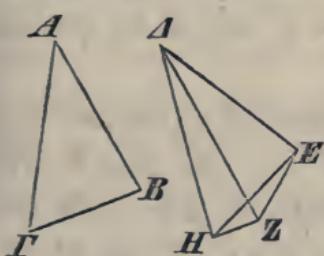
'Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρας δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔχῃ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔξει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. δυσὶ BV . 3. ἡ δὲ πρὸς τῷ A γωνία τῆς πρὸς τῷ Δ γωνίας] P ; γωνία δὲ ἡ ὑπὸ BAG γωνίας τῆς ὑπὸ $E\Delta Z$ Theon (BVF b p). 4. ἔστω] -ω in ras. V. 6. ἐπει] εἰ μὴ B . μείζων] P ; μείζων ἔστιν Theon (BVF b p). ὑπὸ BAG

$A\Gamma$ duobus lateribus ΔE , ΔZ aequalia habentes alterum alteri, $AB = \Delta E$ et $A\Gamma = \Delta Z$, et angulus ad A positus maior sit angulo ad Δ posito. dico, esse etiam $B\Gamma > EZ$.

nam quoniam $\angle BAG > EZ$, ad rectam ΔE et punctum in ea positum Δ angulo BAG aequalis angulus EZH construatur [prop. XXIII], et ponatur $\Delta H = A\Gamma = \Delta Z$, et ducantur EH , ZH .

iam quoniam $AB = \Delta E$ et $A\Gamma = \Delta H$, duae rectae BA , $A\Gamma$ duabus $E\Delta$, ΔH aequales sunt altera

alteri; et $\angle BAG = EZH$. itaque $B\Gamma = EH$ [prop. IV]. rursus quoniam $\Delta Z = \Delta H$, erit etiam $\angle AHZ = \angle ZH$. itaque $\angle AZH > EZH$ [*u. ἔνν. 8*]. multo igitur magis $\angle EZH > EZH$ [id.].

et quoniam EZH triangulus est angulum EZH maiorem habens angulo EHZ , et sub maiore angulo maius latus subtendit [prop. XIX], erit etiam $EH > EZ$. uerum $EH = B\Gamma$. quare $B\Gamma > EZ$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri et angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habent, etiam basim basi maiorem habebunt; quod erat demonstrandum.

γωνία τῆς νπὸ EΔZ γωνίας] BΓ βάσις τῆς EZ βάσεως B. 8.
αὐτῆς] -ῆ in ras. V; αὐτῷ P. 10. *EH] PF; HE BVpb.* 14.
ἴση ἐστὶ V. 15. *ΔZ] P; ΔH BFVbp.* *ΔH] P; ΔZ BVbp*
et F corr. ex AZ m. 2. 16. *ἐστίν P, ut lin. 19.* *καὶ] καὶ γωνία*
Vp. *ΔHZ] ΔZHP.* *ΔZH] ΔHZ P.* 19. *τὸ EZH] eras. F.*
γωνίαν] mg. m. 1 b. 20. *EHZ] euan. F.* 21. *καὶ] om. F.*
πλευρά] eras. F. 22. *ἢ EH τῆς] mutat. in τῇ EHἢ V, id quod B*
habet. 24. *ταῖς δυσὶ Vp.* 28. *δεῖξαι] ποιῆσαι bp et V m. 1*
(corr. m. recens).

κε'.

'Εὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν δὲ βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχη, καὶ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην.

"Ἐστω δύο τρίγωνα τὰ *ABΓ*, *ΔEZ* τὰς δύο πλευρὰς τὰς *AB*, *ΑΓ* ταῖς δύο πλευραῖς ταῖς *ΔE*, *ΔZ* ἵσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέρα, τὴν μὲν *AB* τῇ *ΔE*,
10 τὴν δὲ *ΑΓ* τῇ *ΔZ*· βάσις δὲ ἡ *BΓ* βάσεως τῆς *EZ* μείζων ἔστω· λέγω, ὅτι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *BΑΓ* γωνίας τῆς ὑπὸ *EΔZ* μείζων ἔστιν·

Ἐλ γὰρ μή, ἥτοι ἵση ἔστιν αὐτῇ ἡ ἐλάσσων· ἵση μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ἡ ὑπὸ *BΑΓ* τῇ ὑπὸ *EΔZ*· ἵση γὰρ ἂν ἦν καὶ βάσις ἡ *BΓ* βάσει τῇ *EZ*· οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἵση ἔστι γωνία ἡ ὑπὸ *BΑΓ* τῇ ὑπὸ *EΔZ*· οὐδὲ μὴν ἐλάσσων ἔστιν ἡ ὑπὸ *BΑΓ* τῆς ὑπὸ *EΔZ*· ἐλάσσων γὰρ ἂν ἦν καὶ βάσις ἡ *BΓ* βάσεως τῆς *EZ*· οὐκ ἔστι δέ· οὐκ ἄρα ἐλάσσων ἔστιν ἡ ὑπὸ *BΑΓ* γωνία τῆς ὑπὸ *EΔZ*. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἵση· μείζων ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ *BΑΓ* τῆς ὑπὸ *EΔZ*.

'Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκάτερα, τὴν δὲ βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχη, καὶ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν περιεχομένην· ὅπερ ἐδει δεῖξαι.

XXV. Boetius p. 382, 13.

2. τάς] om. Proclus. δνσι] δύο Proclus; ταῖς δνσι V.

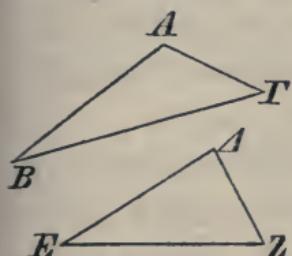
3. τὴν δὲ βάσιν] καὶ τὴν βάσιν Proclus; τὴν βάσιν δέ V.

4. ἔχη] om. P. 8. ταῖς δνσι πλευραῖς] om. p. δνσι Bp.

9. ἐκατέρα] ἐκατέραν p. 12. τῆς ὑπὸ] mg. m. 1 b.. 14.

XXV.

Si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri, basim autem basi maiorem habent, etiam angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habebunt.

Sint duo trianguli $\triangle AB\Gamma$, $\triangle EZ$ duo latera AB , AG duobus lateribus $\angle AE$, $\angle AZ$ aequalia habentes alterum alteri, $AB = AE$ et $AG = AZ$, basis autem $B\Gamma$ maior sit basi EZ . dico, etiam esse $\angle BAG > \angle EZ$.

nam si minus, aut aequalis ei aut minor est. iam non est $\angle BAG = \angle EZ$. tum enim esset $B\Gamma = EZ$ [prop. IV]. sed non est. itaque non est $\angle BAG = \angle EZ$. neque uero est $\angle BAG < \angle EZ$. tum enim esset

$B\Gamma < EZ$ [prop. XXIV].

sed non est. itaque non est $\angle BAG < \angle EZ$. et demonstratum est, ne aequalem quidem eum esse. quare $\angle BAG > \angle EZ$.

Ergo si duo trianguli duo latera duobus lateribus aequalia habent alterum alteri, basim autem basi maiorem habent, etiam angulorum rectis aequalibus comprehensorum alterum altero maiorem habebunt; quod erat demonstrandum.

οὐν] om. F. BAG γωνία Vp. 15. ἡ βάσις Pp. ἔστιν
P. 16. ἵση ἔστι] ἵση ἔστιν PV; ἔστιν ἵση p. ἡ ὑπὸ BAG
γωνία V. 17. οὐδέ] οὐ V. ἐλάσσων] ἐλάττων PBV bp.
19. ἔστιν P. ἔστι δέ· οὐκ ἄρα] ἔστιν· οὖν F. 20. γωνία]
om. BFbp. οὐδ', Vbp. 21. BAG γωνία V. 22. δυσὶ]
ταῖς δυσὶ FV, ταῖς δύο P. 25. τὴν — περιεχομένην] mg. m.
1 P. τὴν] τῇ sequente ras. 1 litt. F.

κείται.

Ἐὰν δύο τριγωνα τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέραν καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην ἦτοι τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις 5 γωνίαις ἥτην ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν, καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει [ἐκατέραν ἐκατέραν] καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ.

"Ἔστω δύο τριγωνα τὰ ΔABC , ΔEZ τὰς δύο γωνίας τὰς ὑπὸ ΔABC , BGA δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΔEZ , EZA ἵσαις ἔχοντα ἐκατέραν ἐκατέραν, τὴν μὲν ὑπὸ ΔABC τῇ ὑπὸ ΔEZ , τὴν δὲ ὑπὸ BGA τῇ ὑπὸ EZA . ἔχετω δὲ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ πλευρᾷ ἵσην, πρότερον τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γωνίαις τὴν BG τῇ EZ λέγω, ὅτι καὶ τὰς 15 λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει ἐκατέραν ἐκατέραν, τὴν μὲν AB τῇ AE τὴν δὲ AG τῇ AZ , καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ, τὴν ὑπὸ BAG τῇ ὑπὸ EAZ .

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ AB τῇ AE , μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἔστω μείζων ἡ AB , καὶ κείσθω τῇ AE ἵση ἡ BH , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ HG .

Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ μὲν BH τῇ AE , ἡ δὲ BG τῇ EZ , δύο δὴ αἱ BH , BG δυσὶ ταῖς AE , EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέραν ἐκατέραν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ HBG γωνίᾳ 25 τῇ ὑπὸ ΔEZ ἵση ἐστὶν· βάσις ἄρα ἡ HG βάσει τῇ AZ ἵση ἐστὶν, καὶ τὸ HBG τριγωνον τῷ ΔEZ τρι-

XXVI. Olympiod. in meteorol. II p. 110. Boetius p. 382, 17.

2. τάς] om. Proclus.. δυσὶ] δύο Proclus; ταῖς δυσὶ V, Olympiodorus. 3. καὶ] ἔχη δὲ καὶ Proclus. 7. ἐκατέραν ἐκατέραν] om. Proclus; cfr. p. 66, 15. 8. γωνίᾳ ἵσην ἔξει F,

XXVI.

Si duo trianguli duos angulos duobus angulis aequales habent alterum alteri et unum latus uni lateri aequale, siue quod ad angulos aequales positum est; siue quod sub altero angulorum aequalium subtendit, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt alterum alteri et reliquum angulum reliquo angulo.

Sint duo trianguli $\triangle AB\Gamma$, $\triangle EZ\Delta$ duos angulos $\angle AB\Gamma$, $\angle B\Gamma A$ duobus $\angle EZ\Delta$, $\angle EZ\Delta$ aequales habentes alterum alteri, $\angle AB\Gamma = \angle EZ\Delta$ et $\angle B\Gamma A = \angle EZ\Delta$, et habeant

etiam unum latus uni lateri aequale, prius quod ad angulos aequales positum est, $B\Gamma = EZ$. dico, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia eos habituros esse

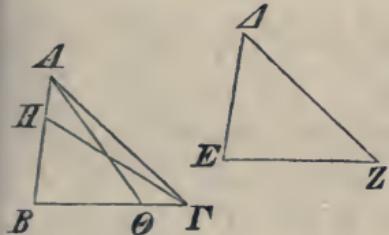
alterum alteri, $AB = AE$ et $A\Gamma = AZ$, et reliquum angulum reliquo angulo, $\angle B\Gamma A = \angle EZ\Delta$.

nam si AB lateri AE inaequale est, alterutrum eorum maius est. sit maius AB , et ponatur $BH = AE$, et ducatur $H\Gamma$.

iam quoniam $BH = AE$ et $B\Gamma = EZ$, duae rectae BH , $B\Gamma$ duabus AE , EZ aequales sunt altera alteri; et $\angle H\Gamma B = \angle EZ\Delta$. itaque $H\Gamma = AZ$ et $\triangle H\Gamma B = \triangle EZ\Delta$, et reliqui anguli reliquis aequales erunt,

Proclus, Boetius (non Olympiodorus). 9. ἔστωσαν V. 11.
τὴν] corr. ex τὴν m. rec. P, ut lin. 12. 12. ὑπό] (alt.) m. 2 b.

13. πλενρῷ] supra m. 1 p. 15. ταῖς λοιπαῖς πλενρῷς τὰς λοιπὰς πλενρῷς F. 20. ἔστιν] ἔσται V. 21. BH] PB; HB FVbp. Post ἐπεξεύχθω ras. 4 litt. p. 25: ἔστιν] PF; comp. b; ἔστι uulgo. 26. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo. $H\Gamma B$] PB; $H\Gamma B$ FVbp.

γώνῳ ἵσον ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς
γωνίαις ἔσαι ἔσονται, ὑφ' ἃς αἱ ἕσαι πλευραὶ ὑπο-
τείνουσιν· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΗΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΔΖΕ.
ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΔΖΕ τῇ ὑπὸ ΒΓΑ ὑπόκειται ἵση· καὶ
5 ἡ ὑπὸ ΒΓΗ ἄρα τῇ ὑπὸ ΒΓΑ ἕση ἔστιν, ἡ ἐλάσσων
τῇ μείζονι· ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἔστιν ἡ
ΑΒ τῇ ΔΕ. ἕση ἄρα. ἔστι δὲ καὶ ἡ ΒΓ τῇ EZ ἕση·
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δυσὶ ταῖς ΔΕ, EZ ἕσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ¹⁰
ΔEZ ἔστιν ἕση· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΔΖ ἕση
ἔστιν, καὶ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἕση ἔστιν.

'Αλλὰ δὴ πάλιν ἔστωσαν αἱ ὑπὸ τὰς ἕσας γωνίας
πλευραὶ ὑποτείνουσαι ἕσαι, ώς ἡ ΑΒ τῇ ΔΕ· λέγω
15 πάλιν, ὅτι καὶ αἱ λοιπαὶ πλευραὶ ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς
ἕσαι ἔσονται, ἡ μὲν ΑΓ τῇ ΔΖ, ἡ δὲ ΒΓ τῇ EZ
καὶ ἔτι ἡ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ τῇ λοιπῇ γωνίᾳ
τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἕση ἔστιν.

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ EZ, μία αὐτῶν
20 μείζων ἔστιν. ἔστω μείζων, εἰ δυνατόν, ἡ ΒΓ, καὶ
κείσθω τῇ EZ ἕση· ἡ ΒΘ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΘ. καὶ
ἔπει ἕση ἔστιν ἡ μὲν ΒΘ τῇ EZ ἡ δὲ ΑΒ τῇ ΔΕ,
δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΘ δυσὶ ταῖς ΔΕ, EZ ἕσαι εἰσὶν
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ· καὶ γωνίας ἕσας περιέχουσιν· βάσις
25 ἄρα ἡ ΑΘ βάσει τῇ ΔΖ ἕση ἔστιν, καὶ τὸ ΑΒΘ τρί-
γωνον τῷ ΔEZ τριγώνῳ ἵσον ἔστιν, καὶ αἱ λοιπαὶ
γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἕσαι ἔσονται, ὑφ' ἃς αἱ
ἕσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἕση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΘΑ
γωνία τῇ ὑπὸ EZΔ. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ EZΔ τῇ ὑπὸ ΒΓΑ

1. ἔστιν] PF; comp. bp; ἔστι V; ἔσται V. 2. ἔσονται
ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ V. 4. ἡ] supra V. ΔΖΕ] ΔEZ F;

sub quibus aequalia latera subtendunt [prop. IV]. quare $\angle HGB = \angle ZE$. uerum $\angle AZE = BGA$, ut supposuimus. ergo etiam $\angle BGH = BGA$ [*u. ἔνν. 1*], minor maiori [*u. ἔνν. 8*]; quod fieri non potest. itaque AB lateri $\angle E$ inaequale non est. aequale igitur. uerum etiam $BG = EZ$. duae rectae igitur AB , BG duabus $\angle E$, EZ aequales sunt altera alteri; et $\angle ABG = \angle EZ$. quare $AG = AZ$ et $\angle BAG = EZ$ [prop. IV].

Iam rursus latera sub aequalibus angulis subtendentia¹⁾ aequalia sint, uelut $AB = \angle E$. dico rursus, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia fore, $AG = AZ$ et $BG = EZ$, et praeterea reliquum angulum BAG reliquo angulo EAZ aequalem esse.

nam si BG lateri EZ inaequale est, alterutrum eorum maius est. sit maius, si fieri potest, BG , et ponatur $B\Theta = EZ$, et ducatur $A\Theta$. et quoniam $B\Theta = EZ$ et $AB = \angle E$, duae rectae AB , $B\Theta$ duabus $\angle E$, EZ aequales sunt altera alteri. et aequales angulos comprehendunt. itaque $A\Theta = AZ$ et $\triangle AB\Theta = \angle EZ$, et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera subtendunt. quare $\angle B\Theta A = EZ\angle$. uerum $\angle EZ\angle = BGA$.

1) Αἱ et τὰς lin. 13 abesse debebant.

corr. m. 2. BGA] corr. ex BGA m. 1 b. 5. BGA] corr. ex AGB F. 7. ἄρα. ἔστι] ἄρα ἔστιν. ἔστιν P. 8. δνσι B.

10. $\angle EZ$] corr. ex $\angle Z$ m. 2 b. 11. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo. ἡ λοιπή F et V m. 2. BAG] GAB F. τῆς λοιπῆς] λοιπῆ V; corr. m. 2. 13. ἀλλὰ δῆ] bis b, semel punctis del. m. recens. 17. κατ] e corr. V. τῆς] om. b; postea insertum V. γωνία] om. b. 20. εἰ δννατὸν μείζων Theon? (BFV bp). εἰ] add. m, recenti b. ἡ BG τῆς EZ P. 24. περιέχονσιν] PBF; περιέχονσι uulgo. 25. ἔστιν] PF; ἔστι uulgo. 26. ἔστιν] PF; comp. p; ἔστι uulgo. 27. ἔσονται ἐκατέρα ϵ κατέρα V. 29. ἀλλ' F. ἡ] postea add. m. 1 P.

ἐστιν ἵση· τριγώνου δὴ τοῦ ΑΘΓ ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ
ὑπὸ ΒΘΑ ἵση ἐστὶ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ⁵
ΒΓΑ· ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ ΒΓ
τῇ EZ· ἵση ἄρα. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ΑΒ τῇ ΔΕ ἵση. δύο
τῷ αἰ ΑΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΔΕ, EZ ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρα
ἐκατέρα· καὶ γωνίας ἵσας περιέχουσι· βάσις ἄρα ἡ
ΑΓ βάσει τῇ ΔΖ ἵση ἐστίν, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον
τῷ ΔEZ τριγώνῳ ἵσον καὶ λοιπὴ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΓ
τῇ λοιπῇ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵση.

10 Ἐὰν ἄρα δύο τρίγωνα τὰς δύο γωνίας δυσὶ¹
γωνίαις ἵσας ἔχῃ ἐκατέραν ἐκατέρα· καὶ μίαν πλευ-
ρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην ἦτοι τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γω-
νίαις, ἡ τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν,
καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας
15 ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει
δεῖξαι.

κξ'.

Ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς
ἐναλλὰξ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, παράλλη-
20 λοι ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Εἰς γὰρ δύο εὐθείας τὰς ΑΒ, ΓΔ εὐθεῖα ἐμπί-
πτουσα ἡ EZ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας τὰς ὑπὸ AEZ, EZΔ
ἵσας ἀλλήλαις ποιείτω· λέγω, ὅτι παράλληλος ἐστιν ἡ
ΑΒ τῇ ΓΔ.

25 Εἰ γὰρ μή, ἐκβαλλόμεναι αἱ ΑΒ, ΓΔ συμπεσοῦν-
ται ἦτοι ἐπὶ τὰ B, Δ μέρη ἢ ἐπὶ τὰ A, Γ. ἐκβεβλή-

XXVII. Philop. in anal. II fol. 18v. Boetius p. 382, 23.

1. Post ἵση Theon add. καὶ ἡ ὑπὸ ΒΘΑ ἄρα τῇ ὑπὸ ΒΓΑ
ἐστιν ἵση (BFVbp; in F ἄρα supra scr. et pro ΒΓΑ legitur
ΒΓΔ); eadem P mg. manu rec. 2. ἐστίν P, ut lin. 4. 5.
δυσὶ Bfp. 7. ἐστίν] PF; ἐστί uulgo. 8. ἵσον ἐστὶ Theon

itaque in triangulo $A\Theta\Gamma$ angulus extrinsecus positus $B\Theta A$ aequalis est angulo interiori et opposito $B\Gamma A$; quod fieri non potest [prop. XVI]. quare $B\Gamma$ lateri EZ inaequale non est; aequale igitur. uerum etiam $AB = \Delta E$. itaque duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus ΔE , EZ aequales sunt altera alteri. et angulos aequales comprehendunt. itaque basis $A\Gamma$ basi ΔZ aequalis est, et triangulus $AB\Gamma$ triangulo ΔEZ aequalis, et reliquo angulus $B\Delta\Gamma$ reliquo angulo $E\Delta Z$ aequalis.

Ergo si duo trianguli duos angulos duobus angulis aequales habent alterum alteri et unum latus uni lateri aequale, siue quod ad angulos aequales positum est, siue quod sub altero angulorum aequalium subtendit, etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt et reliquum angulum reliquo angulo; quod erat demonstrandum.

XXVII.

Si recta in duas rectas incidens alternos angulos inter se aequales effecerit, rectae inter se parallelae erunt.

Nam in duas rectas AB , $\Gamma\Delta$ recta incidens EZ angulos alternos AEZ , $EZ\Delta$ inter se aequales efficiat. dico, AB rectae $\Gamma\Delta$ parallelam esse.

nam si minus, AB , $\Gamma\Delta$ productae concurrent aut ad partes B , Δ aut ad A , Γ partes. producantur et

(BVbp; ἵσον ἔστιν F); ἔστι om. P. λοιπῆ] P, V m. 1; ἡ λοιπῆ BF, V m. 2, bp; cfr. p. 64, 11. 9. τῆ] supra m. 2 V. ἵση ἔστιν BFbp. 10. ἄρα] supra m. 1 P. ταῖς δνσι BVp 11. Ante καὶ m. recenti add. V: ἔχῃ δέ. 14. πλευράς] in ras. m. 1 P. 15. γωνίᾳ] comp. insert. V. 16. δεῖξαι] ras. p. 18. ἐμπειροῦσα F (supra m. 1: γρ. ἐμπίπτουσα). 20. αῖ] om. V. 24. ΓΔ εὐθεῖᾳ V.

συμπιπτέτωσαν ἐπὶ τὰ B, Δ μέρη κατὰ τὸ H. τριγώνου δὴ τοῦ HEZ ή ἔκτὸς γωνία ή ὑπὸ AEZ ἵση ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ EZH· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα αἱ AB, ΓΔ ἐκβαλλόμεναι 5 συμπεσοῦνται ἐπὶ τὰ B, Δ μέρη. ὁμοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τὰ A, Γ· αἱ δὲ ἐπὶ μηδέτερα τὰ μέρη συμπίπτουσαι παράλληλοι εἰσιν· παράλληλος ἄρα ἔστιν ἡ AB τῇ ΓΔ.

'Εὰν ἄρα εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς 10 ἐναλλὰξ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῆι, παράλληλοι ἔσονται αἱ εὐθεῖαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κη'.

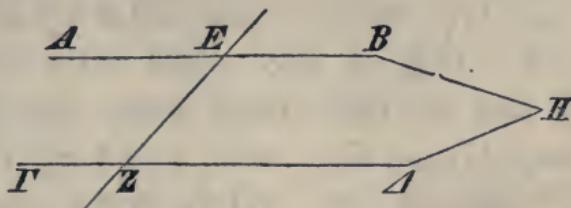
'Εὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν ἔκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ 15 τὰ αὐτὰ μέρη ἵσην ποιῆῃ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας, παράλληλοι ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Εἰς γὰρ δύο εὐθείας τὰς AB, ΓΔ εὐθεῖα ἐμπίπτουσα ἡ EZ τὴν ἔκτὸς γωνίαν τὴν ὑπὸ EHB τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνίᾳ τῇ ὑπὸ HΘΔ ἵσην ποιείτω ἦ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ὑπὸ BHΘ,

XXVIII. Boetius p. 382, 26.

2. Post H add. σημεῖον (comp.) V man. recenti. ἡ ἔκτὸς — AEZ] mg. m. 1 P. 3. ἵση] ras. FV (μετέξον Grynaeus, μετέξων Gregorius). ἔστιν P. τῇ] τῆς FV, Grynaeus. ἀπεναντίον] επενεγωνια φ, praeterea γωνίας (comp.) mg. m. 2 F; m. 1 sine dubio fuit ἀπεναντίον. In V post hoc verbum γωνίας (comp.) inseruit m. recens.; γωνίας hab. Grynaeus. τῇ] τῆς FV. ὑπό] om. F. Post EZH in F. m. 2 et in V m. recentissima add. ἀλλὰ καὶ ἵση, quod habet Grynaeus. scripturam receptam habent PBbp, Campanus, Zambertus, alter codex Grynaei. 4. ἔστιν] om. p. 5. δῆ] δέ F. 6. οὐδ' p.

concurrent ad B , Δ partes in puncto H . in triangulo igitur HEZ angulus extrinsecus positus AEZ aequalis

est angulo interiori et opposito EZH ; quod fieri non potest [prop. XVI]. quare AB , $\Gamma\Delta$ rectae productae non concurrent ad B , Δ partes. similiter demonstrabimus, eas ne ad A , Γ quidem partes concurrere; quae autem ad neutras partes concurrunt, parallelae sunt [def. 23]. itaque AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est.

Ergo si recta in duas rectas incidens alternos angulos inter se aequales effecerit, rectae inter se parallelae erunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

Si recta in duas rectas incidens angulum exteriorem interiori et opposito et ad easdem partes sito angulo aequalem effecerit aut angulos interiores et ad easdem partes sitos duobus rectis aequales, parallelae inter se erunt rectae.

nam recta EZ in duas rectas AB , $\Gamma\Delta$ incidens angulum exteriorem EHB angulo interiori et opposito $H\Theta\Delta$ aequalem efficiat aut angulos interiores et

$\delta\varepsilon]$ δ' Pp. 7. εἰσιν] PF; εἰσι uulgo. 9. εἰς] supra m. 2 V. 11. αῖ] om. b; eras. F. 15. Post ἐντός add. V m. 2 γωνίας (comp.). οὐαῖ] supra m. 2 V. 16. δυσιν] δύο Proclus. 17. ἀλλήλαις] om. Proclus. αῖ] om. V, Proclus. 20. ἐπεναντίον φ, ἀπεναντίας p. Post ἀπεναντίον add. F: γωνία (m. recenti) οὐαὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη; cfr. Campanus. γωνία] om. Bfp. 21. Post μέρη m. 2 FV add. τὰ $B\Delta$.

ΗΘΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας· λέγω, ὅτι παράλληλος ἐστιν
ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

Ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ *EHB* τῇ ὑπὸ *ΗΘΔ*,
ἀλλὰ ἡ ὑπὸ *EHB* τῇ ὑπὸ *AHΘ* ἐστιν ἵση, καὶ ἡ
5 ὑπὸ *AHΘ* ἄρα τῇ ὑπὸ *ΗΘΔ* ἐστιν ἵση· καὶ εἰσιν
ἐναλλάξ· παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

Πάλιν, ἐπεὶ αἱ ὑπὸ *BHΘ*, *ΗΘΔ* δύο ὁρθαῖς
ἵσαι εἰσίν, εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *AHΘ*, *BHΘ* δυσὶν
ὁρθαῖς ἵσαι, αἱ ἄρα ὑπὸ *AHΘ*, *BHΘ* ταῖς ὑπὸ¹⁰
BHΘ, *ΗΘΔ* ἵσαι εἰσίν· ποιηὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ *BHΘ*.
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *AHΘ* λοιπὴ τῇ ὑπὸ *ΗΘΔ* ἐστιν
ἵση· καὶ εἰσιν ἐναλλάξ· παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ *AB*
τῇ *ΓΔ*.

Ἐὰν ἄρα εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν
15 ἐκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη ἵσην ποιῆῃ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη
δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας, παράλληλοι ἔσονται αἱ εὐθεῖαι.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

καθ'.

20 ‘*H* εἰς τὰς παραλλήλους εὐθείας εὐθεῖα ἐμ-
πίπτουσα τάς τε ἐναλλάξ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις
ποιεῖ καὶ τὴν ἐκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον
ἵσην καὶ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν
ὁρθαῖς ἵσας.

25 *Eis* γὰρ παραλλήλους εὐθείας τὰς *AB*, *ΓΔ* εὐθεῖα

3. Post *EHB* in V add. *γωνία* m. 2 (comp.). *ΗΘΔ*
HBD F, sed B e corr. 4. *ἵση* ἐστὶν p. 5. Ante *HΘΔ*
ras. 1 litt. F. *ἵση* ἐστὶν p. 7. *δυσὶν* Bp. 8. *εἰσιν* *ἵσαι*
p. *εἰσὶν* δέ P. αἱ] supra m. 1 b. 9. αἱ ἄρα] ἄρα αἱ F.
10. *εἰσιν*] PBF, comp. b; *εἰσὶ* uulgo. 11. *ἵση* ἐστὶν p.
12. *ἐστὶν*] om. F. *AB*] e corr. F; in ras. b. 15. *ἀπεναν-*
τίας p. 21. *τε*] om. F, supra m. 2 V. *γωνίας*] om. Proclus.
ἀλλήλαις] om. Proclus. 22. *ποιεῖ*] corr. ex *ποιῆ* V. καὶ

ad easdem partes sitos $BH\Theta$, $H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales. dico, parallelam esse AB rectae $\Gamma\Delta$.

nam quoniam $\angle EHB = H\Theta\Delta$ et $\angle EHB = AH\Theta$ [prop. XV], erit etiam $AH\Theta = H\Theta\Delta$ [z. ἔνν. 1]. et sunt alterni. itaque AB parallela est rectae $\Gamma\Delta$ [prop. XXVII].

rursus quoniam $BH\Theta + H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales sunt, et etiam $AH\Theta + BH\Theta$ duobus rectis aequales [prop. XIII], erunt etiam

$AH\Theta + BH\Theta = BH\Theta + H\Theta\Delta$ [z. ἔνν. 1]. subtrahatur, qui communis est $\angle BH\Theta$. itaque

$\angle AH\Theta = H\Theta\Delta$ [z. ἔνν. 3]. et sunt alterni. itaque AB parallela est rectae $\Gamma\Delta$ [prop. XXVII].

Ergo si recta in duas rectas incidens angulum exteriorem interiori et opposito et ad easdem partes sito angulo aequalem efficerit aut angulos interiores et ad easdem partes sitos duobus rectis aequales, parallelae inter se erunt rectae; quod erat demonstrandum.

XXIX.

Recta in rectas parallelas incidens et angulos alternos inter se aequales efficit et angulum exteriorem interiori et opposito aequalem et interiores ad easdemque partes sitos duobus rectis aequales.

nam in rectas parallelas AB , $\Gamma\Delta$ recta incidat

XXIX. Boetius p. 383, 1.

ἀπεναντίον — 23. ἐντός] apud Proclum exciderunt. ἀπεναντίας p. 23. ἵσην] P, Campanus; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἵσην Theon (BFVbp, Boetius). δυσίν] δύο Proclus.

έμπιπτέτω ἡ EZ· λέγω, ὅτι τὰς ἐναλλὰξ γωνίας τὰς ὑπὸ AHΘ, HΘΔ ἴσας ποιεῖ καὶ τὴν ἐκτὸς γωνίαν τὴν ὑπὸ EHB τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ HΘΔ ἴσην καὶ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ὑπὸ 5 BHΘ, HΘΔ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσας.

Ἐλ γὰρ ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ AHΘ τῇ ὑπὸ HΘΔ, μία αὐτῶν μείζων ἐστίν. ἔστω μείζων ἡ ὑπὸ AHΘ· κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ BHΘ· αἱ ἄρα ὑπὸ AHΘ, BHΘ τῶν ὑπὸ BHΘ, HΘΔ μείζονές εἰσιν. ἀλλὰ αἱ 10 ὑπὸ AHΘ, BHΘ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. [καὶ] αἱ ἄρα ὑπὸ BHΘ, HΘΔ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν. αἱ δὲ ἀπ’ ἐλασσόνων ἡ δύο ὁρθῶν ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον συμπίπτουσιν· αἱ ἄρα AB, ΓΔ ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον συμπεδοῦνται· οὐ συμπίπτουσι δὲ διὰ τὸ παρ- 15 αλλήλους αὐτὰς ὑποκεῖσθαι· οὐκ ἄρα ἄνισός ἐστιν ἡ ὑπὸ AHΘ τῇ ὑπὸ HΘΔ· ἴση ἄρα. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ AHΘ τῇ ὑπὸ EHB ἐστιν ἴση· καὶ ἡ ὑπὸ EHB ἄρα τῇ ὑπὸ HΘΔ ἐστιν ἴση. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ BHΘ· αἱ ἄρα ὑπὸ EHB, BHΘ ταῖς ὑπὸ BHΘ, HΘΔ ἴσαι εἰσίν. ἀλλὰ αἱ ὑπὸ EHB, BHΘ δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ BHΘ, HΘΔ ἄρα δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

Ἡ ἄρα εἰς τὰς παραλλήλους εὐθείας εὐθεῖα ἐμ-
πίπτουσα τάς τε ἐναλλὰξ γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιεῖ
25 καὶ τὴν ἐκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἴσην καὶ τὰς

1. τάς] PF et V m. 1; τάς τε B bp et V m. 2. 3. ἀπ-
εναντίας p. τῇ] P; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τῇ Theon (BFV
bp), Campanus. HΘΔ] H supra scr. m. 1 F. 4. ἴση V.
7. ἐστί F. AHΘ] FVb; AHΘ τῆς ὑπὸ HΘΔ P; AHΘ. καὶ
ἐπεὶ μείζων ἐστὶν ἡ ὑπὸ AHΘ τῆς ὑπὸ HΘΔ Bp, et mg. m. 2
V. 9. ἀλλ' F. 10. BHΘ] ΘHB B et e corr. V. εἰσὶ¹
V, comp. b. καὶ] om. P. 12. ἀπ'] ἐπ' b. 13. συμ-
πίπτουσιν — 14. ἄπειρον] om. p. 16. τῇ] τῆς B. HΘΔ]

EZ. dico, eam angulos alternos $AH\Theta$, $H\Theta\Delta$ aequales efficere et angulum exteriorem EHB interiori et opposito $H\Theta\Delta$ aequalem et interiores ad easdemque partes sitos $BH\Theta$, $H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales.

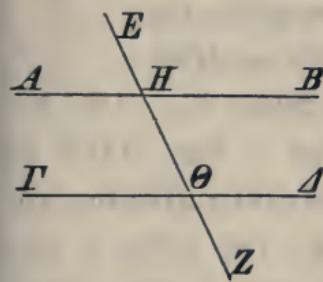
nam si $\angle AH\Theta$ angulo $H\Theta\Delta$ inaequalis est, alteruter eorum maior est. sit $\angle AH\Theta$ maior. communis adiiciatur $\angle BH\Theta$. itaque

$AH\Theta + BH\Theta > BH\Theta + H\Theta\Delta$ [*z. ἔνν. 2.*] uerum $AH\Theta + BH\Theta$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. quare $BH\Theta + H\Theta\Delta$ duobus rectis minores sunt. quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, producuntur rectae in infinitum, concurrent [*alit. 5.*] itaque AB , $\Gamma\Delta$ productae in infinitum concurrent. uerum non concurrunt, quia supponuntur parallelae. quare $\angle AH\Theta$ angulo $H\Theta\Delta$ inaequalis non est. aequalis igitur.

sed $\angle AH\Theta = EHB$ [prop. XV]. quare etiam $\angle EHB = H\Theta\Delta$ [*z. ἔνν. 1.*] communis adiiciatur $\angle BH\Theta$. itaque $\angle EHB + BH\Theta = BH\Theta + H\Theta\Delta$ [*z. ἔνν. 2.*] uerum $EHB + BH\Theta$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. quare etiam $BH\Theta + H\Theta\Delta$ duobus rectis aequales sunt.

Ergo recta in rectas parallelas incidens et angulos alternos inter se aequales efficit et angulum exteriorem angulo interiori et opposito aequalem et inte-

litt. $H\Theta$ in ras. F. ἀλλά] ἀλλ' F. 19. ὑπό] (prius) αἱ ὑπό b. $BH\Theta$, $H\Theta\Delta$] H bis e corr. V. 20. ἀλλ' F. δυστίν Bp. 21. εἰστίν] PBF; εἰστιν uulgo. δυστίν PBp. εἰστιν λσαι BF. 23. η] e corr. V. 24. τε] om. P. 25. ἐκτὸς τῆς] m. 2 F. ἀπεναντίας p. λσην] om. P; καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη λσην BFVbp.

ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δυσὶν δρθαῖς ἵσας· ὅπερ
ἔδει δεῖξαι.

λ'.

Αἱ τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἀλλήλαις
ἢ εἰσὶ παράλληλοι.

"Ἐστω ἔκατέρα τῶν *AB*, *ΓΔ* τῇ *EZ* παράλληλος·
λέγω, ὅτι καὶ ἡ *AB* τῇ *ΓΔ* ἔστι παράλληλος.

'Εμπιπτέτω γὰρ εἰς αὐτὰς εὐθεῖα ἡ *HK*.

Καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους εὐθείας τὰς *AB*, *EZ*
10 εὐθεῖα ἐμπέπτωντεν ἡ *HK*, ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ *AHK* τῇ
ὑπὸ *HΘΖ*. πάλιν, ἐπεὶ εἰς παραλλήλους εὐθείας τὰς
EZ, *ΓΔ* εὐθεῖα ἐμπέπτωντεν ἡ *HK*, ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ¹
HΘΖ τῇ ὑπὸ *HKΔ*. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *AHK*
τῇ ὑπὸ *HΘΖ* ἵση. καὶ ἡ ὑπὸ *AHK* ἄρα τῇ ὑπὸ²
15 *HKΔ* ἔστιν ἵση· καί εἰσιν ἐναλλάξ. παράλληλος ἄρα
ἔστιν ἡ *AB* τῇ *ΓΔ*.

[Αἱ ἄρα τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἀλλήλαις
εἰσὶ παράλληλοι.] ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λα'.

20 Διὰ τοῦ δοθέντος σημείου τῇ δοθείσῃ εὐ-
θείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

"Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A*, ἡ δὲ δοθεῖσα
εὐθεῖα ἡ *BΓ*. δεῖ δὴ διὰ τοῦ *A* σημείου τῇ *BΓ* εὐ-
θείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

XXX. Boetius p. 383, 5.

XXXI. Boetius p. 383, 7.

1. ἐντὸς καί] om. P. 6. *AB*] *AE* φ. 7. ἔστιν P.
9. καὶ — 10. *HK*] mg. m. 1 P. 11. εἰς] εἰς τάς V. εὐθείας]
δύο εὐθείας P. 12. ἐμπέπτωντεν] in ras. PF; dein add. κοινῇ
F. ἡ] (alt.) corr. ex τῇ P. 13. *HKΔ*] corr. ex ΘΚΔ m.
rec. P. 14. ἄρα] supra comp. m. 1 b. 15. ΘΚΔ P, corr.
m. rec. 16. ἔστιν] om. F. *AB*] inter *A* et *B* ras. 1 litt.

riores ad easdemque partes sitos duobus rectis aequales; quod erat demonstrandum.

XXX.

Quae eidem rectae parallelae sunt, etiam inter se parallelae sunt.

sit utraque AB , $\Gamma\Delta$ rectae EZ parallela. dico, etiam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallelam esse.

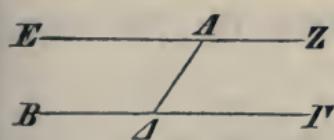
nam in eas incidat recta HK . et quoniam in rectas parallelas AB , EZ recta B incidit HK , erit $Z \angle AHK = H\Theta Z$ [prop. XXIX]. rursus quoniam in rectas parallelas EZ , $\Gamma\Delta$ recta incidit HK , erit $\angle H\Theta Z = HK\Delta$ [prop. XXIX]. sed demonstratum est, esse etiam

$$\angle AHK = H\Theta Z.$$

quare etiam $\angle AHK = HK\Delta$ [z. ενν. 1]. et sunt alterni. itaque AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est [prop. XXVII]; quod erat demonstrandum.

XXXI.

Per datum punctum datae rectae parallelam rectam lineam ducere.

Sit datum punctum A , data autem recta BG . oportet igitur per A punctum rectae BG parallelam rectam lineam ducere.

F. τῆς] τῆς b. 17. αῖ ἔρα — 18. παράλληλοι] om. P Bbp;
mg. m. 2 FV. 17. ἔρα] om. FV. 20. Post σημείου in P
add. δοῦτοι επὶ αὐτῆς; del. m. 1; similiter Campanus; sed
Proclus non habuit p. 376, 5 sqq.

Εἰλήφθω ἐπὶ τῆς $B\Gamma$ τυχὸν σημεῖον τὸ A , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $A\Delta$ · καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΔA εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ ὑπὸ $A\Delta\Gamma$ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΔAE · καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπ’ εὐθείας τῇ
5 $E A$ εὐθεῖᾳ ἡ AZ .

Καὶ ἐπεὶ εἰς δύο εὐθείας τὰς $B\Gamma$, EZ εὐθεῖαι ἐμπίπτουσα ἡ $A\Delta$ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας τὰς ὑπὸ $E A \Delta$, $A\Delta\Gamma$ ἵσας ἀλλήλαις πεποίηνεν, παράλληλος ἄρα ἐστὶν
ἡ EAZ τῇ $B\Gamma$.

10 Διὰ τοῦ δοθέντος ἄρα σημείου τοῦ A τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ $B\Gamma$ παράλληλος εὐθεῖα γραμμὴ ἡκται ἡ
 EAZ · ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

$\lambda\beta'$.

Παντὸς τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσ-
15 εκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση ἐστίν, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

"Ἐστω τρίγωνον τὸ $AB\Gamma$, καὶ προσεκβεβλήσθω αὐτοῦ μία πλευρὰ ἡ $B\Gamma$ ἐπὶ τὸ A · λέγω, ὅτι ἡ ἐκτὸς
20 γωνία ἡ ὑπὸ $A\Gamma\Delta$ ἵση ἐστὶ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ταῖς ὑπὸ ΓAB , $AB\Gamma$, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ $AB\Gamma$, $B\Gamma A$, ΓAB δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

"Ηχθω γὰρ διὰ τοῦ Γ σημείου τῇ AB εὐθείᾳ
25 παράλληλος ἡ GE .

XXXII. Alex. Aphrod. in top. p. 11. Simplic. in phys. fol. 14.
Philop. in anal. II p. 65. Psellus p. 40. Boetius p. 383, 8.

3. αὐτῇ] αὐτήν F. τῷ] supra m. 1 P. 4. τῇ] B; τῆς
uulgo. 5. $E A$] in ras. V. 6. $B\Gamma$] corr. ex ΓB V; ΓB
Bbp. 7. ὑπό] mg. m. rec. P; supra m. 2 F. 8. ἀλλήλας b.

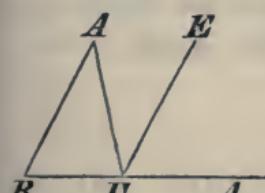
sumatur in $B\Gamma$ quoduis punctum Δ , et ducatur $A\Delta$. et ad ΔA rectam et punctum in ea situm A angulo $A\Delta\Gamma$ aequalis construatur ΔAE [prop. XXIII]. et producatur EA in directum, ut fiat AZ . et quoniam recta $A\Delta$ in duas rectas $B\Gamma$, EZ incidens angulos alternos $EA\Delta$, $A\Delta\Gamma$ inter se aequales effecit, erit EAZ rectae $B\Gamma$ parallela [prop. XXVII].

Ergo per datum punctum A datae rectae $B\Gamma$ parallela recta linea EAZ ducta est; quod oportebat fieri.

XXXII.

In quoquis triangulo quolibet laterum producto angulus extrinsecus positus duobus interioribus et oppositis aequalis est, et anguli interiores tres trianguli duobus rectis aequales sunt.

Sit triangulus $AB\Gamma$, et producatur quodlibet latus eius $B\Gamma$ ad Δ . dico, angulum extrinsecus positum $A\Gamma\Delta$ aequalem esse duobus angulis interioribus et oppositis ΓAB , $AB\Gamma$, et angulos interiores tres trianguli $AB\Gamma$, $B\Gamma A$, ΓAB duobus rectis aequales esse.

ducatur enim per Γ punctum rectae AB parallelia

πεποίηκεν] BF ; *πεποίηκε* uulgo. 9. EAZ] EA eras. F.
 $B\Gamma$] corr. ex $B\Delta V$; $B\Gamma\Delta$ F. 12. EAZ] $\overset{\text{H}}{AE}\overset{\text{H}}{E}\overset{\text{H}}{Z}$ F. 14.
 $\tauῶν πλευρῶν$] supra m. 2 F; *πλευρᾶς* Proclus. *προσεκβληθεῖσης*] *προσ-* add. m. 2 V. 15. *ἐκτὸς τοῦ τοιγάνον γωνία δύο* Proclus. 16. *ἀπεναντίας* p. *ἐστὶν ἵση* Proclus. *ἐστὶν*] PF; comp. b; *ἐστὶ* uulgo. *αῖ*] m. 2 V. 17. *τρεῖς*] om. Proclus. *δύοιν*] *δύο* Proclus. 20. *ἐστὶν P.* *δύοι*] *ταῖς* *δύοι* V. *ἀπεναντίας* p. 21. *ΤΑΒ*] *ΑΓΒ* F. *αῖ*] om. F; m. 2 V. 22. *αῖ*] m. rec. P. *ΒΓΑ*] supra m. 2 F. 24. *εὐθεῖα*] mg. m. 2 V.

Καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἔστιν ἡ *AB* τῇ *GE*, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ *AG*, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ *BAG*, *AGE* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. πάλιν, ἐπεὶ παράλληλός ἔστιν ἡ *AB* τῇ *GE*, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν 5 εὐθεῖα ἡ *BA*, ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ *EΓΔ* ἵση ἔστι τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ *ABG*. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *AGE* τῇ ὑπὸ *BAG* ἵση· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ *AGΔ* γωνία ἵση ἔστι δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ταῖς ὑπὸ *BAG*, *ABG*.

10 Κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ *AGB*· αἱ ἄρα ὑπὸ *AGΔ*, *AGB* τρισὶ ταῖς ὑπὸ *ABG*, *BGA*, *GAB* ἵσαι εἰσίν. ἀλλ' αἱ ὑπὸ *AGΔ*, *AGB* δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν· καὶ αἱ ὑπὸ *AGB*, *GBA*, *GAB* ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν.

15 Παντὸς ἄρα τριγώνου μιᾶς τῶν πλευρῶν προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς γωνία δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση ἔστιν, καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου τρεῖς γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν· ὅπερ ἐδεῖξαι.

λγ'.

20 Αἱ τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐπικενγυνύουσαι εἰσθεῖαι καὶ αὐταὶ ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν.

XXXIII. Boetius p. 383, 11.

3. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo. 4. ἔστιν] om. B. ΕΓΡ. 5. εὐθεῖα] -νθ eras. V. 6. ἀπεναντίας p. 7. *BAG*] corr. ex ΓΑΒ m. 2 V; litt. *BA* in ras. B. 8. γωνία] P; ἐκτὸς γωνία Theon (BFVb p), Campanus. 9. ἀπεναντίας p. 10. *AΓΔ*] *ABΓ* F; corr. m. 2. 11. *AΓB*] litt. *ΓB* e corr. F. 12. *ABΓ*, *BΓA*] in ras. F. 13. *AΓB*] om. F; *BAG* B et V m. 2. 12. εἰσίν] PBF; comp. b; εἰσί uulgo. 13. *AΓB*] *ABΓ* F (euan.),

ΓE . et quoniam AB rectae ΓE parallela est, et in eas incidit $A\Gamma$, anguli alterni $B\Delta\Gamma$, $A\Gamma E$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. rursus quoniam AB rectae ΓE parallela est, et in eas incidit recta $B\Delta$, angulus extrinsecus positus $E\Gamma\Delta$ aequalis est angulo interiori et opposito $AB\Gamma$ [prop. XXIX]. sed demonstratum est, esse etiam $A\Gamma E = B\Delta\Gamma$. quare

$$A\Gamma\Delta = B\Delta\Gamma + AB\Gamma$$

interioribus et oppositis [*z. ἔνν. 2*]. communis adiiciatur $A\Gamma B$. itaque

$A\Gamma\Delta + A\Gamma B = AB\Gamma + B\Gamma\Delta + \Gamma\Delta B$ [*z. ἔνν. 2*]. uerum $A\Gamma\Delta + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt [prop. XIII]. itaque etiam $A\Gamma B + \Gamma\Delta B + \Gamma\Delta A$ duobus rectis aequales sunt [*z. ἔνν. 1*].

Ergo in quovis triangulo quolibet laterum producto angulus extrinsecus positus duobus interioribus et oppositis aequalis est, et anguli interiores tres trianguli duobus rectis aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIII.

Rectae rectas aequales et parallelas ad easdem partes¹⁾ coniungentes et ipsae aequales et parallelae sunt.

1) Hoc est: ne coniungantur B et Γ , Δ et A ; u. Proclus p. 386, 15.

b, V (eras.), p. $\Gamma\Delta B$] $A\Gamma B$ F; $B\Gamma\Delta$ V (eras.), Pbp.
 $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$] mg. m. 2 V. $\varepsilon\dot{\iota}\sigma\iota\nu$ $\tilde{\iota}\sigma\alpha$ p. 14. $\varepsilon\dot{\iota}\sigma\iota\nu$] PFV; comp.
b; $\varepsilon\dot{\iota}\sigma\iota$ uulgo. 17. $\dot{\varepsilon}\sigma\iota\nu$] PF; comp. b; $\dot{\varepsilon}\sigma\iota$ uulgo. $\gamma\omega-$
 $\nu\iota\alpha\tau\varrho\varepsilon\tilde{\iota}$ F. 18. $\delta\nu\sigma\iota\nu$] $\gamma\omega\ni\alpha\varphi$. 20. $\pi\alpha\varrho\alpha\lambda\lambda\tilde{\iota}\lambda\alpha\varsigma$ $\varepsilon\dot{\nu}-$
 $\vartheta\iota\alpha\varsigma$ Proclus. 21. $\kappa\alpha\dot{\iota}$ $\alpha\dot{\nu}\tau\alpha\dot{\iota}$] mg. m. 2 V.

"Εστωσαν ἵσαι τε καὶ παράλληλοι αἱ ΑΒ, ΓΔ, καὶ ἐπιξευγνύτωσαν αὐτὰς ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη εὑδεῖαι αἱ ΑΓ, ΒΔ· λέγω, ὅτι καὶ αἱ ΑΓ, ΒΔ ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν.

5 'Ἐπεξεύχθω ἡ ΒΓ. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ κοινὴ δὲ ἡ ΒΓ, δύο δὴ αἱ ΑΒ, ΒΓ δύο ταῖς ΒΓ, ΓΔ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΑΒΓ
10 γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ἵσῃ· βάσις ἄρα ἡ ΑΓ βάσει τῇ ΒΔ ἐστιν ἵση, καὶ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΒΓΔ τριγώνῳ ἵσον ἐστίν, καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία τῇ ὑπὸ ΓΒΔ.
15 καὶ ἐπεὶ εἰς δύο εὑδεῖας τὰς ΑΓ, ΒΔ εὑδεῖα ἐμπίπτουσα ἡ ΒΓ τὰς ἐναλλὰξ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις πεποίηκεν, παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ. ἐδείχθη δὲ αὐτῇ καὶ ἵση.

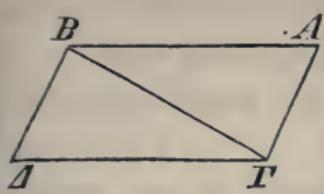
Αἱ ἄρα τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ
20 μέρη ἐπιξευγνύουσαι εὑδεῖαι καὶ αὐτὰ ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λδ'.

Τῶν παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναν-

XXXIV. Boetius p. 383, 13. cfr. Psellus p. 46.

1. ΓΔ] in ras. V. καὶ—2. εὑδεῖ-] in ras. b. 3. ΒΔ] (prius) in ras. V. ΑΓ] ΓΔ ΒF, V m. 2. τε] om. FV, in ras. m. 1 P. 5. ἡ] γάρ ἡ V m. 2. 6. ΓΔ] in ras. b. 7. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo. 8. ἵση] η eras. V. 9. δυστ' FBp. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo. 10. ἵση ἐστί FV.
11. ἐστιν ἵση] ἵση ἐστί V; ἵση p. ΒΓΔ] ΒΔΓ p. 12. ἐστίν] PFV; comp. b; om. p; ἐστί B. 14. ΑΓΒ] ΑΒΓ corr.

Sint aequales et parallelae AB , $\Gamma\Delta$, et coniungant eas ad easdem partes rectae $A\Gamma$, $B\Delta$. dico, etiam $A\Gamma$, $B\Delta$ aequales et parallelas esse.

ducatur $B\Gamma$. et quoniam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Gamma$, anguli alterni $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. et quoniam $AB = \Gamma\Delta$, communis autem $B\Gamma$, duae rectae AB , $B\Gamma$ duabus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ aequales sunt. et $\angle A\Gamma B = \Gamma B\Delta$. basis igitur $A\Gamma$ basi $B\Delta$ aequalis, et triangulus $AB\Gamma$ triangulo $B\Gamma\Delta$ aequalis est, et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt alter alteri, sub quibus aequalia latera subtendunt. itaque $\angle A\Gamma B = \Gamma B\Delta$ [prop. IV]. et quoniam in duas rectas $A\Gamma$, $B\Delta$ incidens recta $B\Gamma$ angulos alternos inter se aequales effecit, erit $A\Gamma$ rectae $B\Delta$ parallela [prop. XXVII]. sed demonstratum est, eandem aequalem ei esse.

Ergo rectae rectas aequales et parallelas ad easdem partes coniungentes et ipsae aequales et parallelae sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIV.

Spatiorum parallelogrammorum¹⁾ latera angulique

1) H. e. rectis parallelis comprehensorum. nomen ab ipso Euclide ad similitudinem uocabuli *εὐθύγραμμος* dictum est; u. Proclus p. 392, 20. Studien p. 35.

in $B\Gamma\Delta$ m. rec. b. 15. Post $\Gamma B\Delta$ in p. add. η δὲ ὑπὸ $B\Gamma\Gamma$ τῇ ὑπὸ $B\Delta\Gamma$. $A\Gamma$] AB in ras. F. 16. γωνίας] P; γωνίας τας ὑπὸ $A\Gamma B$, $\Gamma B\Delta$ Theon? (BV bp); in F τας ὑπὸ $A\Gamma B$, $\Gamma B\Delta$ in mg. sunt, sed m. 1; habet Campanus. 17. πεποίηκε Vb. ἔστιν ἄρα (compp.) b. 18. δέ] δὲ καὶ V. καὶ] m. 2 V.

τίον πλευραί τε καὶ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ ἡ διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει.

"Εστω παραλληλόγραμμον χωρίον τὸ ΑΓΔΒ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΒΓ· λέγω, ὅτι τοῦ ΑΓΔΒ παρ-
5 αλληλογράμμου αἱ ἀπεναντίον πλευραί τε καὶ γωνίαι
ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν, καὶ ἡ ΒΓ διάμετρος αὐτὸ δίχα
τέμνει.

'Ἐπεὶ γὰρ παράλληλος ἔστιν ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ, καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωνεν εύθεῖα ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γω-
10 νίαι αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. πάλιν ἐπεὶ παράλληλος ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, καὶ εἰς αὐτὰς
ἐμπέπτωνεν ἡ ΒΓ, αἱ ἐναλλὰξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΑΓΒ,
ΓΒΔ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. δύο δὴ τρίγωνά ἔστι τὰ
ΑΒΓ, ΒΓΔ τὰς δύο γωνίας τὰς ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΑ
15 δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΒΓΔ, ΓΒΔ ἴσας ἔχοντα ἐκατέραν ἐκα-
τέρᾳ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἴσην τὴν πρὸς
ταῖς ἴσαις γωνίαις ποιηὴν αὐτῶν τὴν ΒΓ· καὶ τὰς
λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς ἴσας ἔξει ἐκατέραν
20 ἐκατέρᾳ καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ· ἴση
ἄρα ἡ μὲν ΑΒ πλευρὰ τῇ ΓΔ, ἡ δὲ ΑΓ τῇ ΒΔ, καὶ
ἔτι ἴση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΑΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΓΔΒ. καὶ
ἐπεὶ ἴση ἔστιν ἡ μὲν ὑπὸ ΑΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ,
ἡ δὲ ὑπὸ ΓΒΔ τῇ ὑπὸ ΑΓΒ, ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΔ
25 ὅλη τῇ ὑπὸ ΑΓΔ ἔστιν ἴση. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ
ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΓΔΒ ἴση.

1. ἀλλήλοις b; corr. m. recens.	2. εἰσίν] PBF; comp. b;
εἰσί uulgo.	αὐτά] -ά in ras. F.
	3. ΑΓΔΒ] ΓΔΒ litt. in
	ras. b; litt. ΔΒ corr. ex ΒΔ m. 2 V; ΑΒΓΔ P; item PV lin. 4.
5. τε] om. p.	6. ἀλλήλοις b; corr. m. rec.
	εἰσίν] PF;
comp. b; εἰσί uulgo.	δίχα αὐτό p.
	9. αὐτάς] -ντά- ab-
sumpta ob pergam. ruptum in F.	10. εἰσίν] PF; comp. b; εἰσί uulgo.
11. ΒΔ] ΔΒ F; ΒΔ post ras. 1 litt. (Γ?) V.	12.

opposita inter se aequalia sunt, et diametrum ea in duas partes aequales diuidit.

Sit spatium parallelogramnum $A\Gamma\Delta B$, diametrum autem eius $B\Gamma$. dico, parallelogrammi $A\Gamma\Delta B$ latera angulosque opposita inter se aequalia esse, et diametrum $B\Gamma$ in duas partes aequales id diuidere.

nam quoniam AB rectae $\Gamma\Delta$ parallela est, et in eas incidit recta $B\Gamma$, anguli alterni $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. rursus quoniam $A\Gamma$ rectae $B\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Gamma$, alterni anguli $A\Gamma B$, $\Gamma B\Delta$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. itaque duo trianguli sunt $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ duos angulos $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$ duobus $B\Gamma\Delta$, $\Gamma B\Delta$ aequales habentes alterum alteri et unum latus uni aequale, quod ad angulos aequales positum est $B\Gamma$ eorum commune. itaque etiam reliqua latera reliquis aequalia habebunt alterum alteri et reliquum angulum reliquo angulo [prop. XXVI]. quare $AB = \Gamma\Delta$, $A\Gamma = B\Delta$, $\angle BAG = \Gamma\Delta B$. et quoniam $\angle ABG = B\Gamma\Delta$ et $\Gamma B\Delta = A\Gamma B$, erit $\angle ABA = A\Gamma\Delta$ [*u. ἔνν. 2*]. sed demonstratum est, esse etiam $\angle BAG = \Gamma\Delta B$. ergo spatiorum parallelogrammorum latera angulique opposita inter se aequalia sunt.

$A\Gamma B$] $B\Gamma A$ F. 13. $\varepsilon\lambda\sigma\acute{\iota}\nu$] PF; comp. b; $\varepsilon\lambda\sigma\acute{\iota}$ uulgo. $\xi\sigma\tau\acute{\iota}\nu$ PF; comp. b. 14. $B\Gamma\Delta$] in ras. m. 2 V; $\Gamma B\Delta$ F. 16. $\tau\bar{η} \mu\bar{α}$ V. 18. $\lambda\omega\pi\alpha\bar{s} \pi\lambda\epsilon\nu\varrho\alpha\bar{s}$ FV. 21. $\xi\tau\acute{\iota}\nu \lambda\sigma\eta \xi\sigma\acute{\iota}\nu$] P; om. Theon (BFV bp). $\Gamma\Delta B$] $B\Gamma\Delta$ p. $\kappa\alpha\bar{l}$ $\xi\pi\pi\bar{l}$ — 22. $B\Gamma\Delta$] mg. m. recenti p. 23. $\Gamma B\Delta$] litt. ΓB e corr. V m. 2. $A\Gamma B$] litt. ΓB e corr. V m. 2. 24. $\xi\delta\epsilon\chi\theta\eta$ — 25. $\lambda\sigma\eta$] mg. m. 2 V.

Τῶν ἄρα παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναντίον πλευραὶ τε καὶ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

Λέγω δή, ὅτι καὶ ἡ διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει. ἐπεὶ γὰρ ἵση ἔστιν ἡ AB τῇ $\Gamma\Delta$, κοινὴ δὲ ἡ $B\Gamma$, 5 δύο δὴ αἱ AB , $B\Gamma$ δυσὶ ταῖς $\Gamma\Delta$, $B\Gamma$ ἵσαι εἰσὶν ἑκατέρα ἑκατέρᾳ· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $AB\Gamma$ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ ἵση. καὶ βάσις ἄρα ἡ $A\Gamma$ τῇ ΔB ἵση. καὶ τὸ $AB\Gamma$ [ἄρα] τρίγωνον τῷ $B\Gamma\Delta$ τριγώνῳ ἵσον ἔστιν.

Ἡ ἄρα $B\Gamma$ διάμετρος δίχα τέμνει τὸ $AB\Gamma\Delta$ 10 παραλληλόγραμμον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λε'.

Τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

15 "Ἐστω παραλληλόγραμμα τὰ $AB\Gamma\Delta$, $E\Gamma\Gamma Z$ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς $B\Gamma$ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς AZ , $B\Gamma$. λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ $AB\Gamma\Delta$ τῷ $E\Gamma\Gamma Z$ παραλληλογράμμῳ.

'Ἐπεὶ γὰρ παραλληλόγραμμόν ἔστι τὸ $AB\Gamma\Delta$, ἵση 20 ἔστιν ἡ $A\Delta$ τῇ $B\Gamma$. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ EZ τῇ $B\Gamma$ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ $A\Delta$ τῇ EZ ἔστιν ἵση· καὶ κοινὴ ἡ ΔE . ὅλη ἄρα ἡ AE ὅλη τῇ ΔZ ἔστιν ἵση. ἔστι δὲ καὶ ἡ AB τῇ $\Delta \Gamma$ ἵση· δύο δὴ αἱ EA , AB δύο ταῖς $Z\Delta$, $\Delta \Gamma$ ἵσαι εἰσὶν ἑκατέρα ἑκατέρᾳ· καὶ 25 γωνία ἡ ὑπὸ $Z\Delta\Gamma$ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ EAB ἔστιν ἵση ἡ

XXXV. Psellus p. 45. Boetius p. 383, 17.

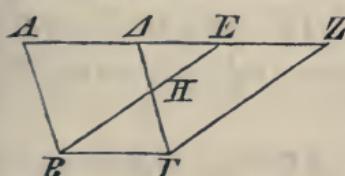
2. εἰσίτιν B. 3. διάμετρος P; corr. ex δέ m. 2 V. 5. ΓΔ]
BΓ] BF, in ras. m. 2 V; ΔΓ, ΓΒ P (ΔΓ in ras.); BΓ, ΓΔ bpr.
7. καὶ] om. p. ἄρα] om. P. τῇ] βάσει τῇ p. ΔΒ] BΔ
P et V, sed corr. m. 2. ἵση] P; ἔστιν ἵση Theon (BFV bpr).

iam dico, diametrum ea in duas partes aequales diuidere. nam quoniam $AB = \Delta A$ et BG communis, duae rectae AB, BG duabus $\Delta A, BG$ aequales sunt altera alteri; et $\angle ABG = BGA$ [prop. XXIX]. itaque etiam [$AG = AB$, et] ¹⁾ $\triangle ABG = BGA$ [prop. IV].

Ergo diametrus BG parallelogrammum $ABGA$ in duas partes aequales diuidit; quod erat demonstrandum.

XXXV.

Parallelogramma in eadem basi posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt.

Sint $ABGA, EBGZ$ parallelogramma in eadem basi BG et in iisdem parallelis AZ, BG . dico, esse $ABGA = EBGZ$.

nam quoniam parallelogrammum est $ABGA$, erit $A\Delta = BG$ [prop. XXXIV]. eadem de causa etiam $EZ = BG$ [id.]. quare $A\Delta = EZ$ [π. ἔνν. 1]. et communis est ΔE . itaque $AE = EZ$ [π. ἔνν. 2]. uerum etiam $AB = \Delta G$ [prop. XXXIV]. itaque duae rectae EA, AB duabus $Z\Delta, \Delta G$ aequales sunt altera alteri; et $\angle Z\Delta G = EAB$ exterior interior [prop. XXIX].

1) Fortasse potius *καὶ βάσις ἄρα η ἈΓ τὴν ΔΒ ἵση* lin. 7 delenda sunt quam *ἄρα* lin. 8 cum Augusto.

8. *ἄρα*] del. August. $BG\Delta]$ $B\Delta G$ P; BAG b, sed A eras. *ἵσουν ἔστιν*] P B b (comp.); *ἵσουν ἔσται* F V; *ἔστιν* *ἵσου* p.
 10. Post παραλληλογράμμων in V add. χωρίον, sed punctis del. m. 2. 13. *ὅντα*] om. Proclus solus. 17. *ἔστιν* P, ut lin. 19, 23. 18. παραλληλογράμμω] P; om. Theon (BFVb p).
 20. *δῆ*] mg. γρ. *τοίνυν* F. *ἡ*] m. 2 F. 22. *ἔστιν*] om. F.
 23. *EA*] AE F. 24. *δύστι* B V p. $Z\Delta]$ ΔZ F. 25. *ἥ*] (alt.) supra m. 1 P.

ἐκτὸς τῇ ἐντός· βάσις ἄρα ἡ ΕΒ βάσει τῇ ΖΓ ἵση
ἔστιν, καὶ τὸ ΕΑΒ τρίγωνον τῷ ΔΖΓ τριγώνῳ ἵσον
ἔσται· κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ΔΗΕ· λοιπὸν ἄρα τὸ
ΑΒΓΔ τραπέζιὸν λοιπῷ τῷ ΕΗΓΖ τραπεζίῳ ἔστιν
5 ἵσον· κοινὸν προσκείσθω τὸ ΗΒΓ τρίγωνον· ὅλον
ἄρα τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον ὅλῳ τῷ ΕΒΓΖ
παραλληλογράμμῳ ἵσον ἔστιν.

Τὰ ἄρα παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
σεως ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλή-
10 ληλοις ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λεξία.

Τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ ἶσων βάσεων
ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλ-
λήλοις ἔστιν.

15 "Εστω παραλληλόγραμμα τὰ ΑΒΓΔ, ΕΖΗΘ ἐπὶ
ἱσων βάσεων ὅντα τῶν ΒΓ, ΖΗ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
παραλλήλοις ταῖς ΑΘ, ΒΗ· λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ
ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ ΕΖΗΘ.

'Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ ΒΕ, ΓΘ. καὶ ἐπεὶ ἵση
20 ἔστιν ἡ ΒΓ τῇ ΖΗ, ἀλλὰ ἡ ΖΗ τῇ ΕΘ ἔστιν ἵση,
καὶ ἡ ΒΓ ἄρα τῇ ΕΘ ἔστιν ἵση. εἰσὶ δὲ καὶ παράλ-
ληλοι. καὶ ἐπιξενγνύουσιν αὐτὰς αἱ ΕΒ, ΘΓ· αἱ δὲ
τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐπι-
ξενγνύουσαι ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσι [καὶ αἱ ΕΒ,
25 ΘΓ ἄρα ἵσαι τέ εἰσι καὶ παράλληλοι]. παραλληλό-

XXXVI. Boetius p. 383, 19.

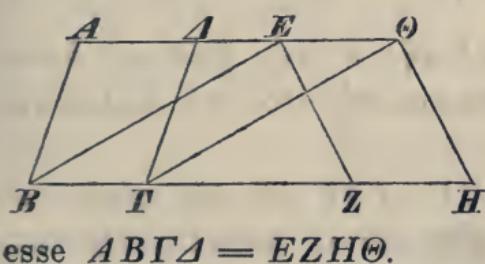
1. ΖΓ] mutat. in ΓΖ m. 2 V. 2. ἔστιν] PF (in B ν eras.);
comp. b; ἔστι uulgo; ἔστιν ἵση p. ΔΖΓ] BF, V m. 2; ΔΓΖ
Ρ; ΖΔΓ b p, V m. 1. 3. ἔσται] PBFP; ἔστι V b. τό] post-
ea add. P. ΔΗΕ] corr. εκ ΔΗ P; ὑπὸ ΔΗΕ F; ὑπὸ

itaque $EB = Z\Gamma$ et $\triangle EAB = \triangle Z\Gamma$ [prop. IV]. subtrahatur, qui communis est, triangulus $\triangle HE$. itaque $ABH\Delta = EH\Gamma Z$ [*κ. ἔνν. 3*]. communis adiiciatur triangulus $H\Gamma\Theta$. itaque $AB\Gamma\Delta = EB\Gamma\Theta$.

Ergo parallelogramma in eadem basi posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Parallelogramma in aequalibus basibus posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt.

Sint parallelogramma $AB\Gamma\Delta$, $EZH\Theta$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, ZH et in iisdem parallelis $A\Theta$, BH . dico,

esse $AB\Gamma\Delta = EZH\Theta$.

ducantur enim BE , $\Gamma\Theta$. et quoniam $B\Gamma = ZH$ et $ZH = E\Theta$, erit etiam $B\Gamma = E\Theta$ [*κ. ἔνν. 1*]. uerum etiam parallelae sunt. et coniungunt eas EB , $\Theta\Gamma$; quae autem rectas aequales et parallelas ad easdem partes coniungunt, aequales et parallelae sunt [prop. XXXIII]. itaque parallelogrammum est $EB\Gamma\Theta$ [prop.

eras. Vb. ἐπίλοιπον P. 4. $EZ\Gamma H$ F. 5. $H\Gamma\Theta$] $B\Gamma$
F. 7. ἐστίν] PF; comp. b; ἐστί uulgo; om. p. 8. ἄρα] ἀλλα V; corr. m. 1. 13. ἐστίν ἀλλήλοις p. 14. ἐστί Proclus. 17. BH] $H\Gamma$ F. ἐστίν PF; comp. b. 18. $EZH\Theta$] Pb, V (E e corr.); $ZH\Theta E$ BFp; in V sequitur ras. 1 litt. 19. BE] EB P. $\Gamma\Theta$] in ras. P. 20. $B\Gamma$] Pb, V e corr. m. 2; ΓB BFp, V m. 1. ἀλλ' F. ἀλλὰ ή] mg. m. 2 V. 21. εἰσίν P. 22. BE , $\Gamma\Theta$ b, V e corr. m. 2. 23. τε] om. P. 24. τέ εἰσι καὶ παράλληλοι F. καὶ] (alt.) om. F. καὶ αἱ — 25. παράλληλοι] καὶ αἱ EB , $\Theta\Gamma$ ἄρα ἰσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσι P. m. rec. 24. EB] E insert. m. 1 V. 25. $\Theta\Gamma$] V m. 1; $\Gamma\Theta$ V m. 2.

γραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΕΒΓΘ. καὶ ἔστιν ἵσον τῷ ΑΒΓΔ· βάσιν τε γὰρ αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει τὴν ΒΓ, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν αὐτῷ ταῖς ΒΓ, ΑΘ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΕΖΗΘ τῷ αὐτῷ τῷ ΕΒΓΘ 5 ἔστιν ἵσον· ὥστε καὶ τὸ ΑΒΓΔ παραλληλόγραμμον τῷ ΕΖΗΘ ἔστιν ἵσον.

Τὰ ἄρα παραλληλόγραμμα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις 10 ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

10

λξ'.

Τὰ τρίγωνα τα ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις 20 ἔστιν.

"Ἐστω τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΔΒΓ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
15 σεως τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΑΔ, ΒΓ· λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ ΑΒΓ τρίγωνον τῷ ΔΒΓ τριγώνῳ.

'Εκβεβλήσθω ἡ ΑΔ ἐφ' ἐκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ τὰ E, Z, καὶ διὰ μὲν τοῦ B τῇ ΓΑ παραλληλος ἦχθω 20 ἡ BE, διὰ δὲ τοῦ Γ τῇ BΔ παραλληλος ἦχθω ἡ ΓΖ. παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστιν ἐκάτερον τῶν ΕΒΓΑ, ΔΒΓΖ· καὶ εἰσιν ἵσα· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεώς εἰσι τῆς ΒΓ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς ΒΓ, ΕΖ· καὶ ἔστι τοῦ μὲν ΕΒΓΑ παραλληλογράμ-
25 μου ἥμισυ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον· ἡ γὰρ ΑΒ διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· τοῦ δὲ ΔΒΓΖ παραλληλογράμμου

XXXVII. Boetius p. 383, 22. Apud Proclum excidit.

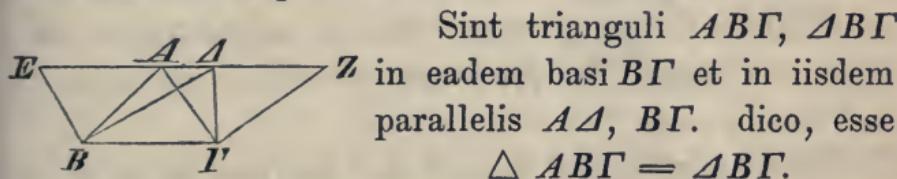
1. ἔστιν PF; comp. b. τῷ] corr. ex τό m. 1 V. 3.
ἔστιν παραλλήλοις p. 4. αὐτῷ τῷ] mg. m. 1 F; om. p.

XXXIV]. et $E\Gamma\Theta = A\Gamma\Delta$; nam et eandem basim habent $B\Gamma$ et in iisdem parallelis sunt $B\Gamma, A\Theta$ [prop. XXXV]. eadem de causa etiam $EZH\Theta = E\Gamma\Theta$ [id.]. quare etiam $A\Gamma\Delta = EZH\Theta$ [z. ενν. 1].

Ergo parallelogramma in aequalibus basibus posita et in iisdem parallelis inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVII.

Trianguli in eadem basi positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt.

Sint trianguli $AB\Gamma, A\Gamma B'$ in eadem basi $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $A\Delta, B\Gamma$. dico, esse $\triangle AB\Gamma = \triangle A\Gamma B'$.

producatur $A\Delta$ in utramque partem ad E, Z , et per B rectae ΓA parallela ducatur BE , per Γ autem rectae $B\Delta$ parallela ducatur ΓZ [prop. XXXI]. itaque $E\Gamma\Delta, A\Gamma Z$ parallelogramma sunt; et sunt aequalia. nam et in eadem basi sunt $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma, EZ$ [prop. XXXV]. et dimidia pars parallelogrammi $E\Gamma\Delta$ est triangulus $AB\Gamma$; nam diametru AB id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. parallelogrammi autem $A\Gamma Z$ dimidia pars

8. ἀλλήλοις] -λοις corr. m. 1 V. 9. ἐστίν] εἰσιν F. 16. ἐστίν P et eraso ν V. In F hic uerba nonnulla euan. 19. E, Z] Z, E F. οὐαλ διά — 20. BE] mg. m. rec. p. 19. ΓΔ] Δ in ras. b. 21. τῶν] ν postea add. m. 1 V. 22. ΔBΓZ] BΔΓZ F. εἰσιν λσα] P; λσον τὸ EΒΓΔ τῶ ΔBΓZ Theon (BFV bp; BΔΓZ F; in EΒΓΔ litt. EΒ m. 2 V). τε] om. Bp (in F non liquet). 23. εἰσι] Bbp; εἰσιν P; ἐστι V; ἐστίν F. ταις] (alt.) ἐστίν ταις F. 24. BΓ, EZ οὐαλ] absumpta ob ruptum pergam. F. ἐστίν P. 25. τό] τά in ras. P. 26. παραλληλογράμμον] mg. m. 2 V.

ῆμισυ τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον· ἡ γὰρ $\Delta\Gamma$ διάμετρος αὐτὸ⁵ δίχα τέμνει. [τὰ δὲ τῶν ἵσων ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν]. ἵσον ἄρα ἔστι τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον τῷ $\Delta B\Gamma$ τριγώνῳ.

Τὰ ἄρα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ 10 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λη'.

Τὰ τρίγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ 15 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

"Ἐστω τρίγωνα τὰ $\Delta B\Gamma$, ΔEZ ἐπὶ ἵσων βάσεων τῶν $B\Gamma$, EZ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς BZ , $A\Delta$ λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον τῷ ΔEZ τριγώνῳ.

15 'Εκβεβλήσθω γὰρ ἡ $A\Delta$ ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ τὰ H , Θ , καὶ διὰ μὲν τοῦ B τῇ ΓA παραλληλος ἥχθω ἡ BH , διὰ δὲ τοῦ Z τῇ ΔE παραλληλος ἥχθω ἡ $Z\Theta$. παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστιν ἑκάτερον τῶν $HB\Gamma A$, $\Delta EZ\Theta$. καὶ ἵσον τὸ $HB\Gamma A$ τῷ $\Delta EZ\Theta$. ἐπὶ 20 τε γὰρ ἵσων βάσεών εἰσι τῶν $B\Gamma$, EZ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς BZ , $H\Theta$. καὶ ἔστι τοῦ μὲν $HB\Gamma A$ παραλληλογράμμου ἡμισυ τὸ $\Delta B\Gamma$ τρίγωνον. ἡ γὰρ AB διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· τοῦ δὲ $\Delta EZ\Theta$ παραλληλογράμμου ἡμισυ τὸ $\Delta ZE\Delta$ τριγώνον· ἡ γὰρ

XXXVIII. Boetius p. 383, 24.

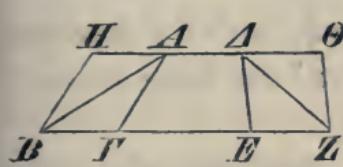
1. $\Delta B\Gamma$] $\Delta\Gamma B$ F. τρίγωνον] supra m. 2 V. $\Delta\Gamma$ absumptum in F. 2. ἀλλήλοις] supra m. 2 V. 3. ἔστιν P. 9. ἵσων] PBV, Proclus; τῶν ἵσων Fbp; cfr. p. 86, 12. ἵσων in ras. p. 10. ἔστιν] PVp, Proclus; εἰσὶν BFB. 11. ΔEZ] corr. ex $Z\Delta E$ F. βάσεων] PBp; βάσεων ὅντα Fb, V (sed ὅντα punctis del. m. 2). 12. EZ] corr. ex ZE F. 13. ἔστιν P. 15. ἐπὶ] κατά P. 16. τῇ] corr. ex τῆς V.

est triangulus $\triangle AB\Gamma$; nam diametrus AB id in duas partes aequales diuidit. itaque¹⁾ $\triangle AB\Gamma = \triangle A\Gamma\Gamma$.

Ergo trianguli in eadem basi positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXVIII.

Trianguli in aequalibus basibus positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt.

Sint trianguli $\triangle AB\Gamma$, $\triangle EZ\Theta$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, EZ et in iisdem parallelis BZ , $A\Gamma$. dico, esse $\triangle AB\Gamma = \triangle EZ\Theta$.

producatur enim $A\Gamma$ ad utramque partem ad H , Θ , et per B rectae ΓA parallela ducatur BH , per Z autem rectae ΓE parallela ducatur $Z\Theta$ [prop. XXXI].

parallelogramma igitur sunt $HBG\Gamma$, $\triangle EZ\Theta$. et $HBG\Gamma = \triangle EZ\Theta$; nam et in aequalibus basibus sunt $B\Gamma$, EZ et in iisdem parallelis BZ , $H\Theta$ [prop. XXXVI]. et parallelogrammi $HBG\Gamma$ dimidia pars est triangulus $\triangle AB\Gamma$; nam diametrus AB id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. parallelogrammi autem $\triangle EZ\Theta$ dimidia pars est triangulus $\triangle ZE\Gamma$; nam diametrus EZ

1) Cum constet, n. ενν. 6 ab Euclide non profectam esse (cfr. Proclus p. 196, 25), quamquam tempore satis antiquo (ante Theonem saltem) interpolata est, ueri simile est, uerba τὰ δέ τῶν ἵσων ἡμέσην ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν lin. 2 et p. 92, 1 eodem tempore irrepsisse. Euclides usus erat n. ενν. 3.

17. $HB P.$ Z] E F. $\triangle E]$ E Γ F. 18. $Z\Theta]$ E Θ F.

19. $\triangle EZ\Theta]$ (prius) $\triangle \Gamma E\Theta$ F. 20. τε] om. p. τῶν ἵσων p. εἰσιν PB. τῶν] corr. ex τῶι m. 2 V. EZ] ZE e corr. F. 21. BZ , $H\Theta]$ BH , $Z\Theta$ V; corr. m. 2. ἔστιν P. 23. τοῦ δέ — p. 92, 1: τεμνετ] mg. m. 2 V ad hunc locum relata. $\triangle EZ\Theta]$ $\triangle \Gamma E\Theta$, E in Z corr. F. 24. $ZE\Gamma]$ E Γ F; $\triangle EZ$ b.

ΔΖ διάμετρος αὐτὸν δίχα τέμνει [τὰ δὲ τῶν ἵσων ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν]. Ἱσον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓ* τριγωνον τῷ *ΔΕΖ* τριγώνῳ.

Τὰ ἄρα τριγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λθ'.

Τὰ ἵσα τριγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς 10 παραλλήλοις ἐστίν.

"Ἐστω ἵσα τριγωνα τὰ *ΑΒΓ*, *ΔΒΓ* ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τῆς *ΒΓ* λέγω, ὅτι καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἐστίν.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ *ΑΔ* λέγω, ὅτι παράλληλός ἐστιν 15 ἡ *ΑΔ* τῇ *ΒΓ*.

Εἰ γὰρ μή, ἥχθω διὰ τοῦ *Α* σημείου τῇ *ΒΓ* εὐθείᾳ παράλληλος ἡ *ΑΕ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΕΓ*. Ἱσον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓ* τριγωνον τῷ *ΕΒΓ* τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ τῆς αὐτῆς βάσεώς ἐστιν αὐτῷ τῆς *ΒΓ* καὶ 20 ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις. ἀλλὰ τὸ *ΑΒΓ* τῷ *ΔΒΓ* ἐστιν Ἱσον· καὶ τὸ *ΔΒΓ* ἄρα τῷ *ΕΒΓ* Ἱσον ἐστὶ τὸ μεῖζον τῷ ἐλάσσονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα παράλληλός ἐστιν ἡ *ΑΕ* τῇ *ΒΓ*. ὁμοίως δὴ

XXXIX. Boetius p. 384, 1.

1. *ΔΖ*] Pb, F e corr.; *ZΔ* BVp. Ἱσων γωνιῶν F. 2.
 ἐστίν] PVp; εἰσίν BFb. ἐστὶ] ἐστίν PF; comp. b. 3.
ΔΕΖ] corr. ex *ZΔΕ* F. 5. ἐστίν] εἰσίν BFb. 8. τὰ]
 (alt.) om. b. 9. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, F (del. m. 1), V
 m. 2, Boetius, Proclus, Campanus; om. Bb, V m. 1, p. καὶ]
 (alt.) om. Proclus. 11. γρ. δύο mg. V. 12. ὅντα] om. p.
 καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P, Campanus; om. Theon (BFVb p).

id in duas partes aequales diuidit [id.]. itaque

$$\triangle ABG = \triangle EZ.$$

Ergo trianguli in aequalibus basibus positi et in iisdem parallelis inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXXIX.

Aequales trianguli in eadem basi positi et ad easdem partes in iisdem parallelis sunt.

Sint aequales trianguli $AB\Gamma$, $AB\Gamma$ in eadem basi positi $B\Gamma$ et ad easdem partes. dico, eos etiam in iisdem parallelis esse.

ducatur enim $A\Delta$. dico, $A\Delta$ parallelam esse rectae $B\Gamma$.

nam si minus, ducatur per A punctum rectae BG

parallelia AE [prop. XXXI], et ducatur $E\Gamma$, itaque $\triangle AB\Gamma = EB\Gamma$; nam in eadem basi sunt $B\Gamma$ et in iisdem parallelis [prop. XXXVII]. uerum $\triangle AB\Gamma = \triangle B\Gamma$. quare etiam

$$\Delta \text{ } \Delta B\Gamma = E B\Gamma [x. \ddot{\nu} \nu v. 1],$$

maior minori; quod fieri non potest. itaque AE rectae BG parallela non est. similiter demonstrabimus, ne

13. ἔστιν] εἰσίν p. 16. σημείου] om. p. εὐθέα] om. p.
 18. ἄρα] δή P. ἔστιν P. 19. ἔστιν αὐτῷ] εἰσί p. ΒΓ]
 ΓΒ F. 20. ἀλλά] PB, F m. 1, V m. 1, b m. 1; ταῖς ΒΓ,
 ΑΕ. ἀλλά p, V m. 2, b m. 2; in F pro ἀλ- scripsit φ: ταῖς,
 sed -λά relictum est. Post ΑΒΓ add. τοίγωνον P m. rec.,
 VΒp; comp. supra scr. m. 1 F. 21. ἵσον ἔστι τῷ ΔΒΓ τοι-
 γώνῳ p. ἔστιν] euān. F. ΔΒΓ] (alt.) ΔΓΒ F. ἄρα] om. P; ἄρα τοίγωνον P m. rec., p. ἵσον ἔστι τῷ ΕΒΓ τοι-
 γώνῳ p. 22. ἔστι] ἔστιν PFb ἔστιν] PBb; om. Vp; in
 F est: ἀδύνατον φ, sequente νατον m. 1 (fuit sine dub. ἔστιν
 ἀδύν.). 23. ὄμοιως] mg. m. 2 V.

δεῖξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλη τις πλὴν τῆς ΑΔ· ἡ ΑΔ ἄρα τῇ ΒΓ ἐστι παράλληλος.

Τὰ ἄρα ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ-
5 λήλουις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μ'.

Τὰ ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα
καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παρ-
αλλήλουις ἐστίν.

10 "Ἐστω ἵσα τρίγωνα τὰ ΑΒΓ, ΓΔΕ ἐπὶ ἵσων βά-
σεων τῶν ΒΓ, ΓΕ καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη. λέγω, ὅτι
καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλουις ἐστίν.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ ΑΔ· λέγω, ὅτι παράλληλός ἐστιν
ἡ ΑΔ τῇ ΒΕ.

15 Εἰ γὰρ μή, ἥχθω διὰ τοῦ Α τῇ ΒΕ παράλληλος
ἡ ΑΖ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΕ. ἵσον ἄρα ἐστὶ τὸ ΑΒΓ
τρίγωνον τῷ ΖΓΕ τριγώνῳ· ἐπὶ τε γὰρ ἵσων βάσεών
εἰσι τῶν ΒΓ, ΓΕ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλουις
ταῖς ΒΕ, ΑΖ. ἀλλὰ τὸ ΑΒΓ τρίγωνον ἵσον ἐστὶ τῷ
20 ΔΓΕ [τριγώνῳ]· καὶ τὸ ΔΓΕ ἄρα [τρίγωνον] ἵσον
ἐστὶ τῷ ΖΓΕ τριγώνῳ τὸ μεῖζον τῷ ἐλάσσονι· ὅπερ
ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα παράλληλος ἡ ΑΖ τῇ ΒΕ.
ὅμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλη τις πλὴν τῆς ΑΔ·
ἡ ΑΔ ἄρα τῇ ΒΕ ἐστι παράλληλος.

XL. Boetius p. 384, 4.

1. οὐδέ FVbp. 2. ἐστιν P. 4. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη]
om. BFVbp. 7. [ἵσων] PBVbp, Proclus; τῶν ἵσων F, sed
τῶν punctis del. 8. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] P (del.), V mg.
m. 2 (καὶ m. 1), Proclus, Boetius, Campanus; om. B, V m. 1,
bp; in F: καὶ ἐπὶ φ, dein post lacunam βάσεις ὅντα m. 1,
punctis del. καὶ] (alt.) om. Proclus, V. 9. ἐστίν] ἐστί

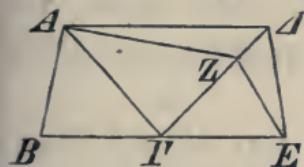
aliam quidem ullam praeter $A\Delta$ parallelam esse. itaque $A\Delta$ rectae $B\Gamma$ parallela est.

Ergo aequales trianguli in eadem basi positi et ad easdem partes etiam in iisdem parallelis sunt; quod erat demonstrandum.

XL.

Aequales trianguli in aequalibus basibus positi et ad easdem partes etiam in iisdem parallelis sunt.

Sint aequales trianguli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ in aequalibus basibus $B\Gamma$, ΓE et ad easdem partes. dico, eos etiam in iisdem parallelis esse.

ducatur enim $A\Delta$. dico, $A\Delta$ rectae BE parallelam esse.

nam si minus, per A rectae BE parallela ducatur AZ , et ducatur ZE . itaque $\triangle AB\Gamma = Z\Gamma E$; nam in aequalibus basibus sunt $B\Gamma$, ΓE et in iisdem parallelis BE , AZ [prop. XXXVIII]. sed $\triangle AB\Gamma = \Delta\Gamma E$. quare etiam $\triangle \Delta\Gamma E = Z\Gamma E$ [*z. ἔνν. 1*], maior minori; quod fieri non potest. itaque AZ rectae BE parallela non est. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem ullam praeter $A\Delta$ parallelam esse. itaque $A\Delta$ rectae BE parallela est.

Proclus; εἰσιν p. 10. $\Gamma\Delta E$] $\Delta\Gamma E$ P. 11. ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] punctis del. P; om. Theon (BFVbp). 12. ἐστίν] P; εἰσιν Theon (BFVbp); cfr. p. 92, 13. 14. EB P. 16. $Z E$] $Z\Gamma$ P. ἄρα] δή P. 17. τρίγωνον τῷ $Z\Gamma E$] om. P; τρίγωνον τριγώνῳ τῷ $Z\Gamma E$ m. rec. 18. εἰσιν PF. 19. AZ , BE p. 20. $\Delta\Gamma E$] litt. Δ in ras. m. 2 V; $\Delta E\Gamma$ F. 21. τριγώνῳ] om. P. τρίγωνον] om. P. 22. $\Delta\Gamma E$] $Z E\Gamma$ F. 23. οὐδέ p. 24. η] in ras. m. 1 b. εἰσιν P. παράλληλος εἰσι Vb.

Post AZ lacunam V. 23. οὐδέ p. 24. η] in ras. m. 1 b. εἰσιν P. παράλληλος εἰσι Vb.

Τὰ ἄρα ἵσα τριγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μα'.
μα'.

5 'Εὰν παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε
ἔχη τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις
ἢ, διπλάσιόν ἔστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ
τριγώνου.

Παραλληλόγραμμον γὰρ τὸ *ΑΒΓΔ* τριγώνῳ τῷ
10 *ΕΒΓ* βάσιν τε ἔχετω τὴν αὐτὴν τὴν *ΒΓ* καὶ ἐν ταῖς
αὐταῖς παραλλήλοις ἔστω ταῖς *ΒΓ*, *ΑΕ*· λέγω, ὅτι
διπλάσιόν ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ* παραλληλόγραμμον τοῦ *ΒΕΓ*
τριγώνου.

'Ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ *ΑΓ*. ἵσον· δή ἔστι τὸ *ΑΒΓ* τρί-
15 γωνον τῷ *ΕΒΓ* τριγώνῳ· ἐπί τε γὰρ τῆς αὐτῆς βά-
σεώς ἔστιν αὐτῷ τῆς *ΒΓ* καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ-
λήλοις ταῖς *ΒΓ*, *ΑΕ*. ἀλλὰ τὸ *ΑΒΓΔ* παραλληλό-
γραμμον διπλάσιόν ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* τριγώνου· ἡ γὰρ
20 *ΑΓ* διάμετρος αὐτὸ δίχα τέμνει· ὥστε τὸ *ΑΒΓΔ*
παραλληλόγραμμον καὶ τοῦ *ΕΒΓ* τριγώνου ἔστι δι-
πλάσιον·

'Ἐὰν ἄρα παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε ἔχη
τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἢ, διπλά-
σιόν ἔστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ τριγώνου· ὅπερ
25 ἔδει δεῖξαι.

XLI. Boetius p. 384, 7.

1. τὰ ἐπὶ — 3. δεῖξαι] mg. m. 1 b. καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη] om. PBFVb p. 2. ἔστι παραλλήλοις V. 7. ἢ] supra
m. 1 F. ἔστι] Proclus; ἔστιν P; cfr. lin. 24; ἔσται BFBVb p;
cfr. Boetius, Campanus. 9. τῷ] m. rec. P. 10. τε] om. P.
τὴν] (alt.) τῇ Bv, corr. m. 2. τὴν *ΒΓ*] supra m. 1 b.
11. ἔστω παραλλήλοις V. 12. ἔστιν P. ΒΕΓ] ΕΒΓ P.

Ergo aequales trianguli in aequalibus basibus positi et ad easdem partes, etiam in iisdem parallelis sunt; quod erat demonstrandum.

XLI.

Si parallelogrammum et eandem basim habet, quam triangulus aliquis, et in iisdem parallelis est, duplo maius est parallelogrammum triangulo.

parallelogrammum enim $AB\Gamma\Delta$ eandem basim habet $B\Gamma$, quam triangulus $EB\Gamma$, et in iisdem parallelis sit $B\Gamma, AE$. dico, parallelogrammum $AB\Gamma\Delta$ duplo maius esse triangulo $EB\Gamma$.

ducatur enim $A\Gamma$. itaque $\triangle AB\Gamma = EB\Gamma$; nam in eadem basi sunt $B\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma, AE$ [prop. XXXVII]. sed $AB\Gamma\Delta = 2 AB\Gamma$; nam diametrus $A\Gamma$ id in duas partes aequales diuidit [prop. XXXIV]. quare etiam

$$AB\Gamma\Delta = 2 EB\Gamma.^1)$$

Ergo si parallelogrammum et eandem basim habet, quam triangulus aliquis, et in iisdem parallelis est, duplo maius est parallelogrammum triangulo; quod erat demonstrandum.

1) Hoc ita ex axiomatis colligitur:

$AB\Gamma = EB\Gamma, 2 AB\Gamma = 2 EB\Gamma$ [π. Ενν. 2].

$2 AB\Gamma = AB\Gamma\Delta$; ergo $2 EB\Gamma = AB\Gamma\Delta$ [π. Ενν. 1].

14. $A\Gamma$] corr. ex AB m. 1 F. 15. $EB\Gamma$] E supra m. 2 V. 16. $\pi\alpha\varrho\alpha\lambda\eta\lambda\omega\iota\varsigma$] -οις in ras., seq. ras. 6 litt. V. 17. $\varepsilon\sigma\tau\iota\varsigma$ P. 20. $\kappa\alpha\lambda\tau\omega\iota\varsigma$ $EB\Gamma$ $\tau\varrho\gamma\omega\nu\omega\iota\varsigma$] $\tau\varrho\gamma\omega\nu\omega\iota\varsigma$ $EB\Gamma$ V. 21. $EB\Gamma$] corr. ex $AB\Gamma$ m. 1 F. 22. $\varepsilon\sigma\tau\iota\varsigma$ F; comp. b. 23. η] supra m. 1 F. 24. $\varepsilon\sigma\tau\iota\varsigma$] BFB; $\varepsilon\sigma\tau\iota\varsigma$ P; $\varepsilon\sigma\tau\iota\varsigma$ Vp.

μβ'.

Τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 Ἐστω τὸ μὲν δοθὲν τρίγωνον τὸ *ABG*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ *A*. δεῖ δὴ τῷ *ABG* τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ *A* γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

Τετμήσθω ἡ *BG* δίχα κατὰ τὸ *E*, καὶ ἐπεξεύχθω
 10 ἡ *AE*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *EG* εὐθείᾳ καὶ τῷ
 πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *E* τῇ *A* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *GEZ*,
 καὶ διὰ μὲν τοῦ *A* τῇ *EG* παράλληλος ἥχθω ἡ *AH*,
 διὰ δὲ τοῦ *G* τῇ *EZ* παράλληλος ἥχθω ἡ *GH*. παρ-
 αλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ *ZEGH*. καὶ ἐπεὶ ἵση
 15 ἔστιν ἡ *BE* τῇ *EG*, ἵσον ἔστι καὶ τὸ *ABE* τρίγωνον
 τῷ *AEG* τριγώνῳ. ἐπὶ τε γὰρ ἵσων βάσεών εἰσι τῶν
BE, *EG* καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ταῖς *BG*,
AH. διπλάσιον ἄρα ἔστι τὸ *ABG* τριγώνον τοῦ *AEG*
 τριγώνου. ἔστι δὲ καὶ τὸ *ZEGH* παραλληλόγραμμον
 20 διπλάσιον τοῦ *AEG* τριγώνου. βάσιν τε γὰρ αὐτῷ
 τὴν αὐτὴν ἔχει καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς ἔστιν αὐτῷ παραλ-
 λήλοις. ἵσον ἄρα ἔστι τὸ *ZEGH* παραλληλόγραμμον
 τῷ *ABG* τριγώνῳ. καὶ ἔχει τὴν ὑπὸ *GEZ* γωνίαν
 ἵσην τῇ δοθείσῃ τῇ *A*.

25 Τῷ ἄρα δοθέντι τριγώνῳ τῷ *ABG* ἵσον παραλ-

XLI. Boetius p. 384, 13. Apud Proclum excidit in codd.; Boetius prop. XLII—XLIII permutauit.

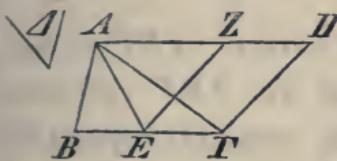
3. συστήσασθαι] συστησεται φ (F συστήσασθαι). ἐν] ἐν γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση ex Proclo in prop. XLIV recepit August suadente Gregorio; cfr. Campanus. 7. τῇ] P m. 1, Fb, V

XLII.

Dato triangulo aequale parallelogrammum construere in dato angulo rectilineo.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$, datus autem angulus rectilineus Δ . oportet igitur triangulo $AB\Gamma$ aequale parallelogrammum in angulo rectilineo Δ construere.

secetur $B\Gamma$ in duas partes aequales in E [prop. X], et ducatur AE , et ad $E\Gamma$ rectam et punctum in ea situm E angulo Δ aequalis construatur $\angle \Gamma EZ$ [prop. XXIII], et per A rectae $E\Gamma$ parallela ducatur AH [prop. XXXI], per Γ autem rectae EZ parallela ducatur ΓH . itaque parallelogrammum est $ZEH\Gamma$. et quoniam $BE = EG$, erit

$$\triangle ABE = AE\Gamma;$$

nam in aequalibus basibus sunt BE , $E\Gamma$ et in iisdem parallelis $B\Gamma$, AH [prop. XXXVIII]. itaque

$$AB\Gamma = 2 AE\Gamma.$$

uerum etiam $ZEH\Gamma = 2 AE\Gamma$; nam basim eandem habent et in iisdem parallelis sunt [prop. XLI]. quare $ZEH\Gamma = AB\Gamma$. et angulum ΓEZ dato angulo Δ aequalem habet.

Ergo dato triangulo $AB\Gamma$ aequale parallelogram-

-
- m. 1; ἔσῃ τὴν Βρ, PV m. 2. 9. τεμνέσθω π. κατὰ τὸ Ε δίχα F. κατ] om. φ. 11. ΓΕΖ] ΖΕΓ F. 12. τῆν] om. F. ΕΓ] om. F; mutat. in $B\Gamma$ m. 2 V. 13. EZ] ΖΕ Bp, V m. 2. ΓΗ] litt. Γ in ras. V. 14. ἐστίν PF. 15. ἐστι] ἐστίν P, ἐσται F. εἰστίν P. 17. Post αὐτοῖς F habet λοιποῖς delet. punctis. ταῖς] insert. m. 2 F. $B\Gamma$] corr. ex $BE\Gamma$ P. 18. τρίγωνον] P, V m. 2; om. Theon (BFbp, V m. 1). 19. ΖΕΓΗ] Γ in F dubium est. 20. ΑΕΓ] ΑΓΕ F. 21. ἐστίν αὐτῷ] mg. m. 1 P. 22. ἐστίν P. 23. ΓΕΖ] ΓΕ e corr. m. 2 F. 24. τὴν Δ] τῷ Δ F. 25. τῷ ΑΒΓ] om. B, mg. m. rec. F; τῷ corr. ex τῷ m. 1 b.

ληλόγραμμον συνέσταται τὸ ΖΕΓΗ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΕΖ, ἵτις ἔστιν ἵση τῇ Δ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

μγ'.

Παντὸς παραλληλογράμμου τῶν περὶ τὴν
5 διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώ-
ματα ἔστιν ἀλλήλοις ἔστιν.

"Ἐστω παραλληλόγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ
αὐτοῦ ἡ ΑΓ, περὶ δὲ τὴν ΑΓ παραλληλόγραμμα μὲν
ἔστω τὰ ΕΘ, ΖΗ, τὰ δὲ λεγόμενα παραπληρώματα τὰ
10 ΒΚ, ΚΔ· λέγω, ὅτι ἵσον ἔστι τὸ ΒΚ παραπληρώματα
τῷ ΚΔ παραπληρώματι.

'Ἐπεὶ γὰρ παραλληλόγραμμόν ἔστι τὸ ΑΒΓΔ, διά-
μετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΑΓ, ἵσον ἔστι τὸ ΑΒΓ τριγωνον
τῷ ΑΓΔ τριγώνῳ. πάλιν, ἐπεὶ παραλληλόγραμμόν
15 ἔστι τὸ ΕΘ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστιν ἡ ΑΚ, ἵσον
ἔστι τὸ ΑΕΚ τριγωνον τῷ ΑΘΚ τριγώνῳ. διὰ τὰ
αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΚΖΓ τριγωνον τῷ ΚΗΓ ἔστιν
ἵσον. ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν ΑΕΚ τριγωνον τῷ ΑΘΚ τρι-
γώνῳ ἔστιν ἵσον, τὸ δὲ ΚΖΓ τῷ ΚΗΓ, τὸ ΑΕΚ
20 τριγωνον μετὰ τοῦ ΚΗΓ ἵσον ἔστι τῷ ΑΘΚ τρι-
γώνῳ μετὰ τοῦ ΚΖΓ· ἔστι δὲ καὶ ἔλον τὸ
ΑΒΓ τριγωνον ὅλῳ τῷ ΑΔΓ ἵσον· λοιπὸν ἄρα τὸ

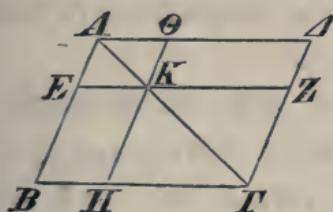
XLIII. Boetius p. 384, 10. Apud Proelium excidit.

1. συνέσταται] PBFb p; συνίσταται V; συνεστάθη φ.
ΖΕΓΗ] e corr. φ. ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΕΖ] om. F (mg. m.
rec. ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΖΕΓ ἡ ἔστιν). 2. ΓΕΖ] seq. ras. 1
litt. P; ΖΕΓ B, V m. 2. ἵτις] P V p; ἡ BFB. ποιῆσαι]
in ras. p; δεῖξαι P (ἐν ἀλλῳ δεῖξαι mg. b). 3. διάμετρον
αὐτοῦ p. 8. Post τὴν ΑΓ in V m. 2 add. διάμετρον. 9.
ΖΗ] ΗΖ F. παραπληρώματα] -πληρώματα in ras. m. 2 V.
τά] m. rec. P. 10. ἔστιν P. 11. παραπληρώματι] παρα-
supra V m. 2. 13. ἡ ἔστιν ἡ F. ἵσον ἄρα F.

mum constructum est ZEH in angulo GEZ , qui aequalis est angulo A ; quod oportebat fieri.

XLIII.

In quovis parallelogrammo complementa parallelogrammorum circum diametrum positorum inter se aequalia sunt.

Sit parallelogrammum $AB\Gamma\Delta$,
 diametruſ autem eius $A\Gamma$, et
 circum $A\Gamma$ parallelogramma ſint
 $E\Theta$, ZH , et complementa, quae
 uocantur, BK , $K\Delta$. dico, eſſe
 $BK = K\Delta$.

nam quoniam parallelogrammum est $AB\Gamma A$, diametrum autem eius $A\Gamma$, erit $\triangle AB\Gamma = A\Gamma A$ [prop. XXXIV]. rursus quoniam parallelogrammum est $E\Theta$, diametrum autem eius AK , erit $\triangle AEK = A\Theta K$. eadem de causa etiam $KZ\Gamma = K\Gamma\Gamma$ [id.]. iam quoniam $\triangle AEK = A\Theta K$ et $KZ\Gamma = K\Gamma\Gamma$, erit

$$AEK + KHG = A\Theta K + KZG \quad [\text{и. } \ddot{\nu}v\nu. \text{ 2}].$$

14. ἔστιν P. 15. ΕΘ] P m. 1, Bp, V m. 2; ΑΚΕΘ P m.
rec.; ΑΕΚΘ F (*ΑΕΚ* in ras.), V m. 1, b, Zambertus. ἔστιν]
PFB; om. Vbp. ἵσον ἄρα ἔστιν P. 16. ΑΕΚ] ΑΓΕ F;
corr. in *ΑΚΕ* m. 2. ΑΘΚ] ΘΚ litt. in ras. V. τὰ αὐτά]
ταῦτα BVb. 17. ΚΖΓ] ΚΗΓ p. ΚΗΓ] ΚΓΖ p.
Dein add. τριγώνῳ P m. 2, FVbp. ἵσον ἔστιν Vb. 18.
ΑΕΚ] E litt. e corr. F. τρίγωνον] supra m. 2 V. ΑΘΚ]
litt. ΘΚ in ras. V. τριγώνῳ] om. p. 19. ἵσον ἔστιν Vb.
ΚΖΓ] ΚΗΓ p. ΚΗΓ] litt. H eras. F; ΚΓΖ p. Post
τό add. b ἄρα comp. m. 1. ΑΕΚ] E litt. in ras. F. τὸ
ΑΕΚ — 21. ΚΖΓ] mg. m. 1 P. 20. τρίγωνον] comp. supra
m. 2 V. ΚΗΓ] corr. ex ΚΕΓ m. 2 F. ἔστιν Fp. ἔστιν
ἵσον b. 22. ΑΔΓ] litt. Δ e corr. F.

ΒΚ παραπλήρωμα λοιπῷ τῷ ΚΔ παραπληρώματι ἔστιν
ἴσον.

Πεντὸς ἄρα παραλληλογράμμου χωρίου τῶν περὶ
τὴν διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώματα
ἢ ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μδ'.

Παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τῷ δοθέντι τρι-
γώνῳ ίσον παραλληλόγραμμον παραβαλεῖν ἐν
τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

10 Ἐστω ἡ μὲν δοθεῖσα εἰθεῖα ἡ *AB*, τὸ δὲ δοθὲν
τριγώνου τὸ *Γ*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ
Δ. δεῖ δὴ παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τὴν *AB* τῷ
δοθέντι τριγώνῳ τῷ *Γ* ίσον παραλληλόγραμμον παρα-
βαλεῖν ἐν ίσῃ τῇ *Δ* γωνίᾳ.

15 Συνεστάτω τῷ *Γ* τριγώνῳ ίσον παραλληλόγραμμον
τὸ *BEZH* ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *EBH*, ἡ ἔστιν ίση τῇ
Δ. καὶ κείσθω ὥστε ἐπ’ εὐθείας είναι τὴν *BE* τῇ
AB, καὶ διῆλθω ἡ *ZH* ἐπὶ τὸ *Θ*, καὶ διὰ τοῦ *A* ὁπο-
τέρᾳ τῶν *BH*, *EZ* παράλληλος ἦλθω ἡ *AΘ*, καὶ ἐπε-
20 ζείηλθω ἡ *ΘB*. καὶ ἐπεὶ εἰς παρελλήλους τὰς *AΘ*, *EZ*
εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ *ΘZ*, αἱ ἄρα ὑπὸ *AΘZ*, *ΘZE* γω-
νίαι δυσὶν ὁρθαῖς εἰσιν ίσαι. αἱ ἄρα ὑπὸ *BΘH*, *HZE*
διό ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν· αἱ δὲ ἀπὸ ἐλασσόνων ἡ
δύο ὁρθῶν εἰς ἄπειρον ἐκβαλλόμεναι συμπίπτουσιν.

XLIV. Boetius p. 384, 14.

1. ίσον ἔστιν p.	3. χωρίου] om. BVp; cfr. p. 100, 4.
διέπετρον αὐτοῦ p.	8. παραβαλεῖν] -bal- in ras. m. 1 B.
ἐν] ἐν γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ίση Proclus; cfr. Campanus.
ἐν] ἐνέπεσεν] mg. m. 1 F.	12. εὐ-
θεῖαν] 17. ὡστ' V.
BH] seq. ras. 1 litt. F.	18. AB] AΘ z.
mg. m. 1 P.	19. ΘB] AB F.
20. ΘB] BΘ F.	21. εὐθείας BVp.
	ἐν-

uerum etiam $AB\Gamma = A\Delta\Gamma$. itaque etiam
 $BK = K\Delta$ [u. ενν. 3].

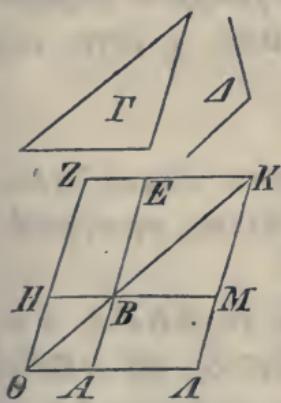
Ergo in quoquis parallelogrammo complementsa parallelogrammorum circum diametrum positorum inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XLIV.

Datae rectae parallelogramnum dato triangulo aequale adplicare in dato angulo rectilineo.

Sit data recta AB , datus autem triangulus Γ , datus autem angulus rectilineus Δ . oportet igitur datae rectae AB parallelogramnum dato triangulo Γ aequale adplicare in angulo aequali angulo Δ .

construatur parallelogramnum $BEZH$ triangulo

Γ aequale in angulo EBH , qui aequalis est angulo Δ [prop. XLII], et ponatur ita, ut BE , AB in eadem recta sint, et educatur ZH ad Θ , et per A utriusque BH , EZ parallela ducatur $A\Theta$ [prop. XXXI], et ducatur ΘB . et quoniam in parallelas $A\Theta$, EZ recta incidit ΘZ ,

$$\angle A\Theta Z + \Theta ZE$$

duobus rectis aequales erunt [prop. XXIX]. itaque

$$\angle B\Theta H + HZE$$

duobus rectis minores erunt; quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, in infinitum producuntur,

ἐπεσεν] P; ἐμπέπτωνεν Theon (BFVbp); cfr. p. 106, 14. 108,
 25. ἄρα] om. P. $A\Theta Z$] $BH\Theta$ p; corr. m. rec. ΘZE
 — 22. $B\Theta H$] mg. m. rec. p. 22. εἰσιν ἵσαι] PBF; ἵσαι
 $\varepsilonἰσιν$ Vbp. Ante αῖ insert. comp. καὶ B. $B\Theta Z$, ΘZE
 P. 23. ἀπό] ἀπ' p. 24. ἐνβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον p.
 $\varepsilonἰβαλόμεναι$ P.

αὶ ΘΒ, ΖΕ ἄρα ἐκβαλλόμεναι συμπεσοῦνται. ἐκβεβλήσθωσαν καὶ συμπιπτέτωσαν κατὰ τὸ Κ, καὶ διὰ τοῦ Κ σημείου δόποτέρα τῶν ΕΑ, ΖΘ παράλληλος ἥχθω ἡ ΚΛ, καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ ΘΑ, ΗΒ ἐπὶ τὰ Λ, Μ
5 σημεῖα. παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΘΑΚΖ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἡ ΘΚ, περὶ δὲ τὴν ΘΚ παραλληλόγραμμα μὲν τὰ ΑΗ, ΜΕ, τὰ δὲ λεγόμενα παραπληρώματα τὰ ΑΒ, ΒΖ· ἵσον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒ τῷ ΒΖ. ἀλλὰ τὸ ΒΖ τῷ Γ τριγώνῳ ἔστιν ἵσον· καὶ τὸ
10 ΑΒ ἄρα τῷ Γ ἔστιν ἵσον. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΗΒΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΑΒΜ, ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΗΒΕ τῇ Δ ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ὑπὸ ΑΒΜ ἄρα τῇ Δ γωνίᾳ ἔστιν ἵση.

Παρὰ τὴν δοθεῖσαν ἄρα εὐθεῖαν τὴν ΑΒ τῷ δοθέντι τριγώνῳ τῷ Γ ἵσον παραλληλόγραμμον παραβέβληται τὸ ΑΒ ἐν γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΑΒΜ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Δ· δόπερ ἔδει ποιῆσαι.

με'.

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.
20

"Ἐστὼ τὸ μὲν δοθὲν εὐθύγραμμον τὸ ΑΒΓΔ, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ Ε· δεῖ δὴ τῷ ΑΒΓΔ εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ τῇ Ε.

25 'Επεξέγχθω ἡ ΔΒ, καὶ συνεστάτω τῷ ΑΒΔ τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον τὸ ΖΘ ἐν τῇ ὑπὸ ΘΚΖ

XLV. Boetius p. 384, 17.

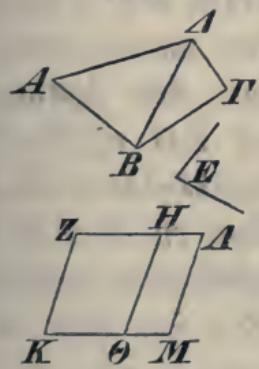
1. ΘΒ]	ΑΒ π.	4. ἐκβεβλήσθω φ.	ΗΒ]	ΗΘ φ.
M]	seq. lacuna 3 litt.	φ.	5. ἔστιν PF.	ΘΑΚΖ] e corr.
F.	(prior)	ΘΗ φ.	δέ]	supra m. 2 F.
λεγόμενα]	αη με φ,	seq. μενα εuan. m. 1.	7. δὲ	
ἔστιν P.	9. ἀλλὰ καὶ τό V.	10. ΑΒ]	om. B.	ex ΑΒ m. 2 F.

concurrunt [*αἱτ.* 5]. itaque ΘB , ZE productae concurrent. producantur et concurrant in K , et per K punctum utriusque EA , $Z\Theta$ parallela ducatur KA , et producantur ΘA , HB ad puncta A , M . itaque ΘAKZ parallelogrammum est, diametru autem eius ΘK , et circum ΘK parallelogramma AH , ME , complementa autem, quae vocantur, AB , BZ . itaque erit $AB = BZ$ [prop. XLIII]. uerum $BZ = \Gamma$. quare etiam $AB = \Gamma$ [*π. ζνν. 1*]. et quoniam $\angle HBE = ABM$ [prop. XV], uerum $\angle HBE = \Delta$, erit etiam $\angle ABM = \Delta$.

Ergo datae rectae AB parallelogrammum AB dato triangulo Γ aequale applicatum est in angulo ABM , qui ato angulo Δ aequalis est; quod oportebat fieri.

XLV.

Datae figurae rectilineae aequale parallelogrammum construere in dato angulo rectilineo.

Sit data figura rectilinea $AB\Gamma\Delta$, datus autem angulus rectilineus E . oportet igitur figurae rectilineae $AB\Gamma\Delta$ aequale parallelogrammum construere in dato angulo E .

ducatur ΔB , et triangulo ABA aequale construatur parallelogrammum $Z\Theta$ in angulo ΘKZ , qui ae-

τῷ] τό F. ἐπειτέλη] del. August. 11. HBE] litt. H in ras. m. 1 B. ἀλλ' F. 12. ABM] in ras. m. 2 V. ἄρα] om. B; mg. m. 2 V. γωνία] om. p. 13. $\xiστίν$] om. φ. 15. τὸ AB ἐν γωνίᾳ τῇ] mg. m. 1 P. τῇ] bis φ. 24. τῇ δοθεῖσῃ] ἵση Bp. 25. ἐπιγεννυόμενω FVb (in b supra scr. m. 1 ε χ). ἡ] γὰρ ἡ P. ΔB] mutat. in $B\Delta$ m. 2 V; $A\Gamma$ P, mg. γρ. ναι ἡ ΔB . ABA] BA supra scripto Δ F; $AB\Gamma$ P. $\tauοιγάνω] εὐθὺν$ F, seq. γράμμων φ. $\tauοιγάνω$ ἵσον] corr. m. 1 ex $\tauοιγώνον$ ἵσο P.

γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Ε· καὶ παραβεβλήσθω παρὰ τὴν ΗΘ εὐθεῖαν τῷ ΔΒΓ τριγώνῳ ὅσον παραλληλόγραμμον τὸ ΗΜ ἐν τῇ ὑπὸ ΗΘΜ γωνίᾳ, ἡ ἔστιν ἵση τῇ Ε· καὶ ἐπεὶ ἡ Ε γωνία ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΘΚΖ,
 5 ΗΘΜ ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ὑπὸ ΘΚΖ ἄρα τῇ ὑπὸ ΗΘΜ ἔστιν ἵση. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΚΘΗ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΖΚΘ, ΚΘΗ ταῖς ὑπὸ ΚΘΗ, ΗΘΜ ἵσαι εἰσίν. ἀλλ’ αἱ ὑπὸ ΖΚΘ, ΚΘΗ δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν·
 καὶ αἱ ὑπὸ ΚΘΗ, ΗΘΜ ἄρα δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰ-
 10 σίν. πρὸς δὴ τινι εὐθείᾳ τῇ ΗΘ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Θ δύο εὐθεῖαι αἱ ΚΘ, ΘΜ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι τὰς ἐφεξῆς γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσαις ποιοῦσιν· ἐπ’ εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΚΘ τῇ ΘΜ·
 καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους τας ΚΜ, ΖΗ εὐθεῖα ἐν-
 15 ἐπεσεν ἡ ΘΗ, αἱ ἐναλλάξ γωνίαι αἱ ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΖ
 ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΘΗΛ·
 αἱ ἄρα ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΛ ταῖς ὑπὸ ΘΗΖ, ΘΗΛ ἵσαι εἰσίν. ἀλλ’ αἱ ὑπὸ ΜΘΗ, ΘΗΛ δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν·
 καὶ αἱ ὑπὸ ΘΗΖ, ΘΗΛ ἄρα δύο ὁρθαῖς
 20 ἵσαι εἰσίν· ἐπ’ εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΖΗ τῇ ΗΛ·
 καὶ ἐπεὶ ἡ ΖΚ τῇ ΘΗ ἵση τε καὶ παράλληλός ἔστιν,
 ἀλλὰ καὶ ἡ ΘΗ τῇ ΜΛ, καὶ ἡ ΚΖ ἄρα τῇ ΜΛ ἵση τε καὶ παράλληλός ἔστιν· καὶ ἐπιζευγνύουσιν αὐτὰς εὐθεῖαι αἱ ΚΜ, ΖΛ· καὶ αἱ ΚΜ, ΖΛ ἄρα ἵσαι τε

-
1. γωνίᾳ] mg. m. 1 P. 2. ΗΘ] ΘΗ P.
 εὐθεῖαν] corr. ex εὐθεῖα F. 3. ΗΘ] ΘΗ P.
 εὐθεῖαν] corr. ex εὐθεῖα F. 4. ΔΓ P. 5. ΗΘ] ΘΗ P.
 ΗΘΜ] H supra F. 6. εἰσιν] εἰσιν V. 7. εἰσιν] εἰσιν V. 8. ἀλλα PB. 9. δύο] δύο F; corr. m. 2. 10. εἰσιν] εἰσιν V b. 11. ΚΘ] ΘΚ P. 12. δύο] δύο V; comp. b. 13. ΘΜ] e corr. m. 2 F. 14. ΖΗ] ΖΚ φ; ΖΛ p; Η in ras. m. 2 V. 15. εὐθείας] εὐθείας P. Supra ἐνέπεσεν in F ser. ἐμπέπτωσεν.
 16. εἰσιν] PF; εἰσιν uulgo. 17. Post ἄρα ras. 1 litt. F.

qualis sit angulo E [prop. XLII]. et rectae $H\Theta$ parallelogrammum HM triangulo $\Delta B\Gamma$ aequale adplacetur in angulo $H\Theta M$, qui aequalis sit angulo E [prop. XLIV]. et quoniam angulus E utriusque ΘKZ , $H\Theta M$ aequalis est, erit etiam $\angle \Theta KZ = H\Theta M$ [*z. ἔνν. 1*]. communis adiiciatur $\angle K\Theta H$. itaque $ZK\Theta + K\Theta H = K\Theta H + H\Theta M$. uerum $ZK\Theta + K\Theta H$ duobus rectis aequales sunt [prop. XXIX]. itaque etiam $K\Theta H + H\Theta M$ duobus rectis aequales sunt [*z. ἔνν. 2*]. itaque ad rectam quandam $H\Theta$ et punctum eius Θ duae rectae $K\Theta$, ΘM non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficiunt; in eadem igitur sunt recta $K\Theta$ et ΘM [prop. XIV]. et quoniam in parallelas KM , ZH recta incidit ΘH , anguli alterni $M\Theta H$, $\Theta H Z$ inter se aequales sunt [prop. XXIX]. communis adiiciatur $\angle \Theta H A$. itaque $M\Theta H + \Theta H A = \Theta H Z + \Theta H A$ [*z. ἔνν. 2*]. uerum $M\Theta H + \Theta H A$ duobus rectis aequales sunt [prop. XXIX]. itaque etiam $\Theta H Z + \Theta H A$ duobus rectis aequales sunt [*z. ἔνν. 1*]. quare ZH , HA in eadem sunt recta [prop. XIV]. et quoniam ZK rectae ΘH aequalis et parallela est [prop. XXXIV], uerum etiam ΘH rectae MA [id.], etiam KZ rectae MA aequalis et parallela est. et coniungunt eas rectae KM , ZA .

$M\Theta H$] Θ e corr. V. $\Theta H A$] e corr. F. $\Theta H Z$] e corr. V; $\Theta H A$ P. $\Theta H A$] $\Theta H Z$ P. $\varepsilon\lambda\sigma\tau\iota\upsilon\lambda\sigma\alpha\iota\upsilon$ p. $\lambda\sigma\alpha\iota\upsilon$] $\lambda\sigma\eta\varphi$ ($\lambda\sigma\alpha\iota\upsilon$ F). 18. $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\dot{\alpha}$ PB. $M\Theta H$] litt. ΘH in ras. b. $\delta\nu\sigma\iota\upsilon$ BV b p.

19. $\varepsilon\lambda\sigma\tau\iota\upsilon$ V, comp. b. $\nu\alpha\iota\alpha\iota\alpha\iota$ — 20. $\varepsilon\lambda\sigma\tau\iota\upsilon$] mg. m. 1 BF. $\ddot{\alpha}\lambda\alpha\alpha$] om. Fb; mg. m. 2 V. $\delta\nu\sigma\iota\upsilon$ P, $\delta\nu\sigma\iota\upsilon$ uulgo. 20. $\varepsilon\lambda\sigma\tau\iota\upsilon\lambda\sigma\alpha\iota\upsilon$ p. $\lambda\sigma\tau\iota\upsilon$] $\lambda\sigma\tau\iota\upsilon$ $\nu\alpha\iota\alpha\iota$ P. 21. ZK] KZ P. 22. $\dot{\eta}$ ΘH] om. F; corr. ex $\dot{\eta}$ E Θ m. 2 V. $\nu\alpha\iota\dot{\eta} KZ \ddot{\alpha}\lambda\alpha\tau\dot{\eta} MA$] om. b. 23. $\lambda\sigma\tau\iota\upsilon$] $\lambda\sigma\tau\iota$ BV. 24. $\ddot{\alpha}\lambda\alpha\alpha$] bp, et V sed punctis delet.; coni. August II p. 317; om. PBF.

καὶ παράλληλοί εἰσιν· παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ ΚΖΛΜ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἔστι τὸ μὲν ΑΒΔ τρίγωνον τῷ ΖΘ παραλληλογράμμῳ, τὸ δὲ ΑΒΓ τῷ ΗΜ, ὅλον ἄρα τὸ ΑΒΓΔ εὐθυγραμμον ὅλῳ τῷ ΚΖΛΜ παραλ-
5 ληλογράμμῳ ἔστιν ἵσον.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθυγράμμῳ τῷ ΑΒΓΔ ἵσον παρ-
αλληλόγραμμον συνέσταται τὸ ΚΖΛΜ ἐν γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ ΖΚΜ, ἣ ἔστιν ἵση τῇ δοθείσῃ τῇ Ε· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

10

μετρ.

Απὸ τῆς δοθείσης εὐθείας τετράγωνον ἀνα-
γράψαι.

"Εστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ΑΒ· δεῖ δὴ ἀπὸ τῆς
ΑΒ εὐθείας τετράγωνον ἀναγράψαι.

15 "Ηχθω τῇ ΑΒ εὐθείᾳ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτῇ σημείου
τοῦ Α πρὸς ὁρθὰς ἡ ΑΓ, καὶ πείσθω τῇ ΑΒ ἵση ἡ
ΑΔ· καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ σημείου τῇ ΑΒ παράλληλος
ἡχθω ἡ ΔΕ, διὰ δὲ τοῦ Β σημείου τῇ ΑΔ παράλλη-
λος ἡχθω ἡ ΒΕ. Παραλληλόγραμμον ἄρα ἔστι τὸ
20 ΑΔΕΒ· ἵση ἄρα ἔστιν ἡ μὲν ΑΒ τῇ ΔΕ, ἡ δὲ ΑΔ
τῇ ΒΕ. ἀλλὰ ἡ ΑΒ τῇ ΑΔ ἔστιν ἵση· αἱ τέσσαρες
ἄρα αἱ ΒΑ, ΑΔ, ΔΕ, ΕΒ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ἵσο-
πλευρον ἄρα ἔστι τὸ ΑΔΕΒ παραλληλόγραμμον. λέγω
δή, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ εἰς παραλήλους
25 τὰς ΑΒ, ΔΕ εὐθεῖα ἐνέπεσεν ἡ ΑΔ, αἱ ἄρα ὑπὸ¹
ΒΑΔ, ΑΔΕ γωνίαι δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. ὁρθὴ

XLVI. Ammonius in Porphyr. fol. 48v. Boetius p. 384, 19.

1. εἰσιν] PFp; εἰσιν uulgo. Seq. ras. 2 litt. F. ἔστι] εἰστίν FV. 2. καὶ — μέν] mg. m. 1 P. ΑΒΔ] ΑΔΒ p.; ΑΒΓ P., et F, corr. m. rec. 3. ΔΒΓ] ΔΑΓ P. 5. ἔστιν ἵσον] PFp; ἵσον ἔστιν V; ἵσον ἔστι B et comp. b. 6. τῷ]

quare etiam KM , $Z\Delta$ aequales et parallelae sunt [n. ἔνν. 1; prop. XXX]. parallelogrammum igitur est $KZ\Delta M$. et quoniam $\triangle AB\Delta = Z\Theta$, $\Delta B\Gamma = HM$, erit $AB\Gamma\Delta = KZ\Delta M$ [n. ἔνν. 2].

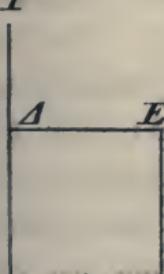
Ergo datae figurae rectilineae $AB\Gamma\Delta$ aequale parallelogrammum constructum est $KZ\Delta M$ in angulo ZKM , qui dato angulo E aequalis est; quod oportebat fieri.

XLVI.

In data recta quadratum construere.

Sit data recta AB . oportet igitur in recta AB quadratum construere.

ducatur ad rectam AB a punto in ea sito A perpendicularis AG [prop. XI], et ponatur $AD = AB$ [prop. II]. et per punctum D rectae AB parallela ducatur DE , per B autem punctum rectae AD par-

lela ducatur BE [prop. XXXI]. parallelogrammum igitur est $ADEB$. itaque $AB = DE$ et $AD = BE$ [prop. XXXIV].

uerum $AB = AD$. ergo

$$BA = AD = DE = EB \quad [\text{n. } \ddot{\nu}\nu. 1].$$

quare aequilaterum est parallelogrammum $ADEB$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam in parallelas AB, DE recta incidit AD , $BAD + ADE$ duobus rectis aequales sunt

(alt.) corr. ex τό m. 1 b. 7. συνίσταται F V p. τό] corr.
ex τῆ m. rec. P. 8. τῆ] (alt.) om. b. 9. ἐν ἀλλω δεξιῶν
mg. m. 1 b. 12. Post prius ή ras. p. 16. ή] (alt.) corr.
ex τῆ V. 18. ΔE] corr. ex ΔE m. 2 p. 19. ἐστίν P.
21. ἀλλά] ἀλλ' F; ἀλλά κατ' V b. 24. δη] δέ V b; om. F (δέ
supra comp. m. 2). 25. εὐθεῖας V, εὐθεῖας V m. 2 et b.
ή] τῆ φ. Post ἄρα lacun. 3 litt. φ. 26. BAΔ] litt. BA
in ras. m. 1 B. AΔE] litt. ΔE e corr. F. δυσίν BV bp.

δὲ ἡ ὑπὸ ΒΑΔ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΑΔΕ. τῶν δὲ παραλληλογράμμων χωρίων αἱ ἀπεναντίον πλευραί τε καὶ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἐκατέρα τῶν ἀπεναντίον τῶν ὑπὸ ΑΒΕ, ΒΕΔ γωνιῶν· ὁρθοὶ γύνιοι ἄρα ἔστι τὸ ΑΔΕΒ. ἔδειχθη δὲ καὶ ἴσοι πλευροιν.

Τετράγωνον ἄρα ἔστιν· καὶ ἔστιν ἀπὸ τῆς ΑΒ εὐθείας ἀναγεγραμμένον· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

μξ'.

10 Ἐν τοῖς ὁρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἴσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν ὁρθὴν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνοις.

15 Ἐστω τρίγωνον ὁρθογώνιον τὸ ΑΒΓ ὁρθὴν ἔχον τὴν ὑπὸ ΒΑΓ γωνίαν· λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον ἴσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τετραγώνοις.

20 Ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ μὲν τῆς ΒΓ τετράγωνον τὸ ΒΔΕΓ, ἀπὸ δὲ τῶν ΒΑ, ΑΓ τὰ ΗΒ, ΘΓ, καὶ διὰ τοῦ Α ὁποτέρᾳ τῶν ΒΔ, ΓΕ παράλληλος ἥχθω ἡ ΑΔ· καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΖΓ. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἔστιν ἐκατέρα τῶν ὑπὸ ΒΑΓ, ΒΑΗ γωνιῶν, πρὸς δή τινι εὐθείᾳ τῇ ΒΑ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Α δύο εὐθεῖαι αἱ ΑΓ, ΑΗ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κείμεναι 25 τὰς ἐφεξῆς γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἴσας ποιοῦσιν· ἐπ' εὐθείας ἄρα ἔστιν ἡ ΓΑ τῇ ΑΗ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ

XLVII. Pappus I p. 178, 11. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 384, 21.

1. καὶ] insert. m. rec. b (comp.).

5. ἔστιν PV; comp. b.

[prop. XXIX]. uerum $\angle BAE$ rectus est. itaque etiam $\angle AAE$ rectus. sed in spatiis parallelogrammis latera angulique opposita inter se aequalia sunt [prop. XXXIV]. itaque etiam uterque angulus oppositus ABE , BED rectus est. rectangulum igitur est AEB . demonstratum autem est, idem aequilaterum esse. ergo quadratum est [def. 22]. et in recta AB constructum est; quod oportebat fieri.

XLVII.

In triangulis rectangulis quadratum in latere sub recto angulo subtendenti constructum aequale est quadratis in lateribus rectum angulum comprehendentibus constructis.

Sit triangulus rectangulus ABG rectum habens $\angle BAG$. dico, esse $BG^2 = BA^2 + AG^2$.

construatur enim in BG quadratum $BAGE$, in BA , AG uero HB , ΘG [prop. XLVI], et per A utriusque $B\Delta$, GE parallela ducatur AQ [prop. XXXI]; et ducantur $A\Delta$, ZG . et quoniam rectus est uterque angulus BAG , BAH , ad rectam quandam BA et punctum in ea situm A duae rectae AG , AH non in eadem parte positae angulos deinceps positos duobus rectis aequales efficiunt; itaque in eadem recta sunt GA , AH [prop. XIV]. eadem igitur de causa etiam

$\tau\delta A\Delta EB$] mg. m. 2 V; in F supra E ser. H. 7. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] (prius) PF; $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$ uulgo. 12. $\tau\eta\nu$] $\pi\epsilon\varrho\lambda$ $\tau\eta\nu$ Proclus. 13. $\pi\epsilon\varrho\iota\epsilon\chi\omega\nu\sigma\omega\nu$] om. Proclus. 15. BAG] corr. ex BGA m. 2 F.

Ante BG eras. A P. 16. $\iota\sigma\sigma\omega$] supra m. 2 (comp.) F. 7. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] P. 12. $\tau\eta\nu$] $\pi\epsilon\varrho\lambda$ $\tau\eta\nu$ Proclus. 13. $\pi\epsilon\varrho\iota\epsilon\chi\omega\nu\sigma\omega\nu$] om. Proclus. 15. BAG] corr. ex BGA m. 2 F. 16. $\iota\sigma\sigma\omega$] supra m. 2 (comp.) F. 17. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] P. 18. $\mu\epsilon\nu$] om. F. 19. $B\Gamma\Delta E$ F. 20. $\ddot{\eta}\chi\vartheta\omega$ $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\eta\lambda\omega$ p. 21. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\eta\lambda\omega$ p. 22. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\eta\lambda\omega$ p. 23. BAG] AB p. 24. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\eta\lambda\omega$ p. 25. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\eta\lambda\omega$ p. 26. $\tau\alpha\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{\nu}$] $\pi\alpha\varrho\acute{\alpha}\lambda\eta\lambda\eta\lambda\omega$ Bp.

ἡ *BA* τῇ *AΘ* ἐστιν ἐπ' εὐθείας. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν
 ἡ ὑπὸ *ΔΒΓ* γωνία τῇ ὑπὸ *ZBA*· δόδη γὰρ ἐκατέρᾳ·
 ποιητὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ *ABΓ*· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ΔBA*
 ὅλη τῇ ὑπὸ *ZBΓ* ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ
 5 μὲν *ΔB* τῇ *BΓ*, ἡ δὲ *ZB* τῇ *BA*, δύο δὴ αἱ *ΔB*,
BA δύο ταῖς *ZB*, *BΓ* ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ·
 καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *ΔBA* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ZBΓ* ἵση·
 βάσις ἄρα ἡ *AΔ* βάσει τῇ *ZΓ* [ἐστιν] ἵση, καὶ τὸ
ABΔ τριγώνου τῷ *ZBΓ* τριγώνῳ ἐστὶν ἵσον· καὶ
 10 [ἐστι] τοῦ μὲν *ABΔ* τριγώνου διπλάσιον τὸ *BΛ* παρ-
 αλληλόγραμμον· βάσιν τε γὰρ τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
BΔ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλήλοις ταῖς *BΔ*,
ΑΛ· τοῦ δὲ *ZBΓ* τριγώνου διπλάσιον τὸ *HB* τετρά-
 γώνον· βάσιν τε γὰρ πάλιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν
 15 *ZB* καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰσὶ παραλήλοις ταῖς *ZB*, *ΗΓ*.
 [τὰ δὲ τῶν ἵσων διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν·] ἵσον
 ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ *BΛ* παραληλόγραμμον τῷ *HB* τε-
 τραγώνῳ. διοίως δὴ ἐπιξευγνυμένων τῶν *AE*, *BK*
 δειχθήσεται καὶ τὸ *ΓΛ* παραληλόγραμμον ἵσον τῷ
 20 *ΘΓ* τετραγώνῳ· ὅλον ἄρα τὸ *BΔΕΓ* τετράγωνον δυσὶ¹
 τοῖς *HB*, *ΘΓ* τετραγώνοις ἵσον ἐστίν. καὶ ἐστι τὸ μὲν
BΔΕΓ τετραγώνον ἀπὸ τῆς *BΓ* ἀναγραφέν, τὰ δὲ
HB, *ΘΓ* ἀπὸ τῶν *BA*, *ΑΓ*. τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς *BΓ* πλευ-

1. ἐπ' εὐθείας ἐστίν V. 2. *ΔΒΓ*] *ΔΓΒ* F; corr. m. 2.

4. *ZBΓ*] litt. Γ e corr. F. ἐστιν ἵση] ἵση ἐστίν p. ἵση
 ἐστίν ἡ μὲν *ΔB* τῇ *BΓ* ἡ δὲ *ZB* τῇ *BA*] P; om. Theon (BF
 Vbp). 5. δῆ] P; om. Theon (BFVbp). *ΔB*, *BA*] in ras.
 m. 2 V; *AB*, *BA* F, corr. m. 2; *AB*, *BΔ* b. 6. δυσὶ Bbp,
 δυσίν V. *BZ*, *BΓ* BFP, V m. 2. 7. *ZBΓ*] litt. ZB e
 corr. p. ἵση ἐστὶ V. 8. ἐστιν ἵση] ἵση P; ἵση ἐστίν p.
 καὶ] comp. supra m. 1 b. 9. *ABΔ*] *AΔB* F. ἵσον ἐστίν
 V. 10. ἐστι] om. P. *BΔ*] *BΔ* F, et b, corr. m. 1.

11. αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχει p. ἔχουσιν P. τὴν] corr. ex τῇ

$BA, A\Theta$ in eadem recta sunt [prop. XIV]. et quoniam

$\angle ABG = ZBA$ (nam uterque rectus est), communis adiiciatur $\angle ABG$. itaque

$\angle ABA = ZBG$ [*x. ἔνν. 2*].

et quoniam $AB = BG$,

$ZB = BA$ [def. 22],

duae rectae AB, BA duabus ZB ,

BG aequales sunt altera alteri;

et $\angle ABA = ZBG$. itaque

$A\Delta = Z\Gamma$, $\triangle ABA = ZBG$ [prop. IV]. et

$B\Delta = 2ABA$;

nam eandem basim habent $B\Delta$ et in iisdem parallelis sunt $B\Delta, A\Delta$ [prop. XLI]. et $HB = 2ZBG$; nam rursus eandem basim habent ZB et in iisdem sunt parallelis $ZB, H\Gamma$. itaque¹⁾ $B\Delta = HB$. similiter ductis rectis AE, BK demonstrabimus, esse etiam $\Gamma\Delta = \Theta\Gamma$. itaque $B\Delta E\Gamma = HB + \Theta\Gamma$ [*x. ἔνν. 2*].

et $B\Delta E\Gamma$ in $B\Gamma$ constructum est, $HB, \Theta\Gamma$ autem

1) Ex comm. concept. 2; nam uerba τὰ δὲ τῶν ἵσων διπλάσια ἵσα ἀλλήλους ἔστιν lin. 16 cum *x. ἔνν. 5* interpolata sunt; cfr. p. 91 not. 1.

- m. 2 F. 12. εἰσι] ἔστι p. $B\Delta, A\Delta$ τοῦ] mg. m. 1 P.
 13. HB] BH P. τετράγωνον] comp. b; supra hoc uerbum in F scr. παραλληλόγραμμον m. rec.; item lin. 17 et 20. 14. γάρ] γὰρ αὐτῷ p. ἔχονσι] ἔχονσιν PF; ἔχει p. 15. ZB] BZ p. εἰσι] ἔστι p; om. V; εἰσιν F; comp. b. 16. ἔστιν] εἰσιν V. 17. ἔστιν P. 18. δῆ] m. 2 P. 19. $\Gamma\Delta$] $A\Delta$, ut uidetur, F; corr. m. 2; $A\Gamma$ V, corr. m. 2. 20. $B\Delta E\Gamma$] $\Delta E B\Gamma$ p. δυσὶν P. 21. ἵσον ἔστιν] PF, comp. b; ἔστιν ἵσον p; ἵσον ἔστι uulgo. οὐαί ἔστιν P. 22. $\Delta E B\Gamma$ p. ἀναγεγράψ seq. ras. 2 litt. F, ἀναγεγραμμένον p. τά] supra F. 23. Ante HB ras. 1 litt. F. Ante BA ras. 2–3 litt. F. BA] $B\Delta$ φ (BA F).

ρᾶς τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν BA, AG πλευρῶν τετραγώνοις.

⁵Ἐν ᾧρᾳ τοῖς ὁρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν τὴν ὁρθὴν [γωνίαν] περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνοις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

μη'.

¹⁰Ἐὰν τριγώνου τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τετράγωνον ἵσον ἥτις τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἥπερ περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὁρθή ἔστιν.

Τριγώνου γὰρ τοῦ AΒΓ τὸ ἀπὸ μιᾶς τῆς BΓ πλευρᾶς τετράγωνον ἵσον ἔστω τοῖς ἀπὸ τῶν BA, AG πλευρῶν τετραγώνοις· λέγω, ὅτι ὁρθή ἔστιν ἥτις πλευρῶν ὁρθή ἔστιν.

²⁰"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ A σημείου τῇ AG εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς ἥτις AΔ καὶ κείσθω τῇ BA ἵση ἥτις AΔ, καὶ ἐπεξεύχθω ἥτις ΔΓ. ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἥτις ΔA τῇ AB, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΔA τετράγωνον τῷ ἀπὸ τῆς AΒ τετραγώνῳ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ τῆς AG τετράγωνον· τὰ ᾧρᾳ ἀπὸ τῶν ΔA, AG τετράγωνα ἵσα ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν BA, AG τετραγώνοις. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΔA, AG ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΔΓ· ὁρθὴ γάρ ἔστιν ἥτις ὑπὸ ΔAΓ γωνία· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν BA, AG ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς BΓ· ὑπόκειται γάρ· τὸ ᾧρᾳ

in BA , AG . itaque quadratum lateris BG aequale est quadratis laterum BA , AG .

Ergo in triangulis rectangulis quadratum in latere sub recto angulo subtendenti constructum aequale est quadratis in lateribus rectum angulum comprehendentibus constructis; quod erat demonstrandum.

XLVIII.

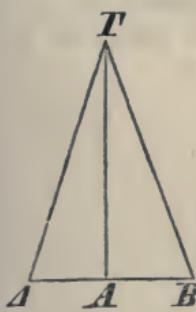
Si in triangulo quadratum unius lateris aequale est quadratis reliquorum duorum laterum trianguli, angulus reliquis duobus lateribus trianguli comprehensus rectus est.

nam in triangulo ABG sit $BG^2 = BA^2 + AG^2$. dico, $\angle BAG$ rectum esse.

ducatur enim a puncto A ad rectam AG perpendicularis AA' [prop. XI], et ponatur $AA' = BA$, et

ducatur AA' . iam quoniam $AA' = AB$, erit¹⁾ etiam $AA'^2 = AB^2$. commune addiciatur AG^2 . itaque

$AA'^2 + AG^2 = BA^2 + AG^2$ [n. ενν. 2]. uerum $AG^2 = AA'^2 + AG^2$; nam $\angle AA'G$ rectus est [prop. XLVII]; et $BG^2 = BA^2 + AG^2$; hoc enim suppositum est. itaque

1) Hoc ex definitione quadrati (22) sequitur.

m. 1. 5. ἔστιν PF. γωνίαν] om. PBF. 12. ἔστιν]
PFV, Proclus, comp. b; ἔστι Bp. 15. Post πλευρῶν ras.
5-6 litt. b. 19. ΔΓ] Δ in ras. b. ἐπει] PBVb; ἐπει
οὖν Fp; ναι ἐπει P m. rec. ἔστιν] comp. supra m. 2 F.
ΔΔ P. 20. ἔστιν P. τό] supra m. 1 b. AB] BA p.
21. κοινή B. 23. ἔστιν P. ΔΓ] om. φ. 24. ἔστιν P.
ΔΓ] ΔΓ τετράγωνον p. 25. ΓΑΔ P. BA] AB B. 26.
ἔστιν P. ὑπόκειται φ, seq. ται m. 1.

ἀπὸ τῆς ΔΓ τετράγωνον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ
τετραγώνῳ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΔΓ τῇ ΒΓ ἔστιν ἵση·
καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΔΑ τῇ ΑΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΑΓ,
δύο δὴ αἱ ΔΑ, ΑΓ δύο ταῖς ΒΑ, ΑΓ ἵσαι εἰσίν.
5 καὶ βάσις ἡ ΔΓ βάσει τῇ ΒΓ ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ⁶
ΔΑΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΓ [ἔστιν] ἵση. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ⁷
ΔΑΓ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ.

'Εὰν ἄρα τριγώνου τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τε-
τράγωνον ἵσον· ἢ τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου
10 δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἡ περιεχομένη γωνία ὑπὸ⁸
τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὁρθὴ ἔστιν·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. ἔστιν P. τῷ] τὸ b; corr. m. 2. 4. δὴ] absumptum
οὐ pergam. ruptum in F. δυσὶ BVbp, F m. 2. εἰσίν] PF;
comp. b; εἰσὶ uulgo. 5. τῇ] ἡ φ. ἵση] PBbp; ἵση
ἔστιν F; ἵση ἔστι V, sed ἔστι punctis del. m. 2. ἡ] supra P.
ὑπό] om. P. 6. ἔστιν] BFVbp; om. P. 8. τριγωνῷ p.

10. In περιεχομένη ante χ ras. 1 litt. b. γωνία om. p.
In fine: Εὐκλείδου στοιχείων α' PB; Εὐκλείδου στοιχείων τῆς
Θέωνος ἐκδόσεως β̄ F.

$$\Delta\Gamma^2 = B\Gamma^2 \text{ [z. } \varepsilon\nu\nu. 1].$$

quare etiam $\Delta\Gamma = B\Gamma$. et quoniam $\Delta A = AB$, et communis est $A\Gamma$, duae rectae ΔA , $A\Gamma$ duabus BA , $A\Gamma$ aequales sunt; et basis $\Delta\Gamma$ basi $B\Gamma$ aequalis est. itaque $\angle \Delta A\Gamma = B A\Gamma$ [prop. VIII]. sed $\angle \Delta A\Gamma$ rectus est. itaque etiam $\angle B A\Gamma$ rectus.

Ergo si in triangulo quadratum unius lateris aequale est quadratis reliquorum duorum laterum trianguli, angulus reliquis duobus lateribus trianguli comprehensus rectus est; quod erat demonstrandum.

β' .

"Οροι.

α' . Πᾶν παραλληλόγραμμον ὁρθογώνιον περιέχεσθαι λέγεται ὑπὸ δύο τῶν τὴν ὁρθὴν γωνίαν περιεχουσῶν εὐθεῖῶν.

5 β' . Παντὸς δὲ παραλληλογράμμου χωρίου τῶν περὶ τὴν διάμετρον αὐτοῦ παραλληλογράμμων ἐν δποιονοῦν σὺν τοῖς δυσὶ παραπληρώμασι γνώμων καλείσθω.

α' .

10 'Εὰν ὁσι δύο εὐθεῖαι, τμηθῆ δὲ ἡ ἐτέρα αὐτῶν εἰς ὀσαδηποτοῦν τμήματα, τὸ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ὑπὸ τῶν δύο εὐθειῶν ἵσον ἔστι τοῖς ὑπό τε τῆς ἀτμήτου καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων περιεχομένοις ὁρθογωνίοις.

15 "Ἐστωσαν δίο εὐθεῖαι αἱ A , $B\Gamma$, καὶ τετμήσθω ἡ $B\Gamma$, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὰ A , E σημεῖα· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν A , $B\Gamma$ περιεχομένον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν A , $B\Delta$ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ὑπὸ τῶν A , ΔE καὶ ἔτι τῷ ὑπὸ τῶν A , $E\Gamma$.

Def. 1. Hero def. 57. Boetius p. 378, 8. Def. 2. Hero def. 58. Proclus in Tim. 83d. Boetius p. 378, 11. Prop. I. Eutocius in Archim. III p. 40, 29. 256, 7. Boetius p. 385, 4.

Εὔκλείδου στοιχείων δεύτερον B ; Εὔκλείδου ἐκ τῆς Θέωνος ἐκδόσεως στοιχείων δεύτερον V ; Εὔκλείδου στοιχείων τῆς

II.

Definitiones.

1. Quoduis parallelogrammum rectangulum comprehendendi dicitur duabus rectis rectum angulum comprehendentibus.

2. In quoquis autem parallelogrammo spatio utrumvis parallelogrammorum circum diametrum positorum cum duobus supplementis gnomon uocetur.

I.

Si sunt duas rectae, et altera earum in quotlibet partes secatur, rectangulum duabus rectis comprehensum aequale est rectangulis recta non secta et singulis partibus comprehensis.¹⁾)

Sint duas rectae *A*, *BΓ*, et secetur *BΓ* utcumque in punctis *A*, *E*. dico, esse

$$A \times B\Gamma = A \times BA + A \times AE + A \times EG.$$

1) Arithmetice $a \times (b + c + d) = ab + ac + ad$.

Θέωνος ἐκδόσεως β̄ F. 1. ὅροι] om. P|BF. Numeros om. PBF. 10. ἔάν] seq. ras. 2 litt. F. ὁσιν B. 13. ἐστίν P. τοῖς] corr. ex τῷ P. ὑπό τε] τε ὑπό P, τε ἀπό F. 14. περιεχομένοις ὁρθογωνίοις] corr. ex περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ P. 16. ἔτυχεν] PBF; ἔτυχε Vp. σημεῖα] supra m. 2 V. τό] in ras. V. 17. ἐστίν P. 18. τῷ] in ras. V. τε ὑπό] PF; ὑπό V; ὑπό τε Bp. 19. τῶν] PVp; F insert. m. 2; om. B, F m. 1. ἔτι] om. P. τῷ] corr. ex τῶν V.

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Β τῇ ΒΓ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΒΖ,
καὶ κείσθω τῇ Α ἵση ἡ ΒΗ, καὶ διὰ μὲν τοῦ Η τῇ
ΒΓ παράλληλος ἥχθω ἡ ΗΘ, διὰ δὲ τῶν Δ, Ε, Γ τῇ
ΒΗ παράλληλοι ἥχθωσαν αἱ ΔΚ, ΕΔ, ΓΘ.

5 "Ισον δή ἔστι τὸ ΒΘ τοῖς ΒΚ, ΔΛ, ΕΘ. καὶ ἔστι
τὸ μὲν ΒΘ τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΓ· περιέχεται μὲν γὰρ
ὑπὶ τῶν ΗΒ, ΒΓ, ἵση δὲ ἡ ΒΗ τῇ Α· τὸ δὲ ΒΚ
τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΒΔ· περιέχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν
ΗΒ, ΒΔ, ἵση δὲ ἡ ΒΗ τῇ Α. τὸ δὲ ΔΛ τὸ ὑπὸ τῶν
10 Α, ΔΕ· ἵση γὰρ ἡ ΔΚ, τουτέστιν ἡ ΒΗ, τῇ Α. καὶ
ἔτι δμοίως τὸ ΕΘ τὸ ὑπὸ τῶν Α, ΕΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ
τῶν Α, ΒΓ ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ Α, ΒΔ καὶ τῷ ὑπὸ
Α, ΔΕ καὶ ἔτι τῷ ὑπὸ Α, ΕΓ.

'Εὰν ἄρα ὡσι δύο εὐθεῖαι, τμηθῆ δὲ ἡ ἐτέρα αὐ-
15 τῶν εἰς ὁσαδηποτοῦν τμήματα, τὸ περιεχόμενον ὁρθο-
γώνιον ὑπὸ τῶν δύο εὐθειῶν ἵσον ἔστι τοῖς ὑπὸ τε
τῆς ἀτμήτου καὶ ἐκάστου τῶν τμημάτων περιεχομένοις
ὁρθογωνίοις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

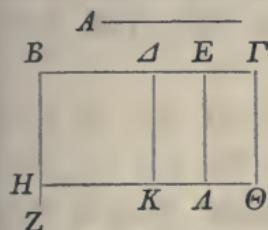
β'.

20 'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐκατέρου τῶν τμημάτων περι-
εχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς
ὅλης τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γὰρ ἡ ΑΒ τετμῆσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ
25 Γ σημεῖον λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχό-

1. ΒΖ] corr. ex ΖΒ V m. 2. 4. ΔΚ] KΔ B. 5. ΔΛ]
4 e corr. m. 2 F. 6. τό] (alt.) in ras. V (supra τῷ m. rec.).
7. ΗΒ] ΒΗ p. 8. τό] τῷ PV. 9. Post A ras. paullo
maiор linea F. τό] (alt.) τῷ PV. 10. ΒΗ] in ras. m. 2 V.
11. τό] (alt.) τῷ PV. 12. ἔστιν P. τῷ τε ὑπό] τοῖς ὑπό^{τε} F; τῷ corr. ex τοῖς m. 2 et post ὑπό ras. V; τῷ τε ὑπὸ τῶν

ducatur enim a B ad rectam $B\Gamma$ perpendicularis BZ [I, 11], et ponatur $BH = A$, et per H rectae $B\Gamma$ parallela ducatur $H\Theta$ [I, 31], per puncta autem A , E , Γ rectae BH parallelae ducantur AK , EA , $\Gamma\Theta$ [id.].

itaque $B\Theta = BK + \Delta A + E\Theta$. et
 $B\Theta = A \times B\Gamma$; nam rectis HB , $B\Gamma$
 comprehenditur, et $BH = A$. sed
 $BK = A \times B\Delta$; nam rectis HB ,
 $B\Delta$ comprehenditur, et $BH = A$. et
 $\Delta A = A \times \Delta E$; nam $\Delta K = BH$ [I, 34] = A . et
 praeterea similiter $E\Theta = A \times E\Gamma$. itaque

$$A \times B\Gamma = A \times B\mathcal{A} + A \times \mathcal{A}E + A \times E\Gamma.$$

Ergo si sunt duae rectae, et altera earum in quotlibet partibus secatur, rectangulum duabus rectis comprehensum aequale est rectangulis recta non secta et singulis partibus comprehensis; quod erat demonstrandum.

II.

Si recta linea utcumque secatur, rectangulum comprehensum tota et utraque parte aequale est quadrato totius.¹⁾

nam recta AB utecumque secetur in puncto Γ . dico,
esse $AB \times B\Gamma + BA \times A\Gamma = AB^2$.

1) Arithmetice: si $b + c = a$, erit $ab + ac = a^2$.

p. τῷ] om. F, m. 2 V. ὑπὸ] ὑπὸ τῶν p. 13. τῷ] m. 2 V, τοῖς F. ὑπὸ] ὑπὸ τῶν p. ΕΓ] ΕΓ περιεχομένοις ὁρθογωνίοις FV. γρ. τῷ τε ὑπὸ A, BΔ καὶ τῷ ὑπὸ A, ΔΕ καὶ ἐτι τῷ ὑπὸ A, ΕΓ F mg. m. 1. 14. ὁσιν P. 16. τοῖς] τῷ P. ὑπό τε] ὑ- in ras. p; τε ὑπό F. 17. περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ P. 20. ἔτυχε Vp. τό] P, F m. 1, V m. 1; τά Bp, F m. 2, V m. 2. 21. περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον] P, F m. 1, V m. 1; περιεχόμενα ὁρθογώνια ἵσα Bp, PV m. 2; in F -ον ter eras. 24. ἔτυχε Vp.

μενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ὑπὸ ΒΑ, ΑΓ περιεχομένου ὁρθογωνίου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνῳ.

⁵ Ἀναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ ΑΔΕΒ, καὶ ἥχθω διὰ τοῦ Γ ὁποτέρᾳ τῶν ΑΔ, ΒΕ παράλληλος ἡ ΓΖ.

¹⁰ Ἰσον δή ἐστι τὸ ΑΕ τοῖς ΑΖ, ΓΕ. καὶ ἐστι τὸ μὲν ΑΕ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγωνού, τὸ δὲ ΑΖ τὸ ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον· περιέχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν ΔΑ, ΑΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΔ τῇ ΑΒ· τὸ δὲ ΓΕ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ· ἵση γὰρ ἡ ΒΕ τῇ ΑΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ μετὰ τοῦ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετραγώνῳ.

¹⁵ Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἑκατέρου τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ὅλης τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

γ'.

²⁰ Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῇ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ προειρημένου τμήματος τετραγώνῳ.

²⁵ Εὐθεῖα γὰρ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ Γ· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ τε ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνου.

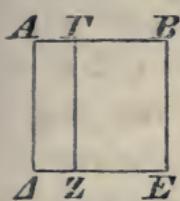
III. Pappus V p. 378, 8. 380, 14. 420, 11, 19. Eutocius in Archim. III p. 256, 5. Boetius p. 385, 9.

7. ἐστι] om. B.F.V. ΓΕ] e corr. V. ἐστι] ἐστιν P.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46], et ducatur per Γ utriusque $A\Delta$, BE parallella ΓZ [I, 31].

itaque $AE = AZ + \Gamma E$. et $AE = AB^2$, et

$$AZ = BA \times A\Gamma;$$

nam comprehenditur rectis ΔA , $A\Gamma$, et $A\Delta = AB$ [I def. 23]. praeterea

$$\Gamma E = AB \times B\Gamma;$$

nam $BE = AB$. itaque

$$BA \times A\Gamma + AB \times B\Gamma = AB^2.$$

Ergo si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et utraque parte comprehensum aequale est quadrato totius; quod erat demonstrandum.

III.

Si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et alterutra parte comprehensum aequale est rectangulo partibus comprehenso et quadrato partis nominatae.¹⁾

recta enim AB utcumque secetur in puncto Γ . dico, esse $AB \times B\Gamma = A\Gamma \times \Gamma B + B\Gamma^2$.

1) Arithmetice: $(a + b)a = ab + a^2$.

8. $AZ]$ ἀπὸ τῆς AZ F.	10. $A\Delta]$ ΔA F.	13. ἐστίν P.
14. γραμμή] del. in P.	ἔτνχε V p.	τό] τά B p, F m. 2, V m. 2.
15. περιεχόμενα ὁρθογώνια īσα B p, F m. 2, V m. 2.		
19. ἔτνχε V p.	21. ἐστίν P.	τε] supra m. rec. F. 23.
ἀπό] corr. ex νόπο p.	προειρημένου] προ-	m. 2 V. 24.
ἔτνχε V p.	25. Γ σημείον V p.	τε] om. P p. $A\Gamma]$
Γ in ras. V.	περιεχομένω] ὁρθογωνίω]	om. B p.

Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τὸ
ΓΔΕΒ, καὶ διήχθω ἡ ΕΔ ἐπὶ τὸ Ζ, καὶ διὰ τοῦ Α
ὅποτέρᾳ τῶν ΓΔ, ΒΕ παράλληλος ἥχθω ἡ ΑΖ. ἵσον
δὴ ἔστι τὸ ΑΕ τοῖς ΑΔ, ΓΕ· καὶ ἔστι τὸ μὲν ΑΕ
5 τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον· περι-
έχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΕ, ἵση δὲ ἡ ΒΕ τῇ
ΒΓ· τὸ δὲ ΑΔ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· ἵση γὰρ ἡ
ΔΓ τῇ ΓΒ· τὸ δὲ ΔΒ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον·
τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον
10 ἵσον ἔστι τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογω-
νίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνου.

Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον
ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ τε ὑπὸ τῶν τμημάτων περι-
15 εχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ προειρημένου
τμήματος τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

δ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ
ἀπὸ τῆς ὅλης τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς τε
20 ἀπὸ τῶν τμημάτων τετραγώνοις καὶ τῷ δἰς
ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

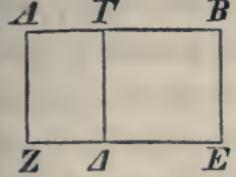
Εὐθεῖα γὰρ γραμμὴ ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν,
κατὰ τὸ Γ. λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ
25 τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον τὸ

IV. Theon in Ptolem. p. 184. Boetius p. 385, 13.

1. τῆς] τοῦ P. ΓΒ] ΒΓ Fp. 2. ΓΔΒΕ B, m. 2 V.
7. ΓΒ] Β e corr. p. γάρ] corr. ex ἄρα m. 2 F. 8. ΓΒ]

construatur enim in ΓB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46], et educatur $E\Delta$ ad Z , et per A utriusque $\Gamma\Delta$, BE parallela ducatur AZ [I, 31]. itaque $AE = A\Delta + \Gamma E$.

et $AE = AB \times BG$; nam comprehenditur rectis AB , BE , et $BE = BG$. et $A\Delta = AG \times GB$; nam $\Delta G = GB$. et $\Delta B = GB^2$. itaque $AB \times BG = AG \times GB + BG^2$.

Ergo si recta linea utcumque secatur, rectangulum tota et alterutra parte comprehensum aequale est rectangulo partibus comprehenso et quadrato partis nominatae; quod erat demonstrandum.

IV.

Si recta linea utcumque secatur, quadratum totius aequale est quadratis partium et duplo rectangulo partibus comprehenso.¹⁾

nam recta linea AB secetur utcumque in Γ . dico, esse $AB^2 = AG^2 + GB^2 + 2AG \times GB$.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$ [I, 46],

1) $(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab$.

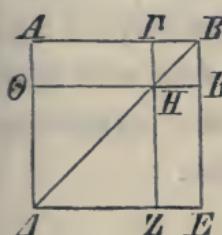
$B\Gamma F$. $\Gamma B]$ e corr. p. 11. $B\Gamma]$ ΓB Pp; corr. ex $A\Gamma F$ m. 2. 12. $\xi\tau\nu\xi\varepsilon\nu]$ PF, B sed ν eras.; $\xi\tau\nu\xi\varepsilon$ Vp. 13. $\dot{\nu}\pi\acute{o}$] ὕ- e corr. p. 15. $\pi\varrho\sigma\iota\varrho\eta\mu\acute{e}n\acute{o}v]$ προ- m. 2 V. 18. $\xi\tau\nu\xi\varepsilon$ Vp, B e corr. 22. $\gamma\acute{a}\varrho]$ m. 2 F. $\xi\tau\nu\xi\varepsilon$ Vp, B e corr. 23. $\Gamma\sigma\eta\mu\acute{e}t\acute{o}v$ V. 24. $\acute{e}\sigma\tau\acute{i}v$ P. $\tau\varepsilon]$ om. V. $\tau\acute{e}\tau\varrho\alpha\gamma\acute{a}\nu\acute{e}t\acute{o}s$ — 25. $\Gamma B]$ mg. m. 1 P. 25. $\tau\tilde{\omega}v]$ om. P.

ΑΔΕΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΒΔ, καὶ διὰ μὲν τοῦ
 ὁποτέρᾳ τῶν ΑΔ, ΕΒ παράλληλος ἥχθω ἡ ΓΖ, διὰ
 δὲ τοῦ Η ὁποτέρᾳ τῶν ΑΒ, ΔΕ παράλληλος ἥχθω ἡ
 ΘΚ. καὶ ἐπεὶ παράλληλός ἐστιν ἡ ΓΖ τῇ ΑΔ, καὶ
 5 εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν ἡ ΒΔ, ἡ ἐκτὸς γωνία ἡ ὑπὸ¹
 ΓΗΒ ἵση ἐστὶ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΑΔΒ.
 ἀλλ’ ἡ ὑπὸ ΑΔΒ τῇ ὑπὸ ΑΒΔ ἐστιν ἵση, ἐπεὶ καὶ
 πλευρὰ ἡ ΒΑ τῇ ΑΔ ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ ΓΗΒ
 ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ ΗΒΓ ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ
 10 ἡ ΒΓ πλευρᾶ τῇ ΓΗ ἐστιν ἵση· ἀλλ’ ἡ μὲν ΓΒ τῇ
 ΗΚ ἐστιν ἵση, ἡ δὲ ΓΗ τῇ ΚΒ· καὶ ἡ ΗΚ ἄρα τῇ
 ΚΒ ἐστιν ἵση· ἰσόπλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ ΓΗΚΒ. λέγω
 δή, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ παράλληλός ἐστιν
 ἡ ΓΗ τῇ ΒΚ [καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωκεν εὐθεῖα ἡ
 15 ΓΒ], αἱ ἄρα ὑπὸ ΚΒΓ, ΗΓΒ γωνίαι δύο ὁρθαῖς
 εἰσιν ἵσαι. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΚΒΓ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ
 ὑπὸ ΒΓΗ· ὥστε καὶ αἱ ἀπεναντίον αἱ ὑπὸ ΓΗΚ,
 ΗΚΒ ὁρθαῖ εἰσιν. ὁρθογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΓΗΚΒ·
 ἐδείχθη δὲ καὶ ἰσόπλευρον· τετράγωνον ἄρα ἐστίν·
 20 καὶ ἐστιν ἀπὸ τῆς ΓΒ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΘΖ
 τετράγωνόν ἐστιν· καὶ ἐστιν ἀπὸ τῆς ΘΗ, τουτέστιν
 [ἀπὸ] τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ΘΖ, ΚΓ τετράγωνα ἀπὸ τῶν
 ΑΓ, ΓΒ εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἐστὶ τὸ ΑΗ τῷ ΗΕ,
 καὶ ἐστι τὸ ΑΗ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· ἵση γὰρ ἡ ΗΓ
 25 τῇ ΓΒ· καὶ τὸ ΗΕ ἄρα ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ ΑΓ, ΓΒ·
 τὰ ἄρα ΑΗ, ΗΕ ἵσαι ἐστὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ.

2. ΓΖ] ΖΓΖ P. διὰ δέ] καὶ διὰ p. 3. ΑΒ] B in
 ras. p. Post παράλληλος in P est γραμμον punctis delet.
 4. ΓΖ] corr. ex ΖΓ F. 5. ΒΔ] ΔΒ p. 7. ἀλλά Vp.
 10. ἀλλά P Vp. 11. ΚΒ] B e corr. p; ΒΚ P. 12.
 ἐστιν ἵση] om. p. 13. ἐστί] ἐστίν P. 14.

et ducatur $B\Delta$, et per Γ utriusque $A\Delta$, EB parallela ducatur ΓZ [I, 30 et 31], per H autem utriusque AB , ΔE parallela ducatur ΘK . et quoniam ΓZ rectae $A\Delta$ parallela est, et in eas incidit $B\Delta$, angulus exterior ΓHB aequalis est angulo interior et opposito $A\Delta B$ [I, 29]. uerum $\angle A\Delta B = AB\Delta$, quoniam $BA = A\Delta$ [I, 5]. quare etiam $\angle \Gamma HB = H B \Gamma$. itaque etiam

$B\Gamma = \Gamma H$ [I, 6]. sed etiam $\Gamma B = HK$

[I, 34] et $\Gamma H = KB$ [id.]. quare etiam $HK = KB$. itaque aequilaterum est $\Gamma H K B$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam ΓH rectae BK parallela est, erunt $KB\Gamma + H\Gamma B$ duobus rectis aequales [I, 29]. uerum $\angle KB\Gamma$

rectus est. itaque etiam $\angle B\Gamma H$ rectus. quare etiam oppositi anguli ΓHK , HKB recti sunt [I, 34]. ergo $\Gamma H K B$ rectangulum est. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse. ergo quadratum est; et in ΓB constructum est. eadem de causa etiam ΘZ quadratum est; et in ΘH , hoc est $A\Gamma$ [I, 34] constructum est. itaque quadrata ΘZ , $K\Gamma$ in $A\Gamma$, ΓB constructa sunt. et quoniam $AH = HE$ [I, 43], et $AH = A\Gamma \times \Gamma B$

καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωνεν εὐθεῖα ἡ ΓΒ] add. Theon? (BF Vp); mg. m. 2 P. [ἐμπέπτωνεν] euān. F; [ἐνέπεσεν] B. εὐθεῖα] om. BF. 15. ΓΒ] B eras. p. ΗΓΒ] BΓΗ P. δύο] δυοῖν Vp. 16. ἵσαι εἰσὶν Vp. 17. αἱ] (prius) om. F. 18. ἔστι] ἔστιν P. 19. ἔστιν] PF; ἔστι nulgo. 20. ΓΒ] corr. ex BΓ m. 2 V; BΓ p. ΘΖ] e corr. p. 21. ἔστιν] (prius) PF; ἔστι nulgo. ΘΗ] ḦΘ F. 22. ἀπό] om. P; in F eras. ΚΓ] ΓΚ Pp. 23. εἰσὶν] F; ἔστιν P; εἰσὶ nulgo. ἔστι] ἔστιν P. 24. ἔστιν P. Ante ΗΓ ras. 1 litt. F. 25. Post ἄρα ras. V. ἔστιν PF. ΑΓ] τῶν ΑΓ Vp, F m. 2. 26. AH] corr. ex AB p. ἔστιν P.

ἔστι δὲ καὶ τὰ ΘΖ, ΓΚ τετράγωνα ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· τὰ ἄρα τέσσαρα τὰ ΘΖ, ΓΚ, ΑΗ, ΗΕ ἵσα ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ. ἀλλὰ τὰ ΘΖ,
5 ΓΚ, ΑΗ, ΗΕ ὅλον ἔστι τὸ ΑΔΕΒ, ὃ ἔστιν ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ἀπὸ 10 τῆς ὅλης τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς τε ἀπὸ τῶν τμημάτων τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

[Πόρισμα.

'Εκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐν τοῖς τετραγώνοις 15 χωρίοις τὰ περὶ τὴν διάμετρον παραλληλόγραμμα τετράγωνά ἔστιν].

ε'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὸ ὑπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων 20 περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ἡμιτείας τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω εἰς μὲν ἵσα κατὰ

IV. πόρ. De Proclo p. 304 n. ad IV, 15.
p. 385, 17.

V. Boetius

1. ἔστιν P. τά] τό F; corr. m. 2. τετράγωνον F;
corr. m. 2. 2. τά] (alt.) om. F. ἔστιν P. 3. τε] m. 2
V. 4. ὁρθογώνια φ. τά] τὰ τέσσαρα P. ΘΖ] Θ in
ras. V; ZΘ B. 5. ΗΕ] Η e corr. p. ἔστιν P. ΑΔΕΒ

(nam $H\Gamma = \Gamma B$), erit etiam $HE = A\Gamma \times \Gamma B$. itaque $AH + HE = 2 A\Gamma \times \Gamma B$. uerum etiam quadrata ΘZ , ΓK in $A\Gamma$, ΓB constructa sunt. ergo $\Theta Z + \Gamma K + AH + HE = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2 A\Gamma \times \Gamma B$. sed $\Theta Z + \Gamma K + AH + HE = A\Delta EB = AB^2$. itaque $AB^2 = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2 A\Gamma \times \Gamma B$.

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadratum totius aequale est quadratis partium et duplo rectangulo partibus comprehenso; quod erat demonstrandum.¹⁾.

V.

Si recta linea in partes aequales et inaequales secat, rectangulum inaequalibus partibus totius comprehensum cum quadrato rectae inter sectiones positae aequale est quadrato dimidiae.²⁾

nam recta quaelibet AB in aequales partes sece-

1) Etiam Campanus hic duas demonstrationes habet, quarum prior reiectae, altera neque huic neque reiectae similis est. de hac habet: „sed hac uia non patet correlarium, sicut uia praecedenti patet, unde prima est autori magis consona.“ nam corollarium et ipse habet. itaque fortasse Theone antiquius est.

$$2) ab + \left(\frac{a+b}{2} - b\right)^2 = \left(\frac{a+b}{2}\right)^2.$$

τετράγωνον V. 6. *AB τετράγωνον*] (prius) mg. m. 2 V; in textu ras. 2—3 litt. *τετράγωνον*] mg. m. 2 F. 7. *ἐστίν* P.

τε] om. p. *τῶν*] m. 2 F. 9. *ἔτυχεν*] B; *ἔτυχε* uulgo. 10. *ἐστίν* P. *τε*] om. p. 12. Sequitur alia demonstratio, quam Augustum secutus in appendicem reieci. 13. *πόρισμα* — 16. *ἐστίν*] add. Theon? (BFVp); mg. m. rec. P. 14. *τούτων* P. *φανερόν* *ἐστίν* V. 18. *εἰς*] supra m. 1 V. 19. *εἰς* *ἄνισα* p. 21. *ἐστίν* P.

τὸ Γ, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Δ· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνῳ.

Ἄναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τὸ
 5 ΓΕΖΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ BE, καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ ὁποτέρᾳ τῶν ΓΕ, ΒΖ παράλληλος ἥχθω ἡ ΔΗ, διὰ
 δὲ τοῦ Θ ὁποτέρᾳ τῶν ΑΒ, EZ παράλληλος πάλιν
 ἥχθω ἡ ΚΜ, καὶ πάλιν διὰ τοῦ Α ὁποτέρᾳ τῶν
 ΓΛ, ΒΜ παράλληλος ἥχθω ἡ ΑΚ. καὶ ἐπεὶ ἵσον
 10 ἔστι τὸ ΓΘ παραπλήρωμα τῷ ΘΖ παραπληρώματι,
 κοινὸν προσκείσθω τὸ ΔΜ· ὅλον ἄρα τὸ ΓΜ ὅλῳ
 τῷ ΔΖ ἵσον ἔστιν. ἀλλὰ τὸ ΓΜ τῷ ΑΔ ἵσον ἔστιν,
 ἐπεὶ καὶ ἡ ΑΓ τῇ ΓΒ ἔστιν ἵση· καὶ τὸ ΑΔ ἄρα τῷ
 ΔΖ ἵσον ἔστιν. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΘ· ὅλον ἄρα
 15 τὸ ΑΘ τῷ ΜΝΞ γνώμονι ἵσον ἔστιν. ἀλλὰ τὸ ΑΘ
 τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ ἔστιν· ἵση γὰρ ἡ ΔΘ τῇ ΔΒ·
 καὶ ὁ ΜΝΞ ἄρα γνώμων ἵσος ἔστι τῷ ὑπὸ ΑΔ, ΔΒ.
 κοινὸν προσκείσθω τὸ ΛΗ, ὃ ἔστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς
 ΓΔ· ὁ ἄρα ΜΝΞ γνώμων καὶ τὸ ΛΗ ἵσα ἔστι τῷ
 20 ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ
 ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ. ἀλλὰ ὁ ΜΝΞ γνώμων καὶ
 τὸ ΛΗ ὅλον ἔστι τὸ ΓΕΖΒ τετράγωνον, ὃ ἔστιν ἀπὸ
 τῆς ΓΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον ὁρ-
 θογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνου ἵσον ἔστι
 25 τῷ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνῳ.

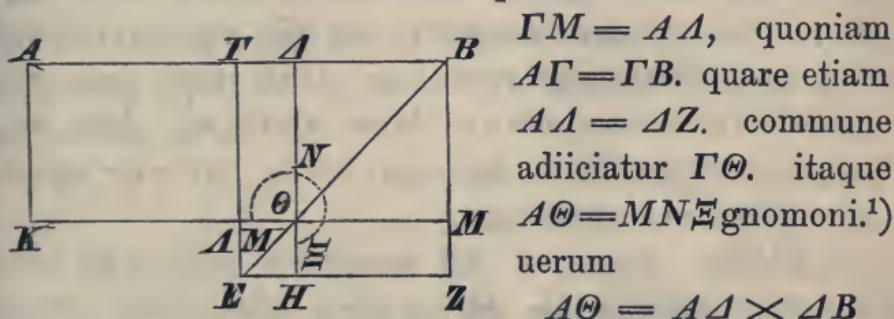
3. ἔστιν P. τετραγώνῳ] om. B; comp. add. m. 2 F.

5. ΓΕΖΒ] in ras. p. BE] B in ras. F. 6. ΒΖ] ZB F.
 διὰ δὲ] καὶ διά V. 7. πάλιν] om. p, m. 2 V. 8. καὶ πάλιν
 — 9. ἡ ΑΚ] mg. m. rec. P. 10. ΘΖ] ZΘ F. 12. ἵσον ἔστιν]
 (alt.) ἔστιν ἵσον V. 13. ἐπεὶ — ἵση] mg. m. 2 V (ἵση ἔστι).
 14. ἔστιν ἵσον V. ἔστιν] P, comp. m. 2 F; ἔστι Bp. 15.

tur in I' , in inaequales autem in Δ . dico, esse

$$\Delta A \times \Delta B + \Gamma \Delta^2 = \Gamma B^2.$$

construatur enim in ΓB quadratum $\Gamma E Z B$ [I, 46], et ducatur BE , et per Δ utriusque ΓE , BZ parallela ducatur ΔH , per Θ autem utriusque AB , EZ parallela ducatur KM [I, 30.31], et rursus per Δ utriusque ΓA , $B M$ parallela ducatur $A K$. et quoniam $\Gamma \Theta = \Theta Z$ [I, 43], commune adiiciatur ΔM . itaque $\Gamma M = \Delta Z$. uerum

$\Gamma M = \Delta A$, quoniam
 $\Delta \Gamma = \Gamma B$. quare etiam
 $\Delta A = \Delta Z$. commune
adiiciatur $\Gamma \Theta$. itaque
 $\Delta \Theta = MN \Sigma$ gnomoni.¹⁾
uerum

$$\Delta \Theta = \Delta A \times \Delta B$$

(nam $\Delta \Theta = \Delta B$); quare etiam $MN \Sigma = \Delta A \times \Delta B$. commune adiiciatur ΔH , quod aequale est $\Gamma \Delta^2$. itaque $MN \Sigma + \Delta H = \Delta A \times \Delta B + \Gamma \Delta^2$. sed

$$MN \Sigma + \Delta H = \Gamma E Z B = \Gamma B^2.$$

itaque $\Delta A \times \Delta B + \Gamma \Delta^2 = \Gamma B^2$.

1) Cum littera M in figura, quam ex ed. Basil. recepimus, bis usurpetur, non sine causa pro $MN \Sigma$ a Gregorio scriptum est $N \Sigma O$, ut prop. VI. sed non audeo contra codd. mutare.

$MN \Sigma$ γνώμων] P; Campanus; ΔZ καὶ ΔA Theon (BFV; pro ΔA in F ΔA ; ΔA καὶ ΔZ p.). τὸ $A \Theta$] τὸ μὲν $A \Theta$ Bp.

16. γὰρ ἡ] ἡ γάρ P. $\Delta \Theta$] ΔB p. ΔB] $\Delta \Theta$ ἔστι p.

Post ΔB add. Theon: τὰ δὲ $Z \Delta$, ΔA ἔστιν ὁ $MN \Sigma$ γνώμων B ($Z \Delta A$), F, V (prius Δ in ras.), p (ὁ $MN \Sigma$ ἔστι); om. P.

17. καὶ] om. p. τῷ] τὸ F. ὑπὸ τῶν p. 19. ἔστιν P.

20. περιεχομένων ὁρθογωνίων F. 21. ἀλλὰ] ἀλλ' F; ἀλλὰ καὶ V. 23. ΓB] post ras. 1 litt. V; $B \Gamma$ p. 24. ἀπὸ τῆς] supra m. 2 F; ἀπὸ P. ἔστιν PV.

'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα,
τὸ ὑπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων περιεχόμενον
ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τε-
τραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνῳ.
5 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ
δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ὑπὸ τῆς
ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τῆς προσκειμένης
10 περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς
ἡμισείας τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς
συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς προσ-
κειμένης τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ AB τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ
15 σημεῖον, προσκείσθω δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας
ἡ $B\Delta$ λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν $A\Delta$, ΔB περιεχόμενον
ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς PB τετραγώνου ἵσον
ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς $\Gamma\Delta$ τετραγώνῳ.

'Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς $\Gamma\Delta$ τετράγωνον τὸ
20 $\Gamma E Z \Delta$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔE , καὶ διὰ μὲν τοῦ B
σημείου ὁποτέρᾳ τῶν $E\Gamma$, ΔZ παράλληλος ἥχθω ἡ
 BH , διὰ δὲ τοῦ Θ σημείου ὁποτέρᾳ τῶν AB , EZ
παράλληλος ἥχθω ἡ KM , καὶ ἔτι διὰ τοῦ A ὁποτέρᾳ
τῶν $\Gamma\Lambda$, ΔM παράλληλος ἥχθω ἡ AK .

25 'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ AG τῇ TB , ἵσον ἔστι καὶ
τὸ AA τῷ $\Gamma\Theta$. ἀλλὰ τὸ $\Gamma\Theta$ τῷ ΘZ ἵσον ἔστιν. καὶ

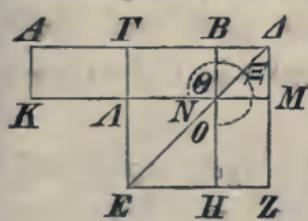
VI. Schol. in Archim. III p. 383. Boetius p. 385, 22.

1. γραμμὴ P. εἰς ἄνισα p. 4. ἔστιν PV. 8. ἐπ'
εὐθεῖας, τὸ ὑπό] in ras. V. 9. προσκειμένῃ] -σ- supra p.
προσκειμένης V, et p sed corr. m. 1. 11. ἔστιν V. 12.
προσκειμένης] -σ- insert. p. Post hoc uerbum legitur ὡς ἀπό

Ergo si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, rectangulum partibus inaequalibus totius comprehensum cum quadrato rectae inter sectiones positae aequale est quadrato dimidiae; quod erat demonstrandum.

VI.

Si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia quaedam recta ei in directum adiicitur, rectangulum tota cum adiecta et adiecta comprehensum cum quadrato dimidiae aequale est quadrato in dimidia adiectaque descripto.¹⁾

nam recta aliqua AB in duas partes aequales secetur in puncto Γ , et alia quaedam recta $B\Delta$ ei in directum adiiciatur. dico, esse $A\Delta \times \Delta B + \Gamma B^2 = \Gamma\Delta^2$.

construatur enim in $\Gamma\Delta$ quadratum $\Gamma E Z \Delta$, et ducatur ΔE , et per B punctum utriusque $E\Gamma$, ΔZ parallela ducatur BH , per Θ autem punctum utriusque AB , EZ parallela ducatur KM , et praeterea per A utriusque $\Gamma\Delta$, ΔM parallela ducatur AK . iam quoniam $A\Gamma = \Gamma B$, erit etiam $A\Delta = \Gamma\Theta$. sed $\Gamma\Theta = \Theta Z$ [I, 43]. quare etiam $A\Delta = \Theta Z$. commune adiiciatur ΓM .

1) $(2a + b)b + a^2 = (a + b)^2$.

μιᾶς ἀναγραφέντι in p, P mg. m. rec., Zamberto; om. Boetius, Campanus, P m. 1, B, V m. 1; in F fuit a m. 1 (restant... αγραφέντι), sed τετραγώνῳ φ; ὡς ἀπὸ μιᾶς V mg. m. 2. 18. ἔστιν V. 20. ἐπεξευχθῷ — 21. $\Delta Z]$ mg. m. rec. P. 21. $E\Gamma]$ ΓE Pp. $\Delta Z]$ $Z\Delta$ φ. 22. $\sigmaημείον]$ om. p. $AB]$ $AB\Delta$ p, $A\Delta$ P. 25. $A\Gamma]$ in ras. V. ἔστιν V. 26. ἀλλά ἀλλὰ κατ F. ἵσον ἔστιν] P; ἵσον F, ἵσον ἔστι B; ἔστιν ἵσον Vp.

τὸ ΑΔ ἄρα τῷ ΘΖ ἐστιν ἵσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΜ· ὅλον ἄρα τὸ ΑΜ τῷ ΝΞΟ γνώμονί ἐστιν ἵσον. ἀλλὰ τὸ ΑΜ ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ· ἵση γάρ ἐστιν ἡ ΔΜ τῇ ΔΒ· καὶ ὁ ΝΞΟ ἄρα γνώμων
 5 ἵσος ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ [περιεχομένῳ δροθογωνίῳ]. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΛΗ, ὃ ἐστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετραγώνῳ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον δροθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ΝΞΟ γνώμονι καὶ τῷ ΛΗ.
 10 ἀλλὰ ὁ ΝΞΟ γνώμων καὶ τὸ ΛΗ ὅλον ἐστὶ τὸ ΓΕΖΔ τετράγωνον, ὃ ἐστιν ἀπὸ τῆς ΓΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ περιεχόμενον δροθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΔ τετραγώνῳ.
 15 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ὑπὸ τῆς ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τῆς προσκειμένης περιεχόμενον δροθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ἡμισείας τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας
 20 καὶ τῆς προσκειμένης τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ξ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς τῶν τμημάτων τὰ συναμφότερα τετράγωνα ἴσα ἐστὶ τῷ τε δἰς
 25 ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος περιεχομένῳ δροθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ

1. ΑΑ] ΛΑ P.

ἄρα] om. F.

ΘΖ] corr. ex ΖΘ V.

itaque $AM = N\Xi O$. uerum $AM = A\Delta \times \Delta B$; nam $\Delta M = \Delta B$. quare etiam $N\Xi O = A\Delta \times \Delta B$. commune adiiciatur AH , quod est $B\Gamma^2$. itaque

$$A\Delta \times \Delta B + \Gamma B^2 = N\Xi O + AH.$$

sed $N\Xi O + AH = GEZ\Delta = \Gamma\Delta^2$. erit igitur

$$A\Delta \times \Delta B + \Gamma B^2 = \Gamma\Delta^2.$$

Ergo si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia quaedam recta ei in directum adiicitur, rectangulum tota cum adiecta et adiecta comprehensum cum quadrato dimidiae aequale est quadrato in dimidia adiectaque descripto; quod erat demonstrandum.

VII.

Si recta linea utcunque secatur, quadratum totius et quadratum alterutrius partis simul sumpta aequalia sunt duplo rectangulo tota et parte nominata comprehenso cum quadrato reliquae partis.¹⁾

1) $(a+b)^2 + a^2 = 2(a+b)a + b^2$.

2. ΓM] in ras. V. $N\Xi O$] N in ras. V. γνώμωνι F.
 3. ἔστιν FV. 4. ΔB] B eras. V. $N\Xi O$] N corr. ex M V
 5. ἔστιν V. περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ] om. Pp. 8. ΓB]
 $B\Gamma$ V. τετραγώνῳ φ. 9. ἔστιν FV. 10. ἔστιν V.
 $GEZ\Delta$] Z in ras. V. 11. $\Gamma\Delta$] in ras. V. 12. ὁρθογώνιον] ὁρθο- in ras. m. 1 p. 13. ΓB] $B\Gamma$ Vp. ἔστιν V.
 $\alphaπὸ τῆς \Gamma\Delta$] ΓB φ seq. lacuna. 15. γραμμῇ] seq. ras. 4
 litt. V. προσθῇ P. 17. προσκειμένῃ] σ insert. m. 1 p, ut
 breui post et lin. 20. 19. ἔστιν V. 20. Ante τετραγώνῳ
 in Fp: ὡς απὸ μιᾶς ἀναγραφέντι; idem post τετραγώνῳ in-
 sert. in V m. 1? ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :~ BF; om. V. 22.
 $\xi\tauvχe$ p. 24. ἔστιν F. τε] δέ P; corr. m. 1. 28. $\xi\tauvχe$
 Fp.

τὸ Γ σημεῖον· λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν *AB*, *BΓ* τετράγωνα ἵσα ἔστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς *ΓΑ* τετραγώνῳ.

Αναγεγράφθω γὰρ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνον τὸ 5 ΑΔΕΒ· καὶ παταγεγράφθω τὸ σχῆμα.

Ἐπεὶ οὖν ἵσον ἔστὶ τὸ AH τῷ HE, κοινὸν προσκείσθω τὸ ΓΖ· ὅλον ἄρα τὸ AZ ὅλῳ τῷ ΓΕ ἵσον ἔστιν· τὰ ἄρα AZ, ΓΕ διπλάσιά ἔστι τοῦ AZ. ἀλλὰ τὰ AZ, ΓΕ ὁ ΚΛΜ ἔστι γνώμων καὶ τὸ ΓΖ τετρά-10 γωνον· ὁ ΚΛΜ ἄρα γνώμων καὶ τὸ ΓΖ διπλάσιά ἔστι τοῦ AZ. ἔστι δὲ τοῦ AZ διπλάσιον καὶ τὸ δὶς ὑπὸ τῶν AB, BΓ· ἵση γὰρ ἡ BΖ τῇ BΓ· ὁ ἄρα ΚΛΜ γνώμων καὶ τὸ ΓΖ τετράγωνον ἵσον ἔστὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν AB, BΓ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ΔΗ, ὃ 15 ἔστιν ἀπὸ τῆς AG τετράγωνον· ὁ ἄρα ΚΛΜ γνώμων καὶ τὰ BH, HΔ τετράγωνα ἵσα ἔστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν AB, BΓ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς AG τετραγώνῳ. ἀλλὰ ὁ ΚΛΜ γνώμων καὶ τὰ BH, HΔ τετράγωνα ὅλον ἔστὶ τὸ ΑΔΕΒ καὶ τὸ ΓΖ, 20 ἐξ ἔστιν ἀπὸ τῶν AB, BΓ τετράγωνα· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AB, BΓ τετράγωνα ἵσα ἔστὶ τῷ [τε] δὶς ὑπὸ τῶν AB, BΓ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς AG τετραγώνου.

Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ώς ἔτυχεν, τὸ 25 ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τὸ ἀφ' ἐνὸς τῶν τμημάτων τὰ συναμφότερα τετράγωνα ἵσα ἔστὶ τῷ τε δὶς ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2. ἔστιν PFV. 3. ΓΑ] AG BV. 6. ἐπεὶ οὖν] Pp; ἐπεὶ BF, V m. 1; καὶ add. V m. 2. 7. ἔστιν ἵσον p. 8.

nam recta AB secetur utcunque in puncto Γ . dico,
esse $AB^2 + BG^2 = 2 AB \times BG + GA^2$.

construatur enim in AB quadratum $A\Delta EB$, et
describatur figura.¹⁾ iam quoniam $AH = HE$ [I, 43],
commune adiiciatur ΓZ . itaque $AZ = \Gamma E$. quare

$$AZ + \Gamma E = 2 AZ. \text{ uerum}$$

$$AZ + \Gamma E = KAM + \Gamma Z.$$

itaque $KAM + \Gamma Z = 2 AZ$. sed
 $2 AB \times BG = 2 AZ$; nam $BZ = BG$.
itaque $KAM + \Gamma Z = 2 AB \times BG$.
commune adiiciatur ΔH , quod est AG^2 .
itaque $KAM + BH + HA = 2 AB \times BG + AG^2$.
sed $KAM + BH + HA = A\Delta EB + \Gamma Z = AB^2$
 $+ BG^2$. erunt igitur

$$AB^2 + BG^2 = 2 AB \times BG + AG^2.$$

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadratum
totius et quadratum alterutrius partis aequalia sunt
rectangulo tota et parte nominata comprehenso cum
quadrato reliquae partis; quod erat demonstrandum.

1) Sc. eadem, quae in praecedentibus propositionibus, ita
ut ducatur diametrum $B\Delta$ et per Γ rectis $A\Delta$, BE parallela
 ΓN , per H rectis AB , ΔE parallela ΘZ .

ἔστι B. τά] τό p. διπλάσιον p. ἔστιν PV. AZ]
corr. ex BZ m. 1 p. 9. τά] τό p et post ras. 2 litt. F.
ἔστι] ἔστιν V, supra m. 2 F. 10. διπλάσιον p. 11. ἔστιν
FV. Post ἔστι 1 litt. eras. V. τοῦ] e corr. p. 12. BZ]
ZB p. 13. ἔστιν V. τῷ] corr. ex τό m. 2 V. 14. BG]
BG περιεχομένω ὁρθογωνίῳ p. 16. ἔστιν FV. τε] δέ P;
corr. m. 1. 18. ἀλλ F. 19. ἔστιν V. 20. ᾧ] supra m. 1
F. ἀπό] τὰ ἀπό F. τῶν] τῆς comp. p. BG] om. P;
corr. m. rec. 21. ἔστιν V (ν eras.). τε] om. P. 22.
περιεχόμενα φ. μετὰ τοῦ] καὶ τῷ p. 23. τετραγώνῳ p.
24. ἔτυχε p. 26. ἔστιν V. 27. προειρημένον P.

η'.

'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ, ὡς ἔτυχεν, τὸ τετράκις ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ 5 λοιποῦ τμήματος τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπό τε τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ *AB* τετμήσθω, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον· λέγω, ὅτι τὸ τετράκις ὑπὸ τῶν *AB*, 10 *BΓ* περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AG* τετραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *AB*, *BΓ* ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

'Εκβεβλήσθω γὰρ ἐπ' εὐθείας [*τῇ AB εὐθεῖα*] ἡ *BΔ*, καὶ κείσθω τῇ *GB* ἵση ἡ *BΔ*, καὶ ἀναγεγράφθω 15 ἀπὸ τῆς *AΔ* τετράγωνον τὸ *AEZΔ*, καὶ καταγεγράφθω διπλοῦν τὸ σχῆμα.

'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ *GB* τῇ *BΔ*, ἀλλὰ ἡ μὲν *GB* τῇ *HK* ἐστιν ἵση, ἡ δὲ *BΔ* τῇ *KN*, καὶ ἡ *HK* ἄρα τῇ *KN* ἐστιν ἵση. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ *PR* τῇ *PO* 20 ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *BΓ* τῇ *BΔ*, ἡ δὲ *HK* τῇ *KN*, ἵσον ἄρα ἐστὶ καὶ τὸ μὲν *GK* τῷ *KΔ*, τὸ δὲ *HP* τῷ *PN*. ἀλλὰ τὸ *GK* τῷ *PN* ἐστιν ἵσον· παραπληρώματα γὰρ τοῦ *GO* παραλληλογράμμου· καὶ τὸ *KΔ* ἄρα τῷ *HP* ἵσον ἐστίν· τὰ τέσσαρα ἄρα τὰ 25 *AK*, *GK*, *HP*, *PN* ἵσα ἀλλήλοις ἐστίν. τὰ τέσ-

2. ἔτυχε p. 3. τετράκης V, corr. m. 2. 5. ἐστίν FV.

ἀπό τε] *BV*; τε ἀπό *Pp*; ἀπό *F*. 7. ἀναγραφέντι] -τι postea add. *F*. 8. ἔτυχε p. 9. τετράκης V; corr. m. 2.

11. τετραγώνῳ p. 13. γάρ] om. *F*. τῇ *AB* εὐθεῖα] *Theon?* (*BVFp*; εὐθείᾳ *B*); m. rec. *P*. 14. ἵση τῇ *GB P*. *ΓΒ*] *BΓ F*. *BΔ*] *ΔB V*; corr. m. 2. 17. *ΓΒ*] *BΓ P*. ἀλλ' *F*. 18. *BΔ*] *ΔB V*, corr. m. 2. *KN*]

VIII.

Si recta linea utcunque secatur, quadruplum rectangulum tota et alterutra parte comprehensum cum quadrato reliquae partis aequale est quadrato in tota simul cum parte nominata constructo.¹⁾

nam recta AB utcunque secetur in puncto Γ . dico, esse $4 \ AB \times BG + AG^2 = (AB + BG)^2$.

producatur enim in directum AB , ut fiat $B\Delta$, et ponatur $B\Delta = \Gamma B$, et in $A\Delta$ construatur quadratum $AEZ\Delta$, et figura duplex describatur.²⁾

iam quoniam $\Gamma B = B\Delta$, et
 $\Gamma B = HK$, $B\Delta = KN$, erit etiam
 $HK = KN$. eadem de causa etiam
 $PR = PO$. et quoniam $BG = B\Delta$,
 $HK = KN$, erit $\Gamma K = KA$,
 $HP = PN$. uerum $\Gamma K = PN$;
 nam supplementa sunt parallelo-
 grammi ΓO [I, 43]. quare etiam
 $K\Delta = HP$. ergo quattuor ΔK , ΓK , HP , PN

VIII. Pappus V p. 428, 21.

1) $4(a+b)a+b^2 = [(a+b)+a]^2$.

2) H. e. ducta diametro ΔE , ducantur $B\Delta$, $\Gamma\Theta$ rectis ΔZ , AE parallelae, MN et ZO rectis $A\Delta$, EZ ; u. p. 137 not. 1; sed ibi duas tantum parallelae ducuntur, hic quattuor; quare figura duplex uocatur.

KH V, corr. m. 2. HK] e corr. V. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha]$ PFp; om. BV. 19.
 KN] KHV ; corr. m. 2. $\kappa\alpha\dot{\iota}$ $\dot{\eta}$ ΠP] in ras. V. 20. $\dot{\eta}]$ $\dot{\eta}$ $\mu\epsilon\nu$
 Bp. BG] ΓB p. 21. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PFV. $\kappa\alpha\dot{\iota}]$ om. B. $\mu\epsilon\nu]$
 om. P. $K\Delta$] $B\Delta$ P; in ras. est in V. 22. PN] (prius) NP Pp.
 Dein add. $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ in ras. V. 23. $\gamma\grave{\alpha}\varrho$ $\varepsilon\iota\sigma\iota$ p. 24. $\tau\dot{\omega}]$ corr. ex $\tau\dot{\omega}$
 F. $K\Delta$] $B\Delta$ P. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha]$ supra F. HP] PN p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$
 $\dot{\iota}\sigma\sigma\sigma$ p. $\tau\dot{\epsilon}\sigma\sigma\alpha\varrho\alpha]$ om. p. $\tau\dot{\alpha}]$ om. p., $\tau\dot{\omega}$ B. 25. ΔK]
 ΓK Pp. ΓK] in ras. V; $K\Delta$ Pp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu]$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota$ Bp; $\varepsilon\iota\sigma\iota$ V.

σαρα ἄρα τετραπλάσιά ἔστι τοῦ ΓΚ. πάλιν ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ ΓΒ τῇ ΒΔ, ἀλλὰ ἡ μὲν ΒΔ τῇ BK, τοντ-
 ἔστι τῇ ΓΗ ἵση, ἡ δὲ ΓΒ τῇ HK, τοντέστι τῇ HP,
 ἔστιν ἵση, καὶ ἡ ΓΗ ἄρα τῇ HP ἵση ἔστιν. καὶ ἐπεὶ
 5 ἵση ἔστιν ἡ μὲν ΓΗ τῇ HP, ἡ δὲ ΠΡ τῇ PO, ἵσον
 ἔστι καὶ τὸ μὲν AH τῷ MP, τὸ δὲ ΠΛ τῷ PZ.
 ἀλλὰ τὸ MP τῷ ΠΛ ἔστιν ἵσον· παραπληρώματα γὰρ
 τοῦ ΜΛ παραλληλογράμμου· καὶ τὸ AH ἄρα τῷ PZ
 ἵσον ἔστιν· τὰ τέσσαρα ἄρα τὰ AH, MP, ΠΛ, PZ
 10 ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν· τὰ τέσσαρα ἄρα τοῦ AH ἔστι
 τετραπλάσια. ἐδείχθη δὲ καὶ τὰ τέσσαρα τὰ ΓΚ, ΚΔ,
 HP, PN τοῦ ΓΚ τετραπλάσια· τὰ ἄρα δικτώ, ἢ περι-
 ἔχει τὸν ΣΤΤ γνώμονα, τετραπλάσιά ἔστι τοῦ AK.
 καὶ ἐπεὶ τὸ AK τὸ ὑπὸ τῶν AB, BD ἔστιν· ἵση γὰρ
 15 ἡ BK τῇ BD· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB, BD
 τετραπλάσιόν ἔστι τοῦ AK. ἐδείχθη δὲ τοῦ AK τε-
 τραπλάσιος καὶ ὁ ΣΤΤ γνώμων· τὸ ἄρα τετράκις
 ὑπὸ τῶν AB, BD ἵσον ἔστι τῷ ΣΤΤ γνώμονι. κοι-
 νὸν προσκείσθω τὸ ΞΘ, ὃ ἔστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς AG
 20 τετραγώνῳ· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB, BD περι-
 εχόμενον δρυθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ AG τετραγώνου
 ἵσον ἔστι τῷ ΣΤΤ γνώμονι καὶ τῷ ΞΘ. ἀλλὰ ὁ ΣΤΤ
 γνώμων καὶ τὸ ΞΘ ὅλον ἔστι τὸ AEZΔ τετράγωνον,
 ὃ ἔστιν ἀπὸ τῆς AD· τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν AB,
 25 BD μετὰ τοῦ ἀπὸ AG ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ AD τετρα-
 γώνῳ· ἵση δὲ ἡ BD τῇ BG. τὸ ἄρα τετράκις ὑπὸ τῶν
 AB, BG περιεχόμενον δρυθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ AG
 τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς AD, τοντέστι τῷ
 ἀπὸ τῆς AB καὶ BG ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ.

1. ἔστιν] ἔστιν PV; εἰσι p. 2. ΓΒ] BG F. ἀλλ' F.
 BK] supra ser. Δ m. 2 V; mg. ἡ BG ἄρα τῇ ΓΗ ἔστιν ἵση V.

inter se aequalia sunt. ergo

$$\Delta K + \Gamma K + HP + PN = 4 \Gamma K.$$

rursus quoniam $\Gamma B = B\Delta$ et $B\Delta = BK = \Gamma H$ et $\Gamma B = HK = HP$, erit etiam $\Gamma H = HP$. et quoniam $\Gamma H = HP$ et $PR = PO$, erit etiam $AH = MP$ [I, 36] et $PL = PZ$ [id.]. uerum $MP = PL$; nam supplementa sunt parallelogrammi MA [I, 43]. quare etiam $AH = PZ$. itaque quattuor AH, MP, PL, PZ inter se aequalia sunt. quare $AH + MP + PL + PZ = 4 AH$. sed demonstratum est etiam

$$\Gamma K + K\Delta + HP + PN = 4 \Gamma K.$$

ergo octo spatia gnomonem ΣTT efficientia = 4 AK . et quoniam $AK = AB \times B\Delta$ (nam $BK = B\Delta$), erit $4 AB \times B\Delta = 4 AK$. sed demonstratum est etiam $\Sigma TT = 4 AK$. quare $4 AB \times B\Delta = \Sigma TT$. commune adiiciatur $\Xi\Theta$, quod aequale est $A\Gamma^2$. itaque $4 AB \times B\Delta + A\Gamma^2 = \Sigma TT + \Xi\Theta$. sed

$$\Sigma TT + \Xi\Theta = AEZ\Delta = A\Delta^2.$$

itaque $4 AB \times B\Delta + A\Gamma^2 = A\Delta^2$. sed $B\Delta = B\Gamma$. itaque $4 AB \times B\Gamma + A\Gamma^2 = A\Delta^2 = (AB + B\Gamma)^2$.

3. ΓH] H eras. V. $\tilde{\iota}\sigma\eta$] PF, $\tilde{\iota}\sigma\eta$ ἔστιν B, ἔστιν $\tilde{\iota}\sigma\eta$ p et in ras. V. τοντέστι τῇ $H\Gamma$ $\tilde{\iota}\sigma\eta$ ἔστι mg. m. 2 V. τοντέστιν B. 4. ἔστιν $\tilde{\iota}\sigma\eta$ Vp. ἔστιν] (alt.) ἔστι B. 6. ἔστιν PV. μέν] om. P. 9. ἔστιν $\tilde{\iota}\sigma\eta$ Vp. ἔστιν] F; ἔστι PB. τά] (alt.) τό P. 10. ἔστιν] εἰσί V; ἔστι B. τετραπλάσιά ἔστι τοῦ AH p; τοῦ AH τετραπλάσιά ἔστιν P. 12. ἀ περιέχουσι p; ἀπεριέχει F. 13. γνώμονα τά FV. ἔστι] ἔστιν P; om. V. AK ἔστιν V. 14. ὑπό] ἀπό F. $B\Delta$] BK P. γάρ] γάρ οὐτί V. 15. BK] KB P. 16. ἔστιν PV; om. B. AK ἔστιν B. τετραπλασίων p. 18. ἔστιν V. τῷ] corr. ex τό m. 2 B. 21. $A\Gamma$] PB, F m. 1; τῆς $A\Gamma$ Vp, m. 2 F. 22. ἔστιν FV. τῷ] (alt.) corr. ex τό F. ἀλλ, F. 23. ἔστιν PFV. 25. $A\Gamma$] τῆς $A\Gamma$ p. ἔστιν V. $A\Delta$] τῆς $A\Delta$ Vp. 27. $B\Gamma$] $B\Delta$ B, corr. m. 2. $A\Gamma$] τῆς $A\Gamma$ Vp, τῆς φ. 28. ἔστιν PV. τοντέστιν V. 29. οὐτί] om. p.

Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ, ὡς ἔτυχεν, τὸ τετράκις ὑπὸ τῆς ὅλης καὶ ἐνὸς τῶν τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τε τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰρημένου τμήματος ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντι τετραγώνῳ. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

Ἐὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ εἰς ἵσα καὶ ἄνισα, τὰ ἀπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων 10 τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου.

Εὐθεῖα γάρ τις ἡ AB τετμηθω εἰς μὲν ἵσα κατὰ τὸ Γ , εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Δ . λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν AD , AB τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG , GD τετραγώνων.

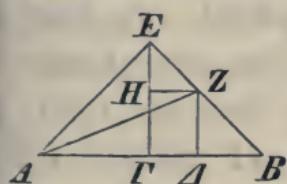
"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Γ τῇ AB πρὸς ὁρθὰς ἡ GE , καὶ κείσθω ἵση ἐκατέρᾳ τῶν AG , GB , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EA , EB , καὶ διὰ μὲν τοῦ Δ τῇ EG παράλληλος ἡχθω ἡ ΔZ , διὰ δὲ τοῦ Z τῇ AB ἡ ZH , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ AZ . καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ AG τῇ GE , ἵση ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ EAG γωνία τῇ ὑπὸ AEG . καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἔστιν ἡ πρὸς τῷ Γ , λοιπαὶ ἄρα αἱ ὑπὸ EAG , AEG μιᾶς ὁρθῆς ἵσαι εἰσίν· καὶ εἰσιν ἵσαι· ἡμίσεια ἄρα ὁρθῆς ἔστιν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ GEA , GAE .

1. ἐὰν ἄρα — 6. τετραγώνῳ] om. p. 1. ἔτυχε V. 2. τετράκις] mg. m. 2 V. 4. ἔστιν F. ἀπό τε] τε ἀπό PBV; ἀπό F. 5. προειρημένον P. 9. εἰς ἄνισα p. 10. ἔστιν FV. τε] postea add. m. 2 F. ἡμισείας] corr. ex μεταξύ m. 2 F. 11. καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς μεταξύ] om. F; corr. m. rec., sed euan. 15. ἔστιν V. ἀπὸ τῶν] om. F. 18. τῶν] in

Ergo si recta linea utcunque secatur, quadruplum rectangulum tota et alterutra parte comprehensum cum quadrato reliquae partis aequale est quadrato in tota simul cum parte nominata descripto; quod erat demonstrandum.

IX.

Si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, quadrata in partibus inaequalibus totius descripta duplo maiora sunt quadrato dimidiae cum quadrato rectae inter sectiones positae.¹⁾

nam recta aliqua AB in aequales partes secatur in Γ , in inaequales uero in Δ . dico, esse $A\Delta^2 + \Delta B^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2)$.

ducatur enim a Γ ad rectam AB perpendicularis GE [I, 11], et ponatur aequalis utriusque $A\Gamma$, ΓB , et ducantur EA , EB , et per Δ rectae EG parallela ducatur ΔZ , per Z autem rectae AB parallela ZH , et ducatur AZ . et quoniam $A\Gamma = GE$, erit etiam $\angle EAG = AE\Gamma$ [I, 5]. et quoniam angulus ad Γ situs rectus est, reliqui $EAG + AE\Gamma$ uni recto aequales erunt [I, 32]. et sunt aequales. itaque uterque angulus

IX. Boetius p. 386, 3.

$$1) a^2 + b^2 = 2 \left[\left(\frac{a+b}{2} \right)^2 + \left(\frac{a+b}{2} - b \right)^2 \right].$$

ras. F V. ΓB] B eras. V, B e corr. F. 19. EA] AE P.
20. AB] PBF; AB παράλληλος ἡχθω Vp. $\dot{\eta}$ ZH] om. F
(lacun. 4—5 litt.). 22. ἔστι] ἔστιν PFV. $E\Delta\Gamma$] E
supra scr. m. 1 V. γωνία] om. p. $AE\Gamma$] ΓEA p. 23.
 $\tau\bar{\omega}$] τό F, corr. m. 2. 24. εἰσιν] (prius) εἰσιν BVp. 25. ἐκα-
τέρω (in ras. V) ἄρα τῶν ὑπὸ $AE\Gamma$, $E\Delta\Gamma$ ἡμίσειά ἔστιν ὁρ-
θῆς Vp.

διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἔκατέρα τῶν ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ
 ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΕΒ ὁρθή
 ἐστιν. καὶ ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΗΕΖ ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς,
 ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΕΗΖ· ἵση γάρ ἐστι τῇ ἐντὸς καὶ
 5 ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΕΓΒ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΕΖΗ
 ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς· ἵση ἄρα [ἐστὶν] ἡ ὑπὸ ΗΕΖ
 γωνία τῇ ὑπὸ ΕΖΗ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ ΕΗ τῇ ΗΖ
 ἐστιν ἵση. πάλιν ἐπεὶ ἡ πρὸς τῷ Β γωνία ἡμίσειά
 ἐστιν ὁρθῆς, ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ ΖΔΒ· ἵση γάρ πάλιν
 10 ἐστὶ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον τῇ ὑπὸ ΕΓΒ· λοιπὴ
 ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΖΔ ἡμίσειά ἐστιν ὁρθῆς· ἵση ἄρα ἡ
 πρὸς τῷ Β γωνία τῇ ὑπὸ ΔΖΒ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ
 ΖΔ πλευρᾶς τῇ ΔΒ ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ
 ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵσον ἐστὶ καὶ τὸ ἀπὸ ΑΓ τῷ ἀπὸ ΓΕ·
 15 τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΕ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι
 τοῦ ἀπὸ ΑΓ. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΕ ἵσον ἐστὶ¹
 τὸ ἀπὸ τῆς ΕΑ τετράγωνον· ὁρθὴ γὰρ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ
 γωνία· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΕΑ διπλάσιόν ἐστι τοῦ ἀπὸ
 τῆς ΑΓ. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΕΗ τῇ ΗΖ, ἵσον
 20 καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΕΗ τῷ ἀπὸ τῆς ΗΖ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν ΕΗ, ΗΖ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 ΗΖ τετραγώνου. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΖ τετρα-
 γώνοις ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΕΖ τετράγωνον· τὸ ἄρα
 ἀπὸ τῆς ΕΖ τετράγωνον διπλάσιόν ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς
 25 ΗΖ. ἵση δὲ ἡ ΗΖ τῇ ΓΔ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΕΖ δι-
 πλάσιόν ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ. ἐστι δὲ καὶ τὸ ἀπὸ
 τῆς ΕΑ διπλάσιον τοῦ ἀπὸ τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ἀπὸ
 τῶν ΑΕ, ΕΖ τετράγωνα διπλάσιά ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν

1. διὰ τά — 2. ὁρθῆς] mg. in ras. V. 1. ὑπό] supra m. 2
 F. ΕΒΓ, ΓΕΒ p. 4. ἐστιν P; comp. supra V. 5. ἀπεναν-
 τίας p. 6. ἐστὶν] om. P. 7. ΕΗ] ΗΕ p. τῇ] πλευρᾶς τῇ
 Vp; πλευρᾶς add. mg. m. 1 F. 9. πάλιν ἐστί] ἐστι πάλιν P; ἐστὶ

ΓEA , ΓAE dimidius recti est. eadem de causa etiam uterque angulus ΓEB , $EB\Gamma$ dimidius est recti. quare $\angle AEB$ rectus est. et quoniam $\angle HEZ$ dimidius est recti, rectus autem est EHZ (nam aequalis est angulo interiori et opposito $E\Gamma B$ [I, 29]), reliquus $\angle EZH$ dimidius est recti. ergo $\angle HEZ = EZH$. quare etiam $EH = HZ$ [I, 6]. rursus quoniam angulus ad B situs dimidius est recti, angulus autem $Z\Delta B$ rectus (nam rursus angulo interiori et opposito $E\Gamma B$ aequalis est [I, 29]), erit reliquus angulus $BZ\Delta$ dimidius recti. itaque angulus ad B situs aequalis est angulo ΔZB . quare etiam $Z\Delta = \Delta B$ [I, 6]. et quoniam $A\Gamma = \Gamma E$, erit etiam $A\Gamma^2 = \Gamma E^2$. itaque $A\Gamma^2 + \Gamma E^2 = 2A\Gamma^2$. sed $EA^2 = A\Gamma^2 + \Gamma E^2$ (nam $\angle A\Gamma E$ rectus est) [I, 47]. itaque $EA^2 = 2A\Gamma^2$. rursus quoniam $EH = HZ$, erit etiam $EH^2 = HZ^2$. quare $EH^2 + HZ^2 = 2HZ^2$. uerum $EZ^2 = EH^2 + HZ^2$ [I, 47]. itaque $EZ^2 = 2HZ^2$. sed $HZ = \Gamma\Delta$ [I, 34]. itaque $EZ^2 = 2\Gamma\Delta^2$. uerum etiam $EA^2 = 2A\Gamma^2$. itaque $AE^2 + EZ^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2)$. sed $AZ^2 = AE^2 + EZ^2$

- supra F. 11. $BZ\Delta$] ΔZB P. 12. ΔZB] $BZ\Delta$ p. 13.
 $Z\Delta$] PF; ΔZ BVp. 14. $\xi\sigma\tau\iota$] om. B, supra F. $A\Gamma$]
PB, F m. 1; $\tau\eta\varsigma A\Gamma$ Vp, F m. 2 (ΓA , sed corr.). ΓE] $\tau\eta\varsigma \Gamma E$
Vp, F m. 2. 15. $\tau\alpha \ddot{\alpha}\varrho\alpha \dot{\alpha}\pi\dot{\alpha} \tau\omega\varsigma A\Gamma$] $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}\gamma\omega\nu\varsigma$ seq. lac.
3 litt. φ. $\tau\omega\varsigma$] $\tau\eta\varsigma$ comp. p. 16. $A\Gamma$] $\tau\eta\varsigma$
 $A\Gamma$ Vp, F m. 2. $\xi\sigma\tau\iota\varsigma$ F V. 17. $\tau\omega\varsigma$] om. F. EA] AE
Pp. 18. $\dot{\alpha}\pi\dot{\alpha}$] $\dot{\nu}\pi\dot{\alpha}$ φ (non F). EA] AE P et V m. 1.
 $\xi\sigma\tau\iota\varsigma$ PV. 19. $\tau\eta\varsigma$] om. P. EH] in ras. V. $\dot{\iota}\sigma\varsigma$]
PBF; $\dot{\iota}\sigma\varsigma$ $\xi\sigma\tau\iota$ Vp. 20. EH] HE P et F, sed corr. 21.
 $\xi\sigma\tau\iota\varsigma$ V. 23. $\xi\sigma\tau\iota$] supra V. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}\gamma\omega\nu\varsigma$] PF; om. BVp.
24. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}\gamma\omega\nu\varsigma$] punctis del. P. $\xi\sigma\tau\iota\varsigma$ V. 25. HZ] Z
in ras. m. 2 V. $\dot{\iota}\sigma\varsigma$ δέ — 26. $\Gamma\Delta$] mg. m. 2 V. $\dot{\iota}\sigma\varsigma$ δέ η
 HZ $\tau\eta\varsigma \Gamma\Delta$] $\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\alpha} \tau\omega\dot{\alpha}\pi\dot{\alpha} \tau\eta\varsigma HZ$ $\dot{\iota}\sigma\varsigma$ $\xi\sigma\tau\iota \tau\omega\dot{\alpha}\pi\dot{\alpha} \tau\varsigma \Gamma\Delta$ P.
26. $\xi\sigma\tau\iota\varsigma$ V. 27. EA] in ras. V; AE p. $\tau\omega\varsigma$] $\xi\sigma\tau\iota$ (comp.)
 $\tau\omega\varsigma$ φ. 28. AE] inter A et E ras. 1 litt. F. $\xi\sigma\tau\iota\varsigma$ V.

*ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΕ, ΕΖ ἵσου
ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΑΖ τετράγωνον· ὁρθὴ γάρ ἔστιν ἡ
ὑπὸ ΑΕΖ γωνία· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΖ τετράγωνον
διπλάσιόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ. τῷ δὲ ἀπὸ⁵
τῆς ΑΖ ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς
τῷ Δ γωνία· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΖ διπλάσιά
ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων. ἵση δὲ ἡ
ΔΖ τῇ ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα
διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.*

*10 'Εὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ εἰς ἴσα καὶ ἄνισα,
τὰ ἀπὸ τῶν ἀνίσων τῆς ὅλης τμημάτων τετράγωνα
διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ¹⁰
τῆς μεταξὺ τῶν τομῶν τετραγώνου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.*

i'.

*15 'Εὰν εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῆ δίχα, προστεθῆ
δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ἀπὸ τῆς
ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς προσ-
κειμένης τὰ συναμφότερα τετράγωνα διπλάσιά
ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ²⁰
τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμισείας καὶ τῆς
προσκειμένης ως ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντος τε-
τραγώνου.*

*Εὐθεῖα γάρ τις ἡ ΑΒ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ,
προσκείσθω δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας ἡ ΒΔ·²⁵
λέγω, ὅτι τὰ ἀπὸ τῶν ΑΔ, ΔΒ τετράγωνα διπλάσιά
ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΔ τετραγώνων.*

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς

2. ἔστιν V. τετράγωνον] om. p. ἔστιν] om. B, supra
m. 1 F. 4. ἔστιν V. τῶν] (alt.) τῆς BF. 5. ἴσα ἔστι i p.
ΔΖ] corr. ex ΑΖ F. 7. ἔστιν FV. τῶν ἀπό] om. F.

(nam AEZ rectus est) [I, 47]. ergo

$$AZ^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2).$$

uerum $\Delta\Delta^2 + \Delta Z^2 = AZ^2$ (nam angulus ad Δ situs

rectus est). itaque $\Delta\Delta^2 + \Delta Z^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2)$.

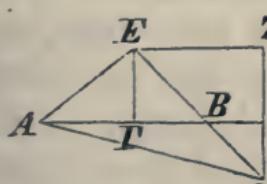
uerum $\Delta Z = \Delta B$. itaque

$$\Delta\Delta^2 + \Delta B^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2).$$

Ergo si recta linea in partes aequales et inaequales secatur, quadrata in partibus inaequalibus totius descripta duplo maiora sunt quadrato dimidiae cum quadrato rectae inter sectiones positae; quod erat demonstrandum.

X.

Si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia recta ei in directum adiicitur, quadratum totius simul cum adiecta et quadratum adiectae simul sumpta duplo maiora sunt quadrato dimidiae et quadrato rectae ex dimidia et adiecta compositae.¹⁾

nam recta aliqua AB in duas partes aequales secetur in Γ , et alia recta $B\Delta$ ei in directum adiiciatur. dico, esse

$$\Delta\Delta^2 + \Delta B^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma\Delta^2).$$

ducatur enim a puncto Γ ad rectam AB perpen-

X. Boetius p. 386, 7.

1) $(2a+b)^2 + b^2 = 2[a^2 + (a+b)^2]$.

8. $\Delta Z]$ Z in ras. V.	9. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V.	12. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V.	$\tau\omega\nu$ (alt.)
add. m. 2 V.	18. $\tau\alpha]$ om. F.	19. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P.V.	20. $\tau\iota$
insert. m. 2 F.	21. $\dot{\alpha}\nu\alpha\gamma\rho\alpha\varphi\acute{e}\nu\tau\iota$ $\tau\tau\varrho\alpha\gamma\acute{\omega}\nu\varphi$ P.		26. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V.

ἡ ΓΕ, καὶ κείσθω ἵση ἐκατέρᾳ τῶν ΑΓ, ΓΒ, καὶ
 ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΕΑ, ΕΒ· καὶ διὰ μὲν τοῖς Ε τῇ
 ΑΔ παράλληλος ἥχθω ἡ EZ, διὰ δὲ τοῖς Δ τῇ ΓΕ
 παράλληλος ἥχθω ἡ ZΔ. καὶ ἐπεὶ εἰς παραλλήλους
 5 εὐθείας τὰς ΕΓ, ZΔ εὐθεῖά τις ἐνέπεσεν ἡ EZ, αἱ
 ὑπὸ ΓΕΖ, EZΔ ἄρα δυσὶν ὀρθαῖς ἵσαι εἰσίν· αἱ
 ἄρα ὑπὸ ΖΕΒ, EZΔ δύο ὀρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν· αἱ
 δὲ ἀπ' ἐλασσόνων ἡ δύο ὀρθῶν ἐκβαλλόμεναι συμπί-
 πτουσιν· αἱ ἄρα ΕΒ, ZΔ ἐκβαλλόμεναι ἐπὶ τὰ B, Δ
 10 μέρη συμπεσοῦνται. ἐκβεβλήσθωσαν καὶ συμπιπτέω-
 σαν κατὰ τὸ H, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΗ. καὶ ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ ΑΓ τῇ ΓΕ, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΑΓ
 τῇ ὑπὸ ΑΕΓ· καὶ ὀρθὴ ἡ πρὸς τῷ Γ· ἡμίσεια ἄρα
 ὀρθῆς [ἔστιν] ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΕΑΓ, ΑΕΓ. διὰ τὰ
 15 αὐτὰ δὴ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΓΕΒ, ΕΒΓ ἡμίσειά
 ἔστιν ὀρθῆς· ὀρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΕΒ. καὶ ἐπεὶ
 ἡμίσεια ὀρθῆς ἔστιν ἡ ὑπὸ ΕΒΓ, ἡμίσεια ἄρα ὀρθῆς
 καὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΗ. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΒΔΗ ὀρθὴ·
 ἵση γάρ ἔστι τῇ ὑπὸ ΔΓΕ· ἐναλλάξ γάρ· λοιπὴ ἄρα
 20 ἡ ὑπὸ ΔΗΒ ἡμίσειά ἔστιν ὀρθῆς· ἡ ἄρα ὑπὸ ΔΗΒ
 τῇ ὑπὸ ΔΒΗ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ BΔ
 πλευρᾶ τῇ HΔ ἔστιν ἵση· πάλιν, ἐπεὶ ἡ ὑπὸ ΕHZ
 ἡμίσειά ἔστιν ὀρθῆς, ὀρθὴ δὲ ἡ πρὸς τῷ Z· ἵση γάρ
 ἔστι τῇ ἀπεναντίον τῇ πρὸς τῷ Γ· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ²
 25 ΖΕΗ ἡμίσειά ἔστιν ὀρθῆς· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΕHZ
 γωνία τῇ ὑπὸ ΖΕΗ· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ HZ πλευρᾶ

3. τοῦ Δ τῇ ΓΕ] τοῦ Δ ΓΕ φ. ΓΕ] ΓΕ πάλιν P.

4. ZΔ] PF; ΔΖ BVp. 5. ΕΓ, ZΔ] in ras. V, ΓΕ, ΔΖ p.

7. ΖΕΒ] in ras. m. 2 F. EZΔ] Δ in ras. V. ἐλάττωνες

p. 8. ἀπ'] PV; ἀπό BFp. 12. ἔστιν PV. ΕΑΓ] PB,

in ras. V; ΑΕΓ p, in ras. F. 13. ΑΕΓ] PB, in ras. V;

ΕΑΓ Fr. 14. ἔστιν] om. P, supra F. 16. ΑΕΒ] EB et

dicularis ΓE , et ponatur utriusque $A\Gamma$, ΓB aequalis, et ducantur EA , EB . et per E rectae $A\Delta$ parallela ducatur EZ , per Δ autem rectae ΓE parallela ducatur $Z\Delta$. et quoniam in rectas parallelas $E\Gamma$, $Z\Delta$ recta aliqua incidit EZ , anguli $\Gamma EZ + EZ\Delta$ duobus rectis aequales sunt [I, 29]. itaque $ZEB + EZ\Delta$ duobus rectis minores sunt. quae autem ex angulis minoribus, quam sunt duo recti, educuntur rectae, concurrunt [$\alpha\ell\tau.$ 5]. itaque EB , $Z\Delta$ ad partes B , Δ educatae concurrent. educantur et concurrant in H , et ducatur AH . et quoniam $A\Gamma = \Gamma E$, erit $\angle EA\Gamma = AE\Gamma$ [I, 5]. et angulus ad Γ positus rectus est. itaque uterque angulus $EA\Gamma$, $AE\Gamma$ dimidius est recti [I, 32]. eadem de causa etiam uterque angulus ΓEB , $EB\Gamma$ dimidius est recti. ergo $\angle AEB$ rectus est. et quoniam $\angle EB\Gamma$ dimidius recti est, etiam $\angle ABH$ dimidius est recti [I, 15]. sed $\angle BAH$ rectus est; nam aequalis est angulo $\Delta\Gamma E$ (alternus enim est) [I, 29]. itaque qui relinquitur angulus ΔHB dimidius est recti. erit igitur $\angle \Delta HB = \Delta BH$; quare etiam $B\Delta = H\Delta$ [I, 6]. rursus quoniam $\angle EH\Gamma$ dimidius recti est et angulus ad Z positus rectus (nam aequalis est opposito angulo ad Γ [I, 34]), erit, qui relinquitur, angulus ZEH dimidius recti [I, 32]. itaque $\angle EH\Gamma = ZEH$. quare etiam $H\Gamma = EZ$ [I, 6]. et quoniam

inter has litt. 1 litt. eras. F. 17. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$] $\ddot{\alpha}\varrho\alpha \dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$ p et supra F. 18. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. $\dot{\nu}\alpha\ell]$ om. p. 19. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. $\gamma\acute{\alpha}\varrho$] supra m. 2 F. 20. ΔHB] ΔBH V, corr. m. 2. $\dot{\eta}\mu\acute{\iota}\sigma\iota\alpha$ — ΔHB] om. P. ΔHB] litt. HB e corr. V. 21. ΔBH] H e corr. V. $\dot{\iota}\sigma\eta \dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$ p. $B\Delta$] ΔB p. 22. $H\Delta$] ΔH Pp. 24. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$ PFV. 25. $EH\Gamma$] ZEH p. 26. ZEH] EHZ p. HZ] in ras. m. 2 V; ZE p et F m. 2.

τῇ EZ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ [ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΓΑ,] ἵσον ἔστι [καὶ] τὸ ἀπὸ τῆς ΕΓ τετράγωνον τῷ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετραγώνῳ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΕΓ, ΓΑ τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΑ τετραγώνου.

5 τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΕΓ, ΓΑ ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς EA· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EA τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς AG τετραγώνου. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ZH τῇ EZ, ἵσον ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ZH τῷ ἀπὸ τῆς ZE· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν HZ, ZE διπλάσιά ἔστι

10 τοῦ ἀπὸ τῆς EZ. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν HZ, ZE ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς EH· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EH διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς EZ. ἵση δὲ ἡ EZ τῇ ΓΔ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς EH τετράγωνον διπλάσιόν ἔστι τοῦ ἀπὸ τῆς ΓΔ. ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς EA διπλάσιον τοῦ

15 ἀπὸ τῆς AG· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AE, EH τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ τετραγώνων. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν AE, EH τετραγώνοις ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς AH τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς AH διπλάσιόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς

20 AH ἵσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν AD, ΔΗ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AD, ΔΗ [τετράγωνα] διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ [τετραγώνων]. ἵση δὲ ἡ ΔΗ τῇ ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν AD, ΔΒ [τετράγωνα] διπλάσιά ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν AG, ΓΔ τετραγώνων.

25 Ἐὰν ἄρα εὐθεῖα γραμμὴ τμηθῇ δίχα, προστεθῇ δέ τις αὐτῇ εὐθεῖα ἐπ' εὐθείας, τὸ ἀπὸ τῆς ὅλης σὺν τῇ προσκειμένῃ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς προσκειμένης τὰ συν-· αμφότερα τετράγωνα διπλάσιά ἔστι τοῦ τε ἀπὸ τῆς

1. EZ] ZE P; ZH p et F m. 2. ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ
ΓΔ] om. P. ΕΓ] AG p. ΓΔ] in ras. m. 2 V; ΓΕ p.
2. ἔστιν V. καὶ] om. P. τῆς] om. P. ΕΓ] E in ras.

$E\Gamma^2 = \Gamma A^2$, erunt $E\Gamma^2 + \Gamma A^2 = 2\Gamma A^2$. sed
 $EA^2 = E\Gamma^2 + \Gamma A^2$ [I, 47].

itaque $EA^2 = 2A\Gamma^2$. rursus quoniam $ZH = EZ$, erit $ZH^2 = ZE^2$. itaque $HZ^2 + ZE^2 = 2EZ^2$. sed $EH^2 = HZ^2 + ZE^2$ [I, 47]. itaque $EH^2 = 2EZ^2$. uerum $EZ = \Gamma A$ [I, 34]. ergo $EH^2 = 2\Gamma A^2$. et demonstratum est etiam $EA^2 = 2A\Gamma^2$. itaque

$$AE^2 + EH^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma A^2).$$

sed $AH^2 = AE^2 + EH^2$ [I, 47]. itaque
 $AH^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma A^2)$.

sed $AH^2 = AA^2 + AH^2$ [id.]. ergo

$$AA^2 + AH^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma A^2).$$

uerum $AH = AB$. itaque

$$AA^2 + AB^2 = 2(A\Gamma^2 + \Gamma A^2).$$

Ergo si recta linea in duas partes aequales secatur, et alia recta ei in directum adiicitur, quadratum totius simul cum adiecta et quadratum adiectae simul

- V; $A\Gamma$ p. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 3. ΓA] ΓE p. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}\gamma\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 4. ΓA] corr. ex $A\Gamma$ V; $A\Gamma$ p. 5. $E\Gamma$, ΓA] $A\Gamma$, ΓE p. EA] $A E$ P; AE $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$ p. 6. $\tau\tilde{\eta}s$] $\tau\omega\nu$ F. EA $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] AE p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 8. ZH] PF, V m. 2; HZ B, V m. 1; EZ p. EZ] ZE P; ZH p. ZH] HZ P, EZ p; ZH $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$ V et m. 2 F (comp.). 9. ZE] ZH p, ZE $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$ V et F m. 2 (comp.). HZ] PF, V m. 1; ZH B, V m. 2; EZ p. ZE] ZH $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$ p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 10. EZ , ZH p. 11. EH $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$ V p, comp. supra F. 12. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 13. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 14. EA] corr. ex $E\Delta$ m. 1 P; AE p. 15. $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ $\dot{\alpha}\pi\acute{o}$] φ , seq. - $\pi\sigma$ m. 1 (del. φ). EH] HE F. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 16. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 17. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 18. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. p. 19. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 20. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 21. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. P. $\delta\iota\pi\lambda\acute{s}\iota\sigma\iota\sigma$ φ (non F). $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 22. $\Gamma\Delta$] in ras. V. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] om. P. 23. $\tau\epsilon\tau\varrho\acute{a}g\omega\nu\sigma\sigma$] P; om. BFVp. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V. 26. $\ddot{\alpha}\iota\iota\eta\sigma$ φ . 27. $\tau\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\alpha}\dot{\alpha}$] om. PB; m. 2 insert. F. 28. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\iota\nu$ V.

ἡμισείας καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς συγκειμένης ἐκ τε τῆς ἡμι-
σείας καὶ τῆς προσκειμένης ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀναγραφέντος
τετραγώνου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ια'.

5 Τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τεμεῖν ὥστε τὸ ὑπὸ¹
τῆς ὄλης καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν τμημάτων περι-
εχόμενον δρθογώνιον ἵσον εἶναι τῷ ἀπὸ τοῦ
λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

"Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ AB . δεῖ δὴ τὴν AB
10 τεμεῖν ὥστε τὸ ὑπὸ τῆς ὄλης καὶ τοῦ ἑτέρου τῶν τμη-
μάτων περιεχόμενον δρθογώνιον ἵσον εἶναι τῷ ἀπὸ²
τοῦ λοιποῦ τμήματος τετραγώνῳ.

'Αναγεγράφω γὰρ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνον τὸ
 $AB\Delta\Gamma$, καὶ τετμήσθω ἡ AG δίχα κατὰ τὸ E ση-
15 μεῖον, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ BE , καὶ διήχθω ἡ GA ἐπὶ³
τὸ Z , καὶ κείσθω τῇ BE ἵση ἡ EZ , καὶ ἀναγεγράφθω
ἀπὸ τῆς AZ τετράγωνον τὸ $Z\Theta$, καὶ διήχθω ἡ $H\Theta$
ἐπὶ τὸ K λέγω, ὅτι ἡ AB τέτμηται κατὰ τὸ Θ , ὥστε
τὸ ὑπὸ τῶν AB , $B\Theta$ περιεχόμενον δρθογώνιον ἵσον
20 ποιεῖν τῷ ἀπὸ τῆς $A\Theta$ τετραγώνῳ.

'Ἐπειδὴ γὰρ εὐθεῖα ἡ AG τέτμηται δίχα κατὰ τὸ E ,
πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ZA , τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΓZ , ZA
περιεχόμενον δρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς AE τε-
τραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς EZ τετραγώνῳ. Ἱση
25 δὲ ἡ EZ τῇ EB . τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΓZ , ZA μετὰ
τοῦ ἀπὸ τῆς AE ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ EB . ἀλλὰ τῷ ἀπὸ

2. ἀναγραφέντος τετραγώνον] corr. ex ἀναγραφέντι τετρα-
γώνῳ m. 1 P. Prop. XI cum praecedenti coniunxit V; corr.
et numerum add. m. 2. 5. -σαν εὐθεῖ- in ras. p. 6. τμη-
μάτων] seq. ras. 3 litt. V. 8. τετραγώνον F. 14. $AB\Delta\Gamma$]

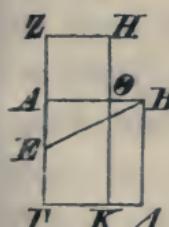
sumpta duplo maiora sunt quadrato dimidiae et quadrato rectae ex dimidia et adiecta compositae; quod erat demonstrandum.

XI.

Datam rectam ita secare, ut rectangulum tota et alterutra parte comprehensum quadrato reliquae partis aequale sit.

Sit data recta AB . oportet igitur rectam AB ita secare, ut rectangulum tota et alterutra parte comprehensum quadrato reliquae partis aequale sit.

construatur enim in AB quadratum $AB\Gamma\Gamma$ [I, 46], et $\Gamma\Gamma$ in duas partes aequales secetur in puncto E ,

 et ducatur BE , et $\Gamma\Gamma$ ad Z educatur, et ponatur $EZ = BE$, et construatur in AZ quadratum $Z\Theta$ [id.], et educatur $H\Theta$ ad K . dico, rectam AB ita sectam esse in Θ , ut faciat $AB \times B\Theta = A\Theta^2$.

nam quoniam recta $\Gamma\Gamma$ in duas partes aequales secta est in E , et ei adiecta est $Z\Gamma$, erit

$$\Gamma Z \times Z\Gamma + AE^2 = EZ^2 \text{ [prop. VI].}$$

sed $EZ = EB$. itaque $\Gamma Z \times Z\Gamma + AE^2 = EB^2$.

XI. Boetius p. 386, 15.

$AB\Gamma\Gamma B$, AB , insertis $\Gamma\Gamma$ m. 2 F, $\Gamma\Gamma\Gamma B$ p. 17. $Z\Theta
 $ZH\Theta A$ p; in FV post Z et post Θ 1 litt. eras. διήχθω]
 $\delta\iota$ - supra m. 2 F. 20. ποιεῖν] PF; εἰναι Bp et post ras. 2
 litt. V. τῷ] mg. m. 2 p. 24. ἔστι] comp. supra m. 1 V.
 $\alpha\pi\omega$] φ, seq. πό m. 1. EZ] in ras. F. 25. ΓZ, ZΓ]
 in ras. F. seq. ὁρθογώνιον φ, quod cum seq. μετά in mg.
 transit. μετά] PB et sine dubio F m. 1; περιεχόμενον ὁρ-
 θογώνιον μετά Vp, et P m. 2. 26. απὸ τῆς] om. P. AE
 $\tau\epsilon\tau\varphi\alpha\gamma\omega\nu$ Vp, F m. 2. ἔστιν V. EB] PB, τῆς EB F,
 $\tau\epsilon\tau\varphi\alpha\gamma\omega\nu$ add. m. 2; τῆς EB $\tau\epsilon\tau\varphi\alpha\gamma\omega\nu$ Vp.$

EB ἵσα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν *BA*, *AE* ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ *A* γωνία· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *GZ*. *ZA* μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς *AE* ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *BA*, *AE*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς *AE* λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ 5 τῶν *GZ*, *ZA* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς *AB* τετραγώνῳ. καὶ ἐστι τὸ μὲν ὑπὸ τῶν *GZ*, *ZA* τὸ *ZK*· ἵση γὰρ ἡ *AZ* τῇ *ZH*· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς *AB* τὸ *AD*· τὸ ἄρα *ZK* ἵσον ἐστὶ τῷ *AD*. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ *AK*· λοιπὸν ἄρα τὸ *ZΘ* τῷ *ΘΔ* ἵσον 10 ἐστίν. καὶ ἐστι τὸ μὲν *ΘΔ* τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ*· ἵση γὰρ ἡ *AB* τῇ *BΔ*· τὸ δὲ *ZΘ* τὸ ἀπὸ τῆς *AΘ*· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ *ΘA* τετραγώνῳ.

'*H* ἄρα δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ *AB* τέτμηται κατὰ τὸ 15 Θ ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΘ* περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ποιεῖν τῷ ἀπὸ τῆς *ΘA* τετραγώνῳ· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

i β'.

'*En* τοῖς ἀμβλυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς 20 τετράγωνον μεῖζόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπό τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ [τῆς ἀπολαμβανομένης] ἐκτὸς ὑπὸ 25 τῆς καθέτου πρὸς τῇ ἀμβλείᾳ γωνίᾳ.

"*Εστω* ἀμβλυγώνιον τρίγωνον τὸ *ABG* ἀμβλεῖαν

1. τῆς *EB* Vp, F m. 2 (*EB* corr. ex *EΔ*). ἐστίν V.
 3. ἐστίν V, comp. supra F. 4. τῆς *AE* τετράγωνον p. 5.
 ὁρθογώνιον] om. P. ἐστίν V. 6. ἐστίν V. 7. *AZ*] *ZA*
 p, et V sed corr. m. 2. 8. ἐστίν V. 9. *ΘΔ*] *ΔΘ* B et V

sed $BA^2 + AE^2 = EB^2$; nam angulus ad A positus rectus est [I, 47]. itaque

$$\Gamma Z \times ZA + AE^2 = BA^2 + AE^2.$$

subtrahatur, quod commune est, AE^2 . itaque

$$\Gamma Z \times ZA = AB^2.$$

et $\Gamma Z \times ZA = ZK$; nam $AZ = ZH$. et $AB^2 = AA$. itaque $ZK = AA$. subtrahatur, quod commune est, AK . itaque $Z\Theta = \Theta A$. et $\Theta A = AB \times B\Theta$; nam $AB = BA$. et $Z\Theta = A\Theta^2$. itaque $AB \times B\Theta = \Theta A^2$.

Ergo data recta AB in Θ ita secta est, ut faciat

$$AB \times B\Theta = \Theta A^2.$$

quod oportebat fieri.

XII.

In triangulis obtusiangulis quadratum lateris sub obtuso angulo subtendentis quadratis laterum obtusum angulum comprehendentium maius est duplo rectangle comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum obtusum extrinsecus abscisa.

Sit triangulus obtusiangulus $AB\Gamma$ obtusum habens

XII. Boetius p. 386, 18.

e corr. m. 2. 10. ἔστιν] FV, ἔστι uulgo; ἔστιν ἵσον p.
 ἔστι] ἔστιν V. ΘΔ τὸ ὑπό — 11. τῆς ΑΘ] ZΘ τὸ ἀπὸ τῆς
 $A\Theta$ τὸ δὲ ΘΔ τὸ ὑπὸ AB , $B\Theta$ P, Campanus; fort. recipien-
 dum. 11. AB] BA p. 12. ἔστιν V. 13. ΘΑ] τῆς ΘΑ
 F, V (ΘA in ras.), τῆς $A\Theta$ p. 15. περιεχόμενον ὁρθογώνιον] om. p. 16. ποιεῖν] PF; εἶναι Bp et post ras. 3 litt. V.
 ΘA] in ras. m. 2 V; $A\Theta$ p. τετραγώνω] om. p. 17. ποι-
 ἰσαι] δεῖξαι p, corr. mg. m. 2. 20. ἔστιν V. 22. τε] in-
 sert. m. 1 F. 23. ἡν] ἡν ἐκβληθεῖσαν p, et B m. recenti.

ἔχον τὴν ὑπὸ ΒΑΓ, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ Β σημείου ἐπὶ τὴν ΓΑ ἐκβληθεῖσαν κάθετος ἡ ΒΔ. λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ΒΓ τετράγωνον μεῖζόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ τετραγώνων τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περι-
5 εχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ ΓΔ τέτμηται, ώς ἔτυχεν, κατὰ τὸ Α σημεῖον, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΔΓ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ. κοινὸν προσκείσθω 10 τὸ ἀπὸ τῆς ΔΒ· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΓΔ, ΔΒ ἵσα ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ, ΔΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ [περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ]. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΓΔ, ΔΒ ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Δ γωνίᾳ· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΑΔ,
15 ΔΒ ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς ΑΒ· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον ἵσον ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΒ τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ· ὥστε τὸ ἀπὸ τῆς ΓΒ τετράγωνον τῶν ἀπὸ τῶν ΓΑ, ΑΒ τετραγώνων μεῖζόν ἐστι· τῷ δὶς ὑπὸ
20 τῶν ΓΑ, ΑΔ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

Ἐν ἄρα τοῖς ἀμβλυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον μεῖζόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δὶς ὑπό²⁵ τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ἀμβλεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἦν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐκτὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ἀμβλείᾳ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

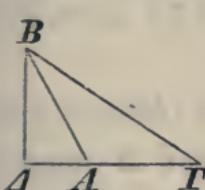
1. τὴν] bis P. ΒΑΓ γωνίαν V. 2. ἐκβληθεῖσα p.
3. ἐστιν V. 4. τῶν] om. B. 6. ἔτυχε Vp. ΔΓ] ΓΔ P
et V m. 1. 8. τῷ] τῶν V. 9. ὁρθογώνιον V; corr. m. 2.
10. ΔΒ] ΒΔ F. 11. τετραγώνοις] om. BF.

angulum BAG , et ducatur a puncto B ad GA productam perpendicularis $B\Delta$. dico, esse

$$BG^2 = BA^2 + AG^2 + 2GA \times AA.$$

nam quoniam recta $\Gamma\Delta$ uteunque secta est in puncto A , erit $\Delta\Gamma^2 = GA^2 + AD^2 + 2GA \times AA$ [prop. IV]. commune adiiciatur AB^2 . itaque

$$\Delta\Gamma^2 + AB^2 = GA^2 + AD^2 + AB^2 + GA \times AA.$$

sed $\Gamma B^2 = \Delta\Gamma^2 + AB^2$; nam angulus ad Δ positus rectus est [I, 47]. et

$$AB^2 = AD^2 + AB^2$$
 [id.]

itaque

$$\Gamma B^2 = GA^2 + AB^2 + 2GA \times AA.$$

quare quadratum rectae ΓB quadratis rectarum GA , AB maius est duplo rectangulo rectis GA , AA comprehenso.

Ergo in triangulis obtusiangulis quadratum lateris sub obtuso angulo subtendentis quadratis laterum obtusum angulum comprehendentium maius est duplo rectangulo comprehendentium, eo scilicet, in quo perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum obtusum extrinsecus abscisa; quod erat demonstrandum.

12. περιεχομένῳ ὄρθογωνίῳ] om. P.

ἐστὶν V.

14. AD] $\Gamma\Delta$ φ (non F).

ἐστὶν V et p (ἐστι).

AB] BA p.

V.

18. τετράγωνον μεῖζον ἐστι p.

om. P.

supra F.

25. τε] insert. F.

ἐκτός] ἐκτὸς τῆς φ.

13. GA , AD φ.

15. ἵσον] PBF; ἵσον

16. ἐστὶν

19. μεῖζον ἐστι] om. p.

21. ἐν] ἔαν φ.

τριγώνοις]

23. ἐστὶν V.

ἀπὸ τῶν]

26. ην ἐκβληθεῖσαν p.

ιγ'.

Ἐν τοῖς ὁξυγωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁξεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ὁξεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δἰς ὑπό τε μιᾶς τῶν περὶ τὴν ὁξεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐντὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ὁξείᾳ γωνίᾳ.

10 Ἐστω ὁξυγώνιον τρίγωνον τὸ *ΑΒΓ* ὁξεῖαν ἔχον τὴν πρὸς τῷ *B* γωνίαν, καὶ ῥχθω ἀπὸ τοῦ *A* σημείου ἐπὶ τὴν *ΒΓ* κάθετος ἡ *ΑΔ*. λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς *ΑΓ* τετράγωνον ἔλαττόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετραγώνων τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ
15 ὁρθογωνίῳ.

Ἐπεὶ γὰρ εὐθεῖα ἡ *ΓΒ* τέτμηται, ὡς ἔτυχεν, κατὰ τὸ *Δ*, τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετράγωνα ἵσα ἔστι τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς *ΔΓ* τετραγώνῳ. κοινὸν προσκείσθω
20 τὸ ἀπὸ τῆς *ΔΑ* τετράγωνον· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ*, *ΔΑ* τετράγωνα ἵσα ἔστι τῷ τε δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν *ΑΔ*, *ΔΓ* τετραγώνοις. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν *ΒΔ*, *ΔΑ* ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς *ΑΒ*. ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ *Δ* γω-
25 νίᾳ· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν *ΑΔ*, *ΔΓ* ἵσον τὸ ἀπὸ τῆς *ΑΓ*. τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* ἵσα ἔστι τῷ τε ἀπὸ τῆς *ΑΓ* καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ*. ὥστε μόνον τὸ ἀπὸ τῆς *ΑΓ* ἔλαττόν ἔστι τῶν ἀπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* τετραγώνων τῷ δὶς ὑπὸ τῶν *ΓΒ*, *ΒΔ* περιεχομένῳ ὁρ-
30 θογωνίῳ.

XIII.

In triangulis acutiangulis quadratum lateris sub acuto angulo subtendentis quadratis laterum acutum angulum comprehendentium minus est duplo rectangulo comprehenso ab altero laterum acutum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum acutum intra abscisa.

Sit triangulus acutiangulus $AB\Gamma$ acutum habens angulum ad B positum, et ducatur ab A puncto ad $B\Gamma$ perpendicularis $A\Delta$. dico, esse

$$A\Gamma^2 = \Gamma B^2 + BA^2 \div 2 \Gamma B \times B\Delta.$$

nam quoniam recta ΓB utcunque secta est in Δ , erunt $\Gamma B^2 + B\Delta^2 = 2 \Gamma B \times B\Delta + \Delta\Gamma^2$ [prop. VII]. commune adiiciatur ΔA^2 . itaque

$\Gamma B^2 + B\Delta^2 + \Delta A^2 = 2 \Gamma B \times B\Delta + A\Delta^2 + \Delta\Gamma^2$. sed $AB^2 = B\Delta^2 + \Delta A^2$; nam angulus ad Δ positus rectus est [I, 47]. et $A\Gamma^2 = A\Delta^2 + \Delta\Gamma^2$ [I, 47]. itaque $\Gamma B^2 + BA^2 = A\Gamma^2 + 2 \Gamma B \times B\Delta$. quare

$$A\Gamma^2 = \Gamma B^2 + BA^2 \div 2 \Gamma B \times B\Delta.$$

XIII. Pappus V p. 376, 21.

$\tau\eta\varsigma]$ om. P. 13. ἔλασσον F. ἔστιν V. τῶν ἀπὸ τῶν]
 $\tauῶν$ νπό F; corr. m. 2; τῶν ἀπό B. 14. περιεχόμενον φ.
 16. ΓB] in ras. FV, $B\Gamma$ p. ἔτυχε Vp. 17. ἔστιν FV.
 19. $\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ p. τετραγώνων φ. 21. ἔστιν FV. 22.
 $\pi\epsilon\varrho\iota\epsilon\chi\mu\acute{e}\nu\omega\nu\pi\varphi.$ 23. τῶν] add. m. 2 F. 24. ἵσον ἔστιν V
 et p (ἔστι). 25. ἵσον ἔστιν Vφ, p (ἔστι). τό] om. φ.
 26. ἔστιν V. 27. τῶν] om. P. 28. ἔλασσον F. ἔστιν V.
 Post BA ras. unius fere lin. F. 29. $B\Delta$] BA φ.

'Ἐν ἄρα τοῖς ὁξυγωνίοις τριγάνοις τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁξεῖαν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἔλαττόν ἐστι τῶν ἀπὸ τῶν τὴν ὁξεῖαν γωνίαν περιεχουσῶν πλευρῶν τετραγώνων τῷ περιεχομένῳ δὶς ὑπό τε μιᾶς 5 τῶν περὶ τὴν ὁξεῖαν γωνίαν, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος πίπτει, καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ἐντὸς ὑπὸ τῆς καθέτου πρὸς τῇ ὁξείᾳ γωνίᾳ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον
10 συστήσασθαι.

"Ἔστω τὸ δοθὲν εὐθύγραμμον τὸ Α· δεῖ δὴ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον συστήσασθαι.

Συνεστάτω γὰρ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον παραλληλόγραμμον δρογάνιον τὸ ΒΔ· εἰ μὲν οὖν ἵση ἐστὶν 15 η ΒΕ τῇ ΕΔ, γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν. συνέσταται γὰρ τῷ Α εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον τὸ ΒΔ· εἰ δὲ οὐ, μία τῶν ΒΕ, ΕΔ μείζων ἐστίν. ἕστω μείζων ἡ ΒΕ, καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ Ζ, καὶ κείσθω τῇ ΕΔ ἵση ἡ EZ, καὶ τετμήσθω ἡ BZ δίχα κατὰ 20 τὸ H, καὶ κέντρῳ τῷ H, διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν HB, HZ ἡμικύκλιον γεγράφθω τὸ BΘΖ, καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ ΔΕ ἐπὶ τὸ Θ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ HΘ.

'Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖα ἡ BZ τέτμηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ

1. ἐν] inter ε et ν ras. 1 litt. V.	2. ἔλασσον F.	3.			
ἐστὶν V.	4. τε] om. F.	6. ἐντός] om. P.	11. τὸ μὲν
δοθὲν p.	13. γάρ] om. p.	14. ΒΔ] ΒΓΔΕ p; in ras. V.
15. συνέσταται] PBF, V m. 2;	συνεστάτω V m. 1;	συνέσταται p.	17. οὐ] postea add. F.	Post μία 1 litt. (ι?)
eras. F.	18. ἐκβεβλήσθαι φ.
18. ἐκβεβλήσθαι φ.	19. EZ] ZE BF.	20. καί]	19. EZ] ZE BF.	20. καί]	postea add. F.
κέντρῳ] PB, F m. 1;	κέντρῳ μέν Vp, F	m. 2.	κέντρῳ] PB, F m. 1;	κέντρῳ μέν Vp, F	m. 2.
HΒ] BH BF.	23. οὖν] om. F. Seq. ras. 1 litt. V.		HΒ] BH BF.	23. οὖν] om. F. Seq. ras. 1 litt. V.	
V.	εἰς] -ς supra m. 1 V.		V.	εἰς] -ς supra m. 1 V.	

Ergo in triangulis acutiangulis quadratum lateris sub acuto angulo subtendentis quadratis laterum acutum angulum comprehendentium minus est duplo rectangulo comprehenso ab altero laterum acutum angulum comprehendentium, eo scilicet, in quod perpendicularis cadit, et recta a perpendiculari ad angulum acutum intra abscisa; quod erat demonstrandum.

XIV.

Quadratum datae figurae rectilineae aequale construere.

Sit data figura rectilinea *A*. oportet igitur figurae rectilineae *A* aequale quadratum construere.

construatur enim figurae rectilineae *A* aequale parallelogrammum rectangulum *BΔ* [I, 45]. si igitur *BE* = *EΔ*, effectum erit, quod propositum erat. constructum enim est quadratum *BΔ* datae figurae rectilineae *A* aequale. sin minus, alterutra rectarum

BE, *EΔ* maior est. sit maior *BE*, et producatur ad *Z*, et ponatur *EZ* = *EΔ*, et *BZ* in *H* in duas partes aequales secetur [I, 10], et centro *H* radio autem alterutra rectarum *HB*, *HZ* semicirculus describatur *BΘZ*, et producatur *ΔE* ad *Θ*, et ducatur *HΘ*.

iam quoniam recta *BZ* in partes aequales secta

XIV. Simplic. in Arist. de coel. fol. 101; id. in phys. fol. 12^a; 14. Boetius p. 386, 23.

τὸ H, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ E, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν BE, EZ περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς EH τετραγώνου ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς HZ τετραγώνῳ. ἵση δὲ ἡ HZ τῇ HΘ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν BE, EZ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς HE ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς HΘ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς HΘ ἵσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν ΘE, EH τετράγωνα· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν BE, EZ μετὰ τοῦ ἀπὸ HE ἵσα ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΘE, EH. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς HE τετράγωνον· λοιπὸν ἄρα τοῦ ὑπὸ τῶν 10 BE, EZ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς EΘ τετραγώνῳ. ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τῶν BE, EZ τὸ BΔ ἔστιν· ἵση γὰρ ἡ EZ τῇ EΔ· τὸ ἄρα BΔ παραλληλόγραμμον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΘE τετραγώνῳ. ἵσον δὲ τὸ BΔ τῷ A εὐθυγράμμῳ. καὶ τὸ A 15 ἄρα εὐθύγραμμον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς EΘ ἀναγραφησομένῳ τετραγώνῳ.

Τῷ ἄρα δοθέντι εὐθυγράμμῳ τῷ A ἵσον τετράγωνον συνέσταται τὸ ἀπὸ τῆς EΘ ἀναγραφησομενον· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

1. τό] (tert.) supra m. 1 V. 2. EH] HE P. 3. ἵσον — 5. HΘ] mg. m. 2 V; in textu ras. tertiae partis lineae.
 ἔστιν φ. 4. ὑπὸ τῶν BE, EZ] ὑπὸ τῶν BE, EZ ὁρθογώνιον in mg. transiens m. 1 F, seq. τῶν BE, EZ φ; τῶν BE, EZ περιεχόμενον ὁρθογώνιον p. 5. HE] HE τετραγώνον p; τετραγώνον add. comp. m. 1 F. δὲ ἀπό] euan. F. 6. ἔστιν V φ. EH] Pp; HE BF, in ras. V. 7. EZ περιεχόμενον ὁρθογώνιον p. HE] PB; τῆς HE V φ, τῆς EH p. 8. ἵσα] ἵσον φ. εστίν V. τοῖς] in ras. V. ΘE, EH] Pp; ΘE, HE BF, V in ras. 9. HE] EH p. τῶν] supra m. 2 V. 10. περιεχόμενον ὁρθογώνιον] om. p. ἔστιν V. τῷ] τό φ. 11. τὸ BΔ] BFVp, Campanus; τὸ ὑπὸ τῶν BE, EΔ P. 12. EZ] ZE P. 13. ἔστιν V. 14. ναὶ] postea add. comp. F; om. V. A] insert. m. 1 p. 15. ἔστιν PV. ἀναγραφησομένῳ] PBF; ἀναγραφομένῳ V, ἀναγραφέντι p. 18. συνέσταται] BF; συνέσταται Pp et V in ras. ἀναγραφέν

est in H in inaequales autem in E , erunt

$$BE \times EZ + EH^2 = HZ^2 \text{ [prop. V].}$$

sed $HZ = H\Theta$. itaque $BE \times EZ + HE^2 = H\Theta^2$.

uerum $\Theta E^2 + EH^2 = H\Theta^2$ [I, 47]. itaque

$$BE \times EZ + HE^2 = \Theta E^2 + EH^2.$$

subtrahatur, quod commune est, HE^2 . itaque

$$BE \times EZ = E\Theta^2.$$

uerum $BE \times EZ = B\Delta$; nam $EZ = E\Delta$. itaque

$B\Delta = \Theta E^2$. sed $B\Delta = A$. itaque etiam figura rectilinea A quadrato, quod in $E\Theta$ construi poterit, aequale est.

Ergo datae figurae rectilineae A aequale quadratum constructum est, id quod in $E\Theta$ describi poterit; quod oportebat fieri.

p. 19. ποιῆσαι] δεῖξαι F V. Εὐκλείδον στοιχ. β B, Εὐκλείδον στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως β F, τέλος τοῦ δευτέρου στοιχείου τοῦ Εὐκλείδον τοῦ γεωμέτρου V.

γ'.

Ὀροι.

α'. Ἰσοι κύκλοι εἰσίν, ὡν αἱ διάμετροι ἰσαι εἰσίν,
ἢ ὡν αἱ ἐκ τῶν κέντρων ἰσαι εἰσίν.

β'. Εὐθεῖα κύκλου ἐφάπτεσθαι λέγεται, ἣτις
5 ἀπτομένη τοῦ κύκλου καὶ ἐκβαλλομένη οὐ τέμνει τὸν
κύκλον.

γ'. Κύκλοι ἐφάπτεσθαι ἀλλήλων λέγονται
οἵτινες ἀπτόμενοι ἀλλήλων οὐ τέμνουσιν ἀλλήλους.

δ'. Ἐν κύκλῳ ἵσον ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ κέντρου
10 εὐθεῖαι λέγονται, ὅταν αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπ' αὐτὰς
κάθετοι ἀγόμεναι ἰσαι ωσιν.

ε'. Μεῖζον δὲ ἀπέχειν λέγεται, ἐφ' ἣν ἡ μεῖζων
κάθετος πίπτει.

σ'. Τμῆμα κύκλου ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα
15 ὑπό τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας.

ξ'. Τμήματος δὲ γωνία ἔστιν ἡ περιεχομένη ὑπό^{τε}
τε εὐθείας καὶ κύκλου περιφερείας.

η'. Ἐν τμήματι δὲ γωνία ἔστιν, ὅταν ἐπὶ τῆς
περιφερείας τοῦ τμήματος ληφθῇ τι σημεῖον καὶ ἀπ'

Def. 1. Hero def. 117, 3. Boetius p. 378, 15. 2. Hero
def. 115, 1. Boetius p. 378, 17. 3. Hero ib. Boetius p. 378,
19. 4—5. Hero def. 117, 4. Boetius p. 379, 1. 6. Hero
def. 33. Boetius p. 379, 5. 7. Boetius p. 379, 9. 8. Hero
def. 34. Boetius p. 379, 6.

1. ὄροι] om. PBFp; numeros om. PBFDV. 2. εἰσίν] om.

III.

Definitiones.

I. Aequales circuli sunt, quorum diametri aequales sunt, uel quorum radii aequales.

II. Recta circulum contingere dicitur, quaecunque circulum tangens et producta non secat circulum.

III. Circuli inter se contingere dicuntur, quicunque inter se tangentes non secant inter se.

IV. In circulo rectae aequali spatio a centro distare dicuntur, si rectae a centro ad eas perpendiculares ductae aequales sunt.

V. Maiore autem spatio distare ea dicitur, in quam maior perpendicularis cadit.

VI. Segmentum circuli est figura a recta aliqua et arcu circuli comprehensa.¹⁾

VII. Segmenti autem angulus is est, qui a recta et arcu circuli comprehenditur.

VIII. Angulus autem in segmento positus is est, qui sumpto in arcu segmenti puncto aliquo et ab eo

1) Cfr. not. crit. ad p. 6, 1.

p. 3. αῖ] insert. m. 1 P. ἵσαι εἰσίν] εὐ...σιν intercedente ras. 10 litt. F. 5. τέμνη V, sed corr. 6. Post κύκλον add. ἐπὶ μηδέτερα μέση P; idem loco vocabuli οὐ Hero, Boetius, Campanus. 7. Ante κύκλοι ras. 2 litt. V. 9. ἀπό] om. V, Hero. 11. ωσι p. 12. ε'] cum def. 4 coniunxit p. 14. ἐστίν V. 15. Post περιφερείας p. mg. m. 1 pro scholio add. ἡ μείζονος ἡ μικνηλιον ἡ ἐλάττονος ἡ μικνηλιον; cfr. Hero. 19. ἀπ'] ἀπό P.

αὐτοῦ ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς εὐθείας, ἢ ἐστι βάσις τοῦ τμήματος, ἐπιζευχθῶσιν εὐθεῖαι, ή περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν ἐπιζευχθεισῶν εὐθεῶν.

θ'. Ὄταν δὲ αἱ περιέχουσαι τὴν γωνίαν εὐθεῖαι 5 ἀπολαμβάνωσί τινα περιφέρειαν, ἐπ' ἐκείνης λέγεται βεβηκέναι ή γωνία.

ι'. Τομεὺς δὲ κύκλου ἐστίν, ὅταν πρὸς τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου συσταθῇ γωνία, τὸ περιεχόμενον σχῆμα ὑπό τε τῶν τὴν γωνίαν περιεχουσῶν εὐθεῶν καὶ τῆς 10 ἀπολαμβανομένης ὑπ' αὐτῶν περιφερείας.

ια'. Ὄμοια τμήματα κύκλων ἐστὶ τὰ δεχόμενα γωνίας ἵσας, ἢ ἐν οἷς αἱ γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

α'.

Τοῦ δοθέντος κύκλου τὸ κέντρον εἰρεῖν.

15 "Ἐστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*· δεῖ δὴ τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου τὸ κέντρον εύρεῖν.

Διήχθω τις εἰς αὐτόν, ως ἔτυχεν, εὐθεῖα ἡ *AB*, καὶ τετμήσθω δίχα πατὰ τὸ *Δ* σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ *Δ* τῇ *AB* πρὸς ὀρθὰς ἥχθω ἡ *ΔΓ* καὶ διήχθω ἐπὶ 20 τὸ *E*, καὶ τετμήσθω ἡ *GE* δίχα πατὰ τὸ *Z*· λέγω, ὅτι τὸ *Z* κέντρον ἐστὶ τοῦ *ΑΒΓ* [κύκλου].

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὸ *H*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *HA*, *HΔ*, *HB*. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *AΔ* τῇ *ΔB*, κοινὴ δὲ ἡ *ΔH*, δύο δὴ αἱ *AΔ*, *ΔH* 25 δύο ταῖς *HΔ*, *ΔB* ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ βάσις ἡ *HA* βάσει τῇ *HB* ἐστιν ἵση· ἐκ κέντρον γάρ·

Def. 9. Boetius p. 379, 10. 10. Hero def. 35. Boetius p. 379, 13. 11. Hero def. 118, 2. Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 379, 16. I. Proclus p. 302, 5.

1. ἡ] PF; ἡτις BVp.

ἐστίν BV.

5. ἀπολαμβάνωσιν

rectis ad terminos ductis rectae, quae basis est segmenti, a rectis ductis comprehenditur.

IX. Ubi uero rectae angulum comprehendentes arcum aliquem abscindunt, angulus in eo consistere dicitur.

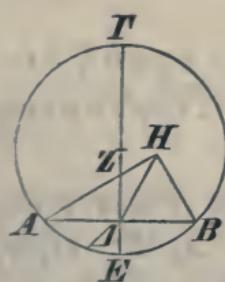
X. Sector autem circuli est figura, quae angulo ad centrum circuli constructo a rectis angulum comprehendentibus et arcu ab iis absciso continetur.

XI. Similia segmenta circulorum sunt, quae angulos aequales capiunt, uel in quibus anguli aequales sunt [cfr. def. 8].

I.

Dati circuli centrum inuenire.

Sit datus circulus $AB\Gamma$. oportet igitur circuli $AB\Gamma$ centrum inuenire.

producatur in eum utcunque recta AB , et in puncto Δ in duas partes aequales secetur, et a Δ ad rectam AB perpendicularis ducatur $\Delta\Gamma$ [I, 11], et producatur ad E , et ΓE in duas partes aequales secetur in Z . dico, Z centrum esse circuli $AB\Gamma$.

Ne sit enim, sed, si fieri potest, sit H , et ducantur HA , $H\Delta$, HB . et quoniam $A\Delta = \Delta B$, et ΔH communis est, duae rectae $A\Delta$, ΔH duabus $H\Delta$, ΔB aequales sunt altera alteri. et $HA = HB$; nam

V. ἐπί] ἐπί B. 7. δέ] om. p. 11. οὐκλων] PBp, Hero, Simplicius, Boetius; οὐκλον Vφ. ἔστιν V. 17. ἥχθω P. 19. Post AB ras. 1 litt. V. $\Delta\Gamma$] $\Gamma\Delta$ P. 21. οὐκλον] om. P. 22. ἐπιζεύχθωσαν P. 23. οὐτι] om. φ. 25. δύο] δυοι] Vp. $H\Delta$, ΔB] ΔH , $B\Delta$ P. 26. ἵση ἔστιν V. γάρ] PB; γάρ τοῦ H FVp.

γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΗ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΗΔΒ ἵση ἐστίν.
 ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γω-
 νίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρα τῶν ἵσων γω-
 νιῶν ἐστιν· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΗΔΒ. ἐστὶ δὲ καὶ
 5 ἡ ὑπὸ ΖΔΒ ὁρθὴ· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΖΔΒ τῇ ὑπὸ¹⁰
 ΗΔΒ, ἡ μείζων τῇ ἐλάττονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.
 οὐκ ἄρα τὸ Η κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὁμοίως
 δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλο τι πλὴν τοῦ Ζ.

Tὸ Z ἄρα σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ [κύ-
 10 κλον].

Πόρισμα.

'Εκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖά
 τις εὐθεῖάν τινα δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς τέμνῃ, ἐπὶ τῆς
 τεμνούσης ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. — ὅπερ ἔδει
 15 ποιῆσαι.

β'.

'Ἐὰν κύκλου ἐπὶ τῆς περιφερείας ληφθῇ δύο
 τυχόντα σημεῖα, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπιξευγνυμένη
 εὐθεῖα ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

20 "Ἐστω [κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ ἐπὶ τῆς περιφερείας
 αὐτοῦ εἰλήφθω δύο τυχόντα σημεῖα τὰ A, B· λέγω,
 ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ A ἐπὶ τὸ B ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐν-
 τὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπτέτω ἐκτὸς ὡς ἡ
 25 ΑΕΒ, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ

Prop. I πόρ. Proclus p. 304 6. Simplicius in phys. fol. 14^a.

1. ἐστιν ἵση p. 3. ὁρθὴ ἐστιν p. [ἵσων] om. P. 4.
 ἐστιν] om. p. HΔΒ] ΔΗΒ φ. 6. HΔΒ] in ras. F.
 ἐλάττων τῇ μείζονι P. 7. ἐστὶν V. ΑΒΓ] ΗΒΓ φ (non
 F). 8. οὐδὲ] οὐδέ P. 9. ἄρα] om. F. ἐστὶν PV.
 κύκλου] om. P. 11. πόρισμα] om. F. 12. τις εὐθεῖα V.

radii sunt. itaque $\angle A\Delta H = H\Delta B$ [I, 8]. ubi uero recta super rectam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, uterque angulus aequalis rectus est [I def. 10]. itaque $\angle H\Delta B$ rectus est. sed etiam $\angle Z\Delta B$ rectus est. itaque $\angle Z\Delta B = H\Delta B$ maior minori; quod fieri non potest. quare H centrum non est circuli $AB\Gamma$. similiter demonstrabimus ne aliud quidem ullum punctum centrum esse praeter Z .

Ergo Z punctum centrum est circuli $AB\Gamma$.

Corollarium.

Hinc manifestum est, si in circulo recta aliqua aliam rectam in duas partes aequales et ad angulos rectos secet, centrum circuli in recta secanti esse.¹⁾ — quod oportebat fieri.

II.

Si in ambitu circuli duo quaelibet puncta sumpta erunt, recta puncta coniungens intra circulum cadet.

Sit circulus $AB\Gamma$, et in ambitu eius duo quaelibet puncta sumantur A , B . dico, rectam ab A ad B duc-
tam intra circulum casuram esse.

Ne cadat enim, sed, si fieri potest, cadat extra ut

1) Nam in $\Gamma\Delta$ in media AB perpendiculari erecta centrum erat positum; ceterum hoc corollarium quasi parenthetice ponitur, ita ut uerba $\delta\pi\epsilon\varrho\ \xi\delta\epsilon\ i\pi\iota\bar{\eta}\sigma\alpha\iota$ lin. 14 ad ipsum problema I referuntur; cfr. III, 16, al.

14. $\xi\sigma\tau\iota\bar{\nu}$ V. $\pi\iota\bar{\eta}\sigma\alpha\iota]$ $\delta\epsilon\iota\xi\alpha\iota$ P. $\delta\pi\epsilon\varrho\ \xi\delta\epsilon\ i\pi\iota\bar{\eta}\sigma\alpha\iota]$ om.
p. 18. $\sigma\eta\mu\epsilon\iota\alpha\ \tau\upsilon\chi\bar{\nu}\eta\tau\alpha$ p. $\tau\acute{\alpha}]$ PBp, V m. 1; $\tau\acute{\alpha}\ \alpha\bar{\nu}\tau\acute{\alpha}$ F,
V m. 2.

ἔστω τὸ Δ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΔΑ, ΔΒ, καὶ διήχθω ἡ ΔΖΕ.

Ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ΔΑ τῇ ΔΒ, ἵση ἄρα καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΔΑΕ τῇ ὑπὸ ΔΒΕ· καὶ ἐπεὶ τοιγάρουν 5 τοῦ ΔΑΕ μία πλευρὰ προσεκβέβληται ἡ ΑΕΒ, μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΕΒ γωνία τῆς ὑπὸ ΔΑΕ. ἵση δὲ ἡ ὑπὸ ΔΑΕ τῇ ὑπὸ ΔΒΕ· μεῖζων ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΕΒ τῆς ὑπὸ ΔΒΕ. ὑπὸ δὲ τὴν μεῖζονα γωνίαν ἡ μεῖζων πλευρὰ ὑποτείνει· μεῖζων ἄρα ἡ ΔΒ τῆς ΔΕ. ἵση δὲ ἡ ΔΒ 10 τῇ ΔΖ. μεῖζων ἄρα ἡ ΔΖ τῆς ΔΕ ἡ ἐλάττων τῆς μεῖζονος· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὸ Β ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου. δομοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπ' αὐτῆς τῆς περιφερείας· ἐντὸς ἄρα.

15 'Εὰν ἄρα κύκλου ἐπὶ τῆς περιφερείας ληφθῇ δύο τυχόντα σημεῖα, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

γ'.

'Εὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου 20 εὐθεῖάν τινα μη διὰ τοῦ κέντρου δίχα τέμνῃ, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· καὶ ἐὰν πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνῃ, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει.

"Ἔστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ ἐν αὐτῷ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΓΔ εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου

1. ΔΑ] ΑΔ V. 2. ΔΖΕ] PB p; V m. 1; ΔΖ ἐπὶ τὸ E V m. 2; in F post ΔΖ eras. E et ἐπὶ τό supra scr. m. 2.
 3. ἐπεὶ οὖν] καὶ ἐπεὶ P. 4. ἡ γωνία ἡ P. τοιγάρουν] in ras. comp. m. 2 V. 5. ΑΕΒ] PB, p (ἡ A- in ras.); EB supra scr. A m. 2 F; AE ἐπὶ τὸ Β V e corr. 10. τῇ] τῆς F.
 ἄρα καὶ p. 13. δῆ] corr. ex δέ m. 2 V. 14. ἄρα πεσεῖ-
 ται P. 15. κύκλον ἄρα p. 16. σημεῖα τυχόντα p. τά]'

AEB , et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I], et sit Δ , et ducantur ΔA , ΔB , et producatur ΔZE .

iam quoniam $\Delta A = \Delta B$, erit

$$\angle \Delta AE = \angle BE \text{ [I, 5].}$$

et quoniam in triangulo ΔAE unum latus productum est AEB , erit

$$\angle \Delta EB > \angle AE \text{ [I, 16].}$$

uerum

$$\angle \Delta AE = \angle BE.$$

itaque $\angle \Delta EB > \angle BE$. sub maiore autem angulo maius latus subtendit [I, 19]. itaque $\Delta B > \Delta E$. sed $\Delta B = \Delta Z$. itaque $\Delta Z > \Delta E$ minus maiore; quod fieri non potest. ergo recta ab A ad B ducta extra circulum non cadet. iam similiter demonstrabimus, ne in ipsum quidem ambitum eam cadere; intra igitur cadet.

Ergo si in ambitu circuli duo quaelibet puncta sumpta erunt, recta puncta coniungens intra circulum cadet; quod erat demonstrandum.

III.

Si in circulo recta aliqua per centrum ducta aliam rectam non per centrum ductam in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat. et si ad rectos angulos eam secat, etiam in duas partes aequales secat.

Sit circulus $AB\Gamma$, et in eo recta aliqua per centrum ducta $\Gamma\Delta$ aliam rectam non per centrum ductam

$\tauὰ αὐτά φ$ (in mg..transit), V m. 2. 17. $\deltaει\xiατ]$ supra add. $\piοιησαι$ F m. 1. 21. $\tauέμνετ]$ P, $\tauεμεῖ$ BFVp; sed cfr. p. 174, 19. 22. $\tauέμνετ]$ P; $\tauεμεῖ$ BFVp.

τὴν *AB* δίχα τεμνέτω κατὰ τὸ *Z* σημεῖον· λέγω, ὅτι καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει.

Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ *ABG* κύκλου, καὶ ἔστω τὸ *E*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *EA, EB*.

5 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, κοινὴ δὲ ἡ *ZE*, δύο δυσὶν ἵσαι [εἰσίν]. καὶ βάσις ἡ *EA* βάσει τῇ *EB* ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *AZE* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *BZE* ἵση ἔστιν. ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἐκατέρα τῶν 10 ἴσων γωνιῶν ἔστιν· ἐκατέρα ἄρα τῶν ὑπὸ *AZE, BZE* ὁρθὴ ἔστιν. ἡ *ΓΔ* ἄρα διὰ τοῦ κέντρου οὖσα τὴν *AB* μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαν δίχα τέμνουσα καὶ πρὸς ὁρθὰς τέμνει.

15 Ἀλλὰ δὴ ἡ *ΓΔ* τὴν *AB* πρὸς ὁρθὰς τεμνέτω· λέγω, ὅτι καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει, τοντέστιν, ὅτι ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*.

Τῶν γὰρ αὐτῶν κατασκευασθέντων, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *EA* τῇ *EB*, ἵση ἔστι καὶ γωνίᾳ ἡ ὑπὸ *EAZ* τῇ ὑπὸ *EBZ*. ἔστι δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ *AZE* ὁρθὴ τῇ 20 ὑπὸ *BZE* ἵση· δύο ἄρα τρίγωνά ἔστι τὰ *EAZ, EZB* τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην κοινὴν αὐτῶν τὴν *EZ* ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἴσων γωνιῶν· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει· ἵση ἄρα 25 ἡ *AZ* τῇ *ZB*.

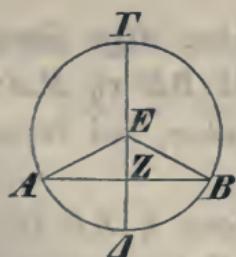
2. τεμεῖ F. 5. *ZB*] corr. ex *BZ* m. 2 V; *BZ* B. 6.

δύο δὴ *BVp*, in *B seq.* »—~~Χ~~—« εἰσίν] om. P; εἰσί p. *EA*] *AE* φ. 7. *BZE*] *EZB* P. 9. ὁρθὴ ἔστιν Bp. 10. ἔστιν] om. Bp; supra comp. m. 2 V. 10. ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *AZE, BZE* P. *AZE, BZE*] in ras. F. 11. ἔστιν] comp. supra scr. F. *ΓΔ*] Γ postea insert. V. 13. αὐτὴν τέμνει V. 14. δὴ καὶ V. *ΓΔ*] Γ postea insert.

AB in duas partes aequales secet in puncto *Z*. dico, eandem eam ad rectos angulos secare.

sumatur enim centrum circuli *ABΓ* [prop. I], et sit *E*, et ducantur *EA*, *EB*.

et quoniam *AZ* = *ZB*, communis autem est *ZE*, duae rectae duabus aequales sunt. et *EA* = *EB*. itaque $\angle AZE = BZE$ [I, 8]. ubi uero recta super rectam erecta angulos deinceps positos inter se aequales efficit, uterque angulus aequalis rectus est [I def. 10]. itaque uterque angulus *AZE*, *BZE* rectus est. ergo *ΓΔ* per centrum ducta rectam *AB* non per centrum ductam in duas partes aequales secans eadem ad rectos angulos secat.

Uerum *ΓΔ* rectam *AB* ad rectos angulos secet. dico, eandem eam in duas partes aequales secare, h. e. esse *AZ* = *ZB*. nam iisdem comparatis quoniam *EA* = *EB*, erit etiam $\angle EAZ = EBZ$ [I, 5]. uerum etiam $\angle AZE = BZE$, quia recti sunt. itaque¹⁾ duo trianguli sunt *EAZ*, *EZB* duos angulos duobus aequales habentes et unum latus uni lateri aequale *EZ*, quod commune est eorum, sub altero angulorum aequalium subtendens. itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt [I, 26]. ergo *AZ* = *ZB*.

1) Cum ἄρα lin. 20 in omnibus bonis codicibus omissum sit, fortasse potius pro τοι οὐτὶ ματί lin. 18 scribendum: τοι δὲ ματί.

V. 18. ἐν πέντεον mg. V (schol.).
litt. *BZ* in ras. V; corr. ex *EZB* F.
om. PBF; comp. supra scr. V m. 2.
B. ἐστιν V.

19. *EBZ*
ἐστιν V. 20. ἄρα
τριγωνα] -γωνα eras.

'Εὰν ἄρα ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου δίχα τέμνῃ, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· καὶ ἐὰν πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνῃ, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

5

δ'.

'Εὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι, οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

"Ἐστω κύκλος ὁ $AB\Gamma\Delta$, καὶ ἐν αὐτῷ δύο εὐθεῖαι 10 αἱ $A\Gamma$, $B\Delta$ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ E μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι· λέγω, ὅτι οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

Ἐὶ γὰρ δυνατόν, τεμνέτωσαν ἀλλήλας δίχα ὥστε 15 ἵσην εἶναι τὴν μὲν AE τῇ $E\Gamma$, τὴν δὲ BE τῇ $E\Delta$ · καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ $AB\Gamma\Delta$ κύκλου, καὶ ἔστω τὸ Z , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ZE .

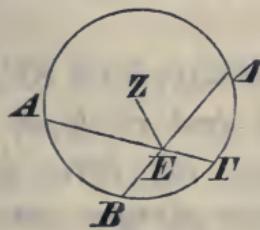
'Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ZE εὐθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν $A\Gamma$ δίχα τέμνει, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ 20 $ZE\Lambda$ · πάλιν, ἐπεὶ εὐθεῖά τις ἡ ZE εὐθεῖάν τινα τὴν $B\Delta$ δίχα τέμνει, καὶ πρὸς ὁρθὰς αὐτὴν τέμνει· ὁρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $ZE\mathbf{B}$. ἔδείχθη δὲ καὶ ἡ ὑπὸ $ZE\Lambda$ ὁρθὴ· 25 ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ $ZE\Lambda$ τῇ ὑπὸ $ZE\mathbf{B}$ ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα αἱ $A\Gamma$, $B\Delta$ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα.

1. ἐν κύκλῳ] om. p; κύκλῳ comp. V, ἐν add. m. 2. 2.
 εὐθεῖάν τινα — 4. τέμνει] καὶ τὰ ἔξης PBV. μὴ διὰ — 4.
 τέμνει] καὶ τὰ ἔξης F. 4. τέμνῃ] -μνῃ in ras. p. 10. Ε ση-
 μεῖον P. 13. εἰ γάρ — 14. τῇ $E\Gamma$] in ras. F. 14. εἶναι
 ἵση p. 18. μὴ διὰ τοῦ κέντρου] Pp; om. BFV. 19. τέ-
 μνει] PBp; τέμει V. ἔστι P. 20. ἔπει] Pp; m. 2 supra

Ergo si in circulo recta aliqua per centrum ducta aliam rectam non per centrum ductam in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat; et si ad rectos angulos eam secat, etiam in duas partes aequales secat; quod erat demonstrandum.

IV.

Si in circulo duae rectae inter se secant non per centrum ductae, in duas partes aequales inter se non secant.

Sit circulus $AB\Gamma A$ et in eo duae rectae $A\Gamma$, $B\Delta$ non per centrum ductae inter se secant in E . dico, eas in duas partes aequales inter se non secare.

nam si fieri potest, in duas partes aequales inter se secant, ita ut sit $AE = EG$ et $BE = EA$, et sumatur centrum circuli $AB\Gamma A$ [prop. I], et sit Z , et ducatur ZE . iam quoniam recta per centrum ducta ZE aliam rectam non per centrum ductam $A\Gamma$ in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat [prop. III]. itaque $\angle ZEA$ rectus est. rursus quoniam recta ZE aliam rectam $B\Delta$ in duas partes aequales secat, etiam ad rectos angulos eam secat [id.]. itaque $\angle ZEB$ rectus est. sed demonstratum est, etiam $\angle ZEA$ rectum esse. quare

$$\angle ZEA = ZEB,$$

minor majori; quod fieri non potest. itaque rectae $A\Gamma$, $B\Delta$ in duas partes aequales inter se non secant.

V; ἐπ' F, corr. m. 2; om. B. 21. $B\Delta$ μὴ διὰ τοῦ οὐντρού F, V m. 2. τέμνει] (alt.) PBVp; τεμεῖ F. 23. ἐλάσσων F. 24. ἐστίν] PBp; om. Vφ.

'Εὰν ἄρα ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας μὴ διὰ τοῦ κέντρου οὖσαι, οὐ τέμνουσιν ἀλλήλας δίχα· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ε'.

5 'Εὰν δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΓΔΗ τεμνέτωσαν ἀλλήλους κατὰ τὰ Β, Γ σημεῖα. λέγω, ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

10 Εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΕΓ, καὶ διήγθω ἡ ΕΖΗ, ὡς ἔτυχεν. καὶ ἐπεὶ τὸ Ε σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΕΖ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Ε σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΓΔΗ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΕΓ τῇ ΕΗ· ἔδείχθη 15 δὲ ἡ ΕΓ καὶ τῇ ΕΖ ἵση· καὶ ἡ ΕΖ ἄρα τῇ ΕΗ ἔστιν ἵση ἡ ἐλάσσων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ Ε σημεῖον κέντρον ἔστι τῶν ΑΒΓ, ΓΔΗ κύκλων.

'Εὰν ἄρα δύο κύκλοι τέμνωσιν ἀλλήλους, οὐκ ἔστιν 20 αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ς'.

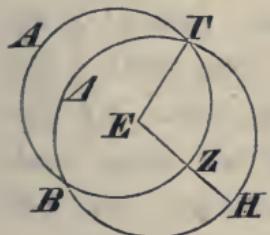
'Εὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸ κέντρον.

2. μὴ διὰ — δίχα] καὶ τὰ ἔξῆς B F V.	7. ΓΔΗ] ΔΗ	
V. 8. B, Γ] Γ, B p.	10. ΕΓ] ΓΕ p.	11. ἔτυχε p.
12. ἔστιν V. τοῦ] bis P.	13. ἔστιν V.	14. ΕΓ] ΓΕ
P. 15. Post δέ 1 litt. eras. V. EZ] (alt.) ZE P.		16. .
ἵση ἔστιν p.	ἐλάττων B V p.	ἔστιν] om. V.
V. 19. ἔσται V p.	22. ἀλλήλων ἐντός V et F m. 2.	

Ergo si in circulo duae rectae inter se secant non per centrum ductae, in duas partes aequales inter se non secant; quod erat demonstrandum.

V.

Si duo circuli inter se secant, non habebunt idem centrum.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta H$ inter se secent in punctis B, Γ . dico, eos idem centrum habituros non esse.

nam si fieri potest, sit E , et ducatur $E\Gamma$, et educatur EZH utcunque. et quoniam E punctum centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $E\Gamma = EZ$. rursus quoniam punctum E centrum est circuli $\Gamma\Delta H$, erit $E\Gamma = EH$. sed demonstratum est etiam $E\Gamma = EZ$. itaque etiam $EZ = EH$, minor maiori; quod fieri non potest. itaque punctum E centrum circulorum $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta H$ non est.

Ergo si duo circuli inter se secant, non habebunt idem centrum; quod erat demonstrandum.

VI.

Si duo circuli inter se contingunt, non habebunt idem centrum.¹⁾

1) Euclides eum casum, quo circuli intra contingunt, ut obscuriorem sibi demonstrandum sumpsit; nam ubi circuli extrinsecus se contingunt, propositio per se patet. ceterum demonstratio Euclidis de hoc quoque casu ualet. quare ἐντός lin. 22 mera interpolatio est, ut etiam e codicium ratione adparet (om. Campanus).

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ *ΑΒΓ*, *ΓΔΕ* ἐφαπτέσθωσαν ἀλλήλων κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον· λέγω, ὅτι οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸν κέντρον.

Ἐλ γὰρ δυνατόν, ἔστω τὸ *Z*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ZΓ*,
5 καὶ διήχθω, ώς ἔτυχεν, ἡ *ΖΕΒ*.

Ἐπεὶ οὖν τὸ *Z* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ZΓ* τῇ *ZB*. πάλιν, ἐπεὶ τὸ *Z* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΓΔΕ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ZΓ* τῇ *ZE*. ἐδείχθη δὲ ἡ *ZΓ* τῇ *ZB* ἵση· καὶ ἡ *ZE* ἄρα 10 τῇ *ZB* ἔστιν ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ *Z* σημεῖον κέντρον ἔστι τῶν *ΑΒΓ*, *ΓΔΕ* κύκλων.

Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, οὐκ ἔσται αὐτῶν τὸ αὐτὸν κέντρον· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ξ'.

Ἐὰν κύκλου ἐπὶ τῆς διαμέτρου ληφθῇ τι σημεῖον, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσιν εὐθεῖαι τινες, μεγίστη μὲν ἔσται, ἐφ' ἣς τὸ κέντρον, ἐλαχίστη δὲ ἡ λοιπή, τῶν δὲ ἀλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρον τῆς ἀπώτερον μείζων ἔστιν, δύο δὲ μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης.

25 Ἔστω κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστω ἡ *ΑΔ*, καὶ ἐπὶ τῆς *ΑΔ* εἰλήφθω τι σημεῖον τὸ *Z*, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ κύκλου, κέντρον δὲ τοῦ κύκλου

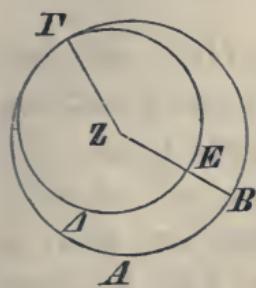
1. ἀπτέσθωσαν P et F m. 1 (corr. m. 2). 2. ἔσται] ἔστιν Vp. 6. ἔστιν V. 7. *ZB*] *BZ* P. πάλιν — 8. *ΓΔΕ*] in ras. p. 8. ἔστιν V. 9. δὲ καὶ p et F m. 2. 10. ἐλάσ-

nam duo circuli $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ in puncto Γ inter se contingant. dico, eos idem centrum habituros non esse.

nam si fieri potest, sit Z , et ducatur $Z\Gamma$, et educatur ZEB utcunque. iam quoniam punctum Z cen-

trum est circuli $AB\Gamma$, erit $Z\Gamma = ZB$. rursus quoniam punctum Z centrum est circuli $\Gamma\Delta E$, erit $Z\Gamma = ZE$. sed demonstratum est $Z\Gamma = ZB$. quare etiam $ZE = ZB$ minor maiori; quod fieri non potest. itaque Z punctum centrum circulorum $AB\Gamma$, $\Gamma\Delta E$ non est.

Ergo si duo circuli inter se contingunt, non habebunt idem centrum; quod erat demonstrandum.

VII.

Si in diametro circuli punctum aliquod sumitur, quod centrum circuli non est, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot adcidunt, maxima erit ea, in qua est centrum, minima autem reliqua, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum ducta est, remotiore maior est, et duae solae aequales ad circulum adcident a puncto illo in utraque parte minime.

sit circulus $AB\Gamma\Delta$, diametruſ autem eius sit $A\Delta$, et in $A\Delta$ sumatur punctum aliquod Z , quod non est centrum circuli, centrum autem circuli sit E , et a Z

σων Fp. ἔστιν] om. p. 11. ἔστιν V. 13. ἐφάπτωνται] ἐφ- add. m. 2 F. ἀλλήλων ἐντός V. 17. ἔστιν FV.
19. τινες, ὡν μία μὲν διὰ τοῦ νέντρου αἱ δὲ λοιπαὶ ὡς ἔτυχεν F. 20. δὲ ἦ] supra m. 2 F. δέ] δ' FV p. 21. ἔγγειον P. ἀπωτέρῳ P. 22. ἔστι PBp. εὐθεῖαι ἵσαι Bp, V m. 2. τοῦ αὐτοῦ BVP. 25. ὁ] postea add. V. δέ] om. p. ἔστω] om. p. 27. ἔστιν F. νέντρον] (pr.) in ras. p. δέ] insert. p.

ἔστω τὸ *E*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* πρὸς τὸν *ABΓΔ* κύκλον προσπιπτέωσαν εὐθεῖαι τινες αἱ *ZB*, *ZΓ*, *ZH*. λέγω,
ὅτι μεγίστη μὲν ἔστιν ἡ *ZA*, ἐλαχίστη δὲ ἡ *ZΔ*,
τῶν δὲ ἄλλων ἡ μὲν *ZB* τῆς *ZΓ* μείζων, ἡ δὲ *ZΓ*
5 τῆς *ZH*.

'Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ *BE*, *GE*, *HE*. καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονές εἰσιν, αἱ ἄρα *EB*, *τῆς *BZ* μείζονές εἰσιν. ἵση δὲ ἡ *AE* τῇ *BE* [αἱ ἄρα *BE*, *EZ* ἵσαι εἰσὶ τῇ *AZ*].
10 μείζων ἄρα ἡ *AZ* τῆς *BZ*. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ
BE τῇ *GE*, κοινὴ δὲ ἡ *ZE*, δύο δὴ αἱ *BE*, *EZ* δυσὶ ταῖς *GE*, *EZ* ἵσαι εἰσίν. ἀλλὰ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *BEZ* γωνίας τῆς ὑπὸ *GEZ* μείζων· βάσις ἄρα ἡ *BZ* βάσεως τῆς *GZ* μείζων ἔστιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ
15 *GZ* τῆς *ZH* μείζων ἔστιν.*

Πάλιν, ἐπεὶ αἱ *HZ*, *ZE* τῆς *EH* μείζονές εἰσιν, ἵση δὲ ἡ *EH* τῇ *EΔ*, αἱ ἄρα *HZ*, *ZE* τῆς *EΔ* μείζονές εἰσιν. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ *EZ*. λοιπὴ ἄρα ἡ *HZ* λοιπῆς τῆς *ZΔ* μείζων ἔστιν. μεγίστη μὲν ἄρα ἡ *ZA*,
20 ἐλαχίστη δὲ ἡ *ZΔ*, μείζων δὲ ἡ μὲν *ZB* τῆς *ZΓ*, ἡ δὲ *ZΓ* τῆς *ZH*.

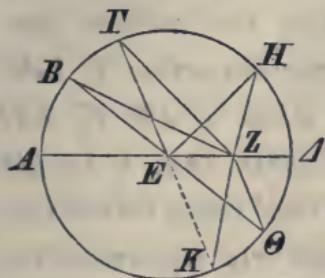
λέγω, ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου δύο μόνον ἴσαι προσπεσοῦνται πρὸς τὸν *ABΓΔ* κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς *ZΔ* ἐλαχίστης. συνεστάτω γὰρ πρὸς τῇ *EZ* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *E* τῇ ὑπὸ *HEZ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ZEΘ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ZΘ*. ἐπεὶ

1. κύκλον φ. 3. ἔστιν] om. FV. *ZΔ*] φ (eras. *ZΔ*).

4. *ZΓ*] corr. m. 2 ex *HΓV*; *GZ* P. *ZΓ*] *GZ* F et m. 2 V. 5. τῇ φ. 8. εἰσιν, ἵση δὲ ἡ *AE* τῇ *BE*. αἱ ἄρα *BE* F. αἱ *EB*, *EZ* ἄρα P. τῆς *BZ* — 9. *EZ*] om. F. 9. *AE*] in ras. m. 2 V. αἱ ἄρα — *AZ*] mg. m. 2 P. εἰσιν B. 10. Ante *BZ* ras. 1 litt. V. 11. δέ] om. PB. δυσὶ]

ad circulum $AB\Gamma\Delta$ adcidant rectae aliquot ZB , $Z\Gamma$, ZH . dico, maximam esse ZA , minimam autem $Z\Delta$, ceterarum autem esse $ZB > Z\Gamma$ et $Z\Gamma > ZH$.

ducantur enim BE , ΓE , HE .

et quoniam cuiusvis trianguli duo latera reliquo maiora sunt [I, 20], erunt $EB + EZ > BZ$. sed $AE = BE$.

quare $AZ > BZ$. rursus quoniam $BE = \Gamma E$, communis autem ZE , duae rectae BE , EZ duabus ΓE , EZ aequales sunt. uerum etiam $\angle BEZ > \Gamma EZ$. itaque $BZ > \Gamma Z$ [I, 24]. eadem de causa etiam $\Gamma Z > ZH$.

rursus quoniam $HZ + ZE > EH$ [I, 20], et $EH = E\Delta$,

erunt $HZ + ZE > E\Delta$. subtrahatur, quae communis est, EZ . itaque $HZ > Z\Delta$.¹⁾ itaque ZA maxima est, $Z\Delta$ autem minima, et $ZB > Z\Gamma$, $Z\Gamma > ZH$.

dico etiam, duas solas aequales a puncto Z ad circulum $AB\Gamma\Delta$ adcidere in utraque parte rectae minimae $Z\Delta$. construatur enim ad rectam EZ et punctum eius E angulo HEZ aequalis $\angle ZE\Theta$ [I, 23],

1) Hoc Euclides ita demonstrauit:

$$HZ + ZE = E\Delta + x.$$

$EZ = EZ$. ergo $HZ = Z\Delta + x$ [*u. εἰν. 3*], h. e. $HZ > Z\Delta$.

δύο FV. 14. ἐστίν] PBF; comp. p; ἐστί V. 15. ZH] HZ P. ἐστίν] PFp; ἐστί BV. 18. εἰσιν] PF; εἰσι BVp. 19. λοιπὴ τῇ p. $Z\Delta$] supra m. 1 V. ἐστίν] PF; ἐστί BVp. μέν] supra m. 1 F. 20. τῶν δὲ ἀλλων μείζων μὲν ἡ ZB p. 21. τῆς] τῇ V. 22. ἵσαι] PF; εὐθεῖαι ἵσαι BVp. 23. $AB\Gamma\Delta$] Δ add. m. 2 V. 24. $Z\Delta$] om. p.

οῦν ἵση ἐστὶν ἡ HE τῇ EΘ, κοινὴ δὲ ἡ EZ, δύο δὴ αἱ HE, EZ δυσὶ ταῖς ΘE, EZ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ HEZ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΘEZ ἵση· βάσις ἄρα ἡ ZH βάσει τῇ ZΘ ἵση ἐστίν. λέγω δή, ὅτι τῇ 5 ZH ἄλλη ἵση οὐ προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἀπὸ τοῦ Z σημείου. εἰ γὰρ δυνατόν, προσπιπτέτω ἡ ZK. καὶ ἐπεὶ ἡ ZK τῇ ZH ἵση ἐστίν, ἀλλὰ ἡ ZΘ τῇ ZH [ἵση ἐστίν], καὶ ἡ ZK ἄρα τῇ ZΘ ἐστιν ἵση, ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῇ ἀπώτερον ἵση· ὅπερ ἀδύνατον. 10 οὐκ ἄρα ἀπὸ τοῦ Z σημείου ἐτέρα τις προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἵση τῇ HZ· μία ἄρα μόνη.

'Εὰν ἄρα κύκλου ἐπὶ τῆς διαμέτρου ληφθῆ τι σημεῖον, ὃ μή ἐστι κέντρον τοῦ κύκλου, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσιν εὐθεῖαι τινες, 15 μεγίστη μὲν ἐσται, ἐφ' ἣς τὸ κέντρον, ἐλαχίστη δὲ ἡ λοιπή, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἐστίν, δύο δὲ μόνον ἵσαι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς ἐλαχίστης· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

η'.

20 'Εὰν κύκλου ληφθῆ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον διαχθῶσιν εὐθεῖαι τινες, ὡς μία μὲν διὰ τοῦ κέντρου, αἱ δὲ λοιπαί, ὡς ἔτυχεν, τῶν μὲν πρὸς τὴν κοίλην 25 περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθειῶν μεγίστη

2. HE] EH F. εἰσίν] PBF; εἰσί Vp. 4. ἐστιν ἵση p. ἐστίν] ἐστί V. δῆ] om. V (γάρ add. m. 2), δέ F. 5. ZH] Heras. V. 6. ἡ] ως ἡ BFP. 7. ἡ ZK] e corr. m. 1 V. ἐστιν ἵση Pp. ἄλλα] ἄλλ' BF; ἄλλὰ μὴν καὶ P. ZH] corr. ex ZE V m. 1. 8. ἵση ἐστίν] om. P; ἵση F; ἐστιν ἵση Vp. ἄρα] om. F. ZΘ] ΘZ P. ἵση

et ducatur $Z\Theta$. iam quoniam $HE = E\Theta$, et EZ communis est, duae rectae HE , EZ duabus ΘE , EZ aequales sunt. et $\angle HEZ = \Theta EZ$. itaque $ZH = Z\Theta$. dico igitur, nullam aliam rectae ZH aequalem a puncto Z ad circulum adcidere. si enim fieri potest, adcidat ZK . et quoniam $ZK = ZH$ et $Z\Theta = ZH$, erit etiam $ZK = Z\Theta$, propior remotiori; quod fieri non potest [u. supra]. itaque a puncto Z nulla alia rectae HZ aequalis ad circulum adcidet. ergo una sola.

Ergo si in diametro circuli punctum aliquod sumitur, quod centrum circuli non est, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot adcidunt, maxima erit ea, in qua est centrum, minima autem reliqua, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum ducta est, remotiore maior est, et duae solae aequales ad circulum adcident a puncto illo in utraque parte minimae; quod erat demonstrandum.

VIII.

Si extra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc punto ad circulum rectae aliquot educuntur, quarum una per centrum, ceterae autem utcunque ductae sunt, earum rectarum, quae ad cauam partem am-

VIII. Eutocius in Apollon. p. 12.

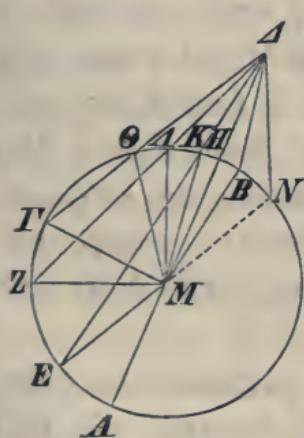
$\xi\sigma\tau\iota\nu$ V. $\dot{\eta}]$ om. F. $\xi\gamma\gamma\epsilon\iota\omega\eta$ P. 9. $\tau\ddot{\eta}]$ $\tau\ddot{\eta}\varsigma$ PBV φ .
 $\dot{\iota}\sigma\eta]$ del. August. $\dot{\alpha}\delta\dot{\nu}\pi\alpha\tau\omega\eta]$ hic seq. demonstratio alia, quam
in app. recepi. 10. $\sigma\eta\mu\epsilon\iota\omega\eta]$ corr. ex $\sigma\eta\mu\epsilon\iota\alpha$ m. 1 V. 11.
 $H\zeta]$ EZ F. 13. $\ddot{\theta}$ $\mu\dot{\eta} — 19. \dot{\xi}\lambda\chi\iota\sigma\tau\eta\varsigma]$ $\kappa\alpha\iota$ $\tau\dot{\alpha}$ $\dot{\xi}\xi\eta\varsigma$ PBV
et F post ras. 1 litt. 16. $\delta\acute{\epsilon}]$ δ' p. 17. $\dot{\alpha}\pi\omega\tau\acute{\epsilon}\rho\omega$ p.
 $\dot{\xi}\sigma\tau\iota$ p. $\epsilon\dot{\nu}\dot{\theta}\epsilon\iota\alpha\iota$ $\dot{\iota}\sigma\alpha\iota$ p. 19. $\dot{\delta}\epsilon\dot{\iota}\xi\alpha\iota]$ seq. $\dot{\xi}\xi\eta\varsigma$ $\tau\dot{\alpha}$ $\dot{\theta}\epsilon\dot{\omega}\eta\mu\alpha$
V. 22. $\dot{\delta}\iota\alpha\chi\dot{\theta}\dot{\omega}\alpha\iota$ V. 24. $\dot{\xi}\tau\eta\chi\dot{\varepsilon}$ Vp. $\kappa\alpha\iota\dot{\iota}\eta\eta\varsigma]$ λ eras. B;
 $\kappa\alpha\iota\cdot$ in ras. m. 1 P.

μέν ἔστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ
ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον
μείζων ἔστιν, τῶν δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν περι-
φέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν
5 ἔστιν ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς δια-
μέτρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς ἐλα-
χίστης τῆς ἀπότερον ἔστιν ἐλάττων, δύο δὲ
μόνον ἔσται ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται
πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἕκατερα τῆς ἐλαχίστης.

10 "Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι
σημεῖον ἔκτὸς τὸ Δ, καὶ ἀπ' αὐτοῦ διήχθωσαν εὐ-
θεῖαι τινες αἱ ΔΑ, ΔΕ, ΔΖ, ΔΓ, ἔστω δὲ ἡ ΔΑ
διὰ τοῦ κέντρου. λέγω, ὅτι τῶν μὲν πρὸς τὴν ΑΕΖΓ
κοίλην περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν μεγίστη
15 μέν ἔστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΔΑ, μείζων
δὲ ἡ μὲν ΔΕ τῆς ΔΖ ἡ δὲ ΔΖ τῆς ΔΓ, τῶν
δὲ πρὸς τὴν ΘΛΚΗ κυρτὴν περιφέρειαν προσ-
πιπτουσῶν εὐθεῖῶν ἐλαχίστη μέν ἔστιν ἡ ΔΗ ἡ
μεταξὺ τοῦ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς ΔΗ, ἀεὶ

1. [ἔστιν] ἔσται B. Post κέντρον add. P: ἐλαχίστη δὲ ἡ
μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου προσπίπτουσα; idem
p, omisso προσπίπτουσα; del. m. 2; ἐλαχίστη μέν ἔστιν (huc-
usque φ) ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου F, supra
scripto β m. 2; supra τῶν lin. 1 scr. α m. 2. δέ] δ' B. 2.
ἔγγιον P. ἀπότερων P, ἀπωτέρῳ p. 3. [ἔστιν] PF; comp.
p; ἔστιν V; ἔσται B. 4. ἐλαχίστη — 5. διαμέτρον] mg. m. 2 P;
om. p et F, supra εὐθεῖῶν est β m. 2. 5. [ἔστιν] PV, ἔσται
B. 6. τῶν δὲ ἄλλων] om. p, add. m. 2 PF. δ' B.
ἔγγιον P. 7. ἀπωτέρῳ Pp. ἐλάττων (in ras. m. 1) ἔστιν
p. [ἔστιν] ἔσται B. ἐλάσσων F. 8. [ἴσαι] P m. 1, F;
om. p; εὐθεῖαι ἔσαι B; ἔσαι εὐθεῖαι V, P m. 2. τοῦ] τοῦ
αὐτοῦ B. 9. πρός] ἔσαι πρός p. 10. Post ἔστω ras. 1 litt.
V. καὶ τοῦ ΑΒΓ] om. F. εἰλήφω φ. 12. τινες] P, F
m. 1, V m. 1; τινες πρός τὸν κύκλον Bp, F m. 2, V m. 2.
In ipsa propositione Augustus suo arbitrio ordinem uerborum

bitus adcidunt, maxima est, quae per centrum ducta est, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum est, remotiore maior est, rectarum autem ad conuexam partem ambitus adcidentium minima est, quae inter punctum et diametrum posita est, ceterarum autem proxima quaeque minimae remotiore minor, et duae solae rectae a puncto illo ad circulum adcident in utraque parte minimae.

Sit circulus $AB\Gamma$, et extra $AB\Gamma$ sumatur punctum aliquod A , et ab eo rectae aliquot educantur ΔA , ΔE , ΔZ , $\Delta \Gamma$, et ΔA per centrum ducta sit. dico, rectarum ad cauam partem ambitus $AEZ\Gamma$ adcidentium maximam esse eam, quae per centrum ducta sit, ΔA , et $\Delta E > \Delta Z$, $\Delta Z > \Delta \Gamma$, earum autem, quae ad conuexam partem ambitus $\Theta\Lambda KH$ adcidant, minimam esse ΔH , quae inter punctum et diametrum AH posita sit, et proximam

mutauit, sed parum recte; neque enim Euclides demonstrat ΔA maximam, ΔH minimam esse omnium rectarum a Δ adcidentium, quod tamen inde facile sequitur, quod rectae ad $\Theta\Lambda KH$ adcidentes omnino minores sunt ceteris. Campanus omisit p. 182 l. 23: ὁν μία — 25. εὐθειῶν, cetera ut nos praebet. Eutocius p. 182, 24—25 et p. 184, 3—4 ut nos legit.

15. Post ΔA add. ἐλαχίστη δὲ ή μεταξὺ τοῦ Δ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς AH $B\Gamma V$; idem P (ΔH pro AH) et p addito τε ante Δ et supra μεταξύ scripto ή ΔH ; ἐλαχίστη δὲ ή μεταξὺ τοῦ σημείου καὶ τῆς διαμέτρου τῆς AH ed. Basil.
 16. τῆς] (alt.) τῇ FV . 17. $\Theta\Lambda KH$] K corr. ex HV m. 1.
 18. ἐλαχίστη — 19. AH] om. $PBFVp$, ed. Basil.; corr. Gregorius. 19. αὐτὸν] αὐτόν F .

δὲ ἡ ἔγγιον τῆς ΔΗ ἐλαχίστης ἐλάττων ἐστὶ τῆς ἀπότερον, ἡ μὲν ΔΚ τῆς ΔΔ, ἡ δὲ ΔΔ τῆς ΔΘ.

. Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου καὶ ἔστω τὸ Μ· καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΜΕ, ΜΖ, ΜΓ, ΜΚ,
5 ΜΔ, ΜΘ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΜ τῇ ΕΜ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ΜΔ· ἡ ἄρα ΑΔ ἵση ἐστὶ ταῖς ΕΜ, ΜΔ. ἀλλ’ αἱ ΕΜ, ΜΔ τῆς ΕΔ μείζονές εἰσιν· καὶ ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΕΔ μείζων ἐστίν. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ
10 ΜΕ τῇ ΜΖ, κοινὴ δὲ ἡ ΜΔ, αἱ ΕΜ, ΜΔ ἄρα ταῖς ΖΜ, ΜΔ ἵσαι εἰσιν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΜΔ γωνίας τῆς ὑπὸ ΖΜΔ μείζων ἐστίν. βάσις ἄρα ἡ ΕΔ βάσεως τῆς ΖΔ μείζων ἐστίν. ὅμοιώς δὴ δεῖξομεν,
ὅτι καὶ ἡ ΖΔ τῆς ΓΔ μείζων ἐστίν· μεγίστη μὲν
15 ἄρα ἡ ΔΑ, μείζων δὲ ἡ μὲν ΔΕ τῆς ΔΖ, ἡ δὲ ΔΖ τῆς ΔΓ.

Καὶ ἐπεὶ αἱ ΜΚ, ΚΔ τῆς ΜΔ μείζονές εἰσιν, ἵση δὲ ἡ ΜΗ τῇ ΜΚ, λοιπὴ ἄρα ἡ ΚΔ λοιπῆς τῆς ΗΔ μείζων ἐστίν· ὥστε ἡ ΗΔ τῆς ΚΔ ἐλάττων ἐστίν·
20 καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ΜΔΔ ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν τῆς ΜΔ δύο εὐθεῖαι ἐντὸς συνεστάθησαν αἱ ΜΚ, ΚΔ, αἱ ἄρα ΜΚ, ΚΔ τῶν ΜΔ, ΛΔ ἐλάττονές εἰσιν·

1. δέ] om. PBF Vp, ed. Basil.; corr. Gregorius. ἔγγειον P, sed corr. ἐλάσσων ἐστὶν PF. ἀπωτέρῳ p. 4.
- ME] corr. ex EM m. 2 V. ΜΓ] ME? φ (non F). 7.
- ΔΜ P. ἐστίν P. ταῖς] corr. ex τά m. 1 F. 8. ἀλλ’ αἱ] αἱ δέ P. τῆς] supra m. 1 P. εἰσιν] PBF; εἰσι Vp.
9. ἐστίν] PF; ἐστί uulgo. 10. ΕΜ τῇ ΖΜ P. δέ] cum Gregorio; προσκείσθω PBF Vp. ἦ] om. V. 11. εἰσιν] PBF; εἰσι Vp. καὶ γωνία] mutat. in γωνίᾳ δέ m. rec. F.
- ΕΜΔ] E supra m. 1 F. 12. ἐστίν] comp. p; ἐστὶ uulgo.
13. ἐστὶ P. 14. ΔΖ P. ΓΔ] Δ in ras. V. ἐστίν] P; comp. p; ἐστὶ uulgo. 15. μὲν ΔΕ] litt. μὲν Δ in ras. p.
19. ὥστε καὶ p. ΔΗ τῆς ΔΚ P. ἐλάττων] ἐλαχίστη F;

quamque minimae ΔH remotiore minorem, $\Delta K < \Delta A$,
 $\Delta A < \Delta \Theta$.¹⁾

sumatur enim centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I], et sit M . et ducantur ME, MZ, MG, MK, MA, MO . et quoniam $AM = EM$, communis adiiciatur MA . itaque $AD = EM + MA$. uerum.

$EM + M\Delta > E\Delta$ [1, 20].

quare etiam $\angle A > \angle E$. rursus quoniam $ME = MZ$, et communis est $M\Delta$, erunt $EM, M\Delta$ et $ZM, M\Delta$ aequales.²⁾ et $\angle EM\Delta > ZM\Delta$. itaque $\angle E > \angle Z$ [I, 24]. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle Z > \angle G$. ergo maxima est $\angle A$, et $\angle E > \angle Z, \angle Z > \angle G$.

et quoniam $MK + K\Delta > M\Delta$ [I, 20], et

$$MH = MK,$$

erit $K\Delta > H\Delta$. quare etiam $H\Delta < K\Delta$. et quoniam
in triangulo $M\Delta\Delta$ in uno latere $M\Delta$ duae rectae
 $MK, K\Delta$ intra constitutae sunt, erunt

$$MK + KA < MA + AA \quad [I, 21].$$

1) Ne hic quidem emendationes Augusti a mutationibus ab eodem in propositione factis pendentes recipiendas esse duxi, sed emendatione Gregorii leniore, quamquam et ipsa ob consensum codicum incertissima, usus uerba ἐλαχίστη μέν — διαμέτρον τῆς *AH* transposui a p. 184, 16 ad lin. 19 et huic loco adcommodau. eodem dicit tenor et propositionis et demonstrationis. sine dubio et transpositio omnium codicum hoc loco et interpolatio nonnullorum p. 184, 1 (cfr. 4) satis antiquo tempore a mathematico imperito ad similitudinem prop. VII factae sunt, in quam rursus p. 178, 19 in F ex prop. VIII quaedam irrepserunt.

2) Lin. 10 error codicum iam ante Theonem ex lin. 6 ortus erat.

ξιάσσων Bp. *ἐστι* B.
PV; om. BFP, Augustus.
ἄρα MK, KA] *ἄρα* P.
ξιάττονς P. *ξιάσσοντες* F.

ἴση δὲ ἡ MK τῇ ML . λοιπὴ ἄρα ἡ AK λοιπῆς τῆς AL ἐλάττων ἔστιν. διοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἡ AL τῆς $A\Theta$ ἐλάττων ἔστιν· ἐλαχίστη μὲν ἄρα ἡ AH , ἐλάττων δὲ ἡ μὲν AK τῆς AL ἡ δὲ AL τῆς $A\Theta$.

5 Λέγω, ὅτι καὶ δύο μόνον ἴσαι ἀπὸ τοῦ Δ σημείου προσπεδοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἐκάτερα τῆς AH ἐλαχίστης· συνεστάτω πρὸς τῇ ML εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ M τῇ ὑπὸ $KM\Delta$ γωνίᾳ ἴση γωνία ἡ ὑπὸ AMB , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ AB . καὶ ἐπεὶ 10 ἴση ἔστιν ἡ MK τῇ MB , κοινὴ δὲ ἡ ML , δύο δὴ αἱ KM , ML δύο ταῖς BM , MA ἴσαι εἰσὶν ἐκατέρα ϵ κατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $KM\Delta$ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ BMA 15 ἴση· βάσις ἄρα ἡ AK βάσει τῇ AB ἴση ἔστιν. λέγω [δῆ], ὅτι τῇ AK εὐθείᾳ ἄλλῃ ἴση οὐ προσπεσεῖται πρὸς τὸν κύκλον ἀπὸ τοῦ Δ σημείου. εἰ γὰρ δυνατόν, προσπιπτέτω καὶ ἔστω ἡ AN . ἐπεὶ οὖν ἡ AK τῇ AN 20 ἔστιν ἴση, ἄλλ' ἡ AK τῇ AB ἔστιν ἴση, καὶ ἡ AB ἄρα τῇ AN ἔστιν ἴση, ἡ ἔγγιον τῆς AH ἐλαχίστης τῇ ἀπώτερον [ἔστιν] ἴση· ὅπερ ἀδύνατον ἐδείχθη. οὐκ ἄρα πλείους ἢ δύο 25 ἴσαι πρὸς τὸν ABG κύκλον ἀπὸ τοῦ Δ σημείου ἐφ' ἐκάτερα τῆς AH ἐλαχίστης προσπεδοῦνται.

'Εὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον διαχθῶσιν εὐθεῖαί τινες, 25 ὥν μία μὲν διὰ τοῦ κέντρου αἱ δὲ λοιπαί, ως ἔτυχεν,

1. ἴση δέ] PF; ὧν ἔστιν ἴση BV; ὧν p. ML] ML ἴση ἔστιν p. 2. ἐλασσων F, ut lin. 3. 3. AH] AH τῆς AK Fp et V eras. 4. ἐλασσων Bp. ἐλάττων δὲ ἡ μέν] ἡ δέ F. 5. καὶ] om. Bp. 6. ἴσαι] P, F m. 1; 7. ἴσαι εὐθεῖαι V, F m. 2; εὐθεῖαι 8. γὰρ πρός F. 9. γωνία] om. p. 10. MK] BM B, MB p et V e corr. 11. δνσί] Bvp. 12. ἐκατέρα] ἐκατέραι V. 13. ἴση]

uerum $MK = MA$. itaque $\angle K < \angle A$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle A < \angle \Theta$. ergo minima est $\angle H$, et $\angle K < \angle A$, $\angle A < \angle \Theta$.

dico etiam, duas solas aequales a puncto A ad circulum adcidere in utraque parte minimae $\angle H$. construatur ad rectam MA et punctum eius M . angulo KMA aequalis $\angle AMB$ [I, 23], et ducatur AB . et quoniam $MK = MB$, et communis est MA , duae rectae KM, MA duabus BM, MA aequales sunt altera alteri; et $\angle KMA = BMA$. itaque $\angle K = \angle B$ [I, 4]. dico, rectae $\angle K$ aequalē aliam rectam non adcidere ad circulum a puncto A . nam, si fieri potest, adcidat et sit $\angle N$. iam quoniam $\angle K = \angle N$, et $\angle K = \angle B$, erit etiam $\angle B = \angle N$, propior minimae $\angle H$ remotioni; quod fieri non potest [u. supra]. quare plures quam duae aequales non adcident ad circulum ABG a A puncto in utraque parte minimae $\angle H$.

Ergo si extra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum rectae aliquot educun-

(prius) P, F m. 1, p; ἵση ἔστι V, F m. 2; ἔστιν ἵση B. ἔστιν] P, comp. p, ἔστι uulgo. 14. δῆ] om. Pp. $\angle K$] K in ras. V, B \angle F; $\angle B$ φ. 15. πρὸς] post καὶ m. 1 πρός φ; mg. γρ. πρὸς τὸν κύκλον F. 16. -πιπτέτω in ras. V. 17. ἀλλά P.

$\angle K$] $K \angle$ F. $\angle B$] B e corr. V. 18. ἄρα] supra comp. F m. 2. ἔγγειον P, sed corr. 19. ἀπωτέρω p. ἔστιν] deleo; cfr. p. 182, 9. ἔστιν ἵση] om. p, August. ἔδειχθη] om. B, August. Post hoc uerbum legitur alia demonstratio; u. append. 20. η δύο ἵσαι] P et sine dubio F m. 1; ἀδύνατ φ seq. αι m. 1 (pro ἀδύν habuit F η δύο), supra scr. μόνον εὐθεῖαι m. 2; η δύο μόνον εὐθεῖαι ἵσαι B, et V, sed μόνον m. 2 supra scr. est; η δύο εὐθεῖαι προσπεσοῦνται p. πρός — 21. σημείον] ἀπὸ τοῦ A σημείον προσπεσοῦνται πρὸς τὸν ABG κύκλον B. 21. κύκλον] m. 2 F. A] corr. ex Γ V. 22. προσπεσοῦνται] om. Bp. 23. ἀπὸ δέ — p. 190, 9: ἐλαχίστης] καὶ τὰ ἔξης PBFV. 25. ἔτυχε p.

τῶν μὲν πρὸς τὴν κοίλην περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθειῶν μεγίστη μέν ἐστιν ἡ διὰ τοῦ κέντρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς διὰ τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἐστίν, τῶν δὲ πρὸς τὴν κυρτὴν περιφέρειαν προσπιπτουσῶν εὐθειῶν ἐλαχίστη μέν ἐστιν ἡ μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς διαμέτρου, τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τῆς ἐλαχίστης τῆς ἀπώτερον ἐστιν ἐλάττων, δύο δὲ μόνον ἔσαι ἀπὸ τοῦ σημείου προσπεσοῦνται πρὸς τὸν κύκλον ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἐλαχίστης.
10 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

θ'.

'Εὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι πλείους ἢ δύο ἔσαι εὐθεῖαι, τὸ ληφθὲν σημεῖον 15 κέντρον ἐστὶ τοῦ κύκλου.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ σημεῖον τὸ Δ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον προσπιπτέτωσαν πλείους ἢ δύο ἔσαι εὐθεῖαι αἱ ΔΑ, ΔΒ, ΔΓ· λέγω, ὅτι τὸ Δ σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου.
20

'Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ ΑΒ, ΒΓ καὶ τετμήσθωσαν δίχα κατὰ τὰ Ε, Ζ σημεῖα, καὶ ἐπιξευχθεῖσαι αἱ ΕΔ, ΖΔ διηγθωσαν ἐπὶ τὰ Η, Κ, Θ, Λ σημεῖα.

'Ἐπεὶ οὖν ἔστιν ἡ ΑΕ τῇ ΕΒ, κοινὴ δὲ ἡ ΕΔ, δύο δὴ αἱ ΑΕ, ΕΔ δύο ταῖς ΒΕ, ΕΔ ἔσαι εἰσίν·
25 καὶ βάσις ἡ ΔΑ βάσει τῇ ΔΒ ἔσῃ· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ

2. τῶν δὲ ἄλλων — 10. δεῖξαι] καὶ τὰ ἔξης p. 13. προσπίπτωσι] προσπίπτουσι V p. 14. εὐθεῖαι ἔσαι BV. 18. εὐθεῖαι ἔσαι BV p. 22. ΖΔ] PBF, V m. 2; ΔΖ p., V m. 1. K, H, Λ, Θ P. 24. δυσί Βφρ. εἰσίν] PFV; εἰσι Βp. 25. καὶ] m. 2 V. βάσις ἄρα V. 17η]. P et postea inserto ἐστὶ F; ἵση ἐστὶ V; ἐστιν ἵση Βp.

tur, quarum una per centrum, ceterae autem utcunque ductae sunt, earum rectarum, quae ad cauam partem ambitus adcidunt, maxima est, quae per centrum ducta est, ceterarum autem proxima quaeque ei, quae per centrum est, remotiore maior est, rectarum autem ad conuexam partem ambitus adcidentium minima est, quae inter punctum et diametrum posita est, ceterarum autem proxima quaeque minimae remotiore minor, et duae solae rectae a puncto illo ad circulum adcident in utraque parte minimae; quod erat demonstrandum.

IX.

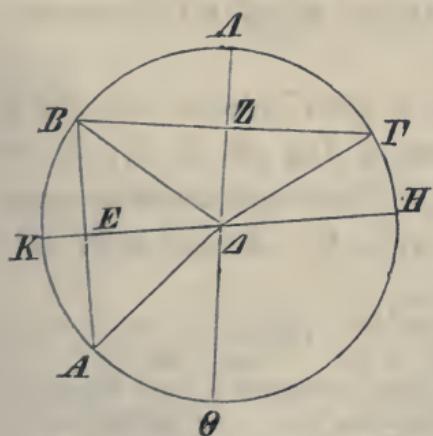
Si intra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc puncto ad circulum plures quam duae rectae aequales ad circulum adcidunt, sumptum punctum centrum est circuli.

Sit circulus $AB\Gamma$, et intra eum punctum Δ , et a Δ ad $AB\Gamma$ circulum plures quam duae rectae aequales adcidant ΔA , ΔB , $\Delta \Gamma$. dico, punctum Δ centrum esse circuli $AB\Gamma$.

ducantur enim AB , $B\Gamma$ et secentur in duas partes

aequales in punctis E , Z , et ductae $E\Delta$, $Z\Delta$ educantur ad puncta H , K , Θ , Λ .

iam quoniam $AE = EB$, et communis est $E\Delta$, duae rectae AE , $E\Delta$ duabus BE , $E\Delta$ aequales sunt. et $\Delta A = \Delta B$. itaque $\angle AE\Delta = BE\Delta$ [I, 8]. itaque

ΑΕΔ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΒΕΔ* ἵση ἐστίν· ὁρθὴ ἄρα ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ *ΑΕΔ*, *ΒΕΔ* γωνιῶν· ἡ *ΗΚ* ἄρα τὴν *ΑΒ* τέμνει δίχα καὶ πρὸς ὁρθάς. καὶ ἐπεί, ἐὰν ἐν κύκλῳ εὐθεῖά τις εὐθεῖάν τινα δίχα τε καὶ πρὸς ὁρθὰς 5 τέμνῃ, ἐπὶ τῆς τεμνούσης ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ἐπὶ τῆς *ΗΚ* ἄρα ἐστὶ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐπὶ τῆς *ΘΛ* ἐστι τὸ κέντρον τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου. καὶ οὐδὲν ἔτερον κοινὸν ἔχουσιν αἱ *ΗΚ*, *ΘΛ* εὐθεῖαι ἢ τὸ *Δ* σημεῖον· τὸ *Δ* ἄρα σημεῖον 10 κέντρον ἐστὶ τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου.

'Ἐὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐντός, ἀπὸ δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι πλείους ἢ δύο ἵσαι εὐθεῖαι, τὸ ληφθὲν σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ι'.

Κύκλος κύκλον οὐ τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο.

Εἰ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ *ΑΒΓ* κύκλον τὸν *ΔEZ* τεμνέτω κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο τὰ *B*, *H*, *Z*, *Θ*, 20 καὶ ἐπιζευχθεῖσαι αἱ *BΘ*, *BH* δίχα τεμνέσθωσαν κατὰ τὰ *K*, *L* σημεῖα· καὶ ἀπὸ τῶν *K*, *L* ταῖς *BΘ*, *BH*

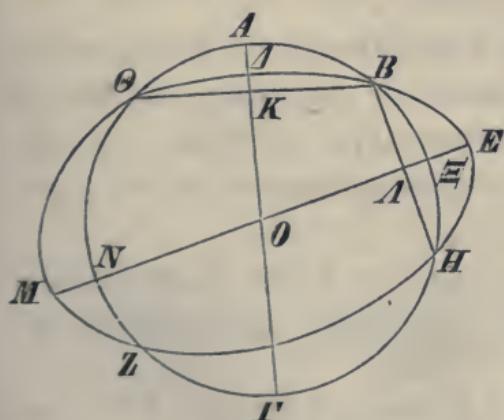
1. ἐστι *V*. ἄρα] *PB*, *F* in ras.; γάρ *p* in ras., *V* m. 1; ἐστιν ἄρα *V* m. 2. 2. ἡ] καὶ ἡ *p*. ἄρα] om. *p*. 3. τέμνει δίχα] *P*; δίχα τέμνει *B*, δίχα τέμνουσα *V* (sed. νονσα et seq. καὶ in ras.), *p*, *F* (δίχα τέμνουσι φ.). ὁρθάς] ὁρθὰς τέμνει *V* *p* et *F* in ras. καὶ ἐπει'] in ras. *F*, seq. in mg. transeunt. καὶ ἐπει — 5. τέμνῃ] mg. m. rec. *P*. τε] in fine lin., in mg. add. μνη m. 2 *B*. 5. τέμνῃ] τέμνει *FV*. τῆς] om. *F*? ἐστίν *F*. 6. ἐστίν *B*. 7. ἐστίν *P*. 8. *ΑΒΓ*] om. *p*. κύκλον] m. 2 *F*; om. *B*. 12. προσπίπτωσι — 14. κύκλον] καὶ τὰ ἔξης *p*. 12. -πίπτωσι in ras. *F*. 13. εὐθεῖαι ἵσαι *B*. 14. Seq. alia demonstratio, de qua u. appendix. 15. ια' *F*, sed α' eras. 18. ΔEZ] corr. ex

uterque angulus AED , BED rectus est [I, def. 10]. ergo HK rectam AB et in duas partes aequales et ad angulos rectos secat. et quoniam, si in circulo recta aliqua aliam rectam et in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in secanti erit centrum circuli [prop. I coroll.], centrum circuli in HK erit. eadem de causa etiam in ΘA erit centrum circuli $AB\Gamma$. nec ullum aliud commune punctum habent HK , ΘA rectae ac A punctum. itaque A centrum est circuli $AB\Gamma$.

Ergo si intra circulum punctum aliquod sumitur, et ab hoc punto plures quam duae rectae aequales ad circulum adcidunt, sumptum punctum centrum est circuli; quod erat demonstrandum.

X.

Circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus.

nam, si fieri potest, circulus $AB\Gamma$ circulum AEZ in pluribus secat punctis quam duobus B, H, Z, Θ , et ductae $B\Theta, BH$ in punctis K, Λ in duas partes aequales secentur, et a K, Λ ad $B\Theta, BH$ perpendicu-

ΔEH m. 2 V. 19. $Z, \Theta]$ corr. ex Θ, Z m. 2 V. 20. $B\Theta, BH]$ P; $B\Theta, HB$ F m. 1; $BH, \Theta B$ F m. 2; $BH, B\Theta$ BVp. $\tau\epsilon\tau\mu\eta\sigma\theta\omega\sigma\alpha\nu$ δίχα p. $\tau\epsilon\tau\mu\eta\sigma\theta\omega\sigma\alpha\nu$ P. 21. $B\Theta, BH]$ BF, V m. 2; $BH, B\Theta$ Pp, V m. 1.

πρὸς ὁρθὰς ἀχθεῖσαι αἱ ΚΓ, ΑΜ διήχθωσαν ἐπὶ τὰ
Α, Ε σημεῖα.

Ἐπεὶ οὖν ἐν κύκλῳ τῷ ΑΒΓ εὐθεῖά τις ἡ ΑΓ
εὐθεῖάν τινα τὴν ΒΘ δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς τέμνει,
5 ἐπὶ τῆς ΑΓ ἄρα ἔστι τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου.
πάλιν, ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τῷ αὐτῷ τῷ ΑΒΓ εὐθεῖά τις
ἡ ΝΞ εὐθεῖάν τινα τὴν ΒΗ δίχα καὶ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, ἐπὶ τῆς ΝΞ ἄρα ἔστι τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ
κύκλου. ἐδείχθη δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ΑΓ, καὶ κατ' οὐδὲν
10 συμβάλλουσιν αἱ ΑΓ, ΝΞ εὐθεῖαι ἡ κατὰ τὸ Ο· τὸ
Ο ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου. διοϊώς
δὴ δεῖξομεν, δτι καὶ τοῦ ΔΕΖ κύκλου κέντρον ἔστι
τὸ Ο· δύο ἄρα κύκλων τεμνόντων ἀλλήλους τῶν
ΑΒΓ, ΔΕΖ τὸ αὐτό ἔστι κέντρον τὸ Ο· ὅπερ ἔστιν
15 ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου τέμνει κατὰ πλείονα ση-
μεῖα ἡ δύο· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ια'.

Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐν-
20 τός, καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα, ἡ ἐπὶ τὰ
κέντρα αὐτῶν ἐπιζευγνυμένη εὐθεῖα καὶ ἐκ-
βαλλομένη ἐπὶ τὴν συναφὴν πεσεῖται τῶν κύ-
κλων.

Δύο γὰρ κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΑΔΕ ἐφαπτέσθωσαν
25 ἀλλήλων ἐντὸς κατὰ τὸ Α σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τοῦ

1. ΚΓ, ΑΜ] litt. Γ, Α in ras. m. 2 F; ΚΛ, ΓΜ V, sed corr. m. 1. 2. Α, Ε] in ras. p; ΑΕ, ΗΑ P. 3. τῷ] ε corr. V m. 2. 4. δίχα τε B Vp. καὶ] supra m. 2 F. 7. δίχα τέμνει καὶ πρὸς ὁρθὰς p. Ante ὁρθάς ras. 1 litt. V. 8. τὸ κέντρον ἔστι B Vp. 9. κατ'] (prius) m. 2 V. 10. εὐθεῖαι] om. p. ἡ] P, F m. 1; ἀλλήλαις ἡ B Vp, F m. 2.

lares ducantur $K\Gamma$, AM et educantur ad A , E puncta. iam quoniam in circulo $AB\Gamma$ recta aliqua AG aliam rectam BH in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in AG erit centrum circuli $AB\Gamma$ [prop. I coroll.]. rursus quoniam in circulo eodem $AB\Gamma$ recta quaedam NE aliam rectam BH in duas partes aequales et ad angulos rectos secat, in NE erit centrum circuli $AB\Gamma$ [id.]. sed demonstratum est, idem in AG esse, nec usquam concurrunt rectae AG , NE excepto punto O . O igitur centrum est circuli $AB\Gamma$. similiter demonstrabimus, O etiam circuli AEZ centrum esse. itaque duo circuli inter se secantes $AB\Gamma$, AEZ idem habent centrum O ; quod fieri non potest [prop. V].

Ergo circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus; quod erat demonstrandum.

XI.

Si duo circuli intra contingunt inter se, et sumpta erunt centra eorum, recta centra eorum coniungens producta etiam¹⁾ in punctum contactus circulorum cadet.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ intra contingant inter se in A punto, et sumatur circuli $AB\Gamma$ cen-

1) Minus recte in B post ἐκβαλλομένη interpungitur; quamquam usus Euclidis potius ἐκβαλλομένη καὶ postulat; καὶ de-
lenit Gregorius.

13. οὐδὲ — 14. τὸ O] om. P. 14. ἐστίν] om. p. 17. ἦ
δύο] om. P. Sequitur alia demonstratio, u. appendix. 18.
ια'] om. φ. 19. ἐντός] mg. m. 1 P. 20. καὶ ληφθῆ αὐτῶν
τὰ κέντρα] om. B. 21. καὶ] om. V. 22. πεσεῖται] litt.
σειτ- in ras. m. 2 V. 24. ἀπτέσθωσαν Theon (BF Vp).

μὲν *ABΓ* κύκλου κέντρον τὸ *Z*, τοῦ δὲ *AΔΕ* τὸ *H* λέγω, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ *H* ἐπὶ τὸ *Z* ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐκβαλλομένη ἐπὶ τὸ *A* πεσεῖται.

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπτέτω ὡς ἡ *ZHΘ*,
5 καὶ ἐπιξευχθωσαν αἱ *AZ*, *AH*.

'Ἐπεὶ οὖν αἱ *AH*, *HZ* τῆς *ZA*, τοντέστι τῆς *ZΘ*, μείζονές εἰσιν, ποιητὴ ἀφηρήσθω ἡ *ZH*. λοιπὴ ἄρα ἡ *AH* λοιπῆς τῆς *HΘ* μείζων ἐστίν. ἵση δὲ ἡ *AH* τῇ *HΔ*· καὶ ἡ *HΔ* ἄρα τῆς *HΘ* μείζων ἐστὶν ἡ ἐλάττων 10 τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον· οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὸ *H* ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐκτὸς πεσεῖται· κατὰ τὸ *A* ἄρα ἐπὶ τῆς συναφῆς πεσεῖται.

'Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐντός, [καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα], ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν 15 ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα [καὶ ἐκβαλλομένη] ἐπὶ τὴν συναφὴν πεσεῖται τῶν κύκλων· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιβ'.

'Ἐὰν δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐκτός, ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπιξευγνυμένη διὰ 20 τῆς ἐπαφῆς ἐλεύσεται.

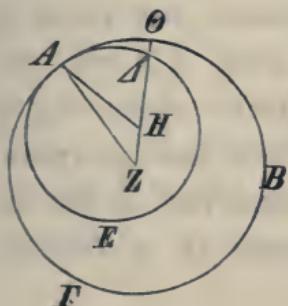
Δύο γὰρ κύκλοι οἱ *ABΓ*, *AΔΕ* ἐφαπτέσθωσαν ἀλλήλων ἐκτὸς κατὰ τὸ *A* σημεῖον, καὶ εἷλήφθω τοῦ μὲν *ABΓ* κέντρον τὸ *Z*, τοῦ δὲ *AΔΕ* τὸ *H* λέγω,

1. μέν]	om. B.	τὸ κέντρον τό P.	3. <i>A</i> σημεῖον F V,
P m. rec.
4. <i>ZHΘ</i>]	<i>ZΘ</i> F, <i>H</i> supra scr. m. 2.	6. αἱ]	ἡ P.
<i>ZA</i>]	in ras. m. 1 V.	τοντέστιν	P.
7. εἰσιν]	P; εἰσι uulgo.	<i>ZH</i>]	<i>H</i> in ras. V.
8. δέ —		8. ἵση	
9. ἐστιν]	mg. m. 2 B (ἐστι).	ἵση δὲ ἡ <i>AH</i> τῇ <i>HΔ</i>]	in ras. p.
9. <i>HΔ</i>]	PB, F m. 1, V m. 1;	<i>AH</i> p, F m. 2, V m. 2.	
10. ἐστίν]	<i>AH</i> p, F m. 2, V m. 2.	ἐλάσ-	
11. Post ἐντός add.	<i>PF</i> ; om. <i>BVp</i> .	σων Fp.	
		ἡ] supra m. 1 P.	
		11. Post ἐντός Theon (BFVp),	

trum Z , circuli autem $A\Delta E$ centrum H [prop. I]. dico, rectam H , Z coniungentem productam in A casuram esse.

ne cadat enim, sed si fieri potest, cadat ut $ZH\Theta$ et ducantur AZ , AH . iam quoniam

$$AH + HZ > ZA \text{ [I, 20],}$$

h.e. $AH + HZ > Z\Theta$, subtrahatur, quae communis est, ZH . itaque $AH > H\Theta$. sed $AH = H\Delta$. itaque etiam $H\Delta > H\Theta$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque recta Z, H coniungens extra non cadet. quare in A in punctum contactus cadet.

Ergo si duo circuli intra contingunt inter se, et sumpta erunt centra eorum, recta centra eorum coniungens producta etiam in punctum contactus circulorum cadet; quod erat demonstrandum.

XII.

Si duo circuli extrinsecus contingunt inter se, recta centra eorum coniungens per punctum contactus ibit.

nam duo circuli $AB\Gamma$, $A\Delta E$ extrinsecus contingant inter se in puncto A , et sumatur circuli $AB\Gamma$ centrum Z , circuli autem $A\Delta E$ centrum H [prop. I].

- P m. rec. 12. *κατὰ τὸ Α ἄρα ἐπὶ τῆς συναφῆς πεσεῖται*] P; *ἐπ' αὐτῆς ἄρα p; ἐπ' αὐτῆς B, ἄρα add. m. 2; ἐπ' αὐτὴν ἄρα V; ἐπ' αὐτοῖς ἄρα F.* 13. *ἐφάπτωνται*] *ἀπτωνται* PB, et F, sed *ἐφ-* supra m. 1. 14. *καὶ ληφθῆ αὐτῶν τὰ κέντρα*] mg. m. 2 F; om. PVp. 15. *καὶ ἐκβαλλομένη*] om. PFp. 16. *τῶν κύκλων*] om. p. Seq. alia demonstratio; u. appendix. 17. *ιβ'*] om. φ. 18. *ἀπτωνται* Theon (BFVp). 19. *εὐθεῖα διὰ BV, F m. 2.* 23. *ABΓ*] e corr. F. Dein *κύκλου* add. p φ, V m. 2.

ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὸ Η ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα διὰ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς ἐλεύσεται.

Μὴ γάρ, ἀλλ’ εἰ δυνατόν, ἐρχέσθω ως ἡ ΖΓΔΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΖ, ΑΗ.

5 Ἐπεὶ οὖν τὸ Ζ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΖΑ τῇ ΖΓ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Η σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΔΕ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ΗΑ τῇ ΗΔ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἡ ΖΑ τῇ ΖΓ ἵση· αἱ ἄρα ΖΑ, ΑΗ ταῖς ΖΓ, ΗΔ ἵσαι εἰσίν· ὥστε ὅλη ἡ 10 ΖΗ τῶν ΖΑ, ΑΗ μείζων ἔστιν· ἀλλὰ καὶ ἐλάττων· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὸ Η ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα διὰ τῆς κατὰ τὸ Α ἐπαφῆς οὐκ ἐλεύσεται· δι’ αὐτῆς ἄρα.

15 Ἐὰν ἄρα δύο κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων ἐκτός, ἡ ἐπὶ τὰ κέντρα αὐτῶν ἐπιξευγνυμένη [εὐθεῖα] διὰ τῆς ἐπαφῆς ἐλεύσεται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιγ'.

Κύκλος κύκλου οὐκ ἐφάπτεται κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ καθ’ ἓν, ἐάν τε ἐντὸς ἐάν τε ἐκτὸς 20 ἐφάπτηται.

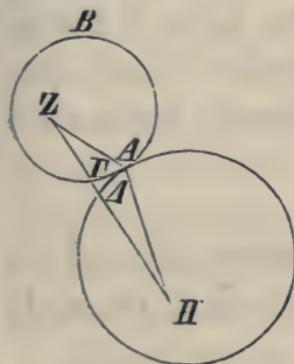
Ἐτ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ ΑΒΓΔ κύκλου τοῦ ΕΒΖΔ ἐφαπτέσθω πρότερον ἐντὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ ἓν τὰ Δ, Β.

2. κατὰ τὸ Α] supra m. 2 V. 4. ΑΖ] ΖΑ P. 6. ΖΑ] Α V. 8. ΑΗ F. Ante ΗΔ 1 litt. eras. F. 9. ΖΓ] Ζ V, corr. ex Γ m. 1. ΗΔ] ΔΗ Pp. 10. ἐλάττων] ἐλάσσων F; ἡ ἐλάττων V. 11. ἔστιν] om. p. τοῦ] τό B. 12. Η] M φ (non F). 13. αὐτήν φ. ἄρα] om. B. 14. 'Ἐὰν] ἄν V. 15. ἡ ἐπὶ] in ras. m. 2 V. εὐθεῖα διά] PBFV. 14. ἐὰν ἄρα — 16. ἐλεύσεται] om. p. 16. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :— BF. 17. ιγ'] ιε' F; corr. m. 2.

dico, rectam Z , H coniungentem per punctum contactus A ire.

ne eat enim, sed si fieri potest, cadat ut $Z\Gamma\Delta H$, et ducantur AZ , AH . iam quoniam Z punctum centrum est circuli $AB\Gamma$, erit $ZA = Z\Gamma$. rursus quoniam H punctum centrum est circuli $A\Delta E$, erit

$$AH = H\Delta.$$

sed demonstratum est, etiam
 $ZA = Z\Gamma$. itaque

$$ZA + AH = Z\Gamma + H\Delta.$$

quare $ZH > ZA + AH$. uerum etiam $ZH < ZA + AH$ [I, 20]; quod fieri non potest. itaque recta Z , H coniungens extra punctum contactus A non ibit. quare per A ibit.

Ergo si duo circuli extrinsecus contingunt inter se recta centra eorum coniungens per punctum contactus ibit; quod erat demonstrandum.

XIII.

Circulus circulum non contingit in pluribus punctis quam in uno, siue intra siue extrinsecus contingit.

nam si fieri potest, circulus $AB\Gamma\Delta$ circulum $EBZ\Delta$ prius intra contingat in pluribus punctis quam

18. οὐκ] supra m. 2 P.V. πατὰ τά V, sed corr. 19. ἐντός]
ἐντός ἐφάπιηται P; ἐντός B et V m. 2 (ἐντός m. 1). ἐντός]
ἐντός BV. 20. ἐφάπιηται] om. P. 21. $AB\Gamma\Delta]$ $AB\Gamma$ lac.
1 litt. φ. 22. EZ, ZΔ P, corr. m. rec. 23. Δ, B] B, Δ Pp.
ἀπτέσθω Bp et F m. 1 (corr. m. 2). 23. Δ, B] B, Δ Pp.

Kαὶ εἰλίγθω τοῦ μὲν ΑΒΓΔ κύκλου κέντρον τὸ H, τοῦ δὲ ΕΒΖΔ τὸ Θ.

'*H ἄρα ἀπὸ τοῦ H ἐπὶ τὸ Θ ἐπιξευγνυμένη ἐπὶ τὰ B, Δ πεσεῖται. πιπτέτω ὡς ἡ BHΘΔ. καὶ ἐπεὶ τὸ H σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ BH τῇ HΔ· μείζων ἄρα ἡ BH τῆς ΘΔ· πολλῷ ἄρα μείζων ἡ BΘ τῆς ΘΔ. πάλιν, ἐπεὶ τὸ Θ σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΕΒΖΔ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ BΘ τῇ ΘΔ· ἐδείχθη δὲ αὐτῆς καὶ πολλῷ μείζων· ὅπερ ἀδύνατον· οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου ἐφάπτεται ἐντὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ ἐν.*

Λέγω δὴ, ὅτι οὐδὲ ἐκτός.

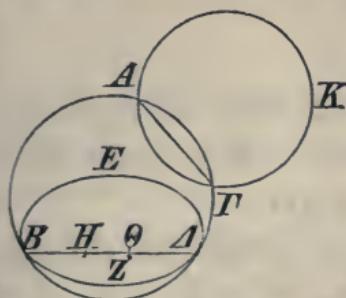
Εἰ γὰρ δυνατόν, κύκλος ὁ ΑΓΚ κύκλου τοῦ ΑΒΓΔ ἐφάπτέσθω ἐκτὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ ἐν τὰ A, Γ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΓ.

'*Ἐπεὶ οὖν κύκλων τῶν ΑΒΓΔ, ΑΓΚ εἱληπται ἐπὶ τῆς περιφερείας ἐκατέρου δύο τυχόντα σημεῖα τὰ A, Γ, ἡ ἐπὶ τὰ σημεῖα ἐπιξευγνυμένη εὐθεῖα ἐντὸς ἐκατέρου πεσεῖται· ἀλλὰ τοῦ μὲν ΑΒΓΔ ἐντὸς ἐπεσεν, τοῦ δὲ ΑΓΚ ἐκτός· ὅπερ ἄτοπον· οὐκ ἄρα κύκλος κύκλου ἐφάπτεται ἐκτὸς κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ ἐν. ἐδείχθη δέ, ὅτι οὐδὲ ἐντός.*

Κύκλος ἄρα κύκλου οὐκ ἐφάπτεται κατὰ πλείονα

1. *ΑΒΓΔ]* P, F in ras., V m. 2 (*Δ* in ras.), p m. 2; *ΑΒΓ* B, V m. 1, p m. 1. 3. *Θ]* in ras. F. *ἐπὶ]* PB, F m. 1; *εὐθεῖα ἐπὶ* Vp, F m. 2. 4. *πιπτετῶ φ.* 6. *BH]* (alt.) *ΔH* P, corr. m. rec. *τῆς]* corr. ex *τῇ* m. 2 P. *ΘΔ]* post ras. 1 litt., *Δ* postea insert. m. 1 V. 8. *ἔστιν ἵση* V. 9. *ὅπερ ἔστιν* F. 12. *δῆ]* m. 2 V. 13. *δυνατὸν γάρ* p. *ΑΓΚ]* *ΑΚΓ* Fp, *ΑΓΚΛ* B, P m. 2. *ΑΒΔΓ* Br; *ΔΓ* litt. in ras. V, eras. F. *ΑΓΚ]* *ΑΚΓ* p, *ΑΓΚΛ* B, P m. 2, V in ras. m. 2. 17. *δύο]* supra scr. m. 1 F. *τὰ A — 18: σημεῖα]* mg. m. 1 P. 18. *ἡ ἄρα* P. *τὰ αὐτά* B. 19. *ΑΒΔΓ*

uno A , B . et sumatur circuli $AB\Gamma A$ centrum H , circuli autem $EBZ\Delta$ centrum Θ .

itaque recta $H\Theta$ coniungens in $B\Delta$ cadet [prop. XI]. cadat ut $BH\Theta\Delta$. et quoniam H punctum centrum est circuli $AB\Gamma A$, erit $BH = HA$. itaque $BH > \Theta\Delta$. quare multo magis $B\Theta > \Theta\Delta$.

rursus quoniam Θ punctum centrum est circuli $EBZ\Delta$, erit $B\Theta = \Theta\Delta$. sed demonstratum est, eandem multo maiorem esse; quod fieri non potest. itaque circulus circulum intra non contingit in pluribus punctis quam uno.

dico igitur, ne extrinsecus quidem hoc fieri. nam si fieri potest, circulus $A\Gamma K$ circulum $AB\Gamma A$ extrinsecus contingat in pluribus punctis quam uno A , Γ , et ducatur $A\Gamma$. iam quoniam in ambitu utriusque circuli $AB\Gamma A$, $A\Gamma K$ duo quaelibet puncta sumpta sunt A , Γ , recta ea coniungens intra utrumque cadet [prop. II]. sed intra circulum $AB\Gamma A$ et extra circulum $A\Gamma K$ cecidit [def. 3]; quod absurdum est. itaque circulus circulum extrinsecus non contingit in pluribus punctis quam uno. demonstratum autem, ne intra quidem hoc fieri.

Ergo circulus circulum non contingit in pluribus

Fp. ἔπεισε Vp. 20. $A\Gamma K$] K in ras. m. 1 P. 21. ἐφά-
ψεται B, V supra scr. m. 2. 23. οὐκ] supra scr. F. ἐφ-
ἀψεται BF, V e corr. m. 2.

σημεῖα ἡ [καθ'] ἐν, ἐάν τε ἐντὸς ἐάν τε ἐκτὸς ἐφάπτη-
ται· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιδ'.

'Ἐν κύκλῳ αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσον ἀπέχουσιν
5 ἀπὸ τοῦ κέντρου, καὶ αἱ ἵσον ἀπέχουσαι ἀπὸ
τοῦ κέντρου ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν αὐτῷ ἵσαι εὐθεῖαι
ἔστωσαν αἱ ΑΒ, ΓΔ· λέγω, ὅτι αἱ ΑΒ, ΓΔ ἵσον
ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου.

10 Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου
καὶ ἔστω τὸ Ε, καὶ ἀπὸ τοῦ Ε ἐπὶ τὰς ΑΒ, ΓΔ κά-
θετοι ἥχθωσαν αἱ ΕΖ, ΕΗ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ
ΑΕ, ΕΓ.

'Ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΕΖ εὐ-
15 θεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΒ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει. Ἱση ἄρα ἡ ΑΖ τῇ ΖΒ·
διπλῆ ἄρα ἡ ΑΒ τῆς ΑΖ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ΓΔ
τῆς ΓΗ ἔστι διπλῆ· καὶ ἔστιν Ἱση ἡ ΑΒ τῇ ΓΔ·
ἱση ἄρα καὶ ἡ ΑΖ τῇ ΓΗ. καὶ ἐπεὶ Ἱση ἔστιν ἡ ΑΕ
20 τῇ ΕΓ, ἵσον καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΑΕ τῷ ἀπὸ τῆς ΕΓ.
ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ τῆς ΑΕ ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΑΖ, ΕΖ·
ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Ζ γωνία· τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΕΓ
ἵσα τὰ ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΓ· ὁρθὴ γὰρ ἡ πρὸς τῷ Η
γωνία· τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν ΑΖ, ΖΕ ἵσα ἔστι τοῖς ἀπὸ

1. καθ'] om. PBVFV p. [ἐντός] ἐκτός BV. [ἐντός] ἐντός
BV. Post ἐντός in F est ἡ. 2. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] :~ BF,
om. P. 3. ιδ'] ισ' F; corr. m. 2. 4. [ἐν] inter ε et ν 1 litt.
eras. P. 7. ΑΒΔΓ p. 8. ὅτι αἱ ΑΒ, ΓΔ] P; ὅτι Theon
(BFV p). 10. ΑΒΔΓ p. 12. αἱ ΕΖ—[ἐπεξεύχθωσαν] mg. m. 1 P.
13. ΑΕ] litt. Α in ras. m. 2 V. ΕΓ] ΓΕ Pp. 16. τέμνει]
(alt.) τεμεῖ FV. ΖΒ] ΖΒ P, ΖΘ φ (non F). 18. ἔστι]

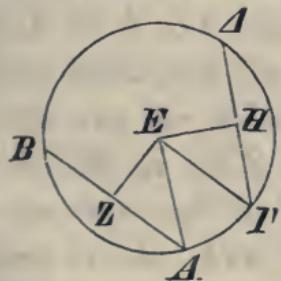
punctis quam in uno, siue intra siue extrinsecus contingit; quod erat demonstrandum.

XIV.

In circulo aequales rectae aequali spatio a centro distant, et aequali spatio distantes a centro inter se aequales sunt.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$, et in eo aequales rectae sint $AB, \Gamma\Delta$. dico, $AB, \Gamma\Delta$ aequali spatio a centro distare.

sumatur enim centrum circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. I], et sit E , et ab E ad $AB, \Gamma\Delta$ perpendiculares ducantur EZ, EH , et ducantur AE, EG .

iam quoniam recta quaedam per centrum ducta EZ aliam rectam non per centrum ductam AB ad angulos rectos secat, etiam in duas partes aequales eam secat [prop. III]. itaque $AZ = ZB$. ergo $AB = 2 AZ$.

eadem de causa erit etiam $\Gamma\Delta = 2 \Gamma H$. et

$$AB = \Gamma\Delta.$$

itaque etiam $AZ = \Gamma H$.¹⁾ et quoniam $AE = EG$, erit $AE^2 = EG^2$. uerum $AZ^2 + EZ^2 = AE^2$ (nam angulus ad Z positus rectus est) [I, 47], et

$$EH^2 + HG^2 = EG^2$$

(nam angulus ad H positus rectus est) [id.]. quare

1) I ποιν. ἔνν. 6, quae cum genuina non sit, Euclides usus erat I ποιν. ἔνν. 3.

ἔστιν B. 19. ἐπειδὴ ἐπὶ φ (non F). 20. AE] mutat. in ΓE V. m. 2, ΓE in ras. B; eras. F, in quo seq. γωνον (post lacun.) τριγώνῳ. $E\Gamma$] AE B et e corr. V; in F euan. 21. μέν] om. B. ἴσα ἔστι B. EZ] ZE Pp. 23. ἴσα ἔστι B. $H\Gamma$] corr. ex ΓH V. H] Z φ (non F). 24. ἔστιν P.

τῶν ΓΗ, ΗΕ, ὡν τὸ ἀπὸ τῆς AZ ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΓΗ· ἴση γάρ ἐστιν ἡ AZ τῇ ΓΗ· λοιπὸν ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς ZE τῷ ἀπὸ τῆς EH ἴσον ἐστίν· ἴση ἄρα ἡ EZ τῇ EH. ἐν δὲ κύκλῳ ἴσον ἀπέχειν ἀπὸ τοῦ 5 κέντρου εὐθεῖαι λέγονται, ὅταν αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπ' αὐτὰς κάθετοι ἀγόμεναι ἴσαι ωσιν· αἱ ἄρα AB, ΓΔ ἴσον ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου.

'Αλλὰ δὴ αἱ AB, ΓΔ εὐθεῖαι ἴσον ἀπέχετωσαν ἀπὸ τοῦ κέντρου, τουτέστιν ἴση ἔστω ἡ EZ τῇ EH. λέγω, 10 ὅτι ἴση ἐστὶ καὶ ἡ AB τῇ ΓΔ.

Τῶν γὰρ αὐτῶν πατασκευασθέντων ὁμοίως δείξομεν, ὅτι διπλῆ ἐστιν ἡ μὲν AB τῆς AZ, ἡ δὲ ΓΔ τῆς ΓΗ· καὶ ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ AE τῇ GE, ἴσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς AE τῷ ἀπὸ τῆς GE· ἀλλὰ τῷ μὲν ἀπὸ 15 τῆς AE ἴσα ἐστὶ τὰ ἀπὸ τῶν EZ, ZA, τῷ δὲ ἀπὸ τῆς GE ἴσα τὰ ἀπὸ τῶν EH, HG. τὰ ἄρα ἀπὸ τῶν EZ, ZA ἴσα ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν EH, HG· ὡν τὸ ἀπὸ τῆς EZ τῷ ἀπὸ τῆς EH ἐστιν ἴσον· ἴση γὰρ ἡ EZ τῇ EH· λοιπὸν ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς AZ ἴσον ἐστὶ τῷ 20 ἀπὸ τῆς ΓΗ· ἴση ἄρα ἡ AZ τῇ ΓΗ· καὶ ἐστι τῆς μὲν AZ διπλῆ ἡ AB, τῆς δὲ ΓΗ διπλῆ ἡ ΓΔ· ἴση ἄρα ἡ AB τῇ ΓΔ.

'Ἐν κύκλῳ ἄρα αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἴσον ἀπέχουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου, καὶ αἱ ἴσον ἀπέχουσαι ἀπὸ τοῦ κέντρου 25 ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

3. τῷ] P, V m. 1; λοιπῷ τῷ BFP, V m. 2. Ante τῷ in V est ἴσον ἐστι. ἴσον ἐστὶν] om. V, ἐστιν ἴσον Pp. ἄρα καὶ ἡ P. 4. EZ] ZE P. 5. αἱ] om. p. 8. ἀλλὰ δὴ] πάλιν Bp. 9. EZ] corr. ex AZ m. 2 P. 10. ἐστὶν P. 11. ὁμοίως δὴ BFP. 13. ἐστι] om. BV, καὶ p, ἐστὶν P. 14. ἀλλά] m. 2 V. 15. ἐστὶν P. 17. ἴσαι ἴσαι φ. ἐστὶν P. τὸ ἀπὸ τῆς] mg. m. 2 V. 18. EZ] P, F m. 1; EH Bp, F m. 2, V mg. m. 2. Deinde in p seq. ἴσον ἐστι. τῷ]

$$AZ^2 + ZE^2 = \Gamma H^2 + HE^2.$$

sed $AZ^2 = \Gamma H^2$; nam $AZ = \Gamma H$. itaque
 $ZE^2 = EH^2$.

quare $EZ = EH$. in circulo autem aequali spatio a centro distare dicuntur rectae, si rectae a centro ad eas perpendiculares ductae aequales sunt [def. 4]. ergo $AB, \Gamma \Delta$ aequali spatio distant a centro.

Uerum rectae $AB, \Gamma \Delta$ aequali spatio distent a centro, h. e. sit $EZ = EH$. dico, esse $AB = \Gamma \Delta$.

nam iisdem comparatis similiter demonstrabimus esse $AB = 2 AZ, \Gamma \Delta = 2 \Gamma H$. et quoniam

$$AE = \Gamma E,$$

erit etiam $AE^2 = \Gamma E^2$. uerum

$$EZ^2 + ZA^2 = AE^2 \text{ [I, 47]},$$

et $EH^2 + H\Gamma^2 = \Gamma E^2$ [id.]. itaque

$$EZ^2 + ZA^2 = EH^2 + H\Gamma^2.$$

sed $EZ^2 = EH^2$; nam $EZ = EH$. itaque

$$AZ^2 = \Gamma H^2.$$

quare $AZ = \Gamma H$. et erat

$$AB = 2 AZ, \Gamma \Delta = 2 \Gamma H.$$

ergo $AB = \Gamma \Delta$.¹⁾

Ergo in circulo aequales rectae aequali spatio a centro distant, et aequali spatio distantes a centro inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

1) I ποιν. ἔνν. 5. Euclides ad I ποιν. ἔνν. 2 prouocare poterat.

corr. ex τό m. 2 V. EH] P, F m. 1; EZ BVp, F m. 2.
 $\xi\sigmaτίν$ ίσον] PBF; om. p; ίσον ξστί V. Deinde seq. in V: τῶ
 $\alpha\piὸ$ τῆς EH punctis deletum (itaque V a m. prima habuit
idem quod P). EZ] ZE p. 19. ξστίν P. 20. ἄρα] corr.
ex γάρ m. 2 V. ξστίν P. 21. ή] (prius) supra m. 1
V. $\Gamma \Delta$ φ (non F). 23. αſ] om. P. 25. ἀλλήλοις P.

ιε'.

'Εν κύκλῳ μεγίστη μὲν ἡ διάμετρος τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τοῦ κέντρου τῆς ἀπώτερον μείζων ἐστίν.

5 "Εστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἐστω ἡ ΑΔ, κέντρον δὲ τὸ Ε, καὶ ἔγγιον μὲν τῆς ΑΔ διαμέτρου ἐστω ἡ ΒΓ, ἀπώτερον δὲ ἡ ΖΗ· λέγω, ὅτι μεγίστη μέν ἐστιν ἡ ΑΔ, μείζων δὲ ἡ ΒΓ τῆς ΖΗ.

"Ηχθωσαν γὰρ ἀπὸ τοῦ Ε κέντρου ἐπὶ τὰς ΒΓ, ΖΗ 10 κάθετοι αἱ ΕΘ, ΕΚ. καὶ ἐπεὶ ἔγγιον μὲν τοῦ κέντρου ἐστὶν ἡ ΒΓ, ἀπώτερον δὲ ἡ ΖΗ, μείζων ἄρα ἡ ΕΚ τῆς ΕΘ. κείσθω τῇ ΕΘ ἵση ἡ ΕΛ, καὶ διὰ τοῦ Λ τῇ ΕΚ πρὸς ὁρθὰς ἀχθεῖσα ἡ ΑΜ διήχθω ἐπὶ τὸ Ν, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΜΕ, ΕΝ, ΖΕ, ΕΗ.

15 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΕΘ τῇ ΕΛ, ἵση ἐστὶ καὶ ἡ ΒΓ τῇ ΜΝ. πάλιν, ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ μὲν ΑΕ τῇ ΕΜ, ἡ δὲ ΕΔ τῇ ΕΝ, ἡ ἄρα ΑΔ ταῖς ΜΕ, ΕΝ ἵση ἐστίν. ἀλλ' αἱ μὲν ΜΕ, ΕΝ τῆς ΜΝ μείζονές εἰσιν [καὶ ἡ ΑΔ τῆς ΜΝ μείζων ἐστίν], ἵση δὲ ἡ ΜΝ τῇ ΒΓ· 20 ἡ ΑΔ ἄρα τῆς ΒΓ μείζων ἐστίν. καὶ ἐπεὶ δύο αἱ ΜΕ, ΕΝ δύο ταῖς ΖΕ, ΕΗ ἵσαι εἰσίν, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΜΕΝ γωνίας τῆς ὑπὸ ΖΕΗ μείζων [ἐστίν], βάσις ἄρα ἡ ΜΝ βάσεως τῆς ΖΗ μείζων ἐστίν. ἀλλὰ

1. ιξ' eras. F.	2. μέν ἐστιν ΒVp.	3. δέ] δ' Bp.
ἔγγιον P, sed corr., ut lin. 6. 10.	τῆς διὰ τοῦ V.	ἀπωτέρω p.
5. ἐστω] om. p.	7. Post διαμέτρου ras. 3 litt. F.	
9. E] supra m. 2 V.	12. ΕΘ. κείσθω τῇ ΕΘ] mg. m. 2 V.	V.
V. καὶ κείσθω B.	ἵση ἡ ΕΛ] in ras. ante lacunam 4 litt.	
V. 14. ΕΜ ΒVp.	ΕΖ p.	HE P.
PBF.	15. ἐστι] ἐστίν	EN]
16. μέν] m. 2 V.	17. ΕΔ] Δ m. 2 V.	(alt.) N e corr. V m. 2.
(alt.) EN, EM F; EM, EN p.	18. ἀλλά P.	μέν] om. BVP.
Vp.	μείζονς p.	εἰσιν] PBF; εἰσι
19. ἄρα τῆς p.	ἐστι' V.	ἵση δὲ ἡ — 20: μείζων

XV.

In circulo maxima est diametruſ, ceterarum autem proxima quaeque centro remotoſe maior eſt.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$, et diametruſ eius sit $A\Delta$, centrum autem E , et diametro $A\Delta$ propior sit $B\Gamma$, remotoſe autem ZH . dico, maximam eſſe $A\Delta$, et $B\Gamma > ZH$.

ducantur enim a centro E ad $B\Gamma$, ZH perpen-
diculares $E\Theta$, EK . et quoniam $B\Gamma$ centro propior
eſt, remotoſe autem ZH , erit $EK > E\Theta$ [def. 4]. po-
natur $E\Lambda = E\Theta$, et per Λ ad EK perpendicularis
ducta ΛM educatur ad N , et ducantur ME , EN ,

ZE , EH . et quoniam $E\Theta = E\Lambda$, erit
etiam $B\Gamma = MN$ [prop. XIV]. rursus
quoniam $AE = EM$ et $E\Delta = EN$, erit
 $A\Delta = ME + EN$. sed

$ME + EN > MN$ [I, 20],
et $MN = B\Gamma$. itaque¹⁾ $A\Delta > B\Gamma$. et
quoniam duae rectae ME , EN duabus
 ZE , EH aequales sunt, et

$\angle MEN > \angle ZEH$,

erit $MN > ZH$ [I, 24]. sed demonstrandum eſt

1) Cum ἀρια lin. 19 in deterrimo solo codice seruatum sit,
coniecturae deberi uidetur; quare puto, uerba καὶ ἡ $A\Delta$ τῆς
 MN μετίζων ἔστιν glossema antiquum eſſe. idem de uerbis
καὶ ἡ $B\Gamma$ τῆς ZH μετίζων ἔστιν p. 208, 1–2 iudico.

ἔστιν] om. BV p. 20. τῆς] τῆι F. 21. ME] EM p.

εἰσιν] PF; εἰσιν uulgo. 22. ἔστιν] om. P; comp. Fp; ἔστι
BV. 23. ἀλλ', F.

ἡ MN τῇ BG ἐδείχθη ἵση [καὶ ἡ BG τῆς ZH μείζων ἔστιν]. μεγίστη μὲν ἄρα ἡ ΑΔ διάμετρος, μείζων δὲ ἡ BG τῆς ZH.

'Ἐν κύκλῳ ἄρα μεγίστη μέν ἔστιν ἡ διάμετρος,
5 τῶν δὲ ἄλλων ἀεὶ ἡ ἔγγιον τοῦ κέντρου τῆς ἀπότερον μείζων ἔστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ις'.

'Η τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ'
ἄκρας ἀγομένη ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου, καὶ
10 εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε εὐθείας καὶ τῆς περιφερείας ἐτέρα εὐθεῖα οὐ παρεμπεσεῖται,
καὶ ἡ μὲν τοῦ ἡμικυκλίου γωνία ἀπάσης γωνίας ὁξείας εὐθυγράμμου μείζων ἔστιν, ἡ δὲ λοιπὴ ἐλάττων.

15 "Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ περὶ κέντρου τὸ Δ καὶ διάμετρον τὴν ΑΒ· λέγω, ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ Α τῇ ΑΒ πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐκτὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου.

Μὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, πιπτέτω ἐντὸς ὡς ἡ ΓΑ,
20 καὶ ἐπεξεύχθω η ΔΓ.

'Ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΔΑ τῇ ΔΓ, ἵση ἔστι καὶ γωνία
ἡ ὑπὸ ΔΑΓ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΑΓΔ. ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ²
ΔΑΓ· ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΔ· τριγώνου δὴ τοῦ
ΑΓΔ αἱ δύο γωνίαι αἱ ὑπὸ ΔΑΓ, ΑΓΔ δύο ὁρθαῖς
25 ἴσαι εἰσίν· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἡ ἀπὸ τοῦ

XVI. Eutocius in Apollonium p. 44. 59.

1. ἐδείχθη] in ras. V. BG] ΓΒ B; BG ἄρα p. 2.
ἔστι B.V. μέν] m. 2 V. 4. δέ] δ' BF. 5. αἰεὶ F.V.
ἔγγιον P, sed corr. τοῦ κέντρου] τῆς διαμέτρου P. 7.
ις'] ιη' F; corr. m. 2. 9. ἀγομένη εὐθεῖα F et B m. rec.

$MN = BG$. itaque maxima est diametruſ AD , et
 $BG > ZH$.

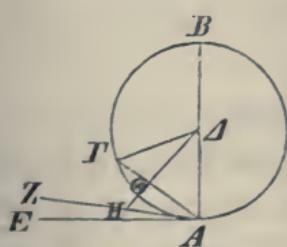
Ergo in circulo maxima est diametruſ, ceterarum autem proxima quaeque centro remotoſe maior est; quod erat demonſtrandum.

XVI.

Recta, quae ad diametruſ circuli in termino perpendiculariſ erigitur, extra circulum cadet, nec in ſpatiuſ inter rectam et ambituſ ulla alia recta interponetur, et anguluſ ſemicirculi quoquies acuto angulo rectilineo maior est, reliquus autem minor.

Sit circulus ABG circum centruſ A et diametruſ AB deſcriptuſ. dico, recta ad AB in A termino perpendiculariſ erectam extra circulum eadē.

ne cadat enim, ſed, ſi fieri potest, intra cadat ut AG , et ducatur AG . quoniam $\angle A = \angle G$, erit etiam

$\angle AAG = \angle AGA$ [I, 5]. uerum $\angle AAG$ rectus eſt. itaque etiam $\angle AGA$ rectus. ergo trianguli AGA duo anguli $\angle AAG + \angle AGA$ duobus rectis aequales ſunt; quod fieri non potest [I, 17]. itaque recta ad BA in

12. πάσης B.

13. ἔστιν] ἔσται in ras. V. 16. AB] (priuſ) inter A et B 1 litt. eras. in V. 19. ως] ſupra m. 2 F.

AG p. 21. ἐπει] ἐπεὶ οὖν p, ante ἐπει add. ναὶ m. 2 FV.

ἴση ἔστι] om. P. γωνία] om. BVp. 22. AGA ἔστιν ἴση P.

23. $\angle AAG$] \angle eras. p. ἄρα] om. B. ἦ] ſupra m. 1 F. τριγώνον δὴ τοῦ AGA αἱ δύο γωνίαι αἱ] P (AG pro AGA); αἱ ἄρα Theon? (BFVp; ἄρα et seq. ὑπό ſupra m. 2 F). 24. δυστὸν V. 25. εἰσιν ἴσαι B. ἔστιν] om. p. τοῦ] om. V.

Α σημείου τῇ *BA* πρὸς ὁρθὰς ἀγομένη ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου. ὅμοιως δὴ δειξομεν, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῆς περιφερείας ἐκτὸς ἄρα.

Πιπτέτω ώς ἡ *AE*. λέγω δή, ὅτι εἰς τὸν μεταξὺ 5 τόπον τῆς τε *AE* εὐθείας καὶ τῆς *ΓΘΑ* περιφερείας ἑτέρᾳ εὐθεῖα οὐ παρεμπεσεῖται.

Εἰ γὰρ δυνατόν, παρεμπιπτέτω ώς ἡ *ZA*, καὶ ἥχθω ἀπὸ τοῦ *A* σημείου ἐπὶ τὴν *ZA* κάθετος ἡ *AH*. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἔστιν ἡ ὑπὸ *AH*, ἐλάττων δὲ ὁρθῆς ἡ 10 ὑπὸ *AAH*, μείζων ἄρα ἡ *AΔ* τῆς *AH*. Ιση δὲ ἡ *AA* τῇ *AΘ*. μείζων ἄρα ἡ *AΘ* τῆς *AH*, ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε εὐθείας καὶ τῆς περιφερείας ἑτέρᾳ εὐθεῖα παρεμπεσεῖται.

15 Λέγω, ὅτι καὶ ἡ μὲν τοῦ ἡμικυκλίου γωνία ἡ περιεχομένη ὑπό τε τῆς *BA* εὐθείας καὶ τῆς *ΓΘΑ* περιφερείας ἀπάσης γωνίας ὀξείας εὐθυγράμμου μείζων ἔστιν, ἡ δὲ λοιπὴ ἡ περιεχομένη ὑπό τε τῆς *ΓΘΑ* περιφερείας καὶ τῆς *AE* εὐθείας ἀπάσης γωνίας ὀξείας 20 εὐθυγράμμου ἐλάττων ἔστιν.

Εἰ γὰρ ἔστι τις γωνία εὐθυγράμμος μείζων μὲν τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς *BA* εὐθείας καὶ τῆς *ΓΘΑ* περιφερείας, ἐλάττων δὲ τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς *ΓΘΑ* περιφερείας καὶ τῆς *AE* εὐθείας, εἰς τὸν μεταξὺ τόπον τῆς τε *ΓΘΑ* περιφερείας καὶ τῆς *AE* εὐθείας εὐθεῖα παρεμπεσεῖται, ἢτις ποιήσει μείζονα μὲν τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς *BA* εὐθείας καὶ τῆς *ΓΘΑ* περιφερείας ὑπὸ εὐθειῶν περιεχομένην,

1. ἀπ' ἄκρας ἀγομένη p. 2. οὐδέ B F p. 4. δῆ] om.
V. 4. *ΓΘΑ*] corr. ex *ΓΒΑ* m. 2 V. 6. οὐκ ἐμπεσεῖται
F; παρ- add. m. 2. 7. παρεπιπτέτω, add. μ m. 1, F. ἦ]

A puncto perpendicularis erecta intra circulum non cadet. similiter demonstrabimus, eam ne in ambitum quidem cadere. extra igitur cadet.

cadat ut *AE*. dico, in spatium inter rectam *AE* et ambitum *ΓΘΑ* aliam rectam interponi non posse.

nam, si fieri potest, interponatur ut *ZA*, et a *A* puncto ad *ZA* perpendicularis ducatur *AH*. et quoniam $\angle AHA$ rectus est, et $\angle AAH$ minor recto, erit $A\Delta > \Delta H$ [I, 19]. sed $\Delta A = \Delta \Theta$. ergo $\Delta \Theta > \Delta H$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque in spatium inter rectam et ambitum positum alia recta non interponetur.

dico etiam, angulum semicirculi recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* comprehensum quovis acuto angulo rectilineo maiorem esse, reliquum autem arcu *ΓΘΑ* et recta *AE* comprehensum quovis acuto angulo rectilineo minorem esse.

nam si quis erit angulus rectilineus angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* maior, et idem minor angulo comprehenso arcu *ΓΘΑ* et recta *AE*, in spatium inter arcum *ΓΘΑ* et rectam *AE* positum recta interponetur, quae angulum efficiat rectis comprehensum maiorem angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* et alium minorem angulo comprehenso arcu

in ras. m. 2 V. 9. ἐλάσσων p. 10. ΔA] $A\Delta$ P. 11.
 $\tau\tilde{\eta}\varsigma$] $\tau\tilde{\eta}\varsigma$ φ. $\Delta \Theta$] Θ in ras. p. ἄρα] ἄρα καὶ p. ἐλάσ-
 σσων p. φ. 12. ἐστίν] om. Bp. 13. $\tau\varepsilon$] om. V. 16. $\tau\varepsilon$] om. Bp. $\Gamma\Theta A$] Γ om. B; m. 2 V. 17. ὁξείας γωνίας
 p. 18. $\dot{\eta}$] (alt.) om. P, m. rec. B. $\tau\varepsilon$] om. Bp. 19. ὁξείας
 γωνίας p. ὁξείας] om. B; m. 2 V. 21. ἐστίν P. $\tau\tilde{\eta}\varsigma$] om. p; m. rec. B. 22. $\tau\varepsilon$] om. p. $B A$] AB p. 23. ἐλάσ-
 σσων F. 24. $\tau\varepsilon$ $\tau\tilde{\eta}\varsigma$] om. B; $\tau\tilde{\eta}\varsigma$ p. 25. $\tau\circ\pi\circ\nu$] supra m. 1
 P. 26. εὐθεῖα] om. p; m. rec. B. εὐθεῖα, $\eta\tau\tilde{\eta}\varsigma$ p. 28.
 $\dot{\nu}\dot{\pi}\dot{\circ}$] $\tau\tilde{\eta}\nu$ $\dot{\nu}\dot{\pi}\dot{\circ}$ B, $\dot{\nu}\dot{\pi}\dot{\circ}$ $\tau\varepsilon$ F ($\tau\varepsilon$ eras.). $\dot{\nu}\dot{\pi}\dot{\circ}$ εὐθεῖῶν περιεχο-
 μένην] om. p. περιεχομένην] -v m. 2 V; περιελομένην P.

έλάττωνα δὲ τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας. οὐ παρεμπίπτει δέ· οὐκ ἄρα τῆς περιεχομένης γωνίας ὑπό τε τῆς ΒΑ εὐθείας καὶ τῆς ΓΘΑ περιφερείας ἔσται μείζων ὀξεῖα 5 ὑπὸ εὐθειῶν περιεχομένη, οὐδὲ μὴν ἔλάττων τῆς περιεχομένης ὑπό τε τῆς ΓΘΑ περιφερείας καὶ τῆς ΑΕ εὐθείας.

Πόρισμα.

'Εκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἡ τῇ διαμέτρῳ τοῦ 10 κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου [καὶ ὅτι εὐθεῖα κύκλου καθ' ἓν μόνον ἐφάπτεται σημεῖον, ἐπειδήπερ καὶ ἡ κατὰ δύο αὐτῷ συμβάλλουσα ἐντὸς αὐτοῦ πίπτουσα ἐδείχθη]. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

ιξ'.

'Απὸ τοῦ δοθέντος σημείου τοῦ δοθέντος κύκλου ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

"Εστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ Α, ὁ δὲ δοθεὶς κύκλος ὁ ΒΓΔ· δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ Α σημείου τοῦ ΒΓΔ 20 κύκλου ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Εἰλήφθω γὰρ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΑΕ, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ Ε διαστήματι δὲ τῷ ΕΑ κύκλος γεγράφθω ὁ ΑΖΗ, καὶ ἀπὸ τοῦ

XVI. πόρισμα. Simplicius in phys. fol. 12v.

1. ἔλασσονα p. τε] m. 2 V. 3. τε] om. Bp. 5. ἡ
ὑπό V m. 2. οὐ μὴν οὐδέ F. 6. τε] om. p. 8. πόρισμα]
comp. Bp, V m. 2; om. PF, V m. 1. 9. τούτων p. ἡ]
supra m. 1 P. 11. καὶ ὅτι — 14. δεῖξαι] mg. m. rec. P. 12.

ΓΘΑ et recta *AE*. uerum non interponitur recta [u. supra]. itaque nullus angulus acutus rectis comprehensus maior erit angulo comprehenso recta *BA* et arcu *ΓΘΑ* nec minor angulo comprehenso arcu *ΓΘΑ* et recta *AE*.

Corollarium.

Hinc manifestum est, rectam ad diametrum circuli in termino perpendicularem erectam circulum contingere [def. 2].¹⁾ — quod erat demonstrandum.

XVII.

A dato puncto datum circulum contingentem rectam lineam ducere.

Sit datum punctum *A*, datus autem circulus *BΓΔ*. oportet igitur a puncto *A* circulum *BΓΔ* contingentem rectam lineam ducere.

sumatur enim centrum circuli *E*, et ducatur *AE*, et centro *E* radio autem *EA* describatur circulus *AZH*,

1) Pars altera corollarii, per se quoque suspecta, sine dubio a Theone addita est; om. praeter P m. 1 etiam Campanus. et re uera corollarium genuinum eodem reddit. itaque e uerbis Simplicii concludi nequit, eum partem alteram legisse.

ἀπτεται F V. 13. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] postea insert. F. 15. ιξ'] ιθ' F; corr. m. 2. 18. ἔστω — 20. ἀγαγεῖν] εἰλήφθω γὰρ τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ *BΓΔ* τὸ δοθὲν σημεῖον τὸ *A*, καὶ ἔστω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ *E*. V; in mg. m. 2: ἐν ἄλλῳ οὗτῳ γράφεται. ἔστω τὸ μὲν δοθὲν σημεῖον τὸ *A* ὁ δὲ δοθέλις κύκλος ὁ *BΓΔ*. δεῖ δὴ ἀπὸ δοθέντος σημείου τοῦ *A* τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ *BΓΔ* ἐφαπτομένην εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν, et ita B, et p (ἀπὸ τοῦ δοθέντος). 19. *A*] om. φ. 21. εἰλήφθω — τὸ *E*] mg. m. 2 V. 22. κέντρον φ. 23. *EA*] P in ras. m. 1; F; *AE* *BVp*.

Δ τῇ EA πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἡ ΔZ , καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ EZ , AB · λέγω, ὅτι ἀπὸ τοῦ A σημείου τοῦ $BΓΔ$ κύκλου ἐφαπτομένη ἥκται ἡ AB .

'Ἐπεὶ γὰρ τὸ E κέντρον ἐστὶ τῶν $BΓΔ$, AZH 5 κύκλων, ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ μὲν EA τῇ EZ , ἡ δὲ $EΔ$ τῇ EB · δύο δὴ αἱ AE , EB δύο ταῖς ZE , $EΔ$ ἵσαι εἰσὶν· καὶ γωνίαν ποιητέονται τὴν πρὸς τῷ E · βάσις ἄρα ἡ ΔZ βάσει τῇ AB ἵση ἐστίν, καὶ τὸ $ΔEZ$ τοίγανον τῷ EBA τριγώνῳ ἵσον ἐστίν, καὶ αἱ λοιπαὶ 10 γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ $EΔZ$ τῇ ὑπὸ EBA . ὁρθὴ δὲ ἡ ὑπὸ $EΔZ$ · ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ EBA . καὶ ἐστιν ἡ EB ἐκ τοῦ κέντρου· ἡ δὲ τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου· ἡ AB ἄρα ἐφάπτεται τοῦ 15 $BΓΔ$ κύκλου.

'Απὸ τοῦ ἄρα δοθέντος σημείου τοῦ A τοῦ δοθέντος κύκλου τοῦ $BΓΔ$ ἐφαπτομένη εὐθεῖα γραμμὴ ἥκται ἡ AB · ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ιη'.

20 'Εὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφὴν ἐπιζευχθῆ τις εὐθεῖα, ἡ ἐπιζευχθεῖσα οὐδετερος ἐσται ἐπὶ τὴν ἐφαπτομένην.

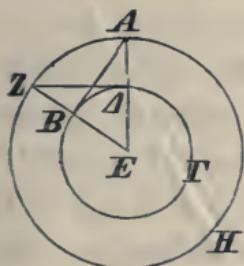
Κύκλου γὰρ τοῦ $ABΓ$ ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα ἡ 25 $ΔE$ κατὰ τὸ $Γ$ σημεῖον, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον

XVIII. Simplicius in Aristot. de coelo fol. 131^u.

1. EA] AE p. 2. $BΔΓ$ F. 3. κύκλου] m. 2 post ἐφ-
απτομένη F, sed add. β—α. 4. ἐστὶ] ἐντί P. AZH] Z e
corr. F. 6. AE] EA F. δυσὶ V. ZE] EZ B et V
m. 2. 7. εἰσιν] PF, εἰσί uulgo. περιέχοντιν P. τῇ]

et a A ad EA perpendicularis ducatur AZ , et ducantur EZ , AB . dico, ab A puncto circulum $B\Gamma A$ contingentem ductam esse AB .

nam quoniam E centrum est circulorum $B\Gamma A$,

AZH , erit $EA = EZ$, et $E\Delta = EB$. itaque duae rectae AE , EB duabus $ZE, E\Delta$ aequales sunt. et communem angulum comprehendunt eum, qui ad E positus est. itaque $\Delta Z = \Delta B$, et

$$\triangle \Delta EZ = EBA,$$

et reliqui anguli reliquis angulis aequales [I, 4]. itaque $\angle E\Delta Z = EBA$. uerum $\angle E\Delta Z$ rectus est. itaque etiam $\angle EBA$ rectus. et EB radius est; quae autem ad diametrum circuli in termino perpendicularis erigitur, circulum contingit [prop. XVI coroll.]. ergo AB circulum $B\Gamma A$ contingit.

Ergo a dato puncto A datum circulum $B\Gamma A$ contingens ducta est recta linea AB ; quod oportebat fieri.

XVIII.

Si recta circulum contingit, et a centro ad punctum contactus ducitur recta, ducta recta ad contingentem perpendicularis est.

nam circulum $AB\Gamma$ contingat recta ΔE in puncto

- om. P. 8. ἐστίν] PF; comp. p; ἐστι BV $\Delta EZ]$ $E\Delta Z$
 P. 9. ἐστίν] PF; om. p; ἐστι BV. 10. ᾧ] τῇ B. $E\Delta Z]$
 e corr. V; $E\bar{B}A$ p. 11. τῇ] ᾧ B; corr. ex τῆς F. $EBA]$
 e corr. V; EBA ἐστιν F; $E\Delta Z$ p. ὁρθὴ δὲ ᾧ ὑπὸ $E\Delta Z]$
 om. p. ναλ] om. p. 13. ἀπὸ ἄκρας] om. B. 14. ᾧ AB
 ἄρα ἐφάπτεται] om. F. 15. $B\Gamma A$ P. οὐκλον] om. F.
 16. ἄρα δοθέντος] PF; δοθέντος ἄρα BV p. 18. ᾧ] m. rec.
 P. 19. ιη'] κ' F, euan. 24. ἀπτέσθω p.

τοῦ *ABG* κύκλου τὸ *Z*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὸ *G* ἐπεξεύχθω ἡ *ZΓ*· λέγω, ὅτι ἡ *ZΓ* κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔE*.

Εἰ γὰρ μή, ἥχθω ἀπὸ τοῦ *Z* ἐπὶ τὴν *ΔE* κάθετος
5 ἡ *ZH*.

Ἐπεὶ οὖν ἡ ὑπὸ *ZHG* γωνία ὁρθή ἐστιν, ὁξεῖα
ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ *ZGH*· ὑπὸ δὲ τὴν μείζονα γωνίαν
ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει· μείζων ἄρα ἡ *ZΓ* τῆς *ZH*·
ἴση δὲ ἡ *ZΓ* τῇ *ZB*· μείζων ἄρα καὶ ἡ *ZB* τῆς *ZH*
10 ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ
ἄρα ἡ *ZH* κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔE*. ὁμοίως δὴ
δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ ἄλλη τις πλὴν τῆς *ZΓ* ἡ *ZΓ* ἄρα
κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν *ΔE*.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
15 τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφῆν ἐπιζευχθῆ τις εὐθεῖα, ἡ
ἐπιζευχθεῖσα κάθετος ἐσται ἐπὶ τὴν ἐφαπτομένην·
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ιθ'.

Ἐὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
20 τῆς ἀφῆς τῇ ἐφαπτομένῃ πρὸς ὁρθὰς [γωνίας]
εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, ἐπὶ τῆς ἀχθείσης ἐσται
τὸ κέντρον τοῦ κύκλου.

Κύκλου γὰρ τοῦ *ABG* ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα ἡ
25 *ΔE* κατὰ τὸ *G* σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ *G* τῇ *ΔE* πρὸς
ὁρθὰς ἥχθω ἡ *ΓA*· λέγω, ὅτι ἐπὶ τῆς *AG* ἐστι τὸ
κέντρον τοῦ κύκλου.

1. τὸ *Z*] καὶ ἐστω τὸ *Z V*.

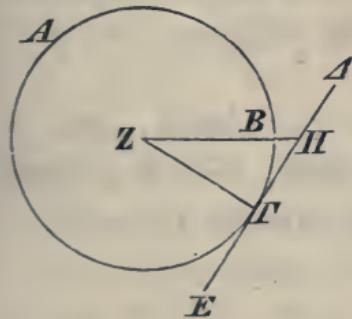
6. ὑπό] supra m. 2 F.

7. *ZΓH*] PB, ᾶΓH F; *HΓZ* Vp. Seq. μείζων ἄρα ἐστὶν
ἡ ὑπὸ *ZHG* τῆς ὑπὸ *ZGH* V et om. ἐστίν F (in mg. transit);
in V in ras. sunt *HΓ* et *ΓH*. 9. καὶ] m. 2 V, om. p.
10. ἡ] postea add. V. ἐλάσσων F. ἐστίν] om. p. 11.
δῆ] corr. ex δεῖ m. 2 F. 12. οὐδέ] Bp. 13. τὴν] τῆς F.

Γ , et sumatur circuli $AB\Gamma$ centrum Z , et a Z ad Γ ducatur $Z\Gamma$. dico, $Z\Gamma$ ad $\angle E$ perpendicularem esse.

nam si minus, a Z ad $\angle E$ perpendicularis ducaatur ZH .

iam quoniam $\angle ZH\Gamma$ rectus est, erit $\angle Z\Gamma H$ acutus [I, 17]. et sub maiore angulo maius latus subtendit [I, 19]. itaque $Z\Gamma > ZH$. uerum $Z\Gamma = ZB$.

itaque etiam $ZB > ZH$, minor maiore; quod fieri non potest. itaque ZH ad $\angle E$ perpendicularis non est. similiter demonstrabimus, ne aliam quidem perpendiculararem esse praeter $Z\Gamma$. itaque $Z\Gamma$ ad $\angle E$ perpendicularis est.

Ergo si recta circulum contingit, et a centro ad punctum contactus dicitur recta, ducta recta ad contingentem perpendicularis est; quod erat demonstrandum.

XIX.

Si recta circulum contingit, et a puncto contactus ad contingentem perpendicularis dicitur recta linea, centrum circuli in ducta recta positum est.

nam circulum $AB\Gamma$ contingat recta $\angle E$ in puncto Γ , et a Γ ad $\angle E$ perpendicularis ducatur ΓA . dico, centrum circuli in $\angle A\Gamma$ positum esse.

14. ἐφάπτεται φ, sed corr. 15. ἐπαφήν p. 16. ἀπτομένην
p. 18. ιθ'] κ seq. ras. 1 litt. F. 20. τῆς] in ras. m. 1 p.
γωνίας] Theon? (BFVp); om. P. 21. ἔσται] in ras. φ;
antecedunt uestigia uocabuli ἔσται m. 1. 23. ἀπτέσθω PB
F V p; corr. Simson (Glasguae 1756. 4°) p. 353. in V ἀ- in ras.
est. 24. Ante τῇ ras. 1 litt. F.

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὸ Z, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΓΖ.

'Ἐπεὶ [οὖν] κύκλου τοῦ ΑΒΓ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ ΔΕ, ἀπὸ δὲ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν ἀφῆν ἐπέξευκται 5 ἡ ΖΓ, ἡ ΖΓ ἄρα κάθετός ἐστιν ἐπὶ τὴν ΔΕ· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΓΕ. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΓΕ ὁρθὴ· ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΖΓΕ τῇ ὑπὸ ΑΓΕ ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ Z κέντρον 10 ἐστὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου. δομοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ 10 ἄλλο τι πλὴν ἐπὶ τῆς ΑΓ.

'Εὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ τῆς ἀφῆς τῇ ἐφαπτομένη πρὸς ὁρθὰς εὐθεῖα γραμμὴ ἀχθῆ, ἐπὶ τῆς ἀχθείσης ἔσται τὸ κέντρον τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

γ'.

'Ἐν κύκλῳ ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς πρὸς τῇ περιφερείᾳ, ὅταν τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν ἔχωσιν αἱ γωνίαι.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓ, καὶ πρὸς μὲν τῷ κέντρῳ 20 αὐτοῦ γωνία ἐστω ἡ ὑπὸ ΒΕΓ, πρὸς δὲ τῇ περιφερείᾳ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ, ἐχέτωσαν δὲ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν τὴν ΒΓ· λέγω, ὅτι διπλασίων ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΕΓ γωνία τῆς ὑπὸ ΒΑΓ.

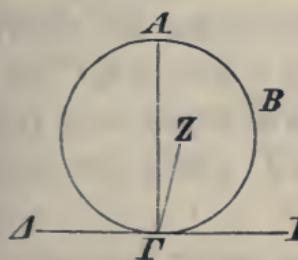
'Ἐπιξευχθεῖσα γὰρ ἡ ΑΕ διήχθω ἐπὶ τὸ Z.

25 'Ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν ἡ ΕΑ τῇ ΕΒ, ἵση καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΕΑΒ τῇ ὑπὸ ΕΒΑ· αἱ ἄρα ὑπὸ ΕΑΒ, ΕΒΑ

1. ἐστω τὸ Z] in ras. F. 2. ΓΖ] Z e corr. V; ΖΓ p.
 3. οὖν] om. P. κύκλον] -λον in ras. F. 6. ΖΓΕ] ΖΓΔ
 P. ἐστιν] P. ΑΓΔ P. ὁρθὴ — 7. ΑΓΕ] mg. m. 1 P
 (ἐστιν om., ΖΓΔ, ΑΓΔ). 7. ΖΓΕ] ΖΕΓ F m. 1, ΕΓ eras.
 ἐλάσσων p. 8. ἐστίν] om. Bp. Z] Z σημεῖον V. 9.

ne sit enim, sed, si fieri potest, sit Z , et ducaatur ΓZ .

quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta AE , et a centro ad punctum contactus ducta est $Z\Gamma$, $Z\Gamma$ ad AE perpendicularis est [prop. XVIII]. itaque $\angle Z\Gamma E$ rectus est. uerum etiam $\angle A\Gamma E$ rectus. quare

$\angle Z\Gamma E = A\Gamma E$,
minor maiori; quod fieri non potest.
itaque Z centrum circuli $AB\Gamma$
non est. similiter demonstrabimus,
ne aliud quidem ullum punctum
extra $A\Gamma$ positum centrum esse.

Ergo si recta circulum contingit, et a puncto contactus ad contingentem perpendicularis ducitur recta linea, centrum circuli in ducta recta positum est;
quod erat demonstrandum.

XX.

In circulo angulus ad centrum positus duplo maior est angulo ad ambitum posito, si anguli eundem arcum basim habent.

Sit circulus $AB\Gamma$, et ad centrum eius angulus sit $B\Gamma E$, ad ambitum autem $B\Gamma A$, et eundem arcum basim habeant $B\Gamma$. dico, esse $\angle B\Gamma E = 2 B\Gamma A$.

ducta enim AE ad Z educatur. iam quoniam
 $EA = EB$,

erit $\angle EAB = EBA$ [I, 5]. itaque

δῆ] corr. ex δεῖ m. rec. P. οὐδέ Bp. 10. ἐπιτ.] om. BF p. 11. ἀπτηται F m. 1; corr. m. 2. 12. ὁρθὰς γωνίας Vp. 15. υβ' F. 16. πρός] ἐν p. 17. ἐστίν B. 22. ΒΓ] ΓΒ F. ΒΓ γωνία τῆς] ΒΓ λέγω ὅτι seq. ras. 3 litt. φ. 24. γάρ] δέ F; corr. m. 2. 25. ἵση καὶ] ἵση ἐστὶ καὶ p.

γωνίαι τῆς ὑπὸ ΕΑΒ διπλασίους εἰσίν. ἵση δὲ ἡ ὑπὸ ΒΕΖ ταῖς ὑπὸ ΕΑΒ, ΕΒΑ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΕΖ ἔρα τῆς ὑπὸ ΕΑΒ ἐστι διπλῆ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΖΕΓ τῆς ὑπὸ ΕΑΓ ἐστι διπλῆ. ὅλη ἔρα ἡ ὑπὸ ΒΕΓ ὅλης 5 τῆς ὑπὸ ΒΑΓ ἐστι διπλῆ.

Κεκλάσθω δὴ πάλιν, καὶ ἔστω ἑτέρα γωνία ἡ ὑπὸ ΒΔΓ, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΔΕ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ Η. δόμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι διπλῆ ἐστιν ἡ ὑπὸ ΗΕΓ γωνία τῆς ὑπὸ ΕΔΓ, ὡν ἡ ὑπὸ ΗΕΒ διπλῆ ἐστι τῆς 10 ὑπὸ ΕΔΒ· λοιπὴ ἔρα ἡ ὑπὸ ΒΕΓ διπλῆ ἐστι τῆς ὑπὸ ΒΔΓ.

'En κύκλῳ ἔρα ἡ πρὸς τῷ κέντρῳ γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς πρὸς τῇ περιφερείᾳ, ὅταν τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν ἔχωσιν [αἱ γωνίαι]. ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

15

κα'.

'En κύκλῳ αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι 16 ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

"Ἐστω κύκλος ὁ ΑΒΓΔ, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι τῷ ΒΑΕΔ γωνίαι ἔστωσαν αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΕΔ· 20 λέγω, ὅτι αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΕΔ γωνίαι 17 ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

Εἰλήφθω γὰρ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου τὸ κέντρον, καὶ ἔστω τὸ Ζ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΒΖ, ΖΔ.

Καὶ ἐπεὶ ἡ μὲν ὑπὸ ΒΖΔ γωνία πρὸς τῷ κέντρῳ 25 ἐστίν, ἡ δὲ ὑπὸ ΒΑΔ πρὸς τῇ περιφερείᾳ, καὶ ἔχουσι

-
1. διπλασίαι εἰσίν FV; in διπλασίαι ult. i e corr. V; εἰσι διπλασίαι p. 2. ἡ] om. p. 3. ἔστιν P. διπλῆ ἐστι V.
 4. ΕΑΓ] in ras. V; corr. ex EZΓ m. 2 F. 5. ἔστιν P. 6. γωνία ἑτέρα Br.
 - ΒΕΓ] litt. BE in ras. F. 8. ἡ ὑπὸ ΗΕΓ — 9. ἔστι] mg. m. 1 P. 9. ΕΔΓ] ΕΔΓ γωνίας F. 10. ὡν] supra m. 2 F. ΗΕΒ] e corr. V.

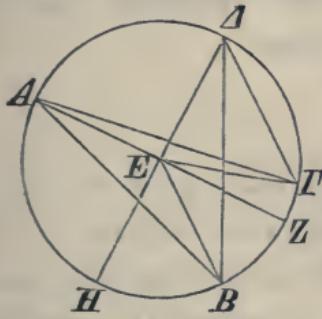
$$\angle EAB + EBA = 2EAB.$$

sed $\angle BEZ = EAB + EBA$ [I, 32]. quare

$$\angle BEZ = 2EAB.$$

eadem de causa etiam $\angle ZEG = 2EAG$. itaque

$$\angle BEG = 2BAG.$$

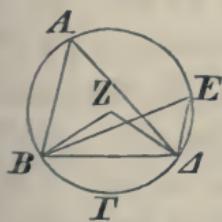
rursus infringatur recta, et sit
alius angulus BAG , et ducta AE
producatur ad H . similiter de-
monstrabimus, esse

$\angle HEG = 2EAG$,
quorum $\angle HEB = 2EAB$. ita-
que $\angle BEG = 2BAG$.

Ergo in circulo angulus ad centrum positus duplo
maior est angulo ad ambitum posito, si anguli eun-
dem arcum basim habent; quod erat demonstrandum.

XXI.

In circulo anguli in eodem segmento positi inter
se aequales sunt.

Sit circulus $ABG\Delta$, et in eodem
segmento $BAE\Delta$ anguli sint BAD ,
 $BE\Delta$. dico, esse $\angle BAD = BE\Delta$.

sumatur enim centrum circuli $ABG\Delta$,
et sit Z , et ducantur BZ , $Z\Delta$.

et quoniam $\angle BZ\Delta$ ad centrum positus est, et
 $\angle BAD$ ad ambitum, et eundem arcum $BG\Delta$ basim

$\hat{\epsilon}\sigma\tau\iota]$ comp. supra scr. F. 11. $\dot{\nu}\pi\acute{o}$] om. B; add. m. rec.

12. $\delta\iota\pi\lambda\alpha\sigma\iota\omega\tau]$ -v supra scr. m. 1 P. 14. $\alpha\acute{e}\gamma\sigma\sigma\tau\iota\alpha\iota]$ m. rec.
P; m. 2 V; om. B; in ras. F. 15. $\kappa\alpha'$] euan. F. 16. $\acute{\alpha}\acute{e}\iota]$

om. φ. 19. $BAE\Delta]$ E supra scr. P. 20. $\acute{\alpha}\acute{l}\acute{l}\acute{\eta}\acute{\lambda}\acute{\alpha}\acute{s}\acute{\iota}\acute{\sigma}\acute{\iota}\acute{\nu}$

$\hat{\iota}\sigma\sigma\iota$ F m. 1. 24. $BZ\Delta]$ B om. φ, Z e corr. m. 2 V. 25.

$\acute{\chi}\zeta\sigma\sigma\iota\acute{\nu}$ PB.

τὴν αὐτὴν περιφέρειαν βάσιν τὴν *BΓΔ*, ἡ ἄρα ὑπὸ *BΖΔ* γωνία διπλασίων ἐστὶ τῆς ὑπὸ *BΑΔ*. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ ἡ ὑπὸ *BΖΔ* καὶ τῆς ὑπὸ *BΕΔ* ἐστι διπλασίων· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ *BΑΔ* τῇ ὑπὸ *BΕΔ*.

5 Ἐν κύκλῳ ἄρα αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κβ'.

Τῶν ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν.

10 Ἐστι τὸ *ABΓΔ*, καὶ ἐν αὐτῷ τετράπλευρον ἐστι τὸ *ABΓΔ*. λέγω, ὅτι αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν.

Ἐπεξεύχθωσαν αἱ *AΓ*, *BΔ*.

Ἐπεὶ οὖν παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δυσὶν 15 ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν, τοῦ *ABΓ* ἄρα τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ *ΓΑΒ*, *ΑΒΓ*, *ΒΓΑ* δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν. Ἱση δὲ ἡ μὲν ὑπὸ *ΓΑΒ* τῇ ὑπὸ *ΒΔΓ*· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσὶ τῷ *BΑΔΓ*· ἡ δὲ ὑπὸ *ΑΓΒ* τῇ ὑπὸ *ΑΔΒ*· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τμήματι εἰσὶ τῷ *AΔΓΒ*· 20 ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ* ταῖς ὑπὸ *BΑΓ*, *AΓΒ* Ἱση ἐστίν. ποινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ *ABΓ*· αἱ ἄρα ὑπὸ *ABΓ*, *BΑΓ*, *AΓΒ* ταῖς ὑπὸ *ABΓ*, *AΔΓ* ἰσαι εἰσίν. ἀλλ’ αἱ ὑπὸ *ABΓ*, *BΑΓ*, *AΓΒ* δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν. καὶ αἱ ὑπὸ *ABΓ*, *AΔΓ* ἄρα δυσὶν ὁρθαῖς ἰσαι εἰσίν.

XXII. Boetius p. 388, 3?

3. ἡ] om. p. *BΖΔ*] corr. ex *ΓΖΔ* m. 1 V. 5. αἱ] αἱ εἰσίν *B*. αὐτῷ] om. *B*; supra scr. m. rec. 6. εἰσίν] om. *B*. 7. κδ' F, eras. 8. ἀπεναντίων P, sed corr. 11. Ante γωνίαι add. αὐτοῦ *BVp*, P m. rec. 13. *AΓ*, *BΔ*] litt. *Γ*, *BΔ* e corr. F. 14. ἐπεὶ οὖν] καὶ ἐπεὶ p. 15. εἰσί *Vp*.

habent, erit [prop. XX] $\angle BZA = 2 \angle BAD$. eadem de causa etiam $\angle BZA = 2 \angle BEA$. quare

$$\angle BAD = \angle BEA.$$

Ergo in circulo anguli in eodem segmento positi inter se aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXII.

In quadrilateris in circulis positis anguli oppositi duobus rectis aequales sunt.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$, et in eo quadrilaterum sit $AB\Gamma\Delta$. dico, angulos eius oppositos duobus rectis aequales esse.

ducantur AG , BD . iam quoniam cuiusvis trianguli tres anguli duobus rectis aequales sunt [I, 32], trianguli $AB\Gamma$ tres anguli $\Gamma AB + AB\Gamma + B\Gamma A$ duobus rectis aequales sunt. sed $\angle \Gamma AB = B\Delta\Gamma$; nam in eodem sunt segmento $B\Delta\Gamma$ [prop. XXI], et

$$\angle AGB = \angle ADB;$$

nam in eodem sunt segmento $A\Delta\Gamma B$. quare $\angle A\Delta\Gamma = B\Delta\Gamma + A\Gamma B$. communis adiiciatur $\angle A\Gamma B$. itaque $AB\Gamma + B\Delta\Gamma + A\Gamma B = AB\Gamma + A\Delta\Gamma$. uerum $AB\Gamma + B\Delta\Gamma + A\Gamma B$ duobus rectis aequales sunt. quare etiam $AB\Gamma + A\Delta\Gamma$ duobus rectis sunt

τριγώνον] om. B. 16. *γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἔσαι εἰσὶν αἱ ὑπὸ ΓΑΒ, ΑΒΓ, ΒΓΑ* V. 17. *εἰσὶν]* euan. F. *ΓΑΒ]* ΓΔΒ P.

ΒΔΓ] ΒΔΓ P (ante Γ ras. 1 litt.). 18. *εἰσὶν* PBF.

19. *γάρ]* supra m. 2 euan. F. *εἰσὶν]* supra m. 2 euan. F; *εἰσὶν* P. 20. *ἔστιν]* PF; comp. p; *ἔστι* BV. 21. Post προσ-*κείσθω* in B add. *ταῖς δύο ὅμοι τῇ πρὸς τὸ Α καὶ Γ καὶ χω-*ρὶς τῇ μιᾷ τῇ πρὸς τὸ Δ.**

ὑπό] (alt.) om. φ, m. rec. B.

22. *ΑΒΓ]* ΒΓ e corr. V. *εἰσὶν* B. *ἀλλά* P. *ἀλλ'* αἱ —

23. *εἰσὶν]* om. B. 23. *ΒΔΓ, ΑΓΒ]* ΒΓΑ, ΓΑΒ p. *εἰσὶν]* PF; *εἰσὶν* uulgo. 24. *ἄρα]* om. B FV.

όμοιώς δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ ΒΑΔ, ΔΓΒ γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἔσαι εἰσίν.

Τῶν ἄρα ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἔσαι εἰσίν· ὅπερ ἔδει
5 δεῖξαι.

κγ'.

⁷Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τμήματα κύκλων
οἱ μοια καὶ ἄνισα οὐ συσταθήσεται ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη.

10 Εἰ γὰρ δυνατόν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας τῆς ΑΒ
δύο τμήματα κύκλων οἱ μοια καὶ ἄνισα συνεστάτω ἐπὶ
τὰ αὐτὰ μέρη τὰ ΑΓΒ, ΑΔΒ, καὶ διήχθω ἡ ΑΓΔ,
καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΓΒ, ΔΒ.

'Ἐπεὶ οὖν ὁμοιόν ἔστι τὸ ΑΓΒ τμῆμα τῷ ΑΔΒ
15 τμήματι, οἱ μοια δὲ τμήματα κύκλων ἔστὶ τὰ δεχόμενα
γωνίας ἔσας, ἵση ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΓΒ γωνία τῇ
ὑπὸ ΑΔΒ ἡ ἐκτὸς τῇ ἐντός· ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον.

Οὐκ ἄρα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο τμήματα κύκλων
οἱ μοια καὶ ἄνισα συσταθήσεται ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη.
20 ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κδ'.

Τὰ ἐπὶ ἔσων εὐθειῶν οἱ μοια τμήματα κύκλων
ἔσα ἀλλήλοις ἔστιν.

"Ἐστωσαν γὰρ ἐπὶ ἔσων εὐθειῶν τῶν ΑΒ, ΓΔ οἱ μοια
25 τμήματα κύκλων τὰ ΑΕΒ, ΓΖΔ· λέγω, ὅτι ἔσον ἔστι
τὸ ΑΕΒ τμῆμα τῷ ΓΖΔ τμήματι.

1. αἱ] ἡ V, corr. m. 2. 2. εἰσίν] PFp; εἰσὶ BV. 6.
κγ'] non liquet in F. 7. κύκλου F. 8. συσταθήσεται]
PBFP; συσταθήσονται Vφ. 9. ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη] mg. m. 2
V. 11. ἄνισα] -σα eras. F. 12. ΑΓΒ] corr. ex ΑΒΓ p
m. 1. 13. ΓΒ] corr. ex ΓΔ V m. 2. 14. ἔστιν P. 16.

aequales. similiter demonstrabimus, etiam

$$\angle BAA + \angle \Gamma B$$

duobus rectis aequales esse.

Ergo in quadrilateris in circulis positis anguli oppositi duobus rectis aequales sunt; quod erat demonstrandum.

XXIII.

In eadem recta duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construi nequeunt.

nam si fieri potest, in eadem recta AB duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construantur $\angle \Gamma B$, $\angle A\Delta B$, et educatur $\angle A\Gamma\Delta$, et ducantur ΓB , ΔB .

iam quoniam segmentum $\angle \Gamma B$ simile est segmento $\angle A\Delta B$, similia autem segmenta circulorum sunt, quae aequales angulos capiunt [def. 11], erit $\angle \Gamma B = \angle A\Delta B$, exterior interior; quod fieri non potest [I, 16].

Ergo in eadem recta duo segmenta circulorum similia et inaequalia in eandem partem construi nequeunt; quod erat demonstrandum.

XXIV.

Similia segmenta circulorum in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt.

nam in aequalibus rectis AB , $\Gamma\Delta$ similia segmenta circulorum sint AEB , $\Gamma Z\Delta$. dico, esse

$$AEB = \Gamma Z\Delta.$$

λοας] seq. spatium 3 litt. F. *ἐστίν]* om. B. *γωνία]* m. 2
 V. 17. *ἡ ἐντὸς τῆς ἐκτός* p. *ἐστίν]* om. p. 24. *γάρ]*
 supra m. 2 F. *ΓΔ]* Δ e corr. m. 1 F. 25. *κύκλου φ.*
ἐστίν P.

'Ἐφαρμοζομένου γὰρ τοῦ ΑΕΒ τμῆματος ἐπὶ τὸ ΓΖΔ καὶ τιθεμένου τοῦ μὲν Α σημείου ἐπὶ τὸ Γ τῆς δὲ ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ, ἐφαρμόσει καὶ τὸ Β σημεῖον ἐπὶ τὸ Δ σημεῖον διὰ τὸ ἴσην εἶναι τὴν ΑΒ
5 τῇ ΓΔ· τῆς δὲ ΑΒ ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμοσάσης ἐφαρμόσει καὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ. εἰ γὰρ ἡ ΑΒ εὐθεῖα ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμόσει, τὸ δὲ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ μὴ ἐφαρμόσει, ἦτοι ἐντὸς αὐτοῦ πεσεῖται ἡ ἐκτὸς ἡ παραλλάξη ὡς τὸ ΓΗΔ, καὶ κύκλος κύκλου τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ δύο· ὅπερ ἐστίν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἐφαρμοζομένης τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ οὐκ ἐφαρμόσει καὶ τὸ ΑΕΒ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖΔ· ἐφαρμόσει ἄρα, καὶ ἴσον αὐτῷ ἐσται.

Tὰ ἄρα ἐπὶ ἴσων εὐθειῶν ὅμοια τμήματα κύκλων
15 ἴσα ἀλλήλοις ἐστίν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

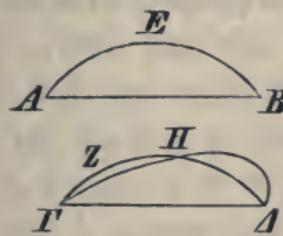
κε'.

Κύκλου τμήματος δοθέντος προσαναγράψαι τὸν κύκλον, οὗπέρ ἐστι τμῆμα.

"Ἐστω τὸ δοθὲν τμῆμα κύκλου τὸ ΑΒΓ· δεῖ δὴ 20 τοῦ ΑΒΓ τμήματος προσαναγράψαι τὸν κύκλον, οὗπέρ ἐστι τμῆμα.

1. ἐφαρμοζομένου Β, sed corr.; alt. ο in ras. V. 3. καὶ] om. B. 5. τῇ] τὴν V; corr. m. 2. ἐφαρμοσάσης δέ (δή Β) τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ BFVp; sed in F ante ἐφαρμοσάσης legitur: ἡ δὲ ΑΒ ἐπὶ τὴν ΓΔ; idem in mg. m. 1: εἰ δὲ τῆς ΑΒ εὐθείας ἐπὶ τὴν ΓΔ ἐφαρμοσάσης καὶ τὸ ΑΕ τμῆμα ἐπὶ τὸ ΓΖ μὴ ἐφαρμόσῃ. 6. ΓΖΔ] ZΔ in ras. F. εἰ] in ras. P. ἡ ΑΒ εὐθεῖα — 8. ΓΖΔ] om. B. 7. ΓΔ] Δ e corr. V m. 2. 8. τὸ ΓΖΔ] in ras. m. 1 p. ἐφαρμόση PF. ἦτοι ἐντὸς αὐτοῦ πεσεῖται ἡ ἐκτὸς ἡ] P; ἀλλὰ Theon (BF Vp). 9. παραλλάξη F. καὶ κύκλος κύκλον τέμνει] P; κύκλος δὲ κύκλον οὐ τέμνει Theon (BFVp; in V δέ supra scr. m. 1). Campanus hic prorsus aberrat. 10. δύο] P; δύο, ἀλλὰ καὶ τέμνει ὁ ΓΗΔ τὸν ΓΖΔ κατὰ πλείονα σημεῖα ἡ δύο

adPLICATO enim segmento AEB ad segmentum $\Gamma Z \Delta$ et posito A puncto in Γ , recta autem AB in $\Gamma \Delta$, etiam B punctum in Δ cadet, quia $AB = \Gamma \Delta$. adPLICATA autem recta AB rectae $\Gamma \Delta$ etiam segmentum AEB in $\Gamma Z \Delta$ cadet. nam si recta AB cum $\Gamma \Delta$ congruet, segmentum autem AEB cum $\Gamma Z \Delta$ non congruet,

aut intra id cadet aut extra¹⁾), aut excedet ut $\Gamma H \Delta$, et circulus circulum in pluribus punctis quam duobus secabit; quod fieri non potest [prop. X]. itaque recta AB cum $\Gamma \Delta$ congruente fieri non potest, quin etiam segmentum AEB cum $\Gamma Z \Delta$ congruat. congruet igitur, et aequale ei erit [I ηοιν. ἔνν. 8].

Ergo similia segmenta circulorum in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt; quod erat demonstrandum.

XXV.

Segmento circuli dato circulum supplere, cuius est segmentum.

Sit datum segmentum circuli $AB\Gamma$. oportet igitur segmenti $AB\Gamma$ circulum supplere, cuius est segmentum.

1) Id quod ob prop. XXIII fieri non potest. et hoc adiicere debuit Euclides; sed non dubito, quin ipse scripserit, ut praebet cod. P. nam haec ipsa forma imperfecta Theoni ansam dedit emendationis parum felicis.

$\tau_{\alpha} \Gamma, H, \Delta$ Theon (BFV p; καὶ m. 2 V; ὁ e corr. p). $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}\nu$]
P; om. BV; πάλιν F; $\acute{\epsilon}\sigma\tau\acute{\iota}$ πάλιν p. 13. τότε τήν p. $\Gamma Z \Delta$]
 ΓZ litt. in ras. V. Dein in FV add. τμῆμα m. 2. αὐτό
V. 14. τὰ ἄραι] ἄραι τὰ F; ante ἄραι m. 2 add. τά. τῶν
ἴσων p. 16. καὶ F; corr. m. 2. 18. τὸ τμῆμα Fp. 19.
τὸ δοθέν] om. B, m. 2 V. κύκλον τμῆμα B. 21. τὸ τμῆ-
μα PF.

Τετυμήσθω γὰρ ἡ ΑΓ δίχα κατὰ τὸ Δ, καὶ ὥχθω ἀπὸ τοῦ Δ σημείου τῇ ΑΓ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔΒ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΔΒ· ἡ ὑπὸ ΔΒΔ γωνία ἄρα τῆς ὑπὸ ΒΑΔ ἦτοι μείζων ἔστιν ἡ ἵση ἡ ἐλάττων.

5 "Εστω πρότερον μείζων, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΒΑ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ Α τῇ ὑπὸ ΔΒΔ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΑΕ, καὶ διήχθω ἡ ΔΒ ἐπὶ τὸ Ε, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΕΓ. ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΕ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΑΕ, ἵση ἄρα ἔστι καὶ ἡ
 10 ΕΒ εὐθεῖα τῇ ΕΑ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΔΔ τῇ ΔΓ,
 κοινὴ δὲ ἡ ΔΕ, δύο δὴ αἱ ΔΔ, ΔΕ δύο ταῖς ΓΔ,
 ΔΕ ἰσαι εἰσὶν ἐκατέρα ἐκατέρα· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ¹
 15 ΔΔΕ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΓΔΕ ἔστιν ἵση· ὁρθὴ γὰρ ἐκα-
 τέρα· βάσις ἄρα ἡ ΔΕ βάσει τῇ ΓΕ ἔστιν ἵση. ἀλλὰ
 20 ἡ ΔΕ τῇ ΒΕ ἐδείχθη ἵση· καὶ ἡ ΒΕ ἄρα τῇ ΓΕ
 ἔστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ΔΕ, ΕΒ, ΕΓ ἰσαι ἀλλή-
 λαις εἰσὶν· ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Ε διαστήματι δὲ ἐνὶ²
 25 τῶν ΔΕ, ΕΒ, ΕΓ κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ
 τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἔσται προσαναγεγραμμένος.
 κύκλου ἄρα τμήματος δοθέντος προσαναγέγραπται
 30 ὁ κύκλος. καὶ δῆλον, ὡς τὸ ΑΒΓ τμῆμα ἐλαττόν
 ἔστιν ἡμικυκλίου διὰ τὸ Ε κέντρον ἐκτὸς αὐτοῦ
 τυγχάνειν.

"Ομοίως [δὲ] κἄν ἡ ἡ ὑπὸ ΔΒΔ γωνία ἵση τῇ ὑπὸ³
 25 ΒΑΔ, τῆς ΔΔ ἵσης γενομένης ἐκατέρα τῶν ΔΔ, ΔΓ
 αἱ τρεῖς αἱ ΔΔ, ΔΒ, ΔΓ ἰσαι ἀλλήλαις ἔσονται,

1. γάρ] om. p. 3. ἄρα γωνία p. τῆς]
 τῇ p. 7. Post ΔΒ eras. καὶ V. 8. ἔστιν] comp. supra F
 m. 2. 9. ὑπὸ ΔΒΕ — 10. ἵση ἔστιν ἡ] om. B. ΒΑΕ] B
 in ras. p. ἔστιν F. 10. ΕΒ] ΒΕ P. τῇ] εὐθείᾳ τῇ P.
 ΕΑ] P, F m. 1, V m. 1; ΔΕ F m. 2, V m. 2, p. 11. δύο]
 (alt.) δυσί V. 14. βάσις] P; καὶ βάσις BVP; in F καὶ supra

nam AG in duas partes aequales secetur in A , et a A puncto ad AG perpendicularis ducatur AD , et ducatur AB . ergo $\angle ABD$ aut maior est angulo BAD aut aequalis aut minor.

Sit prius maior, et ad rectam BA et punctum eius A construatur $\angle BAE = ABD$ [I, 23], et educatur AB ad E , et ducatur EG . iam quoniam

$$\angle ABE = \angle BAE,$$

erit etiam $EB = EA$ [I, 6]. et quoniam $AD = DG$, et DE communis est, duae rectae AD , DE duabus GD , DE aequales sunt altera alteri; et $\angle ADE = \angle GDE$; nam uterque rectus est. itaque $AE = GE$ [I, 4]. uerum demonstratum est, esse $AE = BE$. quare etiam $BE = GE$. itaque tres rectae AE , EB , EG inter se aequales sunt. ergo circulus centro E , radio autem qualibet rectarum AE , EB , EG descriptus etiam per reliqua puncta ibit et erit suppletus [prop. IX]. ergo dato segmento circuli suppletus est circulus; et adparet, segmentum ABG minus esse semicirculo, quia centrum E extra id positum est.

Similiter si $\angle ABD = BAD$, tres rectae AA , AB , AD inter se aequales erunt, cum $AD = BA$

- scr. ἀλλά] P, V m. 1; ἀλλ' F; ἀλλὰ οὐτί Bp, V m. 2. 15.
 AE] AB F. BE] (prius) bis F (semel m. 2). 16. ἵση ἐστίν p. EA P. ἀλλήλαις] om. V. 18. οὐτί] om. P. 19. προσαναγραφόμενος F; mg. m. 1: γρ. προσαναγεγραμμένος.
20. οὐκλον] ὁ οὐκλος. οὐκλον P. In B mg. lin. 5: ἔλαττον ἡμινυκλίον, lin. 24: ἡμινύκλιον, p. 230, 3: μεῖζον ἡμινυκλίον.
21. ἔλαττον] mg. m. 1 P. 22. τὸ E] in ras. p; E P m. 1, B. 24. δέ] in ras. V; om. P. οὖν ἦ] καὶ ἔαν P; οὖν seq. ἦ in spatio 4 litt. φ. ABD] corr. ex ABG m. 1 P; BD in ras. V. ἵση ἦ P. 25. ΔΓ] Δ in ras. p. 26. τρεῖς] P m. 1, F, V seq. ras.; τρεῖς ἄρα Bp, P m. rec.

καὶ ἔσται τὸ Δ κέντρον τοῦ προσαναπεπληρωμένου κύκλου, καὶ δηλαδὴ ἔσται τὸ $AB\Gamma$ ἡμικύκλιον.

'Εὰν δὲ ἡ ὑπὸ $AB\Delta$ ἐλάττων ἦ τῆς ὑπὸ $B\Delta\Delta$,
καὶ συστησώμεθα πρὸς τῇ $B\Delta$ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς
5 αὐτῇ σημείῳ τῷ A τῇ ὑπὸ $AB\Delta$ γωνίᾳ ἵσην, ἐντὸς
τοῦ $AB\Gamma$ τμήματος πεσεῖται τὸ κέντρον ἐπὶ τῇς ΔB ,
καὶ ἔσται δηλαδὴ τὸ $AB\Gamma$ τμῆμα μεῖζον ἡμικυκλίου.

Κύκλου ἄρα τμήματος δοθέντος προσαναγέγραπται
ό κύκλος· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

10

κείται.

'Ἐν τοῖς ἰσοις κύκλοις αἱ ἴσαι γωνίαι ἐπὶ¹
ἴσων περιφερειῶν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς
κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς περιφερείαις ὡσὶ²
βεβηκυῖαι.

15 "Ἐστωσαν ἰσοι κύκλοι οἱ $AB\Gamma$, ΔEZ καὶ ἐν αὐτοῖς ἴσαι γωνίαι ἐστωσαν πρὸς μὲν τοῖς κέντροις αἱ
ὑπὸ BHG , $E\Theta Z$, πρὸς δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ³
 $B\Delta\Gamma$, $E\Delta Z$. λέγω, ὅτι ἴση ἐστὶν ἡ BKG περιφέρεια
τῇ $E\Delta Z$ περιφερείᾳ.

20 'Ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ $B\Gamma$, EZ .

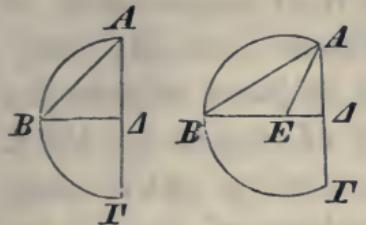
Καὶ ἐπεὶ ἰσοι εἰσὶν οἱ $AB\Gamma$, ΔEZ κύκλοι, ἴσαι
εἰσὶν αἱ ἐκ τῶν κέντρων δύο δὴ αἱ BH , HG δύο
ταῖς $E\Theta$, ΘZ ἴσαι· καὶ γωνία ἡ πρὸς τῷ H γωνίᾳ

3. $AB\Delta]$ seq. spatium 3 litt. φ. 4. συνστησώμεθα P;
συστησόμεθα BFVp; corr. B m. rec. πρὸς αὐτῇ P; A Theon
(BFVp). 5. τῷ $A]$ P; om. Theon (BFVp). γωνίαν FVp.

ἴσην] corr. ex ἴση m. rec. B. 6. $\Delta B]$ B in ras. p. Dein
add. ως τὸ E mg. m. 2 P; ως τὸ Θ supra m. rec. B, mg. m.
2 V. 7. ἡμικυκλίον] seq. spat. 2 litt. φ. 8. κύκλον] om.
Bp. τμήματος ἄρα Bp. προσ- om. B Vp. 9. κύκλος

[I, 6] et $A\Delta = \Delta\Gamma$; et Δ centrum erit circuli suppleti, et $AB\Gamma$ semicirculus erit.

Sin $\angle AB\Delta < B\Delta\Delta$, et ad

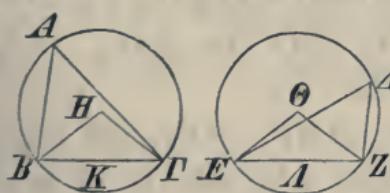
rectam BA et punctum eius A construimus angulum aequalem angulo $AB\Delta$ [I, 23], centrum in recta AB intra segmentum $AB\Gamma$ cadet, et segmentum $AB\Gamma$

maius erit semicirculo.

Ergo segmento circuli dato suppletus est circulus; quod oportebat fieri.

XXVI.

In aequalibus circulis aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, ΔEZ , et in iis aequales anguli sint ad centra $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, ad ambitus autem $B\Delta\Gamma$, $E\Delta Z$. dico, aequales esse arcus $BK\Gamma$, $E\Lambda Z$.

ducantur enim $B\Gamma$, EZ . et quoniam aequales sunt circuli $AB\Gamma$, ΔEZ , etiam radii aequales sunt. ergo duae rectae BH , $H\Gamma$ duabus $E\Theta$, ΘZ aequales sunt;

οὐπέρ έστι τὸ τμῆμα V. ποιῆσαι] δεῖξαι PF; in F mg. m. 1: γρ. ποιῆσαι. 10. οὐσ'] sic φ. 13. ὥστιν B. 14. βεβηνυῖαι] postea add. m. 1 F; m. rec. P. 15. έστωσαν γάρ P. οὐλι πρὸς μὲν τοῖς κέντροις ἵσαι γωνίαι έστωσαν P. 17. BHΓ] post ras. 1 litt. F. 22. BH] HB BVP. δύο] (alt.) δυσὶ V; δυσὶν p. 23. EΘ] ΘE V, corr. m. 2. ἵσαι] P, F m. 1; ἵσαι εἰσὶ BVP, F m. 2. τῷ] τό B.

τῇ πρὸς τῷ Θ ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΒΓ βάσει τῇ EZ
ἐστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ πρὸς τῷ Α γωνία τῇ
πρὸς τῷ Δ, ὅμοιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΒΑΓ τμῆμα τῷ ΕΔΖ
τμήματι· καὶ εἰσιν ἐπὶ ἵσων εὐθεῖῶν [τῶν ΒΓ, EZ]·
5 τὰ δὲ ἐπὶ ἵσων εὐθεῖῶν ὅμοια τμήματα κύκλων ἵσα
ἀλλήλους ἐστίν· ἵσον ἄρα τὸ ΒΑΓ τμῆμα τῷ ΕΔΖ.
ἐστι δὲ καὶ ὅλος ὁ ΑΒΓ κύκλος ὅλῳ τῷ ΔΕΖ κύκλῳ
ἵσος· λοιπὴ ἄρα ἡ ΒΚΓ περιφέρεια τῇ ΕΔΖ περι-
φερείᾳ ἐστὶν ἵση.

10 'Ἐν ἄρα τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων
περιφερεῖῶν βεβήκασιν, ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν
τε πρὸς ταῖς περιφερείας ὥσι βεβηκυῖαι· ὅπερ ἔδει
δεῖξαι.

κξ'.

15 'Ἐν τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἐπὶ ἵσων περι-
φερεῖῶν βεβηκυῖαι γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν,
ἐάν τε πρὸς τοῖς κέντροις ἐάν τε πρὸς ταῖς
περιφερείαις ὥσι βεβηκυῖαι.

‘Ἐν γὰρ ἵσοις κύκλοις τοῖς ΑΒΓ, ΔΕΖ ἐπὶ ἵσων
20 περιφερεῖῶν τῶν ΒΓ, EZ πρὸς μὲν τοῖς Η, Θ κέν-
τροις γωνίαι βεβηκέτωσαν αἱ ὑπὸ ΒΗΓ, ΕΘΖ, πρὸς
δὲ ταῖς περιφερείαις αἱ ὑπὸ ΒΑΓ, ΕΔΖ· λέγω, ὅτι
ἡ μὲν ὑπὸ ΒΗΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΘΖ ἐστιν ἵση, ἡ δὲ
ὑπὸ ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἐστιν ἵση.

XXVII. Boetius p. 388, 5.

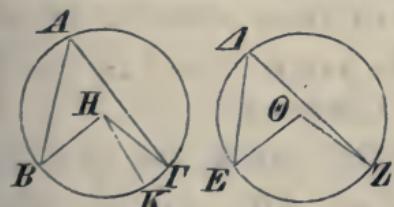
1. τῷ] τό B. ἵση] PV, F m. 1; ἐστιν ἵση Bp; ἵση ἐστὶ^λ
F m. 2. 2. τῷ] τό B. 3. τῷ] (prius) τό B. ἐστίν P.
4. τῶν ΒΓ, EZ] mg. m. rec. P. 5. τὰ δέ — εὐθεῖῶν] mg.
m. 1 P. 6. ΒΑΓ] litt. BA e corr. p. τῷ] τῶ seq. ras.
1 litt. F. ΕΔΖ] mutat. in EZΔ m. 2 V. 7. ἐστίν P.B.
ΔEZ] E insert. m. 1 F; ΕΔΖ Bp; ΔEZ mg. m. 2 V.

et angulus ad H positus angulo ad Θ posito aequalis est. itaque $B\Gamma = EZ$ [I, 4]. et quoniam angulus ad A positus angulo ad Δ posito aequalis est, segmentum BAG segmento $E\Delta Z$ simile est [def. 11]. et in aequalibus rectis posita sunt. segmenta autem similia in aequalibus rectis posita inter se aequalia sunt [prop. XXIV]. itaque $BAG = E\Delta Z$. uerum etiam totus circulus ABG toti circulo ΔEZ aequalis est. quare qui relinquitur arcus BKG arcui $E\Delta Z$ aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis aequales anguli in aequalibus arcubus consistunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt; quod erat demonstrandum.

XXVII.

In aequalibus circulis anguli in aequalibus arcubus consistentes inter se aequales sunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt.

nam in aequalibus circulis ABG , ΔEZ in aequalibus arcubus $B\Gamma$, EZ ad centra H , Θ anguli consistant $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, ad ambitus autem BAG , $E\Delta Z$. dico, esse $\angle BH\Gamma = E\Theta Z$, et
 $\angle BAG = E\Delta Z$.

κύκλω] in ras. m. 2 V. 8. τῆς] ἔστιν ἵση τῆς P. $E\Delta Z]$ litt. ΔZ in ras. V. 9. ἔστιν ἵση] om. P. 10. Ἐν] inter ε et ν 1 litt. eras. V. 12. ὁσιν F. 14. οξ'] sic φ. 18. ὁσιν P. 19. καὶ ἐπί F. 23. γωνία] P; om. Theon (BFVp). $E\Theta Z]$ corr. ex EBZ m. rec. P; $BH\Gamma$ φ. 24. ἔστιν ἵση] P; om. Theon (BFVp).

Εἰ γὰρ ἄνισός εστιν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ τῇ ὑπὸ ΕΘΖ,
μία αὐτῶν μείζων εστίν. εστω μείζων ἡ ὑπὸ ΒΗΓ,
καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ ΒΗ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ
σημείῳ τῷ Η τῇ ὑπὸ ΕΘΖ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΗΚ·
5 αἱ δὲ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων περιφερεῖῶν βεβήκασιν,
ὅταν πρὸς τοὺς κέντρους ὥσιν· ἵση ἄρα ἡ ΒΚ περι-
φέρεια τῇ ΕΖ περιφερείᾳ. ἀλλὰ ἡ ΕΖ τῇ ΒΓ εστιν
ἵση· καὶ ἡ ΒΚ ἄρα τῇ ΒΓ εστιν ἵση ἡ ἐλάττων τῇ
μείζονι· ὅπερ εστὶν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἄνισός εστιν
10 ἡ ὑπὸ ΒΗΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΕΘΖ· ἵση ἄρα. καὶ εστι
τῆς μὲν ὑπὸ ΒΗΓ ἡμίσεια ἡ πρὸς τῷ Α, τῆς δὲ ὑπὸ¹
ΕΘΖ ἡμίσεια ἡ πρὸς τῷ Δ· ἵση ἄρα καὶ ἡ πρὸς τῷ
Α γωνία τῇ πρὸς τῷ Δ.

'Ἐν ἄρα τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἐπὶ ἵσων περιφε-
15 ρεῖῶν βεβηκῦαι γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν, εάν τε
πρὸς τοῖς κέντρους εάν τε πρὸς ταῖς περιφερεῖαις ὥσι
βεβηκῦαι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

κη'.

'Ἐν τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσαι
20 περιφερείας ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μεί-
ζονι τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι.

"Ἐστωσαν ἵσοι κύκλοι οἱ ΑΒΓ, ΔΕΖ, καὶ ἐν τοῖς
κύκλοις ἵσαι εὐθεῖαι ἐστωσαν αἱ ΑΒ, ΔΕ τὰς μὲν
ΑΓΒ, ΔΖΕ περιφερείας μείζονας ἀφαιροῦσαι τὰς δὲ

1. εἰ γὰρ ἄνισός εστιν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ τῇ ὑπὸ ΕΘΖ] PF; om.
V; εἰ μὲν οὖν ἡ ὑπὸ ΒΗΓ ἵση ἐστὶ (ἐστίν B) τῇ ὑπὸ ΕΘΖ,
φανερόν, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΓ ἵση ἐστὶ (ἐστίν B, om. V) τῇ ὑπὸ¹
ΕΔΖ· εἰ δὲ οὐ Bp; in V eadem mg. m. 2 exceptis εἰ δὲ οὐ,
quae in textu sunt m. 1 (εἰ δ' οὐ). γρ. καὶ οὗτως· εἰ μέν —
ΒΑΓ τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἵση ἐστίν· εἰ δὲ οὐ, μία αὐτῶν μείζων ἡ
ὑπὸ ΒΗΓ, καὶ συνεστάτω καὶ παθεξῆς ὡς ἐν τῷ κειμένῳ mg.
m. rec. P. Campanus cum PF concordat. 2. μείζων ἐστίν]
Bp; ἐστι μείζων FV; μείζων ἐσται P. ἐστω μείζων] om. F,

nam si $\angle BH\Gamma$ angulo $E\Theta Z$ inaequalis est, alteruter eorum maior est. sit maior $\angle BH\Gamma$, et ad rectam BH et punctum eius H angulo $E\Theta Z$ aequalis construatur BHK [I, 23]. et aequales anguli in aequalibus arcibus consistunt, si ad centra sunt positi [prop. XXVI]. ergo arc. $BK = EZ$. sed $EZ = B\Gamma$. quare etiam $BK = B\Gamma$, minor maiori; quod fieri non potest. itaque $\angle BH\Gamma$ angulo $E\Theta Z$ inaequalis non est; aequalis igitur. et angulus ad A positus dimidius est anguli $BH\Gamma$, angulus autem ad A positus dimidius anguli $E\Theta Z$ [prop. XX]. itaque angulus ad A positus angulo ad A posito aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis anguli in aequalibus arcibus consistentes inter se aequales sunt, siue ad centra siue ad ambitus consistunt; quod erat demonstrandum.

XXVIII.

In aequalibus circulis aequales rectae aequales arcus absindunt maiorem maiori, minorem autem minori.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, ΔEZ , et in circulis aequales rectae sint AB , ΔE , arcus $A\Gamma B$, ΔZE

add. $\tilde{\sim}$, cui nunc nihil respondet. 3. ενθεία] om. p; mg. m. 2 V. 4. $E\Theta Z$] in ras. m. 2 V. 7. ἀλλ' Bp. ἵση ἔστι Vφ. 8. $B\Gamma \tau\bar{η}$ BK B m. 1, Fp, V m. 1. 10. ἔστιν P. 12. ἵση ἄρα καὶ — 13. τῷ Δ] om. F. 13. τῷ] τό B. 14. ἐν ἄραι] e corr. m. 2 V. 15. βεβηκυῖαι γωνίαι] φ, seq. αι m. 1; in P γωνίαι supra scr. m. 1. 16. βεβηκυῖαι ὁσιν P. 18. λ' F. 19. ἵσαις] ἵσαι φ (non F). 20. ἀφαιροῦσιν P, ἀφεροῦσι φ. 21. ἐλάσσονα τῇ ἐλάσσονι V. 22. τοῖς κύκλοις] P; αντοῖς Theon (BFVp). 23. AB , ΔE] P; $B\Gamma$, EZ Theon (BFVp). 24. $A\Gamma B$] P, F m. 1; $B\Delta\Gamma$ BVP, F m. 2. ΔZE] P; $E\Delta Z$ Bp, V e corr. m. 2; ΔZ inter duas ras. F. ἀφεροῦσαι P; φέρουσαι V, corr. m. 2.

AHB, ΔΘΕ ἐλάττονας· λέγω, ὅτι ἡ μὲν *ΑΓΒ* μείζων περιφέρεια ἵση ἔστι τῇ *ΔΖΕ* μείζονι περιφερείᾳ, ἡ δὲ *AHB* ἐλάττων περιφέρεια τῇ *ΔΘΕ*.

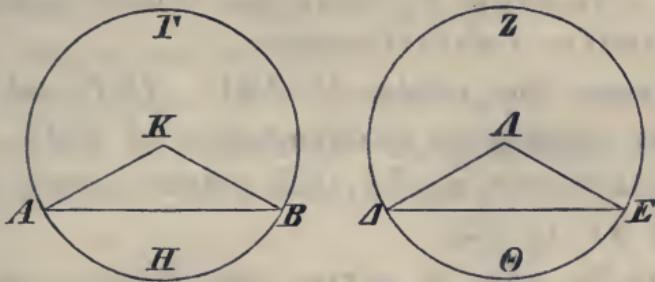
Ἐλλήνθι ψήφῳ τὰ κέντρα τῶν κύκλων τὰ *K, L, ΛΕ* 5 ἐπεξεύχθωσαν αἱ *AK, KB, ΔΛ, ΛΕ*.

Καὶ ἐπεὶ ἵσαι κύκλοι εἰσίν, ἵσαι εἰσὶ καὶ αἱ ἐκ τῶν κέντρων· δύο δὴ αἱ *AK, KB* δυσὶ ταῖς *ΔΛ, ΛΕ* ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις ἡ *AB* βάσει τῇ *ΔΕ* ἵση· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *AKB* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ΔΛΕ* ἵση ἔστιν. αἱ δὲ 10 ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων περιφερειῶν βεβήκασιν, ὅταν πρὸς τοὺς κέντρους ὁσιν· ἵση ἄρα ἡ *AHB* περιφέρεια τῇ *ΔΘΕ*. ἔστι δὲ καὶ ὅλος ὁ *ABΓ* κύκλος ὅλῳ τῷ *ΔEZ* κύκλῳ ἵσος· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ *ΑΓΒ* περιφέρεια λοιπῇ τῇ *ΔΖΕ* περιφερείᾳ ἵση ἔστιν.

15 'Εν ἄρα τοῖς ἵσοις κύκλοις αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσαις περιφερείαις ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μείζονι τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. *AHB*] P; *BΗΓ* BVp, F in ras. *ΔΘΕ*] P; *EΘΖ* BFVp. *ΑΓΒ*] PF; *BΑΓ* BVp. 2. [ἔστι] om. B. *ΔΖΕ* — 3. *τῇ*] om. B; τῇ *EΔΖ* μείζονι περιφερείᾳ ἡ δὲ *AHB* (euān.) ἐλάττων περιφέρεια ἵση τῇ mg. m. rec. *ΔΖΕ*] PF; *EΔΖ* BVpφ. 3. *AHB*] P (B?); *BΗΓ* Vp, F in ras. ἵση τῇ BFP, ἵση ἔστι τῇ V. *ΔΘΕ*] P; *EΘΖ* ἐλάττονι Bp; *EΘΖ* ἐλάττονι περιφερείᾳ V, F (*EΘΖ* in ras.). 5. ἐπιξεύχθωσαν φ. *AK*] P; *ΚΒ* BV, F in ras., p (*K* in ras). *ΚΒ*] P; *ΚΓ* BVp, F in ras. *ΔΛ*] P; *ΛΕ* V e corr. m. 2, F in ras.; *ΕΛ* Bp. *ΛΕ*] P; *ΛΖ* BVp, F in ras. 6. [ἵσαι εἰσὶ] m. rec. P. αἱ] supra m. 1 P, m. 2 B. 7. *AK, KB*] P; *ΒΚ*, *ΚΓ* BVp, F in ras. δυσὶ] δύο F, corr. m. 2; δυσὶν p. *ΔΛ, ΛΕ*] P (*ΔΛ* corr. ex *ΔΛ* m. rec.); *ΕΛ, ΛΖ* BVp, F in ras. 8. [ἵσαι εἰσίν] PF; [ἵσαι εἰσί] V et add. m. 2 Bp. *AB*] P; *ΒΓ* BFVp. *ΔΕ*] P; *EΖ* BVpφ. 9. [ὑπό] om. Bp. *ΑΚΒ*] P; *ΒΚΓ* BVp, F in ras. *ΔΔΕ*] P; *ΕΔΖ* BVp, F in ras. 11. *AHB*] *BΗΓ* V, in ras. Fp; ὑπὸ *BΗΓ* B, ὑπό del. περιφέρεια] om. B; in ras. p. 12. *ΔΘΕ*] P; *EΘΖ* p, post ras. V, in ras. F; ὑπὸ *EΘΖ*, del. ὑπὸ et add. m. rec.

maiores abscidentes, AHB , $\Delta\Theta E$ autem minores. dico, esse arc. $A\Gamma B = \Delta ZE$, $AHB = \Delta\Theta E$.

sumantur enim centra circulorum K , A , et du-
cantur AK , KB , $\Delta\Lambda$, ΛE . et quoniam aequales cir-
culi sunt, etiam radii aequales sunt [def. 1]. itaque
duae rectae AK , KB duabus $\Delta\Lambda$, ΛE aequales sunt;
et $AB = \Delta E$. itaque $\angle AKB = \Delta\Lambda E$ [I, 8]. sed
aequales anguli in aequalibus arcubus consistunt, si
ad centra sunt positi [prop. XXVI]. itaque arc.

$$AHB = \Delta\Theta E.$$

uerum etiam totus circulus $AB\Gamma$ toti circulo ΔEZ
aequalis est. quare etiam qui relinquitur arcus $A\Gamma B$
reliquo arcui ΔZE aequalis est.

Ergo in aequalibus circulis aequales rectae aequales
arcus abscindunt maiorem maiori minorem autem mi-
nori; quod erat demonstrandum.

περιφερέας B. ἐστίν P. $AB\Gamma]$ in ras. F. 13. $\Delta EZ]$ E
supra m. 1 F; $EZ\Delta P$. $\tilde{\iota}\sigmaος]$ insert. m. 2 F. $\piαι]$ PF;
om. BVp. $A\Gamma B]$ F; $AB\Gamma$ P; $B\Delta\Gamma$ BVp. περιφέρεια]
om. V. 14. λοιπὴ τῇ] in mg. transit, antecedit $\tilde{\iota}\sigmaη$ in spatio
plurium litt. φ. $\Delta ZE]$ scripsi; ΔEZ PF; $E\Delta Z$ BVp.
15. [αἱ $\tilde{\iota}\sigmaαι$ εὐθεῖαι] in ras. F. 16. ἀφαιροῦσιν F, -φα- e
corr. V m. 2. μετζονι] post lac. 8 litt. in mg. transiens φ.

καθ'.

'Ἐν τοῖς ἵσοις κύκλοις τὰς ἵσας περιφερείας
ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν.

"Ἔστωσαν ἴσοι κύκλοι οἱ *ΑΒΓ*, *ΔΕΖ*, καὶ ἐν αὐτοῖς
ἴσαι περιφέρειαι ἀπειλήφθωσαν αἱ *ΒΗΓ*, *ΕΘΖ*,
καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΒΓ*, *EZ* εὐθεῖαι λέγω, ὅτι ἵση
ἔστιν ἡ *ΒΓ* τῇ *EZ*.

Εἰλήφθω γάρ τὰ κέντρα τῶν κύκλων, καὶ ἔστω
τὰ *K*, *L*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *BK*, *KΓ*, *EL*, *AZ*.

10 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΒΗΓ* περιφέρεια τῇ *ΕΘΖ*
περιφερείᾳ, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *BKG* τῇ ὑπὸ¹
ELZ. καὶ ἐπεὶ ἴσοι εἰσὶν οἱ *ΑΒΓ*, *ΔΕΖ* κύκλοι, ἵσαι
εἰσὶ καὶ αἱ ἐκ τῶν κέντρων δύο δὴ αἱ *BK*, *KΓ* δυσὶ²
ταῖς *EL*, *AZ* ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνίας ἵσας περιέχουσιν.
15 βάσις ἄρα ἡ *ΒΓ* βάσει τῇ *EZ* ἵση ἔστιν.

'Ἐν ἄρα τοῖς ἴσοις κύκλοις τὰς ἵσας περιφερείας
ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

λ'.

Τὴν δοθεῖσαν περιφέρειαν δίχα τεμεῖν.

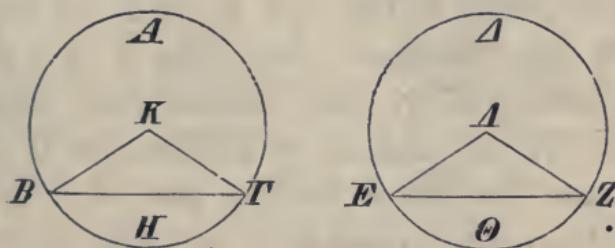
XXX. Proclus p. 272, 15. Boetius p. 388, 8.

1. <i>λα'</i> F; corr. m. 2.	2. <i>ὑπὸ τάς</i> FV.	3. <i>ἵσαι εὐθεῖαι</i>] <i>εὐθεῖαι</i> V, <i>ζειαὶ</i> F, quod in <i>εὐθεῖαι</i> corrigere conata est m. 2.
		[<i>ὑποτείνουσιν</i>] <i>ὑποτείνουσιν</i> ἵσαι V; <i>ὑποτείνουσιν</i> (in ras. m. 2, punctis del.) <i>εὐθεῖαι</i> ὑπὸ (mg. m. 2), dein <i>τετρουσιν</i> m. 1 F.
4. <i>ἴσοι</i>] supra m. 2 V.	<i>ἐν</i>] <i>ἀπειλήφθωσαν</i> ἐν V.	5. <i>ἵσαι περιφε-</i> in mg. m. 2 post 7 litt. euan. F.
<i>ἀπειλήφθωσαν</i>] om. V.	6. <i>ΒΓ, EZ εὐθεῖαι</i>] e corr. m. 2 F.	7. <i>ΒΓ</i>] <i>ΒΓ εὐθεῖα</i> BVp; <i>εὐθεῖα</i> in P add. m. rec., in F in mg. m. 1.
		8. <i>εὐθεῖα</i> — 9. <i>AZ</i>] om. V.
<i>εὐθεῖα</i> p.	<i>καὶ ἔστω</i>] P, <i>ἔστω</i> F (sed κύκλων re- nouatum); om. BVp.	10. <i>καὶ ἐπεὶ</i>] <i>ἐπεὶ</i> Bp; <i>εἰ γάρ</i> V m. 1,
<i>ἐπεὶ γάρ</i> V m. 2.		11. <i>ἔστιν</i> P.
		[<i>BKG</i>] K e corr. m. 2 V.

XXIX.

In aequalibus circulis sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt.

Sint aequales circuli $AB\Gamma$, AEZ , et in iis aequales arcus abscindantur $BH\Gamma$, $E\Theta Z$, et ducantur rectae $B\Gamma$, EZ . dico, esse $B\Gamma = EZ$.

sumantur enim centra circulorum et sint K , A , et ducantur BK , $K\Gamma$, EA , AZ . et quoniam arc.

$$B\Gamma = EZ,$$

erit etiam $\angle BKG = EAZ$ [prop. XXVII]. et quoniam circuli $AB\Gamma$, AEZ aequales sunt, etiam radii aequales sunt [def. 1]. itaque duae rectae BK , $K\Gamma$ duabus EA , AZ aequales sunt; et aequales angulos comprehendunt. itaque $B\Gamma = EZ$ [I, 4].

Ergo in aequalibus circulis sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt; quod erat demonstrandum.

XXX.

Datum arcum in duas partes aequales secare.

13. εἰσὶν PF. αῖ] om. P. ἐκ] om. p. 14. εἰσὶν] PBF;
εἰσὶ Vp. ἵσας γωνίας Br. περιέχοντιν] PB, περιέχοντι
ρφ, περιφέροντιν V. 16. ὑπὸ τάς BFVp. 17. αἱ ἵσαι V.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι] m. 2 F. 18. λ'] non liquet F.

"Εστω ἡ δοθεῖσα περιφέρεια ἡ $A\Delta B$ · δεῖ δὴ τὴν $A\Delta B$ περιφέρειαν δίχα τεμεῖν.

'Επεξεύχθω ἡ AB , καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ Γ , καὶ ἀπὸ τοῦ Γ σημείου τῇ AB εὐθείᾳ πρὸς ὁρθὰς 5 ἥχθω ἡ $\Gamma\Delta$, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ $A\Delta$, ΔB .

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ $A\Gamma$ τῇ ΓB , ποιηὴ δὲ ἡ $\Gamma\Delta$, δύο δὴ αἱ $A\Gamma$, $\Gamma\Delta$ δυσὶ ταῖς $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $A\Gamma\Delta$ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ $B\Gamma\Delta$ ἵση· ὁρθὴ γὰρ ἐκατέρᾳ· βάσις ἄρα ἡ $A\Delta$ βάσει τῇ 10 ΔB ἵση ἐστίν. αἱ δὲ ἵσαι εὐθεῖαι ἵσαις περιφερείαις ἀφαιροῦσι τὴν μὲν μείζονα τῇ μείζονι τὴν δὲ ἐλάττονα τῇ ἐλάττονι· καί ἐστιν ἐκατέρᾳ τῶν $A\Delta$, ΔB περιφερεῖῶν ἐλάττων ἡμικυκλίου· ἵση ἄρα ἡ $A\Delta$ περιφέρεια τῇ ΔB περιφερείᾳ.

15 'Η ἄρα δοθεῖσα περιφέρεια δίχα τέτμηται κατὰ τὸ Δ σημεῖον· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

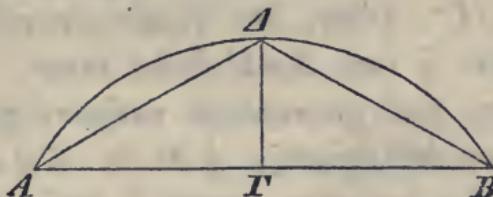
λα'.

'Ἐν κύκλῳ ἡ μὲν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ γωνία ὁρθὴ ἐστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ μείζονι τμήματι ἐλάττων ὁρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ ἐλάττονι τμήματι μείζων ὁρθῆς· καὶ ἔτι ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήματος γωνία μείζων ἐστὶν ὁρθῆς, ἡ δὲ τοῦ ἐλάττονος τμήματος γωνία ἐλάττων ὁρθῆς.

XXXI. [Euclid.] opt. 47 (Studien p. 122). Alexander Aphrod. in metaph. p. 318. Simplicius in phys. fol. 14^u. Philop. in anal. II fol. 85^u. Boetius p. 388, 10.

1. $A\Delta B$] litt. ΔB in ras. V; AB corr. ex $A\Gamma P$. 2. $AB\Delta$ Brp.; AB P.	2. ΔB] B corr. ex Θ m. 1 F.
3. δίχα] ἡ AB δίχα V.	5. $\Gamma\Delta$] sic φ,
e corr. m. 2 V.	κατὰ] om. φ.
8. εἰσὶν] PBF; εἰσὶ Vp.	9. καὶ βάσις Brp, V m. 2.
10. ἐστί V.	ἄρα] om. V.
δ' ἵσαι V.	11. ἀφαιροῦσιν B; in

Sit datus arcus $A\Delta B$. oportet igitur arcum $A\Delta B$ in duas partes aequales secare.

ducatur AB et in duas partes aequales secatur in Γ [I, 10], et a puncto Γ ad rectam AB perpendicularis ducatur $\Gamma\Delta$, et ducantur $A\Delta$, ΔB . et quoniam $A\Gamma = \Gamma B$, et communis est $\Gamma\Delta$, duae rectae $A\Gamma$, $\Gamma\Delta$ duabus $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$ aequales sunt; et

$$\angle A\Gamma\Delta = B\Gamma\Delta;$$

nam uterque rectus est. itaque $A\Delta = \Delta B$ [I, 4]. uerum aequales rectae aequales arcus abscindunt maiorem maiori minorem autem minori [prop. XXVIII]. et uterque arcus $A\Delta$, ΔB minor est semicirculo. itaque arc. $A\Delta = \Delta B$.

Ergo datus arcus in duas partes aequales sectus est in puncto Δ ; quod oportebat fieri.

XXXI.

In circulo angulus in semicirculo positus rectus est, qui autem in segmento maiore positus est, minor recto, qui autem in segmento minore positus est, maior recto, et praeterea angulus segmenti maioris maior est recto, minoris autem segmenti angulus minor recto.

ras. m. 1 P. 12. ἐλάτονι P. ἔκατέρων φ. τῶν] τοῦ φ.
 ΔB] om. F. 14. ΔB] in ras. V. περιφερείᾳ] om. V, περιφερεῖαι φ. 15. ᾧ] in ras. V. 16. ποιῆσαι] δεῖξαι P.
 17. λγ' F. 18. ἐν] post ras. 1 litt. V. 22. γωνίᾳ] m. 2
 V. 23. ὁρθῆς] PF; ἐστιν ὁρθῆς Bp; ὁρθῆς ἐστιν V.

"Εστω κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*, διάμετρος δὲ αὐτοῦ ἔστω
 ἡ *ΒΓ*, κέντρον δὲ τὸ *Ε*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΒΑ*,
ΑΓ, *ΑΔ*, *ΔΓ*. λέγω, ὅτι ἡ μὲν ἐν τῷ *ΒΑΓ* ἡμι-
 κυκλίω γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ὁρθή ἔστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ
 5 *ΑΒΓ* μείζονι τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι γωνία ἡ ὑπὸ¹
ΑΒΓ ἐλάττων ἔστιν ὁρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ *ΑΔΓ* ἐλάττονι
 τοῦ ἡμικυκλίου τμῆματι γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ* μείζων
 10 ἔστιν ὁρθῆς.

'Ἐπεξεύχθω ἡ *ΑΕ*, καὶ διήχθω ἡ *ΒΑ* ἐπὶ τὸ *Ζ*.

10 Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΒΕ* τῇ *ΕΑ*, ἵση ἔστι καὶ
 γωνία ἡ ὑπὸ *ΑΒΕ* τῇ ὑπὸ *ΒΑΕ*. πάλιν, ἐπεὶ ἵση
 ἔστιν ἡ *ΓΕ* τῇ *ΕΑ*, ἵση ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ *ΑΓΕ* τῇ
 ὑπὸ *ΓΑΕ*. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* δυσὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*,
ΑΓΒ ἵση ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ *ΖΑΓ* ἐκτὸς τοῦ
 15 *ΑΒΓ* τριγώνου δυσὶ ταῖς ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΑΓΒ* γωνίαις
 ἵση. ἵση ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* γωνία τῇ ὑπὸ *ΖΑΓ*.
 ὁρθὴ ἄρα ἐκατέρᾳ· ἡ ἄρα ἐν τῷ *ΒΑΓ* ἡμικυκλίω
 γωνία ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ* ὁρθή ἔστιν.

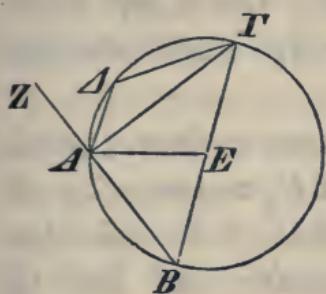
Καὶ ἐπεὶ τοῦ *ΑΒΓ* τριγώνου δύο γωνίαι αἱ ὑπὸ²
 20 *ΑΒΓ*, *ΒΑΓ* δύο ὁρθῶν ἐλάττονές εἰσιν, ὁρθὴ δὲ ἡ
 ὑπὸ *ΒΑΓ*, ἐλάττων ἄρα ὁρθῆς ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΑΒΓ*
 γωνία· καὶ ἔστιν ἐν τῷ *ΑΒΓ* μείζονι τοῦ ἡμικυκλίου
 τμῆματι.

Καὶ ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τετράπλευρόν ἔστι τὸ *ΑΒΓΔ*,

1. *ἔστω*] (alt.) om. V. 2. Post δέ add. αὐτοῦ m. rec. P.
 E] supra hanc litt. eras. Γ V; seq. in F: καὶ (m. 1) εἰλήφθω
 ἐπὶ τῆς περιφερείας (in ras. m. 2) δύο τυχόντα σημεῖα τὰ *Α*, *Δ*
 (in mg. transit m. 1); eadem omnia B mg. m. rec. καὶ — *ΒΑ*] in mg. transit m. 1 F. 3. *ΑΓ*, *ΑΔ*, *ΔΓ*] φ, seq. uestig. A m. 1.

4. ἡ ὑπὸ *ΒΑΓ*] P; om. Theon (BFV p). 5. μείζονι] -ονι
 in ras. V; corr. ex μείζων m. 2 B. 6. *ΑΒΓ*] B in ras. V.
 7. ἡ ὑπὸ *ΑΔΓ*] om. p; mg. m. rec. B. 10. ἔστι] ἔστιν P.
 11. *ΑΒΕ*] P, F m. 1, V m. 1; *ΕΑΒ* Bp, F m. 2, V m. 2.

Sit circulus $AB\Gamma\Delta$, diametrus autem eius sit $B\Gamma$, centrum autem E , et ducantur BA , AG , AD , $\Delta\Gamma$. dico, angulum in BAG semicirculo positum $\angle BAG$

rectum esse, qui autem in segmento $AB\Gamma$ maiore, quam est semicirculus, positus est, $\angle AB\Gamma$ minorem recto, qui autem in segmento $AD\Gamma$ minore, quam est semicirculus, positus est, $\angle AD\Gamma$ maiorem recto esse.

ducatur AE , et educatur BA ad Z . et quoniam $BE = EA$, erit etiam $\angle ABE = BAE$ [I, 5]. rursus quoniam $GE = EA$, erit etiam $\angle AGE = GAE$. ergo $\angle BAG = AB\Gamma + AG\Gamma$. uerum etiam angulus exterior trianguli $AB\Gamma$, $\angle ZAG = AB\Gamma + AG\Gamma$ [I, 32]. itaque $\angle BAG = ZAG$. rectus igitur est uterque [I, def. 10]. ergo angulus BAG in semicirculo BAG positus rectus est.

et quoniam trianguli $AB\Gamma$ duo anguli $AB\Gamma$, BAG duobus rectis minores sunt [I, 17], et $\angle BAG$ rectus est, $\angle AB\Gamma$ minor est recto; et in segmento $AB\Gamma$ maiore, quam est semicirculus, positus est.

et quoniam in circulo quadrilaterum est $AB\Gamma\Delta$,

$BAE]$ P; EBA Bp, e corr. FV. 12. $GE]$ P; AE F, V in ras. m. 2; EA Bp. $EA]$ P; EG Bp, in ras. m. 2 FV. $\xi\sigma\tau\iota\nu$ PB. $\eta\alpha\iota\iota$ om P. $\gamma\omega\nu\iota\alpha$ $\dot{\eta}$ FV (supra $\gamma\omega\nu\iota\alpha$ in V ras. est). 13. $GAE]$ in ras. m. 2 V. 15. $AB\Gamma]$ (alt.) Γ in ras. m. 2 V. $\gamma\omega\nu\iota\alpha\iota\varsigma$ m. 2 V. 16. $\iota\sigma\eta]$ (prius) m. 2 F. 17. $AB\Gamma$ P. 18. $\xi\sigma\tau\iota\nu$] PB, comp. p; $\xi\sigma\tau\iota$ FV. 19. $\delta\nu\delta\iota$ supra add. $\alpha\iota$ m. 1 F. 20. $AB\Gamma$, $BAG]$ $AB\Gamma$ in spatio 6 litt. m. 2 F. $\xi\lambda\alpha\sigma\sigma\omega\epsilon\varsigma$ FV. 21. $BAG]$ PFV; BAG $\gamma\omega\nu\iota\alpha$ Bp. $\xi\lambda\alpha\sigma\sigma\omega$ V.

τῶν δὲ ἐν τοῖς κύκλοις τετραπλεύρων αἱ ἀπεναντίον γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἔσαι εἰσίν [αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΔΓ γωνίαι δυσὶν δρθαῖς ἔσαι εἰσίν], καὶ ἐστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΓ ἐλάττων δρθῆς λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΔΓ γωνία μείζων δρθῆς ἐστιν· καὶ ἐστιν ἐν τῷ ΑΔΓ ἐλάττονι τοῦ ἡμικυκλίου τμήματι.

Λέγω, ὅτι καὶ ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήματος γωνία ἡ περιεχομένη ὑπό [τε] τῆς ΑΒΓ περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας μείζων ἐστὶν δρθῆς, ἡ δὲ τοῦ ἐλάττονος τμήματος γωνία ἡ περιεχομένη ὑπό [τε] τῆς ΑΔ[Γ] περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας ἐλάττων ἐστὶν δρθῆς. καὶ ἐστιν αὐτόθεν φανερόν. ἐπει γὰρ ἡ ὑπὸ τῶν ΒΑ, ΑΓ εὐθειῶν δρθή ἐστιν, ἡ ἄρα ὑπὸ τῆς ΑΒΓ περιφερείας καὶ τῆς ΑΓ εὐθείας περιεχομένη μείζων ἐστὶν δρθῆς. πάλιν, ἐπει ἡ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΑΖ εὐθειῶν δρθή ἐστιν, ἡ ἄρα ὑπὸ τῆς ΓΑ εὐθείας καὶ τῆς ΑΔ[Γ] περιφερείας περιεχομένη ἐλάττων ἐστὶν δρθῆς.

Ἐν κύκλῳ ἄρα ἡ μὲν ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ γωνία δρθή ἐστιν, ἡ δὲ ἐν τῷ μείζονι τμήματι ἐλάττων δρθῆς, ἡ δὲ ἐν τῷ ἐλάττονι [τμήματι] μείζων δρθῆς, καὶ ἔτι ἡ μὲν τοῦ μείζονος τμήματος [γωνία] μείζων [ἐστὶν] δρθῆς,

2. αἱ ἄρα — 3. εἰσίν]	mg. m. rec. P.	3. γωνίαι]	om.
Bp. εἰσίν]	BF; εἰσί P V p.	4. λοιπή]	m. 2 F. γωνία]
PF; om. B V p.	5. δρθῆς ἐστιν]	PF; δρθῆς ἐστι	V; ἐστιν δρθῆς Bp. ἐστιν] (alt.) om. V (supra καὶ ἐν ras.).
P, F, V (ras. supra); om. Bp.	ἐλάττονι P.	7. ὅτι]	P, F m. 1; δή, ὅτι B V p, F m. 2 (euan.).
ABΓ]		8. τε]	P; om. B F V p.
AHB P m. rec., BF, V m. 2, p m. 1;	ABΓ sum ras. 1 litt. inter A et B V m. 1; Γ add. p m. rec.	9. ΑΓ]	
Γ in ras. m. rec. B.	μείζων]	μείζ- in ras. m. rec. B.	10.
τε]	μείζων]		
P; om. B F V p.	11. ΑΔΓ]	Γ insert. m. 1 F. ἐλάττων]	
in ras. m. rec. B.	12. ἡ]	ἡ περιεχομένη γωνία V.	13.
δρθῆς]	PFV (in F ante δρθῆ inser.	περιεχομένη γωνία mg. m.	

et in quadrilateris in circulis positis oppositi anguli duobus rectis aequales sunt [prop. XXII], et angulus $AB\Gamma$ minor est recto, reliquus angulus $A\Delta\Gamma$ maior est recto; et in $A\Delta\Gamma$ segmento minore, quam est semicirculus, positus est.

dico etiam, angulum maioris segmenti arcu $AB\Gamma$ et recta $A\Gamma$ comprehensum maiorem esse recto, minoris autem segmenti angulum arcu $A\Delta\Gamma$ et recta $A\Gamma$ comprehensum minorem esse recto. et hoc statim adparet. nam quoniam angulus rectis BA , $A\Gamma$ comprehensus rectus est, angulus arcu $AB\Gamma$ et recta $A\Gamma$ comprehensus maior est recto. rursus quoniam angulus rectis $A\Gamma$, AZ comprehensus rectus est, angulus recta ΓA et arcu $A\Delta\Gamma$ comprehensus minor est recto.

Ergo in circulo angulus in semicirculo positus rectus est, qui autem in segmento maiore positus est, minor recto, qui autem in segmento minore positus est, maior recto, et praeterea angulus segmenti ma-

1; idem mg. m. rec. P); περιεχομένη ὁρθὴ γωνία Bp. 14. $AB\Gamma$] $AH\Gamma$ P; AHB BF, V m. 2, p m. 1; Γ add. p m. rec., $AB\Theta$ cum ras. inter A et B V m. 1. $A\Gamma$] Γ in ras. m. rec. B. 15. μείζων] μείζ- in ras. m. rec. B. 16. $A\Gamma$] ΓA V. εὐθειῶν περιεχομένη in ras. m. 2 V. 17. $A\Delta\Gamma$] $A\Delta$ P. ἐλάττων] e corr. B m. rec., praeced. ε m. 1; post ras. 1 litt. V. 20. ἐλάττων ἐστιν BV. 21. τυγχαντι] om. PB F V p. μείζων ἐστιν BV p. 22. γωνία] om. P, m. 2 F. ἐστιν] om. P; m. 2 F.

ἡ δὲ τοῦ ἐλάττονος τμήματος [γωνία] ἐλάττων ὁρθῆς
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

[Πόρισμα.

⁵Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἐὰν [ἥ] μία γωνία τρι-
γώνου ταῖς δυσὶν ἵση ἥ, ὁρθή ἐστιν ἡ γωνία διὰ
τὸ καὶ τὴν ἐκείνης ἐκτὸς ταῖς αὐταῖς ἵσην εἶναι· ἐὰν
δὲ αἱ ἐφεξῆς ἵσαι ὥσιν, ὁρθαί εἰσιν.]

λβ'.

¹⁰Ἐὰν κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
τῆς ἀφῆς εἰς τὸν κύκλον διαχθῆ τις εὐθεῖα
τέμνουσα τὸν κύκλον, ἃς ποιεῖ γωνίας πρὸς τῇ
ἐφαπτομένῃ, ἵσαι ἔσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλλὰξ
τοῦ κύκλου τμήμασι γωνίαις.

Κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓΔ ἐφαπτέσθω τις εὐθεῖα
¹⁵ ἡ EZ κατὰ τὸ B σημεῖον, καὶ ἀπὸ τοῦ B σημείου
διήχθω τις εὐθεῖα εἰς τὸν ΑΒΓΔ κύκλον τέμνουσα
αὐτὸν ἡ BΔ. λέγω, ὅτι ἃς ποιεῖ γωνίας ἡ BΔ μετὰ
τῆς EZ ἐφαπτομένης, ἵσαι ἔσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλ-
λὰξ τμήμασι τοῦ κύκλου γωνίαις, τοντέστιν, ὅτι ἡ μὲν
²⁰ ὑπὸ ZBΔ γωνία ἵση ἐστὶ τῇ ἐν τῷ BAΔ τμήματι
συνισταμένῃ γωνίᾳ, ἡ δὲ ὑπὸ EBΔ γωνία ἵση ἐστὶ²⁵
τῇ ἐν τῷ ΔΓΒ τμήματι συνισταμένῃ γωνίᾳ.

"Ηχθω γὰρ ἀπὸ τοῦ B τῇ EZ πρὸς ὁρθὰς ἡ BA,

XXXII. Boetius p. 388, 16.

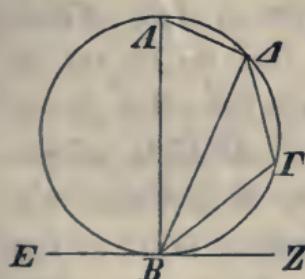
1. γωνία] om. PBFP. 2. Seq. alia demonstratio; u.
appendix. 3. πόρισμα — 7. εἰσιν] mg. m. 1 PFb; eras. V.
4. ὅτι] √. F. ἥ] om. P. τριγωνον ἥ μία γωνία Bp. 5.
δύο P. ἔστι B. ἥ γωνία] Pb; om. BFp. 6. καὶ] e corr.
F. ἐκτὸς] Pb, B m. rec.; ἐφεξῆς Fp, B m. 1. ἔάν] Pb; ὅταν
FBp. 7. αἱ] om. Pb. γωνίαι ἵσαι F. 8. λδ' F; corr.
m. 2. 9. ἐφ- m. 2 F. 10. εἰς τὸν κύκλον] om. FV.

ioris maior est recto minoris autem segmenti angulus minor recto'; quod erat demonstrandum.¹⁾

XXXII.

Si recta circulum contingit, et a puncto contactus in circulum producitur recta secans circulum, anguli, quos haec cum contingenti efficit, aequales erunt angulis in alternis segmentis circuli positis.

nam circulum $AB\Gamma\Delta$ contingat recta EZ in puncto B , et a B puncto recta $B\Delta$ circulum $AB\Gamma\Delta$ secans

in eum producatur. dico, angulos, quos $B\Delta$ cum contingenti EZ efficiat, aequales fore angulis in alternis segmentis circuli positis, h. e. $\angle ZBA$ aequalem esse angulo in segmento $B\Delta\Delta$ constructo, et $\angle EB\Delta$ angulo in segmento $\Delta\Gamma B$ constructo aequalem.

ducatur enim a B ad EZ perpendicularis BA , et

1) Corollarium per se parum necessarium hic prorsus praeue collocatur, cum minime e propositione pendeat. si Euclides id adiicere uoluisset, post I, 32 ponere debuit. etiam collocatio uerborum ὅπερ ἔδει δεῖξαι et ratio codicum interpolatorem arguunt; omisit Campanus. post Theonem demum additum esse uidetur.

διαχθῆ] -α- in ras. V. 11. τὴν ἐφαπτομένην V; corr. m. 2. 17. αὐτό φ. 18. ἐφαπτομένης] -σ postea add. F. 19. τοῦ κύκλου τμήμασι V. τμήμασιν P. ὅτι] om. p. 20. $ZB\Delta$] ΔBZ F; corr. m. 2. γωνία] om. Bp. ἐστίν P. ἐν τῷ] in ras. V m. 2. $BA\Delta$] PF, V e corr. m. 2; ΔAB Bp. 21. γωνίᾳ] seq. τῇ ὑπὸ ΔAB , sed eras. V. $EB\Delta$] Δ in ras. V; ΔBE F, corr. m. 2. γωνία] PF, V in ras. m. 2; om. Bp. ἐστίν P. 22. $\Delta\Gamma B$] Γ e corr. m. 2 V. γωνίᾳ] seq. τῇ ὑπὸ $\Delta\Gamma B$ V (eras.), idem mg. m. 2 F.

καὶ εἰλήφθω ἐπὶ τῆς ΒΔ περιφερείας τυχὸν σημεῖον τὸ Γ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΔ, ΔΓ, ΓΒ.

Καὶ ἐπεὶ κύκλου τοῦ ΑΒΓΔ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ EZ κατὰ τὸ B, καὶ ἀπὸ τῆς ἀφῆς ἥκται τῇ ἐφ-
5 απτομένη πρὸς ὁρθὰς ἡ BA, ἐπὶ τῆς BA ἄρα τὸ κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου· ἡ ἄρα ὑπὸ ΑΔΒ γω-
νία ἐν ἡμικυκλίῳ οὖσα ὁρθὴ ἔστιν. λοιπαὶ ἄρα αἱ
10 ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΒΔ μιᾶς ὁρθῆςαι εἰσίν. ἔστι δὲ καὶ
ἡ ὑπὸ ABZ ὁρθή· ἡ ἄρα ὑπὸ ABZ ἵση ἔστι ταῖς
ὑπὸ ΒΑΔ, ΑΒΔ. κοινὴ ἀφηρησθεῖσα ἡ ὑπὸ ΑΒΔ·
λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΒΖ γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐν-
αλλὰξ τμήματι τοῦ κύκλου γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΒΑΔ. καὶ
15 ἐπεὶ ἐν κύκλῳ τετράπλευρόν ἔστι τὸ ΑΒΓΔ, αἱ ἀπ-
εναντίον αὐτοῦ γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν. εἰσὶ
δὲ καὶ αἱ ὑπὸ ΔΒΖ, ΔΒΕ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι· αἱ ἄρα
ὑπὸ ΔΒΖ, ΔΒΕ ταῖς ὑπὸ ΒΑΔ, ΒΓΔ ἴσαι εἰσίν,
ῶν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ τῇ ὑπὸ ΔΒΖ ἐδείχθη ἵση· λοιπὴ
ἄρα ἡ ὑπὸ ΔΒΕ τῇ ἐν τῷ ἐναλλὰξ τοῦ κύκλου τμή-
20 ματι τῷ ΔΓΒ τῇ ὑπὸ ΔΓΒ γωνίᾳ ἔστιν ἵση.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ἐφάπτηται τις εὐθεῖα, ἀπὸ δὲ
τῆς ἀφῆς εἰς τὸν κύκλον διαχθῆ τις εὐθεῖα τέμνουσα
τὸν κύκλον, ἂς ποιεῖ γωνίας πρὸς τῇ ἐφαπτομένῃ,
ἴσαι ἔσονται ταῖς ἐν τοῖς ἐναλλὰξ τοῦ κύκλου τμήμασι
25 γωνίαις· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. ΒΔ] in ras. m. 1 P; inter B et Δ insert. Γ m. 2 F.
 2. ΔΓ, ΓΒ] litt. ΓΓΒ in ras. m. 2 p. 4. καὶ ἀπό] ἀπὸ δέ
 P. τῆς] P; τῆς κατὰ τὸ B Theon (BFVp). 5. BA] (bis)
 AB F. 6. ἔστιν P. 6. ἡ BA — 7. κύκλον] om. Bp. 7.
 ἔστιν P, ut lin. 9. 10. 12. 14. ἡ ἄρα ἡ V. 8. ἔστιν] PV,
 comp. p; ἔστι BF. 9. μιᾶς ὁρθῆς] mg. P. 14. αἱ] καὶ αἱ
 FV. 15. γωνίαι] post hoc uocabulum in FV mg. m. 2 add.

in arcu $B\Delta$ sumatur quodlibet punctum Γ , et ducantur $A\Delta$, $\Delta\Gamma$, ΓB . et quoniam circulum $AB\Gamma\Delta$ contingit recta EZ in B , et a puncto contactus ad contingentem perpendicularis ducta est BA , in BA centrum erit circuli $AB\Gamma\Delta$ [prop. XIX]. itaque BA diametrus est circuli $AB\Gamma\Delta$. quare $\angle A\Delta B$, qui in semicirculo positus est, rectus est [prop. XXXI]. ergo reliqui

$$B\Delta\Delta + AB\Delta$$

uni recto aequales sunt [I, 32]. uerum etiam $\angle ABZ$ rectus est. itaque $\angle ABZ = B\Delta\Delta + AB\Delta$. subtrahatur, qui communis est, $\angle AB\Delta$. itaque

$$\angle ABZ = B\Delta\Delta,$$

qui in alterno segmento circuli positus est. et quoniam quadrilaterum in circulo positum est $AB\Gamma\Delta$, oppositi anguli eius duobus rectis aequales sunt [prop. XXII]. sed etiam $\angle ABZ + \angle BE$ duobus rectis sunt aequales [I, 13]. itaque

$$\angle ABZ + \angle BE = B\Delta\Delta + B\Gamma\Delta,$$

quorum $\angle B\Delta\Delta = \angle ABZ$, ut demonstratum est. itaque $\angle ABZ = \angle \Gamma B$, qui in alterno segmento circuli $\angle \Gamma B$ positus est.

Ergo si recta circulum contingit, et a puncto contactus in circulum producitur recta secans circulum, anguli, quos haec cum contingenti efficit, aequales erunt angulis in alternis segmentis circuli positis; quod erat demonstrandum.

αἱ ὑπὸ $B\Delta\Delta$, $\Delta\Gamma B$. 15. εἰσὶ δέ — 16. ἵσαι] P (εἰσιν); om. Theon (BFVp). 17. $\angle ABZ$] litt. $\angle B$ e corr. m. 1 F. In p seq. mg. m. 1: αἱ εἰσὶ δύοτιν ὁρθαῖς ἵσαι διὰ τὸ εὐθεῖαν τὴν $\angle B$ ἐπ' εὐθεῖαν (-αν non liquet) τὴν EZ ὡς ἔτυχε ἐστάναι. 24. τοῖς] insert. m. 2 F.

λγ'.

'Επὶ τῆς δοθείσης εὐθείας γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 "Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ *AB*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθύγραμμος ἡ πρὸς τῷ *Γ*· δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας *AB* γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ *Γ*.

'Η δὴ πρὸς τῷ *Γ* [γωνίᾳ] ἥτοι ὁξεῖα ἔστιν ἡ ὁρθὴ
 10 ἡ ἀμβλεῖα· ἔστω πρότερον ὁξεῖα, καὶ ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης καταγραφῆς συνεστάτω πρὸς τῇ *AB* εὐθείᾳ καὶ τῷ *A* σημείῳ τῇ πρὸς τῷ *Γ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *BAD*· ὁξεῖα ἄρα ἔστι καὶ ἡ ὑπὸ *BAD*. ἥχθω τῇ *AA* πρὸς ὁρθὰς ἡ *AE*, καὶ τετμήσθω ἡ *AB* δίχα κατὰ τὸ *Z*, καὶ
 15 ἥχθω ἀπὸ τοῦ *Z* σημείου τῇ *AB* πρὸς ὁρθὰς ἡ *ZH*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *HB*.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, κοινὴ δὲ ἡ *ZH*, δύο δὴ αἱ *AZ*, *ZH* δύο ταῖς *BZ*, *ZH* ἵσαι εἰσὶν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AZH* [γωνίᾳ] τῇ ὑπὸ *BZH* ἵση·
 20 βάσις ἄρα ἡ *AH* βάσει τῇ *BH* ἵση ἔστιν. ὁ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ *H* διαστήματι δὲ τῷ *HA* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τοῦ *B*. γεγράφθω καὶ ἔστω ὁ *ABE*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *EB*. ἐπεὶ οὖν ἀπ' ἄκρας τῆς *AE* διαμέτρου ἀπὸ τοῦ *A* τῇ *AE* πρὸς ὁρθὰς ἔστιν

XXXIII. [Euclid.] opt. 47 (Studien p. 122). Simplicius in phys. fol. 14. Boetius p. 388, 20—21?

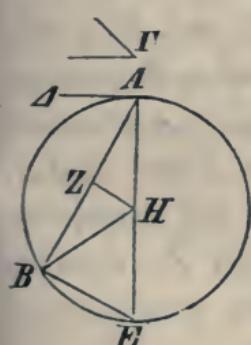
1. λε' F. 5. ἡ] (primum) om. p. 8. τῷ] τῇ PF. Γ]
 P; Γ γωνίᾳ Theon (BFVp). 9. δῆ] scripsi; δέ P; ἄρα m. 2
 FV; γάρ Bp, F m. 1. γωνίᾳ] P; om. BFVp; in F
 add. m. rec. ἡ] supra scr. m. 2 V. 10. πρότερον] πρῶτον V. καὶ ὡς] P, F (καί del. m. 2); ὡς Bp, e corr. V.

XXXIII.

In data recta segmentum circuli construere, quod angulum capiat aequalēm dato angulo rectilineo.

Sit data recta AB , et datus angulus rectilineus is, qui ad Γ positus est. oportet igitur in data recta AB segmentum circuli construere, quod angulum capiat aequalēm angulo ad Γ posito.

angulus igitur ad Γ positus aut acutus est aut rectus aut obtusus. sit prius acutus, et, ut in prima

figura, ad AB rectam et punctum A construatur angulus aequalis angulo ad Γ posito $\angle BAA$ [I, 23]. itaque $\angle BAA$ acutus est. ducatur ad AA perpendicularis AE , et AB in duas partes aequales secetur in Z , et a Z punto ad AB perpendicularis ducatur ZH , et ducatur HB .

et quoniam $AZ = ZB$, et communis est ZH , duae rectae AZ , ZH duabus BZ , ZH aequales sunt; et $\angle AZH = BZH$. itaque $AH = BH$ [I, 4]. quare circulus centro H radio autem HA descriptus etiam per B ueniet. describatur et sit ABE , et ducatur EB . iam quoniam ab A termino diametri AE ad AE per-

11. καταστροφῆς φ. καὶ συνεστάτω Βρφ; καὶ om. P, m. 2 V.
 12. A σημείῳ] πρὸς αὐτῆς σημείῳ τῷ A V. 13. ἔστιν PF.
 καὶ ἡχθω Βρ. $\Delta A]$ $A\Delta$ ΒVp. Dein add. ἀπὸ τοῦ A σημείου Βp, P m. rec. 14. $AE]$ E in ras. V. καὶ τετμήσθω ἡ $AB]$ mg. m. 2 F. 18. δύο] (alt.) δυστ' Vp.
 $BZ]$ ZB Bp, FV m. 2. εἰσιν Vp. 19. γωνίᾳ] P; om. BF Vp.
 $BZH]$ P; HZB Bp, V (sed H et B in ras.); ZB supra scr. H m. 1 F. ἵση ἔστι V. 20. $BH]$ HB F. 23. $EB]$ BE P.

ἡ ΑΔ, ἡ ΑΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΕ κύκλου· ἐπεὶ
οὗν κύκλου τοῦ ΑΒΕ ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ ΑΔ, καὶ
ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ Α ἀφῆς εἰς τὸν ΑΒΕ κύκλον διῆκται
τις εὐθεῖα ἡ ΑΒ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΔΑΒ γωνία ἵση ἐστὶ⁵
τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ¹⁰
ΑΕΒ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ ΔΑΒ τῇ πρὸς τῷ Γ ἐστιν ἵση·
καὶ ἡ πρὸς τῷ Γ ἄρα γωνία ἵση ἐστὶν τῇ ὑπὸ ΑΕΒ.

'Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας τῆς ΑΒ τμῆμα κύ-
κλου γέγραπται τὸ ΑΕΒ δεχόμενον γωνίαν τὴν ὑπὸ¹⁰
ΑΕΒ ἵσην τῇ δοθείσῃ τῇ πρὸς τῷ Γ.

'Αλλὰ δὴ ὁρθὴ ἐστω ἡ πρὸς τῷ Γ· καὶ δέον πά-
λιν ἐστω ἐπὶ τῆς ΑΒ γράψαι τμῆμα κύκλου δεχόμενον
γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ Γ ὁρθῇ [γωνίᾳ]. συνεστάτω
[πάλιν] τῇ πρὸς τῷ Γ ὁρθῇ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ ΒΑΔ,¹⁵
ώς ἔχει ἐπὶ τῆς δευτέρας καταγραφῆς, καὶ τετμήσθω
ἡ ΑΒ δίχα κατὰ τὸ Ζ, καὶ κέντρῳ τῷ Ζ, διαστή-
ματι δὲ ὅποτέρῳ τῶν ΖΑ, ΖΒ, κύκλος γεγράφθω ὁ
ΑΕΒ.

'Ἐφάπτεται ἄρα ἡ ΑΔ εὐθεῖα τοῦ ΑΒΕ κύκλου
διὰ τὸ ὁρθὸν εἶναι τὴν πρὸς τῷ Α γωνίαν. καὶ ἵση²⁰
ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΒΑΔ γωνία τῇ ἐν τῷ ΑΕΒ τμήματι·
ὁρθὴ γὰρ καὶ αὐτὴ ἐν ἡμικυκλίῳ οὖσα. ἀλλὰ καὶ ἡ
ὑπὸ ΒΑΔ τῇ πρὸς τῷ Γ ἵση ἐστίν. καὶ ἡ ἐν τῷ
ΑΕΒ ἄρα ἵση ἐστὶν τῇ πρὸς τῷ Γ.

1. ΑΕΒ] om. Bp; supra est ras. in V. ἐπεὶ οὗν] P F V
(γρ. καὶ ἐπεὶ F mg.), καὶ ἐπεὶ Bp. 2. τοῦ ΑΒΕ κύκλου
Bp. ΑΒΕ] ΑΕΒ e corr. V. 4. ἐστὶν PB. 5. ἐν τῷ] om. P. 6. ἀλλά P. ΔΑΒ] litt. ΔΑ in ras. m. 1 P, dein add.
τῇ ὑπὸ ΑΕΒ, del. m. 1. 7. ἐστὶν P. 8. ἐπί] -i e corr.

m. 2 V. ΑΒ] A eras. p. τμῆμα κύκλου F. 9. ΕΑΒ F.
10. τῇ] (alt.) om. F. 11. ἐστω πάλιν P. 13. γωνίᾳ] P;
om. BFVp. 14. πάλιν] F; om. P; γὰρ πάλιν BVP. 16.
μὲν τῷ V. 19. ΑΒΕ] corr. ex ΑΒΓ m. 1 P. 20. γωνίαν]

pendicularis ducta est $A\Delta$, recta $A\Delta$ circulum ABE contingit [prop. XVI πόρ.]. iam quoniam circulum ABE contingit recta $A\Delta$, et ab A puncto contactus in circulum ABE producta est recta AB , erit $\angle \Delta AB = AEB$, qui in alterno segmento circuli positus est [prop. XXXII]. uerum $\angle \Delta AB$ angulo ad Γ posito aequalis est. itaque angulus ad Γ positus angulo AEB aequalis est. ergo in data recta AB segmentum circuli AEB descriptum est, quod angulum capiat AEB angulo dato, qui ad Γ positus est, aequalem.

iam uero angulus ad Γ positus rectus sit. et rursus propositum sit, ut in recta AB segmentum circuli describatur, quod capiat angulum recto angulo ad Γ

posito aequalem. construatur rursus angulus BAD recto angulo ad Γ posito aequalis, ut in secunda figura factum est, et AB in Z in duas partes aequales secetur, et centro Z radio autem alterutra rectarum ZA, ZB circulus describatur AEB . itaque recta

$A\Delta$ circulum ABE contingit, quia angulus ad A positus rectus est [prop. XVI πόρ.]. et $\angle BAD$ angulo in segmento AEB posito aequalis est; nam hic et ipse rectus est, quia in semicirculo positus est [prop. XXXI]. uerum $\angle BAD$ etiam angulo ad Γ posito aequalis est. ergo etiam angulus in segmento AEB positus aequalis est an-

m. 2 V. ἵση] PF; om. BVp. 21. τυήματι ἵση BVp; supra τυήματι in F duae litt. eras. (γω?). 22. ἐν] m. rec. P. κατ] PF; om. BVp. 23. ἔστιν ἵση BVp. καί — 24. τῶ Γ] om. Bp; supra est ras. in V. 24. AEB] in ras. m. 2 V. Dein add. τυήματι P m. rec. ἵση ἔστι] P (ἔστιν); om. V; ras. 6 litt. F. Γ] P, F m. 1; ἵση ἔστιν add. F m. 2; Γ ἔστιν ἵση V.

Γέγραπται ἄρα πάλιν ἐπὶ τῆς *AB* τμῆμα κύκλου τὸ *AEB* δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ *Γ*.

Ἄλλὰ δὴ ἡ πρὸς τῷ *Γ* ἀμβλεῖα ἔστω· καὶ συνεστάτω αὐτῇ ἵση πρὸς τῇ *AB* εὐθείᾳ καὶ τῷ *A* σημείῳ ἡ ὑπὸ *BAD*, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς τρίτης καταγραφῆς, καὶ τῇ *AΔ* πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἡ *AE*, καὶ τετμήσθω πάλιν ἡ *AB* δίχα πατὰ τὸ *Z*, καὶ τῇ *AB* πρὸς ὁρθὰς ἥχθω ἡ *ZH*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *HB*.

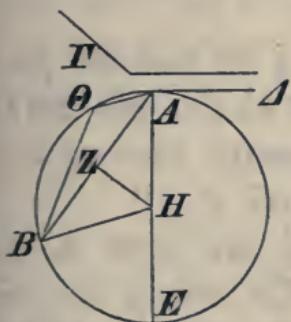
Καὶ ἐπεὶ πάλιν ἵση ἔστιν ἡ *AZ* τῇ *ZB*, καὶ κοινὴ ἡ *ZH*, δύο δὴ αἱ *AZ*, *ZH* δύο ταῖς *BZ*, *ZH* ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ *AZH* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *BZH* ἵση· βάσις ἄρα ἡ *AH* βάσει τῇ *BH* ἵση ἔστιν· ὁ ἄρα κέντρῳ μὲν τῷ *H* διαστήματι δὲ τῷ *HA* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τοῦ *B*. ἐρχέσθω ὡς ὁ *AEB*.
καὶ ἐπεὶ τῇ *AE* διαμέτρῳ ἀπ' ἄκρας πρὸς ὁρθὰς ἔστιν ἡ *AΔ*, ἡ *AΔ* ἄρα ἐφάπτεται τοῦ *AEB* κύκλου. καὶ ἀπὸ τῆς πατὰ τὸ *A* ἐπαφῆς διῆκται ἡ *AB*. ἡ ἄρα ὑπὸ *BAD* γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι τῷ *AΘB* συνισταμένῃ γωνίᾳ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *BAD* γωνία τῇ πρὸς τῷ *Γ* ἵση ἔστιν. καὶ ἡ ἐν τῷ *AΘB* ἄρα τμήματι γωνία ἵση ἔστι τῇ πρὸς τῷ *Γ*.

Ἐπὶ τῆς ἄρα δοθείσης εὐθείας τῆς *AB* γέγραπται τμῆμα κύκλου τὸ *AΘB* δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ πρὸς τῷ *Γ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

2. *ABE P.* *Γ* ὁρθὴ *V*, *F* m. rec. 4. *[ἵση]* m. rec. *P*.
A] ἐπ' αὐτῇ m. 2 supra ser. *F*. 9. *ZB]* in ras. *F*. καὶ κοινὴ] κοινὴ δέ *FV*. 10. *ZH]* (alt.) *H* in ras. m. 1 *B*.

δύο] *PB*, δυσὶ *F* m. 1; δυσὶ *Vp*. 11. εἰσὶ *Vp*. 12. Post *ἵση* add. ἔστι *V*, *F* m. 2. 13. *HA]* corr. ex *A* m. rec. *P*.
15. ἐπεὶ] corr. ex ἐπὶ m. 2 *F*. ἔστιν] *P*; cfr. p. 250, 24;
ἡκται Theon (*BFVp*). 16. *AEB]* litt. *EB* in ras. *F*. 17. ἡ] (*prius*) in ras. m. 2 *V*. 18. ἔστιν *P*. 19. *AΘB]* litt. *ΘB*

gulo ad Γ posito. ergo rursus in AB segmentum circuli descriptum est AEB , quod angulum capiat aequalem angulo ad Γ posito.

et ducatur HB .

et ZH communis est, duae rectae AZ , ZH duabus BZ , ZH aequales sunt; et $\angle AZH = BZH$. itaque $AH = BH$ [I, 4]. itaque circulus centro H et radio HA descriptus etiam per B ueniet. cadat ut AEB . et quoniam ad diametrum AE in termino perpendicularis ducta est $A\Delta$, recta $A\Delta$ circulum AEB contingit [prop. XVI πόρ.]. et ab A punto contactus producta est AB . itaque $\angle BAA$ angulo in alterno segmento circuli, $A\Theta B$, constructo aequalis est [prop. XXXII]. sed $\angle BAA$ angulo ad Γ posito aequalis est. quare etiam angulus in $A\Theta B$ segmento positus angulo ad Γ posito aequalis est.

Ergo in data recta AB segmentum circuli constructum est $A\Theta B$, quod angulum angulo ad Γ posito aequalem capiat; quod oportebat fieri.

in ras. m. 2 V. συνεσταμένη PF. ἀλλά P. 20. ἐστι V.
 21. γωνία] om. V. ἐστίν P. 22. ἄρα δοθείσης] PF;
 δοθείσης ἄρα BVp. AB] in ras. FV. 23. δεχόμενον] corr.
 ex ἔχομενον m. 1 P.

λδ'.

Απὸ τοῦ δοθέντος κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

5 "Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABΓ*, ἡ δὲ δοθεῖσα γωνία εὐθυγραμμος ἡ πρὸς τῷ *A*. δεῖ δὴ ἀπὸ τοῦ *ABΓ* κύκλου τμῆμα ἀφελεῖν δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ *A*.

"Ηχθω τοῦ *ABΓ* ἐφαπτομένη ἡ *EZ* κατὰ τὸ *B* σημεῖον, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *ZB* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *B* τῇ πρὸς τῷ *A* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ZBΓ*.

'Επεὶ οὖν κύκλου τοῦ *ABΓ* ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ *EZ*, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ *B* ἐπαφῆς διῆκται ἡ *BΓ*, 15 ἡ ὑπὸ *ZBΓ* ἄρα γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ *BAG* ἐναλλάξ τμήματι συνισταμένῃ γωνίᾳ. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *ZBΓ* τῇ πρὸς τῷ *A* ἔστιν ἵση· καὶ ἡ ἐν τῷ *BAG* ἄρα τμήματι ἵση ἔστι τῇ πρὸς τῷ *A* [γωνίᾳ].

Απὸ τοῦ δοθέντος ἄρα κύκλου τοῦ *ABΓ* τμῆμα 20 ἀφήροηται τὸ *BAG* δεχόμενον γωνίαν ἵσην τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ τῇ πρὸς τῷ *A*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι

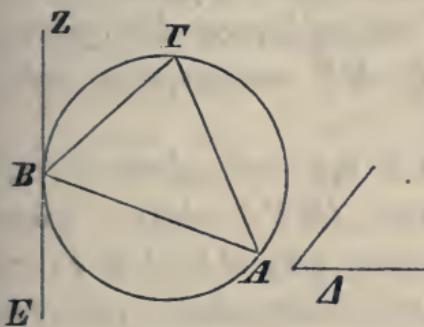
λε'.

'Εὰν ἐν κύκλῳ δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχό-

1. λς' F. 6. δεῖ δὴ — 7. ἀφελεῖν] om. F; add. m. 2 mg. 7. γωνία φ. τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ] P; om. Theon (BFVp). 8. *A*] *A* γωνίᾳ Bp, F m. 2, V m. 2. 9 *ABΓ* κύκλου V, sed κύκλου punctis notat. ἡ] εὐθεῖα ἡ V F m. rec. B] corr. ex Γ m. 2 F. 10. *ZB*] *ZB* P. 11 τῷ] (alt.) τῇ p; corr. m. 2. 13. *ABΓ* κατὰ τὸ *B* V, F m. rec. τις] m. 2 F. 15. γωνία] om. Bp. ἵση ἔστι] om.

XXXIV.

A dato circulo segmentum auferre, quod angulum capiat dato angulo rectilineo aequalem.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, et datus angulus rectilineus α , qui ad $\angle A$ positus est. oportet igitur a circulo $AB\Gamma$ segmentum circuli auferre, quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad $\angle A$ positus est.

ducatur EZ circulum $AB\Gamma$ contingens in punto B , et ad rectam ZB et punctum eius B angulo ad α posito aequalis construatur $ZB\Gamma$ [I, 23].

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta EZ , et a puncto contactus B producta est $B\Gamma$, $\angle ZB\Gamma$ aequalis est angulo in BAG alterno segmento constructo [prop. XXXII]. uerum $\angle ZB\Gamma$ angulo ad α posito aequalis est. quare etiam angulus in segmento BAG positus aequalis est angulo ad α posito.

Ergo a dato circulo $AB\Gamma$ segmentum ablatum est BAG , quod capiat angulum aequalem dato angulo rectilineo, qui ad α positus est; quod oportebat fieri.

XXXV.

Si in circulo duae rectae inter se secant, rectan-

V. BAG] BA e corr. m. 2 V; $AB\Gamma$ F. 16. συνεσταμένη
 F. γωνία ἵση ἐστίν V. τῇ] γωνία ἵση ἐστί τῇ V. 17. ἐστιν
 ἵση] om. V. τμήματι] P; τμήματι γωνία Theon (BFVp).
 18. ἐστίν P. γωνία] P; om. BFVp. 19. τοῦ] (alt.) om.
 F. τμῆμα τι V et corr. ex τμήματι F. 22. λε'] euan. F.

μενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν τῆς
έτερας τυμάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.

*'En γὰρ κύκλῳ τῷ ΑΒΓΔ δύο εὐθεῖαι αἱ ΑΓ,
ΒΔ τεμνέτωσαν ἀλλήλας κατὰ τὸ Ε σημεῖον· λέγω,
ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον
ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ ὁρθο-
γωνίῳ.*

*Εἰ μὲν οὖν αἱ ΑΓ, ΒΔ διὰ τοῦ κέντρου εἰσὶν
ῶστε τὸ Ε κέντρον εἶναι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου, φανε-
ρόν, ὅτι ἵσων οὐσῶν τῶν ΑΕ, ΕΓ, ΔΕ, ΕΒ καὶ τὸ
ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ¹
τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.*

*Μὴ ἔστωσαν δὴ αἱ ΑΓ, ΔΒ διὰ τοῦ κέντρου, καὶ
εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓΔ, καὶ ἔστω τὸ Ζ, καὶ
ἀπὸ τοῦ Ζ ἐπὶ τὰς ΑΓ, ΔΒ εὐθείας κάθετοι ἥχθωσαν
αἱ ΖΗ, ΖΘ, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΒ, ΖΓ, ΖΕ.*

*Καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ ΗΖ εὐ-
θεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΓ πρὸς ὁρθὰς
τέμνει, καὶ δίχα αὐτὴν τέμνει· ἵση ἄρα ἡ ΑΗ τῇ ΗΓ.
ἔπει οὖν εὐθεῖα ἡ ΑΓ τέτμηται εἰς μὲν ἵσα κατὰ τὸ
Η, εἰς δὲ ἄνισα κατὰ τὸ Ε, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ
περιεχόμενον ὁρθογώνιον μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΗ τε-
τραγώνου ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΗΓ· [κοινὸν] προσ-
κείσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΗΖ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ
μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν ΗΕ, ΗΖ ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῶν
ΓΗ, ΗΖ. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν ΕΗ, ΗΖ ἵσον
ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΖΕ, τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΓΗ, ΗΖ ἵσον*

3. γάρ] γὰρ τῷ ΒΖΥρ. ΑΓ, ΒΔ] litt. Γ, Β in ras. m. 2 V;
Γ, ΒΔ in ras. m. 1 B; ΑΓ, ΔΒ F. 6. τῶν] om. P. 8. ΒΔ]
ΔΒ F. εἰσίν] ὥσιν V. 10. ΕΓ] in ras. m. 2 V. 13. μὴ
ἔστωσαν δῆ] P, F (mg. m. 2: γρ. ἔστωσαν δῆ); ἔστωσαν δῆ ΒΖΥρ.
ΑΓ, ΔΒ] litt. Γ, ΔΒ in ras. m. 2 V. διά] PF, V m. 1, p

gulum comprehensum partibus alterius aequale est rectangulo comprehenso partibus alterius.

nam in circulo $AB\Gamma\Delta$ duae rectae AG , $B\Delta$ inter se secant in E puncto. dico, esse

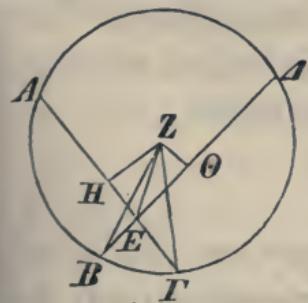
$$AE \times EG = \Delta E \times EB.$$

iām si AG , $B\Delta$ per centrum ductae sunt, ita ut E centrum sit circuli $AB\Gamma\Delta$, manifestum est, esse

$$AE \times EG = \Delta E \times EB,$$

cum aequales sint AE , EG , ΔE , EB .

ne sint igitur AG , ΔB per centrum ductae. et sumatur centrum circuli $AB\Gamma\Delta$, et sit Z , et a Z ad rectas AG , ΔB perpendiculares ducantur ZH , $Z\Theta$ et ducantur ZB , $Z\Gamma$, ZE . et quoniam recta per cen-

trum ducta ZH aliam rectam AG non per centrum ductam ad rectos angulos secat, eadem eam in duas partes aequales secat [prop. III]. itaque $AH = HG$. iam quoniam recta AG in partes aequales diuisa est in H , in inaequalis autem in

E , erit $AE \times EG + HE^2 = HG^2$ [II,5]. commune adiiciatur HZ^2 . itaque

$$AE \times EG + HE^2 + HZ^2 = GH^2 + HZ^2.$$

uerum $ZE^2 = EH^2 + HZ^2$ et

m. 1; μὴ διά B, V m. 2, p m. 2. *κατ'*] mg. m. 2 F. 14.
 $AB\Gamma\Delta$] litt. $\Gamma\Delta$ in ras. m. 2 V. Dein add. *πύκλον* P m. rec., F postea insert., V m. 2. 17. HZ] ZH P. 18. μῆ] postea insert. F. 19. *τέμνει*] (alt.) PFV; *τεμεῖ* Bp (F m. 2). 22. HE V m. 1, corr. m. 2. 23. HG *τετραγώνῳ* V. *κοινόν*] om. P, post *προσκείσθω* add. m. rec. 25. HE , HZ] alt. H e corr. m. 2 V; ZH , HE P (ZH corr. ex ZE m. rec.). *ἴσα* P. *ἴστιν* PB.

ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς ΖΓ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΖΓ. ἵση δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΖ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ. διὰ τὰ 5 αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ. ἐδείχθη δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΖΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΕ ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ μετὰ τοῦ 10 ἀπὸ τῆς ΖΕ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΖΕ· λοιπὸν ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν ΑΕ, ΕΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΔΕ, ΕΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ. ὅπερ ἐδεῖξαι.

'Ἐὰν ἄρα ἐν κύκλῳ εὐθεῖαι δύο τέμνωσιν ἀλλήλας, 15 τὸ ὑπὸ τῶν τῆς μιᾶς τμημάτων περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν τῆς ἑτέρας τμημάτων περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ· ὅπερ ἐδεῖξαι.

λεξικόν.

'Ἐὰν κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἔκτος, καὶ 20 ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφάπτηται, ἐσται τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἔκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας 25 ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τετραγώνῳ.

Κύκλου γὰρ τοῦ ΑΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἔκτος τὸ Δ, καὶ ἀπὸ τοῦ Δ πρὸς τὸν ΑΒΓ κύκλον προσ-

6. ἐδείχθη δέ] ᾧστε P; mg. m. rec.: γο. ἐδείχθη δέ.
ἐδείχθη — 8. ΖΒ] om. p. 11. περιεχόμενον ὁρθογώνιον] mg.
m. 2 V. 12. τῷ] τό φ. 15. ὑπὸ τῆς μιᾶς τῶν P. 16.

$$Z\Gamma^2 = \Gamma H^2 + HZ^2 \text{ [I, 47].}$$

itaque $AE \times E\Gamma + ZE^2 = Z\Gamma^2$. sed $Z\Gamma = ZB$. itaque $AE \times E\Gamma + EZ^2 = ZB^2$. eadem de causa¹⁾ erit $\Delta E \times EB + ZE^2 = ZB^2$. sed demonstratum est etiam $AE \times E\Gamma + ZE^2 = ZB^2$. itaque

$$\Delta E \times E\Gamma + ZE^2 = \Delta E \times EB + ZE^2.$$

subtrahatur, quod commune est, ZE^2 . itaque

$$\Delta E \times E\Gamma = \Delta E \times EB.$$

Ergo si in circulo duae rectae inter se secant, rectangulum comprehensum partibus alterius aequale est rectangulo comprehenso partibus alterius; quod erat demonstrandum.

XXXVI.

Si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera contingit, rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale erit quadrato contingentis.

Nam extra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum Δ , et a Δ ad circulum $AB\Gamma$ adcidant duae rectae $\Delta\Gamma A$,

1) $B\Theta = \Theta\Delta$ (prop. III). $BE \times E\Delta + E\Theta^2 = B\Theta^2$ (II, 5).

$BE \times E\Delta + E\Theta^2 + Z\Theta^2 = B\Theta^2 + Z\Theta^2 = BZ^2$
 $= BE \times E\Delta + ZE^2$ (I, 47).

τμημάτων] τῶν τμημάτων p. 17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] ὅπερ φ.
 18. λῆ' F; corr. m. 2. 20. προσπίπτωσιν P. 22. ἔσται] om. FV. τῆς ὅλης τῆς p, F m. 2. 24. περιφερείας] PBFP; add. περιεχόμενον ὁρθογώνιον V, F mg. m. 1. 25. ἵστι FV.

πιπτέτωσαν δύο εύθεῖαι αἱ ΔΓ[Α], ΔΒ· καὶ ἡ μὲν ΔΓΑ τεμνέτω τὸν ΑΒΓ κύκλου, ἡ δὲ ΒΔ ἐφαπτέσθω· λέγω, ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ περιεχόμενον ὁρθογώνιον ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ τετραγώνῳ.

5 Ἡ ἄρα [Δ]ΓΑ ἥτοι διὰ τοῦ κέντρου ἔστιν ἡ οὕτη.
ἔστω πρότερον διὰ τοῦ κέντρου, καὶ ἔστω τὸ Ζ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ΖΒ· ὁρθὴ
ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ ΖΒΔ. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΑΓ δίχα
τέτμηται κατὰ τὸ Ζ, πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ΓΔ, τὸ
10 ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΓ ἵσον
ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. ἵση δὲ ἡ ΖΓ τῇ ΖΒ· τὸ ἄρα
ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΒ ἵσον ἔστι
τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. τῷ δὲ ἀπὸ τῆς ΖΔ ἵσα ἔστι τὰ
ἀπὸ τῶν ΖΒ, ΒΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ
15 τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΒ ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΖΒ, ΒΔ.
κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΖΒ· λοιπὸν ἄρα τὸ
ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ ἐφαπ-
τομένης.

ἀλλὰ δὴ ἡ ΔΓΑ μὴ ἔστω διὰ τοῦ κέντρου τοῦ
20 ΑΒΓ κύκλου, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τὸ Ε, καὶ ἀπὸ
τοῦ Ε ἐπὶ τὴν ΑΓ κάθετος ἦχθω ἡ EZ, καὶ ἐπε-
ξεύχθωσαν αἱ ΕΒ, ΕΓ, ΕΔ· ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ἡ ὑπὸ²
ΕΒΔ. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡ EZ
ἐνθεῖάν τινα μὴ διὰ τοῦ κέντρου τὴν ΑΓ πρὸς ὁρ-
25 θὰς τέμνει, καὶ δίχα αὐτῇ τέμνει· ἡ AZ ἄρα τῇ
ΖΓ ἔστιν ἵση. καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα ἡ ΑΓ τέτμηται δίχα

1. ΔΓΑ] ΔΓ F, P (postea insert. A). 2. ΔΒ B. 3. ΑΔ]
in ras. p; Δ in ras. m. 2 V, insert. m. 2 B, m. rec. P. ΔΓ]
Γ F; corr. m. 2; ΓΔ in ras. p. 5. ἄρα] om. BFVp. ΔΓΑ]
ΓΑ P, ΔΑΓ F, sed corr. 8. ΑΓ] Γ e corr. m. 2 V. 10.
ΑΔ] Δ in ras. m. 2 V. ΔΓ] supra m. 2 F; Γ P, corr. m. rec.
τοῦ ἀπὸ τῆς] τὸ ὑπό F; corr. m. 2. 11. ΖΔ] ZA F?

$\angle B$, et $\angle \Gamma A$ circulum $AB\Gamma$ secet, $B\Delta$ autem contingat. dico, esse $A\Delta \times \angle \Gamma = \angle B^2$.

recta $\angle \Gamma A$ igitur aut per centrum ducta est aut non per centrum. sit prius per centrum ducta, et centrum circuli $AB\Gamma$ sit Z , et ducatur ZB . itaque $\angle ZB\Delta$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam recta $A\Gamma$ in Z in duas partes aequales diuisa est, et ei adiecta est $\Gamma\Delta$, erit

$$A\Delta \times \angle \Gamma + Z\Gamma^2 = Z\Delta^2 \text{ [II, 6]. sed } Z\Gamma = ZB. \text{ quare}$$

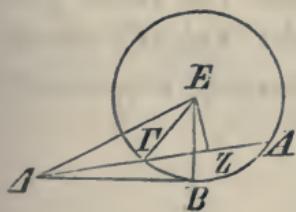
$$A\Delta \times \angle \Gamma + ZB^2 = Z\Delta^2.$$

$$\text{est autem } Z\Delta^2 = ZB^2 + B\Delta^2 \text{ [I, 47].}$$

$$\text{itaque } A\Delta \times \angle \Gamma + ZB^2 = ZB^2 + B\Delta^2.$$

subtrahatur, quod commune est, ZB^2 . itaque $A\Delta \times \angle \Gamma = \angle B^2$.

iam ne sit $\angle \Gamma A$ per centrum ducta circuli $AB\Gamma$, et sumatur centrum E , et ab E ad $A\Gamma$ perpendicularis ducatur EZ , et ducantur EB , $E\Gamma$, $E\Delta$. itaque $\angle EB\Delta$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam recta per centrum ducta EZ rectam non per centrum ductam $A\Gamma$ ad rectos angulos secat, eadem eam in duas partes aequales secat [prop. III]. quare $AZ = Z\Gamma$. et quoniam recta $A\Gamma$ in duas partes aequales secta est in Z puncto . et ei adiecta est $\Gamma\Delta$, erit

12. $\angle \Gamma$] in ras. m. 2 V. $ZB]$ $Z\Gamma$ P, corr. m. rec. 13. $\tau\bar{\omega}$ δέ] P; ἵστον δὲ τό Theon (BFVp). ἵστα ἔστι τά] P; τοῖς Theon (BFVp). 14. ZB , $B\Delta]$ $\angle B$, ZB P. Post $B\Delta$ Theon add. ὁρθή γὰρ ἡ ὑπὸ $ZB\Delta$ (BVP et F, ubi Δ postea insertum est). 20. $\tau\bar{\omega}$] (pr.) m. 2 F. 22. $EB]$ corr. ex EZ F. 23. $\delta\iota\alpha\acute{\iota}$] ἡ διά BVP. 25. $\tau\acute{\epsilon}\mu\nu\epsilon\iota$] (alt.) $\tau\acute{\epsilon}\mu\epsilon\iota$ Bp. 26. $Z\Gamma]$ in ras. m. 2 V; ΓZ F.

κατὰ τὸ Ζ σημεῖον, πρόσκειται δὲ αὐτῇ ἡ ΓΔ, τὸ
ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΖΓ ἵσον
ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΖΔ. κοινὸν προσκείσθω τὸ ἀπὸ
τῆς ΖΕ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ μετὰ τῶν ἀπὸ
5 τῶν ΓΖ, ΖΕ ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΖΔ, ΖΕ. τοῖς
δὲ ἀπὸ τῶν ΓΖ, ΖΕ ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΓ· ὁρθὴ
γὰρ [ἔστιν] ἡ ὑπὸ EZΓ [γωνία]. τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ΔΖ,
ΖΕ ἵσον ἔστι τὸ ἀπὸ τῆς ΕΔ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ,
ΔΓ μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΕΔ.
10 ἵση δὲ ἡ ΕΓ τῇ ΕΒ· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ με-
τὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΒ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΕΔ. τῷ
δὲ ἀπὸ τῆς ΕΔ ἵσα ἔστι τὰ ἀπὸ τῶν ΕΒ, ΒΔ· ὁρθὴ
γὰρ ἡ ὑπὸ ΕΒΔ γωνία· τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ
μετὰ τοῦ ἀπὸ τῆς ΕΒ ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν ΕΒ,
15 ΒΔ. κοινὸν ἀφηρήσθω τὸ ἀπὸ τῆς ΕΒ· λοιπὸν ἄρα
τὸ ὑπὸ τῶν ΑΔ, ΔΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΒ.

'Εὰν ἄρα κύκλου ληφθῆ τι σημεῖον ἐκτός, καὶ ἀπ'
αὐτοῦ πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ
ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ ἐφάπτηται,
20 ἔσται τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπο-
λαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς
περιφερείας ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ἐφαπτομένης τετραγώνῳ·
ἵπερ ἔδει δεῖξαι.

λξ'.

25 'Εὰν κύκλου ληφθῆ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ
δὲ τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι
δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύ-

1. σημεῖον] om. Bp. 2. ΖΓ] ΓΖ P. 4. τό] corr. in
τά m. 1 B, τά p. ΑΔ] in ras. m. 2 V. 5. τῶν] (prius) τῆς
F. ἵσον] P; ἵσα BFVp. ἔστιν F. ἀπὸ τῶν] insert. m. 1

$$A\Delta \times \Delta\Gamma + Z\Gamma^2 + Z\Delta^2 \text{ [II, 6].}$$

commune adiiciatur ZE^2 . quare

$$A\Delta \times \Delta\Gamma + \Gamma Z^2 + ZE^2 = Z\Delta^2 + ZE^2.$$

sed $E\Gamma^2 = \Gamma Z^2 + ZE^2$ [I, 47]; nam $\angle EZ\Gamma$ rectus est. et $E\Delta^2 = \Delta Z^2 + ZE^2$ [id.]. itaque

$$A\Delta \times \Delta\Gamma + E\Gamma^2 = E\Delta^2.$$

sed $E\Gamma = EB$. quare $A\Delta \times \Delta\Gamma + EB^2 = E\Delta^2$.

sed $EB^2 + B\Delta^2 = E\Delta^2$ [I, 47]; nam $\angle EB\Delta$ rectus est. itaque $A\Delta \times \Delta\Gamma + EB^2 = EB^2 + B\Delta^2$. subtrahatur, quod commune est, EB^2 . itaque

$$A\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta B^2.$$

Ergo si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera contingit, rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale erit quadrato contingentis; quod erat demonstrandum.

XXXVII.

Si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera adcidit tantum, et rectangulum

F. $Z\Delta]$ ΔZ P. $\tauοὶς δέ]$ ἀλλὰ $\tauοὶς$ P. 6. $\Gamma Z]$ P; ΔZ F; $Z\Delta$ BVp. $E\Gamma]$ P; ΓE p m. 1; $E\Delta$ BFV, p e corr. 7. ὁρθὴ γάρ — 8. $\tauῆς E\Delta]$ mg. p. 7. $\dot{\epsilon}\sigma\tauιν]$ P, om. BFVp. $EZ\Gamma]$ supra Γ scr. Δ m. 2 V. $\gammaωνία]$ P; om. BFVp. $\Delta Z]$ P; ΓZ BFVp. 8. $\dot{\epsilon}\sigma\tauι'$] om. V. $E\Delta]$ P; ΓE BFVp. 9.

$\tauῶ]$ F, $\tauό$ φ. 10. $E\Gamma]$ ΓE F. 11. $\dot{\epsilon}\sigma\tauιν$ P, ut lin. 12. $E\Delta]$ E corr. in A m. rec. F. 12. $\tauῶν]$ ins. m. rec. F. 13. $\gammaωνία]$ m. 2 V. 17. $\kappaαὶ ἀπ'$ αὐτοῦ — 22. $\tauετραγώνω]$ καὶ τὰ ἔξης PBVF. 20. $\tauῆς ὄλης τῆς$ p. 24. $\lambda\vartheta$ F. 27. $\tauέμνει$ F, corr. m. 1.

κλον, ἡ δὲ προσπίπτη, ἥ δὲ τὸ ὑπὸ [τῆς] ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς προσπιπτούσης, ἡ προσπίπτουσα ἐφάψεται τοῦ κύκλου.

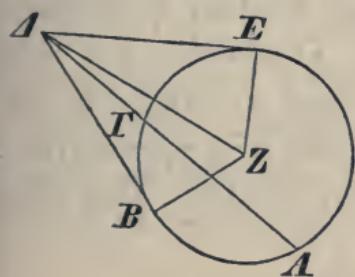
κύκλου γὰρ τοῦ *ABG* εἰλήφθω τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ *A*, καὶ ἀπὸ τοῦ *A* πρὸς τὸν *ABG* κύκλου προσπιπτέωσαν δύο εὐθεῖαι αἱ *AGA*, *AB*, καὶ ἡ μὲν *AGA* τεμνέτω τὸν κύκλον, ἡ δὲ *AB* προσπιπτέω, ἔστω 10 δὲ τὸ ὑπὸ τῶν *AD*, *AG* ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς *AB*. λέγω, ὅτι ἡ *AB* ἐφάπτεται τοῦ *ABG* κύκλου.

"*H*χθω γὰρ τοῦ *ABG* ἐφαπτομένη ἡ *AE*, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ *ABG* κύκλου, καὶ ἔστω τὸ *Z*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ZE*, *ZB*, *ZD*. ἡ ἄρα ὑπὸ *ZE* δόρθη ἔστιν. καὶ ἐπεὶ ἡ *AE* ἐφάπτεται τοῦ *ABG* κύκλου, τέμνει δὲ ἡ *AGA*, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν *AD*, *AG* ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *AE*. ἦν δὲ καὶ τὸ ὑπὸ τῶν *AD*, *AG* ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς *AB*· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς *AE* ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς *AB*· ἵση ἄρα ἡ *AE* τῇ *AB*. 20 ἔστι δὲ καὶ ἡ *ZE* τῇ *ZB* ἵση· δύο δὴ αἱ *AE*, *EZ* δύο ταῖς *AB*, *BZ* ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις αὐτῶν κοινὴ ἡ *ZD*· γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ *AEZ* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ABZ* ἔστιν ἵση. δόρθη δὲ ἡ ὑπὸ *AEZ*· δόρθη ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ *ABZ*. καὶ ἔστιν ἡ *ZB* ἐκβαλλομένη διάμετρος· ἡ δὲ 25 τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς δόρθας ἀπ' ἄκρας ἀγο-

1. *τῆς*] *deleo*; m. 2 V. 2. *τῆς*] *ὅλ-* in ras. m. 2 V. 2. *τῆς*]
(prius) PF, V in ras., B m. rec.; om. p. 6. *κύκλον*] *supra* m. 1 F. 10. *AD*] *A* F m. 1, V m. 1; *D* supra scr. FV m. 2.
AG] *G* P; corr. m. rec. 13. *κέντρον*] P, F m. 1, post ras. V; *Z* *κέντρον* Bp, F m. 2 (euan.). *κύκλον*] m. 2 V. καὶ
ἔστω τὸ *Z*] PPFV; om. Bp. 14. *ὑπό*] ἡ *ὑπό* V, del. ἡ m. 1.
15. *ἔστι* V. 17. *ἦν δὲ καὶ*] P; *ὑπόκειται* δέ Theon (BFVp).

comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam abscisa aequale est quadrato accidentis, recta accidentis circulum continget.

nam extra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum Δ , et

a Δ ad circulum $AB\Gamma$ accidentant duae rectae $\Delta\Gamma A, \Delta B$, et $\Delta\Gamma A$ circulum secet, ΔB autem accidentat, et sit

$$\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta B^2.$$

dico, rectam ΔB circulum $AB\Gamma$ contingere.

ducatur enim circulum $AB\Gamma$ contingens ΔE [prop. XVII], et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$, et sit Z, et ducantur $ZE, ZB, Z\Delta$. itaque $\angle ZE\Delta$ rectus est [prop. XVIII]. et quoniam ΔE circulum $AB\Gamma$ contingit, secat autem $\Delta\Gamma A$, erit $\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta E^2$ [prop. XXXVI]. erat autem etiam $\Delta\Delta \times \Delta\Gamma = \Delta B^2$. itaque $\Delta E^2 = \Delta B^2$; quare $\Delta E = \Delta B$. uerum etiam $ZE = ZB$. itaque duae rectae $\Delta E, EZ$ duabus $\Delta B, BZ$ aequales sunt; et basis earum communis est $Z\Delta$. itaque $\angle \Delta EZ = \angle ABZ$ [I, 8]. uerum $\angle \Delta EZ$ rectus est. quare etiam $\angle ABZ$ rectus; et ZB producta diametruſ est; quae autem ad diametruſ circuli in

19. ἔρα] δὲ ἔρα, del. δέ m. 1 F. 20. ἔστιν B. ZE] litt. Z in ras. F. 21. δνστ Vp. $\Delta B, BZ$] corr. ex $\Delta E, EZ$ m. 2 F. ελστ Vp. 22. ZΔ] litt. Δ in ras. m. 2 V. 23. ἔση ἔστιν V. 24. ZB] B, F post ras. 1 litt. (mg. m. 1: γρ. ᾧ ΔΖ); BZ P, et V corr. ex ZB m. 2; EZB in ras. p.

μένη ἐφάπτεται τοῦ κύκλου· ἡ ΔΒ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΒΓ κύκλου. ὁμοίως δὴ δειχθήσεται, καν τὸ κέντρον ἐπὶ τῆς ΑΓ τυγχάνη.

Ἐὰν ἄρα κύκλου ληφθῇ τι σημεῖον ἐκτός, ἀπὸ δὲ 5 τοῦ σημείου πρὸς τὸν κύκλον προσπίπτωσι δύο εὐθεῖαι, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνῃ τὸν κύκλον, ἡ δὲ προσπίπτη, ἥ δὲ τὸ ὑπὸ ὅλης τῆς τεμνούσης καὶ τῆς ἐκτὸς ἀπολαμβανομένης μεταξὺ τοῦ τε σημείου καὶ τῆς κυρτῆς περιφερείας ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς προσπιπτού-10 σης, ἡ προσπίπτουσα ἐφάψεται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

1. τοῦ] τοῦ ΑΒΓ Vp, F m. 2. τοῦ κύκλου· ἡ ΔΒ ἄρα ἐφάπτεται] mg. m. 1 B; item P, addito καὶ ante τοῦ. ἡ ΔΒ — 2. κύκλον] om. p; mg. m. 2 V. 2. δή] δέ V, corr. m. 2. 3. ΑΓ] Γ in ras. m. 1 B. τυγχάνει P, corr. m. 1. 4. ἀπὸ δὲ — 10. κύκλον] καὶ τὰ ἔξης PBFVp. 11. Εὐκλείδον στοιχείων γ̄ PB, Εὐκλείδον στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως γ̄ F.

termino perpendicularis ducta est, circulum contingit [prop. XVI πόρ.]. itaque ΔB circulum $AB\Gamma$ contingit. similiter demonstrabitur, etiam si centrum in $A\Gamma$ cadit.

Ergo si extra circulum punctum sumitur, et ab eo ad circulum adcidunt duae rectae, et altera harum circulum secat, altera adcidit tantum, et rectangulum comprehensum tota recta secanti et parte eius extrinsecus inter punctum et partem ambitus conuexam absissa aequale est quadrato adcidentis, recta adcidens circulum continget; quod erat demonstrandum.

δ'.

"Οροι.

α'. Σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς σχῆμα εὐθύγραμμον ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη τῶν τοῦ ἐγγραφομένου σχήματος γωνιῶν ἐκάστης πλευρᾶς τοῦ, 5 εἰς ὃ ἐγγράφεται, ἀπτηται.

β'. Σχῆμα δὲ ὁμοίως περὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη πλευρὰ τοῦ περιγραφομένου ἐκάστης γωνίας τοῦ, περὶ ὃ περιγράφεται, ἀπτηται.

10 γ'. Σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς κύκλον ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη γωνία τοῦ ἐγγραφομένου ἀπτηται τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας.

δ'. Σχῆμα δὲ εὐθύγραμμον περὶ κύκλον περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἐκάστη πλευρὰ τοῦ 15 περιγραφομένου ἐφάπτηται τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας.

ε'. Κύκλος δὲ εἰς σχῆμα ὁμοίως ἐγγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια ἐκάστης πλευρᾶς τοῦ, εἰς ὃ ἐγγράφεται, ἀπτηται.

20 ζ'. Κύκλος δὲ περὶ σχῆμα περιγράφεσθαι λέγεται, ὅταν ἡ τοῦ κύκλου περιφέρεια ἐκάστης γωνίας τοῦ, περὶ ὃ περιγράφεται, ἀπτηται.

1. ὄροι] om. B F p.
post ras. 1 litt. V.

Numeros om. P B F. 4. γωνιῶν]
8. περιγράφεται] inter i et γ 2 litt.

IV.

Definitiones.

1. Figura rectilinea in figuram rectilineam inscribi dicitur, cum singuli anguli figurae inscriptae singula latera eius, in quam inserbitur, tangunt.

2. Similiter figura circum figuram circumscribi dicitur, cum singula latera circumscriptae singulos angulos eius, circum quam circumscribitur, tangunt.

3. Figura rectilinea in circulum inscribi dicitur, cum singuli anguli inscriptae ambitum circuli tangunt.

4. Figura autem rectilinea circum circulum circumscribi dicitur, cum singula latera circumscriptae ambitum circuli contingunt.

5. Similiter autem circulus in figuram inscribi dicitur, cum ambitus circuli singula latera eius, in quam inserbitur, tangit.

6. Circulus autem circum figuram circumscribi dicitur, cum ambitus circuli singulos angulos eius, circum quam circumscribitur, tangit.

Def. 1. Boetius p. 379, 19.

2. Boetius p. 379, 22.

eras. F. 11. ἐπιγραφομένου P. 15. ἐφάπτηται] Bp; ἐφ-
ἀπτεται P; ἀπτηται FV. 17. δέ] δὲ ὁμοίως p. 20. ὁμοίως]
PB; om. p; εὐθύγραμμον, supra scr. ὁμοίως m. 2, FV.
σχῆμα εὐθύγραμμον FV.

ξ'. Εὐθεῖα εἰς κύκλου ἐναρμόζεσθαι λέγεται, ὅταν τὰ πέρατα αὐτῆς ἐπὶ τῆς περιφερείας ἦ τοῦ κύκλου.

α'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ
5 μὴ μείζονι οὕση τῆς τοῦ κύκλου διαμέτρου
ἴσην εὐθεῖαν ἐναρμόσαι.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓ*, ἡ δὲ δοθεῖσα εὐθεῖα μὴ μείζων τῆς τοῦ κύκλου διαμέτρου ἡ *Δ*. δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῇ *Δ* εὐθείᾳ ἴσην εὐθεῖαν
10 ἐναρμόσαι.

"Ηχθω τοῦ *ΑΒΓ* κύκλου διάμετρος ἡ *ΒΓ*. εἰ μὲν οὖν ἴση ἔστιν ἡ *ΒΓ* τῇ *Δ*, γεγονὸς ἂν εἴη τὸ ἐπιταχθέν· ἐνήρμοσται γὰρ εἰς τὸν *ΑΒΓ* κύκλου τῇ *Δ* εὐθείᾳ ἴση ἡ *ΒΓ*. εἰ δὲ μείζων ἔστιν ἡ *ΒΓ* τῆς *Δ*,
15 κείσθω τῇ *Δ* ἴση ἡ *ΓΕ*, καὶ κέντρῳ τῷ *Γ* διαστήματι δὲ τῷ *ΓΕ* κύκλος γεγράφθω ὁ *ΕΑΖ*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *ΓΑ*.

'Ἐπει τοῦ τὸ *Γ* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΕΑΖ* κύκλου, ἴση ἔστιν ἡ *ΓΑ* τῇ *ΓΕ*. ἀλλὰ τῇ *Δ* ἡ *ΓΕ*
20 ἔστιν ἴση· καὶ ἡ *Δ* ἄρα τῇ *ΓΑ* ἔστιν ἴση.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλου τὸν *ΑΒΓ* τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ τῇ *Δ* ἴση ἐνήρμοσται ἡ *ΓΑ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

β'.

25 Εἰς τὸν δοθέντα κύκλου τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἴσογώνιον τρίγωνον ἐγγράψαι.

I. Boetius p. 388, 23. II. Boetius p. 388, 26.

1. εἰς] e corr. m. 2 P. ἐναρμόζεσθαι] ἐν- m. 2 V.

2. ἐπὶ τῆς περιφερείας ἦ τοῦ κύκλου] PBp, V mg. m. rec.;
συμβάλλῃ τῇ τοῦ κύκλου περιφερείᾳ F, V m. 1. 8. μῆ] ἡ Δ

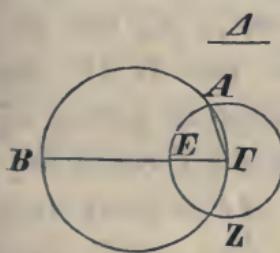
7. Recta in circulum aptari dicitur, cum termini eius in ambitu circuli sunt.

I.

In datum circulum datae rectae non maiori, quam est diametrum circuli, aequalem rectam aptare.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, data autem recta non maior diametro circuli sit Δ . oportet igitur in $AB\Gamma$ circulum rectae Δ aequalem rectam aptare.

ducatur circuli ABG diametru s BG . iam si

$$B\Gamma = \mathcal{A},$$

effectum erit, quod propositum est; nam in circulum $AB\Gamma$ rectae Δ aequalis aptata est $B\Gamma$. sin $B\Gamma > \Delta$, ponatur $\Gamma E = \Delta$, et centro Γ , radio autem ΓE circulus describatur EAZ ,

et ducatur ΓA .

iam quoniam Γ punctum centrum est circuli EAZ , erit $\Gamma A = \Gamma E$. sed $\Gamma E = \Delta$. quare etiam $\Delta = \Gamma A$.

Ergo in datum circulum $AB\Gamma$ datae rectae Δ aequalis aptata est ΓA ; quod oportebat fieri.

II.

In datum circulum triangulum dato triangulo aequiangulum inscribere.

μή V. ή Δ] om. V; in F euan. 13. ἐνείρουσται B.
 γάρ] supra m. 1 P. Δ] F; B φ. 14. δέ] P, Campanus;
 δὲ οὐ Theon (BFP; δ' οὐ V). 15. νείσθω] καὶ νείσθω Bp.
 πέντω μέν Bvp. 16. ΕΑΖ] PF; in ras. m. 2 V; AZ Bp.
 18. ΕΑΖ] AEZ P. 19. τῇ Δ] PF, V m. 2; ή Δ Bp, V m. 1;
 Δ in ras. V. ή ΓΕ] PF, V m. 2; τῇ ΓΕ Bp, V m. 1; ΓΕ
 in ras. V. 20. Δ] seq. ras. 1 litt. F. ΓΑ] ΑΓ FV.
 ἵη έστεν F. 22. Post εὐθείᾳ add. μὴ μείζονι οὖσῃ τῆς τοῦ
 κύκλου διαμέτρου Bp, m. 2 mg. FV. ἐνείρουσται B.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABG*, τὸ δὲ δοθὲν τριγωνον τὸ *AEZ*. δεῖ δὴ εἰς τὸν *ABG* κύκλον τῷ *AEZ* τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον ἐγγράψαι.

"Ηχθω τοῦ *ABG* κύκλου ἐφαπτομένη ἡ *HΘ* κατὰ 5 τὸ *A*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *AΘ* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *A* τῇ ὑπὸ *AEZ* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *ΘΑΓ*, πρὸς δὲ τῇ *AH* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *A* τῇ ὑπὸ *AZE* [γωνίᾳ] ἵση ἡ ὑπὸ *HAB*, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ *BΓ*.

10 Ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ *ABG* ἐφάπτεται τις εὐθεῖα ἡ *AΘ*, καὶ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ *A* ἐπαφῆς εἰς τὸν κύκλον διῆκται εὐθεῖα ἡ *AG*, ἡ ἄρα ὑπὸ *ΘΑΓ* ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *ABG*. ἀλλ' ἡ ὑπὸ *ΘΑΓ* τῇ ὑπὸ *AEZ* ἔστιν ἵση· 15 καὶ ἡ ὑπὸ *ABG* ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ *AEZ* ἔστιν ἵση· διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ *AGB* τῇ ὑπὸ *AZE* ἔστιν ἵση· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *BAG* λοιπὴ τῇ ὑπὸ *EAZ* ἔστιν ἵση [ισογώνιον ἄρα ἔστι τὸ *ABG* τρίγωνον τῷ *AEZ* τριγώνῳ, καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ABG* κύκλον].

20 Εἰς τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον τῷ δοθέντι τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

γ'.

Περὶ τὸν δοθέντα κύκλον τῷ δοθέντι τριγώνῳ ισογώνιον τρίγωνον περιγράψαι.

III. Boetius p. 388, 28.

1. δέ] m. rec. F. 3. *AEZ*] Z postea insert. m. 1 F.
 4. *HΘ*] P (*H* in ras.), F, V m. 1; *HAΘ* Bp, V m. 2. 5.
 πρὸς] πρὸς μέν Bp. *AΘ*] *HΘ* F. 6. *AEZ*] *A* in ras. P.
 ὑπό] m. 2 F. 7. πρὸς δέ] πάλιν πρὸς P. *AH*] *HA* P.
 8. γωνίᾳ] om. P. 10. ἀπτεται Bv. 11. *AΘ*] P; *HAΘ* F
 et V (*H* in ras.); *ΘA* Bp. καὶ ἀπό] ἀπὸ δέ Bp. κατὰ

Sit datus circulus $AB\Gamma$, datus autem triangulus ΔEZ . oportet igitur in $AB\Gamma$ circulum triangulo ΔEZ aequiangulum triangulum inscribere.

ducatur circulum $AB\Gamma$ in A contingens $H\Theta$ [III, 17], et ad $A\Theta$ rectam et punctum eius A angulo ΔEZ aequalis construatur $\angle \Theta A\Gamma$, et ad AH rectam et punctum eius A angulo ΔEZ aequalis $\angle HAB$ [I, 23], et ducatur $B\Gamma$.

iam quoniam circulum $AB\Gamma$ contingit recta $A\Theta$, et ab A puncto contactus in circulum producta est recta $A\Gamma$, erit $\angle \Theta A\Gamma = AB\Gamma$, qui in alterno segmento positus est [III, 32]. sed $\angle \Theta A\Gamma = \Delta EZ$. quare etiam $\angle AB\Gamma = \Delta EZ$. eadem de causa etiam $\angle A\Gamma B = \Delta EZ$.

itaque etiam $\angle B A\Gamma = E\Delta Z$ [I, 32]. itaque triangulus $AB\Gamma$ aequiangulus est triangulo ΔEZ , et in circulum $AB\Gamma$ inscriptus est.

Ergo in datum circulum dato triangulo aequiangulus triangulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

III.

Circum datum circulum dato triangulo aequiangulum triangulum circumscribere.

*τὸν Α ἐπαφῆς εἰς τὸν κύκλον] ἀφῆς Bp. 12. εὐθεῖα] τις Bp.
Post ΘΑΓ in B ins. γωνία m. rec. 14. ἀλλά P. 15.
ἄρα γωνία] in ras. m. 2 V; γωνία ἄρα F. ΔEZ] litt. ΔE
in ras. m. 2 V. 16. διὰ τὰ αὐτά — 17. ἔση] mg. m. 1 F.
16. ΑΓΒ] ΓΒ e corr. m. 1 p. ΔZE] E in ras. m. 2 V. 17.
λοιπῇ] m. 2 V. EΔZ] E ins. m. 1 p; ΔEZ F. 18. ἔση
ἔστιν BFp. ἔσογώνιον — 19. κύκλον] om. P. 21. λόγων
F; corr. m. 1. ποιῆσαι] δεῖξαι BV; ἐν ἀλλῷ δεῖξαι m.
1 mg. F.*

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABG*, τὸ δὲ δοθὲν τρίγωνον τὸ *AEZ*. δεῖ δὴ περὶ τὸν *ABG* κύκλου τῷ *AEZ* τριγώνῳ ἴσογώνιον τρίγωνον περιγράψαι.

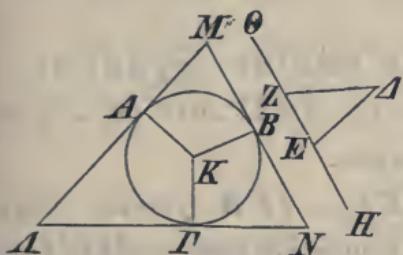
'Εκβεβλήσθω ἡ *AEZ* ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη κατὰ 5 τὰ *H*, Θ σημεῖα, καὶ εἰλήφθω τοῦ *ABG* κύκλου κέντρον τὸ *K*, καὶ διήχθω, ὡς ἔτυχεν, εὐθεῖα ἡ *KB*, καὶ συνεστάτω πρὸς τῇ *KB* εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ *K* τῇ μὲν ὑπὸ *AEH* γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ *BKA*, τῇ δὲ ὑπὸ *AZΘ* ἵση ἡ ὑπὸ *BKG*, καὶ διὰ τῶν *A*, *B*, *G* 10 σημείων ἥχθωσαν ἐφαπτόμεναι τοῦ *ABG* κύκλου αἱ *LAM*, *MBN*, *NGA*.

Καὶ ἐπεὶ ἐφάπτονται τοῦ *ABG* κύκλου αἱ *LM*, *MN*, *NA* κατὰ τὰ *A*, *B*, *G* σημεῖα, ἀπὸ δὲ τοῦ *K* κέντρου ἐπὶ τὰ *A*, *B*, *G* σημεῖα ἐπεξευγμέναι εἰσὶν 15 αἱ *KA*, *KB*, *KG*, ὁρθαὶ ἄρα εἰσὶν αἱ πρὸς τοὺς *A*, *B*, *G* σημείους γωνίαι. καὶ ἐπεὶ τοῦ *AMBK* τετραπλεύρου αἱ τέσσαρες γωνίαι τέτρασιν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσὶν, ἐπειδήπερ καὶ εἰς δύο τρίγωνα διαιρεῖται τὸ *AMBK*, καὶ εἰσὶν ὁρθαὶ αἱ ὑπὸ *KAM*, *KBM* γωνίαι, λοιπὰ 20 ἄρα αἱ ὑπὸ *AKB*, *AMB* δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσὶν. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ *AEH*, *AEZ* δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι· αἱ ἄρα ὑπὸ *AKB*, *AMB* ταῖς ὑπὸ *AEH*, *AEZ* 25 ἴσαι εἰσὶν, ὡν ἡ ὑπὸ *AKB* τῇ ὑπὸ *AEH* ἐστιν ἵση· λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *AMB* λοιπὴ τῇ ὑπὸ *AEZ* ἐστιν ἵση. ὅμοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ *ANB*

1. δέ] om. p, supra F. 4. κατά] PBFp; ἐπί V. 5. H, Θ] in ras. P; *H* in ras. m. 2 V. 6. *KB*] BK F. 8. *BKA*] litt. *KA* in ras. m. 2 V. 9. ἵση] m. 2 V. 13. *MN*] N add. m. 2 post ras. V. 14. σημεῖα] supra F; om. Bp. 15. *NA*] A add. m. 2 post ras. V. σημεῖα] supra F; om. Bp. ἀπὸ δὲ τοῦ — 14. σημεῖα] καὶ P. 14. ἐπεξευγμέναι] P; ἐπιξευγνύμεναι BFFp. 19. καὶ εἰσὶν ὁρθαῖ] P; τετράπλευρον, ὡν Theon (BFF; corr. ex τετράγωνον ὡν m. 1 p). αἱ] supra m. 1 P. 20. *MAK* P.

Sit datus circulus $AB\Gamma$, datus autem triangulus ΔEZ ; oportet igitur circum $AB\Gamma$ circulum triangulo ΔEZ aequiangulum triangulum circumscribere.

educatur EZ in utramque partem ad puncta H , Θ , et sumatur K centrum circuli $AB\Gamma$, et producatur utcunque recta KB , et ad rectam KB et punctum eius K angulo ΔEH aequalis construatur $\angle BKA$,

angulo autem $\Delta Z\Theta$ aequalis $\angle BKG$ [I, 23]. et per puncta A, B, Γ ducantur circulum $AB\Gamma$ contingentes ΛAM , MBN , $N\Gamma A$ [III, 17]. et quoniam ΛM , MN , NA circulum $AB\Gamma$ contingunt in punctis A, B, Γ et a centro K ad puncta A, B, Γ ductae sunt KA , KB , $K\Gamma$, anguli ad A, B, Γ puncta positi recti sunt [III, 18]. et quoniam quadrilateri $AMBK$ quattuor anguli quattuor rectis aequales sunt, quoniam $AMBK$ in duos triangulos diuiditur [cfr. I, 32], et anguli KAM , KBM recti sunt, reliqui $\angle AKB + \angle AMB$ duobus rectis aequales sunt. uerum etiam $\angle EH + \angle EZ$ duobus rectis aequales sunt [I, 13]. itaque

$$\angle AKB + \angle AMB = \angle EH + \angle EZ,$$

quorum $\angle AKB = \angle EH$. quare $\angle AMB = \angle EZ$. similiter demonstrabimus, esse etiam $\angle ANB = \angle ZE$.

γωνίαι] P; γωνίαι δύο ὁρθαὶ εἰσιν B et p (εἰσι); γωνίαι δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰσιν F et V (δυοῖν et εἰσι). λοιπαὶ — 20. εἰσιν] bis F. 20. εἰσιν ἵσαι p. 21. εἰσιν] εἰσιν P. εἰσὶ δέ — ἵσαι] mg. m. 2 V. 23. ἵσαι εἰσιν, ὡν ή ὑπό] in ras. m. 1 B. 25. δή] δέ F (corr. m. 1), V (corr. m. 2). ΛNB] Bp; ΓNB P; ΛNM V (N corr. ex H); ΛNB F seq. spatio 2 litt.; Λ corr. m. 2 ex A.

τῇ ὑπὸ ΔΖΕ ἔστιν ἵση· καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ΜΛΝ
[λοιπῆ] τῇ ὑπὸ ΕΔΖ ἔστιν ἵση. ἴσογώνιον ἄρα ἔστι
τὸ ΑΜΝ τρίγωνον τῷ ΔEZ τριγώνῳ· καὶ περιγέ-
γραπται περὶ τὸν ΑΒΓ κύκλον.

5 Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλον τῷ δοθέντι τρι-
γώνῳ ἴσογώνιον τρίγωνον περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

δ'.

Εἰς τὸ δοθὲν τρίγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

10 "Ἔστω τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ ΑΒΓ· δεῖ δὴ εἰς τὸ
ΑΒΓ τρίγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

Τετμήσθωσαν αἱ ὑπὸ ΑΒΓ, ΑΓΒ γωνίαι ὁδίχα
ταῖς ΒΔ, ΓΔ εὐθείαις, καὶ συμβαλλέτωσαν ἀλλήλαις
κατὰ τὸ Δ σημεῖον, καὶ ἥχθωσαν ἀπὸ τοῦ Δ ἐπὶ τὰς
15 ΑΒ, ΒΓ, ΓΑ εὐθείας κάθετοι αἱ ΔΕ, ΔΖ, ΔΗ.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΑΒΔ γωνία τῇ ὑπὸ¹
ΓΒΔ, ἔστι δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΒΕΔ ὁρθὴ τῇ ὑπὸ²
ΒΖΔ ἵση, δύο δὴ τρίγωνά ἔστι τὰ ΕΒΔ, ΖΒΔ τὰς
δύο γωνίας ταῖς δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν
20 πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἶσην τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν
τῶν ἴσων γωνιῶν κοινὴν αὐτῶν τὴν ΒΔ· καὶ τὰς
λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξου-
σιν· ἵση ἄρα ἡ ΔΕ τῇ ΔΖ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ
ΔΗ τῇ ΔΖ ἔστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΔΕ,

IV. Pappus VII p. 646, 7. Boetius p. 389, 1?

1. ΔΖΕ] ΔEZ F. 2. λοιπῆ] om. P; γωνία λοιπῆ FV.

ΕΔΖ] ΔEZ F. 3. ἔστιν P. 12. ΑΓΒ] PF, V m. 2; ΒΓΑ
B p, V m. 1. 13. συμβαλλέτωσαν] alt. λ supra m. 1 P.
15. ΓΑ] A in ras. p, corr. ex Δ B. 16. ΑΒΔ] B in ras. P.
17. ΓΒΔ] ΓΔΒ, corr. m. 2 in ΔΒΖ P. 18. τέτμηται γὰρ δίχα
mg. p. 19. έστιν B. 20. έστιν P; εἰσι V. ZΒΔ] PF,
V m. 2 in ras.; ΔΒΖ B p. 21. ταῖς] mg. m. 2 F; om. B p.

quare etiam $\angle MAN = \angle EZ$. itaque triangulus AMN triangulo AEZ aequiangulus est; et circum $AB\Gamma$ circulum circumscriptus est.

Ergo circum datum circulum dato triangulo aequiangulus triangulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

IV.

In datum triangulum circulum inscribere.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$. oportet igitur in triangulum $AB\Gamma$ circulum inscribere.

secentur enim anguli $AB\Gamma$,

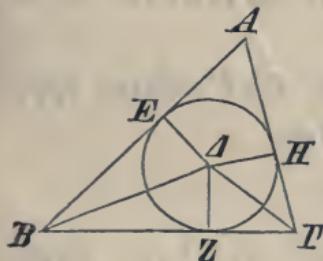
$\angle \Gamma\Lambda B$ in duas partes aequales rectis $B\Delta$, $\Gamma\Delta$ [I, 9], quae concurrant in Δ puncto [I αἰτ. 5], et a Δ ad rectas AB , $B\Gamma$, ΓA perpendiculares ducantur ΔE , ΔZ , ΔH . et quoniam

$$\angle ABD = \angle GB\Delta,$$

et $\angle BE\Delta = \angle BZ\Delta$, quia recti sunt, duo trianguli $EB\Delta$, $ZB\Delta$ duos angulos duobus angulis aequales habent, et unum latus uni lateri aequale, quod sub altero aequalium angulorum subtendit commune utriusque $B\Delta$. itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt [I, 26]. itaque $\Delta E = \Delta Z$. eadem de causa etiam $\Delta H = \Delta Z$.¹⁾ ergo tres rectae ΔE , ΔZ , ΔH inter se aequales sunt. itaque qui centro

1) Nam $\angle \Delta \Gamma H = \angle \Delta \Gamma Z$, $\angle \Delta H \Gamma = \angle \Delta Z \Gamma$, $\Delta \Gamma = \Delta \Gamma$; tum u. I, 26.

ἔχοντες V, corr. m. 2. 20. τήν] om. Bp. 24. τῆ] seq. ras. 1 litt. B. Post ἵση add. Theon: ὡστε καὶ ἡ ΔΕ τῆ ΔΗ ἔστιν ἵση (BFp et om. ἔστιν V); om. P, Campanus. αἱ τρεῖς — 280,1: ἀλλήλαις εἰσίν] om. p; mg. m. rec. B. εὐθεῖαι] om. V.

ΔZ , ΔH ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Δ παὶ διαστήματι ἐνὶ τῶν E , Z , H κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἐφάψεται τῶν AB , BG , GA εὐθειῶν διὰ τὸ ὁρθὰς εἶναι τὰς πρὸς 5 τοῖς E , Z , H σημείοις γωνίας. εἰ γὰρ τεμεῖ αὐτάς, ἔσται ἡ τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη ἐντὸς πίπτουσα τοῦ κύκλου· ὅπερ ἀπόπον ἐδείχθη· οὐκ ἄρα ὁ κέντρῳ τῷ Δ διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν E , Z , H γραφόμενος κύκλος τεμεῖ τὰς AB ,
10 BG , GA εὐθείας· ἐφάψεται ἄρα αὐτῶν, καὶ ἔσται ὁ κύκλος ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ ABG τρίγωνον. ἐγγεγράφθω ὡς ὁ ZHE .

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ ABG κύκλος ἐγγέγραπται ὁ EZH . ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

15

 ε' .

Περὶ τὸ δοθὲν τρίγωνον κύκλον περιγράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ ABG . δεῖ δὲ περὶ τὸ δοθὲν τρίγωνον τὸ ABG κύκλον περιγράψαι.

20 Τετμήσθωσαν αἱ AB , AG εὐθεῖαι δίχα κατὰ τὰ Δ , E σημεῖα, καὶ ἀπὸ τῶν Δ , E σημείων ταῖς AB , AG πρὸς ὁρθὰς ἥχθωσαν αἱ ΔZ , EZ . συμπεσοῦνται δὴ ἣτοι ἐντὸς τοῦ ABG τριγώνου ἡ ἐπὶ τῆς BG εὐθείας ἡ ἐκτὸς τῆς BG .

V. Pappus VII p. 646, 7. Simplicius in phys. fol. 14^a.

1. [ἴσαι] εὐθεῖαι [ἴσαι] V . εἰσὶ V . 2. [καὶ] m. 2 V .
 $\xiνι]$ δὲ $\xiνι$ V et m. rec. B. E , Z , H] PBp; ΔH , ΔZ , ΔE in ras. V et, ut uidetur, F; γρ. καὶ ἐνὶ τῶν ΔH , ΔZ , ΔE mg. m. rec. B. γραφόμενος P. 5. [γωνίας] m. 2 V .
 τέμη B. 6. ἀπ'] litt. ἀ- in ras. m. 2 V . 7. ὅπερ ἔστιν Vp.
 8. [ἐδείχθη] P, B m. rec.; om. Vp; καὶ ἐδείχθη F. ὁ] om. P.

Δ et radio qualibet rectarum ΔE , ΔZ , $\Delta H^1)$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et rectas AB , $B\Gamma$, ΓA continget, quia recti sunt anguli ad puncta E , Z , H positi. nam si eas secat, recta ad diametrum circuli in termino perpendicularis ducta intra circulum cadet; quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro Δ et radio qualibet rectarum ΔE , ΔZ , ΔH descriptus rectas AB , $B\Gamma$, ΓA non secabit. itaque eas continget, et circulus in triangulum $AB\Gamma$ inscriptus erit. inscribatur ut ZHE .

Ergo in datum triangulum $AB\Gamma$ circulus inscriptus est EZH ; quod oportebat fieri.

V.

Circum datum triangulum circulum circumscribere.

Sit datus triangulus $AB\Gamma$. oportet igitur circum datum triangulum $AB\Gamma$ circulum circumscribere.

secentur rectae AB , $A\Gamma$ in duas partes aequales in punctis Δ , E [I, 10], et a punctis Δ , E ad AB , $A\Gamma$ perpendiculares ducantur ΔZ , EZ . concurrent igitur aut intra triangulum $AB\Gamma$ aut in recta $B\Gamma$ aut ultra $B\Gamma$.

1) Graecam locutionem satis miram et negligentem saepius (p. 280, 9. 282, 8. 290, 22. 292, 3) praebent boni codd., quam ut corrigere audeam.

9. E , Z , H] PBFVp, ed. Basil.; ΔE , ΔZ , ΔH Gregorius.
 $\delta\pi\nu\lambda\sigma$ P. $\tau\varepsilon\mu\varepsilon\iota$] PV, F m. 2; $\tau\varepsilon\mu\nu\epsilon\iota$ Bp, F m. 1. 10.
 ΓA] $\Gamma\Delta$ e corr. m. 2 V. $\delta]$ om. Bp. 11. $\acute{\epsilon}\gamma\gamma\epsilon\gamma\acute{\epsilon}\phi\vartheta\omega\dot{\omega}\varsigma$
 δ ZHE] P; om. Theon (BFVp). 13. $\varepsilon\iota\varsigma$] σ post ras. 2 litt. F; corr. m. 1. $\delta\vartheta\acute{\epsilon}\nu\tau\iota$ P, corr. m. 1. $\gamma\acute{\epsilon}\gamma\varrho\alpha\pi\tau\iota$ F.
14. $\delta]$ om. P. 20. AB] BA P. $\tau\acute{\alpha}]$ $\tau\acute{o}$ F, sed corr. 22.
 $A\Gamma$] A e corr. P; $A\Gamma$ $\varepsilon\bar{v}\vartheta\varepsilon\iota\alpha\varsigma$ F m. rec. EZ] ZE P.
23. $\delta\eta]$ P; $\delta\acute{\epsilon}$ BFFVp. $\ddot{\eta}]]$ supra m. 1 F.

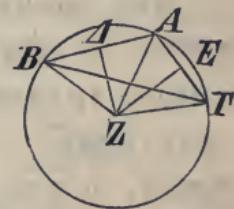
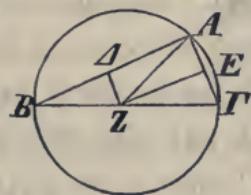
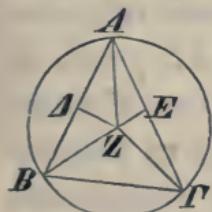
Συμπιπτέτωσαν πρότερον ἐντὸς κατὰ τὸ Z, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ZB, ZΓ, ZA. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΔ τῇ ΔB, κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔZ, βάσις ἄρα ἡ AZ βάσει τῇ ZB ἐστιν ἵση. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν,
5 ὅτι καὶ ἡ ΓZ τῇ AZ ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ZB τῇ ZΓ ἐστιν ἵση· αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ZA, ZB, ZΓ ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Z διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν A, B, Γ κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων, καὶ ἔσται περιγεγραμμένος ὁ
10 κύκλος περὶ τὸ ABΓ τριγώνου. περιγεγράφθω ὡς ὁ ABΓ.

ἀλλὰ δὴ αἱ ΔZ, EZ συμπιπτέτωσαν ἐπὶ τῆς BΓ εὐθείας κατὰ τὸ Z, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς δευτέρας καταγραφῆς, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ AZ. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν,
15 ὅτι τὸ Z σημεῖον κέντρον ἐστὶ τοῦ περὶ τὸ ABΓ τριγώνου περιγραφομένου κύκλου.

Ἄλλὰ δὴ αἱ ΔZ, EZ συμπιπτέτωσαν ἐκτὸς τοῦ ABΓ τριγώνου κατὰ τὸ Z πάλιν, ὡς ἔχει ἐπὶ τῆς τρίτης καταγραφῆς, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ AZ, BZ,
20 ΓZ. καὶ ἐπεὶ πάλιν ἵση ἐστὶν ἡ ΑΔ τῇ ΔB, κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ ΔZ, βάσις ἄρα ἡ AZ βάσει τῇ BZ ἐστιν ἵση. ὅμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἡ ΓZ τῇ

1. συμπίπτωσαν F. πρότερον ἐντός] οὖν ἐντὸς πρότερον
P. 2. ZΓ] litt. Z in ras. m. 2 V, in Γ mutat. m. 2 F.
3. ΔB] BΔ P. ΔZ] AZ? F. 4. ZB] in ras. p. ἐστιν
ἵση] PF; ἵση ἐστίν BVP. 5. ΓZ] ZΓ Br. 6. ἐστιν] om.
V. Post ἵση ras. 6 litt. F. 8. A, B, Γ] P; ZA, ZB, ZΓ
Theon (BFVP). καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων] om. p; mg.
m. rec. B. 9. ὁ] insert. m. 1 V. 10. καὶ περιγραφέσθω
V; καὶ etiam in F add. m. 2 (euan.). 12. BΓ] ΑΓ F; corr.
m. 2. 14. AZ] Z in ras. p. 19. AZ] ^{||}_{||} Z F. BZ, ΓZ]
P; ^{||}_{||} BZ, ^{||}_{||} ΓZ F; ZB, ZΓ BVP. 20. καὶ] eras. V. 22. BZ]
PF, V m. 1; ZB Br, V m. 2. ΓZ] ZΓ P.

prius igitur intra concurrent in Z , et ducantur ZB , $Z\Gamma$, ZA . et quoniam $A\Delta = \Delta B$, communis autem et perpendicularis ΔZ , erit $AZ = ZB$ [I, 4]. similiter demonstrabimus, esse etiam $\Gamma Z = AZ$; quare etiam $ZB = Z\Gamma$. ergo tres rectae ZA , ZB , $Z\Gamma$ inter se aequales sunt. itaque qui centro Z et radio quilibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et erit circum triangulum $AB\Gamma$ circumscriptus. circumscribatur ut $AB\Gamma$.

iam uero ΔZ , EZ in recta $B\Gamma$ concurrent in Z , sicut factum est in figura altera, et ducatur AZ . similiter demonstrabimus, punctum Z centrum esse circuli circum triangulum $AB\Gamma$ circumscripti.¹⁾)

iam uero ΔZ , EZ ultra triangulum $AB\Gamma$ concurrent²⁾ in Z , sicut factum est in figura tertia, et ducantur AZ , BZ , ΓZ . et quoniam rursus $A\Delta = \Delta B$, et ΔZ communis est et perpendicularis, erit [I, 4] $AZ = BZ$. similiter demonstrabimus, esse etiam

$$\Gamma Z = AZ.$$

1) Hunc casum segregauit Euclides, quia hic sola AZ ducenda est.

2) Quamquam offensionis non nihil habet inconstantia, quia modo ἐκτὸς τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου (p. 282, 17. 284, 15) scribitur modo ἐκτὸς τῆς $B\Gamma$ (p. 280, 24), tamen τῆς $B\Gamma$ contra codices p. 280, 24 uix cum Gregorio in τοῦ $AB\Gamma$ τριγώνου corrigendum est (p. 282, 15 iam ex P correctum est), cum optime intellegi possit, modo ἐκτὸς uertamus: ultra.

AZ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ *BZ* τῇ *ZΓ* ἔστιν ἵση· ὁ
ἄρα [πάλιν] κέντρῳ τῷ *Z* διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν
ZA, *ZB*, *ZΓ* κύκλος γραφόμενος ἕξει καὶ διὰ τῶν λοι-
πῶν σημείων, καὶ ἔσται περιγεγραμμένος περὶ τὸ *ABΓ*
5 τρίγωνον.

Περὶ τὸ δοθὲν ἄρα τρίγωνον κύκλος περιγέγραπται.
ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

[Πόρισμα.]

Καὶ φανερόν, ὅτι, ὅτε μὲν ἐντὸς τοῦ τριγώνου
10 πίπτει τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, ἡ ὑπὸ *BAG* γωνία ἐν
μείζονι τμήματι τοῦ ἡμικυκλίου τυγχάνουσα ἐλάττων
ἔστιν ὁρθῆς· ὅτε δὲ ἐπὶ τῆς *BΓ* εὐθείας τὸ κέντρον
πίπτει, ἡ ὑπὸ *BAG* γωνία ἐν ἡμικυκλίῳ τυγχάνουσα
ὁρθή ἔστιν· ὅτε δὲ τὸ κέντρον τοῦ κύκλου ἐκτὸς
15 τοῦ τριγώνου πίπτει, ἡ ὑπὸ *BAG* ἐν ἐλάττονι τμή-
ματι τοῦ ἡμικυκλίου τυγχάνουσα μείζων ἔστιν ὁρθῆς.
[Ἴστε καὶ ὅταν ἐλάττων ὁρθῆς τυγχάνῃ ἡ διδομένη
γωνία, ἐντὸς τοῦ τριγώνου πεσοῦνται αἱ *AZ*, *EZ*,
ὅταν δὲ ὁρθή, ἐπὶ τῆς *BΓ*, ὅταν δὲ μείζων ὁρθῆς,
20 ἐκτὸς τῆς *BΓ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.]

σ'.

*El*ς τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον ἐγ-
γράψαι.

VI. Boetius p. 389, 3.

1. *AZ*] in ras. m. 2 V. *BZ*] *ZB P.* *ZΓ*] *ΓΖ BF p.*
Post ἵση in F insert. in ras. αἱ τρεῖς ἄρα ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν;
idem B mg. m. rec. 2. πάλιν] om. P. 5. Post τρίγωνον
Theon add. περιγεγράφθω ὡς ὁ *ABΓ* (BFVp; γεγράφθω F m. 1,
p; καὶ γεγράφθω V, F m. 2; ἡ *ABΓ* F, corr. m. 2). 8. πό-

quare etiam $BZ = Z\Gamma$. itaque qui centro Z et radio qualibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$ describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et circum triangulum $AB\Gamma$ circumscriptus erit.

Ergo circum datum triangulum circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

Et adparet, si centrum circuli intra triangulum ceciderit, angulum BAG in segmento maiore, quam est semicirculus, positum minorem esse recto, sin centrum in recta $B\Gamma$ ceciderit, angulum BAG in semicirculo positum rectum esse, sin centrum circuli ultra triangulum ceciderit, angulum BAG in segmento minore, quam est semicirculus, positum maiorem esse recto¹⁾ [III, 31].

VI.

In datum circulum quadratum inscribere.

1) Finem (lin. 17—20) genuinum esse uix putauerim; parum enim necessarius uidetur, et ἡ διδομένη γωνία lin. 17 falsum est, ut obseruauit Simsonus p. 353, cui obsecuti locum corrigere conati sunt Gregorius et Augustus. haec uerba ideo quoque suspecta sunt, quod speciem corollarii efficiunt, cum tamen uerba lin. 9 sqq. non corollarium sint, sed additio ei similis, quam in III, 25 inuenimus; nam neque in optimis codd. titulum πόρισμα habent, neque a Proclo ut corollarium agnoscidentur (u. ad IV, 15 πόρισμα).

πόρισμα] om. P; mg. m. 2 BF; mg. m. 1 Vp. 9. ὅτι, ὅτε] ὅταν F. 10. πίπτει] πίπτῃ F; πίπτοι P. γωνία] m. 2 V. 12. εὐθεῖας — 13. γωνία] P; om. Theon (BFVp). 14. ἔστιν] P, F supra m. 1; ξεται BVp. τὸ κέντρον τοῦ κύκλου] P; om. Theon (BFVp). 15. τοῦ τριγώνου] August; τριγώνον P; τῆς $B\Gamma$ εὐθεῖας τὸ κέντρον BVp; τοῦ $B\Gamma$ τὸ κέντρον, postea addito εὐθεῖας et τοῦ in τῆς mutato m. 2 F. πίπτῃ F. Post BAG in BFp add. γωνία; idem V m. 2. 18. τοῦ] om. F. πεσοῦνται] P; συμπεσοῦνται BVp, et F, sed del. συμ-. 20. ποιῆσαι] PF; δεῖξαι BVp; γρ. δεῖξαι mg. m. 1 F.

"Εστω ἡ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*· δεῖ δὴ εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλου τετράγωνον ἐγγράψαι.

"Ηχθωσαν τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου δύο διάμετροι πρὸς ὁρθὰς ἀλλήλαις αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ΑΒ*,
5 *ΒΓ*, *ΓΔ*, *ΔΑ*.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ *ΒΕ* τῇ *ΕΔ*· κέντρον γὰρ τὸ *Ε*· κοινὴ δὲ καὶ πρὸς ὁρθὰς ἡ *ΕΑ*, βάσις ἄρα ἡ *ΑΒ* βάσει τῇ *ΑΔ* ἵση ἐστίν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν *ΒΓ*, *ΓΔ* ἐκατέρᾳ τῶν *ΑΒ*, *ΑΔ* ἵση ἐστίν.
10 Ισόπλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον. λέγω δὴ, ὅτι καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἡ *ΒΔ* εὐθεῖα διάμετρός ἐστι τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου, ἡμικύκλιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΒΑΔ*. ὁρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΒΑΔ* γωνία. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐκάστῃ τῶν ὑπὸ *ΑΒΓ*, *ΒΓΔ*, *ΓΔΑ* ὁρθὴ¹⁵
15 ἐστιν· ὁρθογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ΑΒΓΔ* τετράπλευρον. ἐδείχθη δὲ καὶ ισόπλευρον· τετράγωνον ἄρα ἐστίν. καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον.

Ἐις ἄρα τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον ἐγγέγραπται τὸ *ΑΒΓΔ*. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

Περὶ τὸν δοθέντα κύκλον τετράγωνον περιγράψαι.

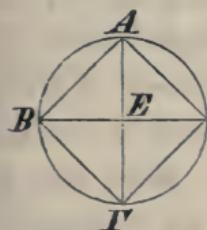
"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔ*· δεῖ δὴ περὶ τὸν *ΑΒΓΔ* κύκλον τετράγωνον περιγράψαι.

25 "Ηχθωσαν τοῦ *ΑΒΓΔ* κύκλου δύο διάμετροι πρὸς ὁρθὰς ἀλλήλαις αἱ *ΑΓ*, *ΒΔ*, καὶ διὰ τῶν *Α*, *Β*, *Γ*, *Δ*

3. ἡ ἡχθωσαν p. τοῦ] γὰρ τοῦ *Bp*; εἰς τὸν *F*. κύκλον *F*. δύο] om. *BVp*. 5. ΔΑ] corr. ex *ΓΔ* m. 1 *F*.
7. ἄρα] om. *Bp*. 8. ἐστὶν] *F*; comp. p; ἐστὶ *PVB*. 10. ἐστίν *P*, comp. p. 12. ἐστί] ἐστίν *P*. 13. γωνία] m. 2 *V*.
16. ἐστίν] *P*, comp. p; ἐστὶ *BFV*. 18. ἄρα] om. *V*. δο-

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta$ quadratum inscribere.

ducantur circuli $AB\Gamma\Delta$ duae diametri inter se perpendicularares $A\Gamma$, $B\Delta$, et ducantur AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔA .

et quoniam $BE = EA$ (nam E centrum est), et EA communis est et perpendicularis, erit $AB = AD$ [I, 4]. eadem de causa $B\Gamma = AB$ et $\Gamma\Delta = AD$. itaque quadrilaterum $AB\Gamma\Delta$ aequilaterum est. dico, idem rectangulum esse.

nam quoniam recta $B\Delta$ diametrus est circuli $AB\Gamma\Delta$, semicirculus est $B\Delta\Delta$. itaque $\angle B\Delta\Delta$ rectus est [III, 31]. eadem de causa etiam singuli anguli $AB\Gamma$, $B\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta A$ recti sunt. itaque rectangulum est quadrilaterum $AB\Gamma\Delta$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse. itaque quadratum est [I def. 22]. et in circulum $AB\Gamma\Delta$ inscriptum est.

Ergo in datum circulum quadratum inscriptum est $AB\Gamma\Delta$; quod oportebat fieri.

VII.

Circum datum circulum quadratum circumscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta$ circulum quadratum circumscribere.

ducantur circuli $AB\Gamma\Delta$ duae diametri inter se perpendicularares $A\Gamma$, $B\Delta$. et per A , B , Γ , Δ puncta du-

Θέντα] $AB\Gamma\Delta$ Bp; δοθέντα ἔργα V. Post οὐκιον add. τὸν $AB\Gamma\Delta$ V et F m. 2. 19. ποιῆσαι] in ras. p. 24. τετράπλευρον P. 25. γὰρ τοῦ Bp. δύο] om. p. 26. αῖ] om. P.

σημείων ἥχθωσαν ἐφαπτόμεναι τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου αἱ
ΖΗ, ΗΘ, ΘΚ, ΚΖ.

Ἐπεὶ οὖν ἐφάπτεται ἡ ΖΗ τοῦ ΑΒΓΔ κύκλου,
ἀπὸ δὲ τοῦ Ε κέντρου ἐπὶ τὴν κατὰ τὸ Α ἐπαφὴν
5 ἐπέζευκται ἡ ΕΑ, αἱ ἄρα πρὸς τῷ Α γωνίαι ὁρθαὶ
εἰσιν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ πρὸς τοῖς Β, Γ, Δ
σημείοις γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἐστιν ἡ
ὑπὸ ΑΕΒ γωνία, ἐστὶ δὲ ὁρθὴ καὶ ἡ ὑπὸ ΕΒΗ,
παράλληλος ἄρα ἐστὶν ἡ ΗΘ τῇ ΑΓ. διὰ τὰ αὐτὰ
10 δὴ καὶ ἡ ΑΓ τῇ ΖΚ ἐστι παράλληλος. ὥστε καὶ ἡ
ΗΘ τῇ ΖΚ ἐστι παράλληλος. ὅμοιῶς δὴ δεῖξομεν,
ὅτι καὶ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ τῇ ΒΕΔ ἐστι παράλ-
ληλος. παραλληλόγραμμα ἄρα ἐστὶ τὰ ΗΚ, ΗΓ, ΑΚ,
ΖΒ, ΒΚ. ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ μὲν ΗΖ τῇ ΘΚ, ἡ δὲ
15 ΗΘ τῇ ΖΚ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, ἀλλὰ
καὶ ἡ μὲν ΑΓ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΘ, ΖΚ, ἡ δὲ ΒΔ ἐκα-
τέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ ἐστιν ἵση [καὶ ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν
ΗΘ, ΖΚ ἐκατέρᾳ τῶν ΗΖ, ΘΚ ἐστιν ἵση], ἵσόπλευρον
ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΗΘΚ τετράπλευρον. λέγω δή, ὅτι
20 καὶ ὁρθογώνιον. ἐπεὶ γὰρ παραλληλόγραμμόν ἐστι
τὸ ΗΒΕΑ, καὶ ἐστιν ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΑΕΒ, ὁρθὴ ἄρα
καὶ ἡ ὑπὸ ΑΗΒ. ὅμοιῶς δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ αἱ
πρὸς τοῖς Θ, Κ, Ζ γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. ὁρθογώνιον
ἄρα ἐστὶ τὸ ΖΗΘΚ. ἐδείχθη δὲ καὶ ἵσόπλευρον.

-
2. ΚΖ] in ras. F; mutat. in ΖΚ m. 2 V. 4. ἐπαφῆν]
ἐπιφάνειαν p et B m. 1 (corr. m. rec.). 5. τῷ] τό B. 6.
εἰσι B V p. 7. εἰσι V p. 8. ΑΕΒ] B in ras. F. ΕΒΗ]
B in ras. F. 10. παράλληλος ἐστιν V. ὥστε — 11. παρ-
άλληλος] Pp (in ΖΚ litt. Ζ in ras. p); om. V; mg. m. 1 F,
m. 2 B; habet Campanus. 13. Post παράλληλος add. ὥστε
καὶ ἡ ΗΖ τῇ ΘΚ ἐστι παράλληλος F p, B m. rec. ΗΚ] eras.
F. 14. ΖΒ] in ras. F; B e corr. m. 2 V. ΒΚ] in ras. F.
15. ἀλλὰ καὶ] P; ἀλλ' BFV p. 16. ΖΚ] ΖΚ ἐστιν ἵση

cantur circulum $AB\Gamma\Delta$ contingentes ZH , $H\Theta$, ΘK , KZ [III, 17].

iam quoniam ZH circulum $AB\Gamma\Delta$ contingit, et ab E centro ad punctum contactus A ducta est EA , anguli ad A positi recti sunt [III, 18]. eadem de causa anguli ad puncta B , Γ , Δ positi recti sunt. et quoniam $\angle AEB$ rectus est, et $\angle EBH$ et ipse rectus, erit $H\Theta$ rectae $A\Gamma$ parallela [I, 29]. eadem de causa etiam $A\Gamma$ rectae ZK parallela est. quare etiam $H\Theta$ rectae ZK parallela est [I, 30]. similiter demonstrabimus, etiam utramque HZ , ΘK rectae $BE\Delta$ parallelam esse. itaque parallelogramma sunt HK , $H\Gamma$, AK , ZB , BK . itaque [I, 34]

$$HZ = \Theta K, H\Theta = ZK.$$

et quoniam $A\Gamma = B\Delta$, et

$$A\Gamma = H\Theta = ZK$$

et $B\Delta = HZ = \Theta K$ [I, 34], aequilaterum est quadrilaterum $ZH\Theta K$. dico, idem rectangulum esse. nam quoniam parallelogrammum est $HBEA$, et $\angle AEB$ rectus est, etiam $\angle AHB$ rectus est [I, 34]. similiter demonstrabimus, etiam angulos ad Θ , K , Z , positos rectos esse. itaque $ZH\Theta K$ rectangulum est. et demonstratum est, idem aequilaterum esse. ergo

B F V p. 17. καὶ ἐνατέρᾳ — 18. ἵση] om. P. 17. καὶ] om. p. ἔρω] supra F. 18. $H\Theta$] Θ e corr. p. 20. ἔστι] ἔστιν P. 21. $HBEA$] $H\Delta EA$, sed Δ e corr. m. 1 F. AEB] B in ras. F. ὁρθή — 22. AHB] mg. m. 1 P. 22. AHB] B in ras. F. 23. Θ, Z, K F. 24. ἔστιν PB, comp. p. τὸ $ZH\Theta K$] P, F m. 1; om. Bp; τὸ $ZH\Theta K$ τετράπλευρον V, F m. 2.

τετράγωνον ἄρα ἔστιν. καὶ περιγέγραπται περὶ τὸν
ΑΒΓΔ κύκλον.

Περὶ τὸν δοθέντα ἄρα κύκλου τετράγωνον περι-
γέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

5

η'.

Εἰς τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

"Ἔστω τὸ δοθὲν τετράγωνον τὸ ΑΒΓΔ· δεῖ δὴ εἰς
τὸ ΑΒΓΔ τετράγωνον κύκλον ἐγγράψαι.

Τετμήσθω ἐκατέρα τῶν ΑΔ, ΑΒ δίχα κατὰ τὰ
10 Ε, Ζ σημεῖα, καὶ διὰ μὲν τοῦ Ε ὅποτέρᾳ τῶν ΑΒ,
ΓΔ παράλληλος ἥχθω ὁ ΕΘ, διὰ δὲ τοῦ Ζ ὅποτέρᾳ
τῶν ΑΔ, ΒΓ παράλληλος ἥχθω ἡ ΖΚ· παραλληλό-
γραμμον ἄρα ἔστιν ἔκαστον τῶν ΑΚ, ΚΒ, ΑΘ, ΘΔ,
ΑΗ, ΗΓ, ΒΗ, ΗΔ, καὶ αἱ ἀπεναντίον αὐτῶν πλευ-
15 ραὶ δηλονότι ἰσαι [εἰσίν]. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ΑΔ
τῇ ΑΒ, καὶ ἔστι τῆς μὲν ΑΔ ἡμίσεια ἡ ΑΕ, τῆς
δὲ ΑΒ ἡμίσεια ἡ ΑΖ, ἵση ἄρα καὶ ἡ ΑΕ τῇ ΑΖ·
ώστε καὶ αἱ ἀπεναντίον· ἵση ἄρα καὶ ἡ ΖΗ τῇ ΗΕ.
ἴμοίως δὴ δείξομεν, ὅτι καὶ ἐκατέρα τῶν ΗΘ, ΗΚ
20 ἐκατέρᾳ τῶν ΖΗ, ΗΕ ἔστιν ἵση· αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ
ΗΕ, ΗΖ, ΗΘ, ΗΚ ἰσαι ἀλλήλαις [εἰσίν]. ὁ ἄρα
κέντρῳ μὲν τῷ Η διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν Ε, Ζ, Θ, Κ
κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων·
καὶ ἐφάψεται τῶν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ εὐθειῶν διὰ
25 τὸ ὄρθας εἶναι τὰς πρὸς τοὺς Ε, Ζ, Θ, Κ γωνίας·
εἰ γὰρ τεμεῖ ὁ κύκλος τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΑ, ἡ τῇ

VIII. Boetius p. 389, 5.

1. ἔστιν] comp. p; ἔστι PBFV. 5. η'] m. 2 V. 12.
ἡ ΖΚ ἥχθω p. 13. ΚΒ] B mutat. in E m. 2 F; BK Bp.
14. ΒΗ, ΗΔ] e corr. F. 15. εἰσίν] F; εἰσι BUp; om. P.

quadratum est [I, def. 22]. et circum $AB\Gamma\Delta$ circulum circumscriptum est.

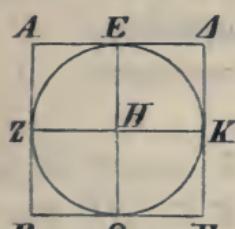
Ergo circum datum circulum quadratum circumscriptum est; quod oportebat fieri.

VIII.

In datum quadratum circulum inscribere.

Sit datum quadratum $AB\Gamma\Delta$. oportet igitur in $AB\Gamma\Delta$ quadratum circulum inscribere.

secetur utraque $A\Delta$, AB in duas partes aequales in E , Z punctis, et per E utriusque AB , $\Gamma\Delta$ parallela ducatur $E\Theta$ [I, 31 et 30], per Z autem utriusque $A\Delta$, $B\Gamma$ parallela ducatur ZK . itaque parallelogramma sunt

AK , KB , $A\Theta$, $\Theta\Delta$, AH , $H\Gamma$, BH , $H\Delta$, et latera eorum opposita inter se aequalia sunt [I, 34]. et quoniam $A\Delta = AB$, et $AE = \frac{1}{2}A\Delta$, $AZ = \frac{1}{2}AB$, erit $AE = AZ$. ergo etiam opposita. quare $ZH = HE$. similiter demonstrabimus, etiam esse $H\Theta = ZH$, $HK = HE$. itaque quattuor rectae HE , HZ , $H\Theta$, HK inter se aequales sunt. quare qui centro H radio autem qualibet rectarum HE , HZ , $H\Theta$, HK describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet. et rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔA continget, quia recti sunt anguli ad E , Z , Θ , K positi. nam si circulus rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔA secabit, recta ad diametrum circuli in termino

16. AB] B in ras. F. 18. ἀπεναντίον] P; ἀπεναντίον ἵσαι F (sed ἵσαι postea insert. comp.); ἀπεναντίον ἵσαι εἰσίν B V p. ἵση ἄρα] in ras. m. 2 seq. lacuna 3 litt. F. HE] EH F, et V corr. m. 2 ex HE. 20. ZH] HZ F. αὗτον] (alt.) seq. ras. 2 litt. F. 21. εἰσίν] om. P. 22. HE, HZ, HΘ, HK Gregorius. 24. ΔΑ] mutat. in ΔΓ m. 2 F V. 26. τέμνη B.

διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς ὁρθὰς ἀπ' ἄκρας ἀγομένη
ἐντὸς πεσεῖται τοῦ κύκλου· ὅπερ ἄτοπον ἐδείχθη. οὐκ
ἄρα δὲ κέντρῳ τῷ *H* διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν *E, Z, Θ, K*
κύκλος γραφόμενος τεμεῖ τὰς *AB, BG, ΓΔ, ΔA*
εὐθείας. ἐφάψεται ἄρα αὐτῶν καὶ ἔσται ἐγγεγραμ-
μένος εἰς τὸ *ABΓΔ* τετράγωνον.

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλος ἐγγέγραπται.
ὅπερ ἐδει ποιῆσαι.

θ'.

10 Περὶ τὸ δοθὲν τετράγωνον κύκλον περι-
γράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν τετράγωνον τὸ *ABΓΔ*. δεῖ δὴ
περὶ τὸ *ABΓΔ* τετράγωνον κύκλον περιγράψαι.

15 Ἐπιζευχθεῖσαι γὰρ αἱ *ΑΓ, BG* τεμνέτωσαν ἀλ-
λήλας κατὰ τὸ *E*.

Καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ *ΔA* τῇ *AB*, κοινὴ δὲ ἡ
ΑΓ, δύο δὴ αἱ *ΔA, AG* δυσὶ ταῖς *BA, AG* ἵσαι
εἰσίν· καὶ βάσις ἡ *ΔΓ* βάσει τῇ *BG* ἵση· γωνία ἄρα ἡ
ὑπὸ *ΔAG* γωνίᾳ τῇ ὑπὸ *BAG* ἵση ἔστιν· ἡ ἄρα ὑπὸ²
20 *ΔAB* γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς *AG*. διμοίως δὴ
δειξομεν, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ *ABΓ, BGΔ, ΓΔA*
δίχα τέτμηται ὑπὸ τῶν *AG, AB* εὐθειῶν. καὶ ἐπεὶ
ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ *ΔAB* γωνία τῇ ὑπὸ *ABΓ*, καὶ
ἔστι τῆς μὲν ὑπὸ *ΔAB* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *EAB*, τῆς

2. ἐδείχθη] PF; om. BVp. 3. κέντρῳ μέν P. HE,
HZ, HΘ, HK ed. Basil. 4. Post K add. σημείων F m.
rec. τεμεῖ] PF; τέμνει BVp. ΔA] AΔ P. 6. ABΓ P.
7. ἄρα τὸ δοθὲν] P; τὸ δοθὲν ἄρα Theon (BFVp). 9. θ']
om. φ; θ' et litt. initialis postea add. in V, ut in sequentibus
semper fere. 14. ἐπιζευχθεῖσαι Vp; ἐπιζευχθῆσαι φ. BΔ]
ΔB P. 15. E] Θ P. 16. ΔA] AΔ F. 18. εἰσίν] PF;
εἰσί BVp. Dein mg. in V add. ἐκατέρα ἐκατέρα. καὶ βάσις]

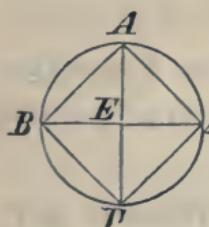
perpendicularis intra circulum cadet; quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro *H* et radio qualibet rectarum *HE*, *HZ*, *HΘ*, *HK* descriptus rectas *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔA* non secabit. quare eas continget, et in quadratum *ABΓΔ* inscriptus erit.

Ergo in datum quadratum circulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

IX.

Circum datum quadratum circulum circumscribere.

Sit datum quadratum *ABΓΔ*. oportet igitur circum *ABΓΔ* quadratum circulum circumscribere.

ductae enim *ΑΓ*, *ΒΔ* inter se secent in *E*. et quoniam *ΔA* = *AB*, et *ΑΓ* communis est, duae rectae *ΔA*, *ΑΓ* duabus *BA*, *ΑΓ* aequales sunt; et *ΔΓ* = *BΓ*.

itaque $\angle \Delta A\Gamma = B\Delta\Gamma$. ergo $\angle \Delta A B$ recta *ΑΓ* in duas partes aequales diuisus est. similiter demonstrabimus, etiam angulos *ABΓ*, *BΓΔ*, *ΓΔA* rectis *ΑΓ*, *ΔB* in duas partes aequales diuisos esse. et quoniam $\angle \Delta A B = AB\Gamma$, et $\angle EAB = \frac{1}{2} \angle A B$, $\angle EBA = \frac{1}{2} AB\Gamma$,

ἔκπατέρω in ras. m. 2 F, supra scr. *ἔκπατέρω* *ἔκπατέρω* m. 1 F.
ἔστιν *ἴση* FV. 19. *ὑπό*] (tert.) m. 2 F. 20. *ΔΑΒ*] *B* in ras. m. 2 V. 21. *ABΓ*] *P* m. 1, *F* m. 2, *V* (*Γ* in ras. m. 2), *p* (*Γ* in ras.); *AB*, *BΓ* *B*, *P* m. 2, *F* m. 1. *BΓΔ*] *P* m. 1, *F* m. 2, *V* (*B* in ras. m. 2), *p* (*B* in ras.); *BΓ*, *ΓΔ* *B* (punctis del. m. 2; *BΓ* in ras. m. 1); *ΓΔ* *P* m. 2, *F* m. 1. *ΓΔΑ*] *Γ* in ras. m. 2 V, *Γ* insert. *Fp*; *ΓΑ* *P* m. 1; *ΔΑ* *P* m. 2; *ΓΔ*, *ΔA* *B*; in *B* mg. m. rec. γρ. *κατ*. *ὑπὸ* *ABΓ*, *BΓΔ*, *ΓΔA*. 22. *ΔB*] *ΓB* φ (non F). 24. *ἔστιν* *P*. *ΔAB*] *AΔB* F. *ἡμισείας* *P*, corr. m. 1. *EAB*] litt. *AB* e corr. m. 2 V; *AEB* *P*; corr. m. 2.

δὲ ὑπὸ *ABΓ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *EBA*, καὶ ἡ ὑπὸ *EAB* ἄρα τῇ ὑπὸ *EBA* ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ *EA* τῇ *EB* ἐστιν ἵση. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν, ὅτι καὶ ἐκατέρᾳ τῶν *EA*, *EB* [εὐθειῶν] ἐκατέρᾳ τῶν *EΓ*,
5 *EΔ* ἵση ἐστίν. αἱ τέσσαρες ἄρα αἱ *EA*, *EB*, *EΓ*, *EΔ* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ *E* καὶ διαστήματι ἐνὶ τῶν *A*, *B*, *Γ*, *Δ* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἔσται περιγεγραμμένος περὶ τὸ *ABΓΔ* τετράγωνον. περιγεγράφθω
10 ὡς ὁ *ABΓΔ*.

Περὶ τὸ δοθὲν ἄρα τετράγωνον κύκλος περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

i'.

Ίσοσκελὲς τρίγωνον συστήσασθαι ἔχον ἐκα-
15 τέραν τῶν πρὸς τῇ βάσει γωνιῶν διπλασίουν τῆς λοιπῆς.

Ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἡ *AB*, καὶ τετμήσθω κατὰ τὸ *Γ* σημεῖον, ὥστε τὸ ὑπὸ τῶν *AB*, *BΓ* περιεχόμενον δροῦγώνιον ἵσον εἶναι τῷ ἀπὸ τῆς *ΓA* τετραγώνῳ· καὶ κέντρῳ τῷ *A* καὶ διαστήματι τῷ *AB* κύκλος γεγράφθω ὁ *BΔE*, καὶ ἐνηρμόσθω εἰς τὸν *BΔE* κύκλον τῇ *AΓ* εὐθείᾳ μὴ μείζονι οὕσῃ τῆς τοῦ *BΔE* κύκλου διαμέτρου ἵση εὐθεῖα ἡ *BΔ*· καὶ ἐπεξεύχθωσαν

X. Proclus p. 204, 1.

1. ἡμίσεια] e corr. m. 2 P. *EAB*] *EBA* F. 2. ἄρα] om. p. ὥστε καὶ πλευρά] καὶ Bp. 3. *EA*] *A* in ras. m. 2 V; *AE* F; *EB* ἄρα Bp. Post *EA* in V add. πλευρᾶς; idem F m. 2. *EB*] *B* in ras. m. 2 V; *EA* Bp. 4. *EA*, *EB*] P, F m. 2, V in ras. m. 2; *EΓ*, *EΔ* B, F m. 1, p. εὐθειῶν] om. P. *EΓ*, *EΔ*] P, F m. 2, V in ras. m. 2; *EA*, *EB* B,

erit $\angle EAB = EBA$. quare etiam $EA = EB$ [I, 6]. similiter demonstrabimus, esse etiam $EA = EA$, $EB = EG$.¹⁾

itaque quattuor rectae EA , EB , EG , EA inter se aequales sunt. quare qui centro E et radio qualibet rectarum EA , EB , EG , EA describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et circum quadratum $ABGA$ circumscriptus erit. circumscribatur ut $ABGA$.

Ergo circum datum quadratum circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

X.

Triangulum aequicurium construere utrumque angulum ad basim positum duplo maiorem habentem reliquo.

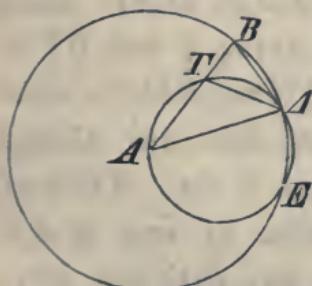
Ponatur recta aliqua AB , et in puncto G ita secetur, ut sit

$$AB \times BG = GA^2$$
 [II, 11].

et centro A radio autem AB circulus describatur BGE , et in BGE circulum aptetur recta BG rectae AG aequalis, quae diametro circuli BGE maior non est [prop. I];

1) Uidetur enim scribendum esse EA , EG pro EG , EA lin. 4.

F m. 1, p. 5. $\tilde{\iota}\sigma\eta - EB$] om. B, in ras. insert. p. 7.
 EA , EB , EG , EA Gregorius. Post Δ mg. add. $\sigma\eta\mu\epsilon\omega\nu$ F.
9. $\pi\varepsilon\varrho\gamma\gamma\varrho\alpha\varphi\vartheta\omega$ ὡς δ̄ $ABGA$] om. Bp. 11. γέγοαπται p.
18. AB , BG] F; alterum B om. B, in ras. m. 2 V; prius B add. m. 2 Pp. 20. $\kappa\acute{\iota}\nu\tau\varrho\varphi$ μὲν τῷ A διαστήματι δέ V.
22. AG] G in ras. m. 2 V. εὐθεῖα] om. p; m. 2 B. BGE] E supra m. 1 P; ΔBE Bp, V (ΔB in ras. m. 2); $\overset{\circ}{B}\Delta E$ F.

αὶ ΑΔ, ΔΓ, καὶ περιγεγράφθω περὶ τὸ ΑΓΔ τρίγωνον κύκλος ὁ ΑΓΔ.

Καὶ ἐπεὶ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ, ἵση δὲ ἡ ΑΓ τῇ ΒΔ, τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΑΒ,
 5 ΒΓ ἵσον ἔστι τῷ ἀπὸ τῆς ΒΔ. καὶ ἐπεὶ κύκλου τοῦ ΑΓΔ εἴληπταί τι σημεῖον ἐκτὸς τὸ Β, καὶ ἀπὸ τοῦ Β πρὸς τὸν ΑΓΔ κύκλον προσπεπτώκασι δύο εὐθεῖαι αἱ ΒΑ, ΒΔ, καὶ ἡ μὲν αὐτῶν τέμνει, ἡ δὲ προσπίπτει, καὶ ἔστι τὸ ὑπὸ τῶν ΑΒ, ΒΓ ἵσον τῷ ἀπὸ 10 τῆς ΒΔ, ἡ ΒΔ ἄρα ἐφάπτεται τοῦ ΑΓΔ κύκλου. ἐπεὶ οὖν ἐφάπτεται μὲν ἡ ΒΔ, ἀπὸ δὲ τῆς κατὰ τὸ Δ ἐπαφῆς διῆκται ἡ ΔΓ, ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΔΓ γωνία ἵση ἔστι τῇ ἐν τῷ ἐναλλάξ τοῦ κύκλου τμήματι γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΑΓ. ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΒΔΓ τῇ ὑπὸ 15 ΔΑΓ, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ ΓΔΑ· ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ ΒΔΑ ἵση ἔστι δυσὶ ταῖς ὑπὸ ΓΔΑ, ΔΑΓ. ἀλλὰ ταῖς ὑπὸ ΓΔΑ, ΔΑΓ ἵση ἔστιν ἡ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ ΒΓΔ· καὶ ἡ ἵπὸ ΒΔΑ ἄρα ἵση ἔστι τῇ ὑπὸ ΒΓΔ. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ ΒΔΑ τῇ ὑπὸ ΓΒΔ ἔστιν ἵση, ἐπεὶ καὶ πλευρὰ 20 ἡ ΑΔ τῇ ΑΒ ἔστιν ἵση· ὥστε καὶ ἡ ὑπὸ ΔΒΑ τῇ ὑπὸ ΒΓΔ ἔστιν ἵση. αἱ τρεῖς ἄρα αἱ ὑπὸ ΒΔΑ, ΔΒΑ, ΒΓΔ ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. καὶ ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ΔΒΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΒΓΔ, ἵση ἔστι καὶ πλευρὰ ἡ ΒΔ πλευρᾷ τῇ ΔΓ. ἀλλὰ ἡ ΒΔ τῇ ΓΑ ὑπόκειται

1. ΑΔ] in ras. m. 2 V. ΔΓ] ΓΔ P. ΑΓΔ] ΓΔ in ras. m. 1 B, ut etiam supra quaedam. 3. ΑΒΓ PB Fp, in PFp m. 1 insert. B. 4. τῆς ΑΓ — 5. τῷ ἀπό] bis P, sed corr. 4. Post prius ΑΓ in F add. □ m. 2 et in mg. τετραγώνῳ m. 1. ΒΔ] ᾶΒ F. ΑΒ, ΒΓ] Pp, prius B m. 2 in ras. V; ΑΒΓ B, corr. m. 2; F, corr. m. 1. 6. τὸ B] corr. ex τῇ B seq. ras. 3 litt. V. 7. προσπεπτώκασιν B. 8. ΒΔ] P; ΒΓΑ Bp, V (Α in ras. m. 2), F (ΓΑ in ras. intercedente ras. 1 litt.). 9. ἔστιν P. τῶν] om. P. ΑΒ, ΒΓ] alt. B

et ducantur $A\Delta$, $\Delta\Gamma$, et circum $A\Gamma\Delta$ triangulum circumscribatur circulus $A\Gamma\Delta$ [prop. V].

et quoniam $AB \times BG = A\Gamma^2$, et $A\Gamma = B\Delta$, erit $AB \times BG = B\Delta^2$. et quoniam extra circulum $A\Gamma\Delta$ sumptum est punctum quoddam B , et a B ad circulum $A\Gamma\Delta$ adcidunt duae rectae BA , $B\Delta$, et altera earum secat, altera adcidit tantum, et $AB \times BG = B\Delta^2$, recta $B\Delta$ contingit circulum $A\Gamma\Delta$ [III, 37]. iam quoniam $B\Delta$ contingit, et a Δ puncto contactus producta est $\Delta\Gamma$, erit $\angle B\Delta\Gamma = \Delta\Delta\Gamma$, qui in alterno segmento positus est [III, 32]. iam quoniam

$$\angle B\Delta\Gamma = \Delta\Delta\Gamma,$$

communis adiiciatur $\angle \Gamma\Delta A$. itaque

$$\angle B\Delta A = \Gamma\Delta A + \Delta\Delta\Gamma.$$

sed $\Gamma\Delta A + \Delta\Delta\Gamma = B\Gamma\Delta$ extrinsecus posito [I, 32]. quare etiam $\angle B\Delta A = B\Gamma\Delta$. uerum

$$\angle B\Delta A = \Gamma B\Delta,$$

quia $A\Delta = AB$ [I, 5]. quare etiam $\angle \Delta BA = B\Gamma\Delta$. itaque tres anguli $B\Delta A$, ΔBA , $B\Gamma\Delta$ inter se aequales sunt. et quoniam $\angle \Delta BG = B\Gamma\Delta$, erit etiam

$$B\Delta = \Delta\Gamma$$
 [I, 6].

- in ras. m. 2 V; $AB\Gamma$ PB (corr. m. 2), Fp (corr. m. 1). 10.
 $B\Delta]$ Δ e corr. F. $\dot{\eta}$ $B\Delta]$ supra m. rec. F. 11. $\dot{\epsilon}\pi\epsilon\nu\circ\ddot{\nu}\nu$
 $\kappa\alpha\dot{\iota}\dot{\epsilon}\pi\epsilon\nu$ P. $\mu\acute{\epsilon}\nu]$ PF ($\tau\omega\tilde{\nu}$ $\kappa\acute{\nu}\lambda\omega\tilde{\nu}$ $\dot{\eta}$ $B\Delta$ $\epsilon\tilde{\nu}\theta\epsilon\tilde{\nu}\alpha$ $\kappa\alpha\dot{\iota}\dot{\alpha}$ $\tau\tilde{\nu}$ Δ
mg. F); om. V; $\tau\omega\tilde{\nu}$ $\kappa\acute{\nu}\lambda\omega\tilde{\nu}$ Bp. 12. $\dot{\alpha}\phi\tilde{\eta}\tilde{\varsigma}$ Theon (BFVp).
13. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ P. $\tau\tilde{\eta}\dot{\iota}\tilde{\nu}\nu$ m. 2 V. 14. $B\Delta\Gamma]$ P, V m. 1; $\Gamma\Delta B$
Bp, V m. 2, F in ras. 15. $\Delta\Delta\Gamma]$ Γ in ras. m. 2 V. 16. $B\Delta A]$
 $B\Delta$ in ras. m. 1 B. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ P. 16. $\Delta\Delta\Gamma]$ $\Delta\Delta H$ φ (non F).
17. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ $\dot{\eta}]$ in ras. m. 1 p. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu\tilde{\sigma}$ om. p. 18. $\kappa\alpha\dot{\iota}\dot{\eta}]$
 $\dot{\eta}$ $\ddot{\alpha}\alpha$ P. $B\Delta A]$ $A\Delta B$ P. $\ddot{\alpha}\alpha\alpha]$ om. P, m. rec. F.
 $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ $\tilde{\iota}\tilde{\sigma}\eta$ F. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ PB. $\dot{\alpha}\tilde{\alpha}\tilde{\alpha}$ FV. 19. $\Gamma B\Delta]$ V m. 1;
 $A\Delta\Delta$ V m. 2. $\tilde{\iota}\tilde{\sigma}\eta$ $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ BFP. 20. $\tilde{\iota}\tilde{\sigma}\eta$ $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ p. $\Delta\Delta A]$
 $B\Delta A$ P, F m. 1 (corr. m. 2). 22. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu]$ PF; $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ BVp.
23. $\dot{\epsilon}\sigma\iota\tilde{\nu}\nu$ V, sed ν eras. 24. $\pi\lambda\epsilon\nu\ddot{\rho}\tilde{\alpha}\tilde{\alpha}$] om. p., m. 2 B. $\dot{\alpha}\tilde{\alpha}\tilde{\alpha}$ F.

ἴση· καὶ ἡ ΓΑ ἄρα τῇ ΓΔ ἐστιν ἴση· ὥστε καὶ γωνίᾳ
 ἡ ὑπὸ ΓΔΑ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΑΓ ἐστιν ἴση· αἱ ἄρα
 ὑπὸ ΓΔΑ, ΔΑΓ τῆς ὑπὸ ΔΑΓ εἰσὶ διπλασίους.
 5 ἴση δὲ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ταῖς ὑπὸ ΓΔΑ, ΔΑΓ· καὶ
 ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ἄρα τῆς ὑπὸ ΓΔΑ ἐστι διπλῆ. ἴση
 δὲ ἡ ὑπὸ ΒΓΔ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΒΔΑ, ΔΒΑ· καὶ
 ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ὑπὸ ΒΔΑ, ΔΒΑ τῆς ὑπὸ ΔΑΒ
 ἐστι διπλῆ.

Ίσοσκελὲς ἄρα τρίγωνον συνέσταται τὸ ΑΒΔ ἔχον
 10 ἐκατέραν τῶν πρὸς τῇ ΔΒ βάσει γωνιῶν διπλασίουν
 τῆς λοιπῆς· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

ια'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλον πεντάγωνον ίσό-
 πλευρόν τε καὶ ίσογώνιον ἐγγράψαι.

15 "Εστω δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ εἰς τὸν
 ΑΒΓΔΕ κύκλον πεντάγωνον ίσόπλευρόν τε καὶ ίσο-
 γώνιον ἐγγράψαι.

'Εκκείσθω τρίγωνον ίσοσκελὲς τὸ ΖΗΘ διπλασίουν
 ἔχον ἐκατέραν τῶν πρὸς τοῖς Η, Θ γωνιῶν τῆς πρὸς
 20 τῷ Ζ, καὶ ἐγγεγράφθω εἰς τὸν ΑΒΓΔΕ χύκλον τῷ
 ΖΗΘ τριγώνῳ ίσογώνιον τρίγωνον τὸ ΑΓΔ, ὥστε
 τῇ μὲν πρὸς τῷ Ζ γωνίᾳ ἵσην εἶναι τὴν ὑπὸ ΓΔΑ,
 ἐκατέραν δὲ τῶν πρὸς τοῖς Η, Θ ἵσην ἐκατέρᾳ τῶν

XI. Boetius p. 389, 10.

1. ΓΑ]	Ρφ,	V in ras. m. 2;	ΑΓ	Βρ.	2. γωνίᾳ]	om.	V.	
3. ΔΑΓ]	(alt.) P,	F (supra m. 2: ΓΔΑ),	V in ras. m. 2;	ΓΔΔ				
Βρ.	διπλάσιοι	F.	4. δέ]	δὲ καὶ V.	ἡ]	supra m. 2	P.	
ΓΔΔ]	Ρφ;	in ras. m. 2 V;	ΓΔΔ	Βρ.	ΔΑΓ]	ΓΔΔ	Βρ.	
καὶ]	διπλῆ	ἄρα	Bр.	5. ἄρα]	om.	Βρ.	ΓΔΔ]	in ras. V.
Γ ε corr.	F.	ἐστιν	PB,	comp. p.	διπλῆ]	om.	Βρ.	6.
καὶ]	om.	P.	7. ΔΑΒ]	ΒΑΔ	P.	9. συνίσταται	V.	ΑΒΔ]

uerum supposuimus, esse $B\Delta = \Gamma A$. itaque etiam
 $\Gamma A = \Gamma \Delta$;

quare etiam $\angle \Gamma \Delta A = \Delta A \Gamma$ [I, 5]. itaque
 $\Gamma \Delta A + \Delta A \Gamma = 2 \Delta A \Gamma$.

sed $B\Gamma \Delta = \Gamma \Delta A + \Delta A \Gamma$. itaque etiam
 $B\Gamma \Delta = 2 \Gamma A \Delta$.

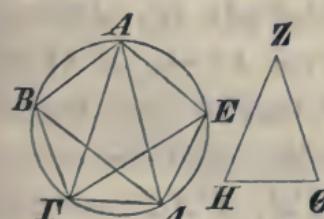
sed $B\Gamma \Delta = B\Delta A = \Delta B A$. ergo uterque $B\Delta A$,
 $\Delta B A$ duplo maior est angulo $\Delta A B$.

Ergo triangulus aequicrurius constructus est $AB\Delta$
 utrumque angulum ad ΔB basim positum duplo ma-
 iorem habens reliquo; quod oportebat fieri.

XI.

In datum circulum quinquangulum aequilaterum
 et aequiangulum inscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur in cir-
 culum $AB\Gamma\Delta E$ quinquangulum aequilaterum et ae-
 quiangulum inscribere.

construatur triangulus aequicru-
 rius $ZH\Theta$ utrumque angulum ad
 H , Θ positum duplo maiorem ha-
 bens angulo ad Z posito [prop.
 X], et in circulum $AB\Gamma\Delta E$ tri-
 angulo $ZH\Theta$ aequiangulus inscribatur triangulus
 $A\Gamma\Delta$, ita ut sit $\angle \Gamma A \Delta$ angulo ad Z posito aequalis,
 uterque autem $\Delta \Gamma \Delta$, $\Gamma \Delta A$ utriusque angulorum ad

B pφ; V m. 2; AΔB P. 10. BΔ p. 15. ἔστω — 17. ἐγ-
 γράψαι] om. P. 19. ἐκατέρων] om F. πρὸς τοῖς H ,
 Θ γωνιῶν] λοιπῶν P. 20. τῷ] (prius) τό B, F m. 1 (corr.
 m. 2). 22. τῷ] τό B. 23. ἐκατέρων] ἐκατέροις (α in ras.) p,
 ἐκατέροις P. τῶν] in ras. p; τήν B. ἐκατέροις] ἐκατέρων P
 et e corr. p. τῶν] φ, ἄρα τῶν F.

ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ· καὶ ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν ὑπὸ ΑΓΔ,
ΓΔΑ τῆς ὑπὸ ΓΔΔ ἔστι διπλῆ. τετμήσθω δὴ ἐκα-
τέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ δίχα ὑπὸ ἐκατέρᾳς τῶν
ΓΕ, ΔΒ εὐθειῶν, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΒ, ΒΓ,
5 [ΓΔ], ΔΕ, ΕΑ.

Ἐπεὶ οὖν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΑΓΔ, ΓΔΑ γωνιῶν
διπλασίων ἔστι τῆς ὑπὸ ΓΔΔ, καὶ τετμημέναι εἰσὶ¹
δίχα ὑπὸ τῶν ΓΕ, ΔΒ εὐθειῶν, αἱ πέντε ἄρα γω-
νίαι αἱ ὑπὸ ΔΑΓ, ΑΓΕ, ΕΓΔ, ΓΔΒ, ΒΔΑ ἵσαι ἀλ-
10 λήλαις εἰσίν. αἱ δὲ ἵσαι γωνίαι ἐπὶ ἵσων περιφερεῖῶν
βεβήκασιν· αἱ πέντε ἄρα περιφέρειαι αἱ ΑΒ, ΒΓ,
ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὑπὸ δὲ τὰς ἵσας
περιφερείας ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτείνουσιν· αἱ πέντε ἄρα
εὐθεῖαι αἱ ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ ἵσαι ἀλλήλαις
15 εἰσίν· ἵσόπλευρον ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον.

λέγω δὴ, ὅτι καὶ ἴσογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἡ ΑΒ περι-
φέρεια τῇ ΔΕ περιφερείᾳ ἔστιν ἵση, κοινὴ προσκείσθω
ἡ ΒΓΔ· ὅλη ἄρα ἡ ΑΒΓΔ περιφέρεια ὅλῃ τῇ ΕΔΓΒ
περιφερείᾳ ἔστιν ἵση. καὶ βέβηκεν ἐπὶ μὲν τῆς ΑΒΓΔ
20 περιφερείας γωνία ἡ ὑπὸ ΑΕΔ, ἐπὶ δὲ τῆς ΕΔΓΒ
περιφερείας γωνία ἡ ὑπὸ ΒΑΕ· καὶ ἡ ὑπὸ ΒΑΕ
ἄρα γωνία τῇ ὑπὸ ΑΕΔ ἔστιν ἵση. διὰ τὰ αὐτὰ
δὴ καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ ΑΒΓ, ΒΓΔ, ΓΔΕ γωνιῶν
ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΒΑΕ, ΑΕΔ ἔστιν ἵση· ἴσογώνιον
25 ἄρα ἔστι τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον. ἐδείχθη δὲ καὶ
ἵσόπλευρον.

1. Post ΓΔΑ mg. m. 2 add. γωνιῶν F. 2. τῆς ὑπὸ ΓΔΔ]
om. p. δή] om. Bp. 3. ἐκατέρᾳς] mg. m. 2 V. 4. ΓΕ]
E e corr. F. ΔΒ] ΔΕ F; corr. m. rec. 5. ΓΔ] om. V.
7. ἔστιν P. εἰσίν P. 9. ΕΓΔ] Δ in ras. m. 2 P. ΓΔΒ]
in ras. F; Γ in ras. m. 2 P. ΒΔΑ] in ras. F, e corr. m. 2
V. ἀλλήλαις εἰσίν] ἀλλη in ras. F, reliqua absumpta ob per-

H, Θ positorum aequalis [prop. II]. quare etiam

$$\angle A\Gamma\Delta = \Gamma\Delta A = 2\Gamma A\Delta.$$

iam $\angle A\Gamma\Delta, \Gamma\Delta A$ rectis $\Gamma E, \Delta B$ in binas partes aequales secentur [I, 9], et ducantur AB, BG, AE, EA .¹⁾ iam quoniam anguli $A\Gamma\Delta, \Gamma\Delta A$ duplo maiores sunt angulo $\Gamma A\Delta$ et rectis $\Gamma E, \Delta B$ in binas partes aequales secti sunt, erit $\Delta A\Gamma = A\Gamma E = E\Gamma\Delta = \Gamma\Delta B = B\Delta A$. et anguli aequales in aequalibus arcubus consistunt [III, 26]. itaque quinque arcus $AB, BG, \Gamma\Delta, AE, EA$ inter se aequales sunt. et sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt [III, 29]. itaque quinque rectae $AB, BG, \Gamma\Delta, AE, EA$ inter se aequales sunt. itaque quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$ aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam arc. $AB = AE$, communis adiiciatur arc. $B\Gamma\Delta$. itaque arc. $AB\Gamma\Delta = E\Delta\Gamma B$. et in arcu $AB\Gamma\Delta$ angulus $AE\Delta$ consistit, in $E\Delta\Gamma B$ autem $\angle BAE$. quare etiam $\angle BAE = AE\Delta$ [III, 27]. eadem de causa etiam singuli anguli $ABG, BG\Delta, \Gamma\Delta E$ utriusque angulo $BAE, AE\Delta$ aequales sunt. quare aequiangulum est quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse.

1) Lin. 5 uidetur delendum esse $\Gamma\Delta$ cum Gregorio.

gam. ruptum. 10. δέ] δ' BV. 12. εἰσίν] ἔστιν V. 16. ἵσο-
γώνιον] litt. ἵσο- in ras. m. 2 V. 17. τῇ ΔΕ περιφερείᾳ] om. F,
supra m. 2: τῇ ΕΔ περιφερείᾳ. 18. ἵση ἔστιν V. 19. ἵση ἔστι
V. 20. ΕΔΓΒ] BGΔE F. 21. ἡ ὑπὸ BAE] mg. m. 2 F.
καὶ] comp. supra scr. m. 2 F. 22. γωνία ἄρα V. 23. καὶ] om. BV. 25. ἔστιν PF.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ἴσο-
πλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

ιβ'.

5 Περὶ τὸν δοθέντα κύκλου πεντάγωνον ἴσο-
πλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον περιγράψαι.

"Εστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ΑΒΓΔΕ*· δεῖ δὲ περὶ¹
τὸν *ΑΒΓΔΕ* κύκλου πεντάγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ
ἴσογώνιον περιγράψαι.

10 Νενοήσθω τοῦ ἐγγεγραμμένου πενταγώνου τῶν
γωνιῶν σημεῖα τὰ *A*, *B*, *Γ*, *Δ*, *E*, ὥστε ἵσας εἶναι
τὰς *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔE*, *EA* περιφερείας· καὶ διὰ
τῶν *A*, *B*, *Γ*, *Δ*, *E* ἥχθωσαν τοῦ κύκλου ἐφαπτόμεναι
αἱ *HΘ*, *ΘΚ*, *ΚΛ*, *ΛΜ*, *MH*, καὶ εἰλήφθω τοῦ *ΑΒΓΔΕ*
15 κύκλου κέντρον τὸ *Z*, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *ZB*, *ZK*,
ZΓ, *ZΔ*, *ZΛ*.

Καὶ ἐπεὶ ἡ μὲν *ΚΛ* εὐθεῖα ἐφάπτεται τοῦ *ΑΒΓΔΕ*
κατὰ τὸ *Γ*, ἀπὸ δὲ τοῦ *Z* κέντρου ἐπὶ τὴν κατὰ τὸ
Γ ἐπαφὴν ἐπέξευκται ἡ *ZΓ*, ἡ *ZΓ* ἄρα κάθετός ἐστιν
20 ἐπὶ τὴν *ΚΛ*· ὁρθὴ ἄρα ἐστὶν ἐκατέρᾳ τῶν πρὸς τῷ
Γ γωνιῶν. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ πρὸς τοῖς *B*, *Δ*
σημείοις γωνίαι ὁρθαὶ εἰσιν. καὶ ἐπεὶ ὁρθὴ ἐστιν ἡ
ὑπὸ *ZΓΚ* γωνία, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς *ZK* ἵσον ἐστὶ τοῖς ἀπὸ
τῶν *ZΓ*, *ΓΚ*. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν
25 *ZB*, *BK* ἵσον ἐστὶ τὸ ἀπὸ τῆς *ZK*· ὥστε τὰ ἀπὸ τῶν

XII. Boetius p. 389, 8.

1. κύκλον] corr. ex κύκλος m. 2 F. 2. τε] om. V. 3.
ποιῆσαι] δεῖξαι V; γρ. δεῖξαι mg. m. 2 F. 7. *ΑΒΓΔΕ*] E
in ras. m. 2 V. 8. *ΑΒΓΔΕ*] E in ras. m. 2 V. 11. ση-
μεῖα] -α in ras. m. 2 V. 13. *AB*, *ΓΔ*, *ΔE* P. 14. *MH*]
MN F; corr. m. 2. 15. *ZB*] B e corr. m. 2 F. *ZK*] ZH

Ergo in datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum inscriptum est; quod oportebat fieri.

XII.

Circum datum circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta E$ circulum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribere.

tingamus, puncta angulorum quinquanguli inscripti [prop. XI] esse A, B, Γ, Δ, E , ita ut arcus $AB, BG, \Gamma\Delta, \Delta E, EA$ inter se aequales sint; et per A, B, Γ, Δ, E circulum contingentes ducantur $H\Theta, \Theta K, KA, AM, MH$ [III, 17], et sumatur circuli $AB\Gamma\Delta E$ centrum Z [III, 1], et ducantur $ZB, ZK, Z\Gamma, ZA, Z\Delta$.

et quoniam recta KA circulum $AB\Gamma\Delta E$ contingit in Γ , et a Z centro ad Γ punctum contactus $Z\Gamma$

ducta est, $Z\Gamma$ ad KA perpendicularis est [III, 18]. itaque uterque angulus M ad Γ positus rectus est. eadem de causa etiam anguli ad B, Δ puncta positi recti sunt. et quoniam $\angle Z\Gamma K$ rectus est, erit

$$ZK^2 = Z\Gamma^2 + \Gamma K^2 \quad [\text{I}, 47].$$

eadem de causa etiam $ZK^2 = ZB^2 + BK^2$. quare

φ. $Z\Gamma]$ Γ in ras. F. $Z\Delta]$ $Z\Delta$ φ. 17. $\dot{\eta}]$ ελ φ, supra
 η m. 2. Post $AB\Gamma\Delta E$ add. $\kappa\gamma\kappa\lambda\omega\upsilon$ V, supra P (comp.), F.
 20. $\tau\dot{\eta}\nu]$ τῶν comp. V. Post KA in F add. m. 2: εὐθεῖαν.
 $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}\nu]$ PF; om. BV p. 21. $\kappa\alpha\iota]$ m. 2 V. 23. $Z\Gamma K]$ K
 m. 2, ante Z ras. 1 litt. V. $\tau\dot{\eta}\varsigma]$ om. Bp. 24. $\tau\dot{\omega}\nu]$ $\tau\dot{\eta}\varsigma$
 comp. V. $Z\Gamma, \Gamma K]$ Γ prius et K m. 2 V. 25. $\iota\sigma\omega\upsilon$ $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}$
 om. V. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\dot{\iota}$ F. $ZK \iota\sigma\omega\upsilon$ V. $\ddot{\omega}\sigma\tau\epsilon \tau\acute{\alpha}]$ PF; $\tau\grave{\alpha} \ddot{\alpha}\varrho\alpha$
 BV p. $\tau\dot{\omega}\nu]$ om. Bp; $\tau\dot{\eta}\varsigma$ V.

ZΓ, ΓΚ τοῖς ἀπὸ τῶν ZΒ, BK ἐστιν ἵσα, ὡν τὸ
 ἀπὸ τῆς ZΓ τῷ ἀπὸ τῆς ZΒ ἐστιν ἵσον· λοιπὸν
 ἄρα τὸ ἀπὸ τῆς ΓΚ τῷ ἀπὸ τῆς BK ἐστιν ἵσον. ἵση
 ἄρα ἡ BK τῇ ΓΚ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ZΒ τῇ ZΓ,
 5 καὶ κοινὴ ἡ ZΚ, δύο δὴ αἱ BΖ, ZΚ δυσὶ ταῖς ΓΖ,
 ZΚ ἵσαι εἰσίν· καὶ βάσις ἡ BK βάσει τῇ ΓΚ [ἐστιν]
 ἵση· γωνία ἄρα ἡ μὲν ὑπὸ BΖΚ [γωνίᾳ] τῇ ὑπὸ¹
 KΖΓ ἐστιν ἵση· ἡ δὲ ὑπὸ BKΖ τῇ ὑπὸ ZΚΓ·
 διπλῆ ἄρα ἡ μὲν ὑπὸ BΖΓ τῆς ὑπὸ KΖΓ, ἡ δὲ ὑπὸ²
 10 BKΓ τῆς ὑπὸ ZΚΓ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ μὲν
 ὑπὸ ΓΖΔ τῆς ὑπὸ ΓΖΛ ἐστι διπλῆ, ἡ δὲ ὑπὸ ΔΛΓ
 τῆς ὑπὸ ΖΛΓ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ BΓ περιφέρεια
 τῇ ΓΔ, ἵση ἐστὶ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ BΖΓ τῇ ὑπὸ ΓΖΔ.
 καὶ ἐστιν ἡ μὲν ὑπὸ BΖΓ τῆς ὑπὸ KΖΓ διπλῆ, ἡ
 15 δὲ ὑπὸ ΔΖΓ τῆς ὑπὸ ΛΖΓ· ἵση ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ³
 KΖΓ τῇ ὑπὸ ΛΖΓ· ἐστὶ δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ZΓΚ γωνία
 τῇ ὑπὸ ΖΓΛ ἵση. δύο δὴ τούγωνά ἐστι τὰ ZΚΓ,
 ΖΛΓ τὰς δύο γωνίας ταῖς δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα
 καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶ πλευρᾶ ἵσην κοινὴν αὐτῶν
 20 τὴν ZΓ· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς
 πλευραῖς ἵσας ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ
 γωνίᾳ· ἵση ἄρα ἡ μὲν KΓ εὐθεῖα τῇ ΓΛ, ἡ δὲ ὑπὸ⁴
 ZΚΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΛΓ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ

2. ZΓ] ZΒ P. ZΒ] ZΓ P. 3. τῆς ΓΚ] in ras. V;
 Γ in ras. F; τῆς KΓ B. Ante τῷ in F add. m. 2: λοιπῷ.
 BK] B in ras. F. ἵσον ἐστὶν V. 4. BK] ΓΚ P. ΓΚ]
 BK P. 5. δυσὶ] δύο P; δυσὶν V. 6. εἰσι BVP. ΓΚ]
 ante Γ ras. 1 litt., K m. 2 V; KΓ P. ἐστιν] om. P. 7.
 μέν] m. 2 V. BΖΚ] P; BKΖ Bp et FV (sed KΖ in ras.).
 γωνίᾳ] om. P. 8. KΖΓ] e corr. P m. 2; ΓΚΖ Bp; ZΚΓ
 in ras. FV. BKΖ] P; BΖΚ Bp et e corr. FV. ZΚΓ]
 P; ΓΖΚ Bp, e corr. FV. 9. KΖΓ] K in ras. F; K et Γ

$$Z\Gamma^2 + \Gamma K^2 = ZB^2 + BK^2,$$

quorum $Z\Gamma^2 = ZB^2$. itaque $\Gamma K^2 = BK^2$. itaque
 $BK = \Gamma K$.

et quoniam $ZB = Z\Gamma$, et ZK communis est, duae rectae BZ , ZK duabus ΓZ , ZK aequales sunt; et $BK = \Gamma K$. itaque $\angle BZK = KZ\Gamma$ [I, 8]; et
 $\angle BKZ = ZK\Gamma$ [I, 32].

itaque $\angle BZ\Gamma = 2 KZ\Gamma$, $\angle BK\Gamma = 2 ZK\Gamma$. eadem de causa etiam $\angle \Gamma Z\Delta = 2 \Gamma Z\Lambda$, $\angle \Delta\Lambda\Gamma = 2 Z\Lambda\Gamma$. et quoniam arc. $B\Gamma = \Gamma\Delta$, erit etiam
 $\angle BZ\Gamma = \Gamma Z\Delta$ [III, 27].

et $\angle BZ\Gamma = 2 KZ\Gamma$, $\angle \Delta Z\Gamma = 2 \Lambda Z\Gamma$. itaque
 $\angle KZ\Gamma = \Lambda Z\Gamma$.

uerum etiam $\angle Z\Gamma K = Z\Gamma\Delta$. itaque duo trianguli $ZK\Gamma$, $Z\Lambda\Gamma$ duos angulos duobus angulis aequales habent, et unum latus uni lateri aequale, quod utriusque commune est $Z\Gamma$; itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt et reliquum angulum reliquo angulo [I, 26]. itaque

$$K\Gamma = \Gamma\Delta, \angle ZK\Gamma = Z\Lambda\Gamma.$$

in ras. m. 2 V. 10. $BK\Gamma \tau\bar{\eta}\varsigma$] litt. $K\Gamma \tau\bar{\eta}\varsigma$ in ras. m. 1 B.
11. $\Gamma Z\Delta$] Λ in ras. m. 2 P. $\Delta\Lambda\Gamma$] in ras. m. 2 V; Λ in ras. m. 2 P. 12. $Z\Lambda\Gamma$] in ras. m. 2 V. 13. Post $\Gamma\Delta$ in F m. 2 add. $\pi\varepsilon\vartheta\iota\varphi\varrho\epsilon\lambda\alpha$. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota\nu$ P. $BZ\Gamma$] in ras. φ.
14. $BZ\Gamma$] in ras. F; $\dot{B}Z\Gamma$ διπλῆ p. διπλῆ] om. p. 15.
 $\Delta Z\Gamma$] in ras. V; $\Gamma Z\Delta$ διπλῆ Brp; διπλῆ in F add. m. 2.
 $\Lambda Z\Gamma$] ΛZ in ras. m. 1 p. 16. $KZ\Gamma$] KZ in ras. P; $KZ\Gamma$ γωνία BFp, V m. 2. $\tau\bar{\eta}\varsigma$] $\tau\bar{\eta}\varsigma$ P. $\Lambda Z\Gamma$] Λ et Γ in ras. m. 2 V. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota \delta\bar{\varepsilon}$ — 17. $\dot{\iota}\sigma\eta$] P; om. Theon (BFVp). 17.
 $Z\Gamma\Delta$] Λ in ras. P. $\dot{\varepsilon}\sigma\tau\iota$] om. P. 18. $Z\Lambda\Gamma$] $\Gamma Z\Delta$ P;
 $Z\ddot{\Gamma}\dot{\Delta}$ F. δνσι] δνσιν V, δνό B. Post $\dot{\varepsilon}\chi\omega\tau\tau\alpha$ hab. V: $\dot{\varepsilon}\chi\omega\tau\epsilon\varrho\alpha$ $\dot{\varepsilon}\chi\omega\tau\epsilon\varrho\alpha$, idem F mg. m. 1. 19. μιᾶς πλευρᾶς] supra m. 1 F. 22. $\Gamma\Delta$] $\Lambda\Gamma$ P. 23. γωνία] om. p. Post $Z\Lambda\Gamma$ ras. 1 litt. V, γωνία supra scr. m. 2 F.

ΚΓ τῇ ΓΛ, διπλῆ ἄρα ἡ ΚΛ τῆς ΚΓ. διὰ τὰ αὐτά
 δὴ δειχθήσεται καὶ ἡ ΘΚ τῆς BK διπλῆ. καὶ ἐστιν
 ἡ BK τῇ ΚΓ ἵση· καὶ ἡ ΘΚ ἄρα τῇ ΚΛ ἐστιν ἵση.
 ὅμοιώς δὴ δειχθήσεται καὶ ἑκάστη τῶν ΘΗ, ΗΜ,
 5 ΜΛ ἑκατέρᾳ τῶν ΘΚ, ΚΛ ἵση· ἴσοπλευρον ἄρα ἐστὶ¹
 τὸ ΗΘΚΛΜ πεντάγωνον. λέγω δή, ὅτι καὶ ἴσογώνιον.
 ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὲρ ΖΚΓ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΛΓ,
 καὶ ἐδείχθη τῆς μὲν ὑπὸ ΖΚΓ διπλῆ ἡ ὑπὸ ΘΚΛ,
 τῆς δὲ ὑπὸ ΖΛΓ διπλῆ ἡ ὑπὸ ΚΛΜ, καὶ ἡ ὑπὸ²
 10 ΘΚΛ ἄρα τῇ ὑπὸ ΚΛΜ ἐστιν ἵση. ὅμοιώς δὴ δειχ-
 θήσεται καὶ ἑκάστη τῶν ὑπὸ ΚΘΗ, ΘΗΜ, ΗΜΛ
 ἑκατέρᾳ τῶν ὑπὸ ΘΚΛ, ΚΛΜ ἵση· αἱ πέντε ἄρα
 γωνίαι αἱ ὑπὸ ΗΘΚ, ΘΚΛ, ΚΛΜ, ΛΜΗ, ΜΗΘ
 ἴσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ἴσογώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ ΗΘΚΛΜ
 15 πεντάγωνον. ἐδείχθη δὲ καὶ ἴσοπλευρον, καὶ περι-
 γέγραπται περὶ τὸν ΑΒΓΔΕ κύκλον.

[Περὶ τὸν δοθὲν πεντάγωνον ἴσο-
 πλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον περιγέγραπται]· ὅπερ ἔδει
 ποιῆσαι.

20

ιγ'.

Εἰς τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἐστιν ἴσοπλευ-
 ρόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλον ἐγγράψαι.

"Ἐστω τὸ δοθὲν πεντάγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ
 ἴσογώνιον τὸ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ εἰς τὸ ΑΒΓΔΕ πεντά-
 25 γωνον κύκλον ἐγγράψαι.

XIII. Proclus p. 172, 11.

1. ΚΓ] (prius) ^{II}ΓΚ F. 2. δειχθήσεται] notat. punctis F.
 καὶ] om. p. Ante διπλῆ m. 2 add. ἐστιν F. ἐστὶν] P;
 ἐπεὶ ἐδείχθη ἵση Theon (BFVp). 3. ἵση] P; καὶ ἐστι διπλῆ
 ἡ μὲν ΚΛ τῆς ΚΓ ἡ δὲ ΘΚ τῆς BK Theon (BFVp). τῇ]
 τῆς comp. p. 4. Ante καὶ in F add. ὅτι m. 2. ΘΗ] P;

et quoniam $K\Gamma = \Gamma A$, erit $KA = 2 K\Gamma$. eadem ratione demonstrabimus, esse etiam $\Theta K = 2 BK$. et $BK = K\Gamma$. quare etiam $\Theta K = KA$. similiter demonstrabimus, esse etiam singulas rectas $\Theta H, HM, MA$ utriusque $\Theta K, KA$ aequales. itaque quinquangulum $H\Theta K A M$ aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam $\angle ZKG = ZAG$, et demonstratum est, esse $\angle \Theta KA = 2 ZKG$, et $KA M = 2 ZAG$, erit etiam $\angle \Theta KA = KAM$. similiter demonstrabimus, etiam singulos angulos $K\Theta H, \Theta HM, HMA$ utriusque angulo $\Theta KA, KAM$ aequales esse. itaque quinque anguli $H\Theta K, \Theta KA, KAM, AMH, MH\Theta$ inter se aequales sunt. itaque aequiangulum est quinquangulum $H\Theta K A M$. sed demonstratum est, idem aequilaterum esse, et circum circulum $AB\Gamma AE$ circumscripsum est.

Ergo circum datum circulum quinquangulum ae-
quilaterum et aequiangulum circumscripsum est; quod
oportebat fieri.

XIII.

In datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulum inscribere.

Sit datum quinquangulum aequilaterum et aequiangulum $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur in quinquangulum $AB\Gamma\Delta E$ circulum inscribere.

ΘΗ F; ΗΘ BVP. 5. ΜΛ] *M* in ras. m. 2 V. Ante ἔση
 add. F m. 2: ἔστιν. ἔστι] *ἔστιν* P. 9. ἦ] (prius) om. p.
 10. ἄρα] *ἔστιν*, supra scr. ἄρα m. 2 F. τῇ] τῆς Bp. ἔστιν]
 om. F. 11. Ante κατ F m. 2 ins. ὅτι. ΚΘΗ] e corr. F;
 litt. ΘΗ in ras. m. 2 V; ΘΚΛ P. 12. Ante ἔση insert. ἔστιν
 F m. 2. 15. περιγέγραπται] om. Bp. 17. περὶ — 18. περι-
 γέγραπται] om. codd.; add. Augustus. 23. Post πεντάγωνον
 add. ὁ ἔστιν BVP, F m. 2. 24. εἰς τό] seq. ras. 1 litt. P.

Τετμήσθω γὰρ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ ΒΓΔ, ΓΔΕ γωνιῶν δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν ΓΖ, ΔΖ εὐθεῖῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ Ζ σημείου, καθ' ὃ συμβάλλουσιν ἀλλήλαις αἱ ΓΖ, ΔΖ εὐθεῖαι, ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΖΒ, ΖΑ, ΖΕ εὐθεῖαι. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ΒΓ τῇ ΓΔ, κοινὴ δὲ ἡ ΓΖ, δύο δὴ αἱ ΒΓ, ΓΖ δυσὶ ταῖς ΔΓ, ΓΖ ἵσαι εἰσίν· καὶ γωνία ἡ ὑπὸ ΒΓΖ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔΓΖ [ἐστιν] ἵση· βάσις ἄρα ἡ ΒΖ βάσει τῇ ΔΖ ἐστιν ἵση, καὶ τὸ ΒΓΖ τρίγωνον τῷ ΔΓΖ τριγώνῳ ἐστιν ἵσον,
 10 καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἐσονται, ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΓΒΖ γωνία τῇ ὑπὸ ΓΔΖ. καὶ ἐπεὶ διπλῆ ἐστιν ἡ ὑπὸ ΓΔΕ τῆς ὑπὸ ΓΔΖ, ἵση δὲ ἡ μὲν ὑπὸ ΓΔΕ τῇ ὑπὸ ΑΒΓ, ἡ δὲ ὑπὸ ΓΔΖ τῇ ὑπὸ ΓΒΖ, καὶ ἡ
 15 ὑπὸ ΓΒΔ ἄρα τῆς ὑπὸ ΓΒΖ ἐστι διπλῆ· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ ΑΒΖ γωνία τῇ ὑπὸ ΖΒΓ· ἵση ἄρα ὑπὸ ΑΒΓ γωνία δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς ΒΖ εὐθείας. διμοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ ΒΑΕ, ΑΕΔ δίχα τέτμηται ὑπὸ ἐκατέρας τῶν ΖΑ, ΖΕ εὐθεῖῶν.
 20 ἕχθωσαν δὴ ἀπὸ τοῦ Ζ σημείου ἐπὶ τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθείας κάθετοι αἱ ΖΗ, ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ ΘΓΖ γωνία τῇ ὑπὸ ΚΓΖ, ἐστὶ δὲ καὶ ὁρθὴ ἡ ὑπὸ ΖΘΓ [ὁρθῇ] τῇ
 25 ὑπὸ ΖΚΓ ἵση, δύο δὴ τρίγωνά ἐστι τὰ ΖΘΓ, ΖΚΓ τὰς δύο γωνίας δυσὶ γωνίαις ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς ἵσην κοινὴν αὐτῶν τὴν ΖΓ ὑπο-

2. ὑπό] om. φ. ΔΖ] ΖΔ Bp, V in ras. m. 2. 6. ἵσαι — 8.
 ἵση (prioris)] mg. m. 1 F. 7. εἰσίν] P; εἰσί BFP. 8. ἐστιν ἵση] F in textu m. 1, Bp; ἵση ἐστὶ V, F mg.; ἵση P. ΔΖ] ΔΘ F, corr. m. rec. 9. ΒΓΖ] in ras. V. ΔΓΖ] ΔΖ Γ P.
 ἵσον ἐστί V. 12. ΓΒΖ] ΒΓΖ p; ΓΒΖ F m. 1, ΑΒΖ φ, corr. m. rec. 13. ΓΔΖ διπλῆ seq. ras. 2 litt.

secetur enim uterque angulus $B\Gamma\Delta, \Gamma\Delta E$ in binas partes aequales utraque recta $\Gamma Z, \Delta Z$, et a Z puncto, in quo rectae $\Gamma Z, \Delta Z$ inter se concurrunt, ducantur rectae ZB, ZA, ZE . et quoniam $B\Gamma = \Gamma\Delta$, et ΓZ communis est, duae rectae $B\Gamma, \Gamma Z$ duabus $\Delta\Gamma, \Gamma Z$ aequales sunt; et $\angle B\Gamma Z = \Delta\Gamma Z$. itaque $BZ = \Delta Z$

[I, 4], et $\triangle B\Gamma Z = \Delta\Gamma Z$ [id.], et reliqui anguli reliquis angulis aequales erunt, sub quibus aequalia latera subtendunt [id.]. itaque

$$\angle \Gamma BZ = \Gamma\Delta Z.$$

et quoniam $\angle \Gamma\Delta E = 2 \Gamma\Delta Z$, et $\angle \Gamma\Delta E = A\Gamma B$, $\angle \Gamma\Delta Z = \Gamma BZ$,

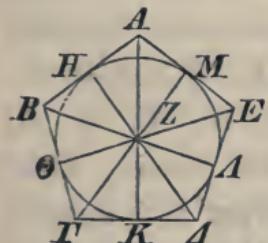
erit etiam $\angle \Gamma B A = 2 \Gamma B Z$. itaque $\angle A B Z = Z B \Gamma$.¹⁾ itaque $\angle A B \Gamma$ recta BZ in duas partes aequales diuisus est. similiter demonstrabimus, etiam utrumque angulum $B A E, A E \Delta$ utraque recta $Z A, Z E$ in binas partes aequales diuisum esse. ducantur igitur a Z puncto ad rectas $A B, B \Gamma, \Gamma \Delta, \Delta E, E A$ perpendiculares $Z H, Z \Theta, Z K, Z \Lambda, Z M$. et quoniam

$$\angle \Theta \Gamma Z = K \Gamma Z,$$

et $\angle Z \Theta \Gamma = Z K \Gamma$, quia recti sunt, duo trianguli $Z \Theta \Gamma, Z K \Gamma$ duos angulos duobus angulis aequales habent et unum latus uni lateri aequale, quod utriusque commune est $Z \Gamma$ sub altero aequalium angulorum sub-

1) $\angle A B \Gamma = 2 \Gamma B Z$, $\angle \Gamma B Z = \Gamma B Z$, tum subtrahendo $\angle A B Z = \Gamma B Z$.

V. 17. $B Z]$ $Z B$ e corr. F. 18. $\dot{\nu}\pi\acute{o}]$ supra F. 21. $Z H]$ e corr. m. 2 \dot{V} . 22. $Z \Lambda]$ in ras. F. $\Theta \Gamma Z]$ in ras. p. 23. $\dot{\epsilon}\sigma\tau\acute{i}v$ B. $\dot{\alpha}\varrho\vartheta\tilde{\eta}]$ om. P; $\dot{\alpha}\varrho\vartheta\tilde{\eta}$ $\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ V ($\ddot{\alpha}\varrho\alpha$ eras.). 24. $Z \Theta \Gamma]$ Γ in ras. B. 25. $\tau\alpha\dot{\iota}s \delta\nu\sigma\acute{t}$ V.

τείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν· καὶ τὰς λοιπὰς ἄρα πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς ἵσας ἔξει· ἵση ἄρα ἡ ΖΘ πάθετος τῇ ΖΚ παθέτω. δύοις δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ΖΛ, ΖΜ, ΖΗ ἐκατέρᾳ 5 τῶν ΖΘ, ΖΚ ἵση ἔστιν· αἱ πέντε ἄρα εὐθεῖαι αἱ ΖΗ, ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ Ζ διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν Η, Θ, Κ, Λ, Μ κύκλος γραφόμενος ἔξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων 10 καὶ ἐφάψεται τῶν ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθεῖῶν διὰ τὸ δρόμας εἶναι τὰς πρὸς τοῖς Η, Θ, Κ, Λ, Μ σημείοις γωνίας. εἰ γὰρ οὐκ ἐφάψεται αὐτῶν, ἀλλὰ τεμεῖ αὐτάς, συμβήσεται τὴν τῇ διαμέτρῳ τοῦ κύκλου πρὸς δρόμας ἀπ' ἄκρας ἀγομένην ἐντὸς πίπτειν τοῦ κύκλου· ὅπερ ἄτοπον ἐδείχθη. οὐκ ἄρα ο κέντρῳ τῷ 15 Ζ διαστήματι δὲ ἐνὶ τῶν Η, Θ, Κ, Λ, Μ σημείων γραφόμενος κύκλος τεμεῖ τὰς ΑΒ, ΒΓ, ΓΔ, ΔΕ, ΕΑ εὐθείας· ἐφάψεται ἄρα αὐτῶν. γεγράφθω ὡς ὁ ΗΘΚΛΜ.

Εἰς ἄρα τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἵσόπλευρόν τε καὶ ἵσογώνιον, κύκλος ἐγγέργαπται· ὅπερ ἐδειποιῆσαι.

ιδ'.

Περὶ τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἔστιν ἵσόπλευρόν τε καὶ ἵσογώνιον, κύκλον περιγράψαι.

"Εστω τὸ δοθὲν πεντάγωνόν, ὃ ἔστιν ἵσόπλευρόν τε καὶ ἵσογώνιον, τὸ ΑΒΓΔΕ· δεῖ δὴ περὶ τὸ ΑΒΓΔΕ πεντάγωνον κύκλον περιγράψαι.

4. ΖΗ] MH P. 5. ἔστιν ἵση V. 7. Η] m. 2 V. ΖΗ,
ΖΘ, ΖΚ, ΖΛ, ΖΜ Gregorius. 10. Μ] om. P. 11. σημείοις] om. Bp. 12. τὴν] ἡ Bp. 13. ἀγομένη Bp. 14. ἐδείχθη] om. Bp. 15. καὶ διαστήματι ἐνί Bp. ΖΗ, ΖΘ,

tendens. itaque etiam reliqua latera reliquis lateribus aequalia habebunt. itaque $Z\Theta = ZK$. similiter demonstrabimus, etiam singulas rectas $Z\Lambda$, ZM , ZH utriusque $Z\Theta$, ZK aequales esse. itaque quinque rectae ZH , $Z\Theta$, ZK , $Z\Lambda$, ZM inter se aequales sunt. itaque qui centro Z radio autem qualibet rectarum ZH , $Z\Theta$, ZK , $Z\Lambda$, ZM describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet et rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE , EA continget, quia anguli ad puncta H , Θ , K , Λ , M positi recti sunt. nam si non continget, sed eas secabit, accidet, ut recta ad diametrum circuli in termino perpendicularis ducta intra circulum cadat, quod demonstratum est absurdum esse [III, 16]. itaque circulus centro Z radio autem qualibet rectarum ZH , $Z\Theta$, ZK , $Z\Lambda$, ZM descriptus rectas AB , $B\Gamma$, $\Gamma\Delta$, ΔE , EA non secabit; ergo eas continget. describatur ut $H\Theta K\Lambda M$.

Ergo in datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulus inscriptus est; quod oportebat fieri.

XIV.

Circum datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulum circumscribere.

Sit datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, $AB\Gamma\Delta E$. oportet igitur circum $AB\Gamma\Delta E$ quinquangulum circulum circumscribere.

ZK , $Z\Lambda$, ZM εὐθεῖῶν Gregorius. 16. οὐκλος] m. 2 V.

17. γεγράφθω ὡς] οὐτι ἔστι ἐγγεγραμμένος ὡς in ras. m. 2 F. ὁ $H\Theta K\Lambda M$] in ras. F; litt. $H\Theta$ e corr. m. 1 p. 20. γέγραπται V, ἐπιγέγραπται F. 24. ὁ ἔστιν] om. Bp. 26. πεντάγωνον] mg. m. 1 F.

Τετυμήσθω δὴ ἐκατέρα τῶν ὑπὸ *BΓΔ*, *ΓΔΕ* γωνιῶν δίχα ὑπὸ ἐκατέρας τῶν *ΓΖ*, *ΔΖ*, καὶ ἀπὸ τοῦ *Ζ* σημείου, καθ' ὃ συμβάλλουσιν αἱ εὐθεῖαι, ἐπὶ τὰ *B*, *A*, *E* σημεῖα ἐπεξεύχθωσαν εὐθεῖαι αἱ *ZB*, *ZA*,
 5 *ZE*. ὅμοιώς δὴ τῷ πρὸ τούτου δειχθῆσται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν ὑπὸ *ΓΒΑ*, *ΒΑΕ*, *ΑΕΔ* γωνιῶν δίχα τέτμηται ὑπὸ ἐκάστης τῶν *ZB*, *ZA*, *ZE* εὐθεῖῶν. καὶ ἐπεὶ ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ *BΓΔ* γωνία τῇ ὑπὸ *ΓΔΕ*,
 10 καὶ ἐστὶ τῆς μὲν ὑπὸ *BΓΔ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ZΓΔ*, τῆς δὲ ὑπὸ *ΓΔΕ* ἡμίσεια ἡ ὑπὸ *ΓΔΖ*, καὶ ἡ ὑπὸ *ZΓΔ* ἄρα τῇ ὑπὸ *ZΔΓ* ἐστιν ἵση· ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ *ZΓ* πλευρᾶ τῇ *ZΔ* ἐστιν ἵση. ὅμοιώς δὴ δειχθῆσται, ὅτι καὶ ἐκάστη τῶν *ZB*, *ZA*, *ZE* ἐκατέρᾳ τῶν *ZΓ*, *ZΔ* ἐστιν ἵση· αἱ πέντε ἄρα εὐθεῖαι αἱ *ZA*,
 15 *ZB*, *ZΓ*, *ZΔ*, *ZE* ἰσαι ἀλλήλαις εἰσίν. ὁ ἄρα κέντρῳ τῷ *Z* καὶ διαστήματι ἐνὶ τῶν *ZA*, *ZB*, *ZΓ*, *ZΔ*, *ZE* κύκλος γραφόμενος ἥξει καὶ διὰ τῶν λοιπῶν σημείων καὶ ἔσται περιγεγραμμένος. περιγεγράφθω καὶ
 20 ἔστω ὁ *ABΓΔE*.

Περὶ ἄρα τὸ δοθὲν πεντάγωνον, ὃ ἐστιν ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον, κύκλος περιγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

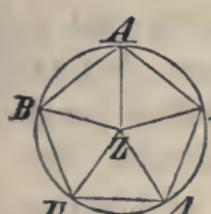
ιε'.

Εἰς τὸν δοθέντα κύκλον ἔξαγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγράψαι.

"Ἐστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ *ABΓΔEZ*· δεῖ δὴ εἰς τὸν *ABΓΔEZ* κύκλον ἔξαγωνον ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγράψαι.

1. *BΓΔ*] *ABΔ* in ras. F, seq. uestig. Δ. 2. *ΔΖ*] in ras. m. 2 *V*; *ΔΖ* εὐθεῖαιν F (εὐθεῖαιν m. 2 in mg. transit). *ἀπό* corr. in ὑπό m. rec. F. 4. *B, A, E*] "A, 'B, E'" F. 5. *τῷ*]

secetur igitur uterque angulus $B\Gamma\Delta$, $\Gamma\Delta E$ in binas partes aequales utraque recta ΓZ , ΔZ , et a puncto Z , in quo rectae concurrunt, ad puncta B , A , E ducentur rectae ZB , ZA , ZE . iam eodem modo, quo in praecedenti propositione demonstrabimus [p. 308, 16], etiam singulos angulos ΓBA , BAE , $AE\Delta$ singulis rectis ZB , ZA , ZE in binas partes aequales diuidi. et quoniam $\angle B\Gamma\Delta = \Gamma\Delta E$, et $\angle Z\Gamma\Delta = \frac{1}{2} B\Gamma\Delta$, $\angle \Gamma\Delta Z = \frac{1}{2} \Gamma\Delta E$, erit etiam $\angle Z\Gamma\Delta = Z\Delta\Gamma$. quare etiam $Z\Gamma = Z\Delta$ [I, 6]. similiter demonstrabimus,

etiam singulas rectas ZB , ZA , ZE utriusque rectae $Z\Gamma$, $Z\Delta$ aequales esse. itaque quinque rectae ZA , ZB , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZE inter se aequales sunt. quare qui centro Z et radio qualibet rectarum ZA , ZB , $Z\Gamma$, $Z\Delta$, ZE describitur circulus, etiam per reliqua puncta ueniet, et erit circumscriptus. circumscribatur et sit $AB\Gamma\Delta E$.

Ergo circum datum quinquangulum, quod aequilaterum et aequiangulum est, circulus circumscriptus est; quod oportebat fieri.

XV.

In datum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

Sit datus circulus $AB\Gamma\Delta EZ$. oportet igitur in circulum $AB\Gamma\Delta EZ$ sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscribere.

τό B. οὐαὶ] om. Bp. 7. ZB, ZA, ZE] Pp; ZΔ, ZB, ZΓ (ZΓeras.) F; BZ, ZA, ZE BV. 9. ἐστιν P. 15. ZΔ, ZE] om. P; corr. m. rec. 16. οὐαὶ] comp. insert. m. 1 F. δὲ οὐ F. 20. ἄρα] PV et F, sed punctis notat.; om. Bp. δοθὲν ἄρα Bp, in F ἄρα insert. m. 2. 24. οὐνλο F. 27. ἔξαγωνον] mg. F.

"*Ηχθω τοῦ ΑΒΓΔΕΖ* κύκλου διάμετρος ἡ *ΑΔ*, καὶ εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ κύκλου τὸ *H*, καὶ κέντρῳ μὲν τῷ *Δ* διαστήματι δὲ τῷ *ΔH* κύκλος γεγράφθω ὁ *ΕΗΓΘ*, καὶ ἐπιξευχθεῖσαι αἱ *ΕH*, *ΓH* διήχθωσαν ἐπὶ τὰ *B*, *Z* σημεῖα, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔE*, *EZ*, *ZA* λέγω, ὅτι τὸ *ΑΒΓΔΕΖ* ἔξαγωνον ἵσοπλευρόν τέ ἔστι καὶ ἵσογώνιον.

'Ἐπει γὰρ τὸ *H* σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *ΑΒΓΔΕΖ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *HE* τῇ *HΔ*. πάλιν, ἐπεὶ τὸ *Δ* 10 σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ *HΓΘ* κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ *ΔE* τῇ *ΔH*. ἀλλ' ἡ *HE* τῇ *HΔ* ἐδείχθη ἵση· καὶ ἡ *HE* ἄρα τῇ *EΔ* ἵση ἔστιν· ἵσοπλευρον ἄρα ἔστι τὸ *EHΔ* τριγώνον· καὶ αἱ τρεῖς ἄρα αὐτοῦ γωνίαι αἱ ὑπὸ *EHΔ*, *HΔE*, *ΔEH* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν, ἐπει-15 δὴπερ τῶν ἵσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν· καὶ εἰσιν αἱ τρεῖς τοῦ τριγώνου γωνίαι δυσὶν ὀρθαῖς ἵσαι· ἡ ἄρα ὑπὸ *EHΔ* γωνία τρίτον ἔστι δύο ὀρθῶν. ὅμοιως δὴ δειχθῆσεται καὶ ἡ ὑπὸ *ΔHΓ* τρίτον δύο ὀρθῶν. καὶ ἐπεὶ ἡ *ΓH* 20 εὐθεῖα ἐπὶ τὴν *EB* σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας τὰς ὑπὸ *EHΓ*, *ΓHB* δυσὶν ὀρθαῖς ἵσας ποιεῖ, καὶ λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ *ΓHB* τρίτον ἔστι δύο ὀρθῶν· αἱ ἄρα ὑπὸ *EHΔ*, *ΔHΓ*, *ΓHB* γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν· ὥστε καὶ αἱ πατὰ πορνφὴν αὐταῖς αἱ ὑπὸ *BHA*,

-
1. <i>ΑΒΓΔ</i> B.	<i>AΔ</i>] e corr. m. rec. F.	2. <i>H</i>] post ras.
1 litt. F.	3. <i>Δ</i>] non liquet ob ras. in F.	<i>ΔH</i>] <i>Δ</i> e corr. m. rec. F.
4. <i>ΕΗΓΘ</i>] e corr. m. rec. F.	5. <i>B</i>] in ras. m. 2 FV.	6. Post λέγω add. δὴ m. rec. F.
8. <i>ΑΒΓΔ</i> Bp.	9. <i>Δ</i>] E F.	10. <i>HΓΘ</i>] P;
<i>HΘK</i> F; <i>ΕΗΓΘ</i> BVp; in V seq. ras. 1 litt.	11. <i>ΔE</i>] <i>EΔ</i> F.	12. ἄρα] m. 2 V.
<i>ΔH</i>] <i>EH</i> F.	13. <i>ΕH</i> F.	14. <i>ΕH</i> F.
ἵση Vp.	ἵστιλ] ἔστιν PF.	15. <i>ἵσοπλεύρων</i> F, sed corr. αἱ] αἱ τρεῖς αἱ F.
	16. εἰσίν] εἰσί V.	καὶ εἰσίν] om. B

ducatur circuli *ABΓΔEZ* diametrus *AA*, et sumatur *H* centrum circuli, et centro *A* radio autem *AH* circulus describatur *EΗΓΘ*, et ductae *EH*, *GH* ad puncta *B*, *Z* educantur, et ducantur *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔE*, *EZ*, *ZA*. dico, sexangulum *ABΓΔEZ* aequilaterum et aequiangulum esse.

nam quoniam punctum *H* centrum est circuli *ABΓΔEZ*, erit *HE* = *HA*. rursus quoniam *A* punctum centrum est circuli *HΓΘ*, erit *AE* = *AH*. sed demonstratum est, esse *HE* = *HA*. itaque etiam *HE* = *EA*. itaque triangulus *EHΔ* aequilaterum est. quare etiam tres anguli eius *EHΔ*, *HΔE*, *ΔEH* inter se aequales sunt, quia in triangulis aequicruriis anguli ad basim positi inter se aequales sunt [I, 5]. et tres simul anguli trianguli duobus rectis aequales sunt [I, 32]. itaque $\angle EHA$ tertia pars est duorum rectorum. similiter demonstrabimus, etiam $\angle AHG$ tertiam partem duorum rectorum esse. et quoniam recta *GH* in *EB* constituta angulos deinceps positos *EHG*, *GHB* duobus rectis aequales efficit [I, 13], etiam reliquus $\angle GHB$ tertia pars est duorum rectorum. quare anguli *EHA*, *AHG*, *GHB* inter se aequales sunt; quare etiam qui ad uertices eorum sunt,

(add. m. rec., sed εἰσιν eras); ἀλλά p. 17. ἵσαι εἰσιν Bp.
ἀρα] ἄρα η̄, sed η̄ del. m. 1 F. 18. τρίτον] ἵση φ. 19.
ΔΗΓ] Γ in ras. p. τρίτον P. 20. σταθεῖσαν, sed ν̄ del.
F. 22. τρίτον P. ἔστιν PF. 24. αῖ] om. B. αὐτᾶς
φ; ἐανταῖς B.

AHZ, ZHE ἵσαι εἰσὶν [ταῖς ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ]. αἱ ἔξ ἄρα γωνίαι αἱ ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ, ΒΗΑ,
AHZ, ZHE ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν. αἱ δὲ ἵσαι γωνίαι
 ἐπὶ ἴσων περιφερεῶν βεβήκασιν· αἱ ἔξ ἄρα περιφέρειαι
 5 αἱ *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔΕ*, *EΖ*, *ZΑ* ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν.
 ὑπὸ δὲ τὰς ἵσας περιφερείας αἱ ἵσαι εὐθεῖαι ὑποτεί-
 νουσιν· αἱ ἔξ ἄρα εὐθεῖαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν· ἴσό-
 πλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ *ABΓΔΕΖ* ἔξάγωνον. λέγω δῆ,
 ὅτι καὶ ἴσογώνιον. ἐπεὶ γὰρ ἵση ἐστὶν ἡ *ZΑ* περι-
 10 φέρεια τῇ *EΔ* περιφερείᾳ, κοινὴ προσκείσθω ἡ *ABΓΔ*
 περιφέρεια· ὅλη ἄρα ἡ *ZABΓΔ* ὅλῃ τῇ *EΔΓΒΑ*
 ἐστιν ἵση· καὶ βέβηκεν ἐπὶ μὲν τῆς *ZABΓΔ* περι-
 φερείας ἡ ὑπὸ *ZEΔ* γωνία, ἐπὶ δὲ τῆς *EΔΓΒΑ*
 περιφερείας ἡ ὑπὸ *AΖE* γωνία· ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ *AΖE*
 15 γωνία τῇ ὑπὸ *ΔΕΖ*. δομοίως δὴ δειχθήσεται, ὅτι καὶ
 αἱ λοιπαὶ γωνίαι τοῦ *ABΓΔΕΖ* ἔξαγώνον κατὰ μίαν
 ἵσαι εἰσὶν ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ *AΖE*, *ZEΔ* γωνιῶν· ἴσο-
 γώνιον ἄρα ἐστὶ τὸ *ABΓΔΕΖ* ἔξάγωνον. ἐδείχθη
 δὲ καὶ ἴσόπλευρον· καὶ ἐγγέγραπται εἰς τὸν *ABΓΔΕΖ*
 20 κύκλον.

Εἰς ἄρα τὸν δοθέντα κύκλον ἔξαγωνον ἴσόπλευρόν
 τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγέγραπται· ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

1. ἵσαι ἀλλήλαις V, sed ἀλλήλαις del. m. 2; habet ed. Basil. εἰσὶν] εἰσι B V p. ταῖς ὑπὸ ΕΗΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ] mg. m. 2 V; om. ed. Basil., Augustus. ΕΗΔ] Δ e corr. F. Post ΔΗΓ ras. 3 litt. V. 2. αἱ ἔξ — 3. ἀλλήλαις εἰσὶν] mg. m. 2 V, om. ed. Basil. 4. αἱ ἔξ ἄρα] in ras. m. 2 V. 5. EZ] EZZEZ P, sed corr. m. 1. 6. δέ] supra m. 1 F. αἱ] om. V. Post εὐθεῖαι F mg. m. 1: αἱ *AB*, *BΓ*, *ΓΔ*, *ΔΕ*, *EΖ*, *ZΑ*; idem coni. Augustus. 8. ἐστί] om. Br. δῆ] supra m. 1 P. 9. γάρ] postea insert. in F. ZΑ] PF; AZ B V p. 11. *ZABΓΔ*] pro *B* in P m. 1 est *Z*; corr. m. 2. Seq. in F περιφέρεια supra scr. m. 1. Post EΔΓΒΑ in F

BHA, AHZ, ZHE aequales sunt [I, 15]. itaque sex anguli *EHΔ, ΔΗΓ, ΓΗΒ, BHA, AHZ, ZHE* inter se aequales sunt. aequales autem anguli in aequalibus arcubus consistunt [III, 26]. itaque sex arcus *AB, BG, ΓΔ, ΔE, EZ, ZA* inter se aequales sunt. et sub aequalibus arcubus aequales rectae subtendunt [III, 29]. quare sex rectae inter se aequales sunt. ergo sexangulum *ABΓΔEZ* aequilaterum est. dico, idem aequiangulum esse. nam quoniam arc. *ZΔ = EΔ*, communis adiiciatur arcus *ABΓΔ*. itaque *ZABΓΔ = EΔΓVA*. et in arcu *ZABΓΔ* consistit $\angle ZE\Delta$, in *EΔΓVA* autem arcu $\angle AZE$. itaque $\angle AZE = \angle EZ$ [III, 27].

similiter demonstrabimus, etiam reliquos angulos sexanguli *ABΓΔEZ* singulos aequales esse utriusque angulo *AZE, ZEΔ*. itaque sexangulum *ABΓΔEZ* aequiangulum est. demonstratum autem, idem aequilaterum esse; et in circulum *ABΓΔEZ* inscriptum est.

Ergo in datum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum inscriptum est; quod oportebat fieri.

supra scr. m. 1: περιφερεία. 12. *ZABΓΔ*] seq. ras. 1 litt., Γ in ras. V; B postea add. Bp. 14. *AZE*] ΔZE F; corr. m. 2. 15. ΔEZ] *ZEΔ* P. Post $\kappaαι$ in P del. e m. 1. 17. *ZEΔ*] $\ddot{\Delta}E\dot{Z}$ F. 18. έστιν F.

Πόρισμα.

'Ἐκ δὴ τούτου φανερόν, ὅτι ἡ τοῦ ἔξαγώνου πλευρὰ
ἴση ἐστὶ τῇ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου.

'Ομοίως δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώνου ἐὰν διὰ τῶν κατὰ
5 τὸν κύκλον διαιρέσεων ἐφαπτομένας τοῦ κύκλου ἀγά-
γωμεν, περιγραφήσεται περὶ τὸν κύκλον ἔξαγωνον
ἰσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἀκολούθως τοῖς ἐπὶ τοῦ
πενταγώνου εἰρημένοις. καὶ ἔτι διὰ τῶν ὁμοίων τοῖς
10 ἐπὶ τοῦ πενταγώνου εἰρημένοις εἰς τὸ δοθὲν ἔξαγωνον
κύκλον ἐγγράψομέν τε καὶ περιγράψομεν. ὅπερ ἔδει
ποιῆσαι.

15'.

Ἐις τὸν δοθέντα κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον
ἰσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ἐγγράψαι.

15 "Ἐστω ὁ δοθεὶς κύκλος ὁ ΑΒΓΔ· δεῖ δὴ εἰς τὸν
ΑΒΓΔ κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον ἰσόπλευρόν τε καὶ
ἴσογώνιον ἐγγράψαι.

'Ἐγγεγράφθω εἰς τὸν ΑΒΓΔ κύκλον τριγώνου μὲν
ἰσοπλεύρου τοῦ εἰς αὐτὸν ἐγγραφομένου πλευρὰ ἡ

XV πόρισμα. Simplicius in phys. fol. 15; cfr. p. 319 not. 1.

1. πόρισμα] m. 2 V. 3. ἐστι] om. p. 4. ὁμοίως — 10.
περιγράψομεν] non habuit Campanus; sed u. p. 320, 14 sq.
4. ὁμοίως δὲ τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώνου] P; καὶ Theon (BFVp).
κατὰ τὸν κύκλον διαιρέσεων] P; A, B, Γ, Δ, E, Z σημείων
Theon (BFVp); Γ in ras. V. 5. τόν] scripsi; om. P.
ἐφαπτομέν. s B. Ante ἀγάγωμεν in F add. ἐ (in fin. lin.) ν
(in init. sequentis). 8. ὁμοίως Bp. 10. πύκλον] supra m.
1 F. τε καὶ περιγράψομεν] om. P. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι]
mg. F, in quo omissio numero quattuor prima uerba prop. 16
cum antecedentibus coniuncta sunt, ita ut Π pro litt. initiali
sit; postea corr. m. 1 uel 2. 13. πεντεκαιδεκάγωνον P, ut
lin. 16. 18. ἐγγεγράφθω] PF; γεγράφθω BVP; ἐνηρμόσθω
Augustus. 19. τοῦ] om. P. αὐτόν] corr. ex αὐτό m. 1 F.

Corollarium.¹⁾

Hinc manifestum est, latus sexanguli aequale esse radio circuli.

Et eodem modo, quo²⁾ in quinquangulo, si per puncta diuisionis in circulo posita rectas circulum contingentes duxerimus, circum circulum sexangulum aequilaterum et aequiangulum circumscribetur secundum ea, quae in quinquangulo explicauimus [prop. XIII]. et praeterea simili ratione ei, quam in quinquangulo explicauimus [prop. XIII—XIV], in datum sexangulum circulum inscribemus et circumscribemus; quod oportebat fieri.

XVI.

In datum circulum figuram quindecim angulorum aequilateram et aequiangulam inscribere.³⁾

Sit datus circulus *ABΓΔ*. oportet igitur in *ABΓΔ* circulum figuram quindecim angulorum aequilateram et aequiangulam inscribere.

inscribatur⁴⁾ in *ABΓΔ* circulum *ΑΓ* latus trianguli aequilateri in eum inscripti [prop. II], et *AB* latus

1) Huc refero Procli uerba p. 304, 2: *ιὸ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ πείμενον* (sc. πόρισμα) *προβλημάτος*; nam cum neque cum II, 4 πόρ., quod theorematis est et insuper subdituum, concordent neque cum alio ullo — τὸ enim ostendit, in eo libro, de quo agitur, unum solum corollarium fuisse —, pro δευτέρῳ scribendum δ', h. e. *τετάρτῳ*. hinc sequitur, Proclum IV, 5 [πόρ.] pro corollario non habuisse.

2) Mutauit Theon, quia cum lin. 7 sq. synonyma esse putauit; quod secus est; dicit enim: si ut in quinquangulo contingentes duxerimus, eodem modo demonstrabimus cet.

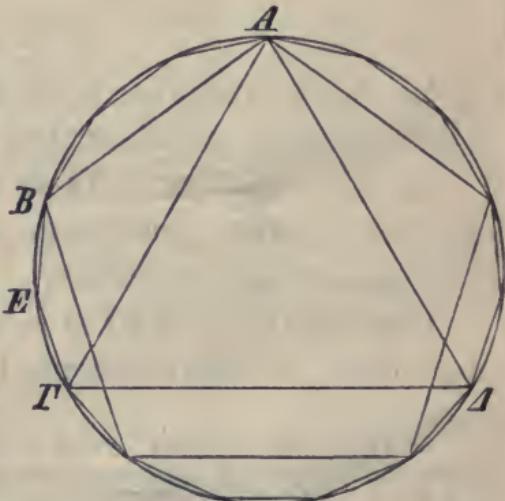
3) Cfr. Proclus p. 269, 11.

4) *Ἐγγεγράφθω* ideo ferri posse uidetur, quod latus trianguli in circulum aptamus triangulum inscribendo.

ΑΓ, πενταγώνου δὲ ἴσοπλεύρου ἡ *AB*. οὖων ἄρα
ἔστιν ὁ *ABΓΔ* κύκλος ἵσων τμήματων δεκαπέντε,
τοιούτων ἡ μὲν *ABΓ* περιφέρεια τρίτου οὗσα τοῦ
κύκλου ἔσται πέντε, ἡ δὲ *AB* περιφέρεια πέμπτου οὗσα
5 τοῦ κύκλου ἔσται τριῶν· λοιπὴ ἄρα ἡ *BΓ* τῶν ἵσων
δύο. τετμήσθω ἡ *BΓ* δίχα κατὰ τὸ *E*. ἐκατέρᾳ ἄρα
τῶν *BE*, *EG* περιφερεῖῶν πεντεκαιδέκατόν ἔστι τοῦ
ABΓΔ κύκλου.

'Εὰν ἄρα ἐπιζεύξαντες τὰς *BE*, *EG* ἴσας αὐταῖς κατὰ
10 τὸ συνεχὲς εὐθείας ἐναρμόσωμεν εἰς τὸν *ABΓΔ*[*E*] κύκλου, ἔσται εἰς αὐτὸν ἐγγεγραμμένον πεντεκαιδεκάγωνον ἴσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

'Ομοίως δὲ τοῖς ἐπὶ¹
15 τοῦ πενταγώνου ἐὰν διὰ τῶν κατὰ τὸν κύκλον διαιρέσεων ἐφαπτομένας τοῦ κύκλου ἀγάγωμεν, περιγραφήσεται
20 περὶ τὸν κύκλον πεντεκαιδεκάγωνον ἴσόπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον.
ἔτι δὲ διὰ τῶν ὁμοίων τοῖς ἐπὶ τοῦ πενταγώ-
25 νου δειξεων καὶ εἰς τὸ δοθὲν πεντεκαιδεκάγωνον κύκλον ἐγγράψομέν τε καὶ περιγράψομεν. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

5. ἔσται] -αι in ras. V. ἄρα] om. P; m. 2 V, supra F.
BΓ] Γ in ras. F. 6. δύο] β' P. 7. ἔστι] om. Bp; ἔσται P. 9. *EΓ*] P; *EΓ* εὐθείας Theon (BFVp). αὐταῖς] corr. ex αὐταῖς m. 2 B. 10. *ABΓΔ*] p. ed. Basil. 11. πεντεκαιδεκάγωνον] mg. B. 12. ποιῆσαι] δειξαι Bp. 14—26 habuit Campanus IV, 16. 16. τόν] om. P. 18. τοῦ] τὰς τοῦ F.

quinquanguli aequilateri. itaque si $AB\Gamma\Delta$ circulus quindecim partibus aequalibus aequalis ponitur, earum quinque aequalis erit arcus $AB\Gamma$, qui tertia pars est circuli, arcus autem AB , qui quinta pars est circuli, tribus. itaque reliquus arcus $B\Gamma$ duabus partium aequalium aequalis est. secetur arc. $B\Gamma$ in duas partes aequales in E [III, 30]. itaque uterque arcus BE , $E\Gamma$ quinta decima pars est circuli $AB\Gamma\Delta$. itaque si ductis rectis BE , $E\Gamma$ semper deinceps rectas aequales in circulum $AB\Gamma\Delta$ aptauerimus [prop. I], in eum inscripta erit¹⁾ figura quindecim angulorum aequilatera et aequiangula; quod oportebat fieri.

Eodem autem modo, quo in quinquangulo, si per puncta diuisionis in circulo posita rectas circulum contingentes duxerimus, figura quindecim angulorum aequilatera et aequiangula circum circulum circumscribetur [prop. XII]. et praeterea per demonstrationes similes iis, quibus in quinquangulo usi sumus, etiam in datam figuram quindecim angulorum circulum inscribemus et circumscribemus [prop. XIII—XIV]; quod oportebat fieri.

1) Aequilaterum fore figuram inscriptam, patet. tum eandem aequiangulam esse, simili ratione demonstrabimus, qua usus est Euclides p. 316, 9 sq. — memorabilis est in hac propositione usus vocabuli $\kappa\acute{u}\lambda\delta\varsigma$, quod contra I def. 15 pro $\pi\acute{e}\varrho\iota\varphi\acute{e}\iota\alpha$ ponitur (p. 320, 2. 4. 5. 8.).

23. $\xi\tau\iota$] in ras. V. δέ] m. 2 V. τῶν ὁμοίων] corr. ex τὸ ὁμοίων m. 2 B. 25. κατ'] postea insert. F. Post πεντεκαιδεκάγωνον add. Theon: ὅ ξτιν ἰσόπλευρον τε καὶ ἴσογώνιον (BFVp; ἔστι p), sed cfr. p. 318, 9. 26. ἐγγράψωμεν P. περιγράψωμεν P. ὅπερ ἔδει ποιῆσαι] P; om. Theon (BFVp).

In fine: Εὐκλείδον στοιχείων δ' P et B; Εὐκλείδον στοιχείων τῆς Θέωνος ἐκδόσεως δ' F. In fig. ιξ' P, ις' F.

APPENDIX.

DEMONSTRATIONES ALTERAE.

1.

Ad lib. II prop. 4.

"Αλλως.

Λέγω, ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς AB τετράγωνον ἵσον ἔστι
τοῖς τε ἀπὸ τῶν AG , GB τετραγώνοις καὶ τῷ δὶς
ὑπὸ τῶν AG , GB περιεχομένῳ δρυθογωνίῳ.

Ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς καταγραφῆς, ἐπεὶ ἵση ἔστιν η
 BA τῇ $AΔ$, ἵση ἔστι καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $ABΔ$ τῇ
ὑπὸ $AΔB$. καὶ ἐπεὶ παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι
δυσὶν δρυθαῖς ἴσαι εἰσίν, τοῦ $AΔB$ ἄρα τριγώνου αἱ
τρεῖς γωνίαι αἱ ὑπὸ $AΔB$, $BΔA$, $ΔBA$ δυσὶν δρ-
5 θαῖς ἴσαι εἰσίν. δρυθὴ δὲ ἡ ὑπὸ $BΔA$. λοιπαὶ ἄρα
αἱ ὑπὸ $ABΔ$, $AΔB$ μιᾶς δρυθῆ ἴσαι εἰσί· καί εἰσιν
ἴσαιτέρα ἄρα τῶν ὑπὸ $ABΔ$, $AΔB$ ἡμίσειά ἔστιν
δρυθῆς. δρυθὴ δὲ ἡ ὑπὸ $BΓH$. ἵση γάρ ἔστι τῇ ἀπ-
εναντίον τῇ πρὸς τῷ A . λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $ΓHB$ ἡμί-
10 σειά ἔστιν δρυθῆς. ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ $ΓBH$ γωνία τῇ ὑπὸ¹
 $ΓHB$. ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ $BΓ$ τῇ $ΓH$ ἔστιν ἵση. ἀλλ'

Addidit Theon (BFVp); mg. m. rec. P; de Campano u. p. 129 not. 1.

1. καὶ ἄλλως P. 3. τε] m. 2 p. AG] corr. ex AB F.
6. BA] AB p. 4. ἔστι] om. V. 7. ἐπεὶ] non liquet in F.
8. εἰσὶ] PB. τοῦ $AΔB$ — 10. εἰσὶν] mg. m. 2 Vp. 8. $AΔB$]
 $ABΔ$ Pp. 9. $AΔB$] $ABΔ$ Pp. $BΔA$] $AΔB$ P, $ΔBA$ p.

II, 4.

Aliter.¹⁾

$$\text{Dico, esse } AB^2 = AG^2 + GB^2 + 2AG \times GB.$$

nam in eadem figura [p. 127], quoniam $BA = AD$, erit etiam $\angle ABD = ADB$ [I, 5]. et quoniam cuiusvis trianguli tres anguli duobus rectis aequales sunt, erunt tres anguli trianguli ADB , scilicet

$$ADB + BAD + DBA$$

duobus rectis aequales [I, 32]. uerum $\angle BAD$ rectus est. itaque reliqui $ABD + ADB$ uni recto aequales sunt. et inter se aequales sunt. itaque uterque ABD , ADB dimidius est recti. rectus autem $\angle BHG$. nam aequalis est opposito, ei qui ad A positus est [tum u. I, 31]. itaque reliquus $\angle GHB$ dimidius est recti [I, 32]. itaque $\angle GHB = GBH$. quare etiam $BG = GH$ [I, 6].

1) Haec demonstratio parum differt a genuina; nam praeter initium demonstrationis, qua ostenditur, GK quadratum esse, cetera eadem.

$ABA]$ $BA\Delta$ Pp. 11. $\varepsilon\sigma\iota\iota\iota$ non liquet in F. $\kappa\alpha\iota\epsilon\sigma\iota\iota\iota$ om. F. 12. $A\Delta B$, $AB\Delta$ p. 13. $\dot{\alpha}\pi\varepsilon\nu\alpha\nu\tau\iota\alpha\varsigma$ p. 14. $\tau\tilde{\omega}$ corr. ex $\tau\tilde{\omega}$ V. 15. $\Gamma BH]$ ΓHB P, F e corr., V sed corr., p. $\gamma\omega\nu\iota\alpha$] om. p. 16. $\Gamma HB]$ B, F eras., V corr. ex ΓBH m. 2; ΓBH Pp. $\dot{\alpha}\lambda\lambda\acute{\alpha}$ p.

ἡ μὲν ΓΒ τῇ HK ἐστιν ἵση, ἡ δὲ ΓΗ τῇ BK· ἴσο-
πλευρον ἄρα ἐστὶ τὸ ΓΚ. ἔχει δὲ καὶ ὁρθὴν τὴν ὑπὸ⁵
ΓΒΚ γωνίαν· τετράγωνον ἄρα ἐστὶ τὸ ΓΚ· καὶ ἐστιν
ἀπὸ τῆς ΓΒ. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ ΖΘ τετράγωνόν
ἐστι, καὶ ἐστιν ἵσον τῷ ἀπὸ τῆς ΑΓ· τὰ ἄρα ΓΚ,
ΘΖ τετράγωνά ἐστι, καὶ ἐστιν ἵσα τοῖς ἀπὸ τῶν ΑΓ,
ΓΒ. καὶ ἐπεὶ ἵσον ἐστὶ τὸ ΑΗ τῷ HE, καὶ ἐστι τὸ
ΑΗ τὸ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ· ἵση γὰρ ἡ ΓΗ τῇ ΓΒ·
καὶ τὸ EH ἄρα ἵσον ἐστὶ τῷ ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. τὰ
10 ἄρα ΑΗ, HE ἵσα ἐστὶ τῷ δἰς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. ἐστι
δὲ καὶ τὰ ΓΚ, ΘΖ ἵσα τοῖς ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. τὰ
ἄρα ΓΚ, ΘΖ, ΑΗ, HE ἵσα ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν
ΑΓ, ΓΒ καὶ τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ. ἀλλὰ τὰ ΓΚ,
ΘΖ καὶ τὰ ΑΗ, HE ὅλον ἐστὶ τὸ ΑΕ, ὃ ἐστιν ἀπὸ¹⁵
τῆς ΑΒ τετράγωνον· τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς ΑΒ τετράγωνον
ἵσον ἐστὶ τοῖς τε ἀπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ τετραγώνοις καὶ
τῷ δὶς ὑπὸ τῶν ΑΓ, ΓΒ περιεχομένῳ ὁρθογωνίῳ.
ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

2.

Ad lib. III prop. 7.

"Η καὶ οὗτος. ἐπεξεύχθω ἡ EK. καὶ ἐπεὶ ἵση
20 ἐστὶν ἡ HE τῇ EK, κοινὴ δὲ ἡ ZE, καὶ βάσις ἡ ZH
βάσει τῇ ZK ἵση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ HEZ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ KEZ ἵση ἐστίν. ἀλλὰ ἡ ὑπὸ HEZ τῇ ὑπὸ ΘEZ
ἐστιν ἵση· καὶ ἡ ὑπὸ ΘEZ ἄρα τῇ ὑπὸ KEZ ἐστιν
ἵση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

III, 7. Insertum inter ἀδύνατον et οὐκ p. 182, 9 PBF Vp.

1. ἐστιν] comp. supra scr. F. 2. καὶ] absumptum ob rupt.
pergam. F. 3. ἐστιν] ἐστι τό F. 4. ΓΒ] ΒΓ Fp. ΖΘ]
ΘΖ Pp. 5. ἐστι] τετράγωνον p. ἐστιν F; om. P; in

uerum $\Gamma B = HK$ [I, 34] et $\Gamma H = BK$ [id.]. itaque aequilaterum est ΓK . habet autem etiam $\angle \Gamma BK$ rectum. itaque quadratum est ΓK ; et in ΓB construc-tum est. eadem de causa etiam $Z\Theta$ quadratum est; et aequale est $A\Gamma^2$. ergo ΓK , ΘZ quadrata sunt et aequalia sunt $A\Gamma^2$ et ΓB^2 . et quoniam $AH = HE$ [I, 43] et $AH = A\Gamma \times \Gamma B$ (nam $\Gamma H = \Gamma B$), erit etiam $EH = A\Gamma \times \Gamma B$. itaque

$$AH + HE = 2AG \times GB.$$

uerum etiam $\Gamma K + \Theta Z = A\Gamma^2 + \Gamma B^2$. ergo
 $\Gamma K + \Theta Z + AH + HE = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2A\Gamma \times \Gamma B$.
 sed $\Gamma K + \Theta Z + AH + HE = AE = AB^2$. ergo
 $AB^2 = A\Gamma^2 + \Gamma B^2 + 2A\Gamma \times \Gamma B$;
 quod erat demonstrandum.

III, 7.

Uel etiam ita: ducatur *EK.* et quoniam

$$HE = EK,$$

et ZE communis est, et $ZH = ZK$, erit etiam
 $LHEZ = KEZ$ [I, 8].

$$\angle \Theta E Z = K E Z,$$

minor maiori; quod fieri non potest [u. fig. p. 181].

ras. V. $\tau\bar{\omega}]$ $\tau\acute{o}$ B et V (corr. m. 2). 6. $\acute{e}\sigma\tau i]$ $\acute{e}\sigma\tau i\acute{v}$ F.
 7. $\tau\bar{\omega}]$ mg. m. 2 F. $HE]$ EH B et FV m. 2. 8. $\dot{\nu}\pi\acute{o}$
 corr. ex $\dot{\alpha}\pi\acute{o}$ p. $\dot{\iota}\sigma\eta \acute{e}\sigma\tau i \gamma\acute{a}\varrho$ P. 9. $EH]$ HE p. $\dot{\alpha}\varrho\alpha$
 om. P. $\dot{\nu}\pi\acute{o}$ P. 12. $\Gamma K]$ om. F (ras.). $HE]$ EH
 F. $\tau\acute{\epsilon}]$ supra m. 1 p. 13. $A\Gamma]$ ΓA F (prius). 14. $AE]$
 in ras. p. 19. mg. $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\omega\varsigma$ p. 20. $HE]$ in ras. φ, EH p.
 $ZE]$ EZ P. $ZH]$ PF; HZ B V p. 21. $\gamma\omega\pi\acute{a}\varsigma]$ om. B.
 22. $\acute{e}\sigma\tau i\acute{v} \dot{\iota}\sigma\eta$ Bp. $\dot{\alpha}\lambda\lambda'$ FV. $HEZ]$ corr. ex EEZ m. 1
 F; corr. ex EZ P. $\Theta EZ]$ ZEΘ P. Post hoc uerbum in
 FV m. 2 insert. $\gamma\omega\pi\acute{a}\varsigma$ comp. 23. $\Theta EZ]$ ZEΘ P. 24. $\dot{\eta}$
 $\dot{\kappa}\lambda\acute{a}\tau i\omega\varsigma \tau\bar{\eta} \mu\acute{e}\bar{\lambda}\bar{\sigma}\bar{\omega}\bar{\iota}$ in ras. V. $\dot{\kappa}\lambda\acute{a}\sigma\omega\varsigma$ F. $\acute{e}\sigma\tau i\acute{v}$ om. p.

3.

Ad lib. III prop. 8.

"H καὶ ἄλλως. ἐπεξεύχθω ἡ MN. ἐπεὶ ἴση ἐστὶν ἡ KM τῇ MN, κοινὴ δὲ ἡ MΔ, καὶ βάσις ἡ ΔK βάσει τῇ ΔN ἴση, γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ KMA γωνίᾳ τῇ ὑπὸ ΔMN ἐστιν ἴση. ἀλλ' ἡ ὑπὸ KMA τῇ ὑπὸ BMΔ 5 ἐστιν ἴση· καὶ ἡ ὑπὸ BMΔ ἄρα τῇ ὑπὸ NMA ἐστιν ἴση, ἡ ἐλάττων τῇ μείζονι. ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον.

4.

Ad lib. III prop. 9.

"Αλλως.

Κύκλου γὰρ τοῦ AΒΓ εἰλήφθω τι σημεῖον ἐντὸς τὸ Δ, ἀπὸ δὲ τοῦ Δ πρὸς τὸν AΒΓ κύκλου προσ-10 πιπτέτωσαν πλείους ἥ δύο ἴσαι εὐθεῖαι αἱ AΔ, ΔB, ΔΓ· λέγω, ὅτι τὸ ληφθὲν σημεῖον τὸ Δ κέντρον ἐστὶ τοῦ AΒΓ κύκλου.

Mὴ γάρ, ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὸ E, καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ ΔE διήχθω ἐπὶ τὰ Z, H σημεῖα. ἡ ZH 15 ἄρα διάμετρός ἐστι τοῦ AΒΓ κύκλου. ἐπεὶ οὖν κύκλου τοῦ AΒΓ ἐπὶ τῆς ZH διαμέτρου εἴληπταί τι σημεῖον, ὃ μή ἐστι κέντρον τοῦ κύκλου, τὸ Δ, μεγίστη μὲν ἔσται ἡ ΔH, μείζων δὲ ἡ μὲν ΔΓ τῆς ΔB, ἡ δὲ ΔB τῆς ΔA. ἀλλὰ καὶ ἴση· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον·20 οὐκ ἄρα τὸ E κέντρον ἐστὶ τοῦ AΒΓ κύκλου. ὁμοίως

III, 8. Insertum inter ἐδείχθη et οὐκ p. 188, 20 in PBFVp.
III, 9. Post genuinam PBFVp; om. Campanus.

1. ἐπεὶ οὖν p. 2. MΔ] ΔM B. 3. ἐστιν ἴση p.
KMΔ] KΔM F; corr. m. 2. γωνίᾳ] om. p. 4. ΔMN] NMA P. 5. ἄρα]

III, 8.

Uel etiam aliter: ducatur MN . quoniam
 $KM = MN$,
et $M\Delta$ communis est, et $\Delta K = \Delta N$, erit
 $\angle KMA = \angle MN$ [I, 8].
uerum $\angle KMA = BMA$. quare etiam
 $\angle BMA = NMA$,
minor maiori; quod fieri non potest [u. fig. p. 185].

III, 9.

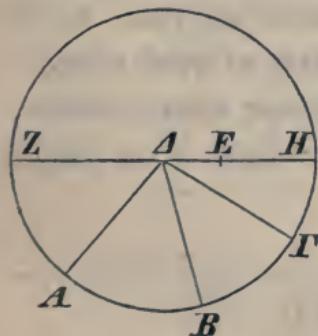
Nam intra circulum $AB\Gamma$ sumatur punctum Δ ,
et a Δ ad circulum $AB\Gamma$ plures quam duae rectae
aequales adcidant $A\Delta$, ΔB , $\Delta\Gamma$. dico, sumptum punc-
tum Δ centrum esse circuli $AB\Gamma$.

Ne sit enim, sed, si fieri potest, sit E , et ducta

ΔE producatur ad puncta Z , H .
ergo ZH diametrus est circuli
 $AB\Gamma$. iam quoniam in circulo
 $AB\Gamma$ in diametro ZH sumptum
est punctum quoddam Δ , quod
non est centrum circuli, maxima
erit ΔH , et
 $\Delta\Gamma > \Delta B$, $\Delta B > \Delta A$ [prop. VII].

uerum etiam aequales sunt; quod fieri non potest. ergo
punctum E centrum circuli $AB\Gamma$ non est. similiter

om. P, supra scr. comp. m. 2 BF. 6. ἐλάσσων Fp. ἔστιν
om. p. 7. ἄλλως] mg. m. 1—2 F, qui in mg. habet ι, sed
eras. In B ante ἄλλως ras. 1 litt. 8. Post γάρ ras. 5 litt.
F. 10. ἵσαι] supra m. 2 F. εὐθεῖαι ἵσαι V. $A\Delta$] PBF;
 ΔA e corr. m. 2 V, pφ. 12. ἔστι] om. B. 14. Z, H] H,
Z V. 15. ἔστι] ἔστιν FV. 16. Post $AB\Gamma$ in P del. κύ-
κλον. τῆς] ο eras. F. 17. σημεῖον τὸ Δ P. τὸ Δ] om.
P. 18. ἔσται] in ras. m. 2 V.

δὴ δεῖξομεν, ὅτι οὐδ' ἄλλο τι πλὴν τοῦ Δ· τὸ Δ
ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΑΒΓ κύκλου· ὥπερ
ἔδει δεῖξαι.

5.

Ad lib. III prop. 10.

"Αλλως.

5 Κύκλος γὰρ πάλιν ὁ ΑΒΓ κύκλον τὸν ΔΕΖ τεμ-
νέτω κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο τὰ Β, Η, Θ, Ζ καὶ
εἰλήφθω τὸ κέντρον τοῦ ΑΒΓ κύκλου τὸ Κ, καὶ ἐπε-
ξεύχθωσαν αἱ ΚΒ, ΚΗ, ΚΖ.

'Ἐπει οὖν κύκλου τοῦ ΔΕΖ εἰληπταί τι σημεῖον
10 ἐντὸς τὸ Κ, καὶ ἀπὸ τοῦ Κ πρὸς τὸν ΔΕΖ κύκλον
προσπεπτώνασι πλείους ἢ δύο ἴσαι εὐθεῖαι αἱ ΚΒ,
ΚΖ, ΚΗ, τὸ Κ ἄρα σημεῖον κέντρον ἔστι τοῦ ΔΕΖ
κύκλου. ἔστι δὲ καὶ τοῦ ΑΒΓ κύκλου κέντρον τὸ Κ·
δύο ἄρα κύκλων τεμνόντων ἀλλήλους τὸ αὐτὸ κέντρον
15 ἔστι τὸ Κ· ὥπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα κύκλος κύκλον
τέμνει κατὰ πλείονα σημεῖα ἢ δύο· ὥπερ ἔδει δεῖξαι.

6.

Ad lib. III prop. 11.

"Αλλὰ δὴ πιπτέτω ως ἡ ΗΖΓ, [καὶ] ἐκβεβλήσθω

III, 10. Post genuinam PBFVp; om. Campanus.

III, 11. Post genuinam PBFVp; non habet Campanus.

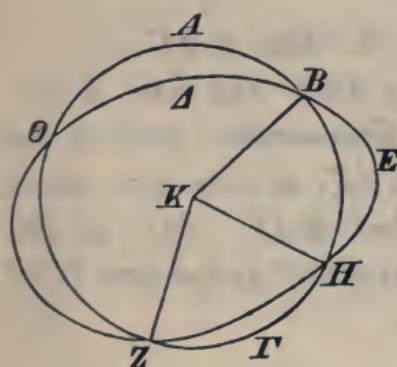
1. οὐδέ V. 2. ὥπερ ἔδει δεῖξαι] Pp; : ~ B; om. FV.
 4. ιβ' mg. F, sed eras. 6. Θ, Ζ] Ζ, Θ BVP. 9. ΔEZ]
 in ras. V. η] m. 2 F. 10. ἐντός] om. F. 11. προσ-
 πεπτώνασιν P. εὐθεῖαι ἴσαι P. 12. ΚΖ, ΚΗ] ΚΗ, ΚΖ
 F m. 1, V m. 1; corr. m. 2. ἄρα Κ F. 13. ἔστιν P. 14.
 ἀλλήλων P; corr. m. rec. 15. ἔστιν] om. p. 16. τέμνει]

demonstrabimus, ne aliud quidem ullum centrum esse praeter Δ . ergo Δ punctum centrum est circuli $AB\Gamma$; quod erat demonstrandum.

III, 10.

Nam rursus circulus $AB\Gamma$ circulum ΔEZ in pluribus quam duobus secet punctis B, H, Θ, Z , et sumatur centrum circuli $AB\Gamma$ et sit K , et ducantur KB, KH, KZ .

iam quoniam intra circulum ΔEZ sumptum est punctum K , et a K ad circulum ΔEZ plures quam duae rectae aequales ad circulum ΔEZ adcidunt $KB,$

KZ, KH , punctum K centrum erit circuli ΔEZ [prop. IX]. uerum K etiam circuli $AB\Gamma$ centrum est. ergo duo circuli inter se secantes idem centrum habent K ; quod fieri non potest [prop. V]. ergo circulus circulum non secat in pluribus punctis quam duobus; quod erat demonstrandum.

III, 11.

Uerum cadat ut $HZ\Gamma$, et producatur ΓZH in directum ad Θ punctum, et ducantur $AH, AZ.$ ¹⁾

1) Haec demonstratio casus alterius post genuinam parum necessaria est.

τεμεῖ F; om. p. τέμνει σημεῖα p. ἡ δύο] supra m. 2 V. 17. ἄλλως add. V p., mg. m. 2 F. Post δή ras. 2 litt. F. ἥ] supra m. 2 V. HZΓ] litt. H in ras. F, om. p; Γ in ras. p. οὐαί] om. P (F?). προσεκβεβλήσθω B V p (F?).

ἐπ' εὐθείας ἡ ΓΖΗ ἐπὶ τὸ Θ σημεῖον, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ ΑΗ, ΑΖ.

'Ἐπεὶ οὖν αἱ ΑΗ, ΗΖ μείζους εἰσὶ τῆς ΑΖ, ἀλλὰ ἡ ΖΑ [ἐστὶ] τῇ ΖΓ, τουτέστι τῇ ΖΘ, κοινὴ ἀφηρήσθω 5 ἡ ΖΗ· λοιπὴ ἄρα ἡ ΑΗ λοιπῆς τῆς ΗΘ μείζων ἐστίν, τουτέστιν ἡ ΗΔ τῆς ΗΘ, ἡ ἐλάττων τῆς μείζονος· ὅπερ ἐστὶν ἀδύνατον. ὅμοιως, κανὸν ἐκτὸς ἢ τοῦ μηκοῦ τὸ κέντρον τοῦ μείζονος κύκλου, δεῖξομεν [το] ἄτοπον.'

7.

Ad lib. III prop. 31.

10 "Αλλως

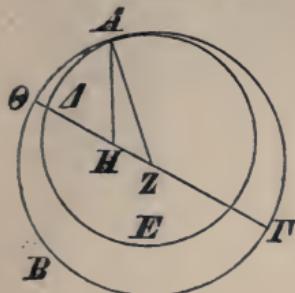
ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὁρθὴν εἶναι τὴν ὑπὸ ΒΑΓ.

'Ἐπεὶ διπλῆ ἐστιν ἡ υπὸ ΑΕΓ τῆς ὑπὸ ΒΑΕ· 5 ίση γὰρ δυσὶ ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον· ἐστι δὲ καὶ ἡ ὑπὸ ΑΕΒ διπλῆ τῆς ὑπὸ ΕΑΓ, αἱ ἄρα ὑπὸ ΑΕΒ, 15 ΑΕΓ διπλασίονές εἰσι τῆς ὑπὸ ΒΑΓ. ἀλλ' αἱ ὑπὸ ΑΕΒ, ΑΕΓ δυσὶν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν· ἡ ἄρα ὑπὸ ΒΑΓ ὁρθή ἐστιν· ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

III, 31. Insert. p. 246, 2 post δεῖξαι in PBFVp.

1. ἡ] in ras. F.	HΖΓ P; ΓΗΖ B.	3. μείζονες p.	
εἰσιν PF.	ἀλλ' F.	4. ΖΑ] PF; ΑΖ BVp.	5. ἐστὶ] om. P.
τῇ] τῆς B.	ZΓ] PF; ΓΖ BVp.	τουτέστιν P.	
5. ἐστί PBV.	6. ἐλάσσων Pp.	7. ἐστὶν] om. p.	κἄν] in ras. V.
8. τό] om. P; corr. in αὐτό m. 2 F; αὐτό B; τὸ αὐτό p.	9. ἄτοπον] ἄτοπώτερον F.	In fine: ὅπερ ἔδει δεῖξαι P.	
12. ΑΕΓ] corr. ex ΕΑΓ F.	13. ἐστιν P.	14. ΕΑΓ] ΑΕΓ F; corr. m. 2.	15. εἰσιν P.
17. ὅπερ ἔδει δεῖξαι] in mg. transit φ.	ἀλλά P.	16. δεῖξαι] ποιῆσαι BV.	

iam quoniam $AH + HZ > AZ$ [I, 20], uerum $Z\Delta = Z\Gamma$, h. e. $Z\Delta = Z\Theta$, subtrahatur, quae communis est, ZH . itaque $AH > H\Theta$, h.e. $H\Delta > H\Theta$, minor maiore; quod fieri non potest. similiter, etiam si centrum maioris circuli extra minorem fu- erit positum, absurdum esse de- monstrabimus.

III, 31.

Alia demonstratio, angulum BAG rectum esse¹⁾ [u. fig. p. 243].

quoniam $\angle AEG = 2 \angle BAE$ (nam

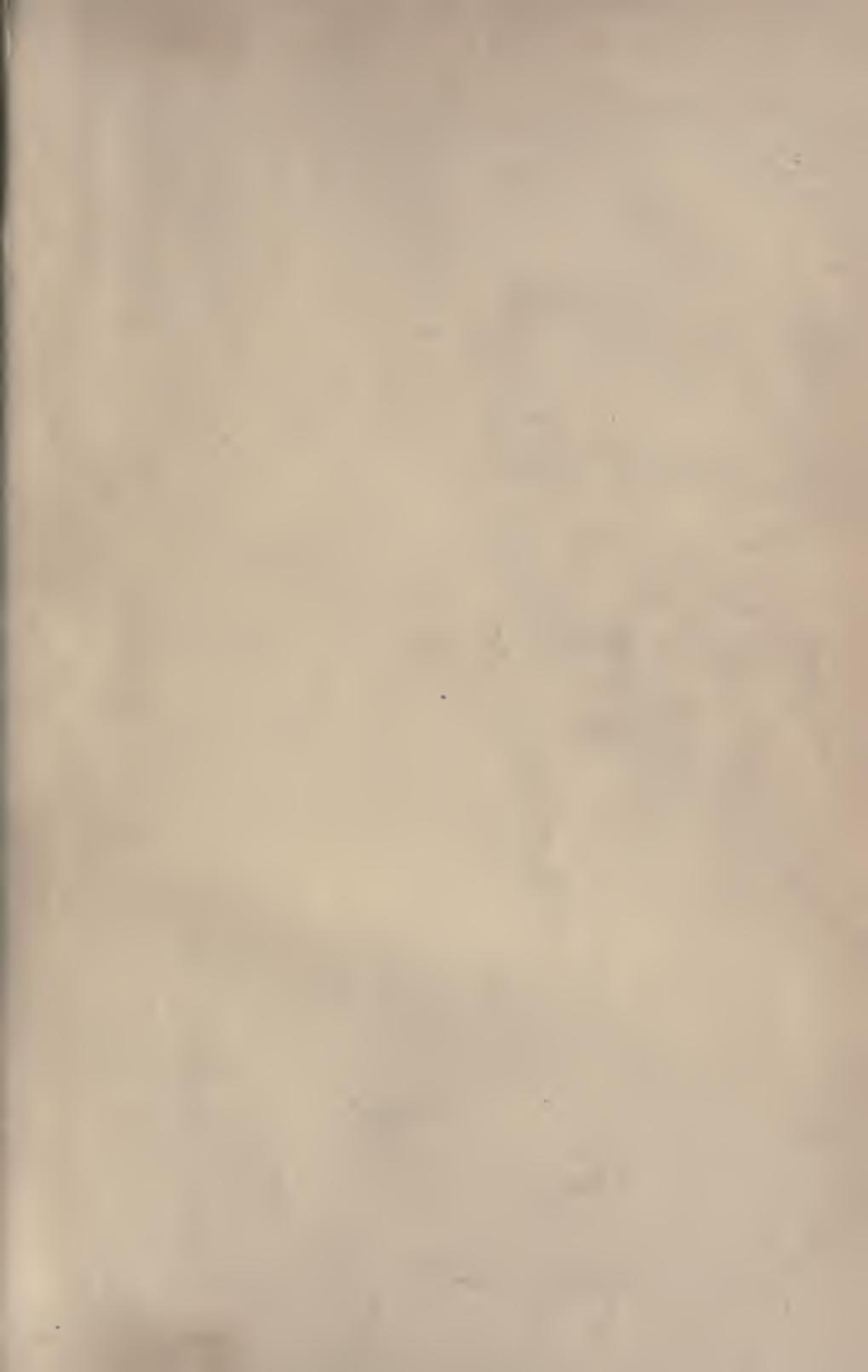
$$AEG = BAE + EBA \text{ [I, 32]},$$

et etiam $\angle AEB = 2 \angle EAG$ [id.], erunt

$$AEB + AEG = 2 BAG.$$

uerum $AEB + AEG$ duobus rectis aequales sunt [I, 13]. ergo $\angle BAG$ rectus est; quod erat demonstrandum.

1) Cfr. Campanus III, 30.

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

QA
31
E83
1883
V.1
C.1
PASC

additional microform
copy available in
Periodicals Reading Rm.

A.

30/11/87

